Trāſla.gre.lxx.cū inter.lati. | Trāſla.B.Hie. | Tex.he.biere.xlviij. Pritiua.heb.

quō dicetis fortes ſum⁹: ⁊ homo potēs in pre
πῶς ἐρεῖτε ἰσχυροὶ ἐσμέν, καὶ ἄνθρωπος ἰσχύων εἰς πό
liū: perijt moab ciuitas eius: ⁊ electi iuuenes
λεμον; ὤλετο μωὰβ πόλις αὐτοῦ, καὶ ἐκλεκτοὶ νεανίσκοι
eius deſcenderūt in occiſionē ait rex: domi
αὐτοῦ κατέβησαν εἰς σφαγὴν λέγει βασιλεύς, κύρι
n⁹ exercituū nomē ei: ꝓpe dies moab vt ve
ος τῶν δυνάμεων ὄνομα αὐτῷ, ἐγγὺς ἡ ἡμέρα μωὰβ ἐλ
niat ⁊ malitia eius velox valde. mouete eū
θεῖν καὶ πονηρία αὐτοῦ ταχεῖα σφόδρα. κινήσατε αὐτὸν
oēs in circuitu eius vniuerſi q̄ ſcitis nomē eius.
πάντες κυκλόθεν αὐτοῦ πάντες εἰδότες ὄνομα αὐτοῦ.
dicite quō ꝯfracta ē virga glīoſa baculus ma
εἴπατε πῶς συνετρίβη βακτηρία εὐκλεὴς ῥάβδος με
gnificētie. deſcende de glīa ⁊ ſede ī humi
γαλειώματος. κατάβηθι ἀπὸ δόξης καὶ κάθισον ἐν ὑγρα
ditate ſedens filia debon: q̄ȝ perijt moab aſcē-
σίᾳ καθημένη θυγάτηρ δεβῶν, ὅτι ὤλετο μωὰβ ἀνέ-
dit in te deuaſtans munitionē tuā. in via ſta ⁊
βη εἰς σὲ λυμαινόμενος ὀχύρωμά σου. ἐφ᾽ ὁδοῦ στῆθι καὶ
ꝓſpice ſedens in aroer ⁊ interroga fugientē ⁊ ſal-
ἔπιδε καθημένη ἐν ἀροὴρ καὶ ἐρώτησον φεύγοντα καὶ ἀνα
uatum. ⁊ dic q̄d factū ē ꝯfuſus eſt moab: q̄m
σωζόμενον. καὶ εἰπὸν τί ἐγένετο κατῃσχύνθη μωὰβ, ὅτι
cōtritus ē. vlula ⁊ clama ānūcia in arnō.
συνετρίβη. ὀλόλυξαι καὶ κέκραξον ἀνάγγειλον ἐν ἀρνῶν.
q̄ȝ perijt moab ⁊ iudiciū venit ad t̄rā cāpeſtrē
ὅτι ὤλετο μωὰβ καὶ κρίσις ἔρχεται εἰς τὴν γῆν τοῦ μισὼρ
ſup chelon: ⁊ ſup iaſſa: ⁊ ſup mophath: ⁊ ſup
ἐπὶ χαιλῶν, καὶ ἐπὶ ἰασὰ, καὶ ἐπὶ μωφάθ, καὶ ἐπὶ
dibon: ⁊ ſup nabo: ⁊ ſup domū deblathaī: ⁊
δεβῶν, καὶ ἐπὶ ναβαῦ, καὶ ἐπὶ οἶκον δεβλαθαῒμ, καὶ
ſup cariathaim: ⁊ ſup domū gamol ⁊ ſup domū maon: ⁊
ἐπὶ καριαθαῒμ, καὶ ἐπὶ οἶκον γαμὼλ καὶ ἐπὶ οἶκον μαὼν, καὶ
ſup carioth: ⁊ ſup boſoꝛ: ⁊ ſup oēs ciuitates mo-
ἐπὶ καριὼθ, καὶ ἐπὶ βοσὸρ, καὶ ἐπὶ πάσας τὰς πόλεις μω
ab q̄ longe ⁊ q̄ ꝓpe. fractū eſt cornu moab
ὰβ τὰς πόρρω καὶ τὰς ἐγγύς. κατεάχθη κέρας μωὰβ
⁊ brachiū eius cōtritū eſt: dicit dn̄s. īebri-
καὶ τὸ ἐπίχειρον αὐτοῦ συνετρίβη, λέγει κύριος. μεθύ
ate eum q̄m ꝯ dn̄m magnificat⁹ ē. ⁊ applau-
σατε αὐτὸν ὅτι ἐπὶ κύριον ἐμεγαλύνθη. καὶ ἐπικροτή-
det moab in manu ſua: ⁊ erit in riſum ⁊ ipſe
σῃ μωὰβ ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσται εἰς γέλωτα καὶ αὐτὸς
⁊ nobis in deriſum fuit tibi iſrael: ſi in furtis
καὶ ἡμῖν εἰς γελοιασμὸν ἦν σοι ἰσραήλ. εἰ ἐν κλοπαῖς
tuis inuēti ſūt q̄ȝ debellaſti eū. reliq̄runt
σου εὑρέθησαν ὅτι ἐπολέμεις αὐτόν. κατέλιπον τὰς
ciuitates ⁊ hītauerūt in petris habitantes mo
πόλεις καὶ ᾤκησαν ἐν πέτραις οἱ κατοικοῦντες μω
ab. facti ſunt q̄ſi columbe nidificātes in petris
άβ. ἐγενήθησαν ὡς περιστεραὶ νοσσεύουσαι ἐν πέτραις
oꝛe fouee. audiui ſupbiā moab ſupbijt val
στόματι βοθύνου. ἤκουσα ὕβριν μωὰβ ὕβρισεν λί-
de: ⁊ ſupbiā eius ⁊ arrogantiā eius: ⁊
αν, καὶ ὕβριν αὐτοῦ καὶ ὑπερηφανίαν αὐτοῦ, καὶ
exaltatū ē coꝛ eius. ego aūt cognoui dicit dn̄s
ὑψώθη καρδία αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ ἔγνων λέγει κύριος
E opa eius: nōne ſufficiēs eius nō ſic
ἔργα αὐτοῦ, οὐχὶ τὸ ἱκανὸν αὐτοῦ οὐχ οὕτως
fecit? ꝓpterea ſup moab vlulate vndi
Esaie. 16.d. ἐποίησεν; διὰ τοῦτο ἐπὶ μωὰβ ὀλολύξατε πάντο-
q̄ȝ. clamate ad viros muri fictilis ſiccitatis. q̄ſi
θεν. βοήσατε ἐπ᾽ ἄνδρας κεὶρ ἀρὰς αὐχμοῦ. ὡς
planctum iaȝer ploꝛabo tibi vinea ſabama
κλαυθμὸν ἰαζὴρ ἀποκλαύσομαί σοι ἄμπελος σαβαμὰ

ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ

Quomodo dicitis: fortes ſumus & viri robuſti ad p̄liandū? Vaſtata ē moab & ciuitates illi⁹ aſcenderūt: & electi iuuenes ei⁹ deſcenderūt in occiſionem: ait rex dn̄s exercituū nomē ei⁹. Prope eſt interit⁹ moab vt veniat & malum eius velociter accurret nimis. Cōſolamini eū oēs qui eſtis in circuitu ei⁹: & vniuerſi q ſcitis nomen eius dicite. Quō cōfracta eſt virga fortis: bacul⁹ glorioſus? Deſcēde de gloria & ſede in ſiti hītatio filie dibō: q̄m vaſtator moab aſcēdet ad te: diſſipabit munitiones tuas. In via ſta & proſpice hītatio aroer. Interroga fugientē & ei q euaſit dic quid accidit? Confuſus eſt moab: quoniam victus eſt. Vlulate & clamate: annūciate ī arnō: quoniā vaſtata eſt moab. Et iudicium venit ad terram campeſtrem ſuper elon & ſuper iaſa & ſuper mephat. & ſuper dibon & ſuper nabo et ſuper domum deblathaim. & ſup cariathaim & ſup bethgamul & ſuper bethmaon. & ſuper carioth & ſuper boſra: et ſuper omēs ciuitates terre moab que longe & prope ſunt. Abſciſſuȝ eſt cornu moab: & brachiū ei⁹ cōtritū eſt ait dn̄s. Inebriate eū: quoniā contra dominū erectus ē. Et allidet manū moab in vomitu ſuo & erit in deriſū etiā ipē. Fuit enī in deriſum tibi iſrael: quaſi inter fures repiſſes eū. Propter verba ergo tua q̄ aduerſum illū locut⁹ es: captiu⁹ duceris. Relinqte ciuitates & habitate in petra habitatores moab: & eſtote quaſi colūba nidificās in ſūmo ore foraminis. Audiuim⁹ ſupbiā moab: ſupbus ē valde. Sublimitatē ei⁹ & arrogātiā & ſupbiā & altitudinē cordis ei⁹ ego ſcio: ait dn̄s. Iactātiā ei⁹ eo q̄ nō ſit iuxta eā virt⁹ eius nec iuxta q̄d poterat conata ſit facere. Ideo ſup moab eiulabo & ad moab vniuerſā clamabo: ad viros muri fictilis lamētantes. De plāctu iazer ploꝛabo tibi vinea ſabama. ꝏꝏꝏ

אֵיךְ תֹּאמְרוּ גִּבּוֹרִים אֲנָחְנוּ וְאַנְשֵׁי | אָמַר גָּבַר
חַיִל לַמִּלְחָמָה׃ שֻׁדַּד מוֹאָב וְעָרֶיהָ | לָחַם עִיר
עָלָה וּמִבְחַר בַּחוּרָיו יָרְדוּ לַטָּבַח | בָּחַר בָּחַר
נְאֻם הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃
קָרוֹב אֵיד מוֹאָב לָבוֹא וְרָעָתוֹ | קָרַב רוּעַ
מִהֲרָה מְאֹד׃ נֻדוּ לוֹ כָּל סְבִיבָיו וְכֹל | נוּד סָבַב
יֹדְעֵי שְׁמוֹ אִמְרוּ אֵיכָה נִשְׁבַּר | שָׁבַר
מַטֵּה עֹז מַקֵּל תִּפְאָרָה׃ רְדִי מִכָּבוֹד | נָטָה עָזַז
וּשְׁבִי בַצָּמָא יֹשֶׁבֶת בַּת דִּיבוֹן | פָּאַר יָרַד
כִּי שֹׁדֵד מוֹאָב עָלָה בָךְ שִׁחֵת | כָּבַד יָשַׁב
מִבְצָרָיִךְ׃ אֶל דֶּרֶךְ עִמְדִי וְצַפִּי | בָּצַר צָפָה
יוֹשֶׁבֶת עֲרוֹעֵר שַׁאֲלִי נָס וְנִמְלָטָה | נוּס מָלַט
אִמְרִי מַה נִּהְיָתָה׃ הֹבִישׁ מוֹאָב כִּי | הָיָה בּוֹשׁ
חַתָּה הֵילִילוּ וּזְעָקוּ הַגִּידוּ בְאַרְנוֹן | חָתַת יָלַל
כִּי שֻׁדַּד מוֹאָב׃ וּמִשְׁפָּט בָּא אֶל | נָגַד שָׁפַט
אֶרֶץ הַמִּישֹׁר אֶל חֹלוֹן וְאֶל יַהְצָה | בּוֹא
וְעַל מוֹפָעַת׃ וְעַל דִּיבוֹן וְעַל נְבוֹ | יָשַׁר
וְעַל בֵּית דִּבְלָתָיִם׃ וְעַל קִרְיָתַיִם
וְעַל בֵּית גָּמוּל וְעַל בֵּית מְעוֹן׃ וְעַל
קְרִיּוֹת וְעַל בָּצְרָה וְעַל כָּל עָרֵי | עִיר
אֶרֶץ מוֹאָב הָרְחֹקוֹת וְהַקְּרֹבוֹת׃
נִגְדְּעָה קֶרֶן מוֹאָב וּזְרֹעוֹ נִשְׁבָּרָה | גָּדַע שָׁבַר
נְאֻם יְהוָה׃ הַשְׁכִּירֻהוּ כִּי עַל יְהוָה | שָׁכַר
הִגְדִּיל וְסָפַק מוֹאָב בְּקִיאוֹ וְהָיָה | גָּדַל קָאָה
לִשְׂחֹק גַּם הוּא׃ וְאִם לוֹא הַשְּׂחֹק
הָיָה לְךָ יִשְׂרָאֵל אִם בְּגַנָּבִים
נִמְצָאָה כִּי מִדֵּי דְבָרֶיךָ בּוֹ תִּתְנוֹדָד׃ | מָצָא נוּד
עִזְבוּ עָרִים וְשִׁכְנוּ בַּסֶּלַע יֹשְׁבֵי | עִיר
מוֹאָב וִהְיוּ כְיוֹנָה תְּקַנֵּן בְּעֶבְרֵי פִי | הָיָה קָנַן
פָחַת׃ שָׁמַעְנוּ גְאוֹן מוֹאָב גֵּאֶה מְאֹד | פֶּה גָּאָה
גָּבְהוֹ וּגְאוֹנוֹ וְגַאֲוָתוֹ וְרֻם לִבּוֹ׃ אֲנִי | רוּם
יָדַעְתִּי נְאֻם יְהוָה עֶבְרָתוֹ וְלֹא כֵן | כּוּן
בַּדָּיו לֹא כֵן עָשׂוּ׃ עַל כֵּן עַל | בַּד עָשָׂה
מוֹאָב אֲיֵלִיל וּלְמוֹאָב כֻּלֹּה אֶזְעָק | יָלַל זָעַק
אֶל אַנְשֵׁי קִיר חֶרֶשׂ יֶהְגֶּה׃ מִבְּכִי | הָגָה בָּכָה
יַעְזֵר אֶבְכֶּה לָּךְ הַגֶּפֶן שִׂבְמָה

© Biblioteca Nacional de España

Tex.he.	Pritiua.heb.
נטישתיך עברו ים עד ים יעזר	נטש
נגעו על קיצך ועל בצירך שדד	קוץ בצר
נפל: ונאספה שמחה וגיל מכרמל	אסף
ומארץ מואב ויין מיקבים השבתי	שבת
לא ידרך הידד הידד לא הידד:	דרך
מזעקת חשבון עד אלעלה עד יהץ	
נתנו קולם מצער עד חרנים עגלת	
שלשיה כי גם מי נמרים למשמות	שמם
יהיו: והשבתי למואב נאם יהוה	היה
מעלה במה ומקטיר לאלהיו: על כן	עלה קטר
לבי למואב כחללים יהמה ולבי	המה
אל אנשי קיר חרש כחלילים	
יהמה על כן יתרת עשה אבדו: כי	
כל ראש קרחה וכל זקן גרעה	
על כל ידים גדדת ועל מתנים	גדד
שק: על כל גגות מואב וברחבתיה	
כלה מספד כי שברתי את מואב	ספד
ככלי אין חפץ בו נאם יהוה: איך	כלה
חתה הילילו איך הפנה ערף מואב	חתת ילל
בוש והיה מואב לשחוק ולמחתה	פנה שחק
לכל סביביו: כי כה אמר יהוה הנה	חתת
כנשר ידאה ופרש כנפיו אל מואב:	סבב
נלכדה הקריות והמצדות נתפשה	דאה
והיה לב גבורי מואב ביום ההוא	לכד צוד
כלב אשה מצרה: ונשמד מואב	תפש גבר
מעם כי על יהוה הגדיל: פחד ופחת	איש צוד
ופח עליך יושב מואב נאם יהוה:	שמד גדל
הניס מפני הפחד יפל אל הפחת	פוח ישב
והעלה מן הפחת ילכד בפח כי אביא	נוס פנה
אליה אל מואב שנת פקדתם נאם	נפל לכד
יהוה: בצל חשבון עמדו מכח נסים	בוא
כי אש יצא מחשבון ולהבה מבין	שנה
סיחון ותאכל פאת מואב וקדקד	כוח נוס
בני שאון: אוי לך מואב אבד עם	אכל פאה
כמוש כי לקחו בניך בשבי ובנתיך	שאה
בשביה: ושבתי שבות מואב	שבה בנה
	שוב

Propagines tue trāſierūt mare: vſqȝ ad mare iazer peruenerūt. Super meſſem tuā et vindemiā tuā predo irruit. Ablata eſt leticia & exultatio de carmelo & de terra moab: & vinū de torcularibus ſuſtuli. Nequaqȝ calcator vue ſolitū celeuma cātabit. De clamore eſebon vſqȝ eleale & iaſa dederūt vocē ſuā a ſegor vſqȝ ad oronaim vitulā conternantē: aque verō nemrim peſſime erūt. Et auferam de moab: ait dominus offerentē in excelſis: & ſacrificantē diis eius. Propterea cor meū ad moab quaſi tibia reſonabit: et cor meum ad viros muri fictilis dabit ſonitū tibiarū: qa plus fecit q̄ȝ potuit idcirco perierūt. Omne enim caput caluiciū & oīs barba raſa erit. In cunctis manib⁹ colligatio: & ſuper omne dorſum ciliciū. Et ſup oīa tecta moab & in plateis eius oīs plā ctus: qm̄ cōtriui moab ſicut vas inutile: ait dominus. Quomodo victa eſt & vlulauerunt? Quō deiecit ceruicem moab et confuſus eſt? Eritqȝ moab in deriſū: et in exemplū oībus in circuitu ſuo. Hec dicit dn̄s. Ecce q̄ſi aquila volabit & extēdet alas ſuas ad moab. Capta eſt carioth & munitiones cōprehēſe ſūt. Et erit cor fortiū moab in die illa: ſicut cor mulieris parturientis. Et ceſſabit moab eſſe populus: qm̄ cōtra dn̄m gl'ificatus ē. Pauor et fouea & laque⁹ ſuper te o habitator moab: ait dn̄s: qui fugerit a facie pauoris cadet in foueā: et qui cōſcenderit de fouea capietur laq̄o. Adducā enim ſup moab annū viſitationis eorū: ait dn̄s. In vmbra eſebon ſteterūt de laq̄o fugiētes: qa ignis egreſſus eſt de eſebō & flāma de medio ſeō: & deuorauit partem moab & verticem filiorū tumultus. Ve tibi moab. Periiſti pupule chamos: qm̄ cōprehēſi ſunt filii tui & filie tue in captiuitatē. Et cōuertam captiuitatem moab

palmites tui ptrāſieſt mare. ciuitas iazer attigerūt.
κλήματά σου διῆλθεν θάλασσαν. πόλις ἰαζὴρ ἥψαντο.
ſup fructū tuū ⁊ ſup vindemias tuas ſtrages ceci=
ἐπὶ ὀπώραν σου καὶ ἐπὶ τρυγηταῖς σου ὄλεθρος ἔπε=
dit: cōgregatū ē gaudiū ⁊ leticia de carmelo
σεν, συνελήφθη χαρμονὴ καὶ εὐφροσύνη ἐκ καρμήλου
⁊ de terra moabitide: ⁊ vinū i torcularib⁹ tuis mane
καὶ ἐκ γῆς μωαβίτιδος, καὶ οἶνον ἐπὶ ληνοῖς σου. πρωῒ Eſai. 16.c.
nō calcauerūt. neqȝ veſpe fecerunt celeuma a
οὐκ ἐπάτησαν. οὐδὲ δείλης οὐκ ἐποίησαν αἰδὲδ ἀπὸ
clamore eſebon vſqȝ ad eleale ⁊ vſqȝ iaſſa. dederūt vo
κραυγῆς ἐσεβῶν ἕως ἐλεαλὴ καὶ ἕως ἰασσά. ἔδωκαν φω
cem ſuam a ſeger vſqȝ ad oronai ⁊ vitulam tri=
νὴν αὐτῶν ἀπὸ σηγὼρ ἕως ὀρωναῒμ καὶ ἐγγελά σελι=
mā. q2 ⁊ aqua nembrim in cōbuſtione erit. ⁊
σία. ὅτι καὶ τὸ ὕδωρ νεμβρεὶμ εἰς κατάκαυμα ἔσαι. καὶ
pdam moab ait dn̄s aſcendentē ſup altare
ἀπολῶ τὸν μωὰβ φησὶν κύριος ἀναβαίνοντα ἐπὶ βωμὸν
⁊ ſacrificantē diis eius. ppterea cor mo=
καὶ θυσιάζοντα θεοῖς αὐτοῦ. διὰ τοῦτο καρδία τοῦ μω=
ab: q̄ſi tibie reſonabunt: ⁊ cor meū ad ho
ὰβ, ὥσπερ αὐλοὶ βομβήσουσιν, καὶ καρδία μου ἐπ᾽ ἀν
mines muri fictilis q̄ſi tibia reſonabit. ideo
θρώπους κεὶρ ἀράς ὥσπερ αὐλὸς βομβήσει. διὰ τοῦτο
q̄ acquiſiuit perierūt ab homine oē ca
ἃ περιεποιήσατο ἀπώλετο ἀπὸ ἀνθρώπου πᾶσαν κεφα Eſai. 15.a.
put i oi loco radent ⁊ oīs barba rade=
λὴν ἐν παντὶ τόπῳ ξυρήσονται καὶ πᾶς πώγων ξυρηθήσε
tur. ⁊ oēs manus incidētur: ⁊ ſup oī lumbo
ται. καὶ πᾶσαι χεῖρες κόψονται, καὶ ἐπὶ πάσης ὀσφύ
ciliciū: ⁊ ſup oīa tecta moab ⁊ ſup
ος σάκκος, καὶ ἐπὶ πάντων τῶν δωμάτων μωὰβ καὶ ἐπὶ
plateis eius. q2 cōtriui moab di=
ταῖς πλατείαις αὐτῆς. ὅτι συνέτριψα τὸν μωὰβ φη=
cit dn̄s q̄ſi vas cui⁹ nō eſt vſus eius. quō p=
σὶν κύριος ὡς ἀγγεῖον οὗ οὐκ ἔστιν χρεία αὐτοῦ. πῶς κα
mutauit quō vertit dorſum moab ↄfuſa ē ⁊ facta ē
τήλλαξεν πῶς ἔστρεψεν νῶτον μωὰβ ἠσχύνθη καὶ ἐγένετο
moab in riſum ⁊ odium oībus q̄ i circuitu
μωὰβ εἰς γέλωτα καὶ ἐγκοτήματα πᾶσι τοῖς κύκλῳ
eius. q2 ſic dixit dn̄s vt aq̄la volabit: ⁊
αὐτῆς. ὅτι οὕτως εἶπεν κύριος ὡς ἀετὸς πετάσεται, καὶ
extēdet alas ſuas in moab. capta ē carioth
ἐκτενεῖ τὰς πτέρυγας αὐτοῦ εἰς μωάβ. ἐλήφθη καριὼθ
⁊ munitiones capte ſunt. ⁊ erit cor
καὶ τὰ ὀχυρώματα συνελήφθη. καὶ ἔσαι ἡ καρδία τῶν
fortium moab in die illa ſicut cor mu=
δυνατῶν μωὰβ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὡσεὶ καρδία γυ=
lieris pturientis ⁊ peribit moab a tur
ναικὸς ὠδινούσης καὶ ἀπολεῖται μωὰβ ἀπὸ ὄ=
ba q2 ↄ̄ dn̄m magnificata ē. laq̄us ⁊ pauor
χλου ὅτι ἐπὶ τὸν κύριον ἐμεγαλύνθη. παγὶς καὶ φόβος
⁊ fouea ſup te habitantē moab dicit dn̄s q̄ fuge Eſai. 24.c.
καὶ βόθυνος ἐπὶ σὲ καθήμενον μωὰβ λέγει κύριος ὁ φεύ=
rit a facie pauoris. incidet in fo=
γων ἀπὸ προσώπου τοῦ φόβου. ἐμπεσεῖται εἰς τὸν βό=
ueā. ⁊ cōſcēderit de fouea. ⁊ cōprehende=
θυνον. καὶ ὁ ἀναβαίνων ἐκ τοῦ βοθύνου. καὶ συλληφθήσε
tur in laqueo. q2 inducā hec ſup moab. in ā
ται ἐν τῇ παγίδι. ὅτι ἐπάξω ταῦτα ἐπὶ μωάβ. ἐν ἐνι
no viſitatiōis eius dicit dn̄s: in ūbra hoſeb ſtete=
αυτῷ ἐπισκέψεως αὐτῆς λέγει κς, ἐν σκιᾷ ἐσεβὼν ἔσαθη
rūt ab exercitu fugientes: q2 ignis egreſſ⁹ ē ab he=
σαν ἀπὸ δυνάμεως φυγόντες, ὅτι πῦρ ἐξῆλθεν ἀπὸ ἐσε
ſebō. ⁊ flāma de medio ſion: ⁊ deuorauit angulū
βὼν. καὶ φλὸξ ἀπὸ μέσου σηών, καὶ κατέφαγεν τὸ κλίτος
moab: ⁊ verticē filioꝝ tumult⁹ veh tibi moab: periſt
μωάβ, καὶ τὴν κορυφὴν υἱῶν σαών. οὐαί σοι μωάβ, ἀπώλε
ppl's camos: q2 ceperūt filios tuos ⁊ filias
το ὁ λαὸς καμώς, ὅτι ἔλαβον τοὺς υἱούς σου καὶ τὰς θυγατέρας
tuas i captiuitatē. ⁊ cōuertā captiuitatē moab
σου εἰς αἰχμαλωσίαν. καὶ ἐπιστρέψω αἰχμαλωσίαν τῆς μωάβ

A B G C F

© Biblioteca Nacional de España

in nouiſſimis diebus: dicit dñs: huc vſq₃
ἐν ταῖς ἐχάταις ἡμέραις, λέγει κύριος. ἕως τούτου τὸ
iudiciū moab.
κρῖμα τοῦ μωάβ.

Ca.49,

A Filijs āmon ſic dixit dñs: nūqd filij nō
Τοῖς υἱοῖς ἀμμῶν οὕτως εἶπεν κύριος, μὴ υἱοὶ οὐκ
ſicut in iſrael aut q̄ poſſideat non eſt ex eis. q̄=
εἰσὶν ἐν ἰσραὴλ ἢ παραληψόμενος οὐκ ἔςιν αὐτῶν. δια
re aſſumpſit molchom gad. ⁊ ppl's eoꝝ in
τί παρέλαβεν μολχὸμ τὸν γάδ. καὶ ὁ λαὸς αὐτῶν ἐν
Eſai. 16.d. ciuitatib⁹ eoꝝ ihitat: ꝓpterea ecce dies veni=
πόλεσιν αὐτῶν ἐνοικεῖ, διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχον
unt dicit dñs: ⁊ auditū faciā ſup rabbath filioꝝ āmon
ται λέγει κύριος. καὶ ἀκουτιῶ ἐπὶ ῥαββὰθ υἱῶν ἀμμὼν
tumultū belli. ⁊ erunt in inuiū ⁊ in pditio=
θόρυβον πολέμου. καὶ ἔσονται εἰς ἄβατον καὶ εἰς ἀπώ=
nem: ⁊ altaria eius in igne ſuccendētur ⁊
λειαν, καὶ οἱ βωμοὶ αὐτῆς ἐν πυρὶ κατακαυθήσονται καὶ
aſſumet iſrael ꝑncipatū ſuum dicit dñs: vlu
παραλήψεται ἰσραὴλ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ λέγει κύριος, ὀ
la eſſebon qꝛ perijt gai. clamate filie
λόλαξον ἐσεβὼν ὅτι ὤλετο γαΐ. κεκράξατε θυγατέρες
rabbath accingite cilicijs: ⁊ cōtriſtamini ⁊
ῥαββὰθ περιζώσασθε σάκκους, καὶ ἐπιληπτεύεσθε καὶ
plangite ſup molchō: qꝛ in trāſmigtione ibūt ſacer
Eſai. 15.d. κόψασθε ἐπὶ μολχόμ, ὅτι ἐν ἀποικίᾳ βαδιοῦνται οἱ ἱε
dotes ei⁹ ⁊ ꝑncipes ei⁹ ſiml'. qm̄ exultabis
ρεῖς αὐτοῦ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ ἅμα. ὅτι ἀγαλλιάσῃ
in vallibus filia temeritati q̄ cōfidebat in
ἐν ἐμακεῖμ θυγάτηρ τῆς ἰταμίας ἡ πεποιθυῖα ἐπὶ τοῖς
theſauris ſuis: q̄ dicebat in corde ſuo: qs
θησαυροῖς αὐτῆς, ἡ λέγουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς, τίς
B veniet ad me: ecce ego iducā ſup te tiorē ait
ἐλεύσεται εἰς ἐμέ, ἰδοὺ ἐγὼ φέρω ἐπὶ σὲ φόβον εἶπεν
dñs exercituū ab oī circuitu tuo ⁊
κύριος τῶν δυνάμεων ἀπὸ πάσης τῆς περιοίκου σου καὶ
diſpgemini vnuſqſq₃ in faciem ſuam. ⁊ nō
διασπαρήσεσθε ἕκαςος εἰς πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ οὐκ
erit q̄ ꝯgreget aberrātes: ⁊ poſt hec cō=
ἔςαι ὁ συνάγων τοὺς ἀλωμένους, καὶ μετὰ ταῦτα ἐπι
C uertā captiuitatem filioꝝ āmon: dicit dñs.
ςρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν υἱῶν ἀμμών, λέγει κύριος.
idumee hec dicit dñs: nō eſt vltra
τῇ ἰδουμαίᾳ τάδε λέγει κύριος, οὐκ ἔςιν ἔτι
ſapiētia in themā. perijt ꝯſiliū a prudentib⁹ abijt
σοφία ἐν θαιμάν. ἀπώλετο βουλὴ ἐκ συνετῶν ὤχετο
ſapiētia eoꝝ. ꝯculcat⁹ ē locus eoꝝ ꝓfūdū facite vo
σοφία αὐτῶν. ἠπατήθη ὁ τόπος αὐτῶν βαθύνατε ἑαυ
bis in ſeſſionē habitantes in dedan. qꝛ dura
τοῖς εἰς κάθησιν οἱ κατοικοῦντες ἐν δαιδάν. ὅτι δύσκολα
fecit adduxi eū in tp̄e q̄ viſitaui ſup e=
ἐποίησεν ἤγαγον αὐτὸν ἐν χρόνῳ ᾧ ἐπεσκεψάμην ἐπ' αὐ
Eſai. 34.c. u3::qm̄ videmiatores veneſt tibi.nō relinquēt tibi reli
τόν, ὅτι τρυγηταὶ ἦλθόν σοι. οὐ καταλείψουσίν σοι κατα
quias. q̄ſi fures ī nocte imponent manus
λείμματα. ὡσεὶ κλέπται ἐν νυκτὶ ἐπιθήσουσιν χεῖρας
ſuas: qꝛ ego attraxi eſau reuelaui abſ=
C αὐτῶν, ὅτι ἐγὼ κατέσυρα τὸν ἡσαῦ ἀνεκάλυψα τὰ κρυ
cōdita eoꝝ. abſcōdi non poterūt pierūt p ma=
πτὰ αὐτῶν. κρυβῆναι οὐ μὴ δύνωνται ὤλοντο διὰ χεῖ
nū fratris eius ⁊ vicini eius: ⁊ nō eſt reli
ρα ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ γείτονος αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔςιν ὑπο
qui pupillū tuū: vt viuat: ⁊ ego viuam
λειπέσθαι ὀρφανόν σου, ἵνα ζήσεται, καὶ ἐγὼ ζήσομαι
⁊ vidue tue in me ſperabunt. qꝛ hec dicit do=
καὶ χῆραί σου ἐπ' ἐμὲ ἐλπιοῦσιν. ὅτι τάδε λέγει κύ=
min⁹. ecce qb⁹ nō eſt lex bibere calicem: bibe
ριος, ἰδοὺ οἷς οὐκ ἔςιν νόμος πιεῖν τὸ ποτήριον, ἔπι
rūt. ⁊ tu inocens non inocēs eris: qꝛ bibēs bi
ον. καὶ σὺ ἀθωουμένη οὐ μὴ ἀθωωθήσῃ, ὅτι πιὼν πί
bes qꝛ ꝑmemetipm̄ iuraui
ἔσαι ὅτι κατ' ἐμαυτοῦ ὤμοσα

in nouiſſimis dieb⁹: ait dominus. Hucuſq₃ iudicia moab. 49.

AD filios āmon. Hec dicit dñs. Nūquid non filij ſunt iſrael: aut heres non eſt ei. Cur igitur hereditate poſſedit melchō gad & populus ei⁹ in vrbib⁹ eius hītauit? Ideo ecce dies veniūt dicit dñs: & auditū faciā ſup rabbath filiorum ammon fremitum prelij. Et erit in tumulū diſſipata: filieq₃ eius igne ſuccendentur: & poſſidebit iſrael poſſeſſores ſuos: ait dominus. Vlula eſebon quoniam vaſtata eſt hai. Clamate filie rabba: accīgite vos cilitiis. Plangite & circuite per ſepes: quoniam melchom in trāſmigratione ducetur: ſacerdotes ei⁹ & prīcipes eius ſimul. Quid gloriaris in vallib⁹? Defluxit vallis tua filia delicata: q̄ cōfidebas ī theſauris tuis & dicebas. Quis veniet ad me? Ecce ego iducā ſup te terrorē: ait dñs deus exercituū ab oībus qui ſunt in circuitu tuo: & diſpergemini ſinguli a cōſpectu vr̄o: nec erit q cōgreget fugiētes. Et poſt hec reuerti faciā captiuos filioꝝ ammon: ait dñs. Ad idumeā. hec dicit dñs exercituum. Nunqd nō vltra ē ſapiā in themā? Periit cōſiliū a filiis? Inutilis facta ē ſapiētia eorū. Fugite & terga vertite: deſcendite in voraginē hītatores dedā: qm̄ ꝑditionē eſau adduxi ſup eū tp̄s viſitatiōis ei⁹. Si vindemiatores veniſſent ſup te: nō reliqſſent racemū? ſi fures in nocte rapuiſſent ꝙ ſufficeret ſibi. Ego vero diſcooperui eſau: reuelaui abſcondita eius & celari nō poterit: Vaſtatū eſt ſemē eius & frēs eius & vicini eius & nō erit. Relinque pupillos tuos: & ego faciā eos viuere & vidue tue in me ſpabunt: qa hec dicit dñs? Ecce qbus nō erat iudiciū vt biberēt calicē: bibētes bibent: & tu quaſi innocens relinq̄ris? Non eris innocēs ſed bibēs bibes. qa ꝑmemetipm̄ iuraui

בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נְאֻם יְהוָה עַד
הֵנָּה מִשְׁפַּט מוֹאָב׃
לִבְנֵי עַמּוֹן כֹּה אָמַר יְהוָה הֲבָנִים
אֵין לְיִשְׂרָאֵל אִם יוֹרֵשׁ אֵין לוֹ
מַדּוּעַ יָרַשׁ מַלְכָּם אֶת גָּד וְעַמּוֹ
בְּעָרָיו יָשָׁב׃ לָכֵן הִנֵּה יָמִים בָּאִים
נְאֻם יְהוָה וְהִשְׁמַעְתִּי אֶל רַבַּת בְּנֵי
עַמּוֹן תְּרוּעַת מִלְחָמָה וְהָיְתָה לְתֵל
שְׁמָמָה וּבְנֹתֶיהָ בָּאֵשׁ תִּצַּתְנָה
וְיָרַשׁ יִשְׂרָאֵל אֶת יֹרְשָׁיו אָמַר יְהוָה׃
הֵילִילִי חֶשְׁבּוֹן כִּי שֻׁדְּדָה עַי צְעַקְנָה
בְּנוֹת רַבָּה חֲגֹרְנָה שַׂקִּים סְפֹדְנָה
וְהִתְשׁוֹטַטְנָה בַּגְּדֵרוֹת כִּי מַלְכָּם
בַּגּוֹלָה יֵלֵךְ כֹּהֲנָיו וְשָׂרָיו יַחְדָּיו׃ מַה
תִּתְהַלְלִי בָּעֲמָקִים זָב עִמְקֵךְ הַבַּת
הַשּׁוֹבֵבָה הַבֹּטְחָה בְּאֹצְרֹתֶיהָ מִי
יָבוֹא אֵלָי׃ הִנְנִי מֵבִיא עָלַיִךְ פַּחַד
נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת מִכָּל
סְבִיבָיִךְ וְנִדַּחְתֶּם אִישׁ לְפָנָיו וְאֵין
מְקַבֵּץ לַנֹּדֵד׃ וְאַחֲרֵי כֵן אָשִׁיב אֶת
שְׁבוּת בְּנֵי עַמּוֹן נְאֻם יְהוָה׃ לֶאֱדוֹם
כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הַאֵין עוֹד
חָכְמָה בְּתֵימָן אָבְדָה עֵצָה מִבָּנִים
נִסְרְחָה חָכְמָתָם׃ נֻסוּ הָפְנוּ הֶעְמִיקוּ
לָשֶׁבֶת יֹשְׁבֵי דְּדָן כִּי אֵיד עֵשָׂו
הֵבֵאתִי עָלָיו עֵת פְּקַדְתִּיו׃ אִם
בֹּצְרִים בָּאוּ לָךְ לֹא יַשְׁאִרוּ עוֹלֵלוֹת
אִם גַּנָּבִים בַּלַּיְלָה הִשְׁחִיתוּ דַיָּם׃ כִּי
אֲנִי חָשַׂפְתִּי אֶת עֵשָׂו גִּלֵּיתִי אֶת
מִסְתָּרָיו וְנֶחְבָּה לֹא יוּכָל שֻׁדַּד
זַרְעוֹ וְאֶחָיו וּשְׁכֵנָיו וְאֵינֶנּוּ׃ עָזְבָה
יְתֹמֶיךָ אֲנִי אֲחַיֶּה וְאַלְמְנוֹתֶיךָ עָלַי
תִּבְטָחוּ׃ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה הִנֵּה אֲשֶׁר
אֵין מִשְׁפָּטָם לִשְׁתּוֹת הַכּוֹס שָׁתוֹ
יִשְׁתּוּ וְאַתָּה הוּא נָקֹה תִּנָּקֶה לֹא
תִנָּקֶה כִּי שָׁתֹה תִּשְׁתֶּה׃ כִּי בִי נִשְׁבַּעְתִּי

יוֹם
שָׁפַט
Cap. xlix.
יָרַשׁ
מָדַע
עִיר בּוֹא
שָׁמַע
רוּעַ לָחַם
הָיָה תָּלַל
יָצַת
יָלַל
רָבַב
שׁוּט
גָּלָה שׁוּר
הָלַל זוּב
בּוֹא
סָבַב דָּחָה
קָבַץ נוּד
שָׁבָה
יָמַן יָעַץ
סָרַח נוּס
פָּנָה עָמַק
בּוֹא
בּוֹא שָׁאַר
עָלַל שָׁחַת
דַּי
גָּלָה
סָתַר חָבָה
יָכֹל
חָיָה
בָּטַח
שָׁפַט שָׁתָה
שָׁבַע

© Biblioteca Nacional de España

F

נאם יהוה כי לשמה לחרפה לחרב שמם
ולקללה תהיה בצרה וכל עריה היה עיר
תהיינה לחרבות עולם: שמועה היה עלם
שמעתי מאת יהוה וציר בגוים שמע
שלוח התקבצו ובאו עליה וקומו שלח קבץ
למלחמה: כי הנה קטן נתתיך בגוים בוא לחם
בזוי באדם: תפלצתך השיא אתך נתן בזה
זדון לבך שכני בחגוי הסלע תפשי פלץ נשא
זוד
מרום גבעה כי תגביה כנשר קנך חנה רום
משם אורידך נאם יהוה: והיתה גבה קנן
אדום לשמה כל עבר עליה ישם ירד היה
שמם
וישרק על כל מכותה: כמהפכת שרק נכה
סדם ועמרה ושכניה אמר יהוה לא הפך
ישב שם איש ולא יגור בה בן גור
אדם: הנה כאריה יעלה מגאון ארה עלה
הירדן אל נוה איתן כי ארגיעה גאה רגע
אריצנו מעליה ומי בחור אליה רוץ בחר
אפקד כי מי כמוני ומי יועדני ומי פקד יעד
זה רעה אשר יעמד לפני: לכן עמד פנה
שמעו עצת יהוה אשר יעץ אל יעץ
אדום ומחשבתיו אשר חשב אל חשב
ישבי תימן אם לא יסחבום צעירי סחב צער
הצאן אם לא ישים עליהם ישם
נוהם: מקול נפלם רעשה הארץ נוה
צעקה בים סוף נשמע קולה: הנה שמע
כנשר יעלה וידאה ויפרש כנפיו עלה דאה
על בצרה והיה לב גבורי אדום פרש גבר
ביום ההוא כלב אשה מצרה: איש צור
לדמשק בושה חמת וארפד כי שמעה
רעה שמעו נמגו בים דאגה השקט רוע מוג
לא יוכל: רפתה דמשק הפנתה שקט יכל
לנוס ורטט החזיקה צרה וחבלים רפה פנה
חזק צור
אחזתה כיולדה: איך לא עזבה עיר ילד הלל
תהלה קרית משושי: לכן יפלו קרה שוש
בחוריה ברחבתיה וכל אנשי נפל בחר
המלחמה ידמו ביום ההוא נאם לחם דמם

dicit dñs: φ i ſolitudinē et in opprobriū & in deſertū & in maledictionē erit boſra: & oēs ciuitates eius erunt in ſolitudines ſempiternas. Auditum audiui a domino & legatus ad gentes ∞∞ miſſus ē. Cōgregamini & venite cōtra eam: & cōſurgam9 in p̄liū. Ecce eni paruulū dedi te in gētib9: cōtēptibilē iter homines. Arrogātia tua decepit te & ſupbia cordis tui qui habitas in cauernis petre & apprehēdere niteris altitudinē collis. Cū exaltaueris q̄ſi aquila nidū tuū: īde detrahā te: dicit dñs. Et erit idumea deſerta. Oīs q trāſibit p eā ſtupebit & ſibilabit ſup oēs plagas eius: ſicut ſubuerſa ē ſodoma & gomorra & vicine ei9 ait dñs. Non habitabit ibi vir: & nō incolet eā filius hois. Ecce quaſi leo aſcendet de ſuperbia iordanis ad pulchritudinē robuſtā: quia ſubito currere faciā eum ad illā. Et quis erit electus quē p̄ponā ei? Quis eni ſimilis mei? Et qs ſuſtinebit me? Et qs iſte paſtor qui reſiſtat vultui meo? ppterea audite cōſiliū domini quod init de edom & cogitationes ei9 quas cogitauit de ∞∞ habitatoribus theman. Si nō deiecerint eos paruuli gregis niſi diſſipauerint cum eis ∞∞∞∞ habitaculū eoꝶ. A voce ruine eorum cōmota eſt terra clamor in mari rubro auditus eſt vocis ei9. Ecce q̄ſi aquila aſcendet & euolabit: & expandet alas ſuas ſup boſrā. Et erit cor fortium idumee in die illa quaſi cor mulieris parturientis. ∞∞ Ad damaſcū. Confuſa ē emath & arphat: qa auditū peſſimū audierunt. Turbati ſunt i mari pre ſollicitudie qeſcere nō potuit. Diſſoluta eſt damaſcus verſa eſt in fugā: tremor apphendit eam. Anguſtia & dolores tenuerūt eā q̄ſi pturientē. Quō dereliq̄runt ciuitatē laudabilē: vrbē leticie? Ideo cadent iuuenes ei9 in plateis ei9: & oēs viri prelii cōticeſcent in die illa: ait ∞∞∞∞∞∞∞

dicit dñs: qꝛ in inuiū ⁊ in opprobriū ⁊ in
λέγει κύριος, ὅτι εἰς ἄβατον καὶ εἰς ὀνειδισμὸν, καὶ εἰς
maledictionē eris i medio ei9. ⁊ oēs ciuitates eius
κατάραν ἔσῃ ἐν μέσῳ αὐτῆς. καὶ πᾶσαι αἱ πόλεις αὐτῆς
erunt deſerte in eternū. auditū audiui a domi
ἔσονται ἔρημοι εἰς τὸν αἰῶνα. ἀκοὴν ἤκουσα παρὰ κυ-
no: ⁊ nuncios in gētes miſit: ꝯgregamini
ρίου, καὶ ἀγγέλους εἰς ἔθνη ἀπέστειλεν, συνάχθητε
⁊ venite ꝯ̄ eam: ſurgite in p̄lium.
καὶ παραγένεσθε εἰς αὐτὴν, ἀνάστητε εἰς πόλεμον.
ecce puū dedi te in gētibus: cōtemptibilem in
ἰδοὺ μικρὸν δέδωκά σε ἐν ἔθνεσιν, εὐκαταφρόνητον ἐν
hoibus. illuſio tua agreſſa eſt te temeritas cor
ἀνθρώποις. ἡ παιγνία σου ἐνεχείρησέν σοι ἰταμία καρ-
dis tui habitauit foramina petraꝶ. apphēdit
δίας σου κατέλυσεν τρυμαλιὰς πετρῶν. συνέλαβεν
fortitudinē collis excelſi: qm̄ ſi exaltaueri q̄ſi aqla ni-
ἰσχὺν βουνοῦ ὑψηλοῦ, ὅτι ἐὰν ὑψώσῃς ὥσπερ ἀετὸς νοσ-
dū tuū dicit dñs: inde detrahā te ⁊ erit idu-
σιάν σου λέγει κύριος, ἐκεῖθεν καθελῶ σε καὶ ἔσται ἡ ἰδου- Eſai. 47.c.
mea in inuiū. oīs ptranſiens in eam
μαία εἰς ἄβατον. πᾶς ὁ παραπορευόμενος ἐπ' αὐτὴν Abdie 1.d.
ſtupebit ⁊ ſibilabit ſup oēm plagā eius. ſi-
ἐκστήσεται καὶ συριεῖ ἐπὶ πᾶσαν τὴν πληγὴν αὐτῆς. ὥσ- D
cut ſubuerſa eſt ſodoma ⁊ gomorra ⁊ vicine
περ κατεστράφη σόδομα καὶ γόμορρα καὶ αἱ πάροι-
ei9 ait dñs: non ſedebit illic homo ⁊
κοι αὐτῆς εἶπεν κύριος, οὐ μὴ καθίσῃ ἐκεῖ ἄνθρωπος καὶ
non ihabitabit illic fili9 hois. ecce ſicut leo aſcē
οὐ μὴ ἐνοικήσῃ ἐκεῖ υἱὸς ἀνθρώπου. ἰδοὺ ὥσπερ λέων ἀνα-
det de medio iordanis in locū robuſtū: qꝛ
βήσεται ἐκ μέσου τοῦ ἰορδάνου εἰς τόπον αἰθάμ, ὅτι G
cito pſequar eos ab ea ⁊ iuuenes in ea
ταχὺ ἐκδιώξω αὐτοὺς ἀπ' αὐτῆς καὶ τοὺς νεανίσκους ἐπ' αὐτῆς
inſtituite. qꝛ qs ſicut ego? ⁊ qs reſiſtet mihi? ⁊
ἐπιστήσατε. ὅτι τίς ὥσπερ ἐγώ; καὶ τίς ἀντιστήσεταί μοι; καὶ
qs iſte paſtor q ſtabit ante faciem meā? ppte-
τίς οὗτος ποιμὴν ὃς στήσεται κατὰ πρόσωπόν μου; διὰ τοῦ-
rea audite conſiliū dñi qd cōſuluit ſup idume-
το ἀκούσατε βουλὴν κυ ἣν ἐβουλεύσατο ἐπὶ τὴν ἰδουμαί-
am: ⁊ cogitationē eius quā cogitauit ſup habi-
αν, καὶ λογισμὸν αὐτοῦ ὃν ἐλογίσατο ἐπὶ τοὺς κατοι-
tantes themā: ſi nō comeſta fuerit minima
κοῦντας θαιμάν, ἐὰν μὴ συμψηθῶσιν τὰ ἐλάχιστα τῶν
ouium: ſi nō ſpinis ſit plēa ſup eos habitatio eo-
προβάτων, ἐὰν μὴ βατωθῇ ἐπ' αὐτοὺς κατάλυσις αὐ-
rū: a voce ruine eoꝶ cōmota ē tra: clamor
τῶν, ἀπὸ φωνῆς πτώσεως αὐτῶν ἐσείσθη ἡ γῆ, κραυγὴ
tu9 in mari audit9 ē. ecce ſicut aqla aſcendet E
σου ἐν θαλάσσῃ ἠκούσθη. ἰδοὺ ὥσπερ ἀετὸς ἀναβήσεται
⁊ videbit ⁊ expandet alas ſup munitiōes e-
καὶ ὄψεται καὶ ἐκτενεῖ τὰς πτέρυγας ἐπ' ὀχυρώματα αὐ-
ius: ⁊ erit cor fortiū idumee in
τῆς, καὶ ἔσται ἡ καρδία τῶν ἰσχυρῶν τῆς ἰδουμαίας ἐν τῇ
die illa q̄ſi cor mulieris parturiētis. dama-
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὡς καρδία γυναικὸς ὠδινούσης. τῇ δαμα-
ſco cōfuſa eſt emath ⁊ arphad: qꝛ auditū malū
σκῷ κατῃσχύνθη ἡμάθ καὶ ἡ ἀρφάδ, ὅτι ἀκοὴν πονηρὰν ἤ-
audierūt. obſtupuerūt: irati ſunt: quieſcere non po-
κουσαν. ἐξέστησαν, ἐθυμώθησαν, ἀναπαύσασθαι οὐ μὴ δύ-
terūt. diſſoluta ē damaſc9. verſa eſt in fugā. tremor
νωνται. ἐξελύθη δαμασκός. ἀπεστράφη εἰς φυγήν. τρόμος
apprehēdit eam. āguſtia ⁊ dolores tenuerūt eam
ἐπελάβετο αὐτῆς. στένωσις καὶ ὠδῖναι κατεῖχον αὐτὴν
q̄ſi pturientē. quō nō dereliquit ciuitatē laudabilē
ὡσεὶ ὠδίνουσαν. πῶς οὐχὶ ἐγκατέλιπεν πόλιν αἰνη-
villā dilectā? ppterea cadent iuuenes in
κώμην ἠγαπημένην; διὰ τοῦτο πεσοῦνται νεανίσκοι ἐν
plateis tuis. ⁊ oēs viri bellatores
πλατείαις σου. καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταί
tui cadent in die illa ait
σου πεσοῦνται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ φησὶν ∞∞ κύριος ∞∞

© Biblioteca Nacional de España

dñs exercituū: ⁊ ſuccendā ignē in muro da-
κύριος τῶν δυνάμεων, καὶ καύσω πῦρ ἐν τείχει δα-
maſci: ⁊ deuorabit biuia filij ader. ce-
μασκοῦ, καὶ καταφάγεται ἄμφοδα υἱοῦ ἄδερ. τῇ κη-
F dar ⁊ regine aule quā ꝑcuſſit nabu-
δὰρ καὶ τῇ βασιλίσσῃ τῆς αὐλῆς ἣν ἐπάταξεν ναβου-
chodonoſoꝛ rex babylonis. ſic dixit dñs:
χοδονόσωρ βασιλεὺς βαβυλῶνος. οὕτως εἶπεν κύριος,
ſurgite ad cedar: ⁊ ꝑcutite filios orientꝭ.
ἀνάβητε ἐπὶ κηδάρ, καὶ πλήξατε τοὺς υἱοὺς κεδέμ.
tabernacl'a eoꝝ: ⁊ oues eoꝝ capient. veſtimēta
σκηνὰς αὐτῶν, καὶ πρόβατα αὐτῶν λήψονται. ἱμάτια
eoꝝ ⁊ oia vaſa eoꝝ ⁊ camelos eoꝝ
αὐτῶν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν καὶ καμήλους αὐτῶν
tollent ſibi. ⁊ vocate ſup eos ꝑditio-
λήψονται ἑαυτοῖς. καὶ καλέσατε ἐπ᾽ αὐτοὺς ἀπώλει-
nē in circuitu. fugite valde ꝓfūde hitaſtꝭ in ſeſſionē ſe-
αν κυκλόθεν. φεύγετε λίαν ἐβαθύνατε εἰς κάθησιν κα-
dentes in aula dicit dñs: qꝛ cōſuluit ꝯ
θήμενοι ἐν τῇ αὐλῇ λέγει κύριος, ὅτι ἐβουλεύσατο ἐφ᾽
Eſai. 47.c. Abdie 1.d. vos nabuchodonoſoꝛ rex babylonis ꝯſilium
ὑμᾶς ναβουχοδονόσωρ βασιλεὺς βαβυλῶνος βουλὴν
⁊ cogitauit ꝯ vos cogitationē. ꝯſurge aſcende ad
D καὶ ἐλογίσατο ἐφ᾽ ὑμᾶς λογισμόν. ἀνάστηθι ἀνάβηθι ἐπὶ
gentē q̄etam ſedentem in refrigeriū qb⁹ nō ſunt poꝛ-
ἔθνος ἡσυχάζον καθήμενον εἰς ἀνάψυξιν οἷς οὐκ εἰσὶν θύ-
te: nō vectes ſoli hitabunt. ⁊ erūt
ραι, οὐ μοχλοὶ μόνοι καταλύσουσιν. καὶ ἔσονται οἱ
cameli eoꝝ in direptionē. ⁊ mltitudo pecoꝝ eoꝝ
κάμηλοι αὐτῶν εἰς προνομήν. καὶ πλῆθος κτηνῶν αὐτῶν
in ꝑditionē. ⁊ vētilabo eos oī vento
εἰς ἀπώλειαν. καὶ λικμήσω αὐτοὺς παντὶ πνεύμα-
G attonſos añ faciem eoꝝ ex omni parte
τι κεκαρμένους πρὸ προσώπου αὐτῶν ἐκ παντὸς πέραν
eoꝝ afferā interitū eoꝝ ait dñs: ⁊ erit
αὐτῶν οἴσω τὴν τροπὴν αὐτῶν εἶπεν κύριος, καὶ ἔσται
aula ꝯmoꝛatio ſtruthionū ⁊ inuia vſq in etnū non
ἡ αὐλὴ διατριβὴ στρουθῶν καὶ ἄβατος ἕως αἰῶνος οὐ μὴ
ſedebit ibi homo: ⁊ non hitabit ibi fili⁹
καθίσῃ ἐκεῖ ἄνθρωπος, καὶ οὐ μὴ κατοικήσῃ ἐκεῖ υἱὸς
hoīs. ⁊ factū eſt verbū dñi ad hieremiā ꝓ-
ἀνθρώπου. καὶ ἐγένετο ῥῆμα κυρίου πρὸς ἱερεμίαν τὸν προ-
phetā aduerſū elam: in ꝑncipio regni ſedechie re-
φήτην κατὰ τῆς αἰλάμ, ἐν ἀρχῇ βασιλείας σεδεκίας βα-
gis iuda dicēs: hec dicit dñs exercituū:
σιλέως ἰούδα λέγων, τάδε λέγει κύριος τῶν δυνάμεων,
ecce ego cōfringā arcū elam ꝑncipiū potētie eoꝝ
ἰδοὺ ἐγὼ συντρίψω τὸ τόξον αἰλὰμ ἀρχὴ δυναστείας αὐτῶν
E īducā ſup elam quattuoꝛ ventos a q̄ttuoꝛ
ἐπάξω ἐπὶ αἰλὰμ τέσσαρας ἀνέμους ἐκ τῶν τεσσάρων
ſūmitatib⁹ celi: ⁊ diſꝑgam in oīb⁹ ventis
ἄκρων τοῦ οὐρανοῦ, καὶ διασπερῶ ἐν πᾶσι τοῖς ἀνέμοις
iſtis ⁊ nō erit gens q̄ nō veniet illic expulſi e-
τούτοις καὶ οὐκ ἔσται ἔθνος ὃ οὐχ ἥξει οἱ ἐξωσμένοι αἰ-
lam. ⁊ terrebo eos in ꝯſpectu iīmicoꝝ ſuoꝝ
λάμ. καὶ πτοήσω αὐτοὺς ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν
querentiū aīam eoꝝ. ⁊ īducā ſup e-
τῶν ζητούντων τὴν ψυχὴν αὐτῶν. καὶ ἐπάξω ἐπ᾽ αὐ-
os malū ſcḋm iram furoꝛis mei. dicit
τοὺς κακὰ κατὰ τὴν ὀργὴν τοῦ θυμοῦ μου. λέγει
dñs ⁊ immittam poſt eos gladiū
κύριος καὶ ἐπαποστελῶ ὀπίσω αὐτῶν τὴν μάχαιράν
meū. donec conſumā eos: ⁊ ponā thro-
μου. ἕως τοῦ ἐξαναλῶσαι αὐτούς, καὶ θήσω τὸν θρό-
nū meū in elam ⁊ emittam inde regem
νον μου ἐν αἰλὰμ καὶ ἐξαποστελῶ ἐκεῖθεν βασιλέα
⁊ ꝑncipes dicit dñs: ⁊ erit in vltimis
καὶ μεγιστᾶνας λέγει κύριος, καὶ ἔσται ἐπ᾽ ἐσχάτων τῶν

dñs exercituum. Et ſuccendam ignem in muro damaſci & deuorabit mnia benadab. Ad cedar & ad regna aſor: que percuſſit nabuchodonoſor rex babylonis. Hec dicit dñs. Surgite & aſcendite ad cedar: & vaſtate filios orientis. Tabernacula eorū & greges eorū capiēt: pelles eoꝝ & oia vaſa eorū & camelos eorum tollent ſibi: & vocabunt ſup eos formidinē in circuitu eius. Fugite abite vehemēter: in voraginibus ſedete qui habitatis aſor ait dñs. Iniit enī cōtra vos nabuchodonoſor rex babylonis conſiliū: & cogitauit aduerſus vos cogitationes. Cōſurgite & aſcendite ad gentē quietā & habitantē cōfidēter ait dñs. Nō oſtia nec vectes eis: ſoli habitāt. Et erūt cameli eorū in direptionē et multitudo iumētorū in p̄dā: & diſpergā eos in oēm vētū q ſūt attōſi ī comā: & ex oī cōfinio eoꝝ adducā interitū ſup eos ait dñs. Et erit aſor in habitaculū draconū deſerta vſq in eternū. Non manebit ibi vir: nec incolet eam filius hominis. Quod factū eſt verbum domini ad hieremiā prophetā aduerſus elam in principio regni ſedechie regis iuda dicens. Hec dicit dñs exercituum. Ecce ego confringā arcum elam & ſummā fortitudinem eorum. Et inducam ſuper elam quattuor ventos a quattuor plagis celi & ventilabo eos in omnes ventos iſtos: & non erit gens ad quam non perueniant profugi elam. Et pauere faciam elam coram inimicis ſuis: & in cōſpectu q̄rentiū animā eorū: & adducā ſuper eos malum: iram furoris mei dicit dominus: & mittā poſt eos gladium: donec conſumam eos: & ponam ſolium meum in elam: & perdam inde reges & principes: ait dominus. In nouiſſimis autē

יהוה צבאות׃ והצתי אש בחומת
דמשק ואכלה ארמנות בן הדד׃
לקדר ולממלכות חצור אשר הכה
נבוכדראצור מלך בבל כה אמר
יהוה קומו עלו אל קדר ושדדו את
בני קדם׃ אהליהם וצאנם יקחו
יריעותיהם וכל כליהם וגמליהם
ישאו להם וקראו עליהם מגור
מסביב׃ נסו נדו מאד העמיקו
לשבת ישבי חצור נאם יהוה כי
יעץ עליכם נבוכדראצר מלך בבל
עצה וחשב עליכם מחשבה׃ קומו
עלו אל גוי שליו יושב לבטח נאם
יהוה לא דלתים ולא בריח לו בדד
ישכנו׃ והיו גמליהם לבז והמון
מקניהם לשלל וזרתים לכל רוח
קצוצי פאה ומכל עבריו אביא
את אידם נאם יהוה׃ והיתה חצור
למעון תנים שממה עד עולם לא
ישב שם איש ולא יגור בה בן
אדם׃ אשר היה דבר יהוה אל
ירמיהו הנביא אל עילם בראשית
מלכות צדקיה מלך יהודה לאמר׃
כה אמר יהוה צבאות הנני שבר את
קשת עילם ראשית גבורתם׃
והבאתי אל עילם ארבע רוחות
מארבע קצות השמים וזרתים
לכל הרוחות האלה ולא יהיה
הגוי אשר לא יבוא שם נדחי
עולם׃ והחתתי את עילם לפני
איביהם ולפני מבקשי נפשם
והבאתי עליהם רעה את חרון אפי
נאם יהוה ושלחתי אחריהם את
החרב עד כלותי אותם׃ ושמתי
כסאי בעילם והאבדתי משם מלך
ושרים נאם יהוה׃ והיה באחרית

יצת חמה
נכה
עלה
לקח
ירע כלה
נשא גור
סבב נוס
נוד עמק
ישב
יעץ חשב
עלה שלה
ברח
שכן היה
בזז המן
קנה זרה
קצץ בוא
היה
עון תנן
עלם גור
נבא
גבר
בוא
קצה
היה
בוא דחה
חתת פנה
בקש
בוא רוע
חרה
כלה שום
אבד
שור

© Biblioteca Nacional de España

Cap. l.

הימים אשוב את שבות עילם נאם
יהוה׃ הדבר אשר דבר
יהוה אל בבל אל ארץ כשדים
ביד ירמיהו הנביא׃ הגידו בגוים
והשמיעו ושאו נס השמיעו אל
תכחדו אמרו נלכדה בבל הביש בל
חת מרדך הבישו עצביה חתו
גלוליה׃ כי עלה עליה גוי מצפון
הוא ישית את ארצה לשמה ולא
יהיה יושב בה מאדם ועד בהמה נדו
הלכו׃ בימים ההמה ובעת ההיא
נאם יהוה יבאו בני ישראל המה
ובני יהודה יחדו הלוך ובכו ילכו
ואת יהוה אלהיהם יבקשו׃ ציון
ישאלו דרך הנה פניהם באו ונלוו
אל יהוה ברית עולם לא תשכח׃
צאן אבדות היה עמי רעיהם התעום
הרים שובבום מהר אל גבעה הלכו
שכחו רבצם׃ כל מוצאיהם אכלום
וצריהם אמרו לא נאשם תחת
אשר חטאו ליהוה נוה צדק ומקוה
אבותיהם יהוה׃ נדו מתוך בבל
ומארץ כשדים יצאו והיו כעתודים
לפני צאן׃ כי הנה אנכי מעיר
ומעלה על בבל קהל גוים גדלים
מארץ צפון וערכו לה משם תלכד
חציו כגבור משכיל לא ישוב
ריקם׃ והיתה כשדים לשלל כל
שלליה ישבעו נאם יהוה׃ כי
תשמחו כי תעלזו שסי נחלתי כי
תפושו כעגלה דשא ותצהלו
כאבירים׃ בושה אמכם מאד חפרה
יולדתכם הנה אחרית גוים מדבר
ציה וערבה׃ מקצף יהוה לא תשב
והיתה שממה כלה כל עבר על בבל
ישם וישרק על כל מכותיה׃ ערכו

dieb⁹ reuerti faciã captiuos elam dicit dñs. 50.
Verbum quod locutus eſt dñs de babylone & de terra chaldeorũ in manu hieremie ꝓphete. Annũciate in gẽtib⁹ & auditũ facite. Leuate ſignũ: predicate: & nolite celare dicite. Capta eſt babylon: cõfuſus eſt bel: victus eſt marodach. Cõfuſa ſũt oĩa ſculptilia eorũ: ſuꝑata ſunt idola eorũ. Qm̃ aſcẽdet cõtra eã gens ab aqlone: q̃ ponet terrã ei⁹ in ſolitudinẽ: & nõ erit qui habitet in ea ab hoĩe vſq₃ ad pecus: moti ſunt et abierũt. In dieb⁹ illis & in tẽpore illo ait dñs: venient filii iſrael ipſi & filii iuda ſimul. Ambulantes & flentes ꝓperabunt & dominũ deum ſuum querent. In ſion interrogabũt viã: huc facies eorũ venĩet & apponẽtur ad dñm federe ſẽpiterno: qđ nulla obliuione delebitur. Grex ꝑditus factus eſt ppl'us me⁹: paſtores eorũ ſeduxerũt eos: feceñtq₃ vagari in mõtibus. De mõte in collẽ tranſierũt: obliti ſũt cubilis ſui. Oẽs qui iuenerũt comederũt eos & hoſtes eorũ dixerunt. Nõ peccauim⁹ ꝓ eo qꝫ peccauerũt dño decori iuſticie & expectatõi patrũ eoꝝ a dño. Recedite đ medio babylõis & đ tra chaldeoꝝ egredimini & eſtote q̃ſi hedi añ greges. Qm̃ ecce ego ſuſcitabo & adducã in babylonẽ cõgregationẽ gentiũ magnarũ de terra aqlonis & ꝑpabũtur aduerſus eã: et ĩde capietur. Sagitta ei⁹ q̃ſi viri fortis interfectoris nõ reuertetur vacua. Et erit chaldea in ꝑdã: oẽs vaſtãtes eã replebũtur: ait dñs. Qm̃ exultatis & magna loqmini diripiẽtes hereditatẽ meã: qm̃ effuſi eſtis ſicut vituli ſuꝑ herbã & mugiſtis ſicut tauri. Cõfuſa eſt mr̃ vr̃a nimis & adeq̃ta pulueri q̃ gẽuit vos. Ecce nouiſſima erit in gẽtib⁹: & deſerta inuia & arens. Ab ira dñi nõ hĩtabitur ſed redigetur tota in ſolitudinẽ. Oĩs q trãſibit ꝑ babylonẽ ſtupebit & ſibilabit ſuꝑ vniuerſis plagis eius. Preparamini

diebus ↄuertã captiuitatẽ elam dicit dñs.
ἡμερῶν ἀποστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν αἰλὰμ λέγει κύριος. C.50.
Verbum qđ locut⁹ ẽ dñs ſuꝑ babylonẽ ⁊ ſuꝑ
Ὁ λόγος ὃν ἐλάλησεν κύριος ἐπὶ βαβυλῶνα καὶ ἐπὶ A
terrã chaldeoꝝ in manu hieremie ꝓphete: annunciate
γῆν χαλδαίων ἐν χειρὶ ἱερεμίου τοῦ προφήτου, ἀναγγείλατε
in gẽtib⁹ ⁊ audita facite: leuate ſignũ ⁊ audi
ἐν τοῖς ἔθνεσιν. καὶ ἀκουστὰ ποιήσατε, ἄρατε σημεῖον καὶ ἀκου
tũ facite ⁊ nõ abſcõdatis: dicite capta eſt babylon:
στὸν ποιήσατε καὶ μὴ κρύψητε, εἴπατε ἑάλωκε βαβυλών,
cõfuſus eſt bel: tradita eſt merodach: cõfuſa ſunt ſculp
κατῃσχύνθη βήλ, παρεδόθη μαιωδάχ, ᾐσχύνθησαν τὰ γλυ
tilia coꝝ. tradita ſunt idola coꝝ q: aſcẽdit ↄ e
πτὰ αὐτῶν, παρεδόθη τὰ εἴδωλα αὐτῶν ὅτι ἀνέβη ἐπ' αὐ
am gẽs ab aqlone. ſic ponet terrã ei⁹ in ſolitu
τὴν ἔθνος ἀπὸ βοῤῥᾶ. οὕτως θήσει τὴν γῆν αὐτῆς εἰς ἀφανι
dinẽ ⁊ nõ erit habitans in ea ab homine vſq₃ ad iu
σμὸν καὶ οὐκ ἔσται ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτή
mẽtũ: moti ſunt ⁊ abierunt: in diebus illis
νους. ἐσαλεύθησαν καὶ ἐπορεύθησαν, ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις
⁊ in tp̃e illo ait dñs venient filij iſrael ipi ⁊
καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ λέγει κς ἥξουσιν οἱ υἱοὶ ἰηλ αὐτοὶ καὶ
filij iuda in idipſum ãbulantes ⁊ flentes ibunt
υἱοὶ ἰούδα ἐπὶ τὸ αὐτὸ βαδίζοντες καὶ κλαίοντες πορεύσον
dñm deũ ſuũ q̃rentes vſq₃ ad ſion interrogabũt
ται κν τὸν θεὸν αὐτῶν ζητοῦντες ἕως σιὼν ἐρωτήσουσι τὴν
viã. ſic .n. faciem ſuã dabũt ⁊ veni
ὁδόν. ὧδε γὰρ τὸ πρόσωπον αὐτῶν δώσουσιν καὶ ἥξου
ẽt ⁊ fugient ad dñm. teſtamẽtũ n. ſẽpiternũ
σιν καὶ καταφεύξονται πρὸς κύριον. διαθήκη γὰρ αἰώνιος
nõ obliuioni dabit. oues q̃ perierũt fact⁹ ẽ popu
οὐκ ἐπιλησθήσεται. πρόβατα ἀπολωλότα ἐγενήθη ὁ λα D
lus me⁹ paſtores coꝝ expulert eos: in mõtib⁹
ός μου οἱ ποιμένες αὐτῶν ἔξωσαν αὐτούς, ἐπὶ τὰ ὄρη
errare fecerũt eos. de mõte in collem abierũt:
ἀπεπλάνησαν αὐτούς. ἐξ ὄρους ἐπὶ βουνὸν ᾤχοντο,
obliti ſunt cubilis ſui. oẽs inuenientes eos B
ἐπελάθοντο κοίτης αὐτῶν. πάντες οἱ εὑρίσκοντες αὐτοὺς
cõſumunt eos. hoſtes coꝝ dixert: nõ ma
κατανάλισκον αὐτούς. οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν εἶπον, οὐ μὴ
culabim⁹ eos ꝓ eo qđ peccauert dño. paſcua iuſti
ἀνῶμεν αὐτοὺς ἀνθ' ὧν ἥμαρτοσαν τῷ κυρίῳ. νομὴ δικαιο
cie ei q̃ cõgregauit p̃res coꝝ dñs.
σύνης τῷ συναγαγόντι τοὺς πατέρας αὐτῶν ὁ κύριος.
abalienamini de medio babylonis ⁊ de terra chal
ἀπαλλοτριώθητε ἐκ μέσου βαβυλῶνος καὶ ἀπὸ γῆς χαλ
deoꝝ. ⁊ egredimini ⁊ eſtote q̃ſi dracones ante fa
δαίων. καὶ ἐξέλθετε καὶ γένεσθε ὥσπερ δράκοντες κατὰ πρό
ciem ouium. qm̃ ecce ego ſuſcito ſuꝑ babylonẽ
σωπον προβάτων. ὅτι ἰδοὺ ἐγὼ ἐγείρω ἐπὶ βαβυλῶνα
ↄgregatiões gẽtiũ magnaꝝ de terra aqlonis: ⁊ dirigent
συναγωγὰς ἐθνῶν μεγάλων ἐκ γῆς βοῤῥᾶ, καὶ παρατά
aciẽ ei: inde capietur q̃ſi iaculũ pugnatoris prudẽtis nõ
ξονται αὐτῇ, ἐκεῖθεν ἁλώσεται ὡς βολὶς μαχητοῦ συνετοῦ οὐκ
reuertetur vacuũ. ⁊ erit chaldea in p̃dam: ⁊ om
ἐπιστρέψει κενή. καὶ ἔσται ἡ χαλδαία εἰς προνομήν, καὶ πάν
nes vaſtantes eam replebuntur ait dñs: qm̃
τες οἱ προνομεύοντες αὐτὴν ἐμπλησθήσονται λέγει κύριος, ὅτι
exultatis ⁊ gliamini diripientes heredi
εὐφραίνεσθε καὶ κατεκαυχᾶσθε διαρπάζοντες τὴν κληρονο
tatẽ meã qm̃ laſciuitis ſic̃ vituli in herba ⁊ cornu
μίαν μου. διότι σκιρτᾶτε ὡς βοΐδια ἐν βοτάνῃ καὶ ἐκερα
petiſtis ſic̃ tauri. cõfuſa ẽ mr̃ vr̃a nimis erubuit
τίζετε ὡς ταῦροι. ᾐσχύνθη ἡ μήτηρ ὑμῶν σφόδρα ἐντρά
q̃ peperit vos: ecce nouiſſima gẽtiũ deſerta ⁊ inuia
πη ἡ τεκοῦσα ὑμᾶς, ἰδοὺ ἐσχάτη ἐθνῶν ἔρημος καὶ ἄβατος
ab ira dñi nõ hĩtabitur. ⁊ erit in deſolationẽ
ἀπὸ ὀργῆς κυρίου οὐ κατοικηθήσεται. καὶ ἔσται εἰς ἀφανισμὸν C
oĩs. ⁊ oĩs ptrãſiẽs ꝑ babylonẽ ſtupebit
πᾶσα. καὶ πᾶς ὁ διοδεύων διὰ βαβυλῶνος σκυθρωπάσει
⁊ ſibilabit ſuꝑ oẽm plagam eius. p̃parate aciẽ E
καὶ συριεῖ ἐπὶ πᾶσαν τὴν πληγὴν αὐτῆς. παρατάξασθε

© Biblioteca Nacional de España

C. 50.
A
ꝯ babylonem ĩcircuitu. oẽs tendẽtes arcũ ſagitta
ἐπὶ βαβυλῶνα κυκλόθεν, πάντες τείνοντες τόξον τοξεύ
te in eam. ne parcatis ſup iaculis vr̃is.
σατε ἐπ᾽ αὐτήν. μὴ φείσησθε ἐπὶ τοῖς τοξεύμασιν ὑμῶν.
qꝛ dño peccauit ꝛ plaudite ſup eam.
ὅτι τῷ κυρίῳ ἥμαρτεν καὶ κατακροτήσατε ἐπ᾽ αὐτήν.
diſſolute ſunt manus eius: ceciderũt ꝓpugnacula eiꝰ:
παρελύθησαν αἱ χεῖρες αὐτῆς, ἔπεσον αἱ ἐπάλξεις αὐτῆς
deſtructꝰ eſt murus eius: qm̃ vltio a deo
κατεσκάφη τὸ τεῖχος αὐτῆς, ὅτι ἐκδίκησις παρὰ τοῦ θεοῦ
eſt. vlciſcimini ſup eã ſicut fecit facite il
ἐστιν. ἐκδικήσατε ἐπ᾽ αὐτὴν καθὼς ἐποίησεν ποιήσατε αὐ
li. diſperdite ſemen ex babylone tenentes
τῇ. ἐξολοθρεύσατε σπέρμα ἐκ βαβυλῶνος κατέχοντες
falcem in tp̃e meſſis a facie gladij
δρέπανον ἐν καιρῷ θερισμοῦ ἀπὸ προσώπου μαχαίρας
greci: vnuſqſqꝫ in pplm̃ ſuum reuertentur ꝛ
ἑλληνικῆς, ἕκαστος εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀποστρέψουσιν καὶ
vnuſqſqꝫ ad trã ſuam fugiet. ouis errans
ἕκαστος εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ φεύξεται. πρόβατον πλανώμενον
iſrael leones eiecerũt eũ. pmus comedit eũ rex
ἰσραὴλ λέοντες ἔξωσαν αὐτόν. ὁ πρῶτος ἔφαγεν αὐτὸν βα
aſſur: ꝛ ſic poſtea oſſa eius rex
σιλεὺς ἀσσούρ, καὶ οὕτως ὕστερον τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ βασιλεὺς
babylonis. ꝓpterea hec dicit dñs exercituũ
βαβυλῶνος. διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος τῶν δυνάμεων
deus iſrael. ecce ego vlciſcor ſup regem baby=
ὁ θεὸς ἰσραήλ. ἰδοὺ ἐγὼ ἐκδικῶ ἐπὶ τὸν βασιλέα βαβυ=
lonis ꝛ trã eius ſicut vltus ſum ſup re=
λῶνος καὶ τὴν γῆν αὐτοῦ καθὼς ἐξεδίκησα ἐπὶ τὸν βασι
D gẽ aſſur: ꝛ reſtituam iſrael in paſcua ſu
λέα ἀσσούρ, καὶ ἀποκαταστήσω τὸν ἰσραὴλ εἰς τὴν νομὴν αὐ
a: ꝛ paſcentur in carmelo ꝛ in baſan ꝛ in mõte ephra
τῆς, καὶ νεμήσονται ἐν τῷ καρμήλῳ καὶ ἐν βασὰν καὶ ἐν ὄρει ἐφρα
im ꝛ in galaad ꝛ replebitur aĩa eius. in
ἱμ καὶ ἐν τῷ γαλαὰδ καὶ ἐμπλησθήσεται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ. ἐν
B diebus illis ꝛ in tp̃e illo ait dñs:
ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ φησὶν κύριος,
querent iniq̃tatẽ iſrl̃ ꝛ nõ erit, ꝛ pecca
ζητήσουσιν τὴν ἀδικίαν ἰηλ̃ καὶ οὐχ ὑπάρξει. καὶ τὰς ἁμαρ
ta iuda ꝛ nõ inuenient̃. qm̃ ꝓpiciꝰ ero
τίας ἰούδα καὶ οὐ μὴ εὑρεθῶσιν. ὅτι ἵλεως ἔσομαι τοῖς
relictiſ. ſup trã amare aſcende ſup eam
ὑπολελειμμένοις. ἐπὶ τῆς γῆς πικρῶς ἐπίβηθι ἐπ᾽ αὐτὴν
ꝛ ſup habitãtes in ea · vlciſcere gladio
καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ ἐκδίκησον μαχαίρᾳ
ꝛ perde dicit dñs: ꝛ fac ſcd̃m oia q̃cũqꝫ
καὶ ἀφάνισον λέγει κύριος, καὶ ποίει κατὰ πάντα ὅσα
precipio tibi. vox belli ꝛ cõtritio magna
ἐντέλλομαί σοι. φωνὴ πολέμου καὶ συντριβὴ μεγάλη
in tra chaldeoꝝ. quõ ꝯfractus eſt ꝛ cõtritus ẽ malleus
ἐν γῇ χαλδαίων. πῶς συνεκλάσθη καὶ συνετρίβη ἡ σφῦρα
vniuerſe tre: quõ facta ẽ in ꝑditionẽ babylon
πάσης τῆς γῆς, πῶς ἐγενήθη εἰς ἀφανισμὸν βαβυλὼν
in gẽtibus. inuehent̃ i te: ꝛ capieris babylon: ꝛ nõ
ἐν ἔθνεσιν. ἐπιθήσονταί σοι, καὶ ἁλώσῃ βαβυλών, καὶ οὐ
cognoſceris. inuẽta es ꝛ capta es qꝛ dño reſtitiſti. ape
γνώσῃ. εὑρέθης καὶ ἐλήφθης ὅτι τῷ κυρίῳ ἀντέστης. ἤνοι
ruit dñs theſaurũ ſuũ: ꝛ ꝓtulit vaſa
ξεν κύριος τὸν θησαυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἐξήνεγκεν τὰ σκεύη τῆς
ire ſue. qꝛ opus dño deo exercituũ in
ὀργῆς αὐτοῦ. ὅτι ἔργον τῷ κυρίῳ θεῷ τῶν δυνάμεων ἐν
tra chaldeoꝝ: qm̃ venerunt tp̃a eius. apert=
γῇ χαλδαίων, ὅτι ἐληλύθασιν οἱ καιροὶ αὐτῆς. ἀνοίξα=
te apothecas eius: ſcrutamini eam q̃ſi ſpelun=
τε τὰς ἀποθήκας αὐτῆς, ἐρευνήσατε αὐτὴν ὡς σπήλαι=
C cã ꝛ exterminate eam. nõ ſit eiꝰ reliquum:
ον. καὶ ἐξολοθρεύσατε αὐτήν. μὴ γενέσθω αὐτῆς κατάλειμ
exſiccate oẽs fructus eius: ꝛ de=
μα, ἀναξηράνατε πάντας τοὺς καρποὺς αὐτῆς, καὶ κα=
E ſcendant in occiſionẽ.
ταβήτωσαν εἰς σφαγήν. ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞

cõtra babylonẽ ꝑ circui
tũ. Oẽs qui tẽditis arcũ
debellate eam: & non
parcatis iaculis: qꝛ dño
peccauit. Clamate ad=
uerſus eam. Vbiqꝫ dedit
manũ: Ceciderũt funda
menta eius: deſtructi ſũt
muri eius qm̃ vltio dñi
eſt. Vltionem accipite
de ea. Sicut fecit facite
ei. Diſperdite ∞∞∞∞
ſatorẽ de babylone: & te
nentẽ falcẽ in tp̃e meſſis
a facie gladii columbe.
Vnuſqſqꝫ ad populũ ſuũ
cõuertetur: & ſinguli ad
terrã ſuã fugient. Grex
diſperſus iſrael: leones
eiecerunt eum. ∞∞∞∞
Primus comedit eum
rex aſſur: iſte ∞∞∞∞
nouiſſimus exoſſauit eũ
nabuchodonoſor rex
babylonis. Propterea
hec dicit dñs exercituũ
deus iſrael. Ecce ego
viſitabo regem ∞∞∞∞
babylonis & terrã eius:
ſicut viſitaui ∞∞∞∞∞
regẽ aſſur: & reducam
iſrael ∞∞∞∞∞∞∞∞∞
ad habitaculũ ſuũ. Et pa
ſcetur carmelus & baſan:
& in mõte effraim & in
galaad ſaturabitur anĩa
eius. In diebus illis & in
tẽpore illo ait dominus:
queretur iniquitas iſra
el: & non erit: & ∞∞∞
peccatũ iuda & non in=
uenietur: quoniam ∞∞
ꝓpitius ero eis quos re
liquero. Super terram
dñantiũ aſcende: & ſup
habitatores eius viſita.
Diſſipa & interfice que
poſt eos ſunt: ait dñs:
et fac iuxta omnia que
precepi tibi. Vox bel=
li in terra: & cõtritio ma
gna. Quõ cõfractꝰ ẽ &
cõtritus malleꝰ vniuerſe
terre. Quõ verſa ẽ in de
ſertũ babylõ in gentibꝰ.
Illaqueaui te & capta
es babylon & neſciebas:
inuenta es & apprehen
ſa: qm̃ dñm prouocaſti.
Aperuit dñs theſaurũ
ſuũ: & protulit vaſa ire
ſue: qm̃ opus eſt dño
deo exercituũ in terra
chaldeoꝝ. Venite ad eã
ab extremis finibꝰ: apite
vt exeãt qui cõculcẽt eã.
Tollite de via lapides & re
digite in aceruos: & iter
ficite eã: nec ſit qcq̃ reli=
quũ. diſſipate vniuerſos
fortes eius deſcẽdẽt in
occiſionem. ∞∞∞∞∞

על בבל סביב כל דרכי קשת ידו — סבב ידה
אליה אל תחמלו אל חץ כי ליהוה — חמל
חטאה: הריעו עליה סביב נתנה — רוע
ידה נפלו אשויתיה נהרסו — אשיה
חומותיה כי נקמת יהוה היא הנקמו — הרס חמה
בה כאשר עשתה עשו לה: כרתו — נקם
זורע מבבל ותפש מגל בעת קציר — עשה
מפני חרב היונה איש אל עמו — קצר
יפנו ואיש אל ארצו ינוסו: שה — פנה נוס
פזורה ישראל אריות הדיחו — פזר אבה
הראשון אכלו מלך אשור וזה
האחרון עצמו נבוכדראצר מלך
בבל: לכן כה אמר יהוה צבאות
אלהי ישראל הנני פקד אל מלך
בבל ואל ארצו כאשר פקדתי אל
מלך אשור: ושבבתי את ישראל — שוב
אל נוהו ורעה הכרמל והבשן ובהר
אפרים והגלעד תשבע נפשו: — שבע
בימים ההם ובעת ההיא נאם יהוה — יום
יבקש את עון ישראל ואיננו ואת — בקש
חטאת יהודה ולא תמצאינה כי — מצא
אסלח לאשר אשאיר: על הארץ — סלח שאר
מרתים עלה עליה ואל יושבי פקוד — מרה
חרב והחרם אחריהם נאם יהוה — חרם
ועשה ככל אשר צויתיך: קול — צוה
מלחמה בארץ ושבר גדול: איך — לחם גדל
נגדע וישבר פטיש כל הארץ איך — גדע שבר
היתה לשמה בבל בגוים: יקשתי — פטש היה
לך וגם נלכדת בבל ואת לא ידעת — שמם לכד
נמצאת וגם נתפשת כי ביהוה — מצא תפש
התגרית: פתח יהוה את אוצרו — גרה אצר
ויוצא את כלי זעמו כי מלאכה היא — יצא כלה
לאדני יהוה צבאות בארץ כשדים: — לאך
באו לה מקץ פתחו מאבסיה סלוה — בוא בוס
כמו ערמים והחרימוה אל תהי לה — סלל
שארית: חרבו כל פריה ירדו לטבח — היה פרה

© Biblioteca Nacional de España

הוי עליהם כי בא יומם עת פקדתם: — בוא
קול נסים ופלטים מארץ בבל — נוס
להגיד בציון את נקמת יהוה — נגד
אלהינו נקמת היכלו: השמיעו אל — היכל שמע
בבל רבים כל דרכי קשת חנו עליה — רבב חנה
סביב אל יהי לה פליטה שלמו לה — סבב היה
כפעלה ככל אשר עשתה עשו — פלט עשה
לה כי אל יהוה זדה אל קדוש — זוד קדש
ישראל: לכן יפלו בחוריה ברחבתיה — נפל בחר
וכל אנשי מלחמתה ידמו ביום — לחם דמם
ההוא נאם יהוה: הנני אליך זדון — זוד
נאם אדני יהוה צבאות כי בא יומך — בוא
עת פקדתיך: וכשל זדון ונפל ואין
לו מקים והצתי אש בעריו — קום יצת
ואכלה כל סביבתיו: כה אמר יהוה — עיר סבב
צבאות עשוקים בני ישראל ובני — עשק
יהודה יחדו וכל שביהם החזיקו — שבה חזק
בם מאנו שלחם: גאלם חזק יהוה
צבאות שמו ריב יריב את ריבם — רוב
למען הרגיע את הארץ והרגיז — רגע רגז
לישבי בבל: חרב על כשדים נאם
יהוה ואל ישבי בבל ואל שריה
ואל חכמיה: חרב אל הבדים ונאלו — יאל
חרב אל גבוריה וחתו: חרב אל — גבר חתת
סוסיו ואל רכבו ואל כל הערב
אשר בתוכה והיו לנשים חרב אל — היה נשה
אצרתיה ובזזו: חרב אל מימיה
ויבשו כי ארץ פסלים היא — פסל
ובאמים יתהללו: לכן ישבו ציים — אים הלל
את איים וישבו בה בנות יענה ולא — ציה אי
תשב עוד לנצח ולא תשכון עד — ישב שכן
דור ודר: כמהפכת אלהים את סדם — הפך
ואת עמרה ואת שכניה נאם יהוה
לא ישב שם איש ולא יגור בה — גור
בן אדם: הנה עם בא מצפון וגוי — בוא צפן
גדול ומלכים רבים יערו מירכתי — גדל רבב
עור

Ve eis quia venit dies eorũ: tp̃s viſitatiõis eorꝶ. Vox fugiẽtiũ eorꝶ q eua ſerũt de terra babylonis: vt annuncient in ſion vltionem domini ꝏꝏ dei noſtri vltionẽ tẽpli eius. Annunciate in ꝏ babylonẽ plurimis oĩbꝰ q tendũt arcũ. Cõſiſti te aduerſus eã ꝑ gyrũ: & nullꝰ euadat. Reddite ei ſꝫm opus ſuũ iuxta omnia que fecit facite ꝏꝏ illi: qa contra dñm erecta eſt aduerſum ſanctũ iſrael. Idcirco cadẽt iuuenes eius in plateis eius et omẽs viri bellatores eius conticeſcent in die illa: ait dominus. Ecce ego ad te ſuperbe ꝏꝏ dicit dñs deus exercituum: quia veniet dies tuꝰ tẽpus viſitatiõis tue. Et cadet ſupbus: & corruet: & nõ erit qui ſuſcitet eũ. Et ſuccendã ignẽ in vrbibus eius & deuorabit oĩa in circuitu eiꝰ. Hec dicit dñs exercituũ. Calũniã ſuſtinent filii iſrael & filii iuda ſimul. Oẽs qui ceperunt eos tenent: ꝏꝏ nolũt dimittere eos. Redemptor eorũ fortis dñs exercituũ nomen eius. Iudicio defendet cauſã eorũ: vt exterreat terrã: & cõmoueat ꝏꝏꝏꝏ habitatores babylonis. Gladius ad chaldeos: ait dñs: & ad hĩtatores babylonis: & ad principes & ad ſapiẽtes eius. Gladius ad diuinos eius qui ſtulti erũt. Gladiꝰ ad fortes illius q timebũt. Gladius ad equos eius & ad currus eiꝰ: & ad oẽ vulgus qđ eſt in medio eius & erũt q̃ſi mulieres. Gladius ad theſauros eius q diripiẽtur. Siccitas ſuꝑ aq̃s eius erit & areſcent: quia terra ſculptiliũ eſt & in portẽtis gloriãtur. Propterea hĩtabũt dracones cũ fatuis ficariis & habitabũt ĩ ea ſtruthiones. Et nõ inhabitabitur vltra vſqꝫ in ſẽpiternũ: nec extruetur vſqꝫ ad generatiõeꝫ & gñationẽ. Sicut ſubuertit deꝰ ſodomam & gomorrã & vicinas eius: ait dñs. Nõ habitabit ibi vir & nõ incolet eã filius hoĩs. Ecce ꝑpl'us veniet ab aqlone & gens magna: & reges multi cõſurgẽt a finibus

ve eis qꝛ venit dies eoꝶ: ⁊ tp̃s vltionis
οὐαὶ αὐτοῖς ὅτι ἥκει ἡ ἡμέρα αὐτῶν, καὶ καιρὸς ἐκδικήσεως
eoꝶ. vox fugientiũ ⁊ eorũ q̃ ſaluant̃ de t̃ra babylo
αὐτῶν. φωνὴ φευγόντων καὶ ἀνασωζομένων ἐκ γῆς βαβυλῶ
nis vt annũcient ĩ ſion vltionẽ a dño deo nr̃o
νος τοῦ ἀναγγεῖλαι ἐν σιὼν τὴν ἐκδίκησιν παρὰ κυ̃ θεοῦ ἡμῶν
vltionẽ tẽpli eius. ãnunciate ſuꝑ babylonẽ pluri
ἐκδίκησιν ναοῦ αὐτοῦ. παραγγείλατε ἐπὶ βαβυλῶνα πολ
mis omni tendenti arcũ: caſtrametamini ꝯ eam in
λοῖς παντὶ ἐντείνοντι τόξον, παρεμβάλλετε ἐπ' αὐτὴν κυ
circuitu. nõ ſit in ea ſaluatus. reddite ei
κλόθεν. μὴ ἔστω ἐπ' αὐτῆς ἀνασωζόμενος. ἀνταπόδοτε αὐ
ſcđm opa ſua. ſcđm oĩa q̃cũqꝫ fecit facite
τῇ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς. κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν ποιή
te illi: qꝛ ꝯ dñm reſtitit deũ ſctm̃ iſrl'. ꝑpterea
σατε αὐτῇ, ὅτι πρὸς τὸν κν̃ ἀντέστη θεὸν ἅγιον ἰηλ̃. διὰ τοῦτο
cadent iuuenes eiꝰ in plateis eiꝰ. ⁊
πεσοῦνται οἱ νεανίσκοι αὐτῆς ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς. καὶ
omnes viri bellatores eius ꝓiicientur in die
πάντες οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ αὐτῆς ῥιφήσονται ἐν τῇ ἡμέ
illa dicit dñs: ecce ego ad te ſupbe dicit
ρᾳ ἐκείνῃ λέγει κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ πρὸς σὲ ὑπερήφανε λέγει
dñs deꝰ exercituũ. qꝛ venit dies tuꝰ ⁊ tem
κύριος ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων. ὅτι ἥκει ἡ ἡμέρα σου καὶ ὁ και
pꝰ vltionis tue. ⁊ ĩfirmabit̃ ſupbia tua ⁊ cadet
ρὸς ἐκδικήσεώς σου. καὶ ἀσθενήσει ἡ ὕβρις σου καὶ πεσεῖ
⁊ nõ erit ſuſcitãs eam. ⁊ incendã ignẽ in ſylua
ται καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἀνιστῶν αὐτήν. καὶ ἀνάψω πῦρ ἐν τῷ δρυμῷ
eius: ⁊ deuorabit oĩa q̃ ĩ circuitu eius. hec di
αὐτῆς, καὶ καταφάγεται πάντα τὰ κύκλῳ αὐτῆς. τάδε λέ
cit dñs exercituũ: vim paſſi ſunt filij iſrael
γει κς̃ τῶν δυνάμεων, καταδεδυνάστευνται οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ
⁊ filij iuda ſiml' oẽs captiuantes eos vi
καὶ υἱοὶ ἰούδα ἅμα πάντες οἱ αἰχμαλωτεύοντες αὐτοὺς κατε
tenuerũt eos: qꝛ nõ voluerũt dimittere eos: ⁊
δυνάστευσαν αὐτούς, ὅτι οὐκ ἠθέλησαν ἐξαποστεῖλαι αὐτούς, καὶ
q̃ redimit eos fortis: dñs omp̃s nomẽ ei.
ὁ λυτρούμενος αὐτοὺς ἰσχυρός, κς̃ παντοκράτωρ ὄνομα αὐτῷ.
iudiciũ iudicabit ꝯ aduerſarios eiꝰ: vt liberet t̃rã
κρίσιν κρινεῖ πρὸς τοὺς ἀντιδίκους αὐτοῦ, ὅπως ἐξάρῃ τὴν γῆν
⁊ cõmoueat hĩtantibꝰ babylonem. gladium ſuꝑ
καὶ παροξύνῃ τοῖς κατοικοῦσιν βαβυλῶνα. μάχαιραν ἐπὶ
chaldeos dicit dñs: ⁊ ſuꝑ habitantes ba
τοὺς χαλδαίους λέγει κύριος, καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας βα
bylonem: ⁊ ſuꝑ principes eius: ⁊ ſuꝑ ſapien
βυλῶνα, καὶ ἐπὶ τοὺς μεγιστᾶνας αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τοὺς συνε
tes eius. gladiũ ſuꝑ diuinos: ⁊ ſtulti erũt.
τοὺς αὐτῆς. μάχαιραν ἐπὶ τοὺς μάντεις, καὶ ἄφρονες ἔσον
gladiũ ſuꝑ pugnatores eiꝰ. ⁊ diſſoluentur. gladi
ται. μάχαιραν ἐπὶ τοὺς μαχητὰς αὐτῆς, καὶ παραλυθήσονται. μάχαι
um ſuꝑ equos eoꝶ ⁊ ſuꝑ currus eoꝶ: ⁊ ſuꝑ
ραν ἐπὶ τοὺς ἵππους αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὰ ἅρματα αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὸν
vulgus qđ ĩ in medio eius: ⁊ erunt ſicut mulieres. gladium
σύμμικτον τὸν ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ ἔσονται ὡς γυναῖκες. μάχαιραν
ſuꝑ theſauros eius ⁊ diripientur ſuꝑ aqua ſua
ἐπὶ τοὺς θησαυροὺς αὐτῆς καὶ διαρπαγήσονται ἐπὶ τῷ ὕδατι αὐτῆς
cõfidebat. ⁊ ꝯfundentur: qꝛ t̃ra ſculptiliũ eſt: ⁊ in
ἐπεποίθει. καὶ καταισχυνθήσονται, ὅτι γῆ τῶν γλυπτῶν ἐστιν, καὶ ἐν
inſulis gloriabantur. ꝑpterea habitabunt phãtaſmata
ταῖς νήσοις κατεκαυχῶντο. διὰ τοῦτο κατοικήσουσιν ἰνδάλματα
in inſulis ⁊ habitabunt in eis filie ſirenum.
ἐν ταῖς νήσοις καὶ κατοικήσουσιν ἐν αὐταῖς θυγατέρες σειρήνων.
nõ habitabit̃ vltra in ſẽpiternũ neqꝫ habitabitur vſqꝫ ad
οὐ μὴ κατοικηθῇ οὐκέτι εἰς τὸν αἰῶνα οὐδὲ μὴ κατασκηνωθήσεται ἕως
gñationẽ ⁊ gñationẽ: ſicͭ ſubuertit deꝰ ſodomã ⁊ gomorrã ⁊
γενεᾶς καὶ γενεᾶς, καθὼς κατέστρεψεν ὁ θεὸς σόδομα καὶ γόμορρα καὶ
vicinas eis ait dñs: non hĩtabit illic hõ: ⁊ non
τὰς ὁμορούσας αὐταῖς εἶπεν κς̃, οὐ μὴ κατοικήσῃ ἐκεῖ ἄνθρωπος, καὶ οὐ μὴ
incolet illic filiꝰ hoĩs. ecce ppl's venit ab aqlone ⁊ gens
παροικήσῃ ἐκεῖ υἱὸς ἀνθρώπου. ἰδοὺ λαὸς ἔρχεται ἀπὸ βορρᾶ καὶ ἔθνος
magna ⁊ reges multi cõſurgent ab extremo
μέγα καὶ βασιλεῖς πολλοὶ ἐξεγερθήσονται ἀπ' ἐσχάτου ꝏꝏ

F D

Eſai. 13.c. Apo. 14.b.

© Biblioteca Nacional de España

fre arcum ⁊ iaculū hn̄tes: crudelis eſt ⁊ nō
τῆς γῆς τόξον καὶ ἐγχειρίδιον ἔχοντες, ἰταμός ἐστιν καὶ οὐ
miſerebit. vox eoꝝ q̄ſi mare ſonabit ſup equos equi
μὴ ἐλεήσῃ. φωνὴ αὐτῶν ὡς θάλασσα ἠχήσει ἐφ᾽ ἵπποις ἱπ
tabunt p̄parati q̄ſi ignis ad p̄liū ꝯ
πάσονται παρεσκευασμένοι ὥσπερ πῦρ εἰς πόλεμον πρὸς
te filia babylonis. audiuit rex babylonis
σὲ θυγάτηρ βαβυλῶνος. ἤκουσεν βασιλεὺς βαβυλῶνος τὴν
famā eoꝝ ⁊ diſſolute ſunt manꝰ eiꝰ. tribulatiōes ob
ἀκοὴν αὐτῶν καὶ παρελύθησαν αἱ χεῖρες αὐτοῦ. θλίψεις κα
tinuerunt eos dolores q̄ſi parturientis. ecce q̄ſi le
τεκράτησαν αὐτοὺς ὠδῖνες ὡς τικτούσης. ἰδοὺ ὥσπερ λέ
o aſcendet a iordane in locū robuſtū. q2 cito
ων ἀναβήσεται ἀπὸ τοῦ ἰορδάνου εἰς τόπον αἰθάν. ὅτι ταχέ
eiſciam eos ab illa: ⁊ oēm iuuenem ꝯ e=
ως ἐκδιώξω αὐτοὺς ἀπ᾽ αὐτῆς, καὶ πάντα νεανίσκον ἐπ᾽ αὐ=
am ſtatuaꝫ: qm̄ q̄s ſicut ego: ⁊ q̄s reſiſtet mihi:
τὴν ἐπιστήσω, ὅτι τίς ὥσπερ ἐγώ; καὶ τίς ἀντιστήσεταί μοι;
⁊ q̄s iſte paſtor q̄ ſtabit cōtra faciem meā:
καὶ τίς οὗτος ὁ ποιμὴν ὃς στήσεται κατὰ πρόσωπόν μου;
ꝓpterea audite cōſiliū dn̄i qđ cōſuluit ſup
διὰ τοῦτο ἀκούσατε τὴν βουλὴν κυρίου ἣν βεβούλευται ἐπὶ
babylonem: ⁊ cogitatiōes eius q̄s excogitauit cōtra
βαβυλῶνα, καὶ λογισμοὺς αὐτοῦ οὓς ἐλογίσατο ἐπὶ τοὺς
habitantes t̄rā chaldeoꝝ. ſi non corrūpant a=
κατοικοῦντας γῆν τῶν χαλδαίων. ἐὰν μὴ διαφθαρῆ τὰ ἀρ
gni ouium eoꝝ: ſi nō deſolata fuerit ab ipis paſ
νία τῶν προβάτων αὐτῶν, ἐὰν μὴ ἀφανισθῆ ἀπ᾽ αὐτῶν νο
cua. q2 a voce captionis babylonis ꝯmouebitur
μή. διότι ἀπὸ φωνῆς ἁλώσεως βαβυλῶνος σεισθήσεται ἡ
t̄ra: ⁊ clamor eius in gētibus audietur.
γῆ, καὶ κραυγὴ αὐτῆς ἐν ἔθνεσιν ἀκουσθήσεται. Ca.51.

D Hec dicit dn̄s: ecce ego ſuſcitabo ſup baby=
Τάδε λέγει κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγερῶ ἐπὶ βαβυ
lonē ⁊ ſup hītantes chaldeos ventū
λῶνα καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας χαλδαίους ἄνεμον
vrentem corrumpentē: ⁊ mittam ſup ba=
καύσωνα διαφθείροντα, καὶ ἐξαποστελῶ ἐπὶ βα=
bylonē ſupbos ⁊ iniuria afficient eam ⁊ de=
βυλῶνα ὑβριστὰς καὶ καθυβρίσουσιν αὐτὴν καὶ λυ
uaſtabunt terrā eius. ve ſup babylonē in=
μανοῦνται τὴν γῆν αὐτῆς. οὐαὶ ἐπὶ βαβυλῶνα κυ=
circuitu i die afflictionis eius: ſup eā extendat
κλόθεν ἐν ἡμέρᾳ κακώσεως αὐτῆς, ἐπ᾽ αὐτῇ τεινέτω ὁ
extendēs arcū ſuū: ⁊ circūponat cui ſūt arma ſua.
τείνων τόξον αὐτοῦ, καὶ περιθέσθω ᾧ ἐστιν ὅπλα αὐτοῦ.
ne parcatis ſup iuuenes eius ⁊ demolimini
μὴ φείσησθε ἐπὶ τοὺς νεανίσκους αὐτῆς καὶ ἀφανίσατε
omnem potentiā eius. ⁊ cadent vulnerati
πᾶσαν τὴν δύναμιν αὐτῆς. καὶ πεσοῦνται τραυματίαι
in t̄ra chaldeoꝝ ⁊ confoſſi deforis eius. qm̄
ἐν γῇ χαλδαίων καὶ κατακεκεντημένοι ἔξωθεν αὐτῆς. διότι
nō fuit viduatꝰ iſrael ⁊ iudas a deo ſuo a
οὐκ ἐχήρευσεν ἰσραὴλ καὶ ἰούδας ἀπὸ θεοῦ αὐτῶν ἀπὸ
dn̄o omnipotente: q2 t̄ra eoꝝ repleta ē iniq̄ta
κυρίου παντοκράτορος, ὅτι ἡ γῆ αὐτῶν ἐπλήσθη ἀδικί=
te a ſanctis iſrael. fugite de medio babylo=
ας ἀπὸ τῶν ἁγίων ἰσραήλ. φεύγετε ἐκ μέσου βαβυλῶ
nis ⁊ ſaluate vnuſq̄ſq; aīam ſuam. ne ꝓijci
νος καὶ ἀνασώζετε ἕκαστος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. μὴ ἀπο
amini in iniq̄tate eius. q2 t̄ps vltionis eius
ρριφῆτε ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτῆς. ὅτι καιρὸς ἐκδικήσεως αὐτῆς
eſt a dn̄o: retributionē ipe retribuit
ἐστὶ παρὰ κυρίου, ἀνταπόδομα αὐτὸς ἀνταποδίδωσιν
ei. calix aureus babylon in manu dn̄i ine
αὐτῇ. ποτήριον χρυσοῦν βαβυλὼν ἐν χειρὶ κυρίου με=
Eſai. 21.c. Apo. 14.b. brians oēm terrā. de vino eius biberūt
θύσκον πᾶσαν τὴν γῆν. ἀπὸ τοῦ οἴνου αὐτῆς ἐπίοσαν
gētes: ideo cōmote ſunt: ⁊ ſubito cecidit baby=
ἔθνη, διὰ τοῦτο ἐσαλεύθησαν, καὶ ἄφνω ἔπεσεν βαβυ
lon ⁊ contrita eſt. vlulate eam: ſumite reſinam
λὼν καὶ συνετρίβη. θρηνεῖτε αὐτήν, λάβετε ῥητίνην

terre. Arcum & ſcutum apprehendēt: crudeles ſunt & immiſericordes. Vox eoꝝ q̄ſi mare ſonabit: & ſup equos aſcendent ſicut vir paratus ad prelium cōtra te filia babylon. Audiuit rex babylonis famā eoꝝ: & diſſolute ſunt manus eiꝰ. Anguſtia app̄hendit eū: dolor quaſi parturientē. Ecce q̄ſi leo aſcēdet de ſuperbia iordanis ad pulchritudinē robuſtā: q2 ſubito currere faciaꝫ eum ad illā. Et quis erit electus quē preponā ei? Quis enim ſimilis mei? & q̄s ſuſtinebit me? Et quis eſt iſte paſtor q reſiſtat vultui meo? Propterea audite cōſiliū dn̄i qđ mēte cōcepit aduerſum babylonē & cogitatiōes eius q̄s cogitauit ſup terram chaldeorū. Niſi detraxerint eos paruuli gregū: niſi diſſipatū fuerit cuꝫ ipſis habitaculū eorū. A voce captiuitatis babylonis cōmota eſt terra: & clamor inter gentes auditus eſt. 51.

Hec dicit dominus. Ecce ego ſuſcitabo ſup babylonē & ſup habitatores eius q cor ſuū leuauerūt cōtra me: q̄ſi ventū peſtilentē: & mittā in babylonē ventilatores & vētilabūt eā. Et demolientur terrā eius: qm̄ venerūt ſup eā vndiq; in die afflictiōis eius. Non tēdat qui tēdit arcū ſuū: & nō aſcendet loricatꝰ. Nolite parcere iuuenibꝰ eius: interficite oēꝫ militiā eiꝰ. Et cadēt interfecti in terra chaldeorū: & vulnerati in regionibꝰ eius. Qm̄ nō fuit viduatus iſrael: & iuda a deo ſuo domino exercituum. Terra autē eorū repleta eſt delicto a ſancto iſrael. Fugite de medio babylonis vt ſaluet vnuſq̄ſq; aīam ſuā. Nolite tacere ſup iniq̄tatem eius: qm̄ t̄ps vltiōis eius eſt a dn̄o: viciſſitudinem ipſe retribuet ei. Calix aureus babylon in manu dn̄i inebrians oēm terrā. De vino eius biberunt gentes & ideo commote ſunt. Subito cecidit babylon & contrita eſt. Vlulate ſup eam; tollite reſinā

ארץ׃ קשת וכידון יחזיקו אכזרי
המה ולא ירחמו קולם כים יהמה
ועל סוסים ירכבו ערוך כאיש
למלחמה עליך בת בבל׃ שמע מלך
בבל את שמעם ורפו ידיו צרה
החזיקתהו חיל כיולדה׃ הנה
כאריה יעלה מגאון הירדן אל
נוה איתן כי ארגיעה ארוצם
מעליה ומי בחור אליה אפקד כי
מי כמוני ומי יועדני ומי זה רעה
אשר יעמד לפני׃ לכן שמעו
עצת יהוה אשר יעץ אל בבל
ומחשבותיו אשר חשב אל ארץ
כשדים אם לא יסחבום צעירי
הצאן אם לא ישים עליהם נוה׃
מקול נתפשה בבל נרעשה
הארץ וזעקה בגוים נשמע׃

כה אמר יהוה הנני
מעיר על בבל ואל ישבי לב קמי
רוח משחית׃ ושלחתי לבבל זרים
וזרוה ויבקקו את ארצה כי
היו עליה מסביב ביום רעה׃ אל
ידרך ידרך הדרך קשתו ואל יתעל
בסריונו ואל תחמלו אל בחריה
החרימו כל צבאה׃ ונפלו חללים
בארץ כשדים ומדקרים בחוצותיה׃
כי לא אלמן ישראל ויהודה
מאלהיו מיהוה צבאות כי ארצם
מלאה אשם מקדוש ישראל׃ נסו
מתוך בבל ומלטו איש נפשו אל
תדמו בעונה כי עת נקמה היא
ליהוה גמול הוא משלם לה׃ כוס
זהב בבל ביד יהוה משכרת כל
הארץ מיינה שתו גוים על כן
יתהוללו גוים׃ פתאם נפלה בבל
ותשבר הילילו עליה קחו צרי

חזק כזר
רחם המה
רכב ערך
לחם
רפה צור
חזק חול
ילד ארה
עלה נאה
רגע רוץ
בחר פקד
יעד
עמד פנה
יעץ
חשב
סחב צער
ישם
תפש רעש
שמע
Cap. lj.
עור קום
שחת
בקק
היה סבב
רוע דרך
עלה
סרה חמל
חרם
דקר
קדש נוס
דמם
גמל שלם
שכר
שתה
הלל
שבר ילל
לקח צרה

לְמַכְאוֹבָהּ אוּלַי תֵּרָפֵא׃ רִפִּאנוּ   כאב
את בבל ולא נרפתה עזבוה   רפא
ונלך איש לארצו כי נגע אל   הלך
השמים משפטה ונשא עד   שפט
שחקים׃ הוציא יהוה את צדקתינו   יצא
באו ונספרה בציון את מעשה   בוא ספר
יהוה אלהינו׃ הברו החצים מלאו   עשה ברר
השלטים העיר יהוה את רוח   עור
מלכי מדי כי על בבל מזמתו   זמם
להשחיתה כי נקמת יהוה היא   שחת
נקמת היכלו׃ אל חומת בבל שאו   היכל חמה
נס החזיקו המשמר הקימו שמרים   נשא חזק
הכינו הארבים כי גם זמם יהוה   שמר קום כון
גם עשה את אשר דבר אל ישבי
בבל׃ שכנתי על מים רבים רבת   רבב
אוצרת בא קצך אמת בצעך׃   אצר קצץ
נשבע יהוה צבאות בנפשו כי אם   אמה
מלאתיך אדם כילק וענו עליך   שבע ענה
הידד׃ עשה ארץ בכחו מכין תבל   הדד כוח
בחכמתו ובתבונתו נטה שמים׃   כון בין
לקול תתו המון מים בשמים ויעל   נתן המן
נשאים מקצה ארץ ברקים למטר   עלה
עשה ויוצא רוח מאצרתיו׃   יצא
נבער כל אדם מדעת הביש כל   בער ידע
צרף מפסל כי שקר נסכו ולא   בוש
רוח בם׃ הבל המה מעשה תעתעים   תעה
בעת פקדתם יאבדו׃ לא כאלה   אבד
חלק יעקוב כי יוצר הכל הוא   יצר
ושבט נחלתו יהוה צבאות שמו׃
מפץ אתה לי כלי מלחמה ונפצתי   נפץ
בך גוים והשחתי בך ממלכות׃   כלה לחם
ונפצתי בך סוס ורכבו ונפצתי   שחת מלך
בך רכב ורכבו׃ ונפצתי בך איש
ואשה ונפצתי בך זקן ונער
ונפצתי בך בחור ובתולה׃ ונפצתי   בחר בתל
בך רעה ועדרו ונפצתי בך אכר

ad dolorem eius ſi forte
ſanetur. Curauimus ∞
babylonē: & non eſt ſa=
nata. Derelinq̄mus eam:
& eam⁹ vnuſquiſq; in ter
rā ſuā. Q̄m̄ puenit vſq;
ad celos iudicium eius:
& eleuatum eſt vſq; ad
nubes. Protulit domi=
nus iuſticias noſtras: ∞
venite & narremus in
ſion opus ∞∞∞∞∞∞
domini dei noſtri. Acui
te ſagittas & implete ∞
pharetras. Suſcitauit
dominus ſpiritum ∞∞
regū medorū: & cōtra
babylonē mens eius eſt
vt perdat eam. Quoniā
vltio domini eſt: ∞∞∞
vltio templi ſui. Super
muros babylōis leuate
ſignū: augete cuſtodiā.
Leuate cuſtodes: ∞∞
preparate inſidias: quia
cogitauit dominus ∞∞
& fecit quecunq; locu
tus eſt contra hitatores
babylōis. Que habitas
ſup aquas multas locu
ples in theſauris venit fi
nis tu⁹ pedalis p̄ciſionis
tue. Iurauit dn̄s exerci
tuū per aīam ſuā quoniā
replebo te hominibus
quaſi brucho: & ſup te
celeuma cantabitur.
Qui fecit terrā in forti=
tudīe ſua: & prepauit or
bē in ſapīa ſua: & prudē
tia ſua extēdit celos. Dā
te eo vocē multiplicātur
aque in celo. Qui leuat
nubes ab extremo t̄re:
fulgura in pluuiā fecit:
& pducit ventos de the
ſauris ſuis. Stultus factus
eſt ōis hō a ſciētia: cōfu
ſus ē ōis cōflator in ſcul=
ptili: q̄a mēdax eſt cōfla
tio ei⁹ nec eſt ſpūs in eis.
Vana ſunt opa & riſu di
gna: in tpe viſitationis
ſue peribūt. Non ſicut
hec pars iacob: quia q̄
fecit omnia ipſe eſt: ∞∞
& iſrael ſceptrū heredita
tis ei⁹ dn̄s exercituū no
mē ei⁹. Collidis tu mihi
vaſa belli: & ego collidā
in te gentes & diſperdā
in te regna. ∞∞∞∞∞
Et collidā in te equū &
equitem eius: & collidam
in te currū & aſcenſorē
eius. & collidā in te virū
& mulierē. Et collidam
in te ſenem & puerum:
& collidā in te iuuenem
& virginē. Et collidam
ī te paſtorē & gregē ei⁹:
& collidā in te agricolā

corruptioni eius ſi forte ſanabit. curauimus ba=
τῇ διαφθορᾷ αὐτῆς εἴπως ἰαθήσεται. ἰατρεύσαμεν τὴν βα
bylonē & nō ē ſanata. derelinquamus eam & ea=
βυλῶνα καὶ οὐκ ἰάθη. ἐγκαταλείπωμεν αὐτὴν καὶ ἀπέλ
mus vnuſquiſq; ī t̄rā ſuam: q̄ꝛ appropiquit ad celum
θωμεν ἕκαςος εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ, ὅτι ἤγγικεν εἰς οὐρανὸν
iudiciū eius. eleuatū ē vſq; ad aſtra. ptulit dn̄s
τὸ κρίμα αὐτῆς. ἐξῆρεν ἕως τῶν ἄςρων. ἐξήνεγκεν κύριος
iudiciū eius. venite & annunciemus in ſion ope
τὸ κρίμα αὐτοῦ. δεῦτε καὶ ἀναγγείλωμεν ἐν σιὼν τὰ ἔρ
ra dn̄i dei nr̄i: preparate arcus:
γα κυρίου θεοῦ ἡμῶν. παρασκευάζετε τὰ τοξεύματα,
implete pharetras. ſuſcitauit dn̄s ſpm̄ re=
πληροῦτε τὰς φαρέτρας. ἤγειρεν κύριος τὸ πνεῦμα βα=   B
gis medoꝝ: q̄ꝛ ꝯ babylonem ira eius vt per=
σιλέως μήδων, ὅτι εἰς βαβυλῶνα ἡ ὀργὴ αὐτοῦ ἐξολοθρεῦ
dat eam: q̄ꝛ vltio a dn̄o eſt vltio
σαι αὐτήν, ὅτι ἐκδίκησις παρὰ κυρίου ἐςιν ἐκδίκησις
ppl̄i eius. ſup muros babylonis leuate ſignum
λαοῦ αὐτοῦ. ἐπὶ τειχέων βαβυλῶνος ἄρατε σημεῖον
p̄ficite cuſtodes. parate arma: q̄ꝛ aggreſſus
ἐπιςήσατε φύλακας. ἑτοιμάσατε ὅπλα, ὅτι ἐνεχεί=
eſt & faciet dn̄s q̄cūq; locut⁹ ē ſup habi
ρησεν καὶ ποιήσει κύριος ὅσα ἐλάλησεν ἐπὶ τοὺς κατοι
tantes babylonem. habitās ſup aquas multas
κοῦντας βαβυλῶνα. κατασκηνοῦσα ἐφ᾽ ὕδασι πολλοῖς
& ſup m̄ltitudinē theſauroꝝ ei⁹. venit finis tu⁹ ve=
καὶ ἐπὶ πλήθει θησαυρῶν αὐτῆς. ἥκει τὸ πέρας σου ἀλη
re in viſcera tua: q̄ꝛ iurauit dn̄s per
θῶς εἰς τὰ σπλάγχνα σου, ὅτι ὤμοσεν κύριος κατὰ τοῦ
brachium ſuū: q̄m̄ replebo te hoībus q̄ſi
βραχίονος αὐτοῦ, διότι πληρώσω σε ἀνθρώπων ὡσεὶ   Amos.
locuſtis: & loquētur ſup te deſcendentes. faciēs   6.c.
ἀκρίδων, καὶ φθέγξονται ἐπὶ σὲ οἱ καταβαίνοντες. ὁ ποι
t̄rā in fortitudīe ei⁹: p̄parans orbem t̄re ſapia
ῶν γῆν ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ, ἑτοιμάζων οἰκουμένην τῇ σοφίᾳ
ſua: in prudentia ſua extendit celum in vo
αὐτοῦ, ἐν τῇ συνέσει αὐτοῦ ἐξέτεινεν τὸν οὐρανὸν εἰς φω   ſ.10.b
cē poſuit m̄ltitudinē ſonit⁹ aque in celo. & addu=
νὴν ἔθετο πλῆθος ἤχους ὕδατος ἐν τῷ οὐρανῷ. καὶ ἀνήγα
xit nubes ab extremo t̄re fulgura in pluuiā fecit
γεν νεφέλας ἀπ᾽ ἐσχάτου τῆς γῆς ἀςραπὰς εἰς ὑετὸν ἐποίη=
& eduxit lumē de theſauris ſuis. ſtult⁹ fact⁹ ē ōis
σεν, καὶ ἐξήγαγεν φῶς ἐκ θησαυρῶν αὐτοῦ. ἐμωράνθη πᾶς
homo a ſcientia. confuſus eſt ōis aurifex
ἄνθρωπος ἀπὸ γνώσεως. κατησχύνθη πᾶς χρυσοχόος
ab ſculptilib⁹ ſuis: q̄ꝛ mēdacia cōflauerūt: nō
ἀπὸ τῶν γλυπτῶν αὐτοῦ, ὅτι ψευδῆ ἐχώνευσαν, οὐκ
eſt ſpūs in eis: vana ſunt opa riſu digna.
ἔςιν πνεῦμα ἐν αὐτοῖς. μάταιά ἐςιν ἔργα μεμωκημένα.
in tp̄e viſitationis eius peribunt. nō talis ps
ἐν καιρῷ ἐπισκέψεως αὐτῶν ἀπολοῦνται. οὐ τοιαύτη με
iacob q̄ꝛ q̄ fecit omnia: ip̄e eſt he=
ρὶς τῷ ἰακὼβ ὅτι ὁ πλάσας τὰ πάντα, αὐτός ἐςιν κλη
reditas eius dn̄s exercituū nomē illi. diſ=
ρονομία αὐτοῦ κύριος τῶν δυνάμεων ὄνομα αὐτῷ. δια=
pergis tu mihi vaſa belli: & diſpergam in
σκορπίζεις σύ μοι σκεύη πολέμου, καὶ διασκορπιῶ ἐν
te gētes & cōcitabo in te reges. & diſper=
σοὶ ἔθνη καὶ ἐξαρῶ ἐν σοὶ βασιλεῖς. καὶ διασκορ=   C
gam in te equū & aſcenſorē eius: & diſper=
πιῶ ἐν σοὶ ἵππον καὶ ἀναβάτην αὐτοῦ, καὶ διασκορ
gam in te currus & aſcenſores eoꝝ: & diſ=
πιῶ ἐν σοὶ ἅρματα καὶ ἀναβάτας αὐτῶν, καὶ δια=
pergam in te virū & mulierē: & diſpgam
σκορπιῶ ἐν σοὶ ἄνδρα καὶ γυναῖκα, καὶ διασκορπιῶ
in te ſenem & puerum. & diſpergam in
ἐν σοὶ πρεσβύτην καὶ παιδίον. καὶ διασκορπιῶ ἐν
te iuuenem & virginem. & diſpgam in te agricolā
σοὶ νεανίσκον καὶ παρθένον. καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ γεωργὸν

∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞

© Biblioteca Nacional de España

τ agriculturā eiꝰ: τ diſꝑgam in te duces τ ipe=
καὶ τὸ γεώργιον αὐτοῦ, καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ ἡγεμόνας καὶ στρα
ratores tuos. τ retribuam babyloni τ hītanti
τηγούς σου. καὶ ἀνταποδώσω τῇ Βαβυλῶνι καὶ τοῖς κατοι
bus chaldeis oīa mala eoꝝ q̄ fecerunt
κοῦσι χαλδαίοις πάσας τὰς κακίας αὐτῶν ἃς ἐποίησαν
in ſion in oculis vr̄is dicit dn̄s. ecce ego ad
ἐπὶ σιὼν κατ᾽ ὀφθαλμοὺς ὑμῶν λέγει κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ πρὸς
te mōs corruptū corrūpens oēm trā: τ
σὲ τὸ ὄρος τὸ διεφθαρμένον τὸ διαφθεῖρον πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ
extēdā manū meā in te τ euoluo te de
ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ σὲ καὶ κατακυλίω σε ἀπὸ τῶν
petris: τ dabo te q̄ſi mōtē cōbuſtum: τ non
B πετρῶν, καὶ δώσω σε ὡς ὄρος ἐμπεπυρισμένον, καὶ οὐ μὴ
tollent de te lapidē ī āgulū τ lapidē ī fūdamētū. qꝛ
λάβωσιν ἀπὸ σοῦ λίθον εἰς γωνίαν καὶ λίθον εἰς θεμέλιον. ὅτι
in deſolationē eternā eris ait dn̄s. leuate ſignū ſuꝑ
εἰς ἀφανισμὸν αἰώνιον ἔσῃ λέγει κς. ἄρατε σημεῖον ἐπὶ τῆς
trā clāgite in gētibꝰ tuba. ſctificate ſuꝑ eam
γῆς σαλπίσατε ἐν ἔθνεσιν σάλπιγγι. ἁγιάσατε ἐπ᾽ αὐτὴν
gētes annunciate ꝯ illam regnis ararat a
ἔθνη παραγγείλατε ἐπ᾽ αὐτὴν βασιλείαις ἀραρὰτ παρ᾽
me τ aſcanazeis. cōſtituite cōtra eā iaculatio
ἐμοῦ καὶ τοῖς ἀσκαναζαίοις. ἐπιστήσατε ἐπ᾽ αὐτὴν βελοστά
nes: aſcēdere facite ꝯ eam eqꝝ q̄ſi locuſtaꝝ mlt̄itudinē:
σεις, ἀναβιβάσατε ἐπ᾽ αὐτὴν ἵππων ὡς ἀκρίδων πλῆθος,
aſcēdere facite ꝯ eam gētes regem medoꝝ τ
ἀναβιβάσατε ἐπ᾽ αὐτὴν ἔθνη τὸν βασιλέα τῶν μήδων καὶ
oīs tre: duces eiꝰ: τ oēs magiſtra
πάσης τῆς γῆς, τοὺς ἡγουμένους αὐτοῦ, καὶ πάντας τοὺς στρατη
tus eiꝰ. ꝯmota ē tra τ laborauit qꝛ ꝯſurrexit ꝯ baby=
Amos. 6.c. D γοὺς αὐτοῦ. ἐσείσθη ἡ γῆ καὶ ἐπόνεσεν διότι ἐξανέστη ἐπὶ Βαβυ
lonē cogitatio dn̄i: ut ponat trā babylonis ī deſolatio
λῶνα λογισμὸς κυ, τοῦ θεῖναι τὴν γῆν Βαβυλῶνος εἰς ἀφανισ
nē τ ne hītetur ipa. defecit pugnator babylo
μὸν καὶ μὴ κατοικεῖσθαι αὐτήν. ἐξέλιπεν μαχητὴς Βαβυλῶ
nis a ꝑlio: ſedebunt illic in munitiōe. ꝯfracta eſt
ſ.10.b νος τοῦ πολεμεῖν, καθήσονται ἐκεῖ ἐν περιοχῇ. ἐθραύσθη ἡ
potentia eoꝝ. facti ſunt q̄ſi mulieres: icenſa ſunt
δυναστεία αὐτῶν. ἐγενήθησαν ὡσεὶ γυναῖκες, ἐνεπυρίσθη
tabernacula eius ꝯtriti ſunt vectes eius: ꝑſe=
τὰ σκηνώματα αὐτῆς συνετρίβησαν οἱ μοχλοὶ αὐτῆς, διώ
quēs i occurſum ꝑſequētis ꝑſequet̄. τ annūcians
κων εἰς ἀπάντησιν διώκοντος διώξεται. καὶ ἀναγγέλλων
in occurſum ānūciantis vt annūciet regi
εἰς ἀπάντησιν ἀναγγέλοντος τοῦ ἀναγγεῖλαι τῷ βασιλεῖ
babylonis: qꝛ capta eſt ciuitas eiꝰ ab extremo
Βαβυλῶνος ὅτι ἑάλωκεν ἡ πόλις αὐτοῦ ἀπ᾽ ἐσχάτου τῶν
trāſituum eius capti ſunt τ paludes eius icē
διαβάσεων αὐτοῦ ἐλήφθησαν καὶ τὰ συστέματα αὐτοῦ ἐνε
ſe ſunt in igne. τ viri eiꝰ bellatores
πυρίσθησαν ἐν πυρί. καὶ ἄνδρες αὐτοῦ οἱ πολεμισταὶ
egrediunt̄. qꝛ hec dicit dn̄s exercituum de=
ἐξέρχονται. διότι τάδε λέγει κύριος τῶν δυνάμεων ὁ θε
us iſrael. domꝰ regis babylonis q̄ſi area matura
ὸς ἰσραήλ. οἶκοι βασιλέως Βαβυλῶνος ὡς ἅλων ὥριμος
triturabit̄. adhuc modicū τ veniet meſſis eius. come
ἀλωηθήσεται. ἔτι μικρὸν καὶ ἥξει ὁ ἀμητὸς αὐτῆς. κατέ
C dit me diuiſit me nabuchodonoſor rex
φαγέν με ἐμερίσατό με ναβουχοδονόσωρ βασιλεὺς τῆς
babylonis: cōꝑhenderūt me tenebre tenues: nabuchodo=
Βαβυλῶνος, κατέλαβέν με σκότος λεπτόν, ναβουχοδο
noſor rex babylonis abſorbuit me q̄ſi draco.
νόσωρ βασιλεὺς Βαβυλῶνος κατέπιέν με ὡς δράκων.
īpleuit ventrē ſuum a delitijs meis. expu
ἔπλησεν τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς τρυφῆς μου. ἔξω
lerūt me labores mei τ miſerie mee in baby
σάν με οἱ μόχθοι μου καὶ αἱ ταλαιπωρίαι μου εἰς Βαβυ
lonē dicet hītans ſion: τ ſanguis meꝰ ſuꝑ
λῶνα ἐρεῖ κατοικοῦσα σιών, καὶ τὸ αἷμά μου ἐπὶ τοὺς
habitantes chaldeos dicet hieruſalem.
κατοικοῦντας χαλδαίους ἐρεῖ ἱερουσαλήμ.

& iugales eiꝰ. Et collidā in te duces & magiſtratꝰ. Et reddā babyloni & cūctis habitatoribꝰ chaldee omne malum ſuum qd̄ fecerunt in ſion in oculis veſtris ait dominus. Ecce ego ad te mons peſtifer ait dominus: qui corrumpis vniuerſam terrā. Et extendā manū meā ſuꝑ te: & euoluam te de petris: & dabo te in montem cōbuſtionis. Et nō tollent de te lapidē in angulū: & lapidē in fundamēto: ſed ꝑditus in eternū eris ait dn̄s. Leuate ſignum in terra: clāgite buccina in gentibus. Sāctificate ſuꝑ eam gentes: annunciate cōtra illam regibus ararath menni & aſcenez: numerate cōtra eā taphar. Adducite equū quaſi bruchū aculeatū. Sanctificate cōtra eam gentes: reges medie: duces eius: & vniuerſos magiſtratus eius cūctāqꝫ terrā poteſtatis eius. Et cōmouebitur terra & cōturbabitur: qa euigilabit cōtra babylonē cogitatio dn̄i vt ponat terrā babylonis deſertā et inhabitabilē. Ceſſauerunt fortes babylonis a prelio: habitauerūt in preſidiis. Deuoratum eſt robur eorum: facti ſunt q̄ſi mulieres. Incēſa ſūt tabernacula eius: cōtriti ſunt vectes eius. Currēs obuiam currēti veniet: & nuncius obuius nunciāti vt annūciet regi babylonis qa capta eſt ciuitas eius a ſūmo vſqꝫ ad ſūmū: & vada ꝑoccupata ſunt & paludes incenſe ſunt igni: & viri bellatores conturbati ſunt. Quia hec dicit dominus exercituum deus iſrael. Filia babylonis quaſi area: tp̄us triture eius. Adhuc modicū & veniet tp̄s meſſionis eiꝰ. Comedit me deuorauit me nabuchodonoſor rex babylonis. Reddidit me q̄ſi vas inane. Abſorbuit me q̄ſi draco repleuit vētrē ſuū teneritudine mea: & eiecit me. Iniqtas aduerſū me & caro mea ſuꝑ babylonē dicit hītatio ſiō: & ſāguis meꝰ ſr̄ hītatores chaldee dic̄ hierl'z.

וְצִמְדּוֹ וְנִפַּצְתִּי בְךָ פַּחוֹת וּסְגָנִים׃
וְשִׁלַּמְתִּי לְבָבֶל וּלְכֹל יוֹשְׁבֵי כַשְׂדִּים
אֵת כָּל רָעָתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ בְצִיּוֹן
לְעֵינֵיכֶם נְאֻם יְהוָה׃ הִנְנִי אֵלֶיךָ
הַר הַמַּשְׁחִית נְאֻם יְהוָה הַמַּשְׁחִית
אֶת כָּל הָאָרֶץ וְנָטִיתִי אֶת יָדִי עָלֶיךָ
וְגִלְגַּלְתִּיךָ מִן הַסְּלָעִים וּנְתַתִּיךָ לְהַר
שְׂרֵפָה׃ וְלֹא יִקְחוּ מִמְּךָ אֶבֶן לְפִנָּה
וְאֶבֶן לְמוֹסָדוֹת כִּי שִׁמְמוֹת עוֹלָם
תִּהְיֶה נְאֻם יְהוָה׃ שְׂאוּ נֵס בָּאָרֶץ
תִּקְעוּ שׁוֹפָר בַּגּוֹיִם קַדְּשׁוּ עָלֶיהָ
גּוֹיִם הַשְׁמִיעוּ עָלֶיהָ מַמְלְכוֹת
אֲרָרַט מִנִּי וְאַשְׁכְּנָז פִּקְדוּ עָלֶיהָ
טִפְסָר הַעֲלוּ סוּס כְּיֶלֶק סָמָר׃ קַדְּשׁוּ
עָלֶיהָ גוֹיִם אֶת מַלְכֵי מָדַי אֶת
פַּחוֹתֶיהָ וְאֶת כָּל סְגָנֶיהָ וְאֵת כָּל
אֶרֶץ מֶמְשַׁלְתּוֹ׃ וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ
וַתָּחֹל כִּי קָמָה עַל בָּבֶל מַחְשְׁבוֹת
יְהוָה לָשׂוּם אֶת אֶרֶץ בָּבֶל לְשַׁמָּה
מֵאֵין יוֹשֵׁב׃ חָדְלוּ גִבּוֹרֵי בָבֶל
לְהִלָּחֵם יָשְׁבוּ בַּמְּצָדוֹת נָשְׁתָה
גְבוּרָתָם הָיוּ לְנָשִׁים הִצִּיתוּ
מִשְׁכְּנֹתֶיהָ נִשְׁבְּרוּ בְרִיחֶיהָ׃ רָץ
לִקְרַאת רָץ יָרוּץ וּמַגִּיד לִקְרַאת
מַגִּיד לְהַגִּיד לְמֶלֶךְ בָּבֶל כִּי נִלְכְּדָה
עִירוֹ מִקָּצֶה׃ וְהַמַּעְבָּרוֹת נִתְפָּשׂוּ
וְאֶת הָאֲגַמִּים שָׂרְפוּ בָאֵשׁ וְאַנְשֵׁי
הַמִּלְחָמָה נִבְהָלוּ׃ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בַּת בָּבֶל
כְּגֹרֶן עֵת הִדְרִיכָהּ עוֹד מְעַט וּבָאָה
עֵת הַקָּצִיר לָהּ׃ אֲכָלַנוּ הֲמָמַנוּ
נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל הִצִּיגָנוּ
כְּלִי רִיק בְּלָעָנוּ כַּתַּנִּין מִלָּא כְרֵשׂוֹ
מֵעֲדָנָי הֱדִיחָנוּ׃ חֲמָסִי וּשְׁאֵרִי עַל
בָּבֶל תֹּאמַר יֹשֶׁבֶת צִיּוֹן וְדָמִי אֶל
יֹשְׁבֵי כַשְׂדִּים תֹּאמַר יְרוּשָׁלָםִ׃

פֶּחָה
רוּעַ עָשָׂה
שָׁחַת
נָטָה
גָּלַל נָתַן
לָקַח מִן
יָסַד עָלַם
הָיָה נָשָׂא
שָׁפַר
שָׁמַע מָלַךְ
עָלָה
מָשַׁל רָעַשׁ
חוּל קוּם
חָשַׁב
שָׁמַם
יָשַׁב גָּבַר
לָחַם צוּד
גָּבַר הָיָה
נָשָׁה יָצַת
שָׁכַן שָׁבַר
בָּרַח רוּץ
נָגַד לָכַד
עָבַר
בָּהַל
דָּרַךְ בּוֹא
קָצַר
יָצַג
תָּנַן
דּוּחַ
אָמַר

© Biblioteca Nacional de España

לכן כה אמר יהוה הנני רב את רוב
ריבך ונקמתי את נקמתך והחרבתי חרב
את ימה והובשתי את מקורה׃ יבש קור
והיתה בבל לגלים מעון תנים היה גל
שמה ושרקה מאין יושב׃ יחדו עון שמם
ככפרים ישאגו נערו כגורי ישב
אריות׃ בחמם אשית את משתיהם שאג ארה שות
והשכרתים למען יעלזו וישנו שתה שכר
שנת עולם ולא יקיצו נאם יהוה׃ עלז שנה
אורידם ככרים לטבוח כאילים עלם קוץ
עם עתודים׃ איך נלכדה ששך ירד טבח
ותתפש תהלת כל הארץ איך עתד לכד
היתה לשמה בבל בגוים׃ עלה על תפש הלל
בבל הים בהמון גליו נכסתה׃ המן גלל
היו עריה לשמה ארץ ציה וערבה כסה היה
ארץ לא ישב בהן כל איש ולא עיר
יעבר בהן בן אדם׃ ופקדתי על עבר
בל בבבל והצאתי את בלעו מפיו יצא פה
ולא ינהרו אליו עוד גוים גם נהר
חומת בבל נפלה׃ צאו מתוכה חמה יצא
עמי ומלטו איש את נפשו מחרון חרה
אף יהוה׃ ופן ירך לבבכם ותיראו רכך ירא
בשמועה הנשמעת בארץ ובא שמע בוא
בשנה השמועה ואחריו בשנה
השמועה וחמס בארץ ומשל
על משל׃ לכן הנה ימים באים יום בוא
ופקדתי על פסילי בבל וכל ארצה פסל
תבוש וכל חלליה יפלו בתוכה׃ בוש נפל
ורננו על בבל שמים וארץ וכל
אשר בהם כי מצפון יבוא לה צפן בוא
השודדים נאם יהוה׃ גם בבל לנפל שדד
חללי ישראל גם לבבל נפלו
חללי כל הארץ׃ פלטים מחרב
הלכו אל תעמדו זכרו מרחוק את עמד רחק
יהוה וירושלם תעלה על לבבכם׃ עלה
בשנו כי שמענו חרפה כסתה כלמה בוש כסה

Propterea hec dicit domin9. Ecce ego iudicabo cauſam tuā: & vlciſcar vltionē tuā. Et deſertū faciam mare eius: & ſiccabo venam eius. Et erit babylon in tumulos habitatio draconum ſtupor & ſibilus eo ꝙ nō ſit habitator. Simul vt leones rugient: excutient comas veluti catuli leonum. In calore eorū ponam potus eorum: & inebriabo eos vt ſopiantur & dormiant ſomnū ſempiternū: & nō cōſurgant: dicit dn̄s. Deducā eos q̄ſi agnos ad victimam: quaſi arietes cum hedis. Quomodo capta eſt ſeſach: & cōprehenſa eſt inclyta vniuerſe terre? Quō facta eſt in ſtuporē babylon inter gētes. Aſcēdit ſup babylonē mare: multitudine fluctuū eius opta ē. Facte ſūt ciuitates eius in ſtuporē: terra inhabitabilis & deſerta: terra in qua nullus habitet: nec trāſiet p eam filius hoīs. Et viſitabo ſup bel in babylone & eiciā qđ obſorbuerat de ore eius: & nō cōfluēt ad eā vltra gentes. Siquidē & mur9 babylōis corruet. Egredimini de medio eius ppl's meus vt ſaluet vnuſqſq; aīam ſuā ab ira furoris dn̄i. Et ne forte molleſcat cor vr̄m: & timeatis auditū qui audietur in terra. Et veniet in anno auditio & poſt hunc annum auditio & iniquitas in terra: & dominator ſuper dn̄atorem. Propterea ecce dies veniūt & viſitabo ſup ſculptilia babylonis: & oīs terra eius cōfundetur: & vniuerſi interfecti eius cadēt in medio eius. Et laudabunt ſup babylonē celi & terra & oīa que in eis ſūt: qa ab aqlone veniēt ei p̄dones: ait dn̄s. Et quō fecit babylō vt caderent occiſi in iſrael: ſic de babylone cadent occiſi in vniuerſa terra. Qui fugiſtis gladium venite: nolite ſtare. Recordamini procul dn̄i: & hieruſalē aſcēdat ſup cor veſtrū. Confuſi ſumus qm̄ audiuim9 opprobriū. Opuit ignomia

ꝑpterea hec dicit dn̄s: ecce ego iudicabo aduerſariā tuā. ⁊ vlciſcar vltionē tuā: ⁊ deſertū faciā
διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ κρινῶ τὴν ἀντίδικόν σου. καὶ ἐκδικήσω τὴν ἐκδίκησίν σου, καὶ ἐρημώσω
mare eius: ⁊ ſiccabo fontē eius: ⁊
τὴν θάλασσαν αὐτῆς, καὶ ξηρανῶ τὴν πηγὴν αὐτῆς, καὶ
erit babylon in deſolationē hītatio draconū deſolatio ſibilus ⁊ nō hītabitur. q̄ſi leones excita
ἔσαι βαβυλὼν εἰς ἀφανισμὸν κατοίκησις δρακόντων ἀφανισμὸς συριγμὸς καὶ οὐκ κατοικηθήσεται. ὡς λέοντες ἐξηγέρθησαν
ti ſunt ſimul ⁊ q̄ſi catuli leonum in calore eorum dabo potum eis ⁊ inebriabo eos vt ꝑturbent̄ ⁊ dormiant ſomnū ſempit̄nū: ⁊ non cōſurgēt dicit dn̄s.
ἅμα καὶ ὡς σκύμνοι λεόντων ἐν τῇ θερμασίᾳ αὐτῶν δώσω πότημα αὐτοῖς καὶ μεθύσω αὐτοὺς ὅπως καρωθῶσιν καὶ ὑπνώσωσιν ὕπνον αἰώνιον, καὶ οὐ μὴ ἐγερθῶσιν λέγει κύριος.
deduc eos q̄ſi agnos ad victimā: ⁊ q̄ſi arietes cū hedis: quō capta ē ſeſac ⁊ uenata eſt gloria oīs t̄re. quō facta eſt babylon in deſolationē in oīb9 gentib9. aſcendit ſup babylonē mare in ſonitu fluctuū eius cooperta eſt.
καταβίβασον αὐτοὺς ὡς ἄρνας εἰς σφαγὴν, καὶ ὡς κριοὺς μετ' ἐρίφων, πῶς ἑάλω σεσὰκ καὶ ἐθηρεύθη τὸ καύχημα πάσης τῆς γῆς. πῶς ἐγένετο βαβυλὼν εἰς ἀφανισμὸν ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν. ἀνέβη ἐπὶ βαβυλῶνα ἡ θάλασσα ἐν ἤχῳ κυμάτων αὐτῆς κατεκαλύφθη,
facte ſūt ciuitates eius in deſolationē. t̄ra ſine aq̄ ⁊ inuia: nō hītabit in ea vllus: neq; nō hītabit in ea fili9 hoīs: ⁊ vlciſcar ſup babylonē ⁊ eijciam q̄ abſorbuit de ore eius: ⁊ non cōgregabūt̄ vltra ad eam gētes. etenī murus babylonis corruet: exite de medio eius ppl's me9: ⁊ ſaluate vnuſq̄ſq; ſuam aīam ab ira furoris dn̄i.
ἐγενήθησαν αἱ πόλεις αὐτῆς εἰς ἀφανισμόν. γῆ ἄνυδρος καὶ ἄβατος, οὐ κατοικήσει ἐν αὐτῇ οὐδείς, οὐδὲ μὴ καταλύσῃ ἐν αὐτῇ υἱὸς ἀνθρώπου. καὶ ἐκδικήσω ἐπὶ βαβυλῶνα καὶ ἐξοίσω ἃ κατέπιεν ἐκ τοῦ στόματος αὐτῆς. καὶ οὐ μὴ συναχθῶσιν ἔτι πρὸς αὐτὴν τὰ ἔθνη. καί γε τεῖχος βαβυλῶνος πεσεῖται, ἐξέλθετε ἀπὸ μέσου αὐτοῦ λαός ἐμός, καὶ σώσατε ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἀπὸ ὀργῆς θυμοῦ κυρίου,
ne forte emolleſcat cor vr̄m: ⁊ timeatis ꝑpter auditionē q̄ audietur in t̄ra. ⁊ veniet in ipſo anno auditio. ⁊ poſt ipm annū auditio miſeria ⁊ iniuſticia in t̄ra: ⁊ dominās ſup dominātē.
μήποτε ἁπαλωθῇ ἡ καρδία ὑμῶν, καὶ φοβηθῆτε διὰ τὴν ἀκοὴν ἣ ἀκουσθήσεται ἐν τῇ γῇ. καὶ ἥξει ἐν ἐνιαυτῷ ἀκοή. καὶ μετὰ τὸν ἐνιαυτὸν ἀκοὴ ταλαιπωρία καὶ ἀδικία ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ κυριεύων ἐπὶ κυριεύοντα.
ꝑpter hoc ecce dies veniunt: ⁊ vlciſcar ſup ſculptilia babylonis. ⁊ oīs t̄ra eoꝝ cōfundetur: oēs vulnerati eius cadent in medio eius. ⁊ exultabunt ſup babylonem celi ⁊ t̄ra ⁊ omnia q̄ in eis.
διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, καὶ ἐκδικήσω ἐπὶ τὰ γλυπτὰ βαβυλῶνος. καὶ πᾶσα ἡ γῆ αὐτῶν αἰσχυνθήσεται, πάντες τραυματίαι αὐτῆς πεσοῦνται ἐν μέσῳ αὐτῆς. καὶ εὐφρανθήσονται ἐπὶ βαβυλῶνα οἱ οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ καὶ πάντα τὰ ἐν τοῖς.
qm̄ ab aquilōe veniūt ad eā diſꝑdentes: dicit dn̄s: etenī babylon cadere fecit vulneratos iſrael: ⁊ in babylone cadent vulnerati oīs t̄re. ſaluati a gladio: ambulate ⁊ non ſtetis. memētote q̄ de longe dn̄i ⁊ hieruſalem aſcendat in cor vr̄m. cōfuſi ſum9 qm̄ audiuimus iꝑroperiū vr̄m: cooperuit ignominia
ὅτι ἀπὸ βορρᾶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν ἐξολοθρεύοντες, λέγει κύριος, καί γε βαβυλὼν πεσεῖν ἐποίησε τοὺς τραυματίας ἰσραήλ, καὶ ἐν βαβυλῶνι πεσοῦνται τραυματίαι πάσης τῆς γῆς. ἀνασωζόμενοι ἀπὸ ῥομφαίας, πορεύεσθε καὶ μὴ ἵστασθε. μνήσθητε οἱ μακρόθεν τοῦ κυρίου καὶ ἱερουσαλὴμ ἀναβήτω ἐπὶ καρδίαν ὑμῶν. ᾐσχύνθημεν ὅτι ἠκούσαμεν ὀνειδισμὸν ὑμῶν. κατεκάλυψεν ἀτιμία τὸ

E

G

F

faciem nr̃am: qm̃ igreſſi ſũt alienigene in ſancta
πρόσωπον ἡμῶν, ὅτι εἰσῆλθον ἀλλογενεῖς εἰς τὰ ἅγια
nr̃a in domũ dñi. ꝓpterea ecce dies veniunt
ἡμῶν εἰς οἶκον κυρίου. διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται
dicit dñs: ⁊ vlciſcar ſup ſculptilia eius. ⁊
λέγει κύριος, καὶ ἐκδικήσω ἐπὶ τὰ γλυπτὰ αὐτῆς. καὶ
in oĩ t̃ra ei⁹ cadent vulnerati: q̃ ſi
ἐν πάσῃ τῇ γῇ αὐτῆς πεσοῦνται τραυματίαι, ὅτι ἐὰν
aſcẽderit babylõ q̃ſi celũ ⁊ q̃ ſi muniuerit al=
ἀναβῇ Βαβυλὼν ὡς ὁ οὐρανὸς καὶ ὅτι ἐὰν ὀχυρώσῃ ὕ=
E titudinẽ fortitudis ei⁹: a me veniẽt vaſtãtes e=
ψος ἰσχύος αὐτῆς, παρ' ἐμοῦ ἥξουσιν ἐξολοθρεύοντες αὐ=
am dicit dñs. vox clamoris in babylone: ⁊ ꝯtri
τὴν λέγει κύριος. φωνὴ κραυγῆς ἐν Βαβυλῶνι, καὶ συν
tio magna in t̃ra chaldeoꝝ. q̃ vaſtauit do=
τριβὴ μεγάλη ἐν γῇ Χαλδαίων. ὅτι ἐξωλόθρευσεν κύ=
min⁹ babylonẽ ⁊ perdidit ab ea vocẽ ma
ριος τὴν Βαβυλῶνα καὶ ἀπώλεσεν ἀπ' αὐτῆς φωνὴν με
gnã ſonantẽ q̃ſi aque multe. dedit in ꝑditiões
γάλην ἠχοῦσαν ὡς ὕδατα πολλά. ἔδωκεν εἰς ὄλεθρον
vocẽ ei⁹: q̃ venit ſup babylonẽ miſeria.
φωνὴν αὐτῆς, ὅτι ἦλθεν ἐπὶ Βαβυλῶνα ταλαιπωρία.
capti ſũt pugnatores ei⁹: ꝯtimuit arcus eorũ: q̃
ἑάλωσαν οἱ μαχηταὶ αὐτῆς, ἐπτόηται τόξον αὐτῶν, ὅτι
deus retribuẽs eis. dñs retribuit ei
θεὸς ἀνταποδιδῶν αὐτοῖς. κύριος ἀνταποδίδωσιν αὐ
retributionẽ: ⁊ iebriabit ebrietate du
τῇ τὴν ἀνταπόδοσιν, καὶ μεθύσει μέθῃ τοὺς ἡγουμέ=
ces eius ⁊ ſapiẽtes ei⁹ ⁊ magiſtrat⁹
νους αὐτῆς καὶ τοὺς σοφοὺς αὐτῆς καὶ τοὺς στρατηγοὺς
eius: dicit rex dñs oĩpotens nomẽ
αὐτῆς, λέγει ὁ βασιλεὺς κύριος παντοκράτωρ ὄνομα
G illi. hec dicit dñs oĩpotens: mur⁹ baby=
αὐτῷ. τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ, τεῖχος Βαβυ
lonis dilatat⁹ eſt: effoſus effodietur:
λῶνος ἐπλατύνθη, κατασκαπτόμενον κατασκαφήσεται,
⁊ porte ei⁹ excelſe in igne cõburẽ=
καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς αἱ ὑψηλαὶ ἐν πυρὶ ἐμπυρισθήσον
tur ⁊ laborabũt ppl̃i in vanũ: ⁊ gẽtes i ꝑncipio
ται καὶ κοπιάσουσιν λαοὶ εἰς κενόν, καὶ ἔθνη ἐν ἀρχῇ
deficient. verbũ qđ ꝑcepit dñs hieremie
ἐκλείψουσιν. ὁ λόγος ὃν ἐνετείλατο κύριος Ἱερεμίᾳ τῷ
ꝓphete vt diceret saraie filio nerie filij maaſie qñ
προφήτῃ εἰπεῖν τῷ Σαραίᾳ υἱῷ Νηρίου υἱοῦ Μαασαίου ὅς
iuit a ſedechia rege iuda in ba
τε ἐπορεύετο παρὰ Σεδεκίου βασιλέως Ἰούδα εἰς Βα
bylonẽ in anno quarto regni eius.
βυλῶνα ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ.
⁊ saraias ꝑnceps donoꝝ: ⁊ ſcripſit hieremias om
καὶ Σαραίας ἄρχων δώρων, καὶ ἔγραψεν Ἱερεμίας πάν
nia mala q̃ veniẽt ſup babylonẽ in libro vno om=
τα τὰ κακὰ ἃ ἥξει ἐπὶ Βαβυλῶνα ἐν βιβλίῳ ἑνὶ πάν
nia verba iſta q̃ ſcripta ſunt ꝯ ba=
τας τοὺς λόγους τούτους τοὺς γεγραμμένους ἐπὶ Βα
bylonem. ⁊ dixit hieremias ad saraiam: cum vene
βυλῶνα. καὶ εἶπεν Ἱερεμίας πρὸς Σαραίαν, ὅταν ἔλ=
ris in babylonẽ: ⁊ videris ⁊ legeris omnia
θῃς εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ὄψῃ καὶ ἀναγνώσῃ πάντας τοὺς
verba hec ⁊ dices: dñe tu locut⁹ es ꝯ
λόγους τούτους καὶ ἐρεῖς, κύριε σὺ ἐλάλησας ἐπὶ τὸν
locum iſtum vt diſꝑderes eum ⁊ ne ſit
τόπον τοῦτον τοῦ ἐξολοθρεῦσαι αὐτὸν καὶ τοῦ μὴ εἶ
F in eo habitans ab hoĩe vſq; ad pecus:
ναι ἐν αὐτῷ κατοικοῦντα ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους,
q̃ deſolatio in eternũ erit. ⁊ erit cum ceſſa=
ὅτι ἀφανισμὸς εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται. καὶ ἔσται ὅταν παύ
ueris legere librũ iſtum: ⁊ liga=
σῃ τοῦ ἀναγινώσκειν τὸ βιβλίον τοῦτο, καὶ ἐπιδή
bis in eo lapidẽ:
σεις ἐπ' αὐτῷ λίθον,

facies nr̃as: qa venerũt alieni ſup ſãctificationẽ domus dñi. Propterea ecce dies veniunt: ait dñs: & viſitabo ſup ſculptilia babylonis: & in oĩ terra eius mugiet vulneratus. Si aſcenderit babylon in celum & firmauerit in excelſo robur ſuũ: ad me veniẽt vaſtatores eius: ait dominus. Vox clamoris de babylone & contritio magna de terra chaldeorũ: qm̃ vaſtauit dñs babylonẽ & ꝑdidit ex ea vocẽ magnã: & ſonabũt fluctus eorũ quaſi aque multe. Dedit ſonitũ vox eorũ: quia venit ſup eã: id eſt ſup babylonẽ predo. Et apphenſi ſunt fortes ei⁹ & emarcuit arcus eorũ: quia fortis vltor dominus reddens retribuet. Et inebriabo principes eius: & ſapiẽtes ei⁹ duces eius: & magiſtratus eius: & fortes ei⁹. Et dormiẽt ſomnũ ſempiternũ: & non expergiſcentur: ait rex dñs exercituum nomen eius. Hec dicit dñs exercituũ. Murus babylonis ille latiſſim⁹ ſuffoſſione ſuffodietur: & porte eius excelſe igne cõburentur: & labores populorũ ad nihilũ & gentiũ in igne erunt: & diſperibũt. Verbũ qđ precepit hieremias propheta saraie filio nerie filii maaſie cum pergeret cum ſedechia rege in babylonem in anno quarto regni eius. Saraias autẽ erat princeps ꝓphetie. Et ſcripſit hieremias oẽ malũ qđ venturum erat ſuper babylonem in libro vno omnia verba hec que ſcripta ſunt contra babylonẽ. Et dixit hieremias ad saraiam. Cum veneris in babylonem & videris & legeris omĩa verba hec: dices. Domine tu locutus es contra locũ iſtum: vt diſperderes eũ ne ſit qui in eo habitet ab homine vſq; ad pecus: & vt ſit perpetua ſolitudo. Cũq; cõpleueris legere librum iſtum: ligabis ad eum lapidem:

פנינו כי באו זרים על מקדשי בית
יהוה: לכן הנה ימים באים נאם
יהוה ופקדתי על פסיליה ובכל
ארצה יאנק חלל: כי תעלה בבל
השמים וכי תבצר מרום עזה
מאתי יבאו שדדים לה נאם יהוה:
קול זעקה מבבל ושבר גדול מארץ
כשדים: כי שדד יהוה את בבל
ואבד ממנה קול גדול והמו גליהם
כמים רבים נתן שאון קולם:
כי בא עליה על בבל שודד ונלכדו
גבוריה חתתה קשתותם כי אל
גמלות יהוה שלם ישלם:
והשכרתי שריה וחכמיה פחותיה
וסגניה וגבוריה וישנו שנת עולם
ולא יקיצו נאם המלך יהוה
צבאות שמו: כה אמר אדני צבאות
חומת בבל הרחבה ערער תתערער
ושעריה הגבהים באש יצתו
ויגעו עמים בדי ריק ולאמים
בדי אש ויעפו: הדבר אשר צוה
ירמיהו הנביא את שריה בן נריה
בן מחסיה בלכתו את צדקיהו
מלך יהודה בבל בשנת הרבעית
למלכו ושריה שר מנוחה: ויכתב
ירמיהו את כל הרעה אשר תבוא
אל בבל אל ספר אחד את כל
הדברים האלה הכתבים אל
בבל: ויאמר ירמיהו אל שריה
כבאך בבל וראית וקראת את כל
הדברים האלה: ואמרת יהוה אתה
דברת אל המקום הזה להכריתו
לבלתי היות בו יושב למאדם
ועד בהמה כי שממות עולם
תהיה: והיה ככלתך לקרא את
הספר הזה תקשור עליו אבן

פנה בוא
קדש יום
בוא פסל
אנק
בצר רום
עזז בוא
גדל
המה גלל
רבב שאה
בוא לכד
גבר
גמל שלם
שכר שור
פחה שנה
עלם
קוץ
חמה עור
נבא
ילך
שור נוח
כתב רוע
בוא
אמר
בוא ראה
קום כרת
היה
עלם
היה כלה
קשר

© Biblioteca Nacional de España

Pritiua.heb.

שָׁלַךְ
שָׁקַע קוּם
פָּנָה בּוֹא

עָשָׂה רוּעַ
הָיָה
פָּנָה מָרַד
הָיָה תֵּשַׁע
עָשַׂר
בּוֹא
חָנָה
בָּנָה סָבַב
בּוֹא צוּר
רָבַע
חָזַק
בָּקַע
לָחַם בָּרַח
חָמָה
רָדַף
נָשַׂג
תָּפַשׂ עָלָה
דִּבֵּר שָׁפַט
שָׁחַט
אָסַר
בּוֹא
נָתַן

Tex.he.Biere.lij.

וְהִשְׁלַכְתּוֹ אֶל תּוֹךְ פְּרָת׃ וְאָמַרְתָּ כָּכָה
תִּשְׁקַע בָּבֶל וְלֹא תָקוּם מִפְּנֵי הָרָעָה
אֲשֶׁר אָנֹכִי מֵבִיא עָלֶיהָ וְיָעֵפוּ עַד
הֵנָּה דִּבְרֵי יִרְמְיָהוּ׃

Ca. lij.

בֶּן עֶשְׂרִים וְאַחַת שָׁנָה
צִדְקִיָּהוּ בְּמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה
מָלַךְ בִּירוּשָׁלָםִ וְשֵׁם אִמּוֹ חֲמוּטַל
בַּת יִרְמְיָהוּ מִלִּבְנָה׃ וַיַּעַשׂ הָרַע
בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה
יְהוֹיָקִם׃ כִּי עַל אַף יְהוָה הָיְתָה
בִּירוּשָׁלַםִ וִיהוּדָה עַד הִשְׁלִיכוֹ
אוֹתָם מֵעַל פָּנָיו וַיִּמְרֹד צִדְקִיָּהוּ
בְּמֶלֶךְ בָּבֶל׃ וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַתְּשִׁיעִית
לְמָלְכוֹ בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי בֶּעָשׂוֹר
לַחֹדֶשׁ בָּא נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל
הוּא וְכָל חֵילוֹ עַל יְרוּשָׁלַםִ וַיַּחֲנוּ
עָלֶיהָ וַיִּבְנוּ עָלֶיהָ דָּיֵק סָבִיב׃ וַתָּבֹא
הָעִיר בַּמָּצוֹר עַד עַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה
שָׁנָה לַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ׃ בַּחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי
בְּתִשְׁעָה לַחֹדֶשׁ וַיֶּחֱזַק הָרָעָב בָּעִיר
וְלֹא הָיָה לֶחֶם לְעַם הָאָרֶץ׃ וַתִּבָּקַע
הָעִיר וְכָל אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה יִבְרְחוּ
וַיֵּצְאוּ מִן הָעִיר לַיְלָה דֶּרֶךְ שַׁעַר בֵּין
הַחֹמֹתַיִם אֲשֶׁר עַל גַּן הַמֶּלֶךְ
וְכַשְׂדִּים עַל הָעִיר סָבִיב וַיֵּלְכוּ
דֶּרֶךְ הָעֲרָבָה׃ וַיִּרְדְּפוּ חֵיל כַּשְׂדִּים
אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ וַיַּשִּׂיגוּ אֶת צִדְקִיָּהוּ
בְּעַרְבֹת יְרֵחוֹ וְכָל חֵילוֹ נָפֹצוּ מֵעָלָיו׃
וַיִּתְפְּשׂוּ אֶת הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲלוּ אֹתוֹ אֶל
מֶלֶךְ בָּבֶל רִבְלָתָה בְּאֶרֶץ חֲמָת
וַיְדַבֵּר אִתּוֹ מִשְׁפָּטִים׃ וַיִּשְׁחַט מֶלֶךְ
בָּבֶל אֶת בְּנֵי צִדְקִיָּהוּ לְעֵינָיו וְגַם
אֶת כָּל שָׂרֵי יְהוּדָה שָׁחַט בְּרִבְלָתָה׃
וְאֶת עֵינֵי צִדְקִיָּהוּ עִוֵּר וַיַּאַסְרֵהוּ
בַנְחֻשְׁתַּיִם וַיְבִאֵהוּ מֶלֶךְ בָּבֶל בָּבֶלָה
וַיִּתְּנֵהוּ בְבֵית הַפְּקֻדֹּת עַד יוֹם מוֹתוֹ׃

Trāſla.B.Hie.

et ꝓiicies illum in mediū euphraten: & dices. Sic ſubmergetur babylon: & nō conſurget a facie afflictionis quā ego adduco ſup eam: & diſſoluetur. Hucuſq; verba hieremie. 52.

Filius viginti & vniꝰ anni erat Sedechias cum regnare cepiſſet: & vndeci annis regnauit in hieruſalem. Et nomē mrīs eiꝰ amithal filia hieremie de lobna. Et fecit malum in oculis domini iuxta omnia que fecerat ioachim: quoniā furor domini erat in hieruſalem & in iuda vſquequo proiiceret eos a facie ſua. Et receſſit ſedechias a rege babylonis. Factū eſt autem in anno nono regni eius in menſe decimo: decima die menſis venit nabuchodonoſor rex babylonis ipſe & oīs exercitus eius aduerſus hierl'm: & obſederūt eā: & edificauerūt cōtra eam munitiōes in circuitu: & fuit ciuitas obſeſſa vſq; ad vndecimū annum regni ſedechie. Menſe autē quarto nona die menſis obtinuit fames ciuitatem: et non erant alimenta ꝑplo terre. Et dirupta ē ciuitas: & oēs viri bellatores eius fugerunt exierūtq; de ciuitate nocte per viā porte q̄ eſt inter duos muros & ducit ad hortum regis: chaldeis obſidentibus vrbē in gyro: & abierūt ꝑ viā q̄ ducit in heremū. Perſecutꝰ eſt aūt chaldeorū exercitus regē: & apprehenderūt ſedechiam in deſerto qđ ē iuxta hiericho: & oīs comitatꝰ eiꝰ diffugit ab eo. Cūq; cōprehēdiſſent regē: adduxerūt eū ad regē babylonis in reblata q̄ eſt in terra emath: & locutꝰ eſt ad eū iudicia. Et iugulauit rex babylonis filios ſedechie in oculis eiꝰ: ſed et omnes principes iuda occidit in reblata. Et oculos ſedechie eruit & vinxit eū cōpedibꝰ. Et adduxit eū rex babylonis in babylonē & poſuit eū in domo carceris vſq; ad diem mortis ſue.

Trāſ.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

⁊ ꝓiicies illum in mediū euphratis. ⁊ dices:
καὶ ῥίψεις αὐτὸν εἰς μέσον τοῦ εὐφράτου. καὶ ἐρεῖς,
ſic ſubmergetur babylon ⁊ non ꝯſurget a
οὕτως καταδύσεται βαβυλὼν καὶ οὐ μὴ ἀναστῆ ἀπὸ
facie maloꝝ q̄ ego induco ſup eam: ⁊
προσώπου τῶν κακῶν ὧν ἐγὼ ἐπάγω ἐπ᾽ αὐτήν, καὶ
deficiet. vſq; ad hoc verba hieremie.
ἐκλείψει. ἕως τούτου τὰ ῥήματα τοῦ ἱερεμίου. Ca. 52.
Exiſtēte vigeſimo ⁊ vno anno ſedechie cū
ΟΝΤΟΣ εἰκοστοῦ καὶ ἑνὸς ἔτους σεδεκίου ἐν τῷ
regnaret ipſe ⁊ vndeci annis regnauit in hieru
βασιλεύειν αὐτὸν καὶ ἕνδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν ἱερου
ſalem. ⁊ nomē matri eius amital filia hie
σαλήμ. καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ ἀμιτὰλ θυγάτηρ ἱε-
remie de lobna. ⁊ fecit malum ī ꝯſpectu do
ρεμίου ἐκ λοβενά. καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυ-
mini iuxta oīa q̄ fecerat ioachī: qm̄ furor dn̄i
ρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησε ἰωακίμ, ὅτι ὀργὴ κυρίου
erat in hieruſalem ⁊ in iuda vſq; q̄ ꝓiiceret
ἦν ἐν ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν ἰούδα ἕως οὗ τοῦ ἀποβαλεῖν
eos a facie ſua. ⁊ rebellauit ſedechias
αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. καὶ ἀφέστησε σεδεκίας
ꝯ regem babylonis. ⁊ factū eſt in anno
ἐπὶ τὸν βασιλέα βαβυλῶνος. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔτει τῷ
nono regni eius in mēſe decimo deci-
ἐνάτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν μηνὶ τῷ δεκάτῳ δεκά-
ma mēſis: venit nabuchodonoſor rex baby-
τῃ τοῦ μηνός, ἦλθεν ναβουχοδονόσωρ βασιλεὺς βαβυ-
lonis ⁊ oīs exercitus eius aduerſꝰ hieruſalem. ⁊
λῶνος καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐπὶ ἱερουσαλήμ, καὶ
caſtrametati ſūt ꝯ eam ⁊ edificauerūt ꝯ eam circūmu
περιεβάλον ἐπ᾽ αὐτὴν καὶ ᾠκοδόμησαν ἐπ᾽ αὐτὴν περί-
rale ī circuitu: ⁊ venit ciuitas in obſidionē vſq; ad ūde
τειχος κύκλῳ, καὶ ἦλθεν ἡ πόλις εἰς συνοχὴν ἕως ἐνδε-
cimū annū regi ſedechie. in mēſe quarto
κάτου ἔτους τῷ βασιλεῖ σεδεκίᾳ, ἐν μηνὶ τῷ τετάρτῳ
nona mēſis: ⁊ obtinuit fames in ciuitate: ⁊ nō
ἐνάτῃ τοῦ μηνός, καὶ ἐστερεώθη ὁ λιμὸς ἐν τῇ πόλει, καὶ οὐκ
erant panes pplo fre. ⁊ dirupta ē ciuitas: ⁊ omnes
ἦσαν ἄρτοι τῷ λαῷ τῆς γῆς. καὶ διεκόπη ἡ πόλις, καὶ πάντες
viri bellatores fugerūt ⁊ egreſſi ſūt nocte ꝑ
οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ ἔφυγον καὶ ἐξῆλθον νυκτὸς κατὰ
viam porte inter murum ⁊ ante murale
τὴν ὁδὸν τῆς πύλης ἀναμέσον τοῦ τείχους καὶ τοῦ προτειχίσματος
qđ erat verſꝰ hortum regis. ⁊ chaldei
ὃ ἦν κατὰ τὸν κῆπον τοῦ βασιλέως. καὶ οἱ χαλδαῖοι
ſup ciuitatē in circuitu: ⁊ abierunt viā in cāpe
ἐπὶ τῆς πόλεως κύκλῳ, καὶ ἐπορεύθησαν ὁδὸν εἰς ἀρα-
ſtre: ⁊ perſequutꝰ ē exercitus chaldeoꝝ poſt
βα, καὶ κατεδίωξεν ἡ δύναμις τῶν χαλδαίων ὀπίσω τοῦ
regem. ⁊ cōprehēderūt eū in trans hiericho.
βασιλέως. καὶ κατέλαβον αὐτὸν ἐν τῷ πέραν ἱεριχῶ.
⁊ omnes ſerui eius diſpſi ſunt ab eo.
καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ διεσπάρησαν ἀπ᾽ αὐτοῦ.
⁊ ꝯprehēderūt regem: ⁊ adduxerūt eū ad
καὶ συνελάβοντο τὸν βασιλέα, καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς
regem babylonis in deblatha in tra hemath: ⁊
βασιλέα βαβυλῶνος εἰς δεβλαθὰ ἐν γῇ αἱμάθ, καὶ
locutꝰ ē ei cum iudicio. ⁊ iugulauit rex
ἐλάλησεν αὐτῷ μετὰ κρίσεως. καὶ ἔσφαξεν ὁ βασιλεὺς
babylonis filios ſedechie ante oculos e-
βαβυλῶνος τοὺς υἱοὺς σεδεκίου κατ᾽ ὀφθαλμοὺς αὐ-
ius. ⁊ oēs pncipes iuda iugulauit in
τοῦ. καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας ἰούδα ἔσφαξεν ἐν
deblatha: ⁊ oculos ſedechie exceca
δεβλαθά, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς σεδεκίου ἐξετύφλω-
uit. ⁊ vinxit eū in cōpedibꝰ: ⁊ adduxit eū
σεν. καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν πέδαις, καὶ ἤγαγεν αὐτὸν ὁ
rex babylonis in babylonem ⁊ dedit il-
βασιλεὺς βαβυλῶνος εἰς βαβυλῶνα καὶ ἔδωκεν αὐ-
lū in domū piſtrini vſq; in diem q̄ mortuꝰ eſt.
τὸν εἰς οἰκίαν μύλωνος ἕως ἡμέρας ἧς ἀπέθανεν.

A
4.Re. 24.d.
2.Pa. 39.d.
D
B.56.a.
4.Re. 25.a
B
E
C

© Biblioteca Nacional de España

τ in mēſe quinto decima mēſis venit na
καὶ ἐν μηνὶ τῷ πέμπτῳ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς ἦλθε να=
buzardan pnceps coq̄ꝝ: q̄ ſtabat ante faciem
βουζαρδὰν ὁ ἀρχιμάγειρος, ὁ ἑςὼς κατὰ πρόσωπον
regis babylonis in hieruſalem: τ incen
τοῦ βασιλέως βαβυλῶνος εἰς ἱερουσαλήμ, καὶ ἐνέπρη
dit domū dn̄i τ domū regis: τ
σεν τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ
oēs domos ciuitatis: τ omnē domū
πάσας τὰς οἰκίας τῆς πόλεως, καὶ πᾶσαν οἰκίαν
magnā cōbuſſit in igne. τ oēm murum hieruſa=
μεγάλην ἐνέπρησεν ἐν πυρί. καὶ πᾶν τεῖχος ἱερουσα=
lem icircuitu deſtruxit exercitus chaldeoꝝ q̄ cuꝫ
λὴμ κύκλῳ καθεῖλεν ἡ δύναμις τῶν χαλδαίων ἡ με=
pncipe coq̄ꝝ. τ a paupibus
τὰ τοῦ ἀρχιμαγείρου, καὶ ἀπὸ τῶν πενήτων τοῦ
ppl̄i τ reliquū ppl̄i τ derelictos
λαοῦ καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ λαοῦ καὶ τοὺς καταλειφθέν
in ciuitate τ pfugos q̄ trāſfugerāt
D τας ἐν τῇ πόλει καὶ τοὺς ἐμπεπτωκότας οἳ ἐνέπεσαν
ad regē babylonis τ reliquū
πρὸς τὸν βασιλέα τῆς βαβυλῶνος καὶ τὸ περισσὸν τοῦ
turbe trāſtulit pnceps coquoꝝ: τ a paupibus
ὄχλου μετῆκεν ὁ ἀρχιμάγειρος, καὶ ἀπὸ τῶν πενήτων
tre reliquit pnceps coq̄ꝝ in vinito
τῆς γῆς κατέλιπεν ὁ ἀρχιμάγειρος εἰς ἀμπελουρ=
res τ in agricolas. τ columnas ere
γοὺς καὶ εἰς γεωργούς. καὶ τοὺς ςύλους τοὺς χαλ
as q̄ in domo dn̄i: τ baſes τ
κοῦς τοὺς ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ τὰς βάσεις καὶ τὴν
mare eneū qd̄ in domo dn̄i cōtriuerunt
θάλασσαν τὴν χαλκῆν τὴν ἐν οἴκῳ κυρίου συνέτριψαν
chaldei. τ tulerūt es coꝝ in baby=
οἱ χαλδαῖοι. καὶ ἔλαβον τὸν χαλκὸν αὐτῶν εἰς βαβυ=
lonē. τ coronā τ phialas τ crea=
λῶνα. καὶ τὴν ςεφάνην καὶ τὰς φιάλας καὶ τὰς κρεά
gras τ oia vaſa enea: in q̄b⁹ miniſtrabāt in
γρας καὶ πάντα τὰ σκεύη χαλκᾶ, ἐν οἷς ἐλειτούργουν ἐν
eis τ thymiamaria. τ phialas: τ pel=
αὐτοῖς καὶ τὰς μαχθώθ. καὶ τὰς μιζρακώθ, καὶ τοὺς ὑπο
ues τ candelabra τ mortariola τ
χυτῆρας καὶ τὰς λυχνίας καὶ τὰς θυΐσκας καὶ τοὺς
cyathos. q̄ erāt aurea aurea: τ q̄ erāt argētea argē
κυάθους. ἃ ἦν χρυσᾶ χρυσᾶ, καὶ ἃ ἦν ἀργυρᾶ ἀργυ
tea tulit pnceps coquoꝝ. τ colūne due τ ma
ρᾶ ἔλαβεν ὁ ἀρχιμάγειρος. καὶ οἱ ςύλοι δύο καὶ ἡ θά
re vnū τ vituli duodeci enei ſub
λασσα μία καὶ οἱ μόσχοι δώδεκα χαλκοῖ ὑποκάτω τῆς
mare. q̄ fecit rex ſolomon in domū do
θαλάσσης. ἃ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς σολομὼν εἰς οἶκον κυ
mini. nō erat pōdus eris eoꝝ: τ colūne octo
ρίου. οὐκ ἦν ςαθμὸς τοῦ χαλκοῦ αὐτῶν, καὶ ςύλοι ὀκτὼ
τ decē cubitoꝝ altitudo colūne vni⁹. τ
E καίδεκα πηχέων ὕψος τοῦ ςύλου τοῦ ἑνός. καὶ
funicul⁹ duodeci cubitoꝝ circuibat eaꝫ. τ
σπαρτίον δωδεκάπηχυ περιεκύκλου αὐτόν. καὶ τὸ
groſſitudo eius digitoꝝ quattuor īcircuitu: τ capi
πάχος αὐτοῦ δακτύλων τεσσάρων κύκλῳ, καὶ γεῖσ
tellū ſup eas eris: τ quiq̄ꝫ cubitoꝝ lōgi
σος ἐπ᾽ αὐτοῖς χαλκοῦ, καὶ πέντε πηχέων τὸ μῆ
tudo. altitudo capitelli
κος. ὑπεροχὴ τοῦ γείσου τοῦ

C

In menſe autem quinto decima menſis ipſe eſt annus nonus decimus nabuchodonoſor regis babylonis: venit nabuzardā princeps militie q ſtabat corā rege babylonis in hieruſalē: & incendit domum domini & domum regis & oēs domus hieruſalē: & omnē domū magnā igne cōbuſſit et totum murum hieruſalem per circuitū deſtruxit cūctus exercitus chaldeorū qui erat cum magiſtro militie. De paupib⁹ aūt populi & de reliquo vulgo qd̄ remāſerat in ciuitate: & de pfugis q trāſfugerāt ad regē babylonis: & ceteros de multitudine trāſtulit nabuzardan princeps militie: de paupibus vero terre reliquit nabuzardan princeps militie vinitores & agricolas. Columnas quoq̄ꝫ ereas que erant in domo domini & baſes & mare eneum quod erat in domo dn̄i confregerunt chaldei: & tulerūt omne es eorum in babylonem. Et lebetes & creagras & pſalteria & phialas et mortariola & omnia vaſa erea que in miniſterio fuerant tulerunt & hydrias & thymiamateria & vrceos & pelues & candelabra & mortaria & cyathos. Quotquot aurea: aurea: & quotqt argentea argētea. Tulit magiſter militie colūnas duas & mare vnum & vitulos duodecī ereos qui erant ſub baſſibus: quas fecerat rex ſalomon in domo dn̄i. Non erat pondus eris omnium horꝝ vaſorꝝ. De colūnis aūt: decē & octo cubiti altitudinis erant in colūna vna: & funiculus duodecī cubitorū circuibat eā. Porro groſſitudo ei⁹ quattuor digitorum: & intrinſecus caua erat: & capitella ſuper vtraq̄ꝫ erea. Altitudo capitelli

ובחדש החמישי בעשור לחדש — חמש עשר
היא שנת תשע עשרה שנה למלך — שנה
נבוכדראצר מלך בבל בא נבוזראדן
רב טבחים עמד לפני מלך בבל — פנה
בירושלם: וישרף את בית יהוה — שרף
ואת בית המלך ואת כל בתי — בית
ירושלם ואת כל בית הגדול שרף — גדל
באש: ואת כל חמות ירושלם — חמה
סביב נתצו כל חיל כשדים אשר — סבב
את רב טבחים: ומדלות העם ואת — דלל
יתר העם הנשארים בעיר ואת — שאר
הנפלים אשר נפלו אל מלך בבל
ואת יתר האמון הגלה נבוזראדן — אמן גלה
רב טבחים: ומדלות הארץ השאיר — שאר
נבוזראדן רב טבחים לכרמים
וליגבים: ואת עמודי הנחשת אשר — עמד
לבית יהוה ואת המכנות ואת ים — כון
הנחשת אשר בבית יהוה שברו
כשדים וישאו את כל נחשתם — נשא
בבלה: ואת הסרות ואת היעים — סיר יעה
ואת המזמרות ואת המזרקת ואת — זמר זרק
הכפות ואת כל כלי הנחשת אשר — כלה
ישרתו בהם לקחו: ואת הספים — שרת
ואת המחתות ואת המזרקות ואת — חתה
הסירות ואת המנרות ואת הכפות — נור
ואת המנקיות אשר זהב זהב — נקה
ואשר כסף כסף לקח רב טבחים:
העמודים שנים הים האחד והבקר — עמד שנה
שנים עשר נחשת אשר תחת
המכנות אשר עשה המלך שלמה — כון
לבית יהוה לא היה משקל לנחשתם — שקל
כל הכלים האלה: העמודים — כלה
שמנה עשרה אמה קומה העמד
האחד וחוט שתים עשרה אמה
יסבנו ועביו ארבע אצבעות נבוב: — סבב עבה
וכתרת עליו נחשת וקומת הכתרת — צבע נבב

© Biblioteca Nacional de España

Primitiua.heb. Tex.heb.hiere.lij. Trãſla.B.Hie. Trãſ.Gre.lxx.cũ iter.latina.

האחת חמש אמות ושבכה ורמונים — אמה רמן
על הכתרת סביב הכל נחשת — כתר סבב
וכאלה לעמוד השני ורמונים׃
ויהיו הרמנים תשעים וששה — היה
רוחה כל הרמונים מאה על
השבכה סביב׃ ויקח רב טבחים את — לקח
שריה כהן הראש ואת צפניה כהן
המשנה ואת שלשת שמרי הסף׃ — שנה
ומן העיר לקח סריס אחד אשר — סרס
היה פקיד על אנשי המלחמה — פקד לחם
ושבעה אנשים מראי פני המלך — ראה פנה
אשר נמצאו בעיר ואת ספר שר — מצא שור
הצבא המצבא את עם הארץ — צבא
וששים איש מעם הארץ הנמצאים — שש מצא
בתוך העיר׃ ויקח אותם נבוזראדן — את
רב טבחים וילך אותם אל מלך
בבל רבלתה׃ ויכה אותם מלך בבל — נכה
וימתם ברבלה בארץ חמת ויגל — מות גלה
יהודה מעל אדמתו׃ זה העם אשר
הגלה נבוכדרצר בשנת שבע — גלה שנה
יהודים שלשת אלפים ועשרים
ושלשה׃ בשנת שמונה עשרה
לנבוכדראצר מירושלם נפש
שמנה מאות שלשים ושנים׃ — מאה
בשנת שלש ועשרים לנבוכדראצר
הגלה נבוזראדן רב טבחים יהודים
נפש שבע מאות ארבעים וחמשה — רבע
כל נפש ארבעת אלפים ושש
מאות׃ ויהי בשלשים ושבע שנה — היה
לגלות יהויכן מלך יהודה בשנים — גלה
עשר חדש בעשרים וחמשה
לחדש נשא אויל מרדך מלך בבל
בשנת מלכתו את ראש יהויכין
מלך יהודה ויצא אתו מבית
הכלוא׃ וידבר אתו טבות ויתן — כלא דבר
את כסאו ממעל לכסא המלכים — טוב נתן
עלה

vnius quinq; cubitoꝝ: retiacula & malogranata ſuper coronam in circuitu: omnia enea. Et fuerũt malogranata nonaginta ſex dependentia: & omnia malogranata centum retiaculis circũdabãtur. Et tulit magiſter militie ſaraiã ſacerdotẽ primũ: & ſophoniã ſacerdotem ſecundum: & tres cuſtodes veſtibuli. Et de ciuitate tulit eunuchum vnum qui erat prepoſitus ſuper viros bellatores & ſeptẽ viros de his qui videbant faciem regis qui inuẽti ſunt in ciuitate: & ſcribã principem militũ qui probat tyrones: & ſexaginta viros de populo terre q inuẽti ſunt in medio ciuitatis. Tulit autem eos nabuzardan magiſter militie & duxit eos ad regem babylonis in reblata. Et percuſſit eos rex babylonis: & interfecit eos in reblata in terra emath. Et tranſlat⁹ eſt iuda de t̃ra ſua. Iſte ẽ pp̄ls quẽ trãſtulit nabuchodonoſor. In anno ſeptimo iudeos tria milia & viginti tres. In anno octauo decimo nabuchodonoſor tranſtulit de hieruſalem animas octingentas triginta duas. In anno vigeſimo tertio nabuchodonoſor trãſtulit nabuzardã magiſter militie aĩas iudeorum ſeptingẽtas quadraginta quinq;. Oẽs ergo anime quattuor milia ſexcente. Et factum eſt in triceſimo ſeptimo anno trãſmigratiõis ioachin regis iuda duodecimo menſe vigeſima quinta menſis: eleuauit euil merodach rex babylõis ipſo anno regni ſui caput ioachin regis iude: & eduxit eũ de domo carceris: & locutus eſt cum eo bona. Et poſuit thronum eius ſup thronos regum

vni⁹. ⁊ retiaculũ ⁊ malogñata ſup capitellũ i circuitu:
ἑνός. καὶ δίκτυον καὶ ῥοαὶ ἐπὶ τοῦ γήσου κύκλῳ, τὰ
oĩa enea. ſcðm hec colũne ſecunde
πάντα χαλκᾶ. κατὰ ταῦτα τῷ ςύλῳ τῷ δευτέρῳ
⁊ malogñata: ⁊ erãt malogñata nonagĩta ⁊ ſex vna pars
καὶ ῥοαί, καὶ ἦσαν αἱ ῥοαὶ ἐνενήκοντα καὶ ἓξ τὸ ἓν μέ-
⁊ erãt oĩa malogñata in retiaculo i cir
ρος, καὶ ἦσαν πᾶσαι αἱ ῥοαὶ ἐπὶ τοῦ δικτύου κύ-
cuitu centũ. ⁊ tulit p̄nceps coquoꝝ ſara-
κλῳ ἑκατόν. καὶ ἔλαβεν ὁ ἀρχιμάγειρος τὸν σαραί-
iam ſacerdotẽ p̄imũ: ⁊ ſophoniã ſacerdotẽ
αν τὸν ἱερέα τὸν πρῶτον, καὶ τὸν σοφωνίαν τὸν ἱερέα
ſecundum: ⁊ tres cuſtodiẽtes
τὸν δευτερεύοντα, καὶ τοὺς τρεῖς τοὺς φυλάσσοντας τὴν
viam. ⁊ de ciuitate tulit eunuchũ vnũ q̃ erat
ὁδόν. καὶ ἐκ τῆς πόλεως ἔλαβεν εὐνοῦχον ἕνα ὃς ἦν
p̄poſitus viroꝝ bellatoꝝ: ⁊ ſeptẽ viros A
ἐπιςάτης τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιςῶν, καὶ ἑπτὰ ἄνδρας
noiatos q̃ in facie regis q̃ in-
ὀνομαςοὺς τοὺς ἐν προσώπῳ τοῦ βασιλέως τοὺς εὑ-
uẽti ſũt in ciuitate: ⁊ ſcribam exerci-
ρεθέντας ἐν τῇ πόλει, καὶ τὸν γραμματέα τῆς δυνά-
tus q̃ ſcribit pp̄lo t̃re: ⁊ ſexa
μεως τὸν γραμματεύοντα τῷ λαῷ τῆς γῆς, καὶ ἑξή-
ginta hoĩes de pp̄lo t̃re q̃ inuenti
κοντα ἀνθρώπους ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς τοὺς εὑρεθέν-
ſunt in medio ciuitatꝭ. ⁊ tulit eos nabu-
τας ἐν μέσῳ τῆς πόλεως. καὶ ἔλαβεν αὐτοὺς ναβου-
zardan p̄nceps coq̃ꝝ: ⁊ adduxit eos ad re-
ζαρδὰν ὁ ἀρχιμάγειρος, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς πρὸς βα-
gem babylonis in deblatha: ⁊ p̄cuſſit e-
σιλέα βαβυλῶνος εἰς δεβλαθά, καὶ ἐπάταξεν αὐ-
os rex babylonis in deblatha in t̃ra emath:
τοὺς βασιλεὺς βαβυλῶνος ἐν δεβλαθὰ ἐν γῇ ἡμάθ,
⁊ trãſlat⁹ eſt iuda a t̃ra eius. hic eſt
καὶ μετετέθη ἰούδα ἀπὸ τῆς γῆς αὐτοῦ. οὗτός ἐςιν
pp̄ls quẽ trãſtulit nabuchodonoſor: in anno ſepti-
ὁ λαὸς ὃν μετέθηκεν ναβουχοδονόσωρ, ἐν ἔτει ἑβδό-
mo iudeos tria milia ⁊ vigĩti tres. in an
μῳ ἰουδαίους τρεῖς χιλιάδας καὶ εἰκοσιτρεῖς. ἐν ἔ-
no octauo ⁊ decimo nabuchodonoſor trãſtulit
τει ὀγδόῳ καὶ δεκάτῳ ναβουχοδονόσωρ μετέθηκεν B
a hierl̃m aĩas octingẽtas triginta
ἀπὸ ἱερουσαλὴμ ψυχὰς ὀκτακοσίας τριάκοντα
duas. in ãno tertio ⁊ vigeſimo nabuchodonoſor trã G
δύο. ἐν ἔτει τρίτῳ καὶ εἰκοςῷ ναβουχοδονόσωρ μετέ-
ſtulit p̄inceps coquoꝝ iudeoꝝ aĩas ſeptingẽtas q̃dra
θηκεν ὁ ἀρχιμάγειρος ἰουδαίων ψυχὰς ἑπτακοσίας τεσ-
ginta quiq;. oẽs aĩe quattuor mi-
σαρακονταπέντε. πᾶσαι αἱ ψυχαὶ τέσσαρες χι-
lia ⁊ ſexcente. ⁊ factũ eſt in trigeſimo ⁊
λιάδες καὶ ἑξακόσιαι. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ τριακοςῷ καὶ
ſeptimo ãno trãſmigrati ioachim regis
ἑβδόμῳ ἔτει ἀποικισθέντος τοῦ ἰωακεὶμ βασιλέως
iuda in duodecimo mẽſe in quita ⁊ vi-
ἰούδα ἐν τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ ἐν τῇ πέμπτῃ καὶ εἰ-
geſima mẽſis: accepit euilmerodach rex
κάδι τοῦ μηνός, ἔλαβεν οὐλαιμαδάραχ βασιλεὺς
babylonis in anno quo regnauit ca
βαβυλῶνος ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ᾧ ἐβασίλευσεν τὴν κεφα-
put ioachim regis iuda. ⁊ eduxit eũ
λὴν ἰωακεὶμ βασιλέως ἰούδα. καὶ ἐξήγαγεν αὐτὸν
de domo q̃ cuſtodiebat: ⁊ locut⁹ eſt ei bona.
ἐξ οἰκίας ἧς ἐφυλάσσετο, καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ χρηςά.
⁊ dedit illi⁹ thronũ ſup thronos
καὶ ἔδωκεν αὐτοῦ τὸν θρόνον ἐπάνω τῶν θρόνων τῶν
regum
βασιλέων

© Biblioteca Nacional de España

q cum eo in babylone. ꝛ mutauit veſtimētū car=
τῶν μετ' αὐτοῦ ἐν βαβυλῶνι. καὶ ἤλλαξεν τὴν στολὴν τῆς φυ
ceris eius ꝛ cōedebat panē ſemꝑ ante faci=
λακῆς αὐτοῦ, καὶ ἤσθιεν ἄρτον διαπαντὸς κατὰ πρόσω=
em illius oībus dieb⁹ q̄b⁹ vixit. ꝛ cōſtitut⁹ ci
πον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ἔζησεν. καὶ ἡ σύντα=
b⁹ ei dabat ſemꝑ a rege babylo=
ξις αὐτῷ ἐδίδοτο διαπαντὸς παρὰ τοῦ βασιλέως βαβυλῶ
nis de die in diem vſq; i diem q̄ mortu⁹ eſt.
νος ἐξ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἕως ἡμέρας ἧς ἀπέθανεν.

Threni hieremie.

ΘΡΗΝΟΙ ἸΕΡΕΜΙΟΥ. Ca. I.

Et factū eſt poſtq̄ in captiuitatē duct⁹ eſt iſ=
Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ αἰχμαλωτισθῆναι τὸν ἰσ=
rael ꝛ hieruſalem deſerta eſt: ſedit hiere
ραὴλ καὶ ἱερουσαλὴμ ἐρημωθῆναι, ἐκάθισεν ἱερε
mias flens ꝛ planxit lamentationē hāc ſuꝑ hierl̄m ꝛ dixit.
μίας κλαίων καὶ ἐθρήνησε τὸν θρῆνον τοῦτον ἐπὶ ἱλη̄μ καὶ εἶπεν.
A Aleph. Quō ſedit ſola ciuitas plena ppl'o
Αλέφ. Πῶς ἐκάθισεν μόνη ἡ πόλις ἡ πεπληθυμμένη λαῶν
facta ē q̄ſi vidua multiplicata in gentib⁹ ꝓnceps in
ἐγενήθη ὡς χήρα πεπληθυμμένη ἐν ἔθνεσιν ἄρχουσα ἐν
ꝓuīcijs facta in tributū. Beth. Plorans plorauit
χώραις ἐγενήθη εἰς φόρον. Βὴθ. Κλαίουσα ἔκλαυσεν
in nocte: ꝛ lachryme ei⁹ in maxillis eius:
ἐν νυκτί, καὶ τὰ δάκρυα αὐτῆς ἐπὶ τῶν σιαγόνων αὐτῆς,
ꝛ nō fuit cōſolans eam ex oīb⁹
καὶ οὐχ ὑπῆρχεν ὁ παρακαλῶν αὐτὴν ἀπὸ πάντων
diligentibus eam. oēs amantes eam ſpre
τῶν ἀγαπώντων αὐτήν. πάντες οἱ φιλοῦντες αὐτὴν ἠθέ
uerūt in ea: facti ſunt ei in inimicos: Gimel.
τησαν ἐν αὐτῇ, ἐγένοντο αὐτῇ εἰς ἐχθρούς. Γίμαλ.
Hiere. Migrē fctā ē iudea ab humilitate eius. ꝛ
15.c. Μετῳκίσθη ἰουδαία ἀπὸ ταπεινώσεως αὐτῆς, καὶ
a multitudine ſeruitutis eius. ſedit in gētib⁹ nō
ἀπὸ πλήθους δουλείας αὐτῆς. ἐκάθισεν ἐν ἔθνεσιν οὐχ
inuenit requiē. oēs perſequentes eam apꝑ
εὗρεν ἀνάπαυσιν. πάντες οἱ καταδιώκοντες αὐτὴν κα
henderūt eā inter tribulantes. Daleth
τέλαβον αὐτὴν ἀναμέσον τῶν θλιβόντων. Δάλεθ.
B Vie ſion lugent eo q̄d nō ſint venientes
Ὁδοὶ σιὼν πενθοῦσιν παρὰ τὸ μὴ εἶναι ἐρχομένους
i ſolēnitate. oēs porte eius deſtructe. ſacerdotes e=
ἐν ἑορτῇ. πᾶσαι αἱ πύλαι αὐτῆς ἠφανισμέναι. οἱ ἱερεῖς αὐ
ius gemunt. virgines eius captiue ducte. ꝛ ipa
τῆς ἀναστενάζουσιν. αἱ παρθένοι αὐτῆς αἰχμάλωτοι ἀγόμεναι, καὶ αὐτὴ
amaritudīe oppſſa ē i ſe ipa. He. Facti ſunt tribulantes eam in ca=
πικραινομένη ἐν ἑαυτῇ. Ἡ. Ἐγένοντο οἱ θλίβοντες αὐτὴν εἰς κεφα
put: ꝛ inimici eius abundant. q2 dn̄s humiliauit eam
λήν, καὶ οἱ ἐχθροὶ αὐτῆς εὐθηνοῦσιν. ὅτι κύριος ἐταπείνωσεν αὐτὴν
ſuꝑ multitudine impietatū eius. paruuli ei⁹ abierunt in
ἐπὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀσεβειῶν αὐτῆς. τὰ νήπια αὐτῆς ἐπορεύθησαν ἐν
captiuitate ante faciem tribulantis. Vau. Et egreſſ⁹ ē a
αἰχμαλωσίᾳ κατὰ πρόσωπον θλίβοντος. Οὐαῦ. Καὶ ἐξῆλθεν ἐκ
filia ſion oīs decor eius: ꝛ facti ſunt ꝓncipes
θυγατρὸς σιὼν πᾶσα ἡ εὐπρέπεια αὐτῆς. καὶ ἐγένοντο οἱ ἄρχοντες
eius q̄ſi arietes: nō inuenientes paſtū ꝛ abierūt i nō fortitudīe
αὐτῆς ὡς κριοί, οὐχ εὑρίσκοντες νομήν. καὶ ἐπορεύοντο ἐν οὐκ ἰσχύϊ
ante faciem ꝑſequentis. Zain. Recordata ē hieruſalem die=
κατὰ πρόσωπον διώκοντος. Ζαΐν. Ἐμνήσθη ἱερουσαλὴμ ἡμε=
rū humilitatis eius: ꝛ expulſionū eius omnia deſidera=
ρῶν ταπεινώσεως αὐτῆς, καὶ ἀπωσμῶν αὐτῆς. πάντα ἐπιθυμή=
bilia eius q̄cūq; fuerīt a dieb⁹ antiq̄s cū caderet ppl's e=
ματα αὐτῆς ὅσα ἦν ἐξ ἡμερῶν ἀρχαίων ἐν τῷ πεσεῖν τὸν λαὸν αὐ=
ius in manus tribulātis ꝛ nō fuit adiutor ei. videntes hoſtes
τῆς εἰς χεῖρας θλίβοντος καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθῶν αὐτῇ, ἰδόντες οἱ ἐχθροὶ
eius riſerunt ſuꝑ trāſmigratione eius. Heth. Peccatū pecca
αὐτῆς ἐγέλασαν ἐπὶ τῇ μετοικεσίᾳ αὐτῆς. Ἡθ. Ἁμαρτίαν ἥμαρ
uit hierl'z: ꝓpterea in ꝯmotionē facta ē. oēs glificantes eam
τεν ἱλη̄μ, διὰ τοῦτο εἰς σάλον ἐγένετο. πάντες οἱ δοξάζοντες αὐτὴν
humiliauerūt eam: viderūt .n. ignominiam eius.
ἐταπείνωσαν αὐτήν, ἴδον γὰρ τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς, ꝏ

qui erāt poſt ſe in babylone: & mutauit veſtimēta carceris eius: & comedebat panē corā eo ſeꝑ cūctis dieb⁹ vite ſue. Et cibaria ei⁹ cibaria ꝑpetua dabātur ei a rege babylōis ſtatuta ꝑ ſingulos dies: vſq; ad diē mortis ſue cūctis dieb⁹ vite eius.

Incipiūt threni: id eſt lamētiones Hieremie q̄ cinoth hebraice īſcribūtur.

Et factū eſt poſtq̄ in captiuitatē redactus eſt iſrael: & hieruſalē deſerta eſt: ſedit hieremias propheta flens & planxit lamentatione hac in hieruſalem: & amaro animo ſuſpirans & eiulans: dixit.

Capitu. I. Aleph.

Quomodo ſedet ſola ciuitas plena poplo. Facta eſt q̄ſi vidua dn̄a gentiū princeps ꝓuinciarū facta ē ſub tributo. Beth. Plorans plorauit in nocte: & lachryme eius in maxillis ei⁹. Nō eſt q cōſoletur eā: ex oībus caris eius. Oēs amici ei⁹ ſpreuerūt eā: & facti ſūt ei inimici. Gimel. Migrauit iudas ꝓp afflictionē & multitudinē ſeruitutis. Habitauit īter gētes nec inuenit requiē. Oēs ꝑſecutores ei⁹ apphēderūt eā int angustias. Daleth. Vie ſion lugēt: eo q͛ nō ſint qui veniāt ad ſolēnitatē. Oēs porte ei⁹ deſtructe: ſacerdotes ei⁹ gemētes. Virgines ei⁹ ſqualide: & ipſa oppꝛſſa amaritudine. He. Facti ſūt hoſtes ei⁹ i capite: īimici ei⁹ locupletati ſūt: qa dn̄s locut⁹ ē ſuꝑ eā ꝓpter multitudinē iniq̄tatū ei⁹ puuli ei⁹ ducti ſunt ī captiuitatē añ faciē tribulātis. Vau. Et egreſſus ē a filia ſiō oīs decor ei⁹. Facti ſūt pricipes eius velut arietes nō īueniētes paſcua: & abierūt abſq; fortitudine añ faciē ſubſeq̄ntis. Zai. Recordata eſt hierl'm dierū afflictiōis ſue: & ꝑuaricationis oīm deſiderabiliū ſuoꝝ q̄ habuerat a dieb⁹ antiq̄s cū caderet ppl's ei⁹ in mau hoſtili: & nō eſſet auxiliator: viderūt eam hoſtes: & deriſerūt ſabbata ei⁹. Heth. Pcťm peccauit hierl'z ꝓpterea iſtabilis facta ē. Oēs q glificabāt eā ſpreuerūt illā: qa viderūt ignominiā ei⁹.

אֲשֶׁר אִתּוֹ בְּבָבֶל׃ וְשִׁנָּה אֵת בִּגְדֵי
כִלְאוֹ וְאָכַל לֶחֶם לְפָנָיו תָּמִיד כָּל
יְמֵי חַיָּו׃ וַאֲרֻחָתוֹ אֲרֻחַת תָּמִיד נִתְּנָה
לוֹ מֵאֵת מֶלֶךְ בָּבֶל דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ
עַד יוֹם מוֹתוֹ כֹּל יְמֵי חַיָּיו׃

פָּנָה תָּמַד
יוֹם חָיָה

Cap. j.

אֵיכָה יָשְׁבָה בָדָד הָעִיר רַבָּתִי
עָם הָיְתָה כְּאַלְמָנָה רַבָּתִי בַגּוֹיִם
שָׂרָתִי בַּמְּדִינוֹת הָיְתָה לָמַס׃ בָּכוֹ
תִבְכֶּה בַּלַּיְלָה וְדִמְעָתָהּ עַל לֶחֱיָהּ
אֵין לָהּ מְנַחֵם מִכָּל אֹהֲבֶיהָ כָּל
רֵעֶיהָ בָּגְדוּ בָהּ הָיוּ לָהּ לְאֹיְבִים׃
גָּלְתָה יְהוּדָה מֵעֹנִי וּמֵרֹב עֲבֹדָה הִיא
יָשְׁבָה בַגּוֹיִם לֹא מָצְאָה מָנוֹחַ כָּל
רֹדְפֶיהָ הִשִּׂיגוּהָ בֵּין הַמְּצָרִים׃
דַּרְכֵי צִיּוֹן אֲבֵלוֹת מִבְּלִי בָּאֵי מוֹעֵד
כָּל שְׁעָרֶיהָ שׁוֹמֵמִין כֹּהֲנֶיהָ נֶאֱנָחִים
בְּתוּלֹתֶיהָ נוּגוֹת וְהִיא מַר לָהּ׃
הָיוּ צָרֶיהָ לְרֹאשׁ אֹיְבֶיהָ שָׁלוּ כִּי
יְהוָה הוֹגָהּ עַל רֹב פְּשָׁעֶיהָ עוֹלָלֶיהָ
הָלְכוּ שְׁבִי לִפְנֵי צָר׃ וַיֵּצֵא מִן בַּת
צִיּוֹן כָּל הֲדָרָהּ הָיוּ שָׂרֶיהָ כְּאַיָּלִים
לֹא מָצְאוּ מִרְעֶה וַיֵּלְכוּ בְלֹא כֹחַ
לִפְנֵי רוֹדֵף׃ זָכְרָה יְרוּשָׁלַםִ יְמֵי
עָנְיָהּ וּמְרוּדֶיהָ כֹּל מַחֲמֻדֶיהָ אֲשֶׁר
הָיוּ מִימֵי קֶדֶם בִּנְפֹל עַמָּהּ בְּיַד
צָר וְאֵין עוֹזֵר לָהּ רָאוּהָ צָרִים
שָׂחֲקוּ עַל מִשְׁבַּתֶּהָ׃ חֵטְא חָטְאָה
יְרוּשָׁלַםִ עַל כֵּן לְנִידָה הָיָתָה
כָּל מְכַבְּדֶיהָ הִזִּילוּהָ כִּי רָאוּ עֶרְוָתָהּ

רָבַב הָיָה
שׂוּר מָדַן
בָּכָה לָחָה
נָחַם
רָעָה הָיָה
גָּלָה
עָנָה
נוּחַ
נָשַׂג צוּר
אָבַל בּוֹא
יָעַד שָׁמַם
אָנַח בָּתַל
יָגָה מָרַר
צוּר שָׁלָה
יָגָה עָלַל
שָׁבָה פָּנָה
שׂוּר
רָעָה כּוֹחַ
רָדַף יוֹם
עָנָה מָרַד
חָמַד יוֹם
צוּר עָזַר
רָאָה שָׁבַת
נוּד כָּבַד
זוּל עָרָה

© Biblioteca Nacional de España

גַּם הִיא נֶאֶנְחָה וַתָּשָׁב אָחוֹר׃ אנח שוב
טֻמְאָתָהּ בְּשׁוּלֶיהָ לֹא זָכְרָה אַחֲרִיתָהּ אחר
וַתֵּרֶד פְּלָאִים אֵין מְנַחֵם לָהּ ירד נחם
רְאֵה יְהוָה אֶת עָנְיִי כִּי הִגְדִּיל ענה גדל
אוֹיֵב׃ יָדוֹ פָּרַשׂ צָר עַל כָּל איב
צור
מַחֲמַדֶּיהָ כִּי רָאֲתָה גוֹיִם בָּאוּ חמד ראה
מִקְדָּשָׁהּ אֲשֶׁר צִוִּיתָה לֹא יָבֹאוּ בוא קדש
בַקָּהָל לָךְ׃ כָּל עַמָּהּ נֶאֱנָחִים צוה אנח
מְבַקְּשִׁים לֶחֶם נָתְנוּ מַחֲמוּדֵיהֶם בקש
בְּאֹכֶל לְהָשִׁיב נָפֶשׁ רְאֵה יְהוָה שוב
וְהַבִּיטָה כִּי הָיִיתִי זוֹלֵלָה׃ נבט היה
לוֹא אֲלֵיכֶם כָּל עֹבְרֵי דֶרֶךְ הַבִּיטוּ זלל
וּרְאוּ אִם יֵשׁ מַכְאוֹב כְּמַכְאֹבִי ראה כאב
אֲשֶׁר עוֹלַל לִי אֲשֶׁר הוֹגָה יְהוָה יגה
בְּיוֹם חֲרוֹן אַפּוֹ׃ מִמָּרוֹם שָׁלַח חרה רום
אֵשׁ בְּעַצְמֹתַי וַיִּרְדֶּנָּה פָּרַשׂ רדה
רֶשֶׁת לְרַגְלַי הֱשִׁיבַנִי אָחוֹר שוב
נְתָנַנִי שׁוֹמֵמָה כָּל הַיּוֹם דָּוָה׃ שמם
נִשְׂקַד עֹל פְּשָׁעַי בְּיָדוֹ יִשְׂתָּרְגוּ שקד שרג
עָלוּ עַל צַוָּארִי הִכְשִׁיל כֹּחִי עלה צור
נְתָנַנִי אֲדֹנָי בִּידֵי לֹא אוּכַל כשל כוח
קוּם׃ סִלָּה כָל אַבִּירַי אֲדֹנָי יכל אבר
בְּקִרְבִּי קָרָא עָלַי מוֹעֵד לִשְׁבֹּר יעד
בַּחוּרָי גַּת דָּרַךְ יְהוָה לִבְתוּלַת בחר בתל
בַּת יְהוּדָה׃ עַל אֵלֶּה אֲנִי בוֹכִיָּה בכה
עֵינִי עֵינִי יֹרְדָה מַּיִם כִּי רָחַק
מִמֶּנִּי מְנַחֵם מֵשִׁיב נַפְשִׁי הָיוּ נחם שוב
בָנַי שׁוֹמֵמִים כִּי גָבַר אוֹיֵב׃ היה איב
פֵּרְשָׂה צִיּוֹן בְּיָדֶיהָ אֵין מְנַחֵם
לָהּ צִוָּה יְהוָה לְיַעֲקֹב סְבִיבָיו סבב
צָרָיו הָיְתָה יְרוּשָׁלִַם לְנִדָּה צור היה
בֵּינֵיהֶם׃ צַדִּיק הוּא יְהוָה כִּי צדק
פִיהוּ מָרִיתִי שִׁמְעוּ נָא כָל פה מרה
הָעַמִּים וּרְאוּ מַכְאֹבִי בְּתוּלֹתַי ראה כאב
וּבַחוּרַי הָלְכוּ בַשֶּׁבִי׃ קָרָאתִי שבה
לַמְאַהֲבַי הֵמָּה רִמּוּנִי כֹּהֲנַי וּזְקֵנַי אהב רמה

Ipſa aũt gemẽs & cõuerſa eſt retrorſum. Teth. Sordes ei⁹ in pedib⁹ eius: nec recordata ẽ finis ſui. Depoſita ẽ vehemẽter: nõ habens cõſolatorẽ. Vide dñe afflictionem meã: quoniã erectus eſt inimicus. Ioth. Manũ ſuã miſit hoſtis ad om̃ia deſiderabilia eius: quia vidit gentes ingreſſas ſanctuariũ ſuum: de quibus preceꝑas ne intrarẽt in eccleſiam tuã. Caph. Oĩs pp̃lus eius gemẽs: et querens panem. Dederunt precioſa queqꝫ pro cibo: ad refocillandum animam. Vide dñe & conſidera quoniã facta ſum vilis. Lamech. O vos omnes qui tranſitis per viam: attendite & videte ſi eſt dolor ſicut dolor meus. ꝏꝏꝏꝏ Quoniam vindemiauit me vt locutus eſt dñs in die furoris ſui. Mem. De excelſo miſit ꝏꝏꝏ ignem in oſſibus meis & erudiuit me. Expandit rete pedibus meis: conuertit me retrorſum. ꝏ Poſuit me deſolatã tota die merore cõfectã. Nũ. Vigilauit iugũ iniqtatũ mearũ in manu ei⁹ cõuolute ſunt & ĩpoſite collo meo. Infirmata ẽ virtus mea: dedit me dñs in manu de qua non potero ſurgere. Samech. Abſtulit oẽs magnificos meos dñs de medio mei: vocauit aduerſum me tp̃s vt cõtereret electos meos. Torcular calcauit dñs virgini filie iuda. Aín. Idcirco ego plorans: & oculus meus deducens aquas: qa longe factus ẽ a me cõſolator conuertẽs aiam meã. Facti ſunt filii mei perditi quoniã inualuit inimicus. Phe. Expandit ſion manus ſuas: nõ eſt q conſoletur eam. Mandauit dñs aduerſum iacob in circuitu eius hoſtes eius. Facta eſt hieruſalẽ q̃ſi polluta mẽſtruis inter eos. Sade. Iuſtus eſt dñs: qa os ei⁹ ad iracũdiã ꝓuocaui. Audite obſecro vniuerſi pp̃li: & videte dolorẽ meum. Virgĩes mee & iuuenes mei abierũt in captiuitatẽ. Coph. Vocaui amicos meos: ipi dcepũt me. Sacerdotes mei & ſenes mĩ

τ ipſa gemens τ cõuerſa eſt retrorſum. Teth.
καί γε ἀυτὴ ϛενάζουσα καὶ ἀπεϛράφη εἰς τὰ ὀπίσω. Τὴθ.
Immũditia eius ad pedes eius: nõ recordata ẽ nouiſſimoꝝ
Ακαθαρσία ἀυτῆς πρὸ ποδῶν ἀυτῆς, ὀυκ ἐμνήσθη ἔσχατα
eius: τ deduxit immenſa. nõ eſt conſolans
ἀυτῆς, καὶ κατεβίβασεν ὑπέρογκα. ὀυκ ἔϛιν ὁ παρακα-
eam. vide dñe humilitatẽ meã: qꝛ magnifica
λῶν ἀυτήν. ἴδε κύριε τὴν ταπείνωσίν μου, ὅτι ἐμεγαλύν
t⁹ ẽ inimic⁹. Ioth. Manũ ſuam extendit tribulãs
θη ὁ ἐχθρός. Ιὼθ. Χεῖρα ἀυτοῦ ἐξεπέτασεν ὁ θλίβων
ad oĩa deſideria eius: vidit .n. gẽtes igreſ
ἐπὶ πάντα τὰ ἐπιθυμήματα ἀυτῆς, εἶδεν γὰρ ἔθνη εἰσελ
ſas in ſanctuariũ ſuũ q̃ ꝑcepiſti nõ ĩtrare e-
θόντα εἰς τὸ ἁγίασμα ἀυτῆς ἃ ἐνετείλω μὴ εἰσελθεῖν ἀυ-
as in eccleſiam tuam. Chaph. Oĩs pp̃ls eius gemẽ
τὰ εἰς ἐκκλησίαν σου. Χάφ. Πᾶς ὁ λαὸς ἀυτῆς κατα
tes querentes panẽ. dederũt deſideria e-
ϛενάζοντες ζητοῦντες ἄρτον. ἔδωκαν τὰ ἐπιθυμήματα ἀυ
tus ĩ cibo ad reducẽdũ aiaꝫ: vide dñe τ reſpi-
τῆς ἐν βρώσει τοῦ ἐπιϛρέψαι ψυχήν, ἴδε κύριε καὶ ἐπί-
ce qꝛ facta ẽ inhonorata. Lamed. Ad vos
βλεψον ὅτι ἐγενήθη ἠτιμωμένη. Λάμεδ. Οἱ πρὸς ὑμᾶς
oẽs q̃ tranſitis viam: ꝯuertimini τ videte
πάντες παραπορευόμενοι ὁδόν, ἐπιϛρέψατε καὶ ἴδετε
ſi eſt dolor ſic̃ dolor me⁹: q̃ fact⁹ eſt. loquutus in me
εἰ ἔϛιν ἄλγος ὡς ἄλγος μου, ὃ ἐγενήθη. φθεγξάμενος ἐν ἐμοὶ
humiliauit me dñs in die ire furoris ei⁹. Mem.
ἐταπείνωσέν με κύριος ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς θυμοῦ ἀυτοῦ. Μὴμ.
De excelſo ſuo miſit ignẽ in oſſib⁹ meis: τ
Εξ ὕψους ἀυτοῦ ἀπέϛειλεν πῦρ ἐν τοῖς ὀϛέοις μου, καὶ
deduxit illum: expandit rete pedib⁹ meis:
κατήγαγεν ἀυτό, διεπέτασεν δίκτυον τοῖς ποσίν μου,
cõuertit me retrorſuꝫ: dedit me deſolatam
ἀπέϛρεψέν με εἰς τὰ ὀπίσω, ἔδωκέν με ἠφανισμένην
tota die dolentem. Nun. Vigilauit ſuꝑ
ὅλην τὴν ἡμέραν ὀδυναμένην. Νοὺν. Εγρηγορήθη ἐπὶ
impietates meas in manib⁹ meis cõuolute ſunt. aſcẽ
τὰ ἀσεβήματά μου ἐν χερσίν μου συνεπλάκησαν. ἀνέ-
derũt ſuꝑ collum meũ: ĩfirmata ẽ virtus mea: qꝛ
βησαν ἐπὶ τὸν τράχηλόν μου, ἠσθένησεν ἡ ἰσχύς μου, ὅτι
dedit dñs in manib⁹ meis dolores: nõ potero ſtare.
ἔδωκεν κύριος ἐν χερσίν μου ὀδύνας, ὀυ δυνήσομαι ϛῆναι.
Samech. Abſtulit oẽs fortes meos dñs de me
Σαμέχ. Εξῆρεν πάντας τοὺς ἰσχυρούς μου ὁ κύριος ἐκ μέ
dio mei: vocauit ꝯ̃ me tp̃s vt cõtereret electum
σου μου, ἐκάλεσεν ἐπ᾽ ἐμὲ καιρὸν τοῦ συντρίψαι ἐκλεκτόν
meũ: torcular calcauit dñs virgini filie iuda.
μου, ληνὸν ἐπάτησεν κύριος παρθένῳ θυγατρὶ ἰούδα.
Ain. In his ego ploro: oculus meus deduxit aquã: qꝛ elõgatus eſt a me cõſolans me: conuertens aiam meã: facti ſunt filij mei deſolati: qm̃ inualuit inimicus. Phe. Expandit ſion manus ſuas: nõ eſt q̃ conſoletur eã. mandauit dñs
Αΐν. Επὶ τούτοις ἐγὼ κλαίω, ὀφθαλμός μου κατήγαγεν ὕδωρ, ὅτι ἐμακρύνθη ἀπ᾽ ἐμοῦ ὁ παρακαλῶν με, ἐπιϛρέφων ψυχήν μου, ἐγένοντο οἱ υἱοί μου ἠφανισμένοι, ὅτι ἐκραταιώθη ὁ ἐχθρός. Φὴ. Διεπέτασεν σιὼν χεῖρας ἀυτῆς, ὀυκ ἔϛιν ὁ παρακαλῶν ἀυτήν. ἐνετείλατο κύριος
iacob in circuitu ei⁹ tribulantes eum. facta ẽ hieruſalem in ſeparataꝫ inter eos. Sade.
τῷ ἰακὼβ κύκλῳ ἀυτοῦ οἱ θλίβοντες ἀυτόν. ἐγενήθη ἰερουσαλὴμ εἰς ἀποκαθημένην ἀναμέσον ἀυτῶν. Σαδὴ.
Iuſtus eſt dñs: qꝛ os eius exacerbaui.
Δίκαιός ἐϛιν κύριος, ὅτι τὸ ϛόμα ἀυτοῦ παρεπίκρανα.
audite tã vniuerſi pp̃li τ videte dolorẽ meũ. virgines mee τ iuuenes mei abierunt in captiuitate.
ἀκούσατε δὴ πάντες οἱ λαοὶ καὶ ἴδετε τὸ ἄλγος μου. παρθένοι μου καὶ νεανίσκοι μου ἐπορεύθησαν ἐν αἰχμαλωσίᾳ.
Coph. Vocaui amatores meos: ipi aũt deceperunt me. ſacerdotes mei τ ſeniores mei
Κὼφ. Εκάλεσα τοὺς ἐραϛάς μου, ἀυτοὶ δὲ παρελογίσαντό με. οἱ ἱερεῖς μου καὶ οἱ πρεσβύτεροί μου

D

A

E

B

F Hiere. 14.c.

C

G

© Biblioteca Nacional de España

in ciuitate defecerūt: q2 q̄ſierūt cibū ſibi vt
ἐν τῇ πόλει ἐξέλιπον, ὅτι ἐζήτησαν βρῶσιν αὐτοῖς ἵνα
cōuerterent aīas ſuas. Res. Uide dn̄e qm̄ tribu
ἐπιστρέψωσιν ψυχὰς αὐτῶν. Ρής. Ἴδε κύριε ὅτι θλίβο
lor: venter me9 cōturbat9 ē τ coꝛ meū ſubuerſū ē in
μαι, ἡ κοιλία μου ἐταράχθη καὶ ἡ καρδία μου ἐστράφη ἐν
me: amaricans amaricaui. foꝛis filijs oꝛba
ἐμοί, παραπικραίνουσα παρεπίκρανα. ἔξωθεν ἠτέκνω
uit me gladius ſicut moꝛs in domo. Sin. Audi=
σέν με μάχαιρα ὥσπερ θάνατος ἐν οἴκῳ. Σίν. Ἀκού=
te iā: q2 igemiſco ego: nō eſt q̄ conſoletur me.
σατε δή, ὅτι στενάζω ἐγώ, οὐκ ἔστιν ὁ παρακαλῶν με.
oēs inimici mei audierūt mala mea τ letati
πάντες οἱ ἐχθροί μου ἤκουσαν τὰ κακά μου καὶ ἐχάρη=
ſunt: q2 tu feciſti: adduxiſti diem: vocaſti
σαν, ὅτι σὺ ἐποίησας, ἐπήγαγες ἡμέραν, ἐκάλεσας
tp̄s: factū eſt ſimiles mihi Thau. Ingrediat̄ oē ma=
καιρόν, ἐγένετο ὅμοιοί μοι. Θαῦ. Εἰσέλθοι πᾶσα ἡ κα
lum eoꝝ añ faciem tuā: vindemia eos
κία αὐτῶν κατὰ πρόσωπόν σου, ἐπιφύλλισον αὐτοῖς ὃν
queādmodū videmiauer̄t me ꝓ oībus peccatis
τρόπον ἐπεφύλλισάν μοι περὶ πάντων τῶν ἁμαρτημά
meis: q2 multi gemitus mei τ coꝛ meū
των μου, ὅτι πολλοὶ οἱ στεναγμοί μου, καὶ ἡ καρδία μου
cōtriſtatur. Aleph
λυπεῖται. Ἀλέφ. Ca. 2.

A Quomō obſcurauit ira ſua dn̄s filiam
Πῶς ἐγνόφωσεν ὀργῇ αὐτοῦ κύριος τὴν θυγατέ=
ſion: ꝓiecit de celo in t̄rā gl̄iam iſrael
ρα σιών. κατέρριψεν ἐξ οὐρανοῦ εἰς γῆν δόξασμα ἰσραήλ
τ nō ē recoꝛdat9 ſcabelli pedū ſuoꝝ in die
καὶ οὐκ ἐμνήσθη ὑποποδίου ποδῶν αὐτοῦ ἐν ἡμέ
ire furoꝛis eius. Beth. Precipitauit dn̄s nō
ρα ὀργῆς θυμοῦ αὐτοῦ. Βήθ. Κατεπόντισεν κύριος οὐ
parcens: omnia ſpecioſa iacob deſtruxit in fu
φεισάμενος, πάντα τὰ ὡραῖα ἰακώβ καθεῖλεν ἐν θυ=
roꝛe ſuo munitiones filie iuda. agglu
μῷ αὐτοῦ τὰ ὀχυρώματα τῆς θυγατρὸς ἰούδα. ἐκόλλη
tinauit ī t̄rā. polluit regem eius τ ꝓnci=
σεν εἰς τὴν γῆν. ἐβεβήλωσεν βασιλέα αὐτῆς καὶ ἄρχον
B pē eius. Gimel. Cōfregit in ira furoꝛis ſui oē
τας αὐτῆς. Γίμελ. Συνέκλασεν ἐν ὀργῇ θυμοῦ αὐτοῦ πᾶν
coꝛnu iſrael. auertit retroꝛſum dexterā ſuā a
κέρας ἰσραήλ. ἀπέστρεψεν εἰς τὰ ὀπίσω δεξιὰν αὐτοῦ ἀπὸ
facie inimici: τ ſuccendit iacob q̄ſi ignis flamā: τ
προσώπου ἐχθροῦ, καὶ ἀνῆψεν ἰακὼβ ὡς πῦρ φλόγα, καὶ
deuoꝛauit oīa q̄ in gyro. Deleth. Tetendit ar
κατέφαγεν πάντα τὰ κύκλῳ. Δάλεθ. Ἐνέτεινεν τό
cū ſuū q̄ſi inimic9: firmauit dexterā ſuā q̄ſi aduerſarius
ξον αὐτοῦ ὡς ἐχθρός, ἐστερέωσεν δεξιὰν αὐτοῦ ὡς ὑπεναντίος
F τ occidit omnia deſideria oculoꝝ
Hiere. 14.c. καὶ ἀπέκτεινεν πάντα τὰ ἐπιθυμήματα τῶν ὀφθαλμῶν
meoꝝ ī tabernaculis filie ſion: effudit q̄ſi ignē fu
μου ἐν σκηνώμασιν θυγατρὸς σιών, ἐξέχεεν ὡς πῦρ τὸν θυ
roꝛē ſuū. He. Fact9 ē dn̄s q̄ſi inimic9. ꝑcipitauit
μὸν αὐτοῦ. Ἠ. Ἐγενήθη κύριος ὡς ἐχθρός. κατεπόντι
iſrael: ꝑcipitauit omnes turres eius.
C σεν ἰσραήλ, κατεπόντισεν πάσας τὰς βάρεις αὐτοῦ.
diſſipauit munitiones ei9: τ repleuit filie
διέφθειρεν τὰ ὀχυρώματα αὐτοῦ, καὶ ἐπλήθυνεν τῇ θυγατρὶ
iuda humiliatum τ humiliatam. Uau. Et expandit
ἰούδα ταπεινουμένον καὶ ταπεινουμένην. Οὐαῦ. Καὶ διεπέτα=
q̄ſi vineam tabernaculū ſuū: diſſipauit feſtiuitatē ſuā oblitus eſt
σεν ὡς ἄμπελον τὸ σκήνωμα αὐτοῦ, διέφθειρεν ἑορτὴν αὐτοῦ, ἐπελάθετο
dn̄s q̄d fecit in ſion feſtiuitati τ ſabbati: τ irritauit indi=
κύριος ὃ ἐποίησεν ἐν σιὼν ἑορτῆς καὶ σαββάτου, καὶ παρώξυνεν ἐμβρι
gnatione ire ſue regem τ ſacdotez. Zain. Repulit dn̄s al
μήματι ὀργῆς αὐτοῦ βασιλέα καὶ ἱερέα. Ζάϊν. Ἀπώσατο κύριος θυ=
G tare ſuū: eiecit ſctificationē ſuā: cōtriuit in manu ini=
σιαστήριον αὐτοῦ, ἀπετίναξεν ἁγίασμα αὐτοῦ, συνέτριψεν ἐν χειρὶ ἐχ=
mici murū turriū eius: vocem dedit ī domo dn̄i ſic̄ in die
θροῦ τεῖχος βάρεων αὐτῆς, φωνὴν ἔδωκεν ἐν οἴκῳ κυρίου ὡς ἐν ἡμέρᾳ

in vrbe cōſumpti ſunt: quia queſierūt cibū ſibi vt refocilarent animas ſuas. Res. Vide domine qm̄ tribulor: conturbatus ē venter me9. Subuerſum eſt coꝛ meū in memetipſa qm̄ amaritudine plena ſum. Foris īterficit gladi9: & domi mors ſimilis eſt. Sin. Audierūt qa ingemiſco ego: & nō eſt q conſoletur me. Oēs inimici mei audierūt malum meū: letati ſunt qm̄ tu feciſti. Adduxiſti diē cōſolatōis: & fiant ſiles mei. Thau. Ingrediatur omē malū eoꝝ corā te: & vindemia eos ſicut vindemiaſti me ꝓpter oēs iniquitates meas. Multi eni gemitus mei & coꝛ meū merens. 2. Aleph.

Quomodo obtexit caligine in furoꝛe ſuo dominus filiā ſion: proiecit de celo in terram inclytam iſrael: & nō eſt recoꝛdatus ſcabelli pedū ſuorū ī die furoris ſui. Beth. Precipitauit dn̄s nec pepercit oīa ſpecioſa iacob: deſtruxit in furore ſuo munitiōes virginis iuda: & deiecit in terrā: polluit regnū et prīcipes eius. Gimel. Cōfregit in ira furoris ſui omne cornu iſrael: auertit retrorſum dexteram ſuā a facie inimici: & ſuccēdit in iacob q̄ſi ignē flāme deuorātis in gyro. Deleth. Tetendit arcū ſuū q̄ſi inimic9: firmauit dexterā ſuā q̄ſi hoſtis: & occidit omē qd̄ pulchrū erat viſu in tabernaculo filie ſiō: effudit q̄ſi ignē indignationē ſuā. He. Fact9 ē dn̄s velut inimic9: ꝑcipitauit iſrl̄: ꝑcipitauit oīa menia ei9: diſſipauit munitiones eius & repleuit in filia iuda hūiliatū & hūiliatā. Vau. Et diſſipauit quaſi hortū tentoriū ſuū: demolitus eſt tabernaculū ſuū. Obliuiōi tradidit dominus in ſion feſtiuitatē & ſabbatum: & in opprobrium & in indignationē furoris ſui regē & ſacerdotē. Zain. Repulit dn̄s altare ſuum: maledixit ſanctificationi ſue: tradidit in manu inimici muros turriū eius. Vocem dederūt in domo domini ſicut in die

בעיר גועו כי בקשו אכל למו
שוב | וישיבו את נפשם׃ ראה יהוה
צור מעה | כי צר לי מעי חמרמרו נהפך
הפך מרה | לבי בקרבי כי מרו מריתי מחוץ
שכלה חרב בבית כמות׃
אנח נחם | שמעו כי נאנחה אני אין מנחם
רוע שוש | לי כל איבי שמעו רעתי ששו
עשה בוא | כי אתה עשית הבאת יום
היה כמו | קראת ויהיו כמוני׃ תבא כל
בוא רוע | רעתם לפניך ועולל למו כאשר
פנה עלל | עוללת לי על כל פשעי כי
רבב דוה | רבות אנחתי ולבי דוי׃

Cap.ij.

איכה יעיב באפו
עיב
שלך | אדני את בת ציון השליך
פאר | משמים ארץ תפארת ישראל
ולא זכר הדם רגליו ביום אפו׃
בלע אדני ולא חמל את כל
נוה | נאות יעקב הרס בעברתו
בצר נגע | מבצרי בת יהודה הגיע לארץ
מלך שור | חלל ממלכה ושריה׃ גדע
חרה שוב | בחרי אף כל קרן ישראל השיב
אחר ימן | אחור ימינו מפני אויב ויבער
פנה איב | ביעקב כאש להבה אכלה
בער סבב | סביב׃ דרך קשתו כאויב
יצב צור | נצב ימינו כצר ויהרג כל
הרג חמד | מחמדי עין באהל בת ציון
ימם | שפך כאש חמתו׃ היה אדני
כאויב בלע ישראל בלע כל
רבה | ארמנותיה שחת מבצריו וירב
אנה | בבת יהודה תאניה ואניה׃
חמס סכך | ויחמס כגן שכו שחת מועדו
יעד | שכח יהוה בציון מועד ושבת
נאץ | וינאץ בזעם אפו מלך וכהן׃
זנח קדש | זנח אדני מזבחו נאר מקדשו
סגר איב | הסגיר ביד אויב חומת ארמנתיה
חמה | קול נתנו בבית יהוה כיום

Pritiua.heb. Tex.heb. Thren.ij. Trãſla.B.Hie. Trãſ.Gre.lxx.cũiter.latina.

מועד: חשב יהוה להשחית — שחת חמה
חומת בת ציון נטה קו לא השיב — קוה שוב
ידו מבלע ויאבל חל וחומה — אבל
יחדו אמללו: טבעו בארץ
שעריה אבד ושבר בריחיה — ברח
מלכה ושריה בגוים אין תורה — שור ירה
גם נביאיה לא מצאו חזון — נבא חזה
מיהוה: ישבו לארץ ידמו — דמם
זקני בת ציון העלו עפר על — עלה
ראשם חגרו שקים הורידו — ירד
לארץ ראשן בתולת ירושלם: — בתל
כלו בדמעות עיני חמרמרו — כלה
מעי נשפך לארץ כבדי על — מעה שפך
שבר בת עמי בעטף עולל — עלל
ויונק ברחבות קריה: לאמתם — ינק קרה
יאמרו איה דגן ויין בהתעטפם — אם אמר
כחלל ברחבות עיר בהשתפך — עטף
נפשם אל חיק אמתם:
מה אעידך מה אדמה לך — עוד דמה
הבת ירושלם מה אשוה לך — שוה
ואנחמך בתולת בת ציון כי — נחם
גדול כים שברך מי ירפא לך: — גדל
נביאיך חזו לך שוא ותפל — רפא חזה
ולא גלו על עונך להשיב — גלה שוב
שבותך ויחזו לך משאות שוא — שבה נשא
ומדוחים: ספקו עליך כפים — נדח
כל עברי דרך שרקו וינעו — נוע
ראשם על בת ירושלם
הזאת העיר שיאמרו כלילת — אמר כלל
יפי משוש לכל הארץ: — שוש
פצו עליך פיהם כל איביך — פצה פה
שרקו ויחרקו שן אמרו בלענו — חרק
אך זה היום שקוינהו מצאנו — קוה
ראינו: עשה יהוה אשר — ראה
זמם בצע אמרתו אשר צוה
מימי קדם הרס ולא חמל — יום

ſolẽni. Heth. Cogitauit dominus diſſipare ∞∞ murũ filie ſion: tetẽdit funiculũ ſuũ & nõ auertit manũ ſuã a perditiõe. Luxitq; antemurale: & murus pariter diſſipat⁹ eſt. Teth. Defixe ſunt in terra porte ei⁹: perdidit & contriuit vectes eius: regẽ eius & prĩcipes ei⁹ in gentib⁹. Non eſt lex: & prophete eius nõ inuenerunt viſionem ∞∞ a dño. Ioth. Sederunt in terra: conticuerunt ſenes filie ſion: cõſperſerunt cinere ∞∞∞∞∞∞ capita ſua: accincti ſunt ciliciis. Abiecerũt i terra capita ſua virgines hieruſalem. Caph. ∞∞ Defecerũt pre lachrymis oculi mei: cõturbata ſũt viſcera mea. Effuſum eſt in terra iecur meũ ſup contritionẽ filie populi mei: cũ deficeret puulus & lactẽs ĩ plateis oppidi. Lamech. Matribus ſuis dixerunt vbi eſt triticũ & vinum: cum deficerẽt quaſi vulnerati in plateis ciuitatis: cum exalarent animas ſuas in ſinu matrum ſuarum. Mem. Cui comparabo te: vel cui aſſimilabo te ∞∞∞ filia hieruſalem? Cui exequabo te ∞∞∞∞∞∞ & conſolabor te virgo filia ſion. ∞∞∞∞∞∞∞ Magna eſt enĩ velut mare cõtritio tua: qs mede bitur tui? Nũ. Prophete tui viderũt tibi falſa & ſtulta: nec aperiebãt ĩiquitatem tuam vt ∞∞∞ te ad pñiam ꝓuocarent. Viderũt aũt tibi aſſũptiones falſas & eiectiões. Samech. Plauſerũt ſup te manib⁹ oẽs trãſeuntes per viã ſibilauerũt & mouerunt capita ſua ſuper filiam hieruſalem: ∞∞ heccine eſt vrbs dicentes perfecti ∞∞∞∞∞∞ decoris gaudium vniuerſe terre? Phe. ∞∞∞ Aperuerunt ſuper te os ſuũ omnes inimici tui: ſibilauerũt & fremuerũt dentibus ſuis: & dixerũt deuorabim⁹. En iſta eſt dies quã expectabam⁹: inuenim⁹ vidimus. Ain. Fecit dominus que ∞∞ cogitauit: cõpleuit ſermonẽ ſuũ quẽ ꝑceperat a diebus antiqs. Deſtruxit & non pepercit: ∞∞

feſtiuitati. Heth Cogitauit dñs diſſipare murũ
ἑορτῆς. Ἥθ. Ελογίσατο κύριος τοῦ διαφθεῖραι τεῖχος
filie ſion. tetendit menſurã: nõ auertit manũ ſu
θυγατρὸς σιών. ἐξέτεινεν μέτρον, οὐκ ἀπέστρεψεν χεῖρα αὐ
am a conculcatione: & luxit ante
τοῦ ἀπὸ καταπατήματος, καὶ ἐπένθησεν τὸ προτεί
murale & murus vnanimiter infirmat⁹ ẽ. Teth In
χισμα καὶ τεῖχος ὁμοθυμαδὸν ἠσθένησεν. Τήθ. Ενε
fixe ſunt in trã porte eius. ꝑdidit & cõtri
πάγησαν εἰς γῆν πύλαι αὐτῆς, ἀπώλεσεν καὶ συνέ
uit vectes eius regem eius & principes
τριψεν μοχλοὺς αὐτῆς βασιλέα αὐτῆς καὶ ἄρχοντας
eius in gentib⁹: nõ eſt lex & ꝓphete e
αὐτῆς ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οὐκ ἔστιν νόμος καί γε προφῆται αὐ
ius nõ viderũt viſionẽ a dño. Ioth. Sederũt in
τῆς οὐκ ἴδον ὅρασιν παρὰ κυρίου. Ἰώθ. Εκάθισαν εἰς
trã: cõticuerũt ſeniores filie ſion: aſcendere
τὴν γῆν, ἐσιώπησαν πρεσβύτεροι θυγατρὸς σιών, ἀνέβι
fecerũt puluerẽ ſup caput eoꝝ: accincti ſunt
βασαν χοῦν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν, περιεζώσαντο
ciliciis: deduxerunt in trã principes virgines in
σάκκους, κατήγαγον εἰς γῆν ἀρχηγοὺς παρθένους ἐν
hieruſalem. Chaph. Defecerũt in lachrimis ocu
ἱερουσαλήμ. Χάφ. Εξέλιπον ἐν δάκρυσιν οἱ ὀφθαλ
li mei: cõturbatũ ẽ cor meũ: effuſa ẽ in trã glo
μοί μου, ἐταράχθη ἡ καρδία μου, ἐξεχύθη εἰς γῆν ἡ δό
ria mea ſup cõtritione filie ppli mei cũ
ξα μου ἐπὶ τὸ σύντριμμα τῆς θυγατρὸς τοῦ λαοῦ μου ἐν
deficiat puul⁹ & lactans in plateis ciui
τῷ ἐκλείπειν νήπιον καὶ θηλάζοντα ἐν πλατείαις πό
tatis. Lamed. Matribus ſuis dixerũt: vbi tri
λεως. Λάμεδ. Ταῖς μητράσιν αὐτῶν εἶπαν, ποῦ σῖ
ticũ & vinũ cũ deficerẽt ipi qſi vulneratus
τος καὶ οἶνος ἐν τῷ ἐκλύεσθαι αὐτοὺς ὡς τραυματίας
in plateis ciuitatis: cũ effunderẽt aĩas ſuas
ἐν πλατείαις πόλεως, ἐν τῷ ἐκχεῖσθαι ψυχὰς αὐτῶν
in ſinum matrũ ſuaꝝ. Mem. Quid teſtificabor tibi
εἰς κόλπον μητέρων αὐτῶν. Μήμ. Τί μαρτυρήσω σοι
aut qd aſſimilabo tibi filia hieruſalem? qs ſaluabit te
ἢ τί ὁμοιώσω σοι θύγατερ ἱερουσαλήμ; τίς σώσει σε
virgo filia ſion? qꝛ magnificatũ ẽ poculũ cõtri
παρθένος θυγάτηρ σιών; ὅτι ἐμεγαλύνθη ποτήριον συν
tionis tue: qs medebit tibi? Nun. Prophete tui
τριβῆς σου, τίς ἰάσεταί σε; Νούν. Προφῆταί σου
viderũt tibi falſa & imprudẽtiã: & nõ detexe
εἴδοσάν σοι μάταια καὶ ἀφροσύνην, καὶ οὐκ ἀπεκάλυ
rũt ſup iniqtatẽ tuã ad reuertendũ captiuitatem
ψαν ἐπὶ τὴν ἀδικίαν σου τοῦ ἀποστρέψαι αἰχμαλωσί
tuã: & viderũt aſſumptiões vanas & eiectiones.
αν σου, καὶ εἴδοσαν λήμματα μάταια καὶ ἐξώσματα.
Samech. Plauſerũt ſup te man⁹ oẽs tranſeuntes
Σαμέχ. Εκρότησαν ἐπὶ σοὶ χεῖρας πάντες οἱ πα
viã: ſibilauerũt & mouerunt ca
ραπορευόμενοι ὁδόν, ἐσύρισαν καὶ ἐκίνησαν τὴν κεφα
put ſuũ ſup filiam hieruſalem. ſi hec ci
λὴν αὐτῶν ἐπὶ τὴν θυγατέρα ἱερουσαλήμ, εἰ αὕτη ἡ πό
uitas dicent corona glie: letitia vniuerſe terre.
λις ἐροῦσιν στέφανος δόξης, εὐφροσύνη πάσης τῆς γῆς,
Phe. Aperuerũt ſup te os ſuum oẽs inimici
Φή. Διήνοιξαν ἐπὶ σὲ στόμα αὐτῶν πάντες οἱ ἐχθροί
tui: ſibilauerũt & fremuerũt dentib⁹: dixerũt deuorauimus
σου, ἐσύρισαν καὶ ἔβρυξαν ὀδόντας, εἶπαν κατεπίο
m⁹ eam: verũtñ hec dies quã expectabam⁹ inue
μεν αὐτήν, πλὴν αὕτη ἡ ἡμέρα ἣν προσεδοκῶμεν, εὕρο
nim⁹ eam: vidim⁹. Ain. Fecit dñs q̃ cogita
μεν αὐτήν, εἴδομεν. Αΐν. Εποίησεν κύριος ἃ ἐνεθυ
uit: compleuit verba ſua q̃ ꝑcepit a die
μήθη, συνετέλεσεν ῥήματα αὐτοῦ ἃ ἐνετείλατο ἐξ ἡμε
bus antiquis: deſtruxit & non pepercit:
ρῶν ἀρχαίων, καθεῖλεν καὶ οὐκ ἐφείσατο, ∞∞∞

∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞

D G E A B Oſee F

Leui. 26.c. Deut. 28.b.

τ letificauit ſup te iimicū:exaltauit cornu tribulantis te.
κὰι ἔυφρανεν ἐπὶ σὲ ἐχθρὸν, ὕψωσεν κέρας θλίβοντός σε.
Sade. Clamauit cor eoꝝ ad dnm: muri filie
Σαδὴ. Ἐβόησεν καρδία ἀυτῶν πρὸς κύριον, τείχη θυγατρὸς
ſion deducāt q̄ſi torrens lachrymas die ac nocte:
σιὼν καταγαγέτω ὡς χειμάρρους δάκρυα ἡμέρας κὰι νυκτός,
ne des lotionē tibi: neqꝫ taceat pupilla ocu=
μὴ δῶς ἔκνηψιν σεαυτῇ, μὴ δὲ σιωπησάτω κόρη ὀφθαλ
li tui. Coph: Surge ad meditandū in nocte in pn̄ci
μοῦ σου. Κώφ. Ἀνάστηθι ἀδολέσχησαι ἐν νυκτὶ ἐις ἀρ=
pijs cuſtodie effunde q̄ſi aquā cor tuū ante
χὰς φυλακῆς ἔκχεον ὡς ὕδωρ καρδίαν σου ἀπέναντι
faciem dn̄i: leua ad eū man⁹ tuas p ani
προσώπου κυρίου, ἆρον πρὸς ἀυτὸν χεῖράς σου περὶ ψυ
mab⁹ puuloꝫ tuoꝫ q̄ deficiunt fame a pn̄cipio om=
χῶν νηπίων σου τῶν ἐκλυομένων λιμῷ ἀπ᾽ ἀρχῆς πα=
niū cōpitoꝫ. Res. Uide dn̄e τ reſpice cui vinde
σῶν ἐξόδων. Ῥής. Ἴδε κύριε κὰι ἐπίβλεψον τίνι ἐπε
G miaſti ita: ſi comedēt mulieres fructū ventris
φύλλισας ὅυτως, ἐι φάγονται γυναῖκες καρπὸν κοιλίας
eoꝝ. occidentur puuli lactantes mām̄as. ſi occi=
ἀυτῶν. φονευθήσονται νήπια θηλάζοντα μαστούς. ἐι ἀπο
des in ſanctuario dn̄i ſacerdotē τ pphetam: Sin.
κτενεῖς ἐν ἁγιάσματι κυρίου ἱερέα κὰι προφήτην; Σίν.
Dormierunt in trā viaꝝ puerulus τ ſenex.
Ἐκοιμήθησαν ἐις γῆν ἐξόδων παιδάριον κὰι πρεσβύτης.
virgines mee τ iuuenes mei abierunt in captiui=
παρθένοι μου κὰι νεανίσκοι μου ἐπορεύθησαν ἐν ἀιχμα=
tate: in gladio: in fame interfeciſti in die ire
λωσία, ἐν ῥομφαία, ἐν λιμῷ ἀπέκτεινας ἐν ἡμέρα ὀρ=
tue coxiſti: non pepciſti. Tau. Uocaſti
γῆς σου ἐμαγείρευσας, ὀυκ ἐφείσω. Θαῦ. Ἐκάλεσας
q̄ſi diem feſtiuitatis trāſmigrātiōis mee in circuitu: τ nō
ὡσεὶ ἡμέραν ἑορτῆς παροικίας μου κυκλόθεν, κὰι ὀυκ
fuit in die ire dn̄i ſaluatus τ dere=
ἐγένετο ἐν ἡμέρα ὀργῆς κυρίου ἀνασωζόμενος κὰι κατα=
lictus ſic obtinui τ mltiplicaui iimicos meos
λελειμμένος ὡς ἐπεκράτησα κὰι ἐπλήθυνα ἐχθρούς μου
omnes: Aleph.
πάντας. Ἀλέφ. Ca.3.
A EGo vir videns paupertatē in virga furoꝛis e=
Ἐγὼ ἀνὴρ ὁ βλέπων πτωχείαν ἐν ῥάβδῳ θυμοῦ ἀυ
ius: ſup me aſſumpſit me: deduxit in tenebras τ
τοῦ, ἐπ᾽ ἐμὲ παρέλαβέν με, ἀπήγαγεν ἐις σκότος κὰι
nō lucē: verūtn̄ in me vertit manū ſuā tota die.
ὀυ φῶς, πλὴν ἐν ἐμοὶ ἐπέστρεψεν χεῖρα ἀυτοῦ ὅλην τὴν ἡμέ
Beth. Inueterauit carnes meas: τ pellis mea
ραν. Βήθ. Ἐπαλαίωσεν σάρκας μου, κὰι δέρμα μου
oſſa mea ꝯtriuit. edificauit ꝯ me τ cir=
ὀστέα μου συνέτριψεν. ἀνῳκοδόμησεν κατ᾽ ἐμοῦ κὰι ἐκύ=
cūdedit caput meū τ laboraui: in tenebroſis collo
κλωσεν κεφαλήν μου κὰι ἐμόχθησα, ἐν σκοτεινοῖς ἐκάθι
cauit me q̄ſi mortuos ſecli. Gimel. Edificauit cō
σέν με ὡς νεκροὺς ἀιῶνος. Γίμελ. Ἀνῳκοδόμησεν κα
B tra me τ non egrediar aggrauauit es meū. τ
τ᾽ ἐμοῦ κὰι ὀυκ ἐξελεύσομαι ἐβάρυνεν χαλκόν μου. καί
q̄ꝛ vociferaboꝛ τ clamabo: obturauit orationem
γε ὅτι κεκράξομαι κὰι βοήσω, ἀπέφραξεν προσευχήν
Oſee.2 meā. edificauit vias meas obturauit: ſemitas meas
μου. ἀνῳκοδόμησεν ὁδούς μου ἐνέφραξεν, τρίβους μου
cōturbauit. Daleth. Urſus inſidians ipſe mihi q̄ſi
ἐτάραξεν. Δάλεθ. Ἄρκος ἐνεδρεύουσα ἀυτός μοι ὡς
leo in abſcōditis. perſequut⁹ ē recedentē τ ſeda=
λέων ἐν κρυφαίοις. κατεδίωξεν ἀφεστηκότα κὰι κατέ=
uit me. poſuit me deſolatam. tetendit arcū ſu=
παυσέν με. ἔθετό με ἠφανισμένην. ἐνέτεινεν τόξον ἀυ=
um τ firmauit me q̄ſi ſignū ad ſagittā. He. Indu=
τοῦ κὰι ἐστήλωσέν με ὡς σκοπὸς ἐις βέλος. Ἤ. Ἐισήγα
xit renib⁹ meis ſagittas pharetre ſue. fact⁹ ſuꝫ ri=
γεν τοῖς νεφροῖς μου ἰοὺς φαρέτρας ἀυτοῦ. ἐγενήθην γέ=
ſus omni pplo: pſalmus eoꝝ tota die.
λως παντὶ λαῷ, ψαλμὸς ἀυτῶν ὅλην τὴν ἡμέραν.

E

F

Leui. 26.c. Deut. 28.b.

et letificauit ſup te inimicū & exaltauit cornu hoſtiū tuorū. Sade. Clamauit cor eoꝝ ad dn̄m: ſup muros filie ſion. Deduc q̄ſi torrentē lachrymas per diē & noctē: nō des requiē tibi: neqꝫ taceat pupilla oculi tui. Coph. Cōſurge laude in nocte in principio vigiliarū: effunde ſicut aquā cor tuū ante conſpectū dn̄i. Leua ad eū manus tuas pro aīa paruulorū tuoꝝ qui fame pereūt in capite oīm compitorū. Res Vide dn̄e & cōſidera quē vindemiaris ita. Ergo ne comedent mulieres fructū ſuū: paruulos ad menſurā palme? Si occiditur in ſanctuario dn̄i ſacerdos & propheta? Sin. Iacuerūt in terra foris puer & ſenex: virgines mee & iuuenes mei ceciderūt in gladio. Interfeciſti in die furoris tui: percuſſiſti nec miſertus es. Thau. Vocaſti q̄ſi ad diem ſolēnem: qui terrerent me de circuitu: & nō fuit in die furoris dn̄i qui effugeret & relinq̄retur. Quos educaui & nutriui: inimicus meus conſumpſit eos. 3. Aleph.

EGo vir videns paupertatē meā: in virga idignatōis ei⁹. Aleph. Me minauit & adduxit in tenebris & nō in lucē. Aleph. Tantū in me vertit: & cōuertit manū ſuā tota die. Beth. Vetuſtatē fecit pellē meā & carnem meā: cōtriuit oſſa mea. Beth. Edificauit in gyro meo: & circūdedit me felle & labore. Beth. In tenebroſis collocauit me q̄ſi mortuos ſēpitnos. Gimel. Circūedificauit aduerſū me vt nō egrediar aggrauauit ꝯpedē meū. Gimel. Sed & cū clamauero & cū rogauero: excluſit orōnē meā. Gimel. Concluſit vias meas lapidib⁹ q̄dris: ſemitas meas ſubuertit. Deleth. Vrſus inſidiās fact⁹ eſt mihi leo in abſcōdito. Deleth. Semitas meas ſubuertit & confregit me: poſuit me deſolatā. Deleth. Tetēdit arcū ſuū & poſuit me q̄ſi ſignū ad ſagittam. He. Miſit i renib⁹ meis filias pharetre ſue. He. Factus ſū in deriſū oīs pplo meo cāticū eoꝝ tota die.

Tex.he.	Pritiua.heb.
וַיְשַׂמַּח עָלַיִךְ אוֹיֵב הֵרִים קֶרֶן	שָׂמַח אָיַב
צָרָיִךְ׃ צָעַק לִבָּם אֶל אֲדֹנָי חוֹמַת	רוּם צוּר
בַּת צִיּוֹן הוֹרִידִי כַנַּחַל דִּמְעָה יוֹמָם	חָמָה
וָלַיְלָה אַל תִּתְּנִי פוּגַת לָךְ אַל	יָרַד
תִּדֹּם בַּת עֵינֵךְ׃ קוּמִי רֹנִּי	נָתַן
בַלַּיְלָה לְרֹאשׁ אַשְׁמֻרוֹת שִׁפְכִי	דּוּם רָנַן
כַמַּיִם לִבֵּךְ נֹכַח פְּנֵי אֲדֹנָי שְׂאִי	שָׁמַר
אֵלָיו כַּפַּיִךְ עַל נֶפֶשׁ עוֹלָלַיִךְ	פָּנָה נָשָׂא
הָעֲטוּפִים בְּרָעָב בְּרֹאשׁ כָּל	עָלַל
חוּצוֹת׃ רְאֵה יְהֹוָה וְהַבִּיטָה לְמִי	עָטַף
עוֹלַלְתָּ כֹּה אִם תֹּאכַלְנָה נָשִׁים	נָבַט
פִּרְיָם עֹלְלֵי טִפֻּחִים אִם יֵהָרֵג	עָלַל אָכַל
בְּמִקְדַּשׁ אֲדֹנָי כֹּהֵן וְנָבִיא׃	נָשָׁה פָּרָה הָרַג
שָׁכְבוּ לָאָרֶץ חוּצוֹת נַעַר וְזָקֵן	קָדַשׁ
בְּתוּלֹתַי וּבַחוּרַי נָפְלוּ בֶחָרֶב הָרַגְתָּ	בָּתַל בָּחַר
בְּיוֹם אַפֶּךָ טָבַחְתָּ לֹא חָמָלְתָּ׃	
תִּקְרָא כְיוֹם מוֹעֵד מְגוּרַי	קָרָא יָעַד
מִסָּבִיב וְלֹא הָיָה בְּיוֹם אַף יְהֹוָה	גּוּר סָבַב
פָּלִיט וְשָׂרִיד אֲשֶׁר טִפַּחְתִּי וְרִבִּיתִי	פָּלַט שָׂרַד
אֹיְבִי כִלָּם׃	רָבָה כָּלָה
אֲנִי הַגֶּבֶר רָאָה עֳנִי בְּשֵׁבֶט	Cap. iij.
עֶבְרָתוֹ׃ אוֹתִי נָהַג וַיֹּלַךְ חֹשֶׁךְ וְלֹא	עָנָה
אוֹר׃ אַךְ בִּי יָשֻׁב יַהֲפֹךְ יָדוֹ	יָלַךְ
כָּל הַיּוֹם׃ בִּלָּה בְשָׂרִי וְעוֹרִי שִׁבַּר	שׁוּב הָפַךְ
עַצְמוֹתָי׃ בָּנָה עָלַי וַיַּקַּף רֹאשׁ	
וּתְלָאָה׃ בְּמַחֲשַׁכִּים הוֹשִׁיבַנִי	לָאָה חָשַׁךְ
כְּמֵתֵי עוֹלָם׃ גָּדַר בַּעֲדִי וְלֹא	יָשַׁב מוּת
אֵצֵא הִכְבִּיד נְחָשְׁתִּי׃ גַּם כִּי	יָצָא כָּבַד
אֶזְעַק וַאֲשַׁוֵּעַ שָׂתַם תְּפִלָּתִי׃	זָעַק שׁוּעַ
גָּדַר דְּרָכַי בְּגָזִית נְתִיבֹתַי עִוָּה׃	סָתַם פָּלַל
דֹּב אֹרֵב הוּא לִי אֲרִיה בְּמִסְתָּרִים׃	גָּזַז נָתַב
דְּרָכַי סוֹרֵר וַיְפַשְּׁחֵנִי שָׂמַנִי	דּוּב אָרַב
שֹׁמֵם׃ דָּרַךְ קַשְׁתּוֹ וַיַּצִּיבֵנִי	סָתַר פָּשַׁח
כַּמַּטָּרָא לַחֵץ׃ הֵבִיא בְּכִלְיוֹתָי	שׂוּם שָׁמַם
בְּנֵי אַשְׁפָּתוֹ׃ הָיִיתִי שְּׂחֹק	נָטַר בּוֹא
לְכָל עַמִּי נְגִינָתָם כָּל הַיּוֹם׃	כָּלָה הָיָה נָגַן

© Biblioteca Nacional de España

הִשְׂבִּיעַנִי בַמְּרוֹרִים הִרְוַנִי לַעֲנָה׃ שָׂבַע
וַיַּגְרֵס בֶּחָצָץ שִׁנָּי הִכְפִּישַׁנִי רָוָה גָּרַס
בָּאֵפֶר׃ וַתִּזְנַח מִשָּׁלוֹם נַפְשִׁי כָּפַשׁ
נָשִׁיתִי טוֹבָה׃ וָאֹמַר אָבַד נִצְחִי זָנַח שָׁלַם נָשָׁה
וְתוֹחַלְתִּי מֵיהוָה׃ זְכָר עָנְיִי יָחַל עָנָה
וּמְרוּדִי לַעֲנָה וָרֹאשׁ׃ זָכוֹר מָרַד
תִּזְכּוֹר וְתָשׁוֹחַ עָלַי נַפְשִׁי׃ זֹאת זָכַר שׁוּחַ
אָשִׁיב אֶל לִבִּי עַל כֵּן אוֹחִיל׃ שׁוּב יָחַל
חַסְדֵי יְהוָה כִּי לֹא תָמְנוּ כִּי לֹא תָּמַם
כָלוּ רַחֲמָיו׃ חֲדָשִׁים לַבְּקָרִים כָּלָה
רַבָּה אֱמוּנָתֶךָ׃ חֶלְקִי יְהוָה אָמְרָה רָבַב אָמַן
נַפְשִׁי עַל כֵּן אוֹחִיל לוֹ׃ טוֹב יְהוָה
לְקֹוָו לְנֶפֶשׁ תִּדְרְשֶׁנּוּ׃ טוֹב קָוָה דָּרַשׁ
וְיָחִיל וְדוּמָם לִתְשׁוּעַת יְהוָה׃ יָחַל יָשַׁע
טוֹב לַגֶּבֶר כִּי יִשָּׂא עֹל בִּנְעוּרָיו׃ נָשָׂא עָלַל
יֵשֵׁב בָּדָד וְיִדֹּם כִּי נָטַל עָלָיו׃ נָעַר דָּמַם
יִתֵּן בֶּעָפָר פִּיהוּ אוּלַי יֵשׁ תִּקְוָה׃ נָתַן קָוָה
יִתֵּן לְמַכֵּהוּ לֶחִי יִשְׂבַּע בְּחֶרְפָּה׃ נָכָה לָחָה
כִּי לֹא יִזְנַח לְעוֹלָם אֲדֹנָי׃ כִּי שָׂבַע זָנַח עָלַם
אִם הוֹגָה וְרִחַם כְּרֹב חֲסָדָיו׃ כִּי יָגָה
לֹא עִנָּה מִלִּבּוֹ וַיַּגֶּה בְּנֵי אִישׁ׃
לְדַכֵּא תַּחַת רַגְלָיו כֹּל אֲסִירֵי אָרֶץ׃ אָסַר
לְהַטּוֹת מִשְׁפַּט גָּבֶר נֶגֶד פְּנֵי נָטָה שָׁפַט
עֶלְיוֹן׃ לְעַוֵּת אָדָם בְּרִיבוֹ אֲדֹנָי פָּנָה עָלָה
לֹא רָאָה׃ מִי זֶה אָמַר וַתֶּהִי אֲדֹנָי רוּב הָיָה
לֹא צִוָּה׃ מִפִּי עֶלְיוֹן לֹא תֵצֵא פֶּה יָצָא
הָרָעוֹת וְהַטּוֹב׃ מַה יִּתְאוֹנֵן אָדָם רוּעַ אוֹן
חָי גֶּבֶר עַל חֲטָאָיו׃ נַחְפְּשָׂה חָפַשׂ
דְרָכֵינוּ וְנַחְקֹרָה וְנָשׁוּבָה עַד יְהוָה׃ חָקַר שׁוּב
נִשָּׂא לְבָבֵנוּ אֶל כַּפָּיִם אֶל אֵל
בַּשָּׁמָיִם׃ נַחְנוּ פָשַׁעְנוּ וּמָרִינוּ מָרָה
אַתָּה לֹא סָלָחְתָּ׃ סַכּוֹתָה בָאַף סָכַךְ
וַתִּרְדְּפֵנוּ הָרַגְתָּ לֹא חָמָלְתָּ׃ רָדַף
סַכּוֹתָה בֶעָנָן לָךְ מֵעֲבוֹר תְּפִלָּה׃ פָּלַל
סְחִי וּמָאוֹס תְּשִׂימֵנוּ בְּקֶרֶב סָחָה שׂוּם
הָעַמִּים׃ פָּצוּ עָלֵינוּ פִּיהֶם כָּל פָּצָה פֶּה

He. Repleuit me amari-
tudinibus: inebriauit me
abſinthio. Vau. Confre
git ad nũerũ dentes me-
os: cibauit me cinere.
Vau. Et repulſa eſt aĩa
mea: oblit⁹ ſum bonoꝝ.
Vau. Et dixi periit finis
meus & ſpes mea a dño.
Zain. Recordare paupta
tis & trãſgreſſionis mee.
abſinthii & fellis. Zaĩ. Me
moria mẽor ero: & tabe
ſcet in me aĩa mea. Zain.
Hec recolens in corde
meo: ideo ſpabo. Heth.
Miſericordie dñi qa nõ
ſumus cõſumpti: qa nõ
defecerũt miſeratiões ei⁹.
Heth. Noui diluculo:
multa ẽ fides tua. Heth.
Pars mea dñs: dixit aĩa
mea ꝓpterea expectabo
eũ. Teth. Bon⁹ eſt dñs
ſperãtibus in eũ aĩe que
renti illũ. Teth. Bonũ eſt
ꝑſtolari cũ ſilẽtio ſaluta
re dñi. Teth. Bonũ eſt vi
ro cum portauerit iugũ
ab adoleſcẽtia ſua. Ioth.
Sedebit ſolitari⁹ & tace
bit: qa leuauit ſr ſe. Ioth
Ponet ĩ puluere os ſuũ:
ſi forte ſit ſpes. Ioth.
Dabit ꝑcutiẽti ſe maxillã
ſaturabitur opprobriis.
Caph. Quia nõ repellet
in ſẽpiternũ dñs. Caph.
Quia ſi abiecit & miſa
bitur: ſm m̃ltitudinẽ mĩa
rũ ſuaꝝ. Caph. Nõ eĩ hũi
liauit ex corde ſuo: & ab-
iecit filios hoĩz. Lamech
Vt ꝯtereret ſub pedib⁹
ſuis oẽs vinctos ťre. La-
mech. Vt declinaret iudi
ciũ viri ĩ cõſpectu vult⁹
altiſſimi. Lamech. Vt ꝑ
uerteret hoĩem ĩ iudicio
ſuo dñs ignorauit. Mẽ.
Quis ẽ iſte qui dixit vt
fieret dño non iubente.
Mẽ. Ex ore altiſſimi nõ
egredientur: nec mala
nec bona. Mem. Quid
murmurauit hõ viuẽs:
vir pro pctĩs ſuis. Nun.
Scrutemur vias nr̃as &
q̃ram⁹ & reuertamur ad
dñm. Nun. Leuem⁹ cor
da nr̃a cũ manib⁹ ad deũ
in celos. Nun. Nos iniq̃
egim⁹ & ad iracũdiã ꝓuo
cauim⁹: idcirco tu inexo
rabilis es. Samech. Ope
ruiſti in furore & ꝑcuſſi-
ſti occidiſti nec ꝑpciſti.
Samech. Oppoſuiſti nu
bẽ tibi: ne trãſeat oratio.
Samech. Eradicationẽ &
abiectionẽ poſuiſti me in
medio pplõꝝ. Phe. Apu
erũt ſup nos os ſuũ oẽs

ſaturauit me amaritudĩe: iebriauit me felle. Uau.
ἐχόρτασέν με πικρίας, ἐμέθυσέν με χολῆς. Οὐαύ.
Eiecit lapillo dentes meos: cibauit me cinere:
Ἐξέβαλεν ψήφῳ ὀδόντας μου. ἐψώμισέν με σποδόν,
τ expulit ex pace aiam meã: oblitus ſum bono
καὶ ἀπώσατο ἐξ εἰρήνης ψυχήν μου. ἐπελαθόμην ἀγα-
rũ τ dixi: periit victoria mea τ ſpes mea a
θὰ καὶ εἶπα, ἀπώλετο τὸ νῖκός μου καὶ ἡ ἐλπίς μου ἀπὸ
domino. Zain Recordat⁹ ſũ a pauptate mea: τ a pſe
κυρίου. Ζαΐν. Ἐμνήσθην ἀπὸ πτωχείας μου, καὶ ἐκ δι-
cutiõe mea amaritudĩs mee τ fellis mei: memorabor τ
ωγμοῦ μου πικρίας μου καὶ χολῆς μου, μνησθήσομαι καὶ
meditabitur in me anima mea. hanc ponã in
καταδολεσχήσει ἐπ' ἐμὲ ἡ ψυχή μου. ταύτην τάξω εἰς
corde meo ꝓpterea ſuſtineo. Heth Miſeri-
τὴν καρδίαν μου διὰ τοῦτο ὑπομενῶ, Ἠθ. Τὰ ἐλέη
cordie dñi: qꝛ nõ ſunt cõſumpte: qm̃ non defecert
τοῦ κυρίου, ὅτι οὐκ ἐτελειώθησαν, ὅτι οὐκ ἐξέλιπον αἱ
miſ̃ationes eius. noua in diluculo. multa fi-
ἐλεημοσύναι αὐτοῦ. τὰ καινὰ εἰς τὰ πρωΐ. πολλὴ ἡ πί-
des tua. pars mea dñs dixit aĩa mea: ꝓpt
στις σου. τὸ μέρος μου κύριος εἶπεν ἡ ψυχή μου, διὰ
hoc expectabo eũ. Teth. Bonus dñs expe
τοῦτο ὑπομενῶ αὐτόν. Τὴθ. Ἀγαθὸς κύριος τοῖς ὑπο-
ctantib⁹ eũ aĩa q̃ q̃ret illũ: bonũ τ ſuſti
μένουσιν αὐτὸν ψυχὴ ἣ ζητήσει αὐτόν. ἀγαθὸν καὶ ὑπο-
nebit τ quieſcet in ſalutare dñi. bonũ vi-
μενεῖ καὶ ἡσυχάσει εἰς τὸ σωτήριον κυρίου. ἀγαθὸν ἀν-
ro cũ portauerit iugũ ĩ adoleſcẽtia ſua. Ioth. Sedebit
δρὶ ὅταν ἄρῃ ζυγὸν ἐν νεότητι αὐτοῦ. Ἰώθ. Καθήσεται
ſolitarie τ tacebit: qꝛ leuauit ſup ſe. ponet in
καταμόνας καὶ σιωπήσεται, ὅτι ἦρεν ἐφ' ἑαυτῷ. θήσει ἐν
puluere os ſuum: ſi forte ſit ſpes. dabit ꝑcu-
κονιορτῷ τὸ στόμα αὐτοῦ, εἴ ποτε ἡ ἐλπίς. δώσει τῷ παί-
tiẽti ſe maxillam ſaturabitur opprobriis. Chaph.
οντι αὐτὸν σιαγόνα χορτασθήσεται ὀνειδισμῶν. Χάφ.
qꝛ non in eternũ repellet dñs. qꝛ humili-
ὅτι οὐκ εἰς τὸν αἰῶνα ἀπώσεται κύριος. ὅτι ταπει-
ans miſerebitur ſcd̃m m̃ltitudinẽ miĩe ſue. nõ reſ-
νώσας οἰκτειρήσει κατὰ τὸ πλῆθος ἐλέους αὐτοῦ. οὐκ ἀπε-
põdit ex corde ſuo: τ humiliauit filios vi-
κρίθη ἀπὸ καρδίας αὐτοῦ, καὶ ἐταπείνωσεν υἱοὺς ἀν-
ri. Lamed. Ad humiliandũ ſub pedib⁹
δρός. Λάμεδ. Τοῦ ταπεινῶσαι ὑπὸ τοὺς πόδας
eius omnes vinctos ťre: vt declinet iudiciũ vi-
αὐτοῦ πάντας δεσμίους γῆς, τοῦ ἐκκλῖναι κρίσιν ἀν-
ri ante faciem altiſſimi. ad ꝯdẽnandũ homi-
δρὸς κατέναντι προσώπου ὑψίστου. καταδικάσαι ἄνθρω-
nẽ in iudicãdo ipm dñs non dixit. Men. Quis
πον ἐν τῷ κρίνεσθαι αὐτὸν κύριος οὐκ εἶπεν. Μήν. Τίς
iſte: dixit τ factũ ẽ. dñs non mandauit. de ore
οὗτος, εἶπεν καὶ ἐγενήθη. κύριος οὐκ ἐνετείλατο. ἐκ στόμα-
altiſſimi nõ egredientur mala τ ſctm̃. qd mur-
τος ὑψίστου οὐκ ἐξελεύσεται κακὰ καὶ τὸ ἄγιον. τί γογ-
murabit hõ viuẽs vir ꝓ peccato ſuo.
γύσει ἄνθρωπος ζῶν ἀνὴρ περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ.
Nun. Scrutata ẽ via nr̃a: τ iueſtigata ẽ: τ reuerta-
Νούν. Ἐξηρευνήθη ἡ ὁδὸς ἡμῶν, καὶ ἠτάσθη καὶ ἐπιστρέψω-
mur vſq̃ ad dñm. aſſumamus corda nr̃a ad excel-
μεν ἕως κυρίου. ἀναλάβωμεν καρδίας ἡμῶν πρὸς ὑψη-
ſum in manib⁹ nr̃is in celo. peccauimus: inique
λὸν ἐπὶ χειρῶν ἡμῶν ἐν οὐρανῷ. ἡμαρτήσαμεν, ἠσεβή-
egim⁹: τ ad iracũdiã ꝓuocauim⁹: τ nõ es placat⁹. Samech.
σαμεν, καὶ παρεπικράναμεν, καὶ οὐκ ἱλάσθης. Σάμεχ.
Operuiſti furore τ ꝑſecut⁹ es nos. occidiſti
Ἐπεσκέπασας θυμῷ καὶ ἀπεδίωξας ἡμᾶς. ἀπέκτεινας
τ non pepciſti. ꝓtexiſti nubem tibi ꝓpter ora-
καὶ οὐκ ἐφείσω. ἐπεσκέπασας νεφέλην σεαυτῷ ἕνεκεν προ-
tionẽ. claudere oc̃los me τ eiectũ eẽ poſuiſti nos in medio
σευχῆς. καμμῦσαι με καὶ ἀπωσθῆναι ἔθηκας ἡμᾶς ἐν μέσῳ
ꝑplõꝝ. Phe. Aperuerũt ſup nos os ſuũ oẽs
τῶν λαῶν. Φή. Διήνοιξαν ἐφ' ἡμᾶς στόμα αὐτῶν πάντες

© Biblioteca Nacional de España

Trāſla.gre.lxx.cū inter.lati.

inimici nři: timor ⁊ ſtupor fact⁹ ē nobis elatio ⁊
οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν, φόβος καὶ θάμβος ἐγενήθη ἡμῖν ἔπαρσις καὶ
cōtritio. emiſſiões aq̃r deducet oculus meus ſup
συντριβή. ἀφέσεις ὑδάτων κατάξει ὁ ὀφθαλμός μου ἐπὶ τὸ
cōtritione filie ppli mei. Ain. Oculus
σύντριμμα τῆς θυγατρὸς τοῦ λαοῦ μου. Αἴν. Ὁ ὀφθαλ
F meus abſorpt⁹ ē ⁊ nō tacebo eo q̄d nō eēt reqes
μός μου κατεπόθη καὶ οὐ σιγήσομαι τοῦ μὴ εἶναι ἔκνηψιν
donec reſpiciat ⁊ videat dñs de celo: oculus me⁹
ἕως οὗ διακύψῃ καὶ ἴδῃ κύριος ἐξ οὐρανοῦ, ὁ ὀφθαλμός μου
racemat in aīam meā p̄ cunctis filiabus
ἐπιφυλλιεῖ ἐπὶ τὴν ψυχήν μου παρὰ πάσας θυγατέρας
vrbis. Sade. Venantes venati ſūt me q̄ſi auem
πόλεως. Σαδή. Θηρεύοντες ἐθήρευσάν με ὡς στρουθίον
inimici mei gratis. mortificauerūt in lacu vitā meā: ⁊
οἱ ἐχθροί μου δωρεάν. ἐθανάτωσαν ἐν λάκκῳ ζωήν μου, καὶ
poſuerūt lapidē ſup me: ſupfuſa eſt aqua ſup caput
ἐπέθηκαν λίθον ἐπ᾽ ἐμοί, ὑπερεχύθη ὕδωρ ἐπὶ τὴν κεφαλήν
meū: dixi repulſ⁹ ſuꝫ. Coph. Inuocaui nomē
μου, εἶπα ἀπῶσμαι. Κώφ. Ἐπεκαλεσάμην τὸ ὄνομά
tuū dñe de lacu infimo: vocē meā audiſti ne
σου κύριε ἐκ λάκκου κατωτάτου, φωνῆς μου ἤκουσας μὴ
abſcondas aures tuas ad dep̄catione meā: i auxiliū meū
κρύψῃς τὰ ὦτά μου εἰς τὴν δέησίν μου, εἰς τὴν βοήθειάν μου
appropinq̄ſti i die q̄ inuocaui te: dixiſti mihi ne time
ἤγγισας ἐν ἡμέρᾳ ᾗ ἐπεκαλεσάμην σε, εἶπάς μοι μὴ φο-
as. Res. Iudicaſti dñe cauſas aīe mee:
βοῦ. Ῥής. Ἐδίκασας κύριε τὰς δίκας τῆς ψυχῆς μου,
D redemiſti vitā meā: vidiſti turbatiões meas: iudicaſti
G ἐλυτρώσω τὴν ζωήν μου, ἴδες τὰς ταραχάς μου, ἔκρινας
iudiciū meū: vidiſti oēm vltionem eoꝝ ⁊ om
τὴν κρίσιν μου, ἴδες πᾶσαν τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν καὶ πάν
nes cogitationes eoꝝ aduerſū me. Sin. Audiſti
τας τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν ἐπ᾽ ἐμοί. Σίν. Ἤκουσας
opprobriū eoꝝ oēs cogitationes eoꝝ
τὸν ὀνειδισμὸν αὐτῶν πάντας τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν
cōtra me. labia inſurgentium mihi ⁊ meditatiões eoꝝ
κατ᾽ ἐμοῦ. χείλη ἐπανισταμένων μοι καὶ μελέτας αὐτῶν
cōtra me tota die. ſeſſionem eoꝝ ⁊
κατ᾽ ἐμοῦ ὅλην τὴν ἡμέραν. καθέδραν αὐτῶν καὶ
reſurrectiōeꝫ eoꝝ reſpice ego pſalm⁹ eoꝝ. Tau.
ἀνάστασιν αὐτῶν ἐπίβλεψον ἐγὼ ψαλμὸς αὐτῶν. Ταῦ.
Reddes eis retributionē dñe ſcd̄m ope-
Ἀνταποδώσεις αὐτοῖς ἀνταπόδομα κύριε κατὰ τὰ ἔρ-
ra manuū ſuaꝝ. reddes eis ꝓtectionem
γα τῶν χειρῶν αὐτῶν. ἀποδώσεις αὐτοῖς ὑπερασπισ-
cordis mei laborē: tu eos ꝑſequeris in ira
μὸν καρδίας μου μόχθον, σὺ αὐτοὺς καταδιώξεις ἐν ὀργῇ
⁊ cōſumes eos de ſub celo dñe. Aleph.
καὶ ἐξαναλώσεις αὐτοὺς ὑποκάτωθεν τοῦ οὐρανοῦ κύριε. Ἀλέφ.
C.4. Quō obſcurabitur aurum mutabitur
A Πῶς ἀμαυρωθήσεται τὸ χρυσίον ἀλλοιωθήσεται τὸ
E argentū bonū. effuſi ſunt lapides ſcti ab initio oīm
ἀργύριον τὸ ἀγαθόν. ἐξεχύθησαν λίθοι ἅγιοι ἀπ᾽ ἀρχῆς πασῶν
viarum. Beth. Filij ſion inclyti eleuati in auro:
ἐξόδων. Βήθ. Υἱοὶ Σιὼν οἱ τίμιοι ἐπηρμένοι ἐν χρυσίῳ,
quō reputati ſunt in vaſa teſtea opa manuū figu
πῶς ἐλογίσθησαν εἰς ἀγγεῖα ὀστράκινα ἔργα χειρῶν κερα-
li. Gimel. Et dracones nudauerūt mām̄as
μέως. Γίμελ. Καί γε δράκοντες ἐξέδυσαν μαστοὺς
lactauerūt catulos ſuos filie ppli mei in icu
ἐθήλασαν σκύμνους αὐτῶν θυγατέρες λαοῦ μου εἰς ἀνί
rabile q̄ſi ſtruthio in deſerto. Daleth. Adheſit lin-
ατον ὡς στρουθίον ἐν ἐρήμῳ. Δάλεθ. Ἐκολλήθη ἡ γλῶσ
gua lactentis ad guttur eius in ſiti. par-
σα θηλάζοντος πρὸς τὸν φάρυγγα αὐτοῦ ἐν δίψῃ. νή-
uuli petierūt panē: frangēs nō eſt eis. He.
πια ᾔτησαν ἄρτον, ὁ διακλῶν οὐκ ἔστιν αὐτοῖς. Ἥ.
Comedentes delitias interierunt in vijs
Οἱ ἔσθοντες τὰς τρυφὰς ἠφανίσθησαν ἐν ταῖς ἐξό-
nutriti in croceis āplexati ſunt
δοις οἱ τιθηνούμενοι ἐπὶ κόκκων περιελάβοντο ꝏꝏ

Trāſla.B.Hie.

inimici. Phe. Formido & laqueus facta eſt nobis vaticinatio & contritio. Phe. Diuiſiones aquaꝝ deduxit oculus me⁹: in cōtritione filie ppli mei. Ain. Oculus meus afflictus eſt nec tacuit: eo q̄ nō eſſet reqes. Ain. Donec reſpiceret & videret dñs de celis. Ai. Ocul⁹ meus depdatus eſt aīam meā in cūctis filiabus vrbis mee. Sade. Venatiōe ceperūt me q̄ſi auē inimici mei gratis. Sade. Lapſa eſt i lacū vita mea: & poſuerūt lapidē ſup me. Sade. Inūdauerūt aque ſup caput meū: dixi perii. Coph. Inuocaui nomē tuū dñe: de lacu nouiſſimo. Coph. Vocē meā audiſti: ne auertas aurē tuā a ſingultu meo & clamoribus. Coph. Appropinquaſti ī die qn̄ vocaui te: dixiſti: ne timeas. Res. Iudicaſti dñe cauſā aīe mee: redēptor vite mee. Res. Vidiſti dñe iniqtatē illoꝝ aduerſū me: iudica iudiciū meū. Res. Vidiſti oēm furorē vniuerſas cogitationes eoꝝ aduerſum me. Sin. Audiſti opprobriū eorū dñe: oēs cogitatiões aduerſū me. Sin. Labia inſurgētiū mihi & meditationes eorū: aduerſum me tota die. Si. Seſſionē eoꝝ & reſurrectionē eorū vide: ego ſum pſalmus eoꝝ. Thau. Reddes eis vicē dñe: iuxta opera manuū ſuarū. Thau. Dabis eis ſcutū cordis laborē tuū. Thau. Perſeqris in furore: & cōteres eos ſub celis domine. 4. Aleph.

Quomodo obſcuratū eſt aurū: mutatus ē color optim⁹: diſpſi ſūt lapides ſctuarii in capite oīm plateaꝝ. Beth. Filii ſiō īclyti & amicti auro prio: quō reputati ſūt in vaſa teſtea: opus manuū figuli? Gimel. Sed & lamie nudauerūt mām̄am lactauerūt catulos ſuos. Filia popli mei crudelis: q̄ſi ſtruthio ī deſerto. Deleth. Adheſit līgua lactētis ad palatū eius in ſiti: paruuli petierūt panē: & nō erat qui frāgeret eis. He. Qui veſcebātur voluptuoſe interierunt ꝏ in viis q nutriebātur in croceis amplexati ſunt

Tex.he.Thren.iiij. Pritiua.heb.

אֹיְבֵינוּ׃ פַּחַד וָפַחַת הָיָה לָנוּ
הַשֵּׁאת וְהַשָּׁבֶר׃ פַּלְגֵי מַיִם תֵּרַד
עֵינִי עַל שֶׁבֶר בַּת עַמִּי׃ עֵינִי נִגְּרָה
וְלֹא תִדְמֶה מֵאֵין הֲפֻגוֹת׃ עַד
יַשְׁקִיף וְיֵרֶא יְהוָה מִשָּׁמָיִם׃ עֵינִי
עוֹלְלָה לְנַפְשִׁי מִכֹּל בְּנוֹת עִירִי׃
צוֹד צָדוּנִי כַּצִּפּוֹר אֹיְבַי חִנָּם׃
צָמְתוּ בַבּוֹר חַיָּי וַיַּדּוּ אֶבֶן בִּי׃
צָפוּ מַיִם עַל רֹאשִׁי אָמַרְתִּי נִגְזָרְתִּי׃
קָרָאתִי שִׁמְךָ יְהוָה מִבּוֹר תַּחְתִּיּוֹת׃
קוֹלִי שָׁמָעְתָּ אַל תַּעְלֵם אָזְנְךָ
לְרַוְחָתִי לְשַׁוְעָתִי׃ קָרַבְתָּ בְּיוֹם
אֶקְרָאֶךָּ אָמַרְתָּ אַל תִּירָא׃ רַבְתָּ
אֲדֹנָי רִיבֵי נַפְשִׁי גָּאַלְתָּ חַיָּי׃
רָאִיתָה יְהוָה עַוָּתָתִי שָׁפְטָה מִשְׁפָּטִי׃
רָאִיתָה כָּל נִקְמָתָם כָּל מַחְשְׁבֹתָם
לִי׃ שָׁמַעְתָּ חֶרְפָּתָם יְהוָה כָּל
מַחְשְׁבֹתָם עָלָי׃ שִׂפְתֵי קָמַי
וְהֶגְיוֹנָם עָלַי כָּל הַיּוֹם׃ שִׁבְתָּם
וְקִימָתָם הַבִּיטָה אֲנִי מַנְגִּינָתָם׃
תָּשִׁיב לָהֶם גְּמוּל יְהוָה כְּמַעֲשֵׂה
יְדֵיהֶם׃ תִּתֵּן לָהֶם מְגִנַּת לֵב
תַּאֲלָתְךָ לָהֶם׃ תִּרְדֹּף בְּאַף
וְתַשְׁמִידֵם מִתַּחַת שְׁמֵי יְהוָה׃
אֵיכָה יוּעַם זָהָב
יִשְׁנֶא הַכֶּתֶם הַטּוֹב תִּשְׁתַּפֵּכְנָה
אַבְנֵי קֹדֶשׁ בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת׃
בְּנֵי צִיּוֹן הַיְקָרִים הַמְסֻלָּאִים
בַּפָּז אֵיכָה נֶחְשְׁבוּ לְנִבְלֵי חֶרֶשׂ
מַעֲשֵׂה יְדֵי יוֹצֵר׃ גַּם תַּנִּין
חָלְצוּ שַׁד הֵינִיקוּ גּוּרֵיהֶן בַּת
עַמִּי לְאַכְזָר כַּיְעֵנִים בַּמִּדְבָּר׃
דָּבַק לְשׁוֹן יוֹנֵק אֶל חִכּוֹ בַּצָּמָא
עוֹלָלִים שָׁאֲלוּ לֶחֶם פֹּרֵשׂ אֵין לָהֶם׃
הָאֹכְלִים לְמַעֲדַנִּים נָשַׁמּוּ
בַּחוּצוֹת הָאֱמֻנִים עֲלֵי תוֹלָע חִבְּקוּ

נָשָׂא יָרַד
דָּמָה פּוּג
שָׁקַף רָאָה
עָלַל
חָיָה יָדַד
צוּף גָּזַר
עָלַם
קָרָא יָרֵא
רוּב
רָאָה שָׁפַט
חָשַׁב
שָׂפָה קוּם
הָגָה יָשַׁב
קוּם נָבַט
נָגַן שׁוּב
גָּמַל עָשָׂה
נָתַן גָּנַן
אָלָה רָדַף
שָׁמַד
Cap.iiij.
עָמַם
שָׁנָה שָׁפַךְ
חוּץ
סָלָא
חָשַׁב
יָצַר תָּנַן
גִּיק
כָּזַר דָּבַר
יָנַק חָנַךְ
עָלַל
עָדַן שָׁמַם
חוּץ תָּלַע

© Biblioteca Nacional de España

Pritiua.heb. Tex.heb.Thren.iiij. Trāſla.B.Hie. Trāſ.Gre.lxx.cū iter.latina.

אשפתות: ויגדל עון בת עמי — גדל
מחטאת סדם ההפוכה כמו רגע — הפך
ולא חלו בה ידים: זכו נזיריה — חול זכה
משלג צחו מחלב אדמו עצם — נזר צחה
מפנינים ספיר גזרתם: חשך — פנה ספר
משחור תארם לא נכרו בחוצות — שחר
צפד עורם על עצמם יבש
היה כעץ: טובים היו חללי — היה
חרב מחללי רעב שהם יזבו — הם זוב
מדקרים מתנובת שדי: ידי — דקר נוב
נשים רחמניות בשלו ילדיהן — שדה נשה
היו לברות למו בשבר בת עמי: — ברה
כלה יהוה את חמתו שפך חרון — יחם חרה
אפו ויצת אש בציון ותאכל — אכל
יסודתיה: לא האמינו מלכי — אמן
ארץ וכל ישבי תבל כי יבא צר — בוא צור
ואויב בשערי ירושלם: מחטאות — איב
נביאיה עונות כהניה השפכים — נבא
בקרבה דם צדיקים: נעו עורים — נוע
בחוצות נגאלו בדם בלא יוכלו — גאל יכל
יגעו בלבשיהם: סורו טמא — נגע לבש
קראו למו סורו סורו אל תגעו
כי נצו גם נעו אמרו בגוים — נצה
לא יוספו לגור: פני יהוה — יסף פנה
חלקם לא יוסיף להביטם פני — נבט
כהנים לא נשאו וזקנים לא חננו:
עודינה תכלינה עינינו אל — כלה
עזרתנו הבל בצפיתנו צפינו — צפה
אל גוי לא יושע: צדו צעדינו — ישע צוד
מלכת ברחבתינו קרב קצנו — הלך קצץ
מלאו ימינו כי בא קצנו: קלים — יום בוא
היו רדפינו מנשרי שמים על — קלל היה
ההרים דלקנו במדבר ארבו לנו: — דבר
רוח אפינו משיח יהוה נלכד — אף משח
בשחיתותם אשר אמרנו בצלו — לכד שחת
נחיה בגוים: שישי ושמחי — צל חיה
שוש

ſtercora. Vau. Et maior effecta eſt iniquitas filie populi mei pctō ſodomoꝝ: q̄ ſubuerſa ē in momēto & nō ceperūt in ea manꝰ. Zain. Cādidiores nazarei eius niue: nitidiores lacte: rubicundiores ebore antiquo ſaphyro pulchriores. Heth. Denigrata eſt ſuper carbones facies eorum & non ſunt cogniti in plateis. Adheſit cutis eorū oſſibus: aruit & facta ē q̄ſi lignū. Teth. Melius fuit occiſis gladio q̄ꝫ interfectis fame: qm̄ iſti extabuerūt cōſumpti a ſterilitate terre. Ioth. Manus mulierum miſericordiū coxerunt filios ſuos: ∞ facti ſunt cibus earū in cōtritione filie ppl̄i mei. Caph. Cōpleuit dn̄s furorem ſuū: effudit iram indignatiōis ſue. Et ſuccendit ignē in ſion: & deuorauit fundamēta eius. Lamech. Nō crediderūt reges tre & vniuerſi habitatores orbis qm̄ igrederetur hoſtis & inimicꝰ per portas hierl̄m. Mē. Propt̄ pctā ꝓphetarū eiꝰ & iniq̄tates ſacerdotū eiꝰ: q effuderūt in medio eiꝰ ſanguinē iuſtorū. Nun. Erraueēt ceci in plateis polluti ſūt ſanguie. Cū q̄ꝫ nō poſſent intrare tenuerūt lacinias ſuas. Samech. Recedite polluti clamauerūt eis: recedite abite noli tāgere. Iurgati quippe ſūt: & cōmoti dixerūt inter gentes nō addet vltra vt hītet ī eis. Phe. Facies dn̄i diuiſit eos: nō addet vt reſpiciat eos. Facies ſacerdotū nō erubuerūt neq̄ꝫ ſenū miſerti ſunt. Ain. Cū ad huc ſubſiſteremꝰ defeceēt oculi nr̄i ad auxiliū nr̄m vanū cū reſpiceremꝰ attenti ad gentē q̄ ſaluare nos non poterat. Sade. Lubricaueēt veſtigia nr̄a in itinere plateaꝝ nr̄aꝝ: appropinquit finis nr̄: cōpleti ſunt dies nr̄i: qa venit finis nr̄. Coph. Velociores fuerūt pſecutores nr̄i aq̄lis celi: ſup mōtes pſecuti ſūt nos in deſ̄to īſidiati ſūt nobis. Res. Spūs oris nr̄i xp̄s dn̄s captꝰ eſt in peccatis nr̄is: cui diximꝰ in vmbra tua viuemus in gentibus. Sin. Gaude & letare ∞

ſtercora. Vau. Et magnificata iniq̄tas filie po
κοπρίας. Οὐαύ. Καὶ ἐμεγαλύνθη ἀνομία θυγατρὸς λα
pl̄i mei ſup iniq̄tates ſodomoꝝ q̄ ſubuerſa eſt q̄ſi
οῦ μου ὑπὲρ ἀνομίας σοδόμων τῆς κατεστραμμένης ὥσ
ſolicitudo ⁊ non laborauēt in ea manus. Zain.
περ σπουδὴ καὶ οὐκ ἐποίησαν ἐν αὐτῇ χεῖρες. Ζαΐν.
Emundati ſunt nazarei eius ſuper niuem ſplenduēt:
Ἐκαθαριώθησαν ναζαραῖοι αὐτῆς, ὑπὲρ χιόνα ἔλαμψαν,
ſup lac coagulati ſūt. ſup lapide ſapphiro
ὑπὲρ γάλα ἐτυρώθησαν. ὑπὲρ λίθου σαμπφείρου τὸ
ſucciſio eoꝝ. Heth. Obſcurauit ſup fuligine
ἀπόσπασμα αὐτῶν. Ηθ. Ἐσκότασεν ὑπὲρ ἀσβόλην
ſpecies eoꝝ nō ſunt cogniti in vijs. adhe
τὸ εἶδος αὐτῶν οὐκ ἐπεγνώσθησαν ἐν ταῖς ἐξόδοις. ἐπά
ſit pellis eoꝝ ad oſſa eoꝝ: aruerunt: facta=
γη δέρμα αὐτῶν ἐπὶ τὰ ὀστᾶ αὐτῶν, ἐξηράνθησαν, ἐγενήθη=
ſunt ſicut lignū. Teth. Boni fuerūt interfecti gla=
σαν ὥσπερ ξύλον. Τήθ. Καλοὶ ἦσαν τραυματίαι ῥομ
dio magiſq̄ interfecti fame abierunt cōfoſſi
φαίας ἢ οἱ τραυματίαι λιμοῦ ἐπορεύθησαν ἐκκεκεντη=
a frugibus agroꝝ. Ioth. Manus mulieꝝ
μένοι ἀπὸ γεννημάτων ἀγρῶν. Ἰώθ. Χεῖρες γυναικῶν οἰ
mium coxerunt filios ſuos: facti ſunt in
κτειρμόνων ἥψησαν τὰ παιδία αὐτῶν, ἐγενήθησαν εἰς
cibum eis in cōtritione filie ppl̄i
βρῶσιν αὐταῖς ἐν τῷ συντρίμματι τῆς θυγατρὸς τοῦ λαοῦ
mei. Chaph. Compleuit dn̄s furorē ſuū: effudit ira in
μου. Χάφ. Συνετέλεσε κύριος θυμὸν αὐτοῦ, ἐξέχεε θυμὸν ὀρ
dignatiōis ſue: ⁊ ſuccēdit ignē in ſion ⁊ deuorauit
γῆς αὐτοῦ, καὶ ἀνῆψε πῦρ ἐν σιὼν καὶ κατέφαγε τὰ
fūdamēta eius. Lamed. Non crediderūt reges
θεμέλια αὐτῆς. Λάμεδ. Οὐκ ἐπίστευσαν βασιλεῖς
tre oēs hitantes orbem: qm̄ igredie
γῆς πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην, ὅτι εἰσελεύ
tur hoſtis ⁊ tribulans p portas hieruſalem.
σεται ἐχθρὸς καὶ ἐκθλίβων διὰ τῶν πυλῶν ἱερουσαλήμ.
Mem. Ex pctis ꝓphetaꝝ eius iniq̄tas ſacdotū e=
Μήμ. Ἐξ ἁμαρτιῶν προφητῶν αὐτῆς ἀδικία ἱερέων αὐ=
ius q̄ effundūt ſanguinē iuſtū in medio eius. Nun.
τῆς τῶν ἐκχεόντων αἷμα δίκαιον ἐν μέσῳ αὐτῆς. Νούν.
Cōmoti ſunt vigilantes eius in vijs: polluti
Ἐσαλεύθησαν οἱ ἐγρήγοροι αὐτῆς ἐν ταῖς ἐξόδοις, ἐμολύν
ſunt in ſanguie cū nō poſſent illi tetigerūt
θησαν ἐν αἵματι ἐν τῷ μὴ δύνασθαι αὐτοὺς ἥψαντο ἐν
veſtimenta ſua. Samech. Recedite ab imūditijs: voca
δυμάτων αὐτῶν. Σάμεχ. Ἀπόστητε ἀκαθάρτων, καλέ
te eos: recedite: recedite: nō tangatis: q̄ꝛ ſuccēſi ſunt
σατε αὐτούς, ἀπόστητε, ἀπόστητε, μὴ ἅπτεσθε, ὅτι ἀνήφθησαν
⁊ cōmoti ſunt: dicite in gētibus non addent
καί γε ἐσαλεύθησαν, εἴπατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν οὐ μὴ προσθῶ
habitare. Phe. Facies dn̄i pars eoꝝ.
σιν τοῦ παροικεῖν. Φή. Πρόσωπον κυρίου μερὶς αὐτῶν.
nō addet reſpicere eis: faciem ſacerdotū nō acce
οὐ προσθήσει ἐπιβλέψαι αὐτοῖς, πρόσωπον ἱερέων οὐκ ἔλα
perūt: ſenū nō ſūt miſ̄ti. Ain. Adhuc exn̄tibꝰ nob defeceēt ocu
βον, πρεσβύτας οὐκ ἠλέησαν. Αἴν. Ἔτι ὄντων ἡμῶν ἐξέλιπον οἱ ὀφ
li nr̄i in auxiliū nr̄m vana cū reſpiceremus nos. reſpe
θαλμοὶ ἡμῶν εἰς βοήθειαν ἡμῶν μάταια ἀποσκοπευόντων ἡμῶν. ἀπε
ximus in gētē nō ſaluātē. Sade. Venati ſunt paruos nr̄os
σκοπεύσαμεν εἰς ἔθνος οὐ σῶζον. Σαδή. Ἐθήρευσαν τὸ μικροὺς ἡμῶν
ne irent in plateis nr̄is. appropīquit tp̄s nr̄m:
τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν. ἤγγικεν ὁ καιρὸς ἡμῶν,
completi ſunt dies nr̄i: adeſt finis noſter. Coph. Ve
ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι ἡμῶν, πάρεστι τὸ πέρας ἡμῶν. Κώφ. Κοῦ
ues fuerunt pſequētes nos ſup aq̄las celi: ſup mōtes
φοι ἐγένοντο οἱ διώκοντες ἡμᾶς ὑπὲρ ἀετοὺς οὐρανοῦ, ἐπὶ τῶν ὀρέων
ſuccēſi ſunt. in deſ̄to īſidiati ſunt nobis. Res. Spūs faciei
ἐξήφθησαν. ἐν ἐρήμῳ ἐνήδρευσαν ἡμᾶς. Ρής. Πνεῦμα προσώπου
nr̄e chriſtꝰ dn̄s captus eſt in corruptiōibꝰ nr̄is. cui diximꝰ
ἡμῶν χριστὸς κύριος συνελήφθη ἐν ταῖς διαφθοραῖς ἡμῶν. οὗ εἴπαμεν
in ūbra eiꝰ viuemus in gētibꝰ. Sin. Gaude ⁊ letare
ἐν τῇ σκιᾷ αὐτοῦ ζησόμεθα ἐν τοῖς ἔθνεσιν. Σίν. Χαῖρε καὶ εὐφραίνου

Iudi. 7.c. 4.Re. 6.f.

Eſai. 51.c.

© Biblioteca Nacional de España

filia idumee q̃ habitas in tra hus. ẽt
θύγατερ ἰδουμαίας ἡ κατοικοῦσα ἐπὶ τῆς γῆς ὢς. καί
ad te pueniet poculũ dñi ⁊ iebriaberis
γε ἐπὶ σὲ διελεύσεται τὸ ποτήριον κυρίου καὶ μεθυσθήσῃ
⁊ effundes. Thau. Defecit iniqtas tua filia
καὶ ἀποχεεῖς. Θαῦ. Ἐξέλιπεν ἡ ἀνομία σου θύγα=
ſion: nõ addet vltra trãſmigrete. viſitauit
τερ σιών, οὐ προσθήσει ἔτι ἀποικίσαι σε. ἐπεσκέψατο
iniqtates tuas filia edon diſcooperuit ſup im=
ἀνομίας σου θύγατερ ἐδὼμ ἀπεκάλυψεν ἐπὶ τὰ ἀσε=
pietates tuas.
βήματά σου.

Oratio hieremie.
Προσευχὴ ἱερεμίου.

Recordare dñe qd̃ factũ eſt nobis:reſpice ⁊
A Μνήσθητι κύριε ὅ,τι ἐγενήθη ἡμῖν, ἐπίβλεψον καὶ
vide opprobriũ nrm. hereditas nra ↄuerſa eſt alie
ἴδε τὸν ὀνειδισμὸν ἡμῶν. κληρονομία ἡμῶν μετεστράφη ἀλ
nis: dom⁹ nre extraneis: pupilli facti ſum⁹ nõ eſt
λοτρίοις, οἶκοι ἡμῶν ξένοις, ὀρφανοὶ ἐγενήθημεν οὐχ ὑπάρ
pater: mres nre q̃ſi vidue. aquã nrã in
χει πατήρ, μητέρες ἡμῶν ὡς χῆραι. ὕδωρ ἡμῶν ἐν
argento bibimus: ligna nra pretio venerũt ſup
ἀργυρίῳ ἐπίομεν, ξύλα ἡμῶν ἐν ἀλλάγματι ἦλθεν ἐπὶ
collũ nrm pſecutiões paſſi ſum⁹ laborauim⁹ non qeui
τὸν τράχηλον ἡμῶν ἐδιώχθημεν ἐκοπιάσαμεν οὐκ ἀνε=
mus: egyptus dedit manũ aſſur ad ſacieta
παύθημεν, ἄιγυπτος ἔδωκε χεῖρα ἀσσοὺρ εἰς πλησμο=
tem ipoꝝ. patres nri peccauerũt ⁊ nõ ſunt:
νὴν αὐτῶν. οἱ πατέρες ἡμῶν ἥμαρτον καὶ οὐχ ὑπάρχου
B nos iniqtates eoꝝ ſuſtinuim⁹. ſerui dña
σιν, ἡμεῖς τὰ ἀνομήματα αὐτῶν ὑπέχομεν. δοῦλοι ἐκυ
ti ſunt nri: redimens non eſt de manu eo=
ρίευσαν ἡμῶν, λυτρούμενος οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς χειρὸς αὐ
rum: in aĩabus nris afferemus panẽ nrm a
τῶν, ἐν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν εἰσοίσομεν ἄρτον ἡμῶν ἀπὸ
facie gladij deſerti. pellis nra q̃ſi cli=
προσώπου ῥομφαίας τῆς ἐρήμου. τὸ δέρμα ἡμῶν ὡς κλί
banus euulſe ſunt a facie tempeſtatũ fa
βανος συνεσπάσθησαν ἀπὸ προσώπου καταιγίδων λι
mis. mulieres in ſion hũiliauerũt: virgines in
C μοῦ. γυναῖκας ἐν σιὼν ἐταπείνωσαν, παρθένους ἐν
ciuitatib⁹ iuda pncipes in manibus eoꝝ ſuſpenſi
πόλεσιν ἰούδα ἄρχοντες ἐν χερσὶν αὐτῶν ἐκρεμάσθη=
ſunt: ſeniores nõ ſũt glĩficati. electi fletum
σαν, πρεσβύτεροι οὐκ ἐδοξάσθησαν. ἐκλεκτοὶ κλαυ=
aſſupſerũt: ⁊ iuuenes in ligno ĩfirmati ſũt. ⁊
θμὸν ἀνέλαβον, καὶ νεανίσκοι ἐν ξύλῳ ἠσθένησαν. καὶ
ſenes a porta ceſſauerũt electi ex pſal=
πρεσβῦται ἀπὸ πύλης κατέπαυσαν ἐκλεκτοὶ ἐκ ψαλ
mis eoꝝ ceſſauerũt: defecit gaudiũ cordis no
μῶν αὐτῶν κατέπαυσαν, κατέλυσεν χαρὰ καρδίας ἡ=
ſtri: ↄuerſ⁹ ẽ in luctum chor⁹ nr. cecidit corona
μῶν, ἐστράφη εἰς πένθος ὁ χορὸς ἡμῶν. ἔπεσεν ὁ στέφανος τῆς
D capitis nri: ve aũt nobis q: peccauim⁹. ꝓpterea
κεφαλῆς ἡμῶν, οὐαὶ δὲ ἡμῖν ὅτι ἡμάρτομεν. περὶ τού=
factũ ẽ doloroſũ cor nrm: ideo ↄtenebra
του ἐγενήθη ὀδυνηρὰ καρδία ἡμῶν, περὶ τούτου ἐσκότα
ti ſũt oculi nri ſup mõtẽ ſion q: diſperiit: vul=
σαν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν ἐπ' ὄρος σιὼν ὅτι ἠφανίσθη, ἀλώ
pes ptrãſiert in ea. tu aũt dñe in eternũ hita=
πεκες διῆλθον ἐν αὐτῇ. σὺ δὲ κύριε εἰς τὸν αἰῶνα κατοι=
bis: thron⁹ tu⁹ in gñatione ⁊ gñationẽ: q̃re in victoriã
κήσεις, ὁ θρόνος σου εἰς γενεὰν καὶ γενεάν, ἵνα τί εἰς νῖκος
obliuiſceris nri: derelinques nos in longitudinẽ die=
ἐπιλήσῃ ἡμῶν, καταλείψεις ἡμᾶς εἰς μακρότητα ἡμε
rũ: cõuerte nos ad te dñe ⁊ conuertemur.
ρῶν, ἐπίστρεψον ἡμᾶς πρὸς σὲ κύριε καὶ ἐπιστραφησόμεθα.
⁊ renoua dies nros ſicut ante. q̃d repel=
καὶ ἀνακαίνισον ἡμέρας ἡμῶν καθὼς ἔμπροσθεν. τί ἀπωθού
lens repuliſti nos: iratus es ↄ̃ nos vſq; nimis.
μενος ἀπώσω ἡμᾶς, ὠργίσθης ἐφ' ἡμᾶς ἕως σφόδρα.

filia edom que habitas in terra hus. Ad te quoq; perueniet calix: inebriaberis atq; nudaberis. Thau. Cõpleta eſt iniqtas tua filia ſion: nõ addet vltra vt tranſmigret te. Viſitauit iniqtatẽ tuã filia edõ diſcooperiet pctã tua.

Oratio Hieremie. 5.

Recordare dñe qd ac ciderit nobis: intuere & reſpice opprobriũ nrũ. Hereditas nra verſa eſt ad alienos dom⁹ nre ad extraneos. Pupilli facti ſumus abſq; patre: matres noſtre q̃ſi vidue. Aquam noſtram pecunia bibimus: ligna noſtra precio cõparauim⁹. Ceruicib⁹ noſtris minabamur: laſſis non dabatur requies. Egypto dedimus manũ & aſſyriis: vt ſaturemur pane. Patres noſtri peccauerunt & non ſunt: & nos iniqtates eorũ portauimus. Serui dñati ſunt nri: nõ fuit q redimeret de manu eorũ. In aĩabus nris afferebamus panẽ nobis: a facie gladii in deſerto. Pellis nra q̃ſi clibanus exuſta eſt: a facie tẽpeſtatũ famis. Mulieres in ſion hũiliauerũt & virgĩes ĩ ciuitatib⁹ iuda. Principes manu ſuſpẽſi ſunt: facies ſenũ nõ erubuerũt. Adoleſcentibus impudice abuſi ſũt & pueri in ligno corruerunt. Senes defecerũt de portis: iuuenes de choro pſallentiũ. Defecit gaudiũ cordis nri: verſus eſt in luctum chorus noſter. Cecidit corona capitis nri: ve nobis qa peccauimus. Propterea meſtũ factũ eſt cor noſtrũ: ideo cõtenebrati ſunt oculi nri. Propter montẽ ſion qa diſpiit: vulpes ambulauerũt in eo. Tu aũt dñe in eternũ pmanebis ſoliũ tuũ in generatione & gñationẽ. Quare in ppetuũ obliuiſceris nri: derelinques nos in lõgitudinẽ dierũ. Cõuerte nos dñe ad te & cõuertemur: innoua dies nros ſicut a pricipio. Sed pĩiciẽs repuliſti nos irat⁹ es cõtra nos vehẽmẽter. Explicĩut threni.i. lamẽtationes Hieremie.

Tex.he.	Priitiua.heb.
בַּת אֱדוֹם יוֹשֶׁבֶתִי בְּאֶרֶץ עוּץ	יָשַׁב
גַּם עָלַיִךְ תַּעֲבָר כּוֹס תִּשְׁכְּרִי	עָבַר שָׁכַר
וְתִתְעָרִי׃ תַּם עֲוֹנֵךְ בַּת צִיּוֹן	עָרָה תָּמַם
לֹא יוֹסִיף לְהַגְלוֹתֵךְ פָּקַד עֲוֹנֵךְ	יָסַף גָּלָה
בַּת אֱדוֹם גִּלָּה עַל חַטֹּאתָיִךְ׃	
זְכֹר יְהוָה מֶה	Cap.v.
הָיָה לָנוּ הַבִּיטָ וּרְאֵה אֶת חֶרְפָּתֵנוּ׃	נָבַט
נַחֲלָתֵנוּ נֶהֶפְכָה לְזָרִים בָּתֵּינוּ	הָפַךְ בַּיִת
לְנָכְרִים׃ יְתוֹמִים הָיִינוּ וְאֵין	יָתַם הָיָה
אָב אִמֹּתֵינוּ כְּאַלְמָנוֹת׃ מֵימֵינוּ	
בְּכֶסֶף שָׁתִינוּ עֵצֵינוּ בִּמְחִיר	שָׁתָה עֵץ
יָבֹאוּ׃ עַל צַוָּארֵנוּ נִרְדָּפְנוּ	מָחַר צוּר
יָגַעְנוּ וְלֹא הֻנַח לָנוּ׃ מִצְרַיִם	רָדַף נוּחַ
נָתַנּוּ יָד אַשּׁוּר לִשְׂבֹּעַ לָחֶם׃	
אֲבֹתֵינוּ חָטְאוּ וְאֵינָם וַאֲנַחְנוּ	
עֲוֹנֹתֵיהֶם סָבָלְנוּ׃ עֲבָדִים מָשְׁלוּ	
בָנוּ פֹּרֵק אֵין מִיָּדָם׃ בְּנַפְשֵׁנוּ	
נָבִיא לַחְמֵנוּ מִפְּנֵי חֶרֶב הַמִּדְבָּר׃	בּוֹא פָּנָה
עוֹרֵנוּ כְּתַנּוּר נִכְמָרוּ מִפְּנֵי זַלְעֲפוֹת	תָּנַר כָּמַר
רָעָב׃ נָשִׁים בְּצִיּוֹן עִנּוּ בְּתֻלֹת	נָשָׁה עָנָה
בְּעָרֵי יְהוּדָה׃ שָׂרִים בְּיָדָם נִתְלוּ	עִיר שׁוּר
פְּנֵי זְקֵנִים לֹא נֶהְדָּרוּ׃ בַּחוּרִים	תָּלָה הָדַר
טְחוֹן נָשָׂאוּ וּנְעָרִים בָּעֵץ כָּשָׁלוּ׃	בָּחַר טָחַן
זְקֵנִים מִשַּׁעַר שָׁבָתוּ בַּחוּרִים	
מִנְּגִינָתָם׃ שָׁבַת מְשׂוֹשׂ לִבֵּנוּ נֶהְפַּךְ	נָגַן שׂוּשׂ
לְאֵבֶל מְחֹלֵנוּ׃ נָפְלָה עֲטֶרֶת	הָפַךְ חָלַל
רֹאשֵׁנוּ אוֹי נָא לָנוּ כִּי חָטָאנוּ׃ עַל	
זֶה הָיָה דָוֶה לִבֵּנוּ עַל אֵלֶּה חָשְׁכוּ	
עֵינֵינוּ׃ עַל הַר צִיּוֹן שֶׁשָּׁמֵם	שָׁמַם
שׁוּעָלִים הִלְּכוּ בוֹ׃ אַתָּה יְהוָה לְעוֹלָם	שָׁעַל
תֵּשֵׁב כִּסְאֲךָ לְדוֹר וָדוֹר׃ לָמָּה	יָשַׁב
לָנֶצַח תִּשְׁכָּחֵנוּ תַּעַזְבֵנוּ לְאֹרֶךְ	שָׁכַח עָזַב
יָמִים׃ הֲשִׁיבֵנוּ יְהוָה אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָ	שׁוּב
חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם׃ כִּי אִם מָאֹס	יוֹם
מְאַסְתָּנוּ קָצַפְתָּ עָלֵינוּ עַד מְאֹד׃	

© Biblioteca Nacional de España

BARUCH.
ΒΑΡΟΥΧ.

Ca.1.

Et hec verba libri
Αἱ οὗτοι οἱ λόγοι τοῦ βιβλί=
q̃ ſcripſit baruch fili⁹
ου οὓς ἔγραψεν βαρούχ υἱὸς
nerie filij maaſie filii ſedechie fi=
νηρίου υἱοῦ μαασαίου υἱοῦ σεδεκίου υἱ=
lij ſodij filij helchie in babylone
οῦ ἀσαδίου υἱοῦ χελκίου ἐν βαβυλῶνι
in anno quinto ſeptima
ἐν τῷ ἔτει τῷ πέμπτῳ ἑβδόμῃ τοῦ
mẽſis in tp̃e q̃ ceperũt chal=
μηνὸς ἐν τῷ καιρῷ ᾧ ἔλαβον οἱ χαλ=
dei hieruſalem ⁊ incenderũt eam
δαῖοι τὴν ἱερουσαλὴμ καὶ ἐνέπρησαν αὐτὴν
in igne. ⁊ legit baruch verba
ἐν πυρί. καὶ ἀνέγνω βαρούχ τοὺς λόγους
libri huius in aurib⁹ iechonie filij
τοῦ βιβλίου τούτου ἐν ὠσὶν ἰεχονίου υἱοῦ
ioachim regis iuda: ⁊ in aurib⁹ om
ἰωακεὶμ βασιλέως ἰούδα, καὶ ἐν ὠσὶν παν
nis ppl̃i venientiũ ad li=
τὸς τοῦ λαοῦ τῶν ἐρχομένων πρὸς τὴν βί=
brũ: ⁊ in aurib⁹ potẽtiũ ⁊ fi=
βλον, καὶ ἐν ὠσὶν τῶν δυνατῶν καὶ υἱ
lioꝝ regum. ⁊ in aurib⁹ ſenio=
ῶν τῶν βασιλέων. καὶ ἐν ὠσὶν τῶν πρεσ
rum: ⁊ in aurib⁹ omnis ppl̃i
βυτέρων, καὶ ἐν ὠσὶν παντὸς τοῦ λαοῦ
a paruo vſq; ad magnũ eoꝝ oium
ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου αὐτῶν πάντων τῶν
habitantiũ in babylone ad flu
κατοικούντων ἐν βαβυλῶνι ἐπὶ τοῦ ποτα
mẽ ſud. ⁊ fleuerũt: ⁊ ieiunauerũt: ⁊
μοῦ σούδ. καὶ ἔκλαιον, καὶ ἐνήστευον, καὶ
orabãt orões ĩ ɔſpectu dñi. ⁊ ɔgrega
ηὔχοντο εὐχὰς ἐναντίον κυρίου. καὶ συνήγα
rũt argentũ ſicut vniuſcui⁹q; potuit manus:
γον ἀργύριον καθὰ ἑκάστου ἠδύνατο ἡ χείρ,
⁊ miſerunt ad hieruſalem ad ioa=
καὶ ἀπέστειλαν εἰς ἱερουσαλὴμ πρὸς ἰωα=
chĩ filiũ helchie filij ſalom ſac̃dotẽ:
κεὶμ υἱὸν χελκίου υἱοῦ σαλὼμ τὸν ἱερέα,
⁊ ad ſac̃dotes ⁊ ad omnẽ
καὶ πρὸς τοὺς ἱερεῖς καὶ πρὸς πάντα τὸν
ppl̃m q̃ inuenti ſũt cum eo in hieru=
λαὸν τοὺς εὑρεθέντας μετ᾽ αὐτοῦ ἐν ἱερου=
ſalem. cũ acciperet ipſe vaſa do=
σαλήμ. ἐν τῷ λαβεῖν αὐτὸν τὰ σκεύη οἴ=
mus dñi q̃ ablata fuerãt de tẽplo vt redu=
κου κυρίου τὰ ἐξενεχθέντα ἐκ ναοῦ ἀποστρέ
ceret in trã iuda decima
ψαι εἰς γῆν ἰούδα τῇ δεκάτῃ τοῦ
ſiuan: vaſa argẽtea q̃ fecit ſedechias
σιουὰν, σκεύη ἀργυρᾶ ἃ ἐποίησεν σεδεκίας
fili⁹ ioſie rex iuda poſtq̃ trãſmi=
υἱὸς ἰωσία. βασιλεὺς ἰούδα μετὰ τὸ ἀποι
grauit nabuchodonoſor rex babylo=
κίσαι ναβουχοδονόσωρ βασιλέα βαβυλῶ
nis iechoniã ⁊ principes ⁊
νος τὸν ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ
vinctos ⁊ potẽtes ⁊
τοὺς δεσμώτας καὶ τοὺς δυνατοὺς καὶ τὸν
ppl̃m terre a hieruſalem ⁊ addu=
λαὸν τῆς γῆς ἀπὸ ἱερουσαλὴμ καὶ εἰσή
xit eos in babylonem. ⁊ ait
γαγεν αὐτοὺς εἰς βαβυλῶνα. Καὶ εἶπεν

Incipit prefatio in librum Baruch.
Liber iſte qui baruch nomine pre=
notatur in hebreo canone non ha
betur: ſed tantũ in vulgata editione: ſi=
militer & epiſtola hieremie. Propter no
ticiam autẽ legentiũ hic ſcripta ſunt:
quia multa de chriſto nouiſſimiſq; tem
poribus indicant.

Incipit Baruch propheta. Cap̃. 1.
ET hec verba libri que ſcri=
pſit baruch filius nerie filii
maaſie filii ſedechie filii ſe=
dei filii helchie in babylonia
in anno qnto & in ſeptimo
die menſis: in tempore quo ceperunt
chaldei hieruſalẽ & ſuccenderunt eam
igni. Et legit baruch verba libri huius
ad aures iechonie filii ioachim regis iu
da: & ad aures vniuerſi populi veniẽtis
ad librũ: & ad aures potentiũ filiorũ re
gum & ad aures preſbyterorũ & ad au
res populi a minimo vſq; ad maximũ
eorum omniũ habitantium in babylo
nia ad flumen ſodi. Qui audientes plo
rabant & ieiunabant & orabant in con
ſpectu dñi. Et collegerũt pecuniam ſcḋm
q᷑ potuit vniuſcuiuſq; manus. Et miſe
runt in hieruſalẽ ad ioachim filium hel
chie filii ſalon ſacerdotẽ & ad reliquos
ſacerdotes & ad omnẽ populum qui in
uenti ſunt cum eo in hieruſalẽ cum ac
ciperent vaſa templi dñi que ablata fue
rant de templo reuocare in terrã iuda
decima die menſi ſiban: vaſa argentea
que fecit ſedechias filius ioſie rex iuda
poſtea quã cepiſſet nabuchodonoſor
rex babylonis iechoniam: & principes
& cunctos potentes & populum terre
ab hieruſalẽ & duxit eos vinctos in ba=
bylonẽ. Et dixerunt. Ecce miſimus ad
vos pecunias de quib⁹ emite holocau
ſtomata & thus & facite mãna: & offer
te pro peccato ad aram dñi dei noſtri.
Et orate pro vita nabuchodonoſor re
gis babylonis: & pro vita balthaſar filii
eius vt ſint dies eorum ſicut dies celi ſu
per terram: & vt det dñs virtutẽ nobis:
& illuminet oculos noſtros: vt viuam⁹
ſub vmbra nabuchodoſor regis baby
lonis: & ſub vmbra balthaſar filii eius:
et ſeruiamus eis multis diebus & inue
niamus gratiam in conſpectu eorum.
Et pro nobiſipſis orate ad dominũ de
um noſtrũ: quia peccauimus dño deo
noſtro & non eſt auerſus furor eius a
nobis vſq; in hũc diem. Et legite librũ
iſtum quem miſimus ad vos recitari in
templo domini in die ſolemni: & in die
oportuno. Et dicetis. Domino deo no=
ſtro iuſticia: nobis autẽ confuſio faciei
noſtre ſicut eſt dies hec omni iuda & ha
bitantibus in hieruſalẽ regibus noſtris
& principibus noſtris & ſacerdotibus
noſtris & pphetis noſtris & patribus
noſtris. Peccauimus ante dominũ deũ
noſtrum: & non credidimus diffidẽtes
in eum: & non fuimus ſubiectibiles illi
& non audiuimus vocem domini dei
noſtri: vt ambularemus in mandatis
eius que dedit nobis. A die qua eduxit
patres noſtros de terra egypti: vſq; ad

ecce miſimus ad vos argẽtũ ⁊
ἰδοὺ ἀπεστείλαμεν πρὸς ὑμᾶς ἀργύριον καὶ
emite argento holocauſtomata
ἀγοράσατε τοῦ ἀργυρίου ὁλοκαυτώματα
⁊ ꝑ peccato ⁊ thus. ⁊ fa=
καὶ περὶ ἁμαρτίας καὶ λίβανον. καὶ ποι
cite mãna ⁊ afferte ſup al=
ήσατε μάννα καὶ ἀνοίσατε ἐπὶ τὸ θυ=
tare dñi dei nr̃i ⁊ ora
σιαστήριον κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ προ
te pro vita nabuchodonoſor A
σεύξασθε περὶ τῆς ζωῆς ναβουχοδονόσωρ
regis babylonis ⁊ in vitã bal=
βασιλέως βαβυλῶνος καὶ εἰς ζωὴν βαλ
taſar filij eius. vt ſint dies eo=
τάσαρ υἱοῦ αὐτοῦ. ἵνα ὦσιν αἱ ἡμέραι αὐ
rum ſic̃ dies celi ſup trã:
τῶν ὡς αἱ ἡμέραι τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τῆς γῆς,
⁊ dabit dñs fortitudinẽ nobis ⁊ illuminabit
καὶ δώσει κύριος ἰσχὺν ἡμῖν καὶ φωτίσει
oculos nr̃os. ⁊ viuemus ſub
τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν. καὶ ζησόμεθα ὑπὸ
ũbra nabuchodonoſor regis ba=
τὴν σκιὰν ναβουχοδονόσωρ βασιλέως βα
bylonis ⁊ ſub vmbra baltaſar
βυλῶνος καὶ ὑπὸ τὴν σκιὰν βαλτάσαρ
fili⁹ eius: ⁊ ſeruiemus illis
υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ δουλεύσωμεν αὐτοῖς ἡ= B
dieb⁹ multis: ⁊ inueniemus grãm ĩ conſpe
μέρας πολλάς, καὶ εὑρήσωμεν χάριν ἐναντί
ctu illoꝝ. ⁊ orate ꝑ nobis ad
ον αὐτῶν. καὶ προσεύξασθε περὶ ἡμῶν πρὸς
dñm deũ nr̃m: q꞉ peccauimus
κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, ὅτι ἡμάρτομεν τῷ
dño deo nr̃o: ⁊ nõ eſt auerſus
κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, καὶ οὐκ ἀπέστρεψεν
furor. ⁊ ira eius a nobis vſq; in di=
ὁ θυμὸς καὶ ἡ ὀργὴ αὐτοῦ ἀφ᾽ ἡμῶν ἕως τῆς ἡμέ
em iſtam. ⁊ legetis librũ
ρας ταύτης. καὶ ἀναγνώσεσθε τὸ βιβλίον
hunc quẽ miſimus ad vos: vt reci=
τοῦτο ὃ ἀπεστείλαμεν πρὸς ὑμᾶς, ἐξαγο=
taretis in domo dñi in diebus feſtiuitatis ⁊
ρεῦσαι ἐν οἴκῳ κυρίου ἐν ἡμέραις ἑορτῆς καὶ
in diebus tp̃is. ⁊ dicetis dño
ἐν ἡμέραις καιροῦ. καὶ ἐρεῖτε τῷ κυρίῳ
deo nr̃o iuſticia. nobis aũt ɔfuſio C
θεῷ ἡμῶν ἡ δικαιοσύνη. ἡμῖν δὲ ἡ αἰσχύνη τῶν
faciei ſic̃ dies hec. homini iu=
προσώπων ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ἀνθρώπῳ ἰού
da ⁊ habitantib⁹ hieruſalem. ⁊
δα καὶ τοῖς κατοικοῦσιν ἱερουσαλήμ. καὶ
regibus nr̃is. ⁊ p̃ncipi=
τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν. καὶ τοῖς ἄρχου
bus nr̃is. ⁊ ſacerdotib⁹ nr̃is: ⁊
σιν ἡμῶν. καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἡμῶν, καὶ
pphetis nr̃is. ⁊ patri=
τοῖς προφήταις ἡμῶν, καὶ τοῖς πατρά=
bus nr̃is: coꝝ q̃ peccauim⁹ coram dño
σιν ἡμῶν, ὧν ἡμάρτομεν ἐναντίον κυρίου
⁊ nõ credidimus ei. ⁊ nõ audiuimus
καὶ ἠπειθήσαμεν αὐτῷ. καὶ οὐκ ἠκούσαμεν
vocẽ dñi dei nr̃i ambulare
τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν πορεύεσθαι
ĩ preceptis ei⁹ q̃ dedit ante fa=
τοῖς προστάγμασιν αὐτοῦ οἷς ἔδωκεν κατὰ πρό
ciem nr̃am. a die q̃ eduxit D
σωπον ἡμῶν. ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἐξήγαγεν
dñs patres nr̃os de terra egy=
κύριος τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐκ γῆς αἰγύ=
pti ⁊ vſq; ad diẽ hãc fuim⁹
πτου καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης ἤμεθα

© Biblioteca Nacional de España

increduli ad dñm deũ nr̃m. ⁊
ἀπειθοῦντες πρὸς κύριον θεὸν ἡμῶν. καὶ
leues eram⁹ ad nō audiēdũ vo
ἐσχεδιάζομεθα πρὸς τὸ μὴ ἀκούειν τῆς φω
cē ei⁹: ⁊ adheſerũt in nos ma
νῆς αὐτοῦ. καὶ ἐκολλήθη εἰς ἡμᾶς τὰ κα
la ⁊ maledictio quã cõſtituit dñs moy
κὰ καὶ ἡ ἀρὰ ἣν συνέταξε κύριος τῷ μω
ſi ſuo ſuo in die q̄ deduxit do
υσῆ παιδὶ αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ ἧ ἐξήγαγεν κύ=
min⁹ patres nr̃os de terra egypti:
ριος τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐκ γῆς αἰγύπτου,
vt daret nobis terrã fluētē lac ⁊ mel
δοῦναι ἡμῖν γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι
ſicut dies hec: ⁊ nō audiuim⁹
ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. καὶ οὐκ ἠκούσαμεν τῆς
A vocē dñi dei nr̃i ſm̃ oia
φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν κατὰ πάντας
verba ꝓphetaꝝ q̄s miſit
τοὺς λόγους τῶν προφητῶν ὧν ἀπέστει=
ad nos. ⁊ ambulauim⁹ vnuſq̄ſq; in
λεν πρὸς ἡμᾶς. καὶ ᾠχόμεθα ἕκαστος ἐν
ſenſu cordis ſui mali ope=
διανοίᾳ καρδίας αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς ἐργά
rari dijs alijs facere mala
ζεσθαι θεοῖς ἑτέροις ποιῆσαι τὰ κακὰ
ante oculos dñi dei noſtri.
κατ᾽ ὀφθαλμοὺς κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν. C.2.
Et ſtatuit dñs verbũ ſuũ qđ
Καὶ ἔστησεν κύριος τὸν λόγον αὐτοῦ ὃν
loquut⁹ eſt ad nos ⁊ ad iudices
ἐλάλησεν ἐφ᾽ ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τοὺς δικαστὰς
nr̃os q̄ iudicauerũt iſrael. ⁊
ἡμῶν τοὺς δικάσαντας τὸν ἰσραήλ. καὶ
ad reges nr̃os ⁊ ad
ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς ἡμῶν καὶ ἐπὶ τοὺς
principes nr̃os ⁊ ad hoīem iſra=
ἄρχοντας ἡμῶν καὶ ἐπὶ ἄνθρωπον ἰσρα=
el ⁊ iuda vt adduceret ſup nos mala
ὴλ καὶ ἰούδα τοῦ ἀγαγεῖν ἐφ᾽ ἡμᾶς κακὰ
B magna q̄ nō ſunt facta ſub om=
μεγάλα ἃ οὐκ ἐποιήθη ὑποκάτω παν=
ni celo ſicut factũ eſt in hieruſalē
τὸς τοῦ οὐρανοῦ καθὰ ἐποιήθη ἐν ἱερουσαλὴμ
ſm̃ ſcripta in lege moyſi
κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ μωυσῆ
comedere nos hoīem carnes filij
τοῦ φαγεῖν ἡμᾶς ἄνθρωπον σάρκας υἱοῦ
ſui hoīem carnes filie ſue:
αὐτοῦ ἄνθρωπον σάρκας θυγατρὸς αὐτοῦ.
⁊ dedit eos mãcipia oīb⁹
καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς ὑποχειρίους πάσαις
regnis q̄ ī circuitu nr̃o in
ταῖς βασιλείαις ταῖς κύκλῳ ἡμῶν εἰς
opprobriũ ⁊ in inuiũ in oīb⁹
ὀνειδισμὸν καὶ εἰς ἄβατον ἐν πᾶσι τοῖς
pp̃lis q̄ in circuitu nr̃o quo diſperſit e=
λαοῖς τοῖς κύκλῳ ἡμῶν οὗ διέσπειρεν αὐ
C os dñs illic. ⁊ facti ſunt ſubt⁹
τοὺς κύριος ἐκεῖ. καὶ ἐγενήθησαν ὑποκάτω
⁊ nō ſupra: q̄a peccauim⁹ dño
καὶ οὐκ ἐπάνω, ὅτι ἡμάρτομεν κυρίῳ τῷ
deo nr̃o ad nō audiēdũ vocē
θεῷ ἡμῶν πρὸς τὸ μὴ ἀκούειν τῆς φωνῆς
ei⁹. dño deo nr̃o iuſticia: nobis
αὐτοῦ. τῷ κυρίῳ θεῷ ἡμῶν ἡ δικαιοσύνη, ἡμῖν
aũt ⁊ patrib⁹ nr̃is cõfuſio
δὲ καὶ τοῖς πατράσιν ἡμῶν ἡ αἰσχύνη τῶν
facieꝝ ſicut dies hec q̄ locut⁹ eſt
προσώπων ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη ἃ ἐλάλησεν
dñs ſup nos oia mala iſta
κύριος ἐφ᾽ ἡμᾶς πάντα τὰ κακὰ ταῦτα

diem hanc eramus incredibiles ad dominũ deum noſtrum: & diſſipati receſſimus ne audiremus vocem ipſius. Et adheſerunt nobis multa mala & maledictiones que conſtituit dñs moyſi ſeruo ſuo: qui eduxit patres nr̃os de terra egypti dare nobis terram fluentem lac et mel ſicut hodierna die. Et non audiuimus vocem dñi dei noſtri ſm̃ oĩa verba prophetarũ quos miſit ad nos: & ad iudices noſtros: & abiuimus vnuſquiſq; in ſenſum cordis noſtri maligni: operari diis alienis facientes mala ante oculos domini dei noſtri 2.

PRopter quod ſtatuit dominus de⁹ noſter verbum ſuũ: quod locutus eſt ad nos: & ad iudices noſtros qui iudicauerunt in hieruſalem: & ad reges noſtros & ad principes noſtros & ad oēm iſrael & iuda vt adduceret dñs ſup nos mala magna que non ſunt facta ſub celo quemadmodũ facta ſunt in hieruſalem ſm̃ que ſcripta ſunt in lege moyſi: vt manducaret homo carnes filii ſui: & carnes filie ſue. Et dedit eos ſub manu regum omniũ qui ſunt in circuitu noſtro in improperium & in deſolationem & in omnibus populis in quibus nos diſperſit dñs. Et facti ſum⁹ ſubtus & nō ſupra: quia peccauimus domino deo noſtro nō obaudiendo voci ipſius. Domino deo noſtro iuſticia: nobis autem & patribus noſtris confuſio faciei: ſicut eſt dies hec. Quia locutus eſt dominus ſuper nos omnia mala hec que venerunt ſuper nos: & non ſumus deprecati faciem domini dei noſtri: vt reuerteremur vnuſquiſq; noſtrum a viis noſtris peſſimis. Et vigilauit dominus in malis & adduxit ea ſuper nos: quia iuſtus eſt dominus in omnibus opibus ſuis que mandauit nobis: & non audiuimus vocem ipſius vt iremus in preceptis domini que dedit ante faciē noſtram. Et nunc domine deus iſrael qui eduxiſti populum tuũ de terra egypti in manu valida: & in ſignis & in prodigiis: in virtute tua magna & in brachio excelſo: & feciſti tibi nomen ſicut eſt dies iſte: peccauimus: impie egimus: inique geſſimus domine deus noſter: in oĩbus iuſticiis tuis. Auertatur ira tua a nobis: quia derelicti ſumus pauci inter gentes vbi diſperſiſti nos. Exaudi domine preces noſtras & orationes noſtras & educ nos propter te: & da nobis inuenire gratiam ante faciem eorum qui nos abduxerunt: vt ſciat omnis terra quia tu es dñs deus noſter: & quia nomen tuũ inuocatum eſt ſup iſrael: & ſuper genus ipſius. Reſpice domine de domo ſancta tua in nos: & inclina aurem tuam & exaudi nos. Aperi oculos tuos & vide: quia non mortui qui ſunt in inferno: quorum ſpiritus acceptus eſt a viſceribus ſuis: dabunt honorē & iuſtificationē dño: ſed anima que triſtis eſt ſuper magnitudinē mali: & incedit curua & infirma: & oculi deficientes: & anima eſuriens dat tibi gloriam & iuſticiam domino: quia

venerũt ſup nos ⁊ nō deprecati ſum⁹ fa=
ἦλθεν ἐφ᾽ ἡμᾶς καὶ οὐκ ἐδεήθημεν τοῦ προσώ
ciē dñi vt reuerteremur vnuſq̄ſq; a
που κυρίου τοῦ ἀποστρέψαι ἕκαστον ἀπὸ
cogitationib⁹ cordis nr̃i ma
τῶν νοημάτων τῆς καρδίας αὐτῶν τῆς πονη
li: ⁊ vigilauit dñs ſup malis.
ρᾶς, καὶ ἐγρηγόρησεν κύριος ἐπὶ τοῖς κακοῖς.
⁊ induxit dñs ſup nos: q̄ꝛ iuſt⁹
καὶ ἐπήγαγεν κύριος ἐφ᾽ ἡμᾶς. ὅτι δίκαιος
dñs in oīb⁹ opib⁹ ſuis q̄ pre
ὁ κύριος ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἃ ἐνε=
cepit nobis. ⁊ nō audiuim⁹ vo
τείλατο ἡμῖν. καὶ οὐκ ἠκούσαμεν τῆς φω=
cē ei⁹ vt ãbularem⁹ in preceptis do
νῆς αὐτοῦ πορεύεσθαι τοῖς προστάγμασιν κυ
mini q̄ dedit ante faciē nr̃am.
ρίου οἷς ἔδωκεν κατὰ πρόσωπον ἡμῶν.
⁊ nũc dñe de⁹ iſrael q̄ eduxiſti
καὶ νῦν κύριε ὁ θεὸς ἰσραὴλ ὃς ἐξήγαγες
pp̃lm tuũ de terra egypti in manu
τὸν λαόν σου ἐκ γῆς αἰγύπτου ἐν χειρὶ
forti ⁊ in ſignis ⁊ in portētis ⁊
κραταιᾷ καὶ ἐν σημείοις καὶ ἐν τέρασιν καὶ
in virtute magna ⁊ in brachio excel
ἐν δυνάμει μεγάλῃ καὶ ἐν βραχίονι ὑψη
ſo. ⁊ feciſti tibi nomē ſicut di=
λῷ. καὶ ἐποίησας σεαυτῷ ὄνομα ὡς ἡ ἡμέ
es hec peccauim⁹: impie egim⁹ iniq̄
ρα αὕτη ἡμάρτομεν, ἠσεβήσαμεν ἠδική=
fecim⁹ dñs deus nr̃ ſup oīb⁹
σαμεν κύριε θεὸς ἡμῶν ἐπὶ πᾶσιν τοῖς
iuſtificationib⁹ tuis: auertat̃ furor
δικαιώμασίν σου, ἀποστραφήτω ὁ θυμός
tu⁹ a nobis: q̄ꝛ derelicti ſumus pauci
σου ἀφ᾽ ἡμῶν, ὅτι κατελείφθημεν ὀλίγοι
in gētib⁹ vbi diſperſiſti nos illuc.
ἐν τοῖς ἔθνεσιν οὗ διέσπειρας ἡμᾶς ἐκεῖ.
exaudi dñe orõnē nr̃am
ἐσάκουσον κύριε τῆς προσευχῆς ἡμῶν
⁊ deprecationē nr̃aꝫ ⁊ libera nos
καὶ τῆς δεήσεως ἡμῶν καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς
ꝓpter te: ⁊ da nobis gr̃am ante
ἕνεκέν σου, καὶ δὸς ἡμῖν χάριν κατὰ
faciē trãſmigrare faciētiũ nos. vt
πρόσωπον τῶν ἀποικισάντων ἡμᾶς. ἵνα
ſciat oīs terra q̄ꝛ tu es dñs de⁹
γνῷ πᾶσα ἡ γῆ ὅτι σὺ εἶ κύριος θεὸς
noſter: q̄ꝛ nomē tuũ inuocatũ eſt ſup iſ=
ἡμῶν, ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπεκλήθη ἐπὶ ἰσ
rael ⁊ ſup gen⁹ ei⁹. dñe reſpice
ραὴλ καὶ ἐπὶ τὸ γένος αὐτοῦ. κύριε κάτιδε
de domo ſancta tua: ⁊ cogita in
ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἁγίου σου, καὶ ἐννόησον εἰς
nos: inclina dñe aurē tuã ⁊ audi ⁊ aperi
ἡμᾶς. κλῖνον κύριε οὖς σου. καὶ ἄκουσον καὶ ἄνοι
dñe oculos tuos: ⁊ vide q̄ꝛ nō
ξον κύριε τοὺς ὀφθαλμούς σου, καὶ ἴδε ὅτι οὐχ οἱ
mortui in iferno q̄ꝝ aſſumpt⁹ ē ſp̃s
τεθνηκότες ἐν τῷ ᾅδῃ ὧν ἐλήφθη τὸ πνεῦμα
eoꝝ a viſcerib⁹ ſuis. da
αὐτῶν ἀπὸ τῶν σπλάγχνων αὐτῶν. δώσου=
bũt gl̃iam ⁊ iuſtificationē dño. ſed ani
σιν δόξαν καὶ δικαίωμα τῷ κυρίῳ. ἀλλ᾽ ἡ ψυ
ma triſtis ſup magnitudīe q̄ vadit
χὴ ἡ λυπουμένη ἐπὶ τὸ μέγεθος ὃ βαδίζει
curua ⁊ infirma ⁊ oculi
κύπτον καὶ ἀσθενοῦν καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ
deficiētes ⁊ aīa eſuriēs. da=
ἐκλείποντες καὶ ἡ ψυχὴ ἡ πεινῶσα. δώ
bũt tibi gl̃iam ⁊ iuſticiã dñe. q̄a
σουσίν σοι δόξαν καὶ δικαιοσύνην κύριε. ὅτι

nō ſup iuſtificationes patrū nr̄oꝝ τ
οὐκ ἐπὶ τὰ δικαιώματα τῶν πρων ἡμῶν καὶ
regū nr̄oꝝ nos fundi=
τῶν βασιλέων ἡμῶν ἡμεῖς καταβάλλο=
m⁹ miam nr̄am ante faciē tuā
μεθα τὸν ἔλεον ἡμῶν κατὰ πρόσωπόν σου
dn̄e de⁹ noſter.qꝛ immiſiſti furorē tuū
κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν.ὅτι ἐνῆκας τὸν θυμόν σου
τ irā tuā in nos ſicut loquu
καὶ τὴν ὀργήν σου εἰς ἡμᾶς καθάπερ ἐλά
tus es in manu ſuoꝝ tuoꝝ pro
λησας ἐν χειρὶ τῶν παίδων σου τῶν προ
phetaꝝ dicēs: ſic dixit dn̄s: inclinate
φητῶν λέγων,οὕτως εἶπεν κύριος,κλίνατε
legē vr̄am τ opamini re=
τὸν νόμον ὑμῶν καὶ ἐργάσασθε τῷ βασι=
gi babylonis: τ ſedete ſup
λεῖ βαβυλῶνος, καὶ καθίσατε ἐπὶ τῆς
terrā qͣm dedi patrib⁹ vr̄is. τ ſi
γῆς ἧς ἔδωκα τοῖς πατράσιν ὑμῶν.καὶ ἐὰν
nō audieritis vocē dn̄i operari
μὴ ἀκούσητε τῆς φωνῆς κυρίου ἐργάσασθαι
regi babylonis: defectionē faciā
τῷ βασιλεῖ βαβυλῶνος,ἔκλειψιν ποιήσω
de ciuitate iuda τ deforis hieruſalē:
ἐκ πόλεως ἰούδα καὶ ἔξωθεν ἱερουσαλήμ,
vocē letitie τ vocē gaudij
φωνὴν εὐφροσύνης καὶ φωνὴν χαρμοσύνης
vocē ſpōſi τ vocē ſpōſe: τ erit
φωνὴν νυμφίου καὶ φωνὴν νύμφης,καὶ ἔσαι
oīs terra in inuiū ab inhabitātib⁹.
πᾶσα ἡ γῆ εἰς ἄβατον ἀπὸ ἐνοικούντων.
τ nō audiuim⁹ vocē tuā vt opera
καὶ οὐκ ἠκούσαμεν τῆς φωνῆς σου ἐργάσα
remur regi babylonis. τ ſtatuiſti
σθαι τῷ βασιλεῖ βαβυλῶνος.καὶ ἔσησας
verba tua q̄ loquut⁹ es in manib⁹
τοὺς λόγους σου οὓς ἐλάλησας ἐν χερσὶν
ſuoꝝ tuoꝝ ꝓphetaꝝ vt trāſferrē
τῶν παίδων σου τῶν προφητῶν τοῦ ἐξενεχ
tur oſſa regū nr̄oꝝ τ oſſa
θῆναι τὰ ὀσᾶ βασιλέων ἡμῶν καὶ τὰ ὀσᾶ
patrū nr̄oꝝ de loco eoꝝ. τ
τῶν πατέρων ἡμῶν ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν.καὶ
ecce ſunt ꝓiecta calori di=
ἰδοὺ εἰσὶν ἐξερριμμένα τῷ καύματι τῆς ἡμέ
ei τ glaciei noctis. τ mor=
ρας καὶ τῷ παγετῷ τῆς νυκτός.καὶ ἀπέ=
tui ſunt in dolorib⁹ malis in fame τ
θανοσαν ἐν πόνοις πονηροῖς ἐν λιμῷ καὶ
in gladio τ in emiſſione. τ poſuiſti
ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν ἀποσολῇ.καὶ ἔθηκας τὸν
domū tuā vbi inuocatū eſt nomē tuū
οἶκόν σου οὗ ἐπικέκληται τὸ ὄνομά σου
in ea ſicut dies hec ꝓpt maliciā do
ἐπ᾽ αὐτῷ ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη διὰ πονηρίαν οἴ
m⁹ iſrael τ dom⁹ iuda. τ feciſti
κου ἰσραὴλ καὶ οἴκου ἰούδα.καὶ ἐποίησας
in nos dn̄e de⁹ noſter ſm oēm
εἰς ἡμᾶς κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν κατὰ πᾶσαν
equitatē tuā: τ ſm oēm miſera
ἐπιείκειάν σου, καὶ κατὰ πάντα οἰκτιρ=
tionē tuā magnā: ſicut loquut⁹ es in ma=
μόν σου τὸν μέγαν,καθὰ ἐλάλησας ἐν χει
nu ſui tui moyſi in die p̄cipiē
ρὶ παιδός σου μωυσῆ ἐν ἡμέρᾳ ἐντειλα
te te ei ſcribere legē tuā co=
μένου σου αὐτῷ γράψαι τὸν νόμον σου ἐναν
rā filijs iſrael dicēs: ſi nō audieritis
τίον υἱῶν ἰσραὴλ λέγων,ἐὰν μὴ ἀκούσητε
vocē meā. ꝑfecto turba magna
τῆς φωνῆς μου.ἦ μὴν ἡ βόμβησις ἡ μεγάλη

non ſm̄ iuſticias patrum noſtrorum
nos fundimus preces: & petimus miſe
ricordiam ante conſpectum tuum do=
mine deus noſter: ſed quia miſiſti iram
tuam & furorem tuum ſuper nos: ſicut
locutus es in manu puerorum tuorū
prophetarū dicens. Sic dicit domin⁹.
Inclinate humerum veſtrū & ceruicem
veſtrā: & opera facite regi babylonis:
et ſedebitis in terra quā dedi patribus
veſtris. Quod ſi non feceritis nec audie
ritis vocem domini dei veſtri operari
regi babylonie: defectionē veſtram fa=
ciam de ciuitatibus iuda: & a foris hie=
ruſalem: & auferam a vobis vocem io=
cunditatis & vocem gaudii: & vocem
ſponſi & vocem ſponſe: & erit oīs terra
ſine veſtigio ab inhabitantibus eam. Et
non audierunt vocē tuā vt operarētur
regi babylonis: & ſtatuiſti verba tua q̄
locutus es in manibus puerorū tuorū
prophetarū: vt trāſferrētur oſſa regū
noſtrorū: & oſſa patrū noſtroꝝ de loco
ſuo. Et ecce proiecta ſunt in calore ſo=
lis & in gelu noctis & mortui ſunt in
dolorib⁹ peſſimis: in fame & in gladio
& in emiſſione. Et poſuiſti templū in
quo inuocatū eſt nomen tuū in ipſo ſi=
cut hec dies propter iniquitatē domus
iſrael & domus iuda. Et feciſti in nobis
dn̄e deus noſter: ſm̄ omnē bonitatem
tuam & ſm̄ omnē miſerationē tuā illā
magnā: ſicut locutus es in manu pueri
tui moyſi in die qua precepiſti ei ſcribe
re legem tuā coram filiis iſrael dicens.
Si non audieritis vocem meā: multitu
do hec magna cōuertetur in minimā
gentem quoniā eos diſpergā: quia ſcio
ꝙ me non audiet populus. Populus eſt
enī dura ceruice. Et cōuertetur ad cor
ſuum in terra captiuitatis ſue: & ſcient
qa ego ſum dn̄s deus eorū: & dabo eis
cor & ītelligēt: & aures & audiēt: & lau
dabunt me in terra captiuitatis ſue: &
memores erunt nominis mei. Et auer
tent ſe a dorſo ſuo duro: & a malignita
tibus ſuis: quia reminiſcentur viam pa
trum ſuorum qui peccauerunt in me.
Et reuocabo illos in terram quā iuraui
patribus eorū abraam iſaac & iacob: &
dominabūtur ei⁹. Et multiplicabo eos
& non minorabūtur. Et ſtatuā illis teſta
mentū alterū ſempiternū: vt ſim illis
in deū & ipſi erunt mihi ī populū. Et nō
mouebo amplius populum meū filios
iſrael a terra quam dedi eis. 3.
ET nunc dn̄e oīpotens deus iſrael
anima in anguſtiis & ſpūs anxius
clamat ad te. Audi dn̄e & miſerere qa
deus es miſericors: & miſerere noſtri
quia peccauim⁹ ante te. Quia tu ſedes
in ſempiternū: & nos peribim⁹ in euū.
Dn̄e oīpotens deus iſrael audi nūc ora
tionem mortuorū iſrael: & filiorū ipſo
rum qui peccauerūt ante te: & non au=
dierunt vocem dn̄i dei ſui: & agglutina
ta ſunt nobis mala. Noli meminiſſe ini
quitatis patrū noſtroꝝ: ſed memento
manus tue & nominis tui in tempore
iſto: quia tu es dn̄e deus

multa hec reuertet in puā in
ἡ πολλὴ αὕτη ἀποστρέψει εἰς μικρὰν ἐν
gētib⁹ quo diſpergā eos illuc. qꝛ
τοῖς ἔθνεσιν οὗ διασπερῶ αὐτοὺς ἐκεῖ.ὅτι
cognoui ꝙ nō audiēt me. qꝛ ppl's E
ἔγνων ὅτι οὐ μὴ ἀκούσωσίν μου.ὅτι λαὸς
dure ceruicis eſt. τ cōuertent
σκληροτράχηλός ἐστιν. καὶ ἐπιστρέψουσιν
ad cor ſuū in terra trāſmigratiōis eo=
ἐπὶ καρδίαν αὐτῶν ἐν γῇ ἀποικισμοῦ αὐ
rū: τ ſciēt qꝛ ego dn̄s de⁹ eo
τῶν,καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς αὐ
rū: τ dabo eis cor τ aures
τῶν, καὶ δώσω αὐτοῖς καρδίαν καὶ ὦτα
audiētes τ laudabūt me in terra trāſmi=
ἀκούοντα καὶ αἰνέσουσίν με ἐν γῇ ἀποικισ
gratiōis ſue. τ recordabunt nominis
μοῦ αὐτῶν. καὶ μνησθήσονται τοῦ ὀνόματός
mei: τ auertēt ſe a dorſo ſuo
μου, καὶ ἀποστρέψουσιν ἀπὸ νώτου αὐτῶν
duro τ a malignitatib⁹ reꝝ
τοῦ σκληροῦ καὶ ἀπὸ πονηριῶν πραγμάτων
ſuaꝝ. qꝛ reminiſcar vie pa=
αὐτῶν.ὅτι μνησθήσομαι τῆς ὁδοῦ τῶν πα
trū ſuoꝝ q̄ peccant corā
τέρων αὐτῶν τῶν ἁμαρτανόντων ἐναντι= F
dn̄o. τ reducā illos in terrā
κυρίου.καὶ ἀποστρέψω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν
quā iuraui patrib⁹ ſuis abra=
ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν τῷ ἀβρα
am τ iſaac τ iacob: τ dn̄abū
ὰμ καὶ τῷ ἰσαὰκ καὶ τῷ ἰακώβ,καὶ κυριεύ
tur ei⁹. τ multiplicabo eos τ nō
σουσιν αὐτῆς. καὶ πληθυνῶ αὐτοὺς καὶ οὐ
minorabunt. τ ſtatuā eis teſtamētū
μὴ σμικρυνθῶσιν.καὶ στήσω αὐτοῖς διαθήκην
eternū vt ſim ego illis in deū: τ
αἰώνιον τοῦ εἶναί με αὐτοῖς εἰς θεόν, καὶ
ipi erūt mihi in pplm. τ nō mouebo
αὐτοὶ ἔσονταί μοι εἰς λαόν. καὶ οὐ κινήσω
vltra pplm meū iſrael a trra quā G
ἔτι τὸν λαόν μου ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς ἧς
dedi eis.
ἔδωκα αὐτοῖς. Ca.3.
DOmine ops de⁹ iſrael:
Ὦ Κύριε παντοκράτωρ ὁ θεὸς ἰσραήλ,
aīa in anguſtijs τ ſpūs anxi⁹ clama
ψυχὴ ἐν στενοῖς καὶ πνεῦμα ἀκηδιῶν κέκρα
uit ad te: audi dn̄e τ miſerere: qꝛ
γεν πρὸς σέ,ἄκουσον κύριε καὶ ἐλέησον,ὅτι
de⁹ miſericors es τ miſerere: qꝛ peccaui
θεὸς ἐλεήμων εἶ καὶ ἐλέησον, ὅτι ἡμάρτο=
m⁹ corā te: qꝛ tu ſedēs in eternū
μεν ἐναντίον σου,ὅτι σὺ καθήμενος τὸν αἰῶ
nū: τ nos pereūtes in ſeculū.
να,καὶ ἡμεῖς ἀπολλύμενοι τὸν αἰῶνα.
dn̄e ops de⁹ iſrael:
κύριε παντοκράτωρ ὁ θεὸς ἰσραήλ,
audi iā orationē mortuo=
ἄκουσον δὴ τῆς προσευχῆς τῶν τεθνηκό=
rū iſrael: τ filioꝝ eoꝝ q̄ peccant
των ἰσραήλ, καὶ υἱῶν τῶν ἁμαρτανόντων
corā te q̄ nō audierūt vocē do
ἐναντίον σου οἳ οὐκ ἤκουσαν τῆς φωνῆς κυ
mini dei ſui: τ adheſerūt nobis
ρίου τοῦ θεοῦ αὐτῶν,καὶ ἐκολλήθη ἡμῖν τὰ
mala. ne memineris iniqtatū patrū nr̄oꝝ:
κακά.μὴ μνησθῇς ἀδικιῶν πατέρων ἡμῶν,
ſed memēto man⁹ tue τ nominis
ἀλλὰ μνήσθητι χειρός σου καὶ ὀνόματός
tui in tp̄e hoc. qꝛ tu dn̄s deus
σου ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ.ὅτι σὺ κύριος ὁ θεὸς

© Biblioteca Nacional de España

noſter ⁊ laudabimꝰ te dn̄s. q2 ꝑpt
ἡμῶν καὶ αἰνέσομεν σε κύριε. ὅτι διὰ
hoc dediſti timorē tuū in cor
τοῦτο ἔδωκας τὸν φόβον σου ἐπὶ καρ-
E dibꝰ nr̄is vt inuocemꝰ nomē tuū
δίαις ἡμῶν τοῦ ἐπικαλεῖσθαι τὸ ὄνομά σου
⁊ laudemꝰ te in trāſmigratiōe nr̄a: q2
καὶ αἰνέσωμεν σε ἐν τῇ ἀποικίᾳ ἡμῶν, ὅτι
auertimꝰ ſup cor nr̄m oēm
ἀπεστρέψαμεν ἐπὶ καρδίαν ἡμῶν πᾶσαν
B iniqtatē patrū nr̄oꝝ q̄ peccauerūt
ἀδικίαν πατέρων ἡμῶν τῶν ἡμαρτηκότων
corā te. ecce nos hodie in
ἐναντίον σου. ἰδοὺ ἡμεῖς σήμερον ἐν τῇ
trāſmigratiōe nr̄a quo diſpſiſti nos illic
ἀποικίᾳ ἡμῶν οὗ διέσπειρας ἡμᾶς ἐκεῖ
in improperiū ⁊ in maledictionē ⁊ in debi
εἰς ὀνειδισμὸν καὶ εἰς ἀρὰν καὶ εἰς ὄφλη
tū ſm oēs iniqtates pa-
σιν κατὰ πάσας τὰς ἀδικίας τῶν πατέ-
trū nr̄oꝝ q̄ receſſerūt a dn̄o deo
ρων ἡμῶν οἳ ἀπέστησαν ἀπὸ κυρίου θεοῦ
nr̄o. audi iſrael mādata vite: auribꝰ p
ἡμῶν. ἄκουε ἰσραὴλ ἐντολὰς ζωῆς, ἐνωτί-
F cipite vt ſciatis prudētiā. q̄d eſt iſrael q2
σασθε γνῶναι φρόνησιν. τί ἐστιν ἰσραὴλ ὅτι
in terra inimicoꝝ es: inueteraſti in t̄ra alie
ἐν γῇ τῶν ἐχθρῶν εἶ, ἐπαλαιώθης ἐν γῇ ἀλ
na: coinq̄natꝰ es cū mortuis. reputa-
λοτρίᾳ, συνεμιάνθης τοῖς νεκροῖς. προσελο-
tus es cū his q̄ in iferno: dereliq̄ſti
γίσθης μετὰ τῶν εἰς ᾅδου, ἐγκατέλιπες
C fontē ſapiētie via dei. ſi
τὴν πηγὴν τῆς σοφίας τῇ ὁδῷ τοῦ θεοῦ. εἰ
ambulaſſes habitaſſes in pace ieternū.
ἐπορεύθης κατῴκισας ἐν εἰρήνῃ τὸν αἰῶνα.
diſce vbi eſt prudētia vbi eſt fortitudo.
μάθε ποῦ ἐστιν φρόνησις ποῦ ἐστιν ἰσχύς.
vbi eſt itellectꝰ vt ſcias ſimul. vbi
ποῦ ἐστιν σύνεσις τοῦ γνῶναι ἅμα. ποῦ
G eſt lōgeuitas ⁊ vita. vbi eſt lumē
ἐστιν μακροβίωσις καὶ ζωή. ποῦ ἐστιν φῶς
oculoꝝ ⁊ pax. q̄s īuenit locū
ὀφθαλμῶν καὶ εἰρήνη. τίς εὗρεν τὸν τόπον
eiꝰ: ⁊ q̄s intrauit in theſauros
αὐτῆς, καὶ τίς εἰσῆλθεν εἰς τοὺς θησαυροὺς
eius: vbi ſunt p̄ncipes gētiū ⁊
αὐτῆς, ποῦ εἰσιν οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν καὶ
dn̄antes beſtijs q̄ ſup terrā:
οἱ κυριεύοντες τῶν θηρίων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς,
in auibꝰ celi illudētes: ⁊
οἱ ἐν τοῖς ὀρνέοις τοῦ οὐρανοῦ ἐμπαίζοντες, καὶ
D argētū theſaurizātes ⁊ auꝝ cui
τὸ ἀργύριον θησαυρίζοντες καὶ τὸ χρυσίον ᾧ
cōfiderūt hoies ⁊ nō eſt finis
ἐπεποίθεισαν ἄνθρωποι καὶ οὐκ ἔστιν τέλος
acq̄ſitiōis coꝝ. q2 argētū fabri
τῆς κτήσεως αὐτῶν. ὅτι οἱ τὸ ἀργύριον τε-
A cātes: ⁊ ſolliciti ⁊ nō eſt inuē
κταίνοντες, καὶ μεριμνῶντες, καὶ οὐκ ἔστιν ἐξ
tio operꝝ illoꝝ. exterminati ſūt
εὕρεσις τῶν ἔργων αὐτῶν. ἠφανίσθησαν
⁊ ad infero deſcēderūt ⁊ alij ſurre-
καὶ εἰς ᾅδου κατέβησαν καὶ ἄλλοι ἀντα-
xerūt. pro illis. iuniores viderūt lumē ⁊
νέστησαν ἀντ᾽ αὐτῶν. νεώτεροι ἴδον φῶς καὶ
habitauerūt ſup terrā: viā āt ſciētie
κατῴκησαν ἐπὶ τῆς γῆς, ὁδὸν δὲ ἐπιστήμης
nō cognouerūt: neq3 itellexerūt ſemitas eiꝰ:
οὐκ ἔγνωσαν, οὐδὲ συνῆκαν τρίβους αὐτῆς,
neq3 ſuſceperūt eā. filij eoꝝ a
οὐδὲ ἀντελάβοντο αὐτῆς. υἱοὶ αὐτῶν ἀπὸ

noſter: & laudabimus te dn̄e: quia pro-
pter hoc dediſti timorem tuū in cordi
bus nr̄is: & vt inuocemus nomen tuū
& laudemus te in captiuitate nr̄a: quia
cōuertimur ab iniqtate patrū noſtroꝝ
qui peccauerūt ante te. Et ecce nos in
captiuitate nr̄a ſumus hodie quo nos
diſperſiſti in iproperiū & in maledictū
& in peccatū ſm oēs iniqtates patrum
noſtrorū q diſceſſerūt a te dn̄e deus nr̄.
Audi iſrael mādata vite: auribus pcipe
vt ſcias prudentiā. Quid eſt iſrael ꝙ in
terra inimicorū es. Inueteraſti in terra
aliena: coinqnatus es cū mortuis. De-
putatus es cū deſcendētibꝰ in infernū:
dereliqſti fontē ſapiētie. Nā ſi in via dei
ambulaſſes habitaſſes vtiq3 in pace ſup
terrā. Diſce vbi ſit prudētia vbi ſit virtus
vbi ſit intellectus: vt ſcias ſimul vbi ſit
longiturnitas vite & victus: vbi ſit lumē
oculorū & pax. Quis inuenit locū eiꝰ.
Et quis intrauit in theſauros eius? Vbi
ſunt principes gentiū & qui dn̄antur
ſup beſtias q ſunt ſup terrā. Qui in aui
bus celi ludūt: q argentū theſaurizāt &
aurū in quo cōfidūt hoies: & nō ē finis
acqſitionis eorū. Qui argentū fabricāt
& ſolliciti ſunt nec ē inuētio operū illo
rū. Exterminati ſunt & ad inferos deſcē
derūt. & alii loco eoꝝ exſurrexerūt. Iu
uenes viderūt lumē & habitauerūt ſup
terrā. Viā aūt diſcipline ignorauerūt ne
q3 itellexerūt ſemitas eiꝰ: neq3 filii eoꝝ
ſuſceperūt eam. A facie ipſorū longe
facta eſt. Non ē audita in terra chanaā:
neq3 viſa eſt in themā. Filii quoq3 agar
qui exquiſierūt prudentiā que de terra
eſt: negociatores terre & theman: & fa-
bulatores & exquiſitores prudentie &
intelligētie: viā aūt ſapiētie neſcierūt:
neq3 cōmemorati ſunt ſemitas eius. O
iſrael ꝙ magna eſt domus dei: & ingēs
locus poſſeſſionis eiꝰ. Magnus eſt & nō
habet finē: excelſus & imenſus. Ibi fue
runt gigātes noiati: illi qui ab initio fue
runt ſtatura magna ſcientes bellū. Nō
hos elegit dn̄s: neq3 viā diſcipline inue
nerunt: ꝓpterea perierūt. Et qm̄ non
habuerūt ſapientiā interierūt ꝓpter ſuā
inſipientiā. Quis aſcēdit in celū & acce
pit eam & eduxit eā de nubibus? Quis
tranſfretauit mare & inuenit illā & attu
lit illā ſup aurū electū? Non eſt q poſſit
ſcire vias eius: neq3 qui exqrat ſemitas
eius. Sed qui ſcit vniuerſa nouit eam: &
adinuenit eā prudentia ſua. Qui prepa
rauit terrā in eterno tpe: & repleuit eā
bipedibus & q̄drupedibus. Qui emit-
tit lumē & vadit: & vocauit illud: & obe
dit illi in tremore. Stelle aūt dederunt
lumen in cuſtodiis ſuis: & letate ſunt.
Vocate ſunt & dixerunt. Adſumus. Et
luxerunt ei cum iocunditate: qui fecit
illas. Hic eſt deus noſter & eſtimabitur
alius aduerſum eum. Hic adinuenit
omnē viam diſcipline: & tradidit illam
iacob puero ſuo: & iſrael dilecto ſuo.
Poſt hec in terris viſus eſt & cum homi
bus conuerſatus eſt. 4.

via ipſoꝝ lōge facti ſūt. neq3 au
τῆς ὁδοῦ αὐτῶν πόρρω ἐγενήθησαν. οὐδὲ ἠ-
dita eſt in chanaā neq3 viſa ē in themā.
κούσθη ἐν χαναὰν οὐδὲ ὤφθη ἐν θαιμάν.
neq3 filij agar exquirētes prudentiā q̄
οὔτε υἱοὶ ἄγαρ ἐκζητοῦντες τὴν σύνεσιν οἱ
ſup terrā: mercatores merā ⁊ the
ἐπὶ τῆς γῆς, οἱ ἔμποροι τῆς μερρὰν καὶ θαι-
mā ⁊ fabulatores ⁊ examinatores
μὰν καὶ οἱ μυθολόγοι καὶ οἱ ἐκζητηταὶ τῆς
prudētie. viā āt ſapiētie nō cognouerūt neq3
συνέσεως. ὁδὸν δὲ σοφίας οὐκ ἔγνωσαν οὐδὲ
recordati ſunt ſemitas eiꝰ. o iſrael
ἐμνήσθησαν τὰς τρίβους αὐτῆς. ὦ ἰσραὴλ
quā magna domꝰ dei: ⁊ ꝓlixꝰ lo-
ὡς μέγας ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπιμήκης ὁ τό
cus poſſeſſionis eiꝰ: magnꝰ ⁊ nō hēt
πος τῆς κτήσεως αὐτοῦ, μέγας καὶ οὐκ ἔχει
finē. excelſus ⁊ imēſus: ibi fue
τελευτήν. ὑψηλὸς καὶ ἀμέτρητος, ἐκεῖ ἐγεννή
rūt gigātes nominati ab initio
θησαν οἱ γίγαντες οἱ ὀνομαστοὶ οἱ ἀπ᾽ ἀρχῆς
exñtes magni ſciētes bellū.
γενόμενοι εὐμεγέθεις ἐπιστάμενοι πόλεμον.
nō hos elegit deꝰ: neq3 viā ſcien-
οὐ τούτους ἐξελέξατο ὁ θεός, οὐδὲ ὁδὸν ἐπιστή
tie dedit illis: ⁊ perierūt eo q̄d
μης ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἀπώλοντο παρὰ τὸ
nō hērēt prudētiā. perierūt ꝑpt teme
μὴ ἔχειν φρόνησιν. ἀπώλοντο διὰ τὴν ἀβου-
ritatē eoꝝ. q̄s aſcēdit in celū ⁊ acce
λίαν αὐτῶν. τίς ἀνέβη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἔλα
pit eā: ⁊ deduxit eā de
βεν αὐτήν; καὶ κατεβίβασεν αὐτὴν ἐκ τῶν
nubibꝰ: q̄s trāſiuit trās mare ⁊
νεφελῶν; τίς διέβη πέραν τῆς θαλάσσης καὶ
inuenit eā: ⁊ afferet eā auro ele-
εὗρεν αὐτήν, καὶ οἴσει αὐτὴν χρυσίου ἐκ-
cto: nō eſt cognoſcēs viā eiꝰ:
λεκτοῦ; οὐκ ἔστιν ὁ γινώσκων τὴν ὁδὸν αὐτῆς,
neq3 q̄ cōſideret ſemitā eiꝰ: ſed
οὐδὲ ὁ ἐνθυμούμενος τὴν τρίβον αὐτῆς, ἀλλ᾽ ὁ
ſciēs oīa cognoſcit eā: adiuenit
εἰδὼς τὰ πάντα γινώσκει αὐτήν, ἐξεῦρεν
eā prudētia ſua. q̄ p̄parauit
αὐτὴν τῇ συνέσει αὐτοῦ. ὁ κατασκευάσας τὴν
terrā in eternū tp̄s ipleuit eā iumē
γῆν εἰς αἰῶνα χρόνον ἐνέπλησεν αὐτὴν κτη
tis q̄drupedibꝰ. q̄ mittit lumē
νῶν τετραπόδων. ὁ ἀποστέλλων τὸ φῶς
⁊ ibit. vocauit illud: ⁊ obediuit
καὶ πορεύσεται. ἐκάλεσεν αὐτό, καὶ ὑπήκου
illi timore. at ſtelle ſplēduerūt in
σεν αὐτῷ τρόμῳ. οἱ δὲ ἀστέρες ἔλαμψαν ἐν
cuſtodijs ſuis ⁊ letate ſunt.
ταῖς φυλακαῖς αὐτῶν καὶ ηὐφράνθησαν.
vocauit eos ⁊ dixerūt adſumꝰ.
ἐκάλεσεν αὐτοὺς καὶ εἶπαν πάρεσμεν.
ſplēduerūt cū letitia ei q̄ fecit
ἔλαμψαν μετ᾽ εὐφροσύνης τῷ ποιήσαντι
illos. hic deꝰ nr̄ nō reputabit
αὐτούς. οὗτος ὁ θεὸς ἡμῶν οὐ λογισθήσεται
aliꝰ aduerſus eū. inuenit oēm viā
ἕτερος πρὸς αὐτόν. ἐξεῦρεν πᾶσαν ὁδὸν
ſciētie: ⁊ dedit eā iacob ſer-
ἐπιστήμης, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν ἰακὼβ τῷ παι
uo ſuo ⁊ iſrael dilecto ſuo.
δὶ αὐτοῦ καὶ ἰσραὴλ τῷ ἠγαπημένῳ αὐτοῦ.
poſt hoc in terra viſus ē ⁊ iter
μετὰ τοῦτο ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη καὶ ἐν τοῖς
hoies cōuerſatus eſt.
ἀνθρώποις συνανεστράφη. C.4.

© Biblioteca Nacional de España

Tex.gre.cũ inter.latina.

Hic liber pceptoꝝ
Αὕτη ἡ βίβλος τῶν προσαγμάτων τοῦ
dei: ⁊ lex exiſtẽs in eternũ.
θεοῦ, καὶ ὁ νόμος ὁ ὑπάρχων εἰς τὸν αἰῶνα.
oẽs tenentes eã in vitã: at
πάντες οἱ κρατοῦντες αὐτὴν εἰς ζωὴν, οἱ δὲ
derelinquẽtes eã morienť. con=
καταλείποντες αὐτὴν ἀποθανοῦνται. ἐπι=
uertere iacob ⁊ apphẽde eã. am=
στρέφου ἰακὼβ καὶ ἐπιλαβοῦ αὐτῆς. διό=
bula ad ſplẽdorẽ corã lũi=
δευσον πρὸς τὴν λάμψιν κατέναντι τοῦ φω
ne ei⁹. ne des alteri gl̃iã tuã
τὸς αὐτῆς. μὴ δῷς ἑτέρῳ τὴν δόξαν σου
⁊ q̃ ſunt vtilia tibi gẽti aliene. bea
καὶ τὰ συμφέροντά σοι ἔθνει ἀλλοτρίῳ. μα
ti ſum⁹ iſrael: qꝛ placita deo
κάριοί ἐσμεν ἰσραὴλ, ὅτι τὰ ἀρεστὰ τῷ θεῷ
nobis cognita ſunt. cõfidite pple me⁹ me=
ἡμῖν γνωστά ἐστιν. θαρσεῖτε λαός μου μνη
moriale iſrael. venũdati eſtis gẽtib⁹ nõ
μόσυνον ἰσραήλ. ἐπράθητε τοῖς ἔθνεσιν οὐκ
in pditionẽ. ppť qđ ãt ad iracũdiã puocaſtis vos
εἰς ἀπώλειαν. διὰ δὲ τὸ παροργίσαι ὑμᾶς
deũ traditi eſtis aduerſarijs.
τὸν θεὸν παρεδόθητε τοῖς ὑπεναντίοις.
exacerbaſtis eñi eũ q̃ fecit vos: ſa
παρωξύνατε γὰρ τὸν ποιήσαντα ὑμᾶς, θύ
crificãtes demonijs ⁊ nõ deo. obliti eſtis
σαντες δαιμονίοις καὶ οὐ θεῷ. ἐπελάθεσθε
ãt eũ q̃ genuit vos deũ eternũ: cõ
δὲ τὸν φύσαντα ὑμᾶς θεὸν αἰώνιον, ἐλυ=
triſtatis ãt ⁊ eã q̃ nutriuit vos hie
πήσατε δὲ καὶ τὴν ἐκθρέψασαν ὑμᾶς ἱε
ruſalẽ: vidit eñi aduenientẽ vobis
ρουσαλήμ, ἴδεν γὰρ τὴν ἐπελθοῦσαν ὑμῖν
irã a deo ⁊ dixit :audite
ὀργὴν παρὰ τοῦ θεοῦ καὶ εἶπεν, ἀκούσατε
cõfines ſion: induxit mihi de⁹ lu=
αἱ πάροικοι σιών, ἐπήγαγέ μοι ὁ θεὸς πέν=
ctũ magnũ. vidi eñi captiuitatẽ
θος μέγα. ἴδον γὰρ τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν
filioꝝ meoꝝ ⁊ filiaꝝ quã induxit e=
υἱῶν μου καὶ θυγατέρων ἣν ἐπήγαγεν αὐ=
is etern⁹: nutriui eñi illos cũ iucũ
τοῖς ὁ αἰώνιος, ἔθρεψα γὰρ αὐτοὺς μετ' εὐ=
ditate: dimiſi ãt illos cũ
φροσύνης, ἐξαπέστειλα δὲ αὐτοὺς μετὰ
fletu ⁊ luctu. nemo ſupgau=
κλαυθμοῦ καὶ πένθους. μηδεὶς ἐπιχαι=
deat mihi vidue ⁊ derelicte a
ρέτω μοι τῇ χήρᾳ καὶ καταλειφθείσῃ ὑπὸ
multis. deſolata ſũ ppť peccata
πολλῶν. ἠρημώθην διὰ τὰς ἁμαρτίας τῶν
filiorũ meoꝝ qꝛ declinauerũt a lege dei: iu=
τέκνων μου διότι ἐξέκλιναν ἐκ νόμου θεοῦ, δι
ſtificatiões ãt ſuas nõ cognouerũt: neq̃ ãbu=
καιώματα δὲ αὐτοῦ οὐκ ἔγνωσαν, οὐδὲ ἐπο
lauerũt vijs mãdatoꝝ dei. neq̃ ſemi=
ρεύθησαν ὁδοῖς ἐντολῶν θεοῦ, οὐδὲ τρί=
tis diſcipline in iuſticia ei⁹ aſcẽde
βοις παιδείας ἐν δικαιοσύνῃ αὐτοῦ ἐπέβη
rũt. veniãt cõfines ſion ⁊
σαν. ἐλθέτωσαν αἱ πάροικοι σιὼν καὶ
memorate captiuitatẽ filioꝝ meoꝝ
μνήσθητε τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν υἱῶν μου
⁊ filiaꝝ quã induxiſti illis
καὶ τῶν θυγατέρων ἣν ἐπήγαγες αὐτοῖς
etern⁹. induxit eñi gẽtem ſup eos de lõ
ὁ αἰώνιος. ἐπήγαγε γὰρ ἔθνος ἐπ' αὐτοὺς μα
ge gẽtẽ ipudẽtẽ ⁊ alteri⁹ lingue. qꝛ
κρόθεν ἔθνος ἀναιδὲς καὶ ἀλλόγλωσσον. ὅτι

Trãſla.B.Hiero.

Hic liber mandatorũ dei: & lex que eſt in eternũ. Oẽs qui tenent eã: peruenĩet ad vitã: qui aũt dereliquerũt eam in mortẽ. Conuertere iacob & apprehende eã: ambula per viã ad ſplendorẽ eius cõtra lumen eius. Ne tradas alteri gloriã tuã & dignitatem tuã genti aliene. Beati ſumus iſrael: quia que deo placẽt manifeſta ſũt nobis. Animeqor eſto popul⁹ dei memorabilis iſrael. Venundati eſtis gentibus: nõ in pditionẽ: ſed ppter quod in ira dei ad iracundiã prouocaſtis dominũ: traditiq̃ eſtis aduerſariis. Exacerbaſtis eñi eũ qui fecit vos deum eternũ ĩmolantes demoniis & non deo. Obliti eñi eſtis eius qui nutriuit vos: & cõtriſtatis nutricem veſtrã hieruſalẽ. Vidit enĩ iracundiã a deo venientẽ vobis: & dixit. Audite confines ſion. Adduxit enim mihi deus luctum magnũ. Vidi enim captiuitatẽ populi mei filiorũ meorũ: & filiarũ quã ſuperduxit illis eternus. Nutriui enim illos cum iocũditate: dimiſi autẽ illos cum fletu & luctu. Nemo gaudeat ſuper me viduam & deſolatã: a multis derelicta ſum ppter peccata filiorũ meorũ: quia declinauerũt a lege dei. Iuſticias autẽ ipſius neſcierũt: nec ambulauerũt per vias mãdatorũ dei: neq̃ p ſemitas veritatis eius cũ iuſticia igreſſi ſunt. Veniãt cõfines ſion: & memorẽtur captiuitatẽ filiorũ & filiarum mearũ: quã ſupduxit illis eternus. Adduxit eĩ ſup illos gentẽ de longinquo: gentẽ improbã & alterius lingue: qui nõ ſunt reueriti ſenẽ: neq̃ puerorũ miſerti ſunt. Et adduxerunt dilectos vidue: & a filiis vnicã deſolauerunt. Ego aũt qđ poſſum adiuuare vos? Qui enim adduxit ſup vos mala: ipſe vos eripiet de manib⁹ inimicorũ vr̃oꝝ. Ambulate filii ambulate: ego enĩ derelicta ſum ſola. Exui me ſtola pacis: ĩdui autẽ me ſacco obſecrationis: & clamabo ad altiſſimũ in dieb⁹ meis. Aĩequiores eſtote filii: clamate ad dñm & eripiet vos de manu principũ inimicorum. Ego enim ſperaui in eternũ ſalutẽ veſtrã: & venit mihi gaudiũ a ſancto ſup miſericordia: que veniet vobis ab eterno ſalutari noſtro. Emiſi enim vos cuꝫ luctu & ploratu: reducet autem vos mihi dñs cũ gaudio & iocunditate in ſempiternũ. Sicut enim viderũt vicine ſion captiuitatẽ veſtrã a deo: ſic videbunt & in celeritate ſalutẽ veſtram in deo que ſupueniet vobis cum honore magno et ſplendore eterno. Filii pacienter ſuſtinete iram que ſupueniet vobis. Perſecutus eſt enim te inimicus tuus: ſed cito videbitis perditionẽ ipſius: & ſuper ceruices ipſius aſcendes. Delicati mei ambulauerunt vias aſperas. ducti ſunt enim vt grex direptus ab inimicis. Animequiores eſtote filii & proclamate ad dominum. Erit enim memoria veſtra ab eo qui duxit vos. Sicut enĩ fuit ſenſus veſter vt erraretis a deo: decies tantum iterũ cõuertentes requiretis eum. Qui enim induxit vobis mala: ipſe rurſum adducet vobis ſempiternam ∞∞∞

Baruch. Cap. iiii.

nõ erubuerũt ſenẽ neq̃ pueri miſti
οὐκ ᾐσχύνθησαν πρεσβύτην οὐδὲ παιδίον ἠλέ A
ſunt: ⁊ abduxerũt dilectos
ησαν, καὶ ἀπήγαγον τοὺς ἀγαπητοὺς τῆς
vidue ⁊ a filiab⁹ vnicã deſo=
χήρας καὶ ἀπὸ τῶν θυγατέρων τὴν μόνην ἠρή
lauerũt: ego ãt q̃d potẽs ſũ adiuuare vos?
μωσαν, ἐγὼ δὲ τί δυνατὴ βοηθῆσαι ὑμῖν; ὁ
nã q̃ induxit vobis mala: eripiet vos
γὰρ ἐπαγαγὼν ὑμῖν τὰ κακά, ἐξελεῖται ὑμᾶς
de manu inimicoꝝ vr̃oꝝ. ambulate filij am
ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ὑμῶν. βαδίζετε τέκνα βα
bulate ego ãt relicta ſum deſta. exui
δίζετε ἐγὼ δὲ κατελείφθην ἔρημος. ἐξεδυσά
me ſtola pacis: indui me ãt ſac
μην τὴν στολὴν τῆς εἰρήνης, ἐνεδυσάμην δὲ σάκ B
co deprecatiõis mee: clamabo ad eter
κον τῆς δεήσεώς μου, κεκράξομαι πρὸς τὸν αἰώ
nũ in dieb⁹ meis. cõfidite filij
νιον ἐν ταῖς ἡμέραις μου. θαρσεῖτε τέκνα
clamate ad deũ: ⁊ eripiet vos
βοήσατε πρὸς τὸν θεόν, καὶ ἐξελεῖται ὑμᾶς
de potẽtatu de manu inimicoꝝ. ego eñi iã
ἐκ δυναστείας ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν. ἐγὼ γὰρ ἤδη
ſperaui in eterno ſalutẽ vr̃am:
ἤλπισα ἐπὶ τῷ αἰωνίῳ τὴν σωτηρίαν ὑμῶν, C
⁊ venit mihi gaudiũ a ſancto ſup
καὶ ἦλθέν μοι χαρὰ παρὰ τοῦ ἁγίου ἐπὶ τῇ
miſericordia q̃ veniet vobis velociť ab
ἐλεημοσύνῃ ἣ ἥξει ὑμῖν ἐν τάχει παρὰ τοῦ
eterno ſaluatore nr̃o: emiſi eñi vos cũ
αἰωνίου σωτῆρος ἡμῶν. ἐξέπεμψα γὰρ ὑμᾶς με
luctu ⁊ fletu: reddet aũt
τὰ πένθους καὶ κλαυθμοῦ, ἀποδώσει δέ
mihi de⁹ vos cũ gaudio ⁊ leti
μοι ὁ θεὸς ὑμᾶς μετὰ χαρμοσύνης καὶ εὐ=
tia in eternũ. ſicut eñi nũc vide
φροσύνης εἰς τὸν αἰῶνα. ὥσπερ γὰρ νῦν ἑωρά D
rũt vicine ſiõ vr̃am capti
κασιν αἱ πάροικοι σιὼν τὴν ὑμετέραν αἰχ
uitatẽ: ſic videbũt velociter q̃
μαλωσίαν, οὕτως ὄψονται ἐν τάχει τὴν
a deo vr̃o ſalutẽ: q̃ ſupueniet
παρὰ τοῦ θεοῦ ὑμῶν σωτηρίαν, ἣ ἐπελεύσε
vobis cũ gl̃a magna ⁊ ſplendo=
ται ὑμῖν μετὰ δόξης μεγάλης καὶ λαμπρότη
re eterno. filij paciẽter ſuſtinete
τος τοῦ αἰωνίου. τέκνα μακροθυμήσατε τὴν
a deo ſuperueniẽtẽ vobis irã: pſecu
παρὰ τοῦ θεοῦ ἐπελθοῦσαν ὑμῖν ὀργήν, κατε
tus ẽ eñi te inimic⁹ tu⁹: ⁊ videbis ei⁹
δίωξεν γάρ σε ὁ ἐχθρός σου, καὶ ὄψει αὐτοῦ E
pditionẽ velociter: ⁊ ſup col=
τὴν ἀπώλειαν ἐν τάχει, καὶ ἐπὶ τραχή=
la eoꝝ aſcẽdes. delicati mei ãbu
λους αὐτῶν ἐπιβήσῃ. οἱ τρυφεροί μου ἐπο
lauerũt vias aſperas: ſublati ſũt ſicut grex
ρεύθησαν ὁδοὺς τραχείας, ἤρθησαν ὡς ποίμ
direpť⁹ ab inimicis. cõfidite
νιον ἡρπασμένον ὑπὸ ἐχθρῶν. θαρσήσατε
filij ⁊ clamate ad deũ. erit eñi
τέκνα καὶ βοήσατε πρὸς τὸν θεόν. ἔσται γὰρ
vr̃a ab inducẽte: memoria: ſicut eñi
ὑμῶν ὑπὸ τοῦ ἐπάγοντος μνεία, ὥσπερ γὰρ
fuit cogitatio vr̃a vt erraretis
ἐγένετο ἡ διάνοια ὑμῶν εἰς τὸ πλανηθῆναι
vos a deo: decuplate cõuer
ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ θεοῦ, δεκαπλασιάσατε ἐπι=
ſi q̃rere eũ. nã q̃ induxit
στραφέντες ζητῆσαι αὐτόν. ὁ γὰρ ἐπαγαγὼν
vobis mala inducet vobis eternã
ὑμῖν τὰ κακὰ ἐπάξει ὑμῖν τὴν αἰώνιον

© Biblioteca Nacional de España

letitiã cũ ſalute vr̃a. cõſi=
A εὐφροσύνην μετὰ τῆς σωτηρίας ὑμῶν. θάρ
de hierl̃ʒ: cõſolabiť te q̃ nomiauit te.
σει ἱλῆμ, παρακαλέσει σε ὀνομάσας σε.
miſeri te affligẽtes ⁊ ſup gaudẽ=
δείλαιοι οἱ σε κακώσαντες καὶ ἐπιχαρέν
tes tua ruina. miſere ciuitates qb⁹
τες τῇ σῇ πτώσει. δείλαιαι αἱ πόλεις αἷς
ſeruierũt filij tui. miſera q̃ ſuſ=
ἐδούλευσαν τὰ τέκνα σου. δειλαία ἡ δεξα
cepit filios tuos. ſicut eñ gauiſa ẽ ſup
μένη τοὺς υἱούς σου. ὥσπερ γὰρ ἐχάρη ἐπὶ
tua ruina ⁊ letata ẽ in ca=
τῇ σῇ πτώσει καὶ εὐφράνθη ἐπὶ τῷ πτώμα
ſu tuo: ſic cõtriſtabiť in ſua
B τί σου, οὕτως λυπηθήσεται ἐπὶ τῇ ἑαυτῆς
deſolatiõe. ⁊ amputabo ei⁹ exultationẽ
G ἐρημίᾳ. καὶ περιελῶ αὐτῆς τὸ ἀγαλλίαμα
multitudinis: ⁊ ſuperbia ei⁹
τῆς πολυοχλίας, καὶ τὸ γαυρίαμα αὐτῆς
erit in luctũ. ignis eñ ſuperueniet il=
ἔσαι εἰς πένθος. πῦρ γὰρ ἐπελεύσεται αὐ
li ab eterno in dies lõgos:
τῇ παρὰ τοῦ αἰωνίου εἰς ἡμέρας μακράς,
⁊ habitabiť a demonijs mul
καὶ κατοικηθήσεται ὑπὸ δαιμονίων τὸν πλεί
C tũ tp̃s. circũſpice ad orientẽ
ονα χρόνον. περίβλεψαι πρὸς ἀνατολὰς
hieruſalẽ: ⁊ vide leticiã
ἱερουσαλήμ, καὶ ἴδε τὴν εὐφροσύνην τὴν
a deo tibi veniẽtẽ. ecce veni=
παρὰ τοῦ θεοῦ σοι ἐρχομένην. ἰδοὺ ἔρχον
unt filij tui quos miſiſti veniũt cõ=
ται υἱοί σου οὓς ἐξαπέστειλας ἔρχονται συ
gregati ab oriẽte vſq; ad occidẽtẽ
νηγμένοι ἀπὸ ἀνατολῶν ἕως δυσμῶν τῷ
D verbo ſancti gaudẽtes dei
ῥήματι τοῦ ἁγίου χαίροντες τῇ τοῦ θεοῦ
gloria.
δόξῃ.

Ca. 5.

Exue te hierl̃ʒ ſtola luct⁹
Ἔκδυσαι ἱλῆμ τὴν στολὴν τοῦ πένθους
⁊ vexatiõis tue ⁊ induere
καὶ τῆς κακώσεώς σου καὶ ἔνδυσαι τὴν
decore q̃ a deo gl̃ie in
εὐπρέπειαν τῆς παρὰ τοῦ θεοῦ δόξης εἰς
eternũ. amplectere diploidẽ q̃
τὸν αἰῶνα. περιβαλοῦ τὴν διπλοΐδα τῆς
a deo iuſticie. ipone mi
παρὰ τοῦ θεοῦ δικαιοσύνης. ἐπίθου τὴν μί
trã ſup caput tuũ gl̃ie
E A τραν ἐπὶ τὴν κεφαλήν σου τῆς δόξης τοῦ
eterne. nã de⁹ oſtẽdet q̃ ſub celo om
αἰωνίου. ὁ γὰρ θεὸς δείξει τῇ ὑπ᾿ οὐρανὸν πά
ni tuũ ſplendorẽ: vocabiť eñ
σῃ τὴν σὴν λαμπρότητα, κληθήσεται γάρ
tuũ nomẽ a deo in eternũ:
σου τὸ ὄνομα παρὰ τοῦ θεοῦ εἰς τὸν αἰῶνα,
pax iuſticie ⁊ gl̃ia pietatis.
B εἰρήνη δικαιοσύνης καὶ δόξα θεοσεβείας.
ſurge hieruſalẽ: ⁊ ſta in excel
ἀνάστηθι ἱερουσαλήμ, καὶ στῆθι ἐπὶ τοῦ ὑψη
ſo ⁊ circũſpice ad orientẽ
λοῦ καὶ περίβλεψαι πρὸς ἀνατολὰς
⁊ vide tuos cõgregatos filios a ſo
καὶ ἴδε σου συνηγμένα τὰ τέκνα ἀπὸ ἡ
D lis occaſu vſq; ad ortũ verbo
λίου δυσμῶν ἕως ἀνατολῶν τῷ ῥήματι τοῦ
ſancti gaudẽtes dei memoria. exierũt
ἁγίου χαίροντας τῇ τοῦ θεοῦ μνείᾳ. ἐξῆλθον
eñ a te pedeſtres ducti ab inimicis:
γὰρ παρὰ σοῦ πεζοὶ ἀγόμενοι ὑπὸ ἐχθρῶν,

iocunditatem cum ſalute veſtra. Ani=
mequior eſto hieruſalem. Exhortatur
enim te qui te nominauit. Nocentes
peribunt qui te vexauerunt: & qui gra
tulati ſunt in tui ruina punientur. Ciui
tates quibus ſeruierunt filii tui punien
tur & q̃ accepit filios tuos. Sicut eni͂ ga
uiſa eſt in tua ruina: & letata eſt in caſu
tuo: ſic cõtriſtabitur in ſua deſolatione.
Et amputabitur exultatio multitudi=
nis eius: & gaudimoniũ eius erit in lu=
ctum. Ignis eni͂ ſuperueniet ei ab eter
no in longiturnis diebus: & habitabi=
tur a demoniis in multitudine tẽporis.
Circunſpice hieruſalem ad orientem:
& vide iocunditatem a deo tibi venien
tem. Ecce enim veniunt filii tui quos
dimiſiſti diſperſos: veniunt collecti ab
oriente vſq; ad occidentẽ: in verbo ſan
cto gaudentes in honorem dei. 5.
Exue te hieruſalem ſtola luctus &
vexationis tue: & indue te decore
& honore que a deo tibi eſt ſempiter=
na gloria. Circũdabit te deus diploide
iuſticie: & imponet mitram capiti tuo
honoris eterni. Deus eni͂ oſtendet ſplẽ
dorem ſuum in te qui ſub celo eſt. No
minabitur enim tibi nomen tuũ a deo
in ſempiternum: pax iuſticie & honor
pietatis. Exurge hieruſalẽ & ſta in ex=
celſo & circunſpice ad orientem & vide
collectos filios tuos ab oriente ſole vſ
q; ad occidentẽ: in verbo ſancti gau=
dentes dei memoria. Exierunt enim
abs te pedibus ducti ab inimicis: addu
cet autẽ illos dñs ad te portatos in ho=
norem ſicut filios regni. Conſtituit eni͂
deus humiliare omnẽ montem excel
ſum & rupes perennes & conualles
replere in equalitate terre: vt ambulet
iſrael diligenter in honorẽ dei. Obum
brauerunt autem ſilue & omne lignũ
ſuauitatis iſrael mandato dei. Adducet
enim deus iſrael cum iocunditate in lu
mine maieſtatis ſue & cum miſericor=
dia & iuſticia que ex ipſo eſt.
Incipit exẽplum epiſtole eiuſdẽ quã mi
ſit hieremias ad abductos captiuos in
babyloniã a rege babyloniorum: vt annũ
ciaret illis ſm̃ qd̃ p̃ceptũ ẽ illi a deo. 6.
Propter peccata que peccaſtis ante
deum abducemini babyloniam ca
ptiui a nabuchodonoſor rege baby=
loniorũ. Ingreſſi itaq; in babylonem
eritis ibi annis plurimis & tẽporibus
longis vſq; ad generationes ſeptem:
poſt hoc autem educam vos inde cum
pace. Nunc autem videbitis in babylo
nia deos aureos & argẽteos & lapideos
& ligneos in humeris portari oſtentã=
tes metum gentibus. Videte ergo ne
& vos ſimiles efficiamini factis alienis
& metuatis: & metus vos capiat in ip=
ſis. Viſa itaq; turba de retro & ab an=
te: adorantes dicite in cordibus veſtris.
Te oportet adorari domine. Angelus
autem meus vobiſcum eſt. Ipſe autem
exquiram animas veſtras. Nam ligna
ipſorum polita a fabro: ipſa etiam in=
aurata & inargentata falſa ſunt

adducit ãt illos de⁹ ad te ſubla
εἰσάγει δὲ αὐτοὺς ὁ θεὸς πρός σε αἰρομέ
tos cũ gl̃ia ſicut filios regni. cõſti=
νους μετὰ δόξης ὡς υἱοὺς βασιλείας. συνέ
tuit eñ de⁹ humiliari oẽm mõtẽ
ταξεν γὰρ ὁ θεὸς ταπεινοῦσθαι πᾶν ὄρος
excelſum ⁊ littora p̃ennia ⁊ cõualles
ὑψηλὸν καὶ θῖνας ἀεννάους καὶ φάραγγας
repleri in coeq̃tionẽ terre: vt
πληροῦσθαι εἰς ὁμαλισμὸν τῆς γῆς, ἵνα
ambulet iſrael ſecure dei glo
βαδίσῃ ἰσραὴλ ἀσφαλῶς τῇ τοῦ θεοῦ δό
ria: exultauerũt ãt ⁊ ſylue ⁊ oẽ
ξῃ, ἐσκίρτησαν δὲ καὶ οἱ δρυμοὶ καὶ πᾶν
lignũ ſuauitatis iſrael mãdato
ξύλον εὐωδίας τῷ ἰσραὴλ προστάγματι τοῦ
dei: adduceť eñ pp̃ls iſrael cũ leti
θεοῦ, ἡγήσεται γὰρ ὁ λαὸς ἰσραὴλ μετ᾿ εὐ
tia lumine gl̃ie ei⁹ cũ
φροσύνης τῷ φωτὶ τῆς δόξης αὐτοῦ σὺν
miſericordia ⁊ iuſticia q̃ ab ipo
ἐλεημοσύνῃ καὶ δικαιοσύνῃ τῇ παρ᾿ αὐτοῦ.

EPISTOLA.
ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

Exẽplũ epiſtole quã miſit
Ἀντίγραφον ἐπιστολῆς ἧς ἀπέστειλεν
hieremias ad adducẽdos in ba
ἱερεμίας πρὸς τοὺς ἀχθησομένους εἰς βα
bylonẽ a rege babylonio
βυλῶνα ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῶν βαβυλω
rũ. vt annũciaret illis ſicut preceptũ ẽ
νίων. ἀναγγεῖλαι αὐτοῖς καθότι ἐπετάγη
illi a deo. pp̃ť peccata que
αὐτῷ ὑπὸ τοῦ θεοῦ. διὰ τὰς ἁμαρτίας ἃς
peccaſtis corã deo: adducemini
ἡμαρτήκατε ἐναντίον τοῦ θεοῦ, ἀχθήσεσθε
in babyloniã captiui a nabu=
εἰς βαβυλῶνα αἰχμάλωτοι ὑπὸ ναβου
chodonoſor rege babyloniorum.
χοδονόσορ τοῦ βασιλέως τῶν βαβυλωνί
ingreſſi igiť in babylonẽ: eritis
ων. εἰσελθόντες οὖν εἰς βαβυλῶνα, ἔσεσθε
illic ãnis plurib⁹ ⁊ tp̃s longũ vſq; ad
ἐκεῖ ἔτη πλείονα καὶ χρόνον μακρὸν ἕως
gñatiões ſeptẽ: poſt ãt hoc educã vos in
γενεῶν ἑπτά, μετὰ δὲ τοῦτο ἐξάξω ὑμᾶς ἐ
de cũ pace. nũc ãt videbitis in ba=
κεῖθεν μετ᾿ εἰρήνης. νυνὶ δὲ ὄψεσθε ἐν βα
bylone deos argẽteos ⁊ aureos ⁊ li
βυλῶνι θεοὺς ἀργυροῦς καὶ χρυσοῦς καὶ ξυ
gneos in humeris ſublatos oſtẽdẽtes me
λίνους ἐπ᾿ ὤμοις αἰρομένους δεικνύοντας φό
tũ gẽtib⁹. timete igiť ne ⁊
βον τοῖς ἔθνεσιν. εὐλαβήθητε οὖν μὴ καὶ
vos aſſimilati alienigenis aſſi
ὑμεῖς ἀφομοιωθέντες τοῖς ἀλλοφύλοις ἀφ
milemini: ⁊ timor vos capiat in ipis
ομοιωθῆτε, καὶ φόβος ὑμᾶς λάβῃ ἐπ᾿ αὐτοῖς
vidẽtes turbã ante ⁊ poſt eos
ἰδόντας ὄχλον ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν αὐτῶν
adorãtes ea. dicite iã in mẽte
προσκυνοῦντας αὐτά. εἴπατε δὴ τῇ διανοίᾳ
te oportet adorare dñe. nã ange=
σὲ δεῖ προσκυνεῖν δέσποτα. ὁ γὰρ ἄγγε
lus me⁹ vobiſcũ eſt: ipe q; exq̃rens
λός μου μεθ᾿ ὑμῶν ἐστιν, αὐτός τε ἐκζητῶν
aias vr̃as: lingua eñ eorum eſt
τὰς ψυχὰς ὑμῶν, γλῶσσα γὰρ αὐτῶν ἐστιν
polita a fabro ipa q; de=
κατεξυσμένη ὑπὸ τέκτονος αὐτά τε πε
aurata ⁊ deargẽtata: falſa ãt ſunt
ρίχρυσα καὶ περιάργυρα, ψευδῆ δέ ἐστιν

ꝛ nõ poſſunt loqui: ꝛ ſicut virgi
καὶ οὐ δύνανται λαλεῖν, καὶ ὥσπερ παρθέ
ni amãti ornatũ accipiẽtes auꝝ fa=
νῳ φιλοκόσμῳ λαμβάνοντες χρυσίον κα
bricãt coronas ſup̄ capita
τασκευάζουσιν στεφάνους ἐπὶ τὰς κεφαλὰς
deoꝝ ſuoꝝ: eſt ãt ꝛ qñ ſubtrahẽ
τῶν θεῶν αὐτῶν, ἔστι δὲ καὶ ὅτε ὑφαιρούμε
tes ſacerdotes a dijs ſuis aurũ
νοι οἱ ἱερεῖς ἀπὸ τῶν θεῶν αὐτῶν χρυσί=
ꝛ argentũ in ſe ipſos expen=
ον καὶ ἀργύριον εἰς ἑαυτοὺς καταναλώσου
dẽt. dabũt ãt ex eis ꝛ his q̃ ſub
σι. δώσουσι δὲ ἀπ᾽ αὐτῶν καὶ ταῖς ἐπὶ
tecto meretricibꝰ: ornãt ꝙ eos
τοῦ τέγους πόρναις, κοσμοῦσί τε αὐτοὺς
q̃ſi hoies veſtimẽtis deos argẽ=
ὡς ἀνθρώπους τοῖς ἐνδύμασι θεοὺς ἀργυ=
teos ꝛ aureos ꝛ ligneos: hi ãt nõ
ροῦς καὶ χρυσοῦς καὶ ξυλίνους, οὗτοι δὲ οὐ
liberanꝭ a rubigie ꝛ tineis cir
διασώζονται ἀπὸ ἰοῦ καὶ βρωμάτων πε=
cũamictis illis veſtimẽto purpu
ριβεβλημένων αὐτῶν ἱματισμὸν πορφυ=
reo. extergẽtes faciẽ ipſoꝝ
ροῦν. ἐκμάσσοντες τὸ πρόσωπον αὐτῶν
ꝓpꝭ q̃ ex domo puluerẽ q̃ eſt pluri
διὰ τὸν ἐκ τῆς οἰκίας κονιορτὸν ὅς ἐστι πλεί
mꝰ ſup̄ eos: ꝛ ſceptrũ habet vt ho
ων ἐπ᾽ αὐτούς, καὶ σκῆπτρον ἔχει ὡσεὶ ἄν
mo iudex regiõis: q̃ in ſe pec
θρωπος κριτὴς χώρας, ὃς τὸν εἰς αὐτὸν ἁ=
cantẽ nõ iterfecit. habet ãt gladio=
μαρτάνοντα οὐκ ἀνελεῖ. ἔχει δὲ ἐγχειρί
lũ in dextera ꝛ ſecurim: ſe ãt de bel
διον ἐν δεξιᾷ καὶ πέλεκυν, ἑαυτὸν δὲ ἐκ πο
lo ꝛ latronibꝰ nõ liberabit: vnde no=
λέμου καὶ λῃστῶν οὐκ ἐξελεῖται, ὅθεν γνώρι
ti ſunt nõ exñtes dei: ne igiꝭ timueritis
μοί εἰσιν οὐκ ὄντες θεοί, μὴ οὖν φοβηθῆτε
eos. ſicut eñi vas hois cõfra=
αὐτούς. ὥσπερ γὰρ σκεῦος ἀνθρώπου συντρι
ctũ inutile fit: tales ſunt
βὲν ἀχρεῖον γίνεται, τοιοῦτοι ὑπάρχουσιν
dij eoꝝ: cõſtitutis illis in
οἱ θεοὶ αὐτῶν, καθιδρυμένων αὐτῶν ἐν τοῖς
domibꝰ: oculi eoꝝ pleni ſunt pu
οἴκοις, οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν πλήρεις εἰσὶ κο
luerꝭ a pedibꝰ introeun
νιορτοῦ ἀπὸ τῶν ποδῶν τῶν εἰσπορευομέ
tiũ. ꝛ ſicut alicui q̃ offendit regẽ:
νων. καὶ ὥσπερ τινι ἠδικηκότι βασιλέα,
circũſepta ſunt atria: ſicut ad
περιπεφραγμέναι εἰσὶν αἱ αὐλαί, ὡς ἐπὶ
mortẽ adducto: domos eoꝝ
θανάτῳ ἀπηγμένῳ, τοὺς οἴκους αὐτῶν ὀ=
muniũt ſacerdotes ianuis ꝙ ꝛ clau=
χυροῦσιν οἱ ἱερεῖς θυρώμασί τε καὶ κλεί
ſtris ꝛ ſeris: vt a latrõibꝰ nõ ſpo
θροις καὶ μοχλοῖς, ὅπως ὑπὸ λῃστῶν μὴ συ
lienꝭ: lucernas accẽdũt ꝛ plures q̃m
ληθῶσι, λύχνους καίουσι καὶ πλείους ἢ
ſibi ipſis q̃rũ nullã poſſunt videre eſt q̃dẽ
ἑαυτοῖς ὧν οὐδένα δύνανται ἰδεῖν, ἔστι μὲν
ſicut trabs ex domo: at cor=
ὥσπερ δοκὸς τῶν ἐκ τῆς οἰκίας, τὰς δὲ καρ
da eoꝝ dicũt elingi q̃ de
δίας αὐτῶν φασὶν ἐκλείχεσθαι τῶν ἀπὸ
terra ſerpentibꝰ comedentibꝰ eos ꝙ ꝛ
γῆς ἑρπετῶν κατεσθόντων αὐτούς τε καὶ
veſtimẽtũ eoꝝ nõ ſentiũt: nigri
τὸν ἱματισμὸν αὐτῶν οὐκ αἰσθάνονται, μεμε

et non poſſunt loqui. Et ſicut virgini amanti ornamẽta: ita accepto auro fabricata ſunt. Coronas certe aureas habent ſuper capita ſua dii illorum: vnde ſubtrahunt ſacerdotes ab eis aurum & argentum: & erogant illud in ſemetipſis. Dant autem & ex ipſo proſtitutis: & meretrices ornant: & iterum cum receperint illud a meretricibus: ornant deos ſuos. Hi autem non liberantur ab erugine & tinea. Opertis autem illis veſte purpurea extergent faciem ipſorũ propter puluerem domus qui eſt plurimus inter eos. Sceptrum autem habet vt homo ſicut iudex regionis: qui in ſe peccantem non interficit. Habet etiam in manu gladium & ſecurim: ſe autem de bello & a latronibus non liberat. Vnde vobis notum ſit quia non ſunt dii. Non' ergo reuereamini eos. Sicut enim vas hominis confractum inutile efficitur: tales ſunt & dii illorum. Conſtitutis illis in domo: oculi eorum pleni ſunt puluere a pedibus introeuntium: & ſicut alicui qui regem offendit circũſepte ſunt ianue: aut ſicut ad ſepulchrũ adductum mortuum: ita tutant ſacerdotes oſtia clauſuris & ſeris ne a latronibus expolientur. Lucernas accendunt illis & quidem multas ex quibus nullã videre poſſunt. Sunt autẽ ſicut trabes in domo. Corda vero eorũ dicunt elingere ſerpentes qui de terra ſunt: dum comedunt eos & veſtimentum ipſorũ et non ſentiunt. Nigre fiunt facies eorum a fumo qui in domo fit. Supra corpus eorum & ſupra caput eorũ volant noctue & hirundines & aues etiam ſimiliter & catte. Vnde ſciatis quia non ſunt dii. Ne ergo timueritis eos. Aurũ etiam quod habẽt ad ſpecimen: niſi aliquis exterſerit eruginem: non fulgebunt. Neq; enim dum cõflarentur ſentiebant. Ex omni precio empta ſunt in quibus ſpiritus nõ eſt in ipſis. Sine pedibus in humeris portantur: oſtentantes ignobilitatẽ ſuam hominibus. Confundantur etiam qui colunt ea. Propterea ſi ceciderint in terram: a ſemetipſis non conſurgunt: neq; ſi quis eum ſtatuerit rectum per ſemetipſum ſtabit: ſed ſicut mortuis humeri illis apponẽtur. Hoſtias illorũ vendunt ſacerdotes ipſorum & abutuntur: ſimiliter & mulieres eorum decerpẽtes neq; infirmo neq; mendicanti aliquid impartiunt: de ſacrificiis eorum fete & menſtruate contingunt. Scientes itaq; ex his quia non ſunt dii: ne timeatis eos. Vnde enĩ vocantur dii: qa mulieres apponũt diis argẽteis & aureis & ligneis & in domibꝰ eorum ſacerdotes ſedent habentes tunicas ſciſſas & capita & barbam raſam: quorum capita nuda ſunt. Rugiunt autem clamantes contra deos ſuos ſicut in cena mortui. Veſtimenta eorũ auferunt ſacerdotes: & veſtiunt vxores ſuas & filios ſuos. Neq; ſi quid mali patiuntur ab aliquo: neq; ſi quid boni poterunt

facti ſunt in facie eoꝝ a fu=
λανοῦνται τὸ πρόσωπον αὐτῶν ἀπὸ τοῦ καπ
mo q̃ ex domo ſup̄ corpꝰ eoꝝ
νοῦ τοῦ ἐκ τῆς οἰκίας. ἐπὶ τὸ σῶμα αὐτῶν
ꝛ ſup̄ caput volãt noctue
καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἐφίπτανται νυκτερίδες
hirũdines ꝛ aues: ſimiliter ãt ꝛ
χελιδόνες καὶ τὰ ὄρνεα, ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ
catti. vnde cognoſcetis qꝛ nõ ſunt dij: ne
ἔλουροι. ὅθεν γνώσεσθε ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοί, μὴ
igiꝭ timueritis eos. nã auꝝ qđ cir
οὖν φοβηθῆτε αὐτούς. τὸ γὰρ χρυσίον ὃ πε B
cũiacet ad pulchritudinẽ: niſi q̃s exterſerit
ρίκειται εἰς κάλλος, ἐὰν μή τις ἐκμάξῃ τὸν
eruginẽ nõ fulgebũt: neq; eñi qñ cõflabanꝭ
ἰὸν οὐ μὴ στίλψωσιν, οὐδὲ γὰρ ὅτε ἐχωνεύον
ſentiebãt: ex oĩ p̄cio empta
το ᾐσθάνοντο, ἐκ πάσης τιμῆς ἠγορασμένα
ſunt in q̃bꝰ nõ eſt ſpũs: ſine pedibꝰ
εἰσὶν ἐν οἷς οὐκ ἔστι πνεῦμα, ἄνευ ποδῶν
in humeris portanꝭ oſtẽdentes eo=
ἐπ᾽ ὤμοις φέρονται ἐνδεικνύμενοι τὴν ἑαυ
rũ ignominiã hoibꝰ: cõfundunꝭ
τῶν ἀτιμίαν τοῖς ἀνθρώποις, αἰσχύνονται
ãt ꝛ colẽtes ea: ꝓpꝭ qđ ne
δὲ καὶ οἱ θεραπεύοντες αὐτά, διὰ τὸ μή
forte ſup̄ terrã cadat p̄ ſe ſurge=
ποτε ἐπὶ τὴν γῆν πέσῃ δι᾽ αὐτῶν ἀνίστα
re neq; ſi q̃s eũ rectũ ſtatuerit: p̄
σθαι μήτε ἐάν τις αὐτὸν ὀρθὸν στήσῃ, δι᾽
ſe ipm̃ mouebiꝭ: neq; ſi iclinatꝰ fuerit nõ
ἑαυτοῦ κινηθήσεται, μήτε ἐὰν κλιθῇ οὐ=
dirigeꝭ. ſed ſicut mortuis do=
μὴ ὀρθωθῇ. ἀλλ᾽ ὥσπερ νεκροῖς τὰ δῶ
na ipſis apponũt. at ho=
ρα αὐτοῖς παρατιθέασι. τὰς δὲ θυσί=
ſtias illoꝝ vẽdentes ſacerdotes eis abu
ας αὐτῶν ἀποδόμενοι οἱ ἱερεῖς αὐτῶν κα
tunꝭ. ſimiliter ãt ꝛ mulieres
ταχρῶνται. ὡσαύτως δὲ καὶ αἱ γυναῖκες C
ab eis cõdientes: nihil mẽdico neq;
ἀπ᾽ αὐτῶν ταριχεύουσαι, οὐδὲν πτωχῷ οὐδὲ
impotẽti diſtribuũt: ſacrificia eoꝝ
ἀδυνάτῳ μεταδιδόασι, τῶν θυσιῶν αὐτῶν
mẽſtruata ꝛ fimone tãgunt. cognoſcite
ἀποκαθημένη καὶ λόγῳ ἅπτονται. γνῶτε
igiꝭ ex his qꝛ nõ ſunt dij ne timue
οὖν ἀπὸ τούτων ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοὶ μὴ φοβη
ritis eos: vnde eñi vocarẽtur dij qꝛ
θῆτε αὐτούς, πόθεν γὰρ κληθείησαν θεοὶ ὅτι
mulieres apponũt dijs argẽteis ꝛ
γυναῖκες παρατιθέασι θεοῖς ἀργυροῖς καὶ
aureis ꝛ ligneis: in domibꝰ eoꝝ
χρυσοῖς καὶ ξυλίνοις, ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν
ſacerdotes ſedẽt hñtes tunicas
οἱ ἱερεῖς καθίζουσιν ἔχοντες τοὺς χιτῶνας
ſciſſas ꝛ capita ꝛ bar
διερρωγότας καὶ τὰς κεφαλὰς καὶ τοὺς πώ
bas raſas quoꝝ capita diſcoper
γωνας ἐξυρημένους ὧν αἱ κεφαλαὶ ἀκάλυ=
ta ſunt. rugiebãt clamãtes incõſpectu
πτοί εἰσιν. ὠρυῶνται δὲ βοῶντες ἐναντίον
deoꝝ ſuoꝝ ſicut q̃dã in cena
τῶν θεῶν αὐτῶν ὥσπερ τινες ἐν περιδείπνῳ
mortui: a veſtimẽto eoꝝ auferẽ= D
νεκροῦ, ἀπὸ τοῦ ἱματισμοῦ αὐτῶν ἀφελό=
tes ſacerdotes: induũt vxores ſu=
μενοι οἱ ἱερεῖς, ἐνδύουσι τὰς γυναῖκας αὐ=
as ꝛ filios. neq; ſi malũ paſſi fue
τῶν καὶ τὰ παιδία. οὔτε ἐὰν κακὸν πάθω
rint ab aliq̃ neq; ſi bonũ: poterũt
σιν ὑπό τινος οὔτε ἐὰν ἀγαθόν, δυνήσονται

retribuere: neq; cõſtituere regem
ἀνταποδοῦναι, οὔτε καταστῆσαι βασιλέα
poſſunt: neq; auferre. ſimilit ne-
δύνανται, οὔτε ἀφελεῖσθαι. ὡσαύτως οὔ-
q; diuitias neq; es poſſunt
τε πλοῦτον οὔτε χαλκὸν οὐ μὴ δύνωνται
dare. ſi q̃s illis votũ vouens non
διδόναι. ἐάν τις αὐτοῖς εὐχὴν εὐξάμενος μὴ
reddiderit non requirent. de morte
ἀποδῷ οὐ μὴ ἐπιζητήσωσιν. ἐκ θανάτου
hoiem non liberabũt. neq; minorẽ
B ἄνθρωπον οὐ μὴ ῥύσωνται. οὔτε ἥττονα
a forti eripient. hoiem ce-
ἀπὸ ἰσχυροῦ οὐ μὴ ἐξέλωνται. ἄνθρωπον τυ
cum ad viſionẽ non reſtituent: in neceſ
φλὸν εἰς ὅρασιν οὐ μὴ περιστήσωσιν, ἐν ἀνάγ
ſitate hoiem exñtẽ non liberabũt: vidue
κῃ ἄνθρωπον ὄντα οὐ μὴ ἐξέλωνται, χήραν
non miſerebunt neq; orphano benefacient
οὐ μὴ ἐλεήσωσιν οὔτε ὀρφανὸν εὐποιήσωσι
q̃ a mõte lapidib⁹ aſſimilati ſunt
E τοῖς ἀπὸ τοῦ ὄρους λίθοις ὡμοιωμένοι εἰσὶν
ligna ⁊ aurea ⁊ ar
τὰ ξύλινα καὶ τὰ περίχρυσα καὶ τὰ περι
gẽtea. at colentes ea confun-
άργυρα. οἱ δὲ θεραπεύοντες αὐτὰ καταισχυν
dentur. quõ ergo exiſtimãdũ ẽ aut vocãdũ e-
θήσονται. πῶς οὖν νομιστέον ἢ κλητέον αὐ-
os eſſe deos: adhucãt ⁊ ipſis
τοὺς ὑπάρχειν θεούς; ἔτι δὲ καὶ αὐτῶν
chaldeis inhonorãtib⁹ ea. q̃ cum
τῶν χαλδαίων ἀτιμαζόντων αὐτά. οἳ ὅταν
viderit mutũ nõ potentẽ loqui: offe-
ἴδωσιν ἐνεὸν μὴ δυνάμενον λαλῆσαι, προ-
rentes belum petũt loqui q̃ſi
σενεγκάμενοι τὸν βῆλον ἀξιοῦσι φωνῆσαι ὡς
potente exñte illo eſſe. ⁊ nõ poſſũt
δυνατοῦ ὄντος αὐτοῦ ἔσεσθαι. καὶ οὐ δύναν
ipſi itelligẽtes relinquere ea: ſen
ται αὐτοὶ νοήσαντες καταλιπεῖν αὐτά, αἴ
C ſum .n. nõ habent. at mulieres cir
σθησιν γὰρ οὐκ ἔχουσιν. αἱ δὲ γυναῖκες πε
cundate funib⁹: in viis ſedent
ριθέμεναι σχοινία, ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐγκάθηνται
ſuccẽdẽtes furfures. cũ aũt aliq̃ eaꝝ
θυμιῶσαι τὰ πίτυρα. ὅταν δέ τις αὐτῶν
attracta ab aliquo ꝑtrãſeũti-
ἐφελκυσθεῖσα ὑπό τινος τῶν παραπορευ
F um dormierit q̃ ꝓxime exprobrat: q̃
ομένων κοιμηθῇ τὴν πλησίον ὀνειδίζει, ὅτι
nõ digna ẽ hita ſic ⁊ ipſa: neq; funis
οὐκ ἠξίωται ὥσπερ καὶ αὐτή, οὐδὲ τὸ σχοινί-
ipſi⁹ diruptꝰ ẽ. oĩa q̃ fiũt in il-
ον αὐτῆς διερράγη. πάντα τὰ γινόμενα ἐν αὐ
lis ſunt mẽdacia. quõ igit̃ exiſtimãdũ ẽ aut
τοῖς ἐστὶ ψευδῆ. πῶς οὖν νομιστέον ἢ
vocandũ deos illos eſſe?
κλητέον ὥστε θεοὺς αὐτοὺς ὑπάρχειν;
a fabris ⁊ aurificibus fabri
ὑπὸ τεκτόνων καὶ χρυσοχόων κατα-
cata ſunt: nihil aliud erunt
σκευασμένα εἰσίν, οὐδὲν ἄλλο μὴ γένωνται
q̃ volent artifices ipſa eſſe. ip
ἢ βούλονται οἱ τεχνῖται αὐτὰ γενέσθαι. αὐ
D ſi q; fabricantes ea non e-
τοί τε οἱ κατασκευάζοντες αὐτὰ οὐ μὴ γέ
runt multi tp̃is: quõ iã debent
νωνται πολυχρόνιοι, πῶς γε δὴ μέλλει

retribuere: neq; regem cõſtituere poſ-
ſunt neq; auferre. Similiter neq; dare
diuitias poſſunt neq; malum retribue
re. Si quis illis votũ vouerit & non red
diderit: neq; hoc requirunt. Hominem
a morte non liberant: neq; infirmum a
potentiori eripiunt. Hominem cecum
ad viſum non reſtituunt: de neceſſitate
hominem non liberabunt. Vidue non
miſerebuntur neq; orphanis benefa-
cient. Lapidibus de monte ſimiles ſunt
dii illorum lignei & lapidei & aurei &
argentei. Qui autem colunt ea cõfun-
dentur. Quomodo ergo eſtimandum
eſt aut dicẽdum illos eſſe deos? Adhuc
enim ipſis chaldeis nõ honorantibus
ea: qui cum audierint mutũ non poſſe
loqui: offerunt illud ad bel: poſtulãtes
ab eo loqui quaſi poſſint ſentire qui
non habent motum. Et ipſi cum intel
lexerint: relinquẽt ea. Senſum enim nõ
habent ipſi dii illorum. Mulieres autẽ
circundate funibus in viis ſedent ſuc-
cendentes oſſa oliuarum. Cum autem
aliqua ex ipſis abſtracta ab aliquo tran
ſeunte dormierit: cum eo: proxime ſue
exprobrat q̃ ea non ſit digna habita ſi
cut ipſa neq; funis eius diruptus ſit.
Omnia autem que illis fiunt falſa ſunt.
Quomodo eſtimandum aut dicendũ
eſt illos eſſe deos? A fabris autem & au
rificibus facta ſunt. Nihil aliud erunt ni
ſi id quod volunt eſſe ſacerdotes. Auri
fices etiam ipſi qui ea faciunt non ſunt
multi tẽporis. Nunquid ergo poſſunt
ea que fabricata ſunt ab ipſis eſſe dii?
Reliquerunt aũt falſa & opprobrium
poſtea futuris. Nam cum ſuperuenerit
illis prelium & mala: cogitant ſacerdo
tes vbi ſe abſcondant cum illis. Quo-
modo ergo ſentiri debeant quoniã dii
ſunt qui nec de bello ſe liberant: neq;
de malis ſe eripiunt? Nam cũ ſint lignea
& inaurata & inargentata: ſcietur poſt
ea: quia falſa ſunt ab vniuerſis gentib⁹
& regibus que manifeſta ſunt: quia nõ
ſunt dii ſed opera manuum hominum
& nullum opus dei cum illis. Vnde er-
go notum eſt quia nõ ſunt dii: ſed ope
ra manuũ hominũ & nullum dei opus
in ipſis eſt. Regem regioni non ſuſcitãt
neq; pluuiam hominibus dabunt. Iudi
cium quoq; nõ diſcernent: neq; regio-
nes liberabunt ab iniuria: quia nihil
poſſunt ſicut cornicule inter medium
celi & terre. Etenim cum inciderit ignis
in domum deorum ligneorũ & argen-
teorum & aureorum: ſacerdotes quidẽ
ipſorum fugient & liberabũtur: ipſi ve
ro ſicut trabes in medio comburentur.
Regi autem & bello nõ reſiſtent. Quo
modo ergo eſtimandum eſt aut recipiẽ
dum: quia dii ſunt? Non a furibus neq;
a latronibus ſe liberabunt dii lignei &
lapidei & inaurati & inargentati: quib⁹
iniqui fortiores ſunt. Aurũ & argentũ
et veſtimentum quo operti ſunt aufe-
rent illis & abibũt: nec ſibi auxilium fe
rent. Itaq; melius eſt eſſe regem oſten
tantem virtutem ſuam: aut vas in

ab ipſis fabricata eſſe dii?
τὰ ὑπ' αὐτῶν κατασκευασθέντα εἶναι θεοί;
reliq̃runt .n. falſa ⁊ opprobria futu
κατέλιπον γὰρ ψευδῆ καὶ ὀνείδη τοῖς ἐπι
ris. qñ .n. venerit ſup ea bel
γινομένοις. ὅταν γὰρ ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτὰ πό
lum ⁊ mala: cogitant ad ſeipſos
λεμος καὶ κακά, βουλεύονται πρὸς αὐτοὺς
ſacerdotes vbi ſimul abſcõdẽt cũ illis.
οἱ ἱερεῖς ποῦ συναποκρυβῶσι μετ' αὐτῶν.
quõ ergo nõ eſt ſentire q̃ nõ ſunt dii
πῶς οὖν οὐκ ἔστιν αἰσθέσθαι ὅτι οὐκ εἰσὶν θε
q̃ neq; ſaluant ſemetipſos de bello:
οί. οἳ οὔτε σώζουσιν αὐτοὺς ἐκ πολέμου,
neq; de malis: exñtia lignea ⁊
οὔτε ἐκ κακῶν, ὑπάρχοντα ξύλινα καὶ
aurea ⁊ argentea. cognoſce-
περίχρυσα καὶ περιάργυρα. γνωσθήσε-
tur poſt hec q̃ ſunt mẽdacia
ται μετὰ ταῦτα ὅτι ἐστὶν ψευδῆ τοῖς
gentib⁹ oĩbus: ⁊ regibus manifeſta
ἔθνεσι πᾶσι, τοῖς τε βασιλεῦσι φανερὰ
erũt q̃ nõ ſunt dii: ſed opera manu
ἔσται ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοί, ἀλλὰ ἔργα χει-
um hoĩum ⁊ nullũ dei opus in
ρῶν ἀνθρώπων καὶ οὐδὲν θεοῦ ἔργον ἐν
illis eſt. cui ergo cognoſcẽdũ ẽ q̃
αὐτοῖς ἐστιν. τίνι οὖν γνωστέον ἐστὶν ὅτι
nõ ſunt dii. regem .n. regiõis nõ
οὐκ εἰσὶν θεοί. βασιλέα γὰρ χώρας οὐ μὴ
ſuſcitabunt neq; pluuiã hoĩbus
ἀναστήσωσιν οὔτε ὑετὸν ἀνθρώποις οὐ μὴ
dabunt iudiciũq; non iudicabũt coꝝ
δώσωσιν κρίσιν τε οὐ μὴ κρίνωσιν αὐτῶν
neq; liberabũt iniuriam ĩpotentes
οὔτε μὴ ῥύσωνται ἀδίκημα ἀδύνατοι
exñtes. ſicut .n. cornicule ĩ medium
ὄντες. ὥσπερ γὰρ κορῶναι ἀναμέσον
celi ⁊ t̃re: ⁊ .n. cum
τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, καὶ γὰρ ὅταν
ceciderit ĩ domũ deoꝝ ligneoꝝ aut aureo
πέσῃ εἰς οἰκίαν θεῶν ξυλίνων ἢ περι-
rum aut argenteoꝝ ignis: equidẽ
χρύσων ἢ περιαργύρων πῦρ, οἱ μὲν
ſac̃dotes eoꝝ fugient ⁊ ſaluabun-
ἱερεῖς αὐτῶν φεύξονται καὶ διασωθήσον-
tur: ipſi ãt ſicut trabes mediũ cõbu-
ται, αὐτοὶ δὲ ὥσπερ δοκοὶ μέσοι κατα
rentur. regi ãt ⁊ hoſtib⁹
καυθήσονται. βασιλεῖ δὲ καὶ πολεμίοις
non reſiſtent. quõ igit̃ exiſtimãdũ ẽ aut
οὐ μὴ ἀντιστῶσιν. πῶς οὖν νομιστέον ἢ
recipiẽdũ q̃ ſunt dii: neq; a furi
δεκτέον ὅτι εἰσὶν θεοί, οὔτε ἀπὸ κλε
bus neq; a latronib⁹ ſaluabũt dei
πτῶν οὔτε ἀπὸ λῃστῶν οὐ μὴ διασωθῶσι θεοὶ
lignei ⁊ deargẽtati ⁊ deaurati. q̃ꝝ
ξύλινοι καὶ περιάργυροι καὶ περίχρυσοι. ὧν οἱ
fortes auferentes aurũ ⁊ argentũ
ἰσχύοντες περιελόμενοι τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον
⁊ veſtimentũ circũpoſitum eis:
καὶ τὸν ἱματισμὸν τὸν περικείμενον αὐτοῖς,
abibunt hñtes: neq; ſibi ipſis
ἀπελεύσονται ἔχοντες, οὔτε ἑαυτοῖς οὐ μὴ
auxiliabunt̃: ita vt meli⁹ ſit regem oñ-
βοηθήσωσιν, ὥστε κρεῖσσον εἶναι βασιλέα ἐπι
dere ſuam fortitudiẽ; aut vas in
δεικνύμενον τὴν ἑαυτοῦ ἀνδρείαν ἢ σκεῦος ἐν

© Biblioteca Nacional de España

domꝰ vtile in q̄ vtetur poſſidens
οἰκία χρήσιμον ἐφ᾽ ᾧ χρήσεται ὁ κεκτημένος
ꝙ falſi dij: aut ⁊ porta in domo q̄ ſeruat
ἢ ψευδεῖς θεοί, ἢ καὶ θύρα ἐν οἰκίᾳ διασῴζου=
q̄ in ea exñtia ꝙ falſi dij: ⁊
σα τὰ ἐν αὐτῇ ὄντα ἢ οἱ ψευδεῖς θεοί, καὶ
lignea colūna in regijs. ꝙ falſi
ξύλινος στῦλος ἐν βασιλείοις. ἢ οἱ ψευδεῖς
dei. ſol q̄dē .n. ⁊ luna ⁊ ſtelle exñ
θεοί. ἥλιος μὲν γὰρ καὶ σελήνη καὶ ἄστρα ὄν
tes ſpendide ⁊ miſſe ad vtilitates
τα λαμπρὰ καὶ ἀποστελλόμενα ἐπὶ χρείας
obediētes ſūt. ſimiliter ⁊ fulgur cum
εὐήκοά εἰσιν. ὡσαύτως καὶ ἀστραπὴ ὅταν
apparuerit ꝑſpicuū eſt. at ipē ſpūs
ἐπιφανῇ εὔοπτός ἐστι. τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα
in oī regione ſpirat. ⁊ nubibꝰ cum
ἐν πάσῃ χώρᾳ πνεῖ. καὶ νεφέλαις ὅταν
īpatū fuerit a deo ābulare in totū
ἐπιταγῇ ὑπὸ τοῦ θεοῦ πορεύεσθαι ἐφ᾽ ὅλην
orbem ꝑficiunt qđ īpatū ē.
τὴν οἰκουμένην συντελοῦσι τὸ ταχθέν. τὸ
at ignis emiſſus deſuꝑ deſolare mōtes
δὲ πῦρ ἐξαποσταλὲν ἄνωθεν ἐξερημῶσαι ὄρη
⁊ ſiluas. facit qđ p̄ceptū eſt. hec
καὶ δρυμούς. ποιεῖ τὸ συνταχθέν. ταῦ=
aūt neqꝫ ſpēbus neqꝫ virtuti
τα δὲ οὐδὲ ταῖς ἰδέαις οὐδὲ ταῖς δυνά=
bus ſuis aſſimilata ſunt. vnde neqꝫ
μεσιν αὐτῶν ἀφωμοιωμένα εἰσίν. ὅθεν οὔτε
exiſtimādū neqꝫ vocādū eſſe illos de
νομιστέον οὔτε κλητέον ὑπάρχειν αὐτοὺς θε
os. nō potētibꝰ exñtibꝰ ipis neqꝫ iudiciū
ούς. οὐ δυνατῶν ὄντων αὐτῶν οὔτε κρίσιν
iudicare neqꝫ bñfacere hoībus. ſcientes
κρῖναι οὔτε εὖ ποιῆσαι ἀνθρώποις. γνόντες
igiẗ qꝛ nō ſunt dij. ne timueritis eos:
οὖν ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοί. μὴ φοβηθῆτε αὐτούς,
neqꝫ .n. regibus maledicent
οὔτε γὰρ βασιλεῦσιν οὐ μὴ καταράσωνται

domo vtile in quo gloriatur q poſſidet illud: vel oſtium in domo qđ cuſtodit q̄ in pace ſunt: qꝫ falſi dii. Sol quidē & luna ac ſydera cum ſint ſplendida & emiſſa ad vtilitates obaudiunt: ſimiliter & fulgur cum apparuerit perſpicuū eſt. Idipſum autem & ſpiritus in omni regione ſpirat & nubes: quibus cum imperatum fuerit a deo perambulare in vniuerſum orbem: perficiunt quod imperatum eſt eis. Ignis etiam miſſus deſuper vt conſumat montes & ſiluas facit quod preceptum eſt ei. Hec autem neqꝫ ſpeciebus neqꝫ virtutibus vni eorum ſimilia ſunt. Vnde neqꝫ eſtimandū eſt: neqꝫ dicendum illos eſſe deos: quādo non poſſunt neqꝫ iudicium iudicare neqꝫ facere hominibus. Scientes itaqꝫ quia non ſunt dii: ne ergo timueritis eos. Neqꝫ enim regibus maledicent neqꝫ benedicent. Signa enī in celo gentibus non oſtendunt neqꝫ vt ſol lucebunt: neqꝫ illuminabūt vt luna. Beſtie meliores ſunt illis q̄ poſſūt fugere ſub tectū: ac prodeſſe ſibi. Nullo itaqꝫ modo nobis eſt manifeſtū quia ſunt dii: ꝓpter qđ ne timeatis eos. Nam ſicut in cucumerario formido nihil cuſtodit: ita ſunt dii illorū lignei & argentei & inaurati. Eodē modo & in horto ſpina alba: ſupra quam oīs auis ſedet. Similiter & mortuo proiecto in tenebris ſimiles ſunt dii illorū lignei & inaurati & inargentati. A purpura quoqꝫ & murice: q̄ ſupra illos teneāt: ſcietis itaqꝫ quia nō ſunt dii. Ipſi etiā poſtremo comedūtur: et erit opprobrium in regione. Melior eſt homo iuſtus qui non habet ſimulachra: nam erit longe ab opprobriis.

Explicit liber Baruch.

neqꝫ bñdicent. ſigna qꝫ in gētibꝰ
οὔτε μὴ εὐλογήσωσι. σημεῖά τε ἐν ἔθνεσιν
in celo nō oñdent neqꝫ ſicut ſol
ἐν οὐρανῷ οὐ μὴ δείξωσιν οὔτε ὡς ὁ ἥλιος οὐ A
lucebunt neqꝫ illumiabūt q̄ſi luna.
λάμψωσιν οὔτε φωτιοῦσιν ὡς ἡ σελήνη. τὰ
beſtie ſunt meliores illis q̄ poſſunt effugi=
θηρία ἐστὶν κρείσσονα αὐτῶν ἃ δύναται ἐκφεύ
entes in ꝓtectiōes ſibi ipis ꝓdeſſe. ſcđm
γοντα εἰς σκέπην ἑαυτὰ ὠφελῆσαι. κατ᾽ οὐ
nullū igiẗ modū eſt nobis manifeſtū: qꝛ ſūt
δένα οὖν τρόπον ἐστὶν ἡμῖν φανερόν, ὅτι εἰ
dij. ꝓpẗ qđ ne timeatis eos. ſicut
σὶ θεοί. διὸ μὴ φοβηθῆτε αὐτούς. ὥσπερ
.n. in cucumerario terriculamētū nihil cuſto G
γὰρ ἐν σικυηλάτῳ προβασκάνιον οὐδὲν φυ=
diens: ſic dij eoꝝ ſunt lignei:
λάσσον, οὕτως οἱ θεοὶ αὐτῶν εἰσὶ ξύλινοι,
⁊ inaurati ⁊ inargentati eodē mo B
καὶ περίχρυσοι καὶ περιάργυροι τὸν αὐτὸν τρό
do: ⁊ in horto ſpina ſupᷓ oīs auis
πον, καὶ τῇ ἐν κήπῳ ῥάμνος ἐφ᾽ ἧς πᾶν ὄρνεον
ſedet. ſimiliẗ aūt ⁊ mortuo ꝓiecto in
ἐπικάθηται. ὡσαύτως δὲ καὶ νεκρῷ ἐρριμμένῳ ἐν
tenebris aſſimilanẗ dij eoꝝ lignei ⁊
σκότει ἀφομοιῶνται οἱ θεοὶ αὐτῶν ξύλινοι καὶ
inaurati: ⁊ inargentati. a qꝫ
περίχρυσοι, καὶ περιάργυροι. ἀπό τε τῆς
purpura ⁊ ſplendore ſupᷓ illos
πορφύρας καὶ τῆς μαρμάρου τῆς ἐπ᾽ αὐτοῖς
putrefacto ſcietis qꝛ nō ſunt dij:
σηπομένης γνώσεσθε ὅτι οὐκ εἰσὶν θεοί,
ipa qꝫ ex poſtremo comedenẗ ⁊ erit oppro
αὐτά τε ἐξ ὑστέρου βρωθήσονται καὶ ἔσται ὄνει C
briū in regiōe. melior ergo homo iu
δος ἐν τῇ χώρᾳ. κρείσσων οὖν ἄνθρωπος δί
ſtus non hñs idola: erit .n. longe
καιος οὐκ ἔχων εἴδωλα, ἔσται γὰρ μακρὰν
ab opprobrio.
ἀπὸ ὀνειδισμοῦ.

Incipit prologus in Ezechielem prophetam.

EZechiel propheta cum ioachin rege iuda captiuus ductus eſt in babylonem: ibiqꝫ his qui cum eo captiui fuerant prophetauit penitentibus ꝙ ad hieremie vaticinium ſe vltro aduerſariis tradidiſſent: & viderent adhuc vrbem hieroſolymā ſtare quam ille caſuram eſſe predixerat. Triceſimo autem etatis ſue anno & captiuitatis quinto: exorſus eſt ad captiuos loqui. Et eodem tempore licet poſterior hic in chaldea hieremias in iudea prophetauerunt. Sermo eius nec ſatis diſertus nec ad modum ruſticus eſt: ſed ex vtroqꝫ medie tēperatus. Sacerdos & ipſe fuit ſicut hieremias. Principia voluminis & finem magnis habens obſcuritatibus inuoluta. Sed & vulgata eius editio non multum diſtat ab hebraico. Vnde ſatis miror quid cauſe extiterit: vt ſi eoſdem in vniuerſis libris habemus interpretes: in aliis eadē: in aliis diuerſa tranſtulerint. Legite igitur & hunc iuxta tranſlationē noſtram quoniā per cola ſcriptus & cōmata manifeſtiorem legentibus ſenſum tribuit. Si autē amici mei: & hunc ſubſannauerint: dicite eis ꝙ nemo eos compellat vt ſcribant. Sed vereor ne illud eis eueniat quod grece ſignificātius dicitur vt vocentur fagolidori: quod eſt manducantes ſenecias.

Explicit prologus. D

© Biblioteca Nacional de España

EZECHIEL.
EZEKIHΛ. Ca.i.

Et factũ ē in tricesimo anno quarto
Αἰ ἐγένετο ἐν τῷ τριακοστῷ ἔτει τετάρ
menſe quinta mẽſis: τ ego erã in
A τῷ μηνὶ πέμπτῃ μηνός, καὶ ἐγὼ ἤμην ἐν
medio captiuitatis ſup fluui-
μέσῳ τῆς αἰχμαλωσίας ἐπὶ τοῦ ποτα
um chobar: τ aperti ſunt celi: τ vidi viſiones
μοῦ τοῦ χοβάρ, καὶ ἠνοίχθησαν οἱ οὐρανοί, καὶ ἴδον ὁράσεις
dei quinta mẽſis. hic annus quint⁹ capti-
θεοῦ πέμπτῃ τοῦ μηνός. τοῦτο τὸ ἔτος τὸ πέμπτον τῆς αἰχμα
uitatis regis ioachĩ. τ factũ ē verbũ dñi
λωσίας τοῦ βασιλέως ἰωακεὶμ. καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου
ad ezechiel filiũ buzi ſacẽdotẽ ĩ terra chaldeoꝝ ſup
πρὸς ἐζεκιὴλ τὸν υἱὸν βουζὴ τὸν ἱερέα ἐν γῇ χαλδαίων ἐπὶ
flumen chobar. τ facta ē ſup me man⁹ dñi τ
τοῦ ποταμοῦ τοῦ χοβάρ. καὶ ἐγένετο ἐπ᾽ ἐμὲ χεὶρ κυρίου καὶ
vidi: τ ecce ſpũs auferẽs veniebat ab aqlone τ
ἴδον, καὶ ἰδοὺ πνεῦμα ἐξαῖρον ἤρχετο ἀπὸ βορρᾶ καὶ
B nubes magna in eo τ ſplendor ĩ circuitu ei⁹ τ ignis
νεφέλη μεγάλη ἐν αὐτῷ καὶ φέγγος κύκλῳ αὐτοῦ καὶ πῦρ
fulgurans. τ in medio eius q̃ſi viſio electri
ἐξαστράπτον. καὶ ἐν τῷ μέσῳ αὐτοῦ ὡς ὅρασις ἠλέκτρου
in medio ignis τ ſplendor ĩ eo: τ in me
ἐν μέσῳ τοῦ πυρὸς καὶ φέγγος ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν μέ-
dio q̃ſi ſimilitudo q̃ttuor aĩaliũ. τ hec viſio eo-
σῳ ὡς ὁμοίωμα τεσσάρων ζώων. καὶ αὕτη ἡ ὅρασις αὐ-
rum: ſimilitudo hoĩs in eis. τ quattuor fa-
τῶν, ὁμοίωμα ἀνθρώπου ἐπ᾽ αὐτοῖς. καὶ τέσσαρα πρό-
cies vni: τ q̃ttuor ale vni. τ
σωπα τῷ ἑνί, καὶ τέσσαρες πτέρυγες τῷ ἑνί. καὶ τὰ
crura eoꝝ recta: τ pennati pedes eoꝝ: τ
σκέλη αὐτῶν ὀρθά, καὶ πτερωτοὶ οἱ πόδες αὐτῶν, καὶ
ſcintille q̃ſi fulgurans eramẽtũ. τ leues penne
σπινθῆρες ὡς ἐξαστράπτων χαλκός. καὶ ἐλαφραὶ αἱ πτέρυ
eoꝝ: τ manus hoĩs ſub pen-
γες αὐτῶν, καὶ χεὶρ ἀνθρώπου ὑποκάτωθεν τῶν πτερύ-
nis eoꝝ in q̃ttuor ptib⁹ eoꝝ: τ facies
C γων αὐτῶν ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη αὐτῶν, καὶ τὰ πρόσωπα
eoꝝ τ penne eoꝝ quattuor ꝯiuncte alte
αὐτῶν καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν τῶν τεσσάρων ἐχόμεναι ἑτέ
ra alteri. τ ale eoꝝ nõ reuertebãt
ρα τῆς ἑτέρας. καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν οὐκ ἐπεστρέφοντο
cũ ambularẽt ipſa: vnũqđq; ante faciem
ἐν τῷ βαδίζειν αὐτά, ἕκαστον κατέναντι τοῦ προσώπου
ſuam gradiebãt. τ ſimilitudo facieꝝ eoꝝ: fa-
αὐτῶν ἐπορεύοντο. καὶ ὁμοίωσις τῶν προσώπων αὐτῶν, πρό
cies hoĩs τ facies leonis a dextris quat-
σωπον ἀνθρώπου καὶ πρόσωπον λέοντος ἐκ δεξιῶν τοῖς τέ
tuor: τ facies vituli a ſiniſtris quattuor:
σσαρσιν, καὶ πρόσωπον μόσχου ἐξ ἀριστερῶν τοῖς τέσσαρ-
τ facies aqle quattuor. τ ale
σιν, καὶ πρόσωπον ἀετοῦ τοῖς τέσσαρσιν. καὶ αἱ πτέρυγες
eoꝝ extente deſup quattuor vnicuiq; due cõ-
αὐτῶν ἐκτεταμέναι ἄνωθεν τοῖς τέσσαρσιν ἑκάστῳ δύο συ
iuncte ad inuicẽ. τ due tegebant ſuper
νεζευγμέναι πρὸς ἀλλήλας. καὶ δύο ἐπεκάλυπτον ἐπάνω
corpus eoꝝ: τ vnũqđq; corã facie ſua
τοῦ σώματος αὐτῶν, καὶ ἑκάτερον κατὰ πρόσωπον αὐ
gradiebãt. q̃cũq; erat ſpũs ambulans ambula-
τοῦ ἐπορεύετο. οὗ ἂν ἦ τὸ πνεῦμα πορευόμενον ἐπορεύον
D bãt τ nõ reuertebãt. τ in medio aĩaliũ viſio q̃ſi car
το καὶ οὐκ ἐπέστρεφον. καὶ ἐν μέσῳ τῶν ζώων ὅρασις ὡς ἀν-
bonũ ignis ardentiũ: q̃ſi aſpect⁹ lampadaꝝ diſcurren
θράκων πυρὸς καιομένων, ὡς ὄψις λαμπάδων συστρεφο-
tium in medio aĩaliũ τ ſplẽdor ignis: τ de
μένων ἀναμέσον τῶν ζώων καὶ φέγγος τοῦ πυρός, καὶ ἐκ
igne egrediebatur q̃ſi fulgur. τ aĩalia curre-
τοῦ πυρὸς ἐξεπορεύετο ὡς ἀστραπή. καὶ τὰ ζῶα ἔτρε
bãt τ reuertebãt q̃ſi ſpecies fulguris.
χον καὶ ἀνέκαμπτον ὡς εἶδος τοῦ βεζέκ.

Incipit Ezechiel ꝓpheta.
Capitulum. I.

Et factũ eſt in trice-
ſimo anno: in q̃r-
to in q̃nta menſis:
cũ eſſem in medio capti
uorũ iuxta fluuiũ cho-
bar aperti ſunt celi & vi
di viſiones dei. In q̃nta
menſis ipſe eſt annus
quintus tranſmigratio-
nis regis ioachim: factũ
eſt verbũ domini ad eze
chielem filium
buzi ſacerdotẽ in terra
chaldeorũ ſecus flumẽ
chobar. Et facta eſt ſup
eũ ibi manus dñi. Et vi
di: & ecce ventus turbi-
nis veniebat ab aqlone:
& nubes magna & ignis
inuoluens: et ſplendor
in circuitu eius: & de
medio eius quaſi ſpecies
electri: id eſt de medio
ignis. Et ex medio ei⁹ ſi
militudo q̃ttuor aĩaliũ:
& hic aſpectus eorũ. Si
militudo hominis in eis.
Et quattuor facies vni:
& quattuor penne vni.
Et pedes eorum
pedes recti: & planta
pedis eorũ quaſi planta
pedis vituli: & ſcintille
q̃ſi aſpectus eris cãden-
tis. Et manus hominis
ſub pennis eorum in
quattuor partibus: & fa
cies & pennas
per quattuor partes ha-
bebant: iuncteq; erant
penne eorũ alterius ad
alterũ. Non reuertebã
tur cũ incederẽt: ſed vnũ
qđq; ante faciẽ ſuã gra-
diebatur. Similitudo aũt
vultus eoꝝ: facies hoĩs
& facies leonis a dextris
ipſorũ q̃ttuor: facies aũt
bouis a ſiniſtris ipſorum
quattuor: & facies aqle
ipſorũ q̃ttuor: & facies
eorũ: & pẽne eorũ exten
te deſup. Due pẽne ſin-
gulorũ iũgebãtur: & due
tegebant corpora eorũ.
Et vnũquodq; eorũ co-
ram facie ſua ambulabat.
Vbi erat impetus ſpũs:
illuc gradiebantur nec
reuertebãtur cũ ambula
rent. Et ſimilitudo aĩaliũ
& aſpectus eorũ q̃ſi car-
bonũ ignis ardentiũ &
quaſi aſpectus lãpadarũ.
Hec erat viſio diſcurrẽs
in medio aĩaliũ: ſplẽdor
ignis & de igne fulgur
egrediẽs. Et aĩalia ibãt
& reuertebãtur ĩ ſilitudi
nẽ fulguris corruſcantis.

Cap. j.

ויהי בשלשים שנה ברביעי בחמשה | היה רבע
לחדש ואני בתוך הגולה על נהר | גלה
כבר נפתחו השמים ואראה מראות | פתח ראה
אלהים: בחמשה לחדש היא השנה
החמישית לגלות המלך יויכין: היה | חמש
היה דבר יהוה אל יחזקאל בן
בוזי הכהן בארץ כשדים על נהר
כבר ותהי עליו שם יד יהוה: וארא | היה ראה
והנה רוח סערה באה מן הצפון | בוא צפן
ענן גדול ואש מתלקחת ונגה | גדל לקח
לו סביב ומתוכה כעין החשמל | סבב
מתוך האש: ומתוכה דמות ארבע | דמה רבע
חיות וזה מראיהן דמות אדם | חיה ראה
להנה: וארבעה פנים לאחת | פנה
וארבע כנפים לאחת להם: ורגליהם
רגל ישרה וכף רגליהם ככף
רגל עגל ונצצים כעין נחשת קלל: | נוץ
וידו אדם מתחת כנפיהם על
ארבעת רבעיהם ופניהם וכנפיהם
לארבעתם: חברת אשה אל אחתה | איש
כנפיהם לא יסבו בלכתן איש | סבב ילך
אל עבר פניו ילכו: ודמות פניהם
פני אדם ופני אריה אל הימין | ארה ימן
לארבעתם ופני שור מהשמאל | שמל
לארבעתן ופני נשר לארבעתן:
ופניהם וכנפיהם פרדות מלמעלה | עלה
לאיש שתים חברות איש ושתים
מכסות את גויתיהנה: ואיש אל | כסה גו
עבר פניו ילכו אל אשר יהיה | היה
שמה הרוח ללכת ילכו לא | ילך
יסבו בלכתן: ודמות החיות מראיהן | ראה
כגחלי אש בערות כמראה הלפידים | לפד
היא מתהלכת בין החיות ונגה | הלך
לאש ומן האש יוצא ברק: | יצא
והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק: | רצה

© Biblioteca Nacional de España

Tex.heb.Ezechi.j. / Pꝛitiua.heb.

Tex.heb.Ezechi.j.	Pꝛitiua.heb.
וָאֵרֶא הַחַיּוֹת וְהִנֵּה אוֹפַן אֶחָד	רָאָה חָיָה
בָּאָרֶץ אֵצֶל הַחַיּוֹת לְאַרְבַּעַת פָּנָיו:	אָפַן רָבַע
מַרְאֵה הָאוֹפַנִּים וּמַעֲשֵׂיהֶם כְּעֵין	פָּנָה
תַּרְשִׁישׁ וּדְמוּת אֶחָד לְאַרְבַּעְתָּן	עָשָׂה
וּמַרְאֵיהֶם וּמַעֲשֵׂיהֶם כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה	הָיָה
הָאוֹפַן בְּתוֹךְ הָאוֹפָן: עַל אַרְבַּעַת	
רִבְעֵיהֶן בְּלֶכְתָּם יֵלֵכוּ לֹא יִסַּבּוּ	יָלַךְ סָבַב
בְּלֶכְתָּן: וְגַבֵּיהֶן וְגֹבַהּ לָהֶם וְיִרְאָה	גַּב
לָהֶם וְגַבֹּתָם מְלֵאֹת עֵינַיִם סָבִיב	סָבַב
לְאַרְבַּעְתָּן: וּבְלֶכֶת הַחַיּוֹת יֵלְכוּ	
הָאוֹפַנִּים אֶצְלָם וּבְהִנָּשֵׂא הַחַיּוֹת	נָשָׂא
מֵעַל הָאָרֶץ יִנָּשְׂאוּ הָאוֹפַנִּים: עַל	
אֲשֶׁר יִהְיֶה שָּׁם הָרוּחַ לָלֶכֶת יֵלֵכוּ	הָיָה
שָׁמָּה הָרוּחַ לָלֶכֶת וְהָאוֹפַנִּים יִנָּשְׂאוּ	נָשָׂא
לְעֻמָּתָם כִּי רוּחַ הַחַיָּה בָּאוֹפַנִּים:	
בְּלֶכְתָּם יֵלֵכוּ וּבְעָמְדָם יַעֲמֹדוּ	עָמַד
וּבְהִנָּשְׂאָם מֵעַל הָאָרֶץ יִנָּשְׂאוּ	
הָאוֹפַנִּים לְעֻמָּתָם כִּי רוּחַ הַחַיָּה	
בָּאוֹפַנִּים: וּדְמוּת עַל רָאשֵׁי הַחַיָּה	דָּמָה
רָקִיעַ כְּעֵין הַקֶּרַח הַנּוֹרָא נָטוּי עַל	רָקַע יָרֵא
רָאשֵׁיהֶם מִלְמָעְלָה: וְתַחַת הָרָקִיעַ	נָטָה
כַּנְפֵיהֶם יְשָׁרוֹת אִשָּׁה אֶל אֲחוֹתָהּ	עָלָה
לְאִישׁ שְׁתַּיִם מְכַסּוֹת לָהֵנָּה וּלְאִישׁ	אִישׁ כָּסָה
שְׁתַּיִם מְכַסּוֹת לָהֵנָּה אֵת גְּוִיֹּתֵיהֶם:	גו
וָאֶשְׁמַע אֶת קוֹל כַּנְפֵיהֶם כְּקוֹל מַיִם	שָׁמַע
רַבִּים כְּקוֹל שַׁדַּי בְּלֶכְתָּם קוֹל הֲמֻלָּה	רָבַב יָלַךְ
כְּקוֹל מַחֲנֶה בְּעָמְדָם תְּרַפֶּינָה	חָנָה רָפָה
כַנְפֵיהֶם: וַיְהִי קוֹל מֵעַל לָרָקִיעַ	הָיָה
אֲשֶׁר עַל רֹאשָׁם בְּעָמְדָם תְּרַפֶּינָה	
כַנְפֵיהֶם: וּמִמַּעַל לָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל	עָלָה
רֹאשָׁם כְּמַרְאֵה אֶבֶן סַפִּיר דְּמוּת	רָאָה סָפַר
כִּסֵּא וְעַל דְּמוּת הַכִּסֵּא דְּמוּת כְּמַרְאֵה	
אָדָם עָלָיו מִלְמָעְלָה: וָאֵרֶא כְּעֵין	
חַשְׁמַל כְּמַרְאֵה אֵשׁ בֵּית לָהּ סָבִיב	סָבַב
מִמַּרְאֵה מָתְנָיו וּלְמָעְלָה וּמִמַּרְאֵה	
מָתְנָיו וּלְמַטָּה רָאִיתִי כְּמַרְאֵה	

Trãſla.B.Hie.

Cunq͂ aſpicerem animalia: apparuit rota vna
ſup terrã iuxta aĩalia: habens quattuoꝛ facies. Et
aſpectus rotarũ & opus earum quaſi viſio
maris: et vna ſimilitudo ipſarum quattuoꝛ:
et aſpectus earum et opera quaſi ſit
rota in medio rote. Per quattuoꝛ
partes earũ euntes ibãt et non reuertebantur
cũ ambularent. Statura quoq͂ erat rotis & altitudo
et horribilis aſpectus: et totũ corp⁹ oculis plenũ
in circuitu ipſarũ q̃ttuoꝛ. Cunq͂ ambularẽt
aĩalia ambulabãt pariter & rote iuxta ea. & cũ ele-
uarentur aĩalia de terra eleuabantur ſimul & rote.
Quocunq͂ ibat ſpiritus:
illuc eunte ſpũ & rote pariter eleuabantur
ſequẽtes eum. Spiritus enim vite erat in rotis.
Cum euntibus ibãt: & cum ſtantibus ſtabant:
& cum eleuatis a terra: pariter eleuabantur &
rote ſequentes ea: quia ſpiritus vite erat
in rotis. Et ſimilitudo ſuper capita animaliũ
firmamenti q̃ſi aſpectus cryſtalli horribilis: & ex-
tenti ſup capita eorũ de ſup. Sub firmamẽto autẽ
penne eorum recte alterius ad alterum.
Vnũquodq͂ duab⁹ alis velabat corpus ſuum: &
alterum ſimiliter velabatur.
Et audiebam ſonum alarum quaſi ſonũ aquarũ
multarũ: q̃ſi ſonũ ſublimis dei. Cum ambularẽt
quaſi ſon⁹ erat multitudinis vt ſonus caſtrorũ.
Cũq͂ ſtarẽt dimittebãtur pẽne eoꝝ. Nam cũ fieret
vox ſup firmamẽto qđ erat ſup caput eorũ ſta-
bant & ſubmittebãt alas ſuas. Et ſup firmamentũ
qđ erat iminẽs capiti eorum q̃ſi aſpectus lapidis
ſapphiri: ſimilitudo throni & ſup ſimilitudinẽ throni
ſimilitudo q̃ſi aſpectus hoĩs deſup. Et vidi q̃ſi
ſpeciẽ electri velut aſpectũ ignis intrĩſecus per
circuitum ei⁹: a lumbis eius & deſuper: & a
lũbis eius vſq͂ deorſum vidi quaſi ſpeciem

Trãſ.Gre.lxx.cũ iter.latina.

⁊ vidi: ⁊ ecce rota vna ſup trã adherens ani-
καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ τροχὸς εἷς ἐπὶ τῆς γῆς ἐχόμενος τῶν ζώ-
malib⁹ quattuoꝛ. ⁊ aſpect⁹ rotaꝝ ⁊ factio
ων τοῖς τέσσαρσιν. καὶ τὸ εἶδος τῶν τροχῶν καὶ ποίημα
eaꝝ q̃ſi ſpecies tharſis. ⁊ ſimilitudo in quattuoꝛ:
αὐτῶν ὡς εἶδος θαρσείς. καὶ ὁμοίωμα ἐν τοῖς τέσσαρσιν,
⁊ opus eaꝝ erat ſicut eſſet rota in rota in
καὶ τὸ ἔργον αὐτῶν ἦν καθὼς ἂν εἴη τροχὸς ἐν τροχῷ ἐπὶ
quattuoꝛ ꝑtes eoꝝ ãbulabant. nõ reuertebant cũ
τὰ τέσσαρα μέρη αὐτῶν ἐπορεύοντο. οὐκ ἐπέστρεφον ἐν
ambularent ipa ⁊ doꝛſa eoꝝ ⁊ altitudo erat
τῷ πορεύεσθαι αὐτὰ καὶ οἱ νῶτοι αὐτῶν καὶ ὕψος ἦν
eis. ⁊ vidi ea ⁊ doꝛſa eoꝝ plena ocu-
αὐτοῖς. καὶ ἴδον αὐτὰ καὶ οἱ νῶτοι αὐτῶν πλήρεις ὀφ-
lis i circuitu quattuoꝛ. ⁊ cũ ambularẽt
θαλμῶν κυκλόθεν τοῖς τέσσαρσιν. καὶ ἐν τῷ πορεύεσθαι τὰ
aĩalia ãbulabãt rote cõiuncte ipis: ⁊ cũ eleua-
ζῷα ἐπορεύοντο οἱ τροχοὶ ἐχόμενοι αὐτῶν, καὶ ἐν τῷ ἐξαί-
rent aĩalia de tra eleuabãt rote. vbicũq͂ erat nu-
ρειν τὰ ζῷα ἀπὸ τῆς γῆς ἐξήροντο οἱ τροχοί. οὗ ἂν ἦν νε- E
bes illic ſpũs ambulabat: ambulabant Apo.4
φέλη ἐκεῖ τὸ πνεῦμα τοῦ πορεύεσθαι, ἐπορεύοντο τὰ
aĩalia ⁊ rote ⁊ eleuabãt cũ illis: q2 ſpũs
ζῷα καὶ οἱ τροχοὶ καὶ ἐξαίροντο σὺν αὐτοῖς. διότι πνεῦμα
vite in rotis: cũ ãbularent ipa ambula-
ζωῆς ἐν τοῖς τροχοῖς, ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὰ ἐπορεύ-
bant. ⁊ cũ ſtarent ipſa ſtabant ⁊ cũ
οντο. καὶ ἐν τῷ ἑστάναι αὐτὰ ἑστήκεισαν καὶ ἐν
eleuarent ipa a tra: eleuabant cũ e-
τῷ ἐξαίρειν αὐτὰ ἀπὸ τῆς γῆς, ἐξαίροντο σὺν αὐ-
is q2 ſpũs vite erat in rotis: ⁊ ſimilitudo
τοῖς ὅτι πνεῦμα ζωῆς ἦν ἐν τοῖς τροχοῖς, καὶ ὁμοίωμα
ſup caput aĩaliũ q̃ſi firmamẽtũ q̃ſi viſio cry-
ὑπὲρ κεφαλῆς τῶν ζώων ὡσεὶ στερέωμα ὡς ὅρασις κρυ-
ſtalli extentum ſup alas eoꝝ de-
στάλλου ἐκτεταμένον ἐπὶ τῶν πτερύγων αὐτῶν ἐπά-
ſup ⁊ ſub firmamento ale eoꝝ
νωθεν καὶ ὑποκάτω τοῦ στερεώματος αἱ πτέρυγες αὐτῶν
extenſe. volantes altera alteri vnicuiq͂
ἐκτεταμέναι. πτερυσσόμεναι ἑτέρα τῇ ἑτέρᾳ ἑκάστῳ F
due tegentes coꝛpoꝛa eoꝝ. ⁊ audiui
δύο ἐπικαλύπτουσαι τὰ σώματα αὐτῶν. καὶ ἤκουον
vocẽ alaꝝ ipoꝝ cũ ãbularent ipa
τὴν φωνὴν τῶν πτερύγων αὐτῶν ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὰ
q̃ſi vocẽ aque multe: q̃ſi vocẽ oĩpotẽtis cũ ambu-
ὡς φωνὴν ὕδατος πολλοῦ, ὡς φωνὴν ἱκανοῦ ἐν τῷ πορεύ-
larẽt ipa. vox vbi q̃ſi vox caſtroꝛum.
εσθαι αὐτά. φωνὴ τοῦ λόγου ὡς φωνὴ παρεμβολῆς.
⁊ cũ ſtarẽt ipa ceſſabant ale co-
καὶ ἐν τῷ ἑστάναι αὐτῶν κατέπαυον αἱ πτέρυγες αὐ-
rum. ⁊ ecce vox de ſup firmamento exiſte-
τῶν. καὶ ἰδοὺ φωνὴ ὑπεράνωθεν τοῦ στερεώματος τοῦ ὄντος
ſup caput eoꝝ: cũ ſtarẽt ipa remittebãt
ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν, ἐν τῷ ἑστάναι αὐτὰ ἀνείοντο αἱ
ale eoꝝ. ⁊ ſuper firmamẽto exiſ-
πτέρυγες αὐτῶν. καὶ ὑπεράνω τοῦ στερεώματος τοῦ ὄν-
te ſup caput eoꝝ q̃ſi viſio lapidis ſapphiri
τος ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν ὡς ὅρασις λίθου σαπφείρου G
ſimilitudo throni ſup eum: ⁊ ſup ſimilitudinẽ
ὁμοίωμα θρόνου ἐπ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῦ ὁμοιώματος
throni ſimilitudo q̃ſi ſpecies hoĩs deſup:
τοῦ θρόνου ὁμοίωμα ὡς εἶδος ἀνθρώπου ἄνωθεν,
⁊ vidi q̃ſi aſpectũ electri q̃ſi aſpectũ ignis itrin-
καὶ ἴδον ὡς ὄψιν ἠλέκτρου ὡς ὅρασιν πυρὸς ἔσω-
ſec⁹ eius i circuitu: a viſione lumbi ⁊ vſq͂ deoꝛ-
θεν αὐτοῦ κύκλῳ, ἀπὸ ὁράσεως ὀσφύος καὶ ἕως κά-
ſum vidi q̃ſi viſionẽ
τω ἴδον ὡς ὅρασιν
καὶ

© Biblioteca Nacional de España

ignis ⁊ ſplendor eius ĩ circuitu: q̃ſi viſio arcus:
πυρὸς καὶ τὸ φέγγος αὐτοῦ κύκλῳ, ὡς ὅρασις τόξου,
q̃n fuerit ĩ nube in die pluuie. ſic ſtatio
ὅταν ᾖ ἐν τῇ νεφέλῃ ἐν ἡμέρᾳ ὑετοῦ. οὕτως ἡ ςάσις τοῦ
ſplendoris ĩ circuitu hec viſio ſimilitudo glie
φέγγους κυκλόθεν αὕτη ἡ ὅρασις ὁμοίωμα τῆς δόξης
domini.
κυρίου.

Ca. 2.

A Et vidi ⁊ cado in faciem meã: ⁊ audi
Καὶ ἴδον καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου, καὶ ἤκου
ui vocẽ loquẽtis ad me. ⁊ dixit ad me: fili
Infra. 38. σα φωνὴν λαλοῦντος πρός με. καὶ εἶπεν πρός με, υἱὲ
hoĩs: ſta ſup pedes tuos ⁊ loquar ad
ἀνθρώπου, ςῆθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου καὶ λαλήσω πρὸς
te. ⁊ venit ad me ſpũs ⁊ aſſumpſit me ⁊ ele=
σέ. καὶ ἦλθεν ἐπ' ἐμὲ πνεῦμα καὶ ἀνέλαβέν με καὶ ἐξῆ
uauit me ⁊ ſtatuit me ſup pedes meos: ⁊ audiebã e=
ρέν με καὶ ἔςησέν με ἐπὶ πόδας μου, καὶ ἤκουον αὐ
um loquentem ad me. ⁊ dixit ad me: fili
τοῦ λαλοῦντος πρός με. καὶ εἶπεν πρός με, υἱὲ
hominis: mittã ego te ad filios
ἀνθρώπου, ἐξαποςελῶ ἐγώ σε πρὸς τοὺς υἱοὺς τοῦ
iſrael irritantes me. qui irrita=
B ἰσραὴλ τοὺς παραπικραίνοντάς με. οἵτινες παρε
uerunt me ipſi ⁊ patres eoꝝ p̃uaricati ſũt
πίκρανάν με αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν ἠθέτησαν
in me vſq; in hodiernũ diem: ⁊ filij dura
ἐν ἐμοὶ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, καὶ υἱοὶ σκληρο=
facie ⁊ duro corde. ego mittã te ad e=
πρόσωποι καὶ ςερεοκάρδιοι. ἐγὼ ἀποςελῶ σε πρὸς αὐ=
os: ⁊ dices ad eos: hec dicit dñs dñs:
τούς, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, τάδε λέγει κύριος κύριος,
ſi forte audiant aut timeant: qꝛ dom⁹ irritans
ἐὰν ἄρα ἀκούσωσιν ἢ πτοηθῶσιν, διότι οἶκος παραπι=
eſt. ⁊ cognoſcent: qꝛ ꝓpheta es tu in me=
κραίνων ἐςίν. καὶ γνώσονται, ὅτι προφήτης εἶ σὺ ἐν μέ=
dio eoꝝ. ⁊ tu fili hoĩs: ne timeas eos:
C σῳ αὐτῶν. καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, μὴ φοβηθῇς αὐτούς,
neq; formides a facie eoꝝ. qꝛ inſanient:
μηδὲ ἐκςῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. διότι παροιςρήσου=
⁊ cõgregabuntur ꝯ te ĩ circuitu: ⁊ in medio
σιν, καὶ ἐπισυςήσονται ἐπὶ σὲ κύκλῳ, καὶ ἐν μέσῳ
ſcorpionũ tu hitas. verba eoꝝ ne time=
σκορπίων σὺ κατοικεῖς. τοὺς λόγους αὐτῶν μὴ φοβη=
as: ⁊ a facie eoꝝ ne formides: qꝛ do
θῇς, καὶ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν μὴ ἐκςῇς, διότι οἶ=
mus irritans eſt. ⁊ loqueris
κος παραπικραίνων ἐςίν. καὶ λαλήσεις τοὺς
verba mea ad eos: ſi forte audiant aut timeant
λόγους μου πρὸς αὐτούς, ἐὰν ἄρα ἀκούσωσιν ἢ πτοηθῶ
ant: qꝛ dom⁹ irritans eſt. ⁊ tu fili homi=
σιν, ὅτι οἶκος παραπικραίνων ἐςίν. καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώ=
nis: audi loquentẽ ad te: ne ſis irri=
D που, ἄκουε τοῦ λαλοῦντος πρὸς σέ, μὴ γίνου παραπι
tans ſicut dom⁹ irritans. aperi os
κραίνων καθὼς ὁ οἶκος ὁ παραπικραίνων. χάνε τὸ ςόμα
tuũ ⁊ comede q̃ ego do tibi. ⁊ vidi ⁊ ecce
σου καὶ φάγε ἃ ἐγὼ δίδωμί σοι. καὶ εἶδον καὶ ἰδοὺ
manus extenſa ad me: ⁊ in ea capitulũ libri:
χεὶρ ἐκτεταμένη πρός με, καὶ ἐν αὐτῇ κεφαλὶς βιβλί
Apo. 5 a. expandit illud coram me. ⁊ in eo ſcri=
ου, ἀνείλησεν αὐτὴν ἐνώπιον ἐμοῦ. καὶ ἐν αὐτῇ γεγραμ=
pta erãt: q̃ ante ⁊ q̃ retro. ⁊ ſcripta
μένα ἦν, τὰ ἔμπροσθεν καὶ τὰ ὄπισθεν. καὶ ἐγέγρα=
erat in eo lamẽtatio ⁊ carmẽ ⁊ ve.
πτο εἰς αὐτὴν θρῆνος καὶ μέλος καὶ οὐαί.

Ca. 3.

A Et dixit ad me: fili hoĩs: comede
Καὶ εἶπεν πρός με, υἱὲ ἀνθρώπου, κατάφαγε
q̃dcũq; ĩueneris: cõede capitulũ hoc. ⁊ va=
ὅτι ἂν εὕρῃς, φάγε τὴν κεφαλίδα ταύτην. καὶ πορεύ=
de ⁊ loquere filijs iſrael.
θητι καὶ λάλησον τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ.

ignis ſplendentis in circuitu velut aſpectũ arcus cum fuerit in nube in die pluuie: hic erat aſpectus ſplendoris per gyrum.

2\.

Hec viſio ſimilitudinis glorie dñi. Et vidi & cecidi in faciem meam: & audiui vocem loquẽtis. Et dixit ad me. Fili hominis ſta ſuper pedes tuos: & loquar tecũ. Et igreſſus eſt in me ſpũs: poſtq̃ locutus eſt mihi: & ſtatuit me ſupra pedes meos. Et audiui loquentem ad me & dicentem. Fili hominis mitto ego te ad filios iſrael: ad gentes apoſtatrices que receſſerunt a me. Patres eorũ preuaricati ſunt pactũ meum vſq; ad diem hanc: & filij dura facie & indomabili corde ſũt ad quos ego mitto te. Et dices ad eos. Hec dicit dñs deus ſi forte vel ipſi audiant: & ſi forte quieſcant: quoniam domus exaſperans eſt: & ſcient qa ꝓpheta fuerit in medio eorũ. Tu ergo fili homĩs ne timeas eos: neq; ſermones eorum metuas: quoniam increduli & ſubuerſores ſunt tecum: & cum ſcorpionibus habitas. Verba eorum ne timeas: & vultus eorũ ne formides qa domus exaſperãs eſt. Loqueris ergo verba mea ad eos ſi forte audiant & quieſcant: quoniam irritatores ſunt. Tu autem fili hominis audi quecunq; loquar ad te: & noli eſſe exaſperans ſicut dom⁹ exaſperatrix eſt. Aperi os tuũ & comede quecunq; ego do tibi. Et vidi & ecce manus miſſa ad me in qua erat inuolutus liber: & expandit illum coram me qui erat ſcriptus intus & foris: & ſcripte erant in eo lamentationes & carmẽ & ve.

3\.

Et dixit ad me. Fili hominis quodcũq; inueneris comede. Comede volumẽ iſtud: & vadens loquere ad filios iſrael.

אש ונגה לו סביב׃ כמראה הקשת	
אשר יהיה בענן ביום הגשם כן	היה
מראה הנגה סביב	
הוא מראה דמות	Cap. ij.
כבוד יהוה ואראה ואפל על פני	כבד נפל
ואשמע קול מדבר׃ ויאמר אלי	פנה שמע
בן אדם עמד על רגליך ואדבר	דבר אמר
אתך׃ ותבא בי רוח כאשר דבר	בוא
אלי ותעמדני על רגלי ואשמע	עמד שמע
את מדבר אלי׃ ויאמר אלי בן אדם	
שולח אני אותך אל בני ישראל	שלח את
אל גוים המורדים אשר מרדו בי	מרד
המה ואבותם פשעו בי עד עצם	
היום הזה׃ והבנים קשי פנים	קשה פנה
וחזקי לב אני שולח אותך אליהם	
ואמרת אליהם כה אמר אדני יהוה׃	
והמה אם ישמעו ואם יחדלו כי	שמע חדל
בית מרי המה וידעו כי נביא היה	מרה נבא
בתוכם׃ ואתה בן אדם אל תירא	ירא
מהם ומדבריהם אל תירא כי	
סרבים וסלונים אותך ואל עקרבים	סלן את
אתה יושב מדבריהם אל תירא	ישב
ומפניהם אל תחת כי בית מרי	פנה חתת
המה׃ ודברת את דברי אליהם אם	
ישמעו ואם יחדלו כי בית מרי	
המה׃ ואתה בן אדם שמע את אשר	
אני מדבר אליך אל תהי מרי	דבר היה
כבית המרי פצה פיך ואכול את	פה
אשר אני נתן אליך׃ ואראה והנה	אכל ראה
יד שלוחה אלי והנה בו מגלת	שלח גלל
ספר׃ ויפרש אותה לפני והיא	פרש פנה
כתובה פנים ואחור וכתוב אליה	כתב פנה
קינים והגה והי׃	אחר קון
ויאמר אלי בן אדם את	Cap. iij.
אשר תמצא אכול אכול את המגלה	אמר מצא
הזאת ולך דבר אל בית ישראל׃	ילך

© Biblioteca Nacional de España

וָאֶפְתַּח אֶת פִּי וַיַּאֲכִלֵנִי אֵת הַמְּגִלָּה — פָּתַח פֶּה
הַזֹּאת: וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן אָדָם בִּטְנְךָ — אָכַל
תַאֲכֵל וּמֵעֶיךָ תְמַלֵּא אֵת הַמְּגִלָּה — מֵעֶה מָלֵא
הַזֹּאת אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן אֵלֶיךָ וָאֹכְלָה
וַתְּהִי בְּפִי כִּדְבַשׁ לְמָתוֹק: וַיֹּאמֶר — הָיָה פֶּה
אֵלַי בֶּן אָדָם לֶךְ בֹּא אֶל בֵּית — מָתַק הָלַךְ
יִשְׂרָאֵל וְדִבַּרְתָּ בִדְבָרַי אֲלֵיהֶם: כִּי — בּוֹא
לֹא אֶל עַם עִמְקֵי שָׂפָה וְכִבְדֵי לָשׁוֹן — לָשׁוֹן
אַתָּה שָׁלוּחַ אֶל בֵּית יִשְׂרָאֵל: לֹא — שָׁלַח
אֶל עַמִּים רַבִּים עִמְקֵי שָׂפָה וְכִבְדֵי — רָבַב
לָשׁוֹן אֲשֶׁר לֹא תִשְׁמַע דִּבְרֵיהֶם — שָׁמַע
אִם לֹא אֲלֵיהֶם שְׁלַחְתִּיךָ הֵמָּה
יִשְׁמְעוּ אֵלֶיךָ: וּבֵית יִשְׂרָאֵל לֹא
יֹאבוּ לִשְׁמֹעַ אֵלֶיךָ כִּי אֵינָם אֹבִים — אָבָה
לִשְׁמֹעַ אֵלָי כִּי כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל
חִזְקֵי מֵצַח וּקְשֵׁי לֵב הֵמָּה: הִנֵּה נָתַתִּי — קָשָׁה
אֶת פָּנֶיךָ חֲזָקִים לְעֻמַּת פְּנֵיהֶם — פָּנָה
וְאֶת מִצְחֲךָ חָזָק לְעֻמַּת מִצְחָם:
כְּשָׁמִיר חָזָק מִצֹּר נָתַתִּי מִצְחֶךָ — שָׁמַר צוּר
לֹא תִירָא אוֹתָם וְלֹא תֵחַת מִפְּנֵיהֶם — נָתַן יָרֵא
כִּי בֵּית מְרִי הֵמָּה: וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן — אֵת חָתַת
אָדָם אֶת כָּל דְּבָרַי אֲשֶׁר אֲדַבֵּר — מָרָה אָמַר
אֵלֶיךָ קַח בִּלְבָבְךָ וּבְאָזְנֶיךָ שְׁמָע:
וְלֵךְ בֹּא אֶל הַגּוֹלָה אֶל בְּנֵי עַמֶּךָ — לָקַח הָלַךְ גָּלָה
וְדִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה
אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אִם יִשְׁמְעוּ וְאִם — שָׁמַע
יֶחְדָּלוּ: וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי — חָדַל נָשָׂא
קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל בָּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה — גָּדַל בָּרַךְ
מִמְּקוֹמוֹ: וְקוֹל כַּנְפֵי הַחַיּוֹת מַשִּׁיקוֹת — כָּבַד קוּם
אִשָּׁה אֶל אֲחוֹתָהּ וְקוֹל הָאוֹפַנִּים — חָיָה נָשַׁק
לְעֻמָּתָם וְקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל: וְרוּחַ — אִישׁ אָבַן גָּדַל
נְשָׂאַתְנִי וַתִּקָּחֵנִי וָאֵלֵךְ מַר בַּחֲמַת — לָקַח הָלַךְ
רוּחִי וְיַד יְהוָה עָלַי חָזָקָה: וָאָבוֹא — מָרַר יָחַם
אֶל הַגּוֹלָה תֵּל אָבִיב הַיֹּשְׁבִים אֶל — בּוֹא גָּלָה
נְהַר כְּבָר וָאֵשֵׁב הֵמָּה יוֹשְׁבִים שָׁם — תָּלַל אָבַב יָשַׁב
וָאֵשֵׁב שָׁם שִׁבְעַת יָמִים מַשְׁמִים — יוֹם שָׁמַם

Et aperui os meum: & cibauit me volumine illo. Et dixit ad me. Fili hominis venter tuus comedet: & viſcera tua complebūtur volumine iſto quod ego do tibi. Et comedi illud & factum eſt in ore meo ſicut mel dulce. Et dixit ad me. Fili hominis va de ad domum iſrael: & loqueris verba mea ad eos. Non eni ad populū pfundi ſermonis & ignote lingue tu mitteris ad domum iſrael: neq̧ ad populos multos pfundi ſermonis & ignote lingue quorū non poſſis audire ſermones. Et ſi ad illos mittereris ipi audirent te. Domus autem iſrael nolunt audire te: quia nolunt audire me. Oīnis quippe domus iſrael attrita fronte eſt & duro corde. Ecce dedi faciem tuam valentiorē faciebus eorum: & frontem tuam duriorem frontibus eorum vt adamantē & vt ſilicē dedi faciem tuam. Ne timeas eos neq̧ metuas a facie eorum: quia domus exaſperans eſt. Et dixit ad me. Fili hominis: oēs ſermones meos quos ego loquor ad te: aſſume in corde tuo & auribus tuis audi & vade: ingredere ad trāmigrationē ad filios populi tui: & loq̄ris ad eos: & dices eis. Hec dicit dominus deus: ſi forte audiant & quieſcant. Et aſſumpſit me ſpirit⁹: & audiui poſt me vocē cōmotiōis magne: bñdicta gloria dñi de loco ſuo: & vocē alarum aīalium percutiētiū alterā ad alterā: & vocē rotarū ſequentiū aīalia: & vocē cōmotionis magne. Spūs quoq̧ leuauit me & aſſumpſit me: & abii amar⁹ in īdignatiōe ſpūs mei. Man⁹ eni dñi erat mecū cōfortās me. Et vēi ad trāſmigrationē ad aceruū nouarū frugū ad eos q habitabāt iuxta flumen chobar: & ſedi vbi illi ſedebāt & manſi ibi ſeptē diebus merēs

τ aperuit os meū: τ cibauit me capitulo
καὶ διήνοιξεν τὸ ςόμα μου, καὶ ἐψώμισέν με τὴν κεφαλί
illo. τ ait ad me: fili hoīs: os
δα ταύτην. καὶ εἶπεν πρός με, υἱὲ ἀνθρώπου, τὸ ςόμα
tuū comedet: τ venter tuus implebitur capi=
σου φάγεται, καὶ ἡ κοιλία σου πλησθήσεται τῆς κεφα=
tulo iſto: qḋ datū eſt ad te. τ comedi illud:
λίδος ταύτης, τῆς δεδομένης εἰς σέ. καὶ ἔφαγον αὐτήν, Apo. 10.b.
τ factū eſt in ore meo ſic mel dulce. τ di
καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ςόματί μου ὡς μέλι γλυκάζον. καὶ εἶ=
xit ad me: fili hominis: vade ingredere ad do=
πεν πρός με, υἱὲ ἀνθρώπου, βάδιζε εἴσελθε πρὸς τὸν οἶ=
mū iſrael: τ loquere verba mea ad e=
κον τοῦ ἰσραήλ, καὶ λάλησον τοὺς λόγους μου πρὸς αὐ
os: qꝛ nō ad pplm pfūdi labij: τ grauis lingue:
τούς, διότι οὐ πρὸς λαὸν βαθύχειλον, καὶ βαρύγλωσσον
tu mitteris ad domū iſrael: neq̧ ad
σὺ ἐξαποςέλλῃ πρὸς τὸν οἶκον τοῦ ἰσραήλ, οὐδὲ πρὸς
pplos multos alteri⁹ vocis aut alteri⁹ lingue: neq̧ gra
λαοὺς πολλοὺς ἀλλοφώνους ἢ ἀλλογλώσσους, οὐδὲ ςι
ues lingua exiſtes q̄ꝝ audies ſmones: τ ſi
βαροὺς τῇ γλώσσῃ ὄντας ὧν ἀκούσῃ τοὺς λόγους, καὶ εἰ
ad tales miſiſſem te: iſti audirent te.
πρὸς τοιούτους ἐξαπέςειλά σε, οὗτοι ἂν εἰσήκουσάν σου.
at dom⁹ iſrael non volent audire te:
ὁ δὲ οἶκος τοῦ ἰσραὴλ οὐ μὴ θελήσωσιν εἰσακοῦσαί σου,
qꝛ nō volunt audire me: qꝛ oīs dom⁹ iſra=
διότι οὐ βούλονται εἰσακοῦσαί σου, ὅτι πᾶς οἶκος ἰσρα=
el cōtentioſi ſunt τ duri corde. τ ecce dedi
ὴλ φιλόνικοί εἰσιν καὶ σκληροκάρδιοι. καὶ ἰδοὺ δέδω
faciem tuā potētē contra faci=
κα τὸ πρόσωπόν σου δυνατὸν κατέναντι τῶν προσώ=
es eoꝝ: τ victoriā tuā roborabo contra
πων αὐτῶν, καὶ τὸ νῖκός σου κατισχύσω κατέναντι τοῦ
victoriā eoꝝ: τ erit ſemꝑ fortioꝛ petra.
νίκους αὐτῶν, καὶ ἔςαι διαπαντὸς κραταιότερον πέτρας.
ne timeas ab eis: neq̧ formides a facie
μὴ φοβηθῇς ἀπ᾽ αὐτῶν, μηδὲ πτοηθῇς ἀπὸ προσώπου
eoꝝ: qꝛ dom⁹ irritans eſt. τ dixit ad
αὐτῶν, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐςίν. καὶ εἶπεν πρός
me fili hoīs: omnes ſmones q̄s locut⁹ ſum
με υἱὲ ἀνθρώπου, πάντας τοὺς λόγους οὓς λελάληκα
tecum: aſſume in coꝛ tuū: τ aurib⁹
μετὰ σοῦ, λάβε εἰς τὴν καρδίαν σου, καὶ τοῖς ὠσὶν
tuis audi: τ vade igredere in captiuitatem ad
σου ἄκουε, καὶ βάδιζε εἴσελθε εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν πρὸς
filios ppli tui: τ loqueris ad eos:
τοὺς υἱοὺς τοῦ λαοῦ σου, καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτούς,
τ dices ad eos. hec dicit dñs dñs: ſi forte audi=
καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς. τάδε λέγει κς κς, ἐὰν ἄρα ἀκούσω
ant ſi forte q̄eſcant: τ aſſumpſit me ſpūs τ audiui poſt
σιν ἐὰν ἄρα ἐνδῶσιν, καὶ ἀνέλαβέν με πνα καὶ ἤκουσα κα
me vocē ꝯmotiōis magne: benedicta glo
τόπισθέν μου φωνὴν σεισμοῦ μεγάλου, εὐλογημένη ἡ δό
ria dñi de loco ſuo: τ audiui vocem ala
ξα κυρίου ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ, καὶ ἤκουσα φωνὴν πτε
rum aīaliū: ꝑcutientium altera ad alterā.
ρύγων τῶν ζώων, πτερυσσομένων ἑτέρα πρὸς τὴν ἑτέραν.
τ vox rotaꝝ herēs eis: τ vox ꝯmo=
καὶ φωνὴ τῶν τροχῶν ἐχομένη αὐτῶν, καὶ φωνὴ τοῦ σει=
tiōis magne. τ ſpūs eleuauit me τ ſuſcepit
σμοῦ μεγάλου. καὶ τὸ πνεῦμα ἐξῆρέν με καὶ ἀνέλαβέν
me: τ abij ſublimis ī ipetu ſpūs mei. τ
με, καὶ ἐπορεύθην μετέωρος ὁρμῇ τοῦ πνεύματός μου. καὶ
man⁹ dñi facta eſt ſuꝑ me fortis. τ intraui ad
χεὶρ κυρίου ἐγένετο ἐπ᾽ ἐμὲ κραταιά. καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν
captiuitatem ſublimis: τ circuiui hītantes
αἰχμαλωσίαν μετέωρος, καὶ περιῆλθον τοὺς κατοικοῦν=
ad fluuium chobar q̄ erāt ibi.
τας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ χοβὰρ τοὺς ὄντας ἐκεῖ.
τ ſedi ibi ſeptē dieb⁹: conuerſans
καὶ ἐκάθισα ἐκεῖ ἑπτὰ ἡμέρας, ἀναςρεφόμενος

Infra 33.b.

E

B

F

C

ē.1.a

G

ē.1.c

D

© Biblioteca Nacional de España

in medio eoꝝ. ⁊ factū ē poſt ſeptē dies: ⁊
ἐν μέσῳ αὐτῶν. καὶ ἐγένετο μετὰ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ
factū ē verbū dñi ad me dicēs: fili hoīs: ſpecu
ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων, υἱὲ ἀνθρώπου, σκο
Infra 33.b. latorē dedi te domui iſrael: ⁊ audies de ore
πὸν δέδωκά σε τῷ οἴκῳ ἰσραήλ, καὶ ἀκούσῃ ἐκ στό-
meo verbū: ⁊ minaberis eis a me: cū
ματός μου λόγον, καὶ ἀπειλήσῃ αὐτοῖς παρ᾽ ἐμοῦ, ἐν
dixero ego iniq̄ morte morieris: ⁊ non
τῷ λέγειν με τῷ ἀνόμῳ θανάτῳ θανατωθήσῃ, καὶ οὐ διε
E phibuiſti eū neq̄ locutus es vt phiberes
στείλω αὐτῷ, οὐδὲ ἐλάλησας τοῦ διαστείλασθαι τῷ
iniquū: vt reuertatur a vijs ſuis impijs
ἀνόμῳ, τοῦ ἀποστρέψαι ἀπὸ τῶν ὁδῶν αὐτοῦ ἀδίκων
vt viuat ipē. iniquus ille iniq̄tate ſua mo-
τοῦ ζῆσαι αὐτόν. ὁ ἄνομος ἐκεῖνος τῇ ἀδικίᾳ αὐτοῦ ἀπο
rietur: ⁊ ſanguinē ei⁹ de manu tua requiram.
θανεῖται, καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκ χειρός σου ἐκζητήσω.
⁊ tu ſi phibueris iniquū: ⁊ nō reuerſ⁹ fuerit ab
καὶ σὺ ἐὰν διαστείλῃ τῷ ἀνόμῳ, καὶ μὴ ἀποστρέψῃ ἀπὸ
iniq̄tate ſua ⁊ via ſua impia ini-
τῆς ἀνομίας αὐτοῦ καὶ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ ἀδίκου ὁ ἄνο-
qu⁹ ille in iniq̄tate ſua morietur: ⁊ tu
μος ἐκεῖνος ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτοῦ ἀποθανεῖται, καὶ σὺ τὴν
aīam tuā liberabis: ⁊ cū ꝯuerſ⁹ fuerit iuſtus a
ψυχήν σου ῥύσῃ, καὶ ἐν τῷ ἀποστρέφειν δίκαιον ἀπὸ
iuſticijs ſuis: ⁊ faciet delictum:
τῶν δικαιοσυνῶν αὐτοῦ, καὶ ποιήσει παράπτωμα,
⁊ dabo tormentū in faciem eius: ipē mo-
καὶ δώσω τὴν βάσανον εἰς πρόσωπον αὐτοῦ, αὐτὸς ἀπο
rietur: q̄z nō phibuiſti eū. ⁊ in peccatis
F θανεῖται, ὅτι οὐ διεστείλω αὐτῷ. καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις
ſuis morietur: q̄z non erūt ī memoria iuſticie
αὐτοῦ ἀποθανεῖται, διότι οὐ μὴ μνησθῶσιν αἱ δικαιοσύ
ei⁹ q̄s fecit. ⁊ ſanguinē ei⁹ de manu
ναι αὐτοῦ ἃς ἐποίησεν. καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρός
tua requiram. tu āt ſi phibueris iuſtū vt nō peccet:
σου ἐκζητήσω. σὺ δὲ ἐὰν διαστείλῃ τῷ δικαίῳ μὴ ἁμαρτεῖν,
⁊ ipē nō peccauerit iuſtus vita viuet: q̄z phibuiſti e-
καὶ αὐτὸς μὴ ἁμάρτῃ ὁ δίκαιος ζωῇ ζήσεται, ὅτι διεστείλω αὐ
um: ⁊ tu tuam aīaꝫ liberabis. ⁊ facta ē ibi ſup-
τῷ, καὶ σὺ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ῥύσῃ. καὶ ἐγένετο ἐκεῖ ἐπ᾽ ἐ
me man⁹ dñi: ⁊ dixit ad me: ſurge ⁊ egredere in
μὲ χεὶρ κυρίου, καὶ εἶπεν πρός με, ἀνάστηθι καὶ ἔξελθε εἰς
campū: ⁊ ibi loquetur ad te: ⁊ ſurrexi ⁊
s.1.a. τὸ πεδίον, καὶ ἐκεῖ λαληθήσεται πρός σε, καὶ ἀνέστην καὶ
abij in campū. ⁊ ecce ibi glīa dñi ſta-
ἀπῆλθον εἰς τὸ πεδίον. καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ δόξα κυρίου εἱστή
bat quaſi gloria quā vidi ſup fluuium cho-
G κει καθὼς ἡ δόξα ἣν εἶδον ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ χο-
bar. ⁊ cado in faciem meā. ⁊ venit ad me ſpiri
βάρ. καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου, καὶ ἦλθεν ἐπ᾽ ἐμὲ πνεῦ
tus ⁊ ſtatuit me ſup pedes meos: ⁊ locut⁹ eſt ad me
μα καὶ ἔστησέν με ἐπὶ πόδας μου, καὶ ἐλάλησεν πρός με
⁊ dixit mihi: ingredere ⁊ includere in medio
καὶ εἶπέν μοι, εἴσελθε καὶ ἐγκλείσθητι ἐν μέσῳ τοῦ
dom⁹ tue: ⁊ tu fili hoīs: ecce data ſunt ſup te
οἴκου σου. καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, ἰδοὺ δέδονται ἐπὶ σὲ
vīcula: ⁊ ligabunt te in eis: ⁊ nō egredieris de
δεσμοί, καὶ δήσουσίν σε ἐν αὐτοῖς, καὶ οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκ
medio eoꝝ. ⁊ linguā tuā colligabo guttu
μέσου αὐτῶν. καὶ τὴν γλῶσσάν σου συνδήσω τῷ λάρυγ
ri tuo: ⁊ eris mutus: ⁊ nō eris illis in vi-
γί σου, καὶ ἀποκωφωθήσῃ, καὶ οὐκ ἔσῃ αὐτοῖς εἰς ἄνδρα
obiurgantē: q̄z dom⁹ exaſperās eſt. ⁊ cū locut⁹
ἐλέγχοντα, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστίν. καὶ ἐν τῷ λα
fuero ego ad te: apiam os tuū ⁊ dices ad eos: hec
λεῖν με πρὸς σέ, ἀνοίξω τὸ στόμα σου καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, τά
dicit dñs dñs: q̄ audit audiat: ⁊ q̄ icredul⁹ ē icredu
δε λέγει κύριος κύριος, ὁ ἀκούων ἀκουέτω, καὶ ὁ ἀπειθῶν ἀπειθεί
l⁹ ſit: q̄z dom⁹ exaſperans eſt.
τω, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστίν. Ca.4.

in medio eoꝝ. Cum aūt
ptranſiſſent ſeptē dies:
factum eſt verbum do-
mini ad me dicens. Fili
hominis ſpeculatorem
dedi te domui iſrael: ꝏ
& audies de ore meo ver
bum & annunciabis eis
ex me. Si dicente me ad
īpium: morte morieris
non annūciaueris ei: ne
q̄ locutus fueris vt auer
tatur a via ſua impia &
viuat: ipſe ꝏꝏꝏꝏ
ipius in iniq̄tate ſua mo
rietur: ſanguinē aūt eius
de māu tua requirā. Si
autē tu annūciaueris im
pio: & ille nō fuerit con
uerſus ab īpietate ſua & a
via ſua impia: ipſe quidē
in īpietate ſua morietur:
tu aūt aīam tuā liberaſti.
Sed & ſi cōuerſus iuſtus
a iuſticia ſua fuerit: & fe-
cerit iniq̄tatē: ponā of-
fendiculū corā eo. Ipſe
morietur q̄a nō annū
ciaſti ei. In pctō ſuo mo
rietur: & nō erunt in me
moria iuſticie eius q̄s fe-
cit: ſanguinē vero eius de
manu tua requirā. Si aūt
tu anūciaueris iuſto vt
nō peccet iuſtus: & ille
nō peccauerit: viuens
viuet: q̄a annūciaſti ei:
& tu animā tuā liberaſti.
Et facta eſt ſup me ma-
nus dñi: & dixit ad me.
Surgēs egredere in cā-
pū: & ibi loq̄r tecū. Et
ſurgens egreſſus ſum in
cāpū: & ecce ibi gloria
domini ſtabat quaſi glo
ria quam vidi ꝏꝏꝏ
iuxta fluuiū chobar: &
cecidi in faciē meā. Et in
greſſus eſt in me ſpūs: &
ſtatuit me ſup pedes me
os: & locut⁹ eſt mihi: &
dixit ad me. Ingredere
& includere ī medio do-
mus tue. Et tu fili hoīs
ecce data ſunt ſuper te
vincula: & ligabunt te
in eis: & nō egredieris
in medio eorū: & linguā
tuā adherere faciam pala
to tuo: & eris mutus nec
quaſi vir obiurgans: q̄a
ꝏꝏꝏꝏ
domus exaſperans eſt.
Cum aūt locutus fuero
tibi: aperiā os tuū & di-
ces ad eos. ꝏꝏꝏ
Hec dicit dominus de⁹.
Qui audit ꝏꝏꝏ
audiat: & qui quieſcit
quieſcat: quia domus
exaſperans eſt. 4.

בְּתוֹכָם׃ וַיְהִי מִקְצֵה שִׁבְעַת יָמִים — הָיָה
וַיְהִי דְבַר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן
אָדָם צֹפֶה נְתַתִּיךָ לְבֵית יִשְׂרָאֵל — נָתַן
וְשָׁמַעְתָּ מִפִּי דָּבָר וְהִזְהַרְתָּ אֹתָם — פֶּה זָהַר
מִמֶּנִּי׃ בְּאָמְרִי לָרָשָׁע מוֹת תָּמוּת
וְלֹא הִזְהַרְתּוֹ וְלֹא דִבַּרְתָּ לְהַזְהִיר
רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ הָרְשָׁעָה לְחַיֹּתוֹ הוּא
רָשָׁע בַּעֲוֹנוֹ יָמוּת וְדָמוֹ מִיָּדְךָ אֲבַקֵּשׁ׃ — חָיָה מוּת
וְאַתָּה כִּי הִזְהַרְתָּה רָשָׁע וְלֹא שָׁב — בָּקַשׁ
מֵרִשְׁעוֹ וּמִדַּרְכּוֹ הָרְשָׁעָה הוּא בַּעֲוֹנוֹ — שׁוּב
יָמוּת וְאַתָּה אֶת נַפְשְׁךָ הִצַּלְתָּ׃ — נָצַל
וּבְשׁוּב צַדִּיק מִצִּדְקוֹ וְעָשָׂה עָוֶל — צָדַק
וְנָתַתִּי מִכְשׁוֹל לְפָנָיו הוּא יָמוּת — נָתַן כָּשַׁל
כִּי לֹא הִזְהַרְתּוֹ בְּחַטָּאתוֹ יָמוּת וְלֹא — פָּנָה
תִזָּכַרְןָ צִדְקֹתָו אֲשֶׁר עָשָׂה וְדָמוֹ — זָכַר
מִיָּדְךָ אֲבַקֵּשׁ׃ וְאַתָּה כִּי הִזְהַרְתּוֹ — בָּקַשׁ
צַדִּיק לְבִלְתִּי חֲטֹא צַדִּיק וְהוּא לֹא — צָדַק
חָטָא חָיוֹ יִחְיֶה כִּי נִזְהָר וְאַתָּה אֶת — חָיָה זָהַר
נַפְשְׁךָ הִצַּלְתָּ׃ וַתְּהִי עָלַי שָׁם יַד — הָיָה
יְהוָה וַיֹּאמֶר אֵלַי קוּם צֵא אֶל — יָצָא
הַבִּקְעָה וְשָׁם אֲדַבֵּר אוֹתָךְ׃ וָאָקוּם — דָּבַר קוּם
וָאֵצֵא אֶל הַבִּקְעָה וְהִנֵּה שָׁם כְּבוֹד — יָצָא כָּבַד
יְהוָה עֹמֵד כַּכָּבוֹד אֲשֶׁר רָאִיתִי — רָאָה
עַל נְהַר כְּבָר וָאֶפֹּל עַל פָּנָי׃ וַתָּבֹא — נָפַל פָּנָה
בִי רוּחַ וַתַּעֲמִדֵנִי עַל רַגְלָי וַיְדַבֵּר — בּוֹא עָמַד
אֹתִי וַיֹּאמֶר אֵלַי בֹּא הִסָּגֵר בְּתוֹךְ — דָּבַר אָמַר
בֵּיתֶךָ׃ וְאַתָּה בֶן אָדָם הִנֵּה — בּוֹא סָגַר
נָתְנוּ עָלֶיךָ עֲבוֹתִים וַאֲסָרוּךָ — עָבַת
בָּהֶם וְלֹא תֵצֵא בְּתוֹכָם׃ וּלְשׁוֹנְךָ — יָצָא לָשַׁן
אַדְבִּיק אֶל חִכֶּךָ וְנֶאֱלַמְתָּ וְלֹא — דָּבַק חֵיךְ
תִהְיֶה לָהֶם לְאִישׁ מוֹכִיחַ כִּי — אָלַם הָיָה
בֵּית מְרִי הֵמָּה׃ וּבְדַבְּרִי אוֹתְךָ — יָכַח מָרָה
אֶפְתַּח אֶת פִּיךָ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם — פָּתַח פֶּה
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הַשֹּׁמֵעַ
יִשְׁמַע וְהֶחָדֵל יֶחְדָּל כִּי בֵּית — שָׁמַע חָדַל
מְרִי הֵמָּה׃

© Biblioteca Nacional de España

Cap. iiij.

וְאַתָּה בֶן אָדָם קַח לְךָ לְבֵנָה
וְנָתַתָּה אוֹתָהּ לְפָנֶיךָ וְחַקּוֹתָ עָלֶיהָ — לָקַח נָתַן
עִיר אֶת יְרוּשָׁלָם׃ וְנָתַתָּה עָלֶיהָ — פָּנָה חָקַק
מָצוֹר וּבָנִיתָ עָלֶיהָ דָּיֵק וְשָׁפַכְתָּ — צוּר בָּנָה
עָלֶיהָ סֹלְלָה וְנָתַתָּה עָלֶיהָ מַחֲנוֹת — סָלַל חָנָה
וְשִׂים עָלֶיהָ כָּרִים סָבִיב׃ וְאַתָּה קַח — שׂוּם כָּר
לְךָ מַחֲבַת בַּרְזֶל וְנָתַתָּה אוֹתָהּ קִיר — סָבַב חָבַת
בַּרְזֶל בֵּינְךָ וּבֵין הָעִיר וַהֲכִינֹתָה אֶת — כּוּן
פָּנֶיךָ אֵלֶיהָ וְהָיְתָה בַמָּצוֹר וְצַרְתָּ — הָיָה
עָלֶיהָ אוֹת הִיא לְבֵית יִשְׂרָאֵל׃ — צוּר
וְאַתָּה שְׁכַב עַל צִדְּךָ הַשְּׂמָאלִי — צָדַד שְׂמֹאל
וְשַׂמְתָּ אֶת עֲוֹן בֵּית יִשְׂרָאֵל עָלָיו — שׂוּם
מִסְפַּר הַיָּמִים אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב עָלָיו — סָפַר יוֹם
תִּשָּׂא אֶת עֲוֹנָם׃ וַאֲנִי נָתַתִּי לְךָ אֶת — שָׁכַב נָשָׂא
שְׁנֵי עֲוֹנָם לְמִסְפַּר יָמִים שְׁלֹשׁ — נָתַן שָׁנָה
מֵאוֹת וְתִשְׁעִים יוֹם וְנָשָׂאתָ אֶת — מֵאָה
עֲוֹן בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ וְכִלִּיתָ אֶת אֵלֶּה — כָּלָה
וְשָׁכַבְתָּ עַל צִדְּךָ הַיְמָנִי שֵׁנִית — שָׁנָה
וְנָשָׂאתָ אֶת עֲוֹן בֵּית יְהוּדָה אַרְבָּעִים — רָבַע
יוֹם יוֹם לַשָּׁנָה יוֹם לַשָּׁנָה נְתַתִּיו
לָךְ׃ וְאֶל מְצוֹר יְרוּשָׁלַם תָּכִין פָּנֶיךָ — כּוּן פָּנָה
וּזְרֹעֲךָ חֲשׂוּפָה וְנִבֵּאתָ עָלֶיהָ׃ וְהִנֵּה — חָשַׂף
נָתַתִּי עָלֶיךָ עֲבוֹתִים וְלֹא תֵהָפֵךְ — נָתַן עָבַת
מִצִּדְּךָ אֶל צִדֶּךָ עַד כַּלּוֹתְךָ יְמֵי — הָפַךְ כָּלָה
מְצוּרֶךָ׃ וְאַתָּה קַח לְךָ חִטִּין וּשְׂעֹרִים — יוֹם צוּר
וּפוֹל וַעֲדָשִׁים וְדֹחַן וְכֻסְּמִים וְנָתַתָּה — לָקַח חָטָה כָּסַם
אוֹתָם בִּכְלִי אֶחָד וְעָשִׂיתָ אוֹתָם לְךָ — נָתַן כָּלָה
לְלָחֶם מִסְפַּר הַיָּמִים אֲשֶׁר אַתָּה — עָשָׂה
שׁוֹכֵב עַל צִדְּךָ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְתִשְׁעִים — מֵאָה
יוֹם תֹּאכְלֶנּוּ׃ וּמַאֲכָלְךָ אֲשֶׁר — אָכַל
תֹּאכְלֶנּוּ בְּמִשְׁקוֹל עֶשְׂרִים שֶׁקֶל — שָׁקַל
לַיּוֹם מֵעֵת עַד עֵת תֹּאכְלֶנּוּ׃ וּמַיִם
בִּמְשׂוּרָה תִשְׁתֶּה שִׁשִּׁית הַהִין — שׂוּר שָׁתָה
מֵעֵת עַד עֵת תִּשְׁתֶּה׃ וְעֻגַת שְׂעֹרִים — שֵׁשׁ
תֹּאכְלֶנָּה וְהִיא בְּגֶלְלֵי צֵאַת הָאָדָם — צוֹא
תְּעֻגֶנָה לְעֵינֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה כָּכָה — עוּג אָמַר

ET tu fili hominis: ſume tibi laterem & pones eum coram te: & deſcribes in eo ciuitatē hieruſalem. Et ordinabis aduerſus eam obſidionē: & edificabis munitiones: & cōportabis aggerē: & dabis contra eam caſtra & pones arietes in gyro: & tu ſume tibi ſartaginem ferreā & pone eam in murum ferreū inter te & inter ciuitatem: & obfirmabis faciē tuā ad eam: & erit in obſidionē: & circundabis eaꝫ. Signū eſt domui iſrael. Et tu dormies ſuper latus tuum ſiniſtrum & pones iniquitates domus iſrael ſuper eo numero dierum quibus dormies ſuper illud: & aſſumes iniquitates eorum. Ego autē dedi tibi annos iniquitatis eorū numero dierū trecētos & nonagīta dies: & portabis iniquitatē domus iſrael. Et cum cōpleueris hec: dormies ſuper latus tuū dextrum ſecundo & aſſumes iniquitatē domus iuda quadraginta diebus. Diē pro anno: diē inq̄ꝫ pro anno dedi tibi. Et ad obſidionē hieruſalē cōuertes faciē tuā & brachiū tuū erit extentum: & pphetabis aduerſus eā. Ecce circūdedi te vinculis: & nō te cōuertes a latere tuo in latus aliud donec cōpleas dies obſidionis tue. Et tu ſume tibi frumentum & ordeum & fabā & lentē & miliū & viciā: & mittes ea in vas vnum: & facies tibi panes numero dierum quibus dormies ſup latus tuū. Trecentis & nonaginta diebus comedes illud. Cibus autem tuus quo veſceris erit in pondere viginti ſtateres in die. A tpe vſq ad tp̄s comedes illud. Et aquā in menſura bibes ſextā partē hin. A tpe vſq ad tēpus bibes illud. Et q̄ſi ſubcinericiū ordeaceū comedes illud: & ſtercore qd̄ egreditur de hoīe operies illud in oculis eorū. Hec dicit dn̄s. Sic

ET tu fili hois: ſume tibi laterem: A
Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε σεαυτῷ πλίνθον,
ꝛ pones illū ante faciem tuam: ꝛ ſcribes
καὶ θήσεις αὐτὴν πρὸ προσώπου σου, καὶ διαγράψεις
in eo ciuitatē hieruſalem: ꝛ dabis ꝯ eam
ἐπ᾽ αὐτὴν πόλιν τὴν ἱερουσαλήμ, καὶ δώσεις ἐπ᾽ αὐτὴν
obſidionē. ꝛ edificabis eā ꝓpugnacula: ꝛ
περιοχήν. καὶ οἰκοδομήσεις αὐτὴν προμαχῶνας, καὶ
circumpones ꝯ eam vallū: ꝛ dabis ꝯ eam
περιβαλεῖς ἐπ᾽ αὐτὴν χάρακα, καὶ δώσεις ἐπ᾽ αὐτὴν
caſtra: ꝛ ordinabis arietes ī circuitu. ꝛ
παρεμβολάς, καὶ τάξεις τὰς βελοστάσεις κύκλῳ. καὶ
tu ſume tibi ſartaginē ferream: ꝛ pones ei
σὺ λάβε σεαυτῷ τήγανον σιδηροῦν, καὶ θήσεις αὐτῷ
murū ferreum inter te ꝛ inter
τοῖχον σιδηροῦν ἀναμέσον σου καὶ ἀναμέσον τῆς
ciuitatē: ꝓparabis faciem tuā ad eam: ꝛ erit in obſidione: ꝛ circundabis
πόλεως, καὶ ἑτοιμάσεις τὸ πρόσωπόν σου ἐπ᾽ αὐτήν, καὶ ἔσται ἐν συγκλεισμῷ, καὶ συγκλείσεις
eam: ſignū eſt hoc filijs iſrael. ꝛ tu
αὐτήν, σημεῖόν ἐστι τοῦτο τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ. καὶ σὺ
dormies ſup latus tuū ſiniſtrū: ꝛ pones B
κοιμηθήσῃ ἐπὶ τὸ πλευρόν σου τὸ ἀριστερόν, καὶ θήσεις
iniq̄tates iſrael ſup eo ſcd̄m numeꝝ die
τὰς ἀδικίας τοῦ ἰσραὴλ ἐπ᾽ αὐτοῦ κατὰ ἀριθμὸν τῶν ἡ-
rum qb⁹ dormies ſup illud: ꝛ aſſumes iniq̄tates
μερῶν ἃς κοιμηθήσῃ ἐπ᾽ αὐτοῦ, καὶ λήψῃ τὰς ἀδικίας
eoꝝ: ꝛ ego dedi tibi duas iiq̄tates eoꝝ in
αὐτῶν, καὶ ἐγὼ δέδωκά σοι τὰς δύο ἀδικίας αὐτῶν εἰς
numeꝝ dieꝝ trecentoꝝ nonaginta: ꝛ aſſumes ini
ἀριθμὸν ἡμερῶν τριακοσίων ἐνενήκοντα, καὶ λήψῃ τὰς ἀ
q̄tates dom⁹ iſrael. ꝛ ꝯplebis hec: ꝛ
δικίας τοῦ οἴκου ἰσραήλ. καὶ συντελέσεις ταῦτα, καὶ
dormies ſup latus tuū dextrū: ꝛ aſſumes
κοιμηθήσῃ ἐπὶ τὸ πλευρόν σου τὸ δεξιόν, καὶ λήψῃ τὰς
iiq̄tates dom⁹ iuda q̄dragīnta dieb⁹: diem
ἀδικίας τοῦ οἴκου ἰούδα τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἡμέραν
in annū poſui tibi. ꝛ ad obſidionē hieru
εἰς ἐνιαυτὸν τέθηκά σοι. καὶ εἰς τὸν συγκλεισμὸν ἱερου- nu.14.
ſalem parabis faciem tuā: ꝛ bra-
σαλὴμ ἑτοιμάσεις τὸ πρόσωπόν σου, καὶ τὸν βρα-
chiū tuū roborabis: ꝛ ꝓphetabis ſup eam.
χίονά σου στερεώσεις, καὶ προφητεύσεις ἐπ᾽ αὐτήν.
ꝛ ego ecce dedi ſup te vincula: ꝛ ne ꝯuertaris
καὶ ἐγὼ ἰδοὺ δέδωκα ἐπὶ σὲ δεσμούς, καὶ μὴ στραφῇς
a latere tuo in latus tuū: donec cōple
ἀπὸ τοῦ πλευροῦ σου ἐπὶ τὸ πλευρόν σου, ἕως οὗ συν
antur dies obſidionis ſue. ꝛ tu ſume
τελεσθῶσιν αἱ ἡμέραι τοῦ συγκλεισμοῦ σου. καὶ σὺ λάβε
tibi triticū ꝛ ordeū: ꝛ fabam ꝛ lentem ꝛ
σεαυτῷ πυροὺς καὶ κριθάς, καὶ κύαμον καὶ φακὸν καὶ
milium ꝛ ſiliginē: immittes ea in vas vnū ficti-
κέγχρον καὶ ὄλυραν, ἐμβαλεῖς αὐτὰ εἰς ἄγγος ἓν ὀστρά
le: ꝛ facies ea tibi in panes. ꝛ ſcd̄m C
κινον, καὶ ποιήσεις αὐτὰ σεαυτῷ εἰς ἄρτους. καὶ κατὰ
numeꝝ dieꝝ qb⁹ tu dormis ſup latus tuū
ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν ἃς σὺ καθεύδεις ἐπὶ τοῦ πλευροῦ σου
trecētis nonaginta dieb⁹ cōedes ea: ꝛ ci-
τριακοσίους ἐνενήκοντα ἡμέρας φάγεσαι αὐτά, καὶ τὸ βρῶ
bus tu⁹ q̄ veſceris in pōdere vigīti ſiclos in die
μά σου ὃ φάγεσαι ἐν σταθμῷ εἴκοσι σίκλους τὴν ἡμέραν
a tp̄e vſq ad tp̄s comedes ea: ꝛ aquā in mēſura
ἀπὸ καιροῦ ἕως καιροῦ φάγεσαι αὐτά, καὶ ὕδωρ ἐν μέτρῳ
bibes ſextā ptē hyn: a tp̄e vſq ad tp̄s bibes
πίεσαι τὸ ἕκτον τοῦ ἵν, ἀπὸ καιροῦ ἕως καιροῦ πίεσαι
illā: q̄ſi ſubcineritiū ordeaceū comedes ea. in fimo
αὐτό, ὡς ἐγκρυφίαν κριθίνην φάγεσαι αὐτά. ἐν βολβίτοις
ſtercoris humani abſcōdes ea ante oculos eo-
κόπρου ἀνθρωπίνης ἐγκρύψεις αὐτὰ κατ᾽ ὀφθαλμοὺς αὐ-
rum. hec dicit dn̄s deus iſrael:
τῶν. τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς τοῦ ἰσραήλ,

© Biblioteca Nacional de España

ſic comedēt filij iſrael immūda inter gētes
οὕτως φάγονται οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἀκάθαρτα ἐν τοῖς ἔθνεσιν
in q̄s eijciam eos: dixi nequaq̄ dn̄e deus
D εἰς ἃ ἐκβαλῶ αὐτούς, εἶπα μηδαμῶς κύριε ὁ θεὸς τοῦ
iſrael. ſi aīa mea nō eſt polluta ē in īmunditia ꝛ
ἰσραήλ. εἰ ἡ ψυχή μου οὐ μεμίανται ἐν ἀκαθαρσίᾳ καὶ
morticiniū ꝛ captū a beſtijs nō comedi a natiuitate mea
θνησιμαῖον καὶ θηριάλωτον οὐ βέβρωκα ἀπὸ γενέσεώς μου
vſq̄ nūc: neq̄ ingreſſa eſt in os meū oīs caro
ἕως τοῦ νῦν, οὐδὲ εἰσελήλυθεν εἰς τὸ στόμα μου πᾶν κρέας
ꝓphana. ꝛ dixit ad me: ecce dedi tibi ſimum
βέβηλον. καὶ εἶπεν πρός με, ἰδοὺ δέδωκά σοι βόλβιτα
boū: pro ſtercorib⁹ humanis: ꝛ facies
βοῶν, ἀντὶ τῶν βολβίτων ἀνθρωπίνων, καὶ ποιήσεις τοὺς
panes in eis. ꝛ dixit dn̄s ad me: fili hoīs
ἄρτους ἐπ' αὐτῶν. καὶ εἶπεν κύριος πρός με, υἱὲ ἀνθρώπου
ecce ego cōtero firmamētū panis in hieruſalem:
ἰδοὺ ἐγὼ συντρίβω στήριγμα ἄρτου ἐν ἱερουσαλήμ,
ꝛ comedent panē in pōdere ꝛ indigētia: ꝛ aquā in mē
καὶ φάγονται ἄρτον ἐν σταθμῷ καὶ ἐνδείᾳ, καὶ ὕδωρ ἐν μέ
ſura ꝛ in interitu bibent: vt idigētes fiant pa=
τρῳ καὶ ἐν ἀφανισμῷ πίονται, ὅπως ἐνδεεῖς γένωνται ἄρ=
nē ꝛ aqua. ꝛ interibit homo ꝛ frater
του καὶ ὕδατος. καὶ ἀφανισθήσεται ἄνθρωπος καὶ ἀδελφὸς
ei⁹: ꝛ cōtabeſcent in iniq̄tatib⁹ ſuis.
αὐτοῦ, καὶ ἐντακήσονται ἐν ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν. Ca. 5.
ET tu fili hoīs: ſume tibi gladium
A Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε σεαυτῷ ῥομφαίαν
acutū magiſq̄ nouacula tōſoris poſſidebis eū tibi. ꝛ
ὀξεῖαν ὑπὲρ ξυρὸν κουρέως κτήσῃ αὐτὴν σεαυτῷ. καὶ
induces eū ſup caput tuū ꝛ ſup bar=
ἐπάξεις αὐτὴν ἐπὶ τὴν κεφαλήν σου καὶ ἐπὶ τὸν πώγω
bā tuā. ꝛ ſumes ſtaterā pōderis ꝛ diuides eos.
νά σου. καὶ λήψῃ ζυγὸν σταθμίων καὶ διαστήσεις αὐτούς. τὸ
q̄rtā ptē in igne combures in media ciuitate ſcd̄m
τέταρτον ἐν πυρὶ ἀνακαύσεις ἐν μέσῃ τῇ πόλει κατὰ
cōpletionē dierū cōcluſionis. ꝛ ſumes
τὴν πλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ συγκλεισμοῦ. καὶ λήψῃ
q̄rtā ptem ꝛ cōbures eā in medio eius: ꝛ
τὸ τέταρτον καὶ κατακαύσεις αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ
q̄rtā partē concides in gladio ī circuitu eius: ꝛ
τὸ τέταρτον κατακόψεις ἐν ῥομφαίᾳ κύκλῳ αὐτῆς, καὶ
q̄rtā ptē diſperges vēto: ꝛ gladiū nu=
τὸ τέταρτον διασκορπίσεις τῷ πνι. καὶ μάχαιραν ἐκ
dabo poſt eos. aſſumes inde paucos in nūero:
κενώσω ὀπίσω αὐτῶν. λήψῃ ἐκεῖθεν ὀλίγους ἐν ἀριθμῷ,
ꝛ circūligabis eos pallio tuo. ꝛ ex his
καὶ συμπεριλήψῃ αὐτοὺς τῇ ἀναβολῇ σου. καὶ ἐκ τού=
tolles adhuc ꝛ ꝓijcies eos in mediū
των λήψῃ ἔτι καὶ ῥίψεις αὐτοὺς εἰς μέσον τοῦ
ignis ꝛ cōbures eos in igne: ex ea egre=
πυρὸς καὶ κατακαύσεις αὐτοὺς ἐν πυρί, ἐξ αὐτῆς ἐξελεύ
dieř ignis: ꝛ dices omni domui iſrael. hec dicit
C σεται πῦρ, καὶ ἐρεῖς παντὶ οἴκῳ ἰσραήλ. τάδε λέγει
dn̄s dn̄s: iſta hieruſalem. in medio gētiū po
ἀδωναΐ κύριος, αὕτη ἱερουσαλήμ. ἐν μέσῳ τῶν ἐθνῶν τέ
ſui eam: ꝛ ī circuitu eius regiones: ꝛ dices:
θεικα αὐτήν, καὶ τὰς κύκλῳ αὐτῆς χώρας, καὶ ἐρεῖς, τὰ
B iuſtificatiōes meas iniquo ex gētib⁹: ꝛ legitima
δικαιώματά μου τῇ ἀνόμῳ ἐκ τῶν ἐθνῶν, καὶ τὰ νόμιμά
mea regionū q̄ in circuitu eius: q2 iuſtificatiōes
μου τῶν χωρίων τῶν κύκλῳ αὐτῆς, διότι τὰ δικαιώματά
meas repuleř: ꝛ in legitimis meis nō ambulaue
μου ἀπώσαντο, καὶ ἐν τοῖς νομίμοις μου οὐκ ἐπορεύθη=
rūt in eis. ꝓpterea hec dicit dn̄s dn̄s: ꝓ eo q̄ð
σαν ἐν αὐτοῖς. διὰ τοῦτο τάδε λέγει ἀδωναΐ κύριος, ἀνθ' ὧν ἡ
ocaſio vr̄a ex gētib⁹ q̄ ī circuitu vr̄o: ꝛ in legi
ἀφορμὴ ὑμῶν ἐκ τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ ὑμῶν, καὶ ἐν τοῖς νο
timis meis nō ambulaſtis: ꝛ iuſtificatiōes meas nō
μίμοις μου οὐκ ἐπορεύθητε, καὶ τὰ δικαιώματά μου οὐκ
feciſtis. ſed neq̄ ſcd̄m iudicia
ἐποιήσατε. ἀλλ' οὐδὲ κατὰ τὰ δικαιώματα τῶν

comedent filij iſrael pa
nem ſuum pollutum
inter gentes ad quas eij=
ciam eos. Et dixi
A.a.a. dn̄e deus. Ecce
anima mea non
eſt polluta: & morticiniū
& laceratū a beſtijs non
comedi ab infantia mea
vſq̄ nunc: & non eſt in
greſſa os meū oīs caro
imunda. Et dixit ad me.
Ecce dedi tibi fimū boū
pro ſtercoribus
humanis: & facies panē
tuum in eo.
Et dixit ad me. Fili ho
minis ecce conteram
baculū panis in hieruſa
lē: & comedēt panē ſuū
in pōdere & in ſollicitu
dine: & aquā in mēſura
& in anguſtia bibent: vt
deficientibus pane
& aq̄ corruat vnuſq̄ſq̄
ad frēm ſuū & cōtabeſcat
in iniq̄tatibus ſuis. 5.
ET tu fili hominis
ſume tibi gladium
acutū radētem pilos: &
aſſumes eum & duces
per caput tuum
et per barbā tuā: & aſſu
mes tibi ſtaterā ponde=
ris: & diuides eos. Tertiā
partem igni combures
in medio ciuitatis iuxta
cōpletionē dierū obſidio
nis: & aſſumes tertiā par
tem: & concides gladio
in circuitu ei⁹: tertiā ve
ro aliā diſperges ī ventū:
& gladium nudabo poſt
eos. Et ſumes inde
paruū numerū & ligabis
eos ī ſūmitate pallij tui.
Et ex eis rurſuȝ tolles:
& proijcies eos in
medio ignis: & combu=
res eos igni &
ex eis egredietur ignis
in omnem domum
iſrael. Hec dicit domi=
nus deus. Iſta eſt
hieruſalem. In medio
gentium poſui eam:
& in circuitu eius terras.
Et contempſit
iudicia mea vt plus eſſet
impia q̄ gentes: &
ꝓcepta mea vltra q̄ ter=
re q̄ in circuitu eius ſunt.
Iudicia enī mea ꝓiece=
rūt & in preceptis meis
non ambulauerūt. Id=
circo hec dicit dn̄s deus.
Quia ſuperaſtis gentes
que
in circuitu vr̄o ſūt: et in
ꝓceptis meis nō ambula
ſtis: et iudicia mea non
feciſtis: et iuxta iudicia

יֹאכְלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת לַחְמָם טָמֵא — אָכַל
בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר אַדִּיחֵם שָׁם׃ וָאֹמַר — דָּחָה
אֲהָהּ אֲדֹנָי יֱהוִה הִנֵּה נַפְשִׁי לֹא
מְטֻמָּאָה וּנְבֵלָה וּטְרֵפָה לֹא אָכַלְתִּי — טָמֵא
מִנְּעוּרַי וְעַד עַתָּה וְלֹא בָא בְּפִי — נָעַר בּוֹא
בְּשַׂר פִּגּוּל׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי רְאֵה נָתַתִּי — פֶּה פִּגֵּל
לְךָ אֶת צְפוּעֵי הַבָּקָר תַּחַת גֶּלְלֵי — אָמַר נָתַן
הָאָדָם וְעָשִׂיתָ אֶת לַחְמְךָ עֲלֵיהֶם׃ — צָפַע עָשָׂה
וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן אָדָם הִנְנִי שֹׁבֵר
מַטֵּה לֶחֶם בִּירוּשָׁלַםִ וְאָכְלוּ לֶחֶם — נָטָה
בְּמִשְׁקָל וּבִדְאָגָה וּמַיִם בִּמְשׂוּרָה — שָׁקַל שׂוּר
וּבְשִׁמָּמוֹן יִשְׁתּוּ׃ לְמַעַן יַחְסְרוּ לֶחֶם — שָׁתָה חָסַר
וָמָיִם וְנָשַׁמּוּ אִישׁ וְאָחִיו וְנָמַקּוּ — שָׁמֵם מָקַק
בַּעֲוֺנָם׃ וְאַתָּה בֶן אָדָם — Cap. v.
קַח לְךָ חֶרֶב חַדָּה תַּעַר הַגַּלָּבִים — לָקַח חָדַד
תִּקָּחֶנָּה לָּךְ וְהַעֲבַרְתָּ עַל רֹאשְׁךָ — לָקַח עָבַר
וְעַל זְקָנֶךָ וְלָקַחְתָּ לְךָ מֹאזְנֵי מִשְׁקָל — אָזַן
וְחִלַּקְתָּם׃ שְׁלִשִׁית בָּאוּר תַּבְעִיר — בָּעַר
בְּתוֹךְ הָעִיר כִּמְלֹאת יְמֵי הַמָּצוֹר — צוּר
וְלָקַחְתָּ אֶת הַשְּׁלִשִׁית תַּכֶּה בַחֶרֶב — נָכָה
סְבִיבוֹתֶיהָ וְהַשְּׁלִשִׁית תִּזְרֶה לָרוּחַ — סָבַב זָרָה
וְחֶרֶב אָרִיק אַחֲרֵיהֶם׃ וְלָקַחְתָּ מִשָּׁם — רִיק
מְעַט בְּמִסְפָּר וְצַרְתָּ אוֹתָם בִּכְנָפֶיךָ׃ — סָפַר צוּר
וּמֵהֶם עוֹד תִּקָּח וְהִשְׁלַכְתָּ אוֹתָם אֶל — לָקַח שָׁלַךְ
תּוֹךְ הָאֵשׁ וְשָׂרַפְתָּ אֹתָם בָּאֵשׁ
מִמֶּנּוּ תֵצֵא אֵשׁ אֶל כָּל בֵּית — יָצָא
יִשְׂרָאֵל׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה זֹאת
יְרוּשָׁלַםִ בְּתוֹךְ הַגּוֹיִם שַׂמְתִּיהָ — שׂוּם
וּסְבִיבוֹתֶיהָ אֲרָצוֹת׃ וַתֶּמֶר אֶת — סָבַב מָרָה
מִשְׁפָּטַי לְרִשְׁעָה מִן הַגּוֹיִם וְאֶת — שָׁפַט
חֻקּוֹתַי מִן הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֶיהָ — חָקַק
כִּי בְמִשְׁפָּטַי מָאָסוּ וְחֻקּוֹתַי לֹא
הָלְכוּ בָהֶם׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה
יַעַן הֲמָנְכֶם מִן הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
סְבִיבוֹתֵיכֶם בְּחֻקּוֹתַי לֹא הֲלַכְתֶּם
וְאֶת מִשְׁפָּטַי לֹא עֲשִׂיתֶם וּכְמִשְׁפְּטֵי — עָשָׂה

BIBLIOTECA NACIONAL

© Biblioteca Nacional de España

הגוים אשר סביבותיכם לא עשיתם׃
לכן כה אמר אדני יהוה הנני עליך
גם אני ועשיתי בתוכך משפטים
לעיני הגוים׃ ועשיתי בך את אשר
לא עשיתי ואת אשר לא אעשה
כמהו עוד יען כל תועבתיך׃ לכן כמו תעב
אבות יאכלו בנים בתוכך ובנים אכל
יאכלו אבותם ועשיתי בך שפטים
וזריתי את כל שאריתך לכל רוח׃ זרה
לכן חי אני נאם אדני יהוה אם
לא יען את מקדשי טמאת בכל קדש
שקוציך ובכל תועבתיך וגם אני שקץ
אגרע ולא תחוס עיני וגם אני לא גרע חוס
אחמול׃ שלשתיך בדבר ימותו חמל שלש
וברעב יכלו בתוכך והשלשית מות
בחרב יפלו סביבותיך והשלשית כלה נפל סבב
לכל רוח אזרה וחרב אריק ריק
אחריהם׃ וכלה אפי והנחותי חמתי נוח יחם
בם והנחמתי וידעו כי אני יהוה נחם
דברתי בקנאתי בכלותי חמתי בם׃ כלה
ואתנך לחרבה ולחרפה בגוים נתן
אשר סביבותיך לעיני כל עובר׃
והיתה חרפה וגדופה מוסר ומשמה גדף יסר
בגוים אשר סביבותיך בעשותי בך שמם
שפטים באף ובחמה ובתוכחות עשה יחם
חמה אני יהוה דברתי׃ בשלחי את יכח
חצי הרעב הרעים בהם אשר היו רוע היה
למשחית אשר אשלח אתם שחת שלח
לשחתכם ורעב אסף עליכם יסף
ושברתי לכם מטה לחם׃ ושלחתי
עליכם רעב וחיה רעה ושכלך
ודבר ודם יעבר בך וחרב אביא עבר בוא
עליך אני יהוה דברתי׃

Cap. vj. ויהי דבר יהוה אלי לאמר׃
בן אדם שים פניך אל הרי ישראל שום פנה
והנבא אליהם ואמרת הרי ישראל נבא

gentiū que in circuitu
vro ſunt nō eſtis operati.
Ideo hec dicit dominus
deus. Ecce ego ad te
& ipſe ego faciā in me-
dio tui iudicia
in oculis gentium: & fa
ciam in te que
non feci & quibus ſimi
lia vltra non faciam
propter omnes abomi-
nationes tuas. Ideo
patres comedent filios
in medio tui: & filii
comedent patres ſuos.
Et faciam in te iudicia
et vētilabo vniuerſas re
liqas tuas in oēm ventū.
Idcirco viuo ego dicit
dominus deus niſi
pro eo ſanctū meum
violaſti in omnibus
offenſionibus tuis & in
cunctis abomiationibus
tuis: ego quoqȝ confrin
gā & non parcet oculus
meus & nō miſerebor.
Tertia pars tui peſte mo
rietur & fame conſume
tur ī medio tui: & tertia
pars tui in gladio cadet
in circuitu tuo. Tertiā
vero partē tuam in oēm
ventū diſpergā: & gladiū
euaginabo poſt eos. Et
cōplebo furorē meū: &
reqeſcere faciā īdignatio
nē meā in eis: & conſola
bor. Et ſciēt qa ego dn̄s
locut⁹ ſum in zelo meo:
cū ipleuero oēm īdigna
tionē meā in eis. Et dabo
te in deſertū & in oppro
briū gentibus q̄ in circui
tu tuo ſunt: in cōſpectu
oīs pretereūtis. Et eris
opprobriū & blaſphe-
mia exēplū & ſtupor in
gētibus q̄ in circuitu tuo
ſunt cū fecero in te iudi
cia in furore & in īdigna
tiōe & in increpationib⁹
ire: ego dn̄s locutus ſū
qn̄ miſero ſagittas fa-
mis peſſimas ī eis q̄ erūt
mortifere: & q̄s mittam
vt diſperdam vos. Et fa
mē cōgregabo ſup vos.
& cōterā in vobis bacu
lum panis: & immittam
in vos famem & beſtias
peſſimas vſqȝ ad interni
tionē. Et peſtilētia & ſan
guis tranſibūt per te: &
gladiū inducam ſup te.
Ego dn̄s locut⁹ ſum. 6.

Et factus eſt ſermo
dn̄i ad me dicens.
Fili hominis pone faciē
tuam ad montes iſrael:
& prophetabis ad eos &
dices. Montes iſrael

gētiū q̄ i circuitu vr̄o nō feciſtis. ꝓpterea hec
ἐθνῶν τῶν κύκλω ὑμῶν οὐ πεποιήκατε. διὰ τοῦτο τάδε
dicit dn̄s dn̄s: ecce ego ad te: ⁊ faci-
δὲ λέγει ἀδωναΐ κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σέ, καὶ ποιή-
am in medio tui iudiciū in ꝯſpectu gentiū: ⁊ faciam
σω ἐν μέσω σου κρίμα ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν, καὶ ποιήσω
in te q̄ nō feci: ⁊ nō faciam ſimilia eis vltra
ἐν σοὶ ἃ οὐ πεποίηκα, καὶ οὐ ποιήσω ὅμοια αὐτοῖς ἔτι
ſcd̄m oēs abominatiōes tuas. ideo pr̄es
κατὰ πάντα τὰ βδελύγματά σου. διὰ τοῦτο πατέρες
comedēt filios in medio tui: ⁊ filij comedēt
φάγονται τὰ τέκνα ἐν μέσω σου, καὶ τέκνα φάγονται
patres: ⁊ faciam in te iudicia: ⁊ diſpergam
πατέρας, καὶ ποιήσω ἐν σοὶ κρίματα, καὶ διασκορπιῶ
omnes reliquos tuos in oēm ventū. ꝓ-
πάντας τοὺς καταλοίπους σου εἰς πάντα ἄνεμον. διὰ
pterea viuo ego dicit dn̄s dn̄s. ꝓfecto eo qđ ſcta
τοῦτο ζῶ ἐγὼ λέγει ἀδωναΐ κύριος. ἦ μὴν ἀνθ᾽ ὧν τὰ ἅγιά
mea maculaſti in oībus offenſionibus tuis ⁊ in
μου ἐμίανας ἐν πᾶσιν τοῖς προσοχθίσμασίν σου καὶ ἐν
cūctis abominationib⁹ tuis: ⁊ ego abijciam te: nō
πᾶσιν τοῖς βδελύγμασίν σου, κἀγὼ ἀπώσομαί σε, οὐ
parcet me⁹ oculus ⁊ ego nō mĩſebor. quarta
φείσεταί μου ὀφθαλμὸς καὶ ἐγὼ οὐκ ἐλεήσω. τὸ τέταρ-
pars tui in morte expendet: ⁊ quarta p̄s tui
τόν σου ἐν θανάτω ἀναλωθήσεται, καὶ τὸ τέταρτόν σου
in fame cōſumabitur in medio tui: ⁊ quartā
ἐν λιμῶ συντελεσθήσεται ἐν μέσω σου, καὶ τὸ τέταρ-
p̄tē tui in oēm ventū diſp̄gam eos: ⁊ quar
τόν σου εἰς πάντα ἄνεμον σκορπιῶ αὐτούς, καὶ τὸ τέ-
ta pars tui in gladio cadent in circuitu tuo: gladi-
ταρτόν σου ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται κύκλω σου, καὶ μάχαι-
um educā poſt eos. ⁊ complebitur fu-
ραν ἐκκενώσω ὀπίσω αὐτῶν. καὶ συντελεσθήσεται ὁ θυ-
roꝛ me⁹: ⁊ ira mea ſup eos ⁊ conſolaboꝛ:
μός μου, καὶ ἡ ὀργή μου ἐπ᾽ αὐτοὺς καὶ παρακληθήσο-
⁊ ſcies q2 ego dn̄s loquut⁹ ſum in zelo
μαι, καὶ γνώσῃ διότι ἐγὼ κύριος λελάληκα ἐν τῷ ζήλῳ
meo: cū compleuero ego iram meā ſup eos. ⁊
μου, ἐν τῷ συντελέσαι με τὴν ὀργήν μου ἐπ᾽ αὐτούς. καὶ
ponam te in deſertū ⁊ filias tuas ī circuitu
θήσομαί σε εἰς ἔρημον καὶ τὰς θυγατέρας σου κύκλω
tuo ī ꝯſpectu oīs p̄tereuntis: ⁊ eris blaſphemia
σου ἐνώπιον παντὸς διοδεύοντος, καὶ ἔσῃ βλασφημία
gemibilis ⁊ manifeſta erit: ⁊ deſolatio in gētibus
στενακτὴ καὶ δήλη ἔσαι, καὶ ἀφανισμὸς ἐν τοῖς ἔθνεσιν
ī circuitu tuo: cū fecero ego in te iudicia in ira
κύκλω σου, ἐν τῷ ποιῆσαί με ἐν σοὶ κρίματα ἐν ὀργῇ
⁊ in furoꝛe ⁊ in vltione furoꝛis. ego dn̄s locutus
καὶ ἐν θυμῷ καὶ ἐν ἐκδικήσει θυμοῦ. ἐγὼ κύριος λελάλη-
ſū qn̄ miſero ego ſagittas meas famis
κα ἐν τῷ ἐξαποστεῖλαί με τὰς βολίδας μου τοῦ λιμοῦ
ſup eos: ⁊ erunt in defectionē ⁊ mittam eas
ἐπ᾽ αὐτούς, καὶ ἔσονται εἰς ἔκλειψιν καὶ ἀποστελῶ αὐ-
vt diſperdā vos. ⁊ famē cōgregabo ſup vos: ⁊ cō
τοὺς διαφθεῖραι ὑμᾶς. καὶ λιμὸν συνάξω ἐφ᾽ ὑμᾶς, καὶ συν-
terā firmamētū panis tui. ⁊ emittam in te fa-
τρίψω στήριγμα ἄρτου σου. καὶ ἐξαποστελῶ ἐπὶ σὲ λι-
mē: ⁊ beſtias malas ⁊ cruciabo te: ⁊ moꝛs S.4.d.
μόν, καὶ θηρία πονηρὰ καὶ τιμωρήσομαί σε, καὶ θάνατος Infra.
⁊ ſanguis tranſibunt ſup te ⁊ gladiū inducā ſup 14.c.
καὶ αἷμα διελεύσονται ἐπὶ σὲ καὶ μάχαιραν ἐπάξω ἐπὶ
te: ego dn̄s loquut⁹ ſum.
σέ, ἐγὼ κύριος λελάληκα.

Ca.6.

Et factū eſt verbū dn̄i ad me dicens: fili ho
Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων, υἱὲ ἀν- Infra
minis firma faciem tuā ad mōtes iſra- 30.a.
θρώπου στήριξον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὰ ὄρη ἰσρα-
el: ⁊ ꝓphetiza ad eos: ⁊ dices: mōtes iſrael
ήλ, καὶ προφήτευσον ἐπ᾽ αὐτά, καὶ ἐρεῖς, τὰ ὄρη ἰσραὴλ

© Biblioteca Nacional de España

audite verbū dñi dñi. hec dicit dñs do=
ἀκούσατε λόγον ἀδωναΐ κυρίου. τάδε λέγει ἀδωναΐ κύ
min⁹ mōtib⁹ ⁊ collibus ⁊ rupib⁹
ριος τοῖς ὄρεσιν. καὶ τοῖς βουνοῖς καὶ ταῖς νάπαις
⁊ vallibus. ecce ego induco ſup vos gladi=
καὶ ταῖς φάραγξιν ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐφ' ὑμᾶς ῥομφαί=
um: ⁊ exterminabunt excelſa vr̄a: ⁊ cōteren
αν, καὶ ἐξολοθρευθήσεται τὰ ὑψηλὰ ὑμῶν, καὶ συντρι
tur altaria vr̄a: ⁊ delubra vr̄a: ⁊
βήσονται τὰ θυσιαστήρια ὑμῶν, καὶ τὰ τεμένη ὑμῶν, καὶ
deijciam vulneratos vr̄os in cōſpectu idoloꝝ
καταβαλῶ τραυματίας ὑμῶν ἐνώπιον τῶν εἰδώλων
B vr̄oꝝ: ⁊ dabo cadauera filioꝝ iſrael ante
ὑμῶν, καὶ δώσω τὰ πτώματα τῶν υἱῶν ἰσραὴλ κατὰ
C faciem idoloꝝ ſuoꝝ: ⁊ diſpergam oſſa
πρόσωπον τῶν εἰδώλων αὐτῶν, καὶ διασκορπιῶ τὰ ὀστᾶ
vr̄a i circuitu altarium vr̄oꝝ omni hītatione
ὑμῶν κύκλῳ τῶν θυσιαστηρίων ὑμῶν πάσῃ τῇ κατοικίᾳ
vr̄a: ciuitates deſerte erunt: ⁊ excelſa dele=
ὑμῶν. αἱ πόλεις ἐξερημωθήσονται, καὶ τὰ ὑψηλὰ ἀφανι=
buntur: vt extermineꝑ altaria vr̄a: ⁊
σθήσεται, ὅπως ἐξολοθρευθῇ τὰ θυσιαστήρια ὑμῶν, καὶ
cōfringentur ⁊ ceſſabunt idola vr̄a:
συντριβήσονται καὶ καταπαύσονται τὰ εἴδωλα ὑμῶν,
⁊ auferent delubra vr̄a: ⁊ delebuntur opa
καὶ ἐξαρθῇ τὰ τεμένη ὑμῶν, καὶ ἐξαλειφθῶσιν τὰ ἔργα
vr̄a: ⁊ cadent vulnerati in medio vr̄i: ⁊
ὑμῶν, καὶ πεσοῦνται τραυματίαι ἐν μέσῳ ὑμῶν. καὶ
ſcietis qꝛ ego dñs: ⁊ relinquam cū
ἐπιγνώσεσθε ὅτι ἐγὼ κύριος, καὶ ὑπολείψομαι ἐν τῷ
fuerint ex vobis ſaluati ex gladio in gē=
C εἶναι ἐξ ὑμῶν ἀνασωζομένους ἐκ ῥομφαίας ἐν τοῖς ἔθ
tibus: ⁊ in diſpſione vr̄a in regio
νεσιν, καὶ ἐν τῷ διασκορπισμῷ ὑμῶν ἐν ταῖς χώ=
D nib⁹: ⁊ recordabunt mei liberati ex vobis
ραις, καὶ μνησθήσονταί μου οἱ ἀνασωζόμενοι ἐξ ὑμῶν
in gentib⁹: quo captiui ducti ſunt ibi: iuraui
ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οὗ αἰχμαλωτεύθησαν ἐκεῖ, ὀμώμοκα
cordi eoꝝ fornicanti recedenti a me:
τῇ καρδίᾳ αὐτῶν τῇ ἐκπορνευσάσῃ τῇ ἀποστάσῃ ἀπ' ἐμοῦ,
oculis eoꝝ fornicantib⁹ poſt exer
τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν τοῖς πορνεύουσιν ὀπίσω τῶν ἐπι
citia eoꝝ: ⁊ plangent ante faciem ſuam
τηδευμάτων αὐτῶν, καὶ κόψονται κατὰ πρόσωπον ἑαυτῶν
pro malis q̄ fecerunt in oībus abominatiōib⁹
περὶ τῶν κακῶν ὧν ἐποίησαν ἐν πᾶσι τοῖς βδελύγμασιν
ſuis: ⁊ ſcient qꝛ ego dñs nō in fruſtra locut⁹ ſū
αὐτῶν, καὶ ἐπιγνώσονται διότι ἐγὼ κς οὐκ εἰς δωρεὰν λελάλη
vt facerē eis oīa mala iſta. hec dicit
κα τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς πάντα τὰ κακὰ ταῦτα. τάδε λέγει
D dñs: plaude manu ⁊ ſtrepe pede: ⁊ dic
κύριος, κρότησον τῇ χειρὶ καὶ ψόφησον τῷ ποδί, καὶ εἶπον
euge ſup oībus abominationib⁹ dom⁹ iſrael: in gladio
εὖγε ἐπὶ πᾶσι τοῖς βδελύγμασιν οἴκου ἰῆλ, ἐν ῥομφαίᾳ
⁊ i fame ⁊ in morte cadent: q̄ longe in morteꝫ
καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ πεσοῦνται, ὁ μακρὰν ἐν θανάτῳ
morietur: q̄ ãt ꝓpe in gladio cadet: ⁊ relictus
5.4.d. Infra. 4.c. τελευτήσει, ὁ δὲ ἐγγὺς ἐν ῥομφαίᾳ πεσεῖται, καὶ ὁ ὑπολειφ
⁊ circundatus in fame morietur. ⁊ cōſumma
θεὶς καὶ ὁ περιεχόμενος ἐν λιμῷ συντελεσθήσεται. καὶ συντελέ
bo iram meā ſup eos: ⁊ ſcietis qꝛ ego dñs cū
σω τὴν ὀργήν μου ἐπ' αὐτούς, καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ κς. ἐν
fuerit vulnerati vr̄i in medio idoloꝝ vr̄oꝝ i cir
A Infra 30.a. τῷ εἶναι τοὺς τραυματίας ὑμῶν ἐν μέσῳ τῶν εἰδώλων ὑμῶν κύ
cuitu altarium vr̄oꝝ. ſup omnē collem excelſū ⁊
κλῳ τῶν θυσιαστηρίων ὑμῶν. ἐπὶ πάντα βουνὸν ὑψηλὸν καὶ
in oībus ſūmitatib⁹ mōtiū: ⁊ ſub arbore vm=
ἐν πάσαις κορυφαῖς τῶν ὀρέων, καὶ ὑποκάτω δένδρου συ=
broſa: ⁊ ſub oī quercu denſa: vbi dederꝫ illic
σκίου, καὶ ὑποκάτω πάσης δρυὸς δασείας, οὗ ἔδωκαν ἐκεῖ
odorē ſuauitatis oīb⁹ idolis eoꝝ. ⁊ extendā
ὀσμὴν εὐωδίας πᾶσι τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν. καὶ ἐκτενῶ τὴν

audite verbum domini dei. Hec dicit dominus deus montib⁹ & collibus rupibus & vallib⁹. Ecce ego inducam ſup vos gladium & diſperdam excelſa veſtra. et demoliar aras vr̄as & confringētur ſimulachra vr̄a & deiiciā interfectos veſtros ante idola veſtra. Et dabo cadauera filioꝝ iſrael ante faciem ſimulachrorū veſtrorū. Et diſpergam oſſa veſtra circa aras veſtras in oībus habitationibus vr̄is. Vrbes deſerte erunt & excelſa demolientur & diſſipabūtur: & interibunt are veſtre & confrīgentur: & ceſſabunt idola vr̄a: & cōterētur delubra vr̄a & delebūtur opera vr̄a: & cadet interfectus in medio vr̄i & ſcientis quia ego ſum dñs. Et relinquā in vobis eos qui fugerint gladiū in gentibus: cum diſperſero vos in terris. Et recordabūtur mei liberati vr̄i i gentib⁹ ad q̄s captiui ducti ſunt: quia contriui cor eorum fornicans & recedens a me: & oculos eorum fornicantes poſt idola ſua: & diſplicebunt ſibimet ſuper malis que fecerāt in vniuerſis abominatiōibus illis: & ſciēt q̄ ego dñs non fruſtra locutus ſum vt facerem eis malū hoc. Hec dicit dominus deus. Percute manu tua & allide pedē tuū: & dic heu ad oēs abominationes malorum domus iſrael: quia gladio fame & peſte ruituri ſunt. Qui longe eſt: peſte morietur: q ãt ꝓpe gladio corruet: & q relictus fuerit & obſeſſus: fame morietur. Et complebo indignationē meā in eis: & ſcietis q̄ ego dñs: cū fuerint interfecti veſtri in medio idolorū vr̄oꝝ in circuitu ararū veſtrarū in oī colle excelſo: & in cūctis ſūmitatib⁹ mōtiū: & ſubtus oē lignū nemoroſum: & ſubtus vniuerſā q̄rcū frondoſam locū vbi accenderūt thura redolētia vniuerſis idolis ſuis. Et extēdā

שִׁמְעוּ דְּבַר אֲדֹנָי יְהוִה כֹּה אָמַר
אֲדֹנָי יְהוִה לֶהָרִים וְלַגְּבָעוֹת
אָפַק בּוֹא לָאֲפִיקִים וְלַגֵּאָיוֹת הִנְנִי אֲנִי מֵבִיא
בָּמָה עֲלֵיכֶם חֶרֶב וְאִבַּדְתִּי בָּמוֹתֵיכֶם׃
שָׁמַם זָבַח וְנָשַׁמּוּ מִזְבְּחוֹתֵיכֶם וְנִשְׁבְּרוּ חַמָּנֵיכֶם
שָׁבַר נָפַל וְהִפַּלְתִּי חַלְלֵיכֶם לִפְנֵי גִּלּוּלֵיכֶם׃
פָּנָה גָּלַל וְנָתַתִּי אֶת פִּגְרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי
נָתַן גִּלּוּלֵיהֶם וְזֵרִיתִי אֶת עַצְמוֹתֵיכֶם
זָרָה סְבִיבוֹת מִזְבְּחוֹתֵיכֶם׃ בְּכֹל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם
סָבַב יָשַׁב עִיר הֶעָרִים תֶּחֱרַבְנָה וְהַבָּמוֹת תִּישָׁמְנָה
חָרַב בָּמָה לְמַעַן יֶחֶרְבוּ וְיֶאְשְׁמוּ מִזְבְּחוֹתֵיכֶם
שָׁמַם אָשַׁם וְנִשְׁבְּרוּ וְנִשְׁבְּתוּ גִּלּוּלֵיכֶם וְנִגְדְּעוּ
שָׁבַת חַמָּנֵיכֶם וְנִמְחוּ מַעֲשֵׂיכֶם׃ וְנָפַל חָלָל
גָּדַע מָחָה בְּתוֹכְכֶם וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה׃
עָשָׂה וְהוֹתַרְתִּי בִּהְיוֹת לָכֶם פְּלִיטֵי חֶרֶב
יָתַר הָיָה פָּלַט זָרָה בַּגּוֹיִם בְּהִזָּרוֹתֵיכֶם בָּאֲרָצוֹת׃
אֵת וְזָכְרוּ פְלִיטֵיכֶם אוֹתִי בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר
שָׁבָה נִשְׁבּוּ שָׁם אֲשֶׁר נִשְׁבַּרְתִּי אֶת לִבָּם
זָנָה סוּר הַזּוֹנֶה אֲשֶׁר סָר מֵעָלַי וְאֵת
גָּלַל עֵינֵיהֶם הַזֹּנוֹת אַחֲרֵי גִּלּוּלֵיהֶם
קוּט רוּעַ וְנָקֹטּוּ בִּפְנֵיהֶם אֶל הָרָעוֹת אֲשֶׁר
עָשָׂה תָּעַב עָשׂוּ לְכֹל תּוֹעֲבֹתֵיהֶם׃ וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי
עָשָׂה יְהוָה לֹא אֶל חִנָּם דִּבַּרְתִּי לַעֲשׂוֹת
רוּעַ לָהֶם הָרָעָה הַזֹּאת׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
נָכָה כָּפַף יְהוִה הַכֵּה בְכַפְּךָ וּרְקַע בְּרַגְלְךָ
וֶאֱמָר אָח אֶל כָּל תּוֹעֲבוֹת רָעוֹת בֵּית
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדֶּבֶר
נָפַל רָחַק יִפֹּלוּ׃ הָרָחוֹק בַּדֶּבֶר יָמוּת וְהַקָּרוֹב
מוּת קָרַב בַּחֶרֶב יִפּוֹל וְהַנִּשְׁאָר וְהַנָּצוּר בָּרָעָב
שָׁאַר נָצַר יָמוּת וְכִלֵּיתִי חֲמָתִי בָּם׃ וִידַעְתֶּם כִּי
כָּלָה יָחַם אֲנִי יְהוָה בִּהְיוֹת חַלְלֵיהֶם בְּתוֹךְ
הָיָה גִּלּוּלֵיהֶם סְבִיבוֹת מִזְבְּחוֹתֵיהֶם אֶל
סָבַב זָבַח כָּל גִּבְעָה רָמָה בְּכֹל רָאשֵׁי הֶהָרִים
רוּם וְתַחַת כָּל עֵץ רַעֲנָן וְתַחַת כָּל אֵלָה
עֲבֻתָּה מְקוֹם אֲשֶׁר נָתְנוּ שָׁם רֵיחַ
קוּם נוּחַ נָטָה נִיחֹחַ לְכֹל גִּלּוּלֵיהֶם׃ וְנָטִיתִי אֶת

© Biblioteca Nacional de España

יָדִי עֲלֵיהֶם וְנָתַתִּי אֶת הָאָרֶץ שְׁמָמָה נָתַן
וּמְשַׁמָּה מִמִּדְבַּר דִּבְלָתָה בְּכֹל שָׁמַם דָּבַר
מוֹשְׁבוֹתֵיהֶם וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה׃ יָשַׁב
Cap. vij. וַיְהִי דְבַר יְהוָה אֵלַי הָיָה
לֵאמֹר׃ וְאַתָּה בֶן אָדָם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
יְהוִה לְאַדְמַת יִשְׂרָאֵל קֵץ בָּא
הַקֵּץ עַל אַרְבַּעַת כַּנְפוֹת הָאָרֶץ׃ עַתָּה רָבַע
הַקֵּץ עָלַיִךְ וְשִׁלַּחְתִּי אַפִּי בָּךְ
וּשְׁפַטְתִּיךְ כִּדְרָכָיִךְ וְנָתַתִּי עָלַיִךְ אֵת נָתַן
כָּל תּוֹעֲבוֹתָיִךְ׃ וְלֹא תָחוֹס עֵינִי עָלַיִךְ תָּעַב חוּס
וְלֹא אֶחְמוֹל כִּי דְּרָכַיִךְ עָלַיִךְ אֶתֵּן חָמַל נָתַן
וְתוֹעֲבוֹתַיִךְ בְּתוֹכֵךְ תִּהְיֶיןָ וִידַעְתֶּם הָיָה
כִּי אֲנִי יְהוָה׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה
רָעָה אַחַת רָעָה הִנֵּה בָאָה׃ קֵץ בָּא רוּעַ בּוֹא
בָּא הַקֵּץ הֵקִיץ אֵלָיִךְ הִנֵּה בָּאָה׃ קוּץ
בָּאָה הַצְּפִירָה אֵלֶיךָ יוֹשֵׁב הָאָרֶץ צָפַר יָשַׁב
בָּא הָעֵת קָרוֹב הַיּוֹם מְהוּמָה וְלֹא קָרַב הִים
הֵד הָרִים׃ עַתָּה מִקָּרוֹב אֶשְׁפּוֹךְ שָׁפַךְ
חֲמָתִי עָלַיִךְ וְכִלֵּיתִי אַפִּי בָּךְ יָחַם כָּלָה
וּשְׁפַטְתִּיךְ כִּדְרָכָיִךְ וְנָתַתִּי עָלַיִךְ אֵת
כָּל תּוֹעֲבוֹתָיִךְ׃ וְלֹא תָחוֹס עֵינִי וְלֹא חוּס
אֶחְמוֹל כִּדְרָכַיִךְ עָלַיִךְ אֶתֵּן חָמַל
וְתוֹעֲבוֹתַיִךְ בְּתוֹכֵךְ תִּהְיֶיןָ וִידַעְתֶּם
כִּי אֲנִי יְהוָה מַכֶּה׃ הִנֵּה הַיּוֹם הִנֵּה נָכָה
בָאָה יָצְאָה הַצְּפִרָה צָץ הַמַּטֶּה בּוֹא צִיץ
פָּרַח הַזָּדוֹן׃ הֶחָמָס קָם לְמַטֵּה רֶשַׁע זוּד קוּם
לֹא מֵהֶם וְלֹא מֵהֲמוֹנָם וְלֹא מֶהֱמֵהֶם הָמַן הָם
וְלֹא נֹהַּ בָּהֶם׃ בָּא הָעֵת הִגִּיעַ הַיּוֹם נָהָה נָגַע
הַקּוֹנֶה אַל יִשְׂמָח וְהַמּוֹכֵר אַל קָנָה שָׂמַח
יִתְאַבָּל כִּי חָרוֹן אֶל כָּל הֲמוֹנָהּ׃ כִּי מָכַר אָבַל
הַמּוֹכֵר אֶל הַמִּמְכָּר לֹא יָשׁוּב וְעוֹד חָרָה
בַּחַיִּים חַיָּתָם כִּי חָזוֹן אֶל כָּל הֲמוֹנָהּ שׁוּב חָזָה
לֹא יָשׁוּב וְאִישׁ בַּעֲוֹנוֹ חַיָּתוֹ לֹא חָיָה
יִתְחַזָּקוּ׃ תָּקְעוּ בַתָּקוֹעַ וְהָכִין הַכֹּל חָזַק תָּקַע
וְאֵין הֹלֵךְ לַמִּלְחָמָה כִּי חֲרוֹנִי אֶל כּוּן הָלַךְ
כָּל הֲמוֹנָהּ׃ הַחֶרֶב בַּחוּץ וְהַדֶּבֶר לָחַם

manū meā ſup eos: & faciā terrā eorū deſolatā & deſtitutam a deſerto deblata in omnibus habitationibus eorū: & ſcient quia ego dñs. 7.

ET factus eſt ſermo domini ad me dicens. Et tu fili hominis: hec dicit dominus deus terre iſrael. Finis venit: venit finis ſup quattuor plagas terre. Nunc finis ſuper te: & immittam furorē meum in te. Et iudicabo te iuxta vias tuas. Et ponam contra te oēs abominatiōes tuas. Et nō parcet oculus meꝰ ſup te: & nō miſerebor: ſed vias tuas ponā ſup te: & abominatiōes tue in medio tui erūt: & ſcietis qa ego dñs. Hec dicit dominus deus. Afflictio vna afflictio ecce venit. Finis venit: venit finis. Euigilauit aduerſum te: ecce venit. Venit contritio ſup te qui habitas in terra. Venit tēpus: prope eſt dies occiſionis & non glorie montium. Nunc de propinquo effundā iram meā ſup te: & complebo furorē meū in te. Et iudicabo te ſḿ vias tuas: & imponam tibi omnia ſcelera tua. Et nō parcet oculus meus nec miſerebor ſed vias tuas imponam tibi: & abominationes tue in medio tui erūt: & ſcietis quia ego ſum dñs percutiens. Ecce dies: ecce venit. Egreſſa eſt cōtritio. Floruit virga germinauit ſupbia: iniquitas ſurrexit in virga īpietatis. Nō ex eis: & non ex populo: neqꝫ ex ſonitu eorū: & nō erit requies in eis. Venit tēpus appropinq̄uit dies. Qui emit non letetur: & qui vendit nō lugeat: qa ira ſup omnē populū eius: qa qui vendit: ad id qđ vendidit nō reuertetur: & adhuc in viuētibus vita eorū. Viſio ei ad oēm multitudinē eius nō regredietur: & vir in iniq̄tate vite ſue nō cōfortabitur. Canite tuba: p̄parētur oēs & nō eſt qui vadat ad p̄liū. Ira enī mea ſup vniuerſuꝫ populum eiꝰ. Gladius foris: peſtis

manū meā ſup eos: ⁊ ponā trā in deſola-
χεῖρά μου ἐπ' αὐτούς, καὶ θήσομαι τὴν γῆν εἰς ἀφανι-
tionē ⁊ in interitū a deſerto deblatha ex oī
σμὸν καὶ εἰς ὄλεθρον ἀπὸ τῆς ἐρήμου δεβλαθὰ ἐκ πάσης τῆς
hitatione eius: ⁊ ſcietis qꝛ ego dñs.
κατοικίας αὐτῶν, καὶ ἐπιγνώσεσθε ὅτι ἐγὼ κύριος. Ca.7

ET factꝰ eſt ſmo dñi ad me dicēs: ⁊ tu
Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων, καὶ σὺ A
fili hoīs: hec dicit dñs dñs tre iſrael:
υἱὲ ἀνθρώπου, τάδε λέγει ἀδωναῒ κύριος τῇ γῇ τοῦ ἰσραήλ, Infra. co.
finis venit finis venit ſup quattuoꝛ alas
πέρας ἥκει τὸ πέρας ἥκει ἐπὶ τὰς τέσσαρας πτέρυγας
tre venit finis nūc finis ad te: ⁊ mit-
τῆς γῆς ἥκει τὸ πέρας νῦν τὸ πέρας πρὸς σέ, καὶ ἀπο-
tam furorē meū ego in te: ⁊ vlciſcar te in
στελῶ τὸν θυμόν μου ἐγὼ ἐπὶ σέ, καὶ ἐκδικήσω σε ἐν Infra 9.b.
viꝫs tuis: ⁊ dabo ſup te oēs abomi
ταῖς ὁδοῖς σου, καὶ δώσω ἐπὶ σὲ πάντα τὰ βδε-
nationes tuas.nō parcet oculus meꝰ ſup te ne
λύγματά σου. οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός μου ἐπὶ σὲ οὐ
qꝫ miſereboꝛ: qꝛ viā tuā ſup te dabo ⁊
δὲ μὴ ἐλεήσω, διότι τὴν ὁδόν σου ἐπὶ σὲ δώσω καὶ τὰ
abominatiōes tue in medio tui erunt: ⁊ ſcies qꝛ
βδελύγματά σου ἐν μέσῳ σου ἔσται, καὶ γνώσῃ διότι
ego dñs. qꝛ hec dicit adonai dñs: malitia vna
ἐγὼ κύριος. διότι τάδε λέγει ἀδωναῒ κύριος, κακία μία
malitia ecce adeſt finis venit venit finis ſurre
κακία ἰδοὺ πάρεστι τὸ πέρας ἥκει ἥκει τὸ πέρας ἐξη-
xit aduerſū te: ecce venit cōplicatio ſup te hitantem B
γέρθη πρός σέ, ἰδοὺ ἥκει πλοκὴ ἐπὶ σὲ τὸν κατοικοῦντα
trā: venit tp̄s appropiq̄nit dies nō cū pturbatiōibꝰ neqꝫ
τὴν γῆν, ἥκει ὁ καιρὸς ἤγγικεν ἡ ἡμέρα οὐ μετὰ θορύβων οὐδὲ
cū doloribꝰ nūc de ppīq̄ effundā irā meā ſup te
μετ' ὠδίνων νῦν ἐγγύθεν ἐκχεῶ τὴν ὀργήν μου ἐπὶ σὲ
⁊ cōplebo furorē meū ī te: ⁊ iudicabo te in
καὶ συντελέσω τὸν θυμόν μου ἐν σοί, καὶ κρινῶ σὲ ἐν ταῖς
viꝫs tuis: ⁊ dabo ſup te oēs abominatiōes
ὁδοῖς σου, καὶ δώσω ἐπὶ σὲ πάντα τὰ βδελύγματά
tuas.nō parcet oculus meꝰ neqꝫ miſeboꝛ: ſcdm
σου. οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός μου οὐδὲ μὴ ἐλεήσω, κατὰ
vias tuas ſup te dabo: ⁊ abominatiōes tue
τὰς ὁδούς σου ἐπὶ σὲ δώσω, καὶ τὰ βδελύγματά σου C
in medio tui erunt: ⁊ ſcies qꝛ ego ſum dñs
ἐν μέσῳ σου ἔσονται, καὶ ἐπιγνώσῃ διότι ἐγώ εἰμι κύριος
percutiēs. ecce dies parit: ecce finis
ὁ τύπτων. ἰδοὺ ἡμέρα τίκτει, ἰδοὺ τὸ πέρας
venit.egreſſa ē cōplexio ⁊ floꝛuit virga: ſurrexit
ἥκει. ἐξῆλθεν ἡ πλοκὴ καὶ ἤνθησεν ἡ ῥάβδος, ἐξανέστηκεν ἡ
ſupbia ⁊ cōteret foꝛtitudinē iniq̄. ⁊ nō cū ptur
ὕβρις καὶ συντρίψει στήριγμα ἀνόμου. καὶ οὐ μετὰ θο-
batiōe neqꝫ cū feſtinatiōe:⁊ non ex ipſis ſunt: ne
ρύβου οὐδὲ μετὰ σπουδῆς, καὶ οὐκ ἐξ αὐτῶν εἰσιν, οὐ
qꝫ pulchꝛitudo ī eis. venit tp̄s ecce dies:
δὲ ὡραϊσμὸς ἐν αὐτοῖς. ἥκει ὁ καιρὸς ἰδοὺ ἡ ἡμέρα, ὁ
q̄ emit nō letetur: ⁊ q̄ vēdit nō lugeat: qꝛ
κτώμενος μὴ χαιρέτω, καὶ ὁ πωλῶν μὴ θρηνείτω, ὅτι
ira in oēm mltitudinē eiꝰ. qꝛ q̄ emit ad D
ὀργὴ εἰς πᾶν τὸ πλῆθος αὐτῆς. διότι ὁ κτώμενος πρὸς
vendentē nō reuertet: ⁊ adhuc ī vita viuere ip
τὸν πωλοῦντα μὴ ἐπιστρέψῃ, καὶ ἔτι ἐν ζωῇ τὸ ζῆν αὐ-
ſoꝝ: qꝛ viſio ad oēm mltitudinē eoꝝ nō regre
τῶν, ὅτι ὅρασις εἰς πᾶν τὸ πλῆθος αὐτῶν οὐκ ἀνα-
dietur: ⁊ homo in oculis vite ſue nō ob-
κάμψει, καὶ ἄνθρωπος ἐν ὀφθαλμοῖς ζωῆς αὐτοῦ οὐ κρα-
tinebit. clangite in tuba ⁊ iudicate om-
τήσει. σαλπίσατε ἐν σάλπιγγι καὶ κρίνατε τὰ σύμ- Ca.8. A
nia: ⁊ nō eſt q̄ vadat ad p̄lium: qꝛ
παντα, καὶ οὐκ ἔστιν πορευόμενος εἰς τὸν πόλεμον, ὅτι
ira mea in oēm mltitudinē eoꝝ: gladius de foꝛi E
ἡ ὀργή μου εἰς πᾶν τὸ πλῆθος αὐτῶν, ἡ ῥομφαία ἔξωθεν

© Biblioteca Nacional de España

Tráſla.gre.lxx.cũ inter.lati.

τ fames τ mors intrinſec⁹. q̃ in agro: in gladio
καὶ ὁ λιμὸς καὶ ὁ θάνατος ἔσωθεν. ὁ ἐν τῷ πεδίῳ, ἐν ῥομφαίᾳ
morietur. eos aũt q̃ i ciuitate fames τ mors con=
ατελευτήσει. τοὺς δὲ ἐν τῇ πόλει λιμὸς καὶ θάνατος συν
ſumet τ ſalui erunt ſaluati ex eis: τ
τελέσει καὶ ἀνασωθήσονται οἱ ἀνασωζόμενοι ἐξ αὐτῶν, καὶ
erunt in mõtib⁹ q̃ſi colũba meditans. τ oẽs
A ἔσονται ἐπὶ τῶν ὀρέων ὡς περιστερὰ μελετητή. καὶ πάντας
iterficiã: vnũquẽq; i iniq̃tatib⁹ ſuis. oẽs manus
ἀποκτενῶ, ἕκαστον ἐν ταῖς ἀδικίαις αὐτοῦ. πᾶσαι χεῖρες
diſſoluentur: τ oĩa femora polluentur humore.
Eſai. ἐκλυθήσονται, καὶ πάντες μηροὶ μολυνθήσονται ὑγρασίᾳ.
15.c. τ precingent cilitijs τ cooperiet eos formido.
Soph. καὶ περιζώσονται σάκκους καὶ καλύψει αὐτοὺς θάμβος.
1.d. τ ſup oẽꝫ faciem cõfuſio ſup eos: τ ſup om
καὶ ἐπὶ πᾶν πρόσωπον αἰσχύνη ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐπὶ πᾶ
ne caput caluicium. argẽtũ eoꝝ in pla=
σαν κεφαλὴν φαλάκρωμα. τὸ ἀργύριον αὐτῶν ἐν ταῖς πλα
teis ꝓijcietur: τ aurum eoꝝ erit cõtemptui.
τείαις ῥιφήσεται, καὶ τὸ χρυσίον αὐτῶν ὑπεροφθήσεται.
argentũ eoꝝ τ aurum eoꝝ: nõ poterit libe
F τὸ ἀργύριον αὐτῶν καὶ τὸ χρυσίον αὐτῶν, οὐ δυνήσεται ἐξε
rare eos in die furoris dñi. aĩe eoꝝ non
λέσθαι αὐτοὺς ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς κυρίου. αἱ ψυχαὶ αὐτῶν οὐ μὴ
ſaturabuntur τ ventres eoꝝ nõ iplebuntur: q꞉
ἐμπλησθῶσιν καὶ αἱ γαστέρες αὐτῶν οὐ πλησθήσονται, διότι
cruciatus iniq̃tatũ eoꝝ fuit. electa mũdi in ſu=
βάσανος τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν ἐγένετο. ἐκλεκτὰ κόσμου εἰς ὑ=
B perbiam poſueꝛt ea τ imagines abominationũ
περηφανίαν ἔθεντο αὐτὰ καὶ εἰκόνας τῶν βδελυγμάτων
fecerunt ex eis. ꝓpꝛ hoc dedi ea illis
ἐποίησαν ἐξ αὐτῶν. ἕνεκεν τούτου δέδωκα αὐτὰ αὐτοῖς
in imũdiciam. τ tradam ea in manus alie=
εἰς ἀκαθαρσίαν. καὶ παραδώσω αὐτὰ εἰς χεῖρας ἀλλο=
noꝝ vt diripiant ea. τ peſtilẽtib⁹ terre in pre
τρίων τ͂ διαρπάσαι αὐτά. καὶ τοῖς λοιμοῖς τῆς γῆς εἰς σκῦ
dã τ polluent ea. τ auertam faciem
λα καὶ βεβηλώσουσιν αὐτά. καὶ ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν
meã ab eis τ pollucẽt viſitationẽ meã: τ itroi
μου ἀπ' αὐτῶν καὶ μιανοῦσιν τὴν ἐπισκοπήν μου. καὶ εἰσε=
G bunt in ea ſine cuſtodia: τ cõtaminabunt ea
C λεύσονται εἰς αὐτὰ ἀφυλάκτως, καὶ βεβηλώσουσιν αὐτὰ
τ facient ꝑturbationẽ: q꞉ terra plena iudicio ſãgui
καὶ ποιήσουσιν φυρμόν, διότι ἡ γῆ πλήρης κρίσεως αἱμά
nũ τ ciuitas plena iniq̃tate. τ adducã malos gẽtiũ τ
των καὶ ἡ πόλις πλήρης ἀνομίας. καὶ ἄξω πονηροὺς ἐθνῶν καὶ
poſſidebũt domus eoꝝ. τ auertam fre=
κληρονομήσουσιν τοὺς οἴκους αὐτῶν. καὶ ἀποστρέψω τὸ φρύ
mitũ fortitudis eoꝝ: τ polluentur ſctã eoꝝ. ꝓ=
αγμα τῆς ἰσχύος αὐτῶν, καὶ μιανθήσεται τὰ ἅγια αὐτῶν. ἐξι
pitiatio veniet τ q̃ret pacẽ: τ nõ erit. ve ſup ve
λασμὸς ἥξει καὶ ζητήσει εἰρήνην, καὶ οὐκ ἔσται. οὐαὶ ἐπὶ οὐ
erit. τ nunci⁹ ſup nũcium erit. τ q̃retur vi=
αὶ ἔσται. καὶ ἀγγελία ἐπὶ ἀγγελίαν ἔσται. καὶ ζητηθήσεται ὅ
ſio ex ꝓpheta: τ lex peribit a ſacẽdote: τ
D ρασις ἐκ προφήτου, καὶ νόμος ἀπολεῖται ἐξ ἱερέως, καὶ
cõſiliũ ex ſenioribus. rex lugebit: τ pñceps
βουλὴ ἐκ πρεσβυτέρων. ὁ βασιλεὺς πενθήσει, καὶ ὁ ἄρχων
induetur interitu: τ manus ppl'i terre diſſol
ἐνδύσεται ἀφανισμόν, καὶ αἱ χεῖρες τ͂ λαοῦ τῆς γῆς παρα
uentur: ſcḋm vias eoꝝ faciam illis: τ
λυθήσονται, κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτῶν ποιήσω αὐτοῖς, καὶ τοῖς
iudicijs eoꝝ vlciſcar eos: τ ſcient q꞉ ego dñs.
κρίμασιν αὐτῶν ἐκδικήσω αὐτ'ς, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ κ͞ς.
Ca.8. ET factũ ẽ in anno ſexto in ſexto mẽſe quin=
A Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔτει τῷ ἕκτῳ ἐν τῷ ἕκτῳ μηνὶ πέμ
ta mẽſis ego ſedebam in domo mea: τ ſenio=
πτη τοῦ μηνὸς ἐγὼ ἐκαθήμην ἐν τῷ οἴκῳ μου, καὶ οἱ πρεσβύ
E res iuda ſedebant coram me. τ facta eſt ſup me
τεροι ἰούδα ἐκάθηντο ἐνώπιόν μου. καὶ ἐγένετο ἐπ' ἐμὲ
man⁹ adonai dñi: τ vidi. τ ecce ſimilitudo
χεὶρ ἀδωναὶ κυρίου, καὶ εἶδον. καὶ ἰδοὺ ὁμοίωμα ∞

Tráſla.B.Hie.

et fames intrinſecus.
Qui in agro eſt gladio
morietur: & qui i ciuita
te peſtilentia & fame
deuorabũtur: & ſaluabũ
tur qui fugerit ex eis. Et
erunt in montibus quaſi
colũbe conuallıũ omnes
trepidi: vnuſqſq; in ini=
quitate ſua. Oẽs manus
diſſoluentur: & omnia
genua fluent aquis. ∞
Et accingent ſe cilitiis:
& operiet eos formido:
& in omi facie cõfuſio:
& in vniuerſis capitibus
eorũ caluitium. Argen=
tum eorũ foris ꝓiicietur:
& aurũ eorũ in ſterquili
niũ erit. Argentũ eorũ
& aurũ eorũ nõ valebit
liberare eos i die furoris
dñi. Animã ſuã non ſa
turabũt: & ventres eorũ
non iplebũtur: q̃a ſcan
dalũ iniq̃tatis eorũ factũ
eſt: & ornamentũ moni=
liũ ſuorũ in ſupbiã poſue
runt: & imagines abomi
nationũ ſuarũ & ſimula=
chrorum fecerũt ex eo.
Propter hoc dedi eis il=
lud in imũdiciã: & dabo
illud in manus alienorũ
ad diripiendũ: & impiis
terre i predã: & cõtami
nabũt illud. Et auertã fa
ciẽ meã ab eis & violabũt
arcanũ meũ: & introibũt
in illud emiſſarii & cõta=
minabũt illud. Fac cõclu
ſionẽ: q̃m terra plena ẽ
iudicio ſanguinũ & ciui
tas plena iniq̃tate. Et ad
ducã peſſimos de gẽtib⁹:
& poſſidebũt domos co
rũ. Et q̃ſcere faciã ſup
biã potentiũ: & poſſide
bũt ſctũaria eorũ. Angu
ſtia ſupueniẽte requirẽt
pacẽ: & nõ erit. Cõtur
batio ſup cõturbationẽ
veniet: & audit⁹ ſup au
ditũ. Et q̃rent viſionẽ de
ꝓpheta: & lex pibit a ſa=
cerdote: & cõſiliũ a ſenio
rib⁹. Rex lugebit: & prĩ
ceps induetur merore:
& manus ppl'i terre cõ
turbabũtur. Secundũ viã
eorũ faciã eis & ſm iudi=
ciũ eorũ iudicabo eos: &
ſcient quia ego ſum do=
minus. 8.
ET factũ eſt in anno
ſexto: in ſexto ∞
mẽſe in q̃nta mẽſis: ego
ſedebã in domo mea: &
ſenes iuda ſedebãt corã
me. Et cecidit ibi ſup me
manus dñi dei. Et vidi:
& ecce ſimilitudo ∞

Tex.he.Ezechi.viij. | Pritiua.heb.

Tex.he.	Pritiua.heb.
והרעב מבית אשר בשדה בחרב	
ימות ואשר בעיר רעב ודבר	מות
יאכלנו: ופלטו פליטיהם והיו	אכל פלט
אל ההרים כיוני הגאיות כלם	היה נאה
המות איש בעונו: כל הידים	המה
תרפינה וכל ברכים תלכנה מים:	רפה הלך
וחגרו שקים וכסתה אתם פלצות	כסה
ואל כל פנים בושה ובכל ראשיהם	פנה
קרחה: כספם בחוצות ישליכו	חוץ שלך
וזהבם לנדה יהיה כספם וזהבם	היה
לא יוכל להצילם ביום עברת	יכל נצל
יהוה נפשם לא ישבעו ומעיהם	שבע מעה
לא ימלאו כי מכשול עונם היה:	
וצבי עדיו לגאון שמהו וצלמי	צבה עדה
תועבתם שקוציהם עשו בו על	גאה שום
כן נתתיו להם לנדה: ונתתיו ביד	תעב שקץ
הזרים לבז ולרשעי הארץ	עשה נתן
	בזז
לשלל וחללהו: והסבותי פני מהם	סבב פנה
וחללו את צפוני ובאו בה פריצים	צפן בוא
וחללוה: עשה הרתוק כי הארץ	פרץ רתק
מלאה משפט דמים והעיר מלאה	שפט
חמס: והבאתי רעי גוים וירשו	בוא רעה
את בתיהם והשבתי גאון עזים	בית שבת
ונחלו מקדשיהם: קפדה בא	גאה עזז
ובקשו שלום ואין: הוה על הוה	חלל קדש
תבוא ושמעה אל שמועה תהיה	שלם בוא
ובקשו חזון מנביא ותורה תאבד	שמע היה
	חזה נבא
מכהן ועצה מזקנים: המלך יתאבל	ירה אבד
ונשיא ילבש שממה וידי עם	יעץ אבל
הארץ תבהלנה מדרכם אעשה	נשא לבש
אתם ובמשפטיהם אשפטם וידעו	בהל עשה
כי אני יהוה:	
ויהי בשנה הששית בששי בחמשה	Cap. viij.
	היה
לחדש אני יושב בביתי וזקני	ישב
יהודה יושבים לפני ותפל עלי שם	פנה נפל
יד אדני יהוה: ואראה והנה דמות	ראה דמה

© Biblioteca Nacional de España

כְּמַרְאֵה אֵשׁ מִמַּרְאֵה מָתְנָיו וּלְמַטָּה ראה
אֵשׁ וּמִמָּתְנָיו וּלְמַעְלָה כְּמַרְאֵה עלה
זֹהַר כְּעֵין הַחַשְׁמַלָה׃ וַיִּשְׁלַח שלח
תַּבְנִית יָד וַיִּקָּחֵנִי בְּצִיצִת רֹאשִׁי בנה לקח
וַתִּשָּׂא אֹתִי רוּחַ בֵּין הָאָרֶץ וּבֵין נשא
הַשָּׁמַיִם וַתָּבֵא אֹתִי יְרוּשָׁלַמָה בוא
בְּמַרְאוֹת אֱלֹהִים אֶל פֶּתַח שַׁעַר
הַפְּנִימִית הַפּוֹנֶה צָפוֹנָה אֲשֶׁר שָׁם פנה צפן
מוֹשַׁב סֵמֶל הַקִּנְאָה הַמַּקְנֶה׃ וְהִנֵּה ישב קנא
שָׁם כְּבוֹד אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כַּמַּרְאֶה כבד
אֲשֶׁר רָאִיתִי בַּבִּקְעָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי ראה אמר
בֶּן אָדָם שָׂא נָא עֵינֶיךָ דֶּרֶךְ צָפוֹנָה נשא צפן
וָאֶשָּׂא עֵינַי דֶּרֶךְ צָפוֹנָה וְהִנֵּה
מִצָּפוֹן לְשַׁעַר הַמִּזְבֵּחַ סֵמֶל הַקִּנְאָה זבח
הַזֶּה בַּבִּאָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן אָדָם בוא
הֲרֹאֶה אַתָּה מָהֵם עֹשִׂים תּוֹעֵבוֹת עשה תעב
גְּדֹלוֹת אֲשֶׁר בֵּית יִשְׂרָאֵל עֹשִׂים
פֹּה לְרָחֳקָה מֵעַל מִקְדָּשִׁי וְעוֹד קדש
תָּשׁוּב תִּרְאֶה תּוֹעֵבוֹת גְּדֹלוֹת׃ וַיָּבֵא שוב ראה
אֹתִי אֶל פֶּתַח הֶחָצֵר וָאֶרְאֶה בוא ראה
וְהִנֵּה חֹר אֶחָד בַּקִּיר׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן חור
אָדָם חֲתָר נָא בַקִּיר וָאֶחְתֹּר בַּקִּיר חתר
וְהִנֵּה פֶּתַח אֶחָד׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֹּא
וּרְאֵה אֶת הַתּוֹעֵבוֹת הָרָעוֹת אֲשֶׁר תעב רעע
הֵם עֹשִׂים פֹּה׃ וָאָבוֹא וָאֶרְאֶה עשה בוא
וְהִנֵּה כָל תַּבְנִית רֶמֶשׂ וּבְהֵמָה שֶׁקֶץ בנה
וְכָל גִּלּוּלֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל מְחֻקֶּה גלל חקק
עַל הַקִּיר סָבִיב סָבִיב׃ וְשִׁבְעִים סבב
אִישׁ מִזִּקְנֵי בֵית יִשְׂרָאֵל וְיַאֲזַנְיָהוּ
בֶן שָׁפָן עֹמֵד בְּתוֹכָם עֹמְדִים
לִפְנֵיהֶם וְאִישׁ מִקְטַרְתּוֹ בְּיָדוֹ פנה
וַעֲתַר עֲנַן הַקְּטֹרֶת עֹלֶה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי
הֲרָאִיתָ בֶן אָדָם אֲשֶׁר זִקְנֵי בֵית ראה
יִשְׂרָאֵל עֹשִׂים בַּחֹשֶׁךְ אִישׁ בְּחַדְרֵי
מַשְׂכִּיתוֹ כִּי אֹמְרִים אֵין יְהוָה רֹאֶה שכה
אֹתָנוּ עָזַב יְהוָה אֶת הָאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר

quaſi aſpect⁹ ignis. Ab aſpectu lūboꝝ eius & deorſum ignis: & a lūbis ei⁹ & ſurſum quaſi aſpectus ſplendoris: vt viſio electri. Et emiſſa ſimilitudo man⁹ apprehendit me in cincinno capitis mei: & eleuauit me ſpiritus inter terram & celum: & adduxit me in hieruſalem in viſione dei iuxta oſtiū interius qđ reſpiciebat ad aquilonem: vbi erat ſtatutū idolū zeli ad ꝓuocandū emulationē. Et ecce ibi gloria dei iſrael ſecundum viſionem quam videram in campo: & dixit ad me. Fili hoīs leua oculos tuos ad viam aquilonis. Et leuaui oculos meos ad viā aquilonis: & ecce ab aquilone porte altaris idolum zeli in ipſo introitu. Et dixit ad me. Fili homīs: putas ne vides tu quid iſti faciunt abominationes magnas quas domus iſrael facit hic: vt procul recedā a ſctūario meo? Et adhuc cōuerſus videbis abominationes maiores. Et introduxit me ad oſtium atrii. Et vidi: & ecce foramen vnū in pariete. Et dixit ad me. Fili hoīs fode parietē. Et cum fodiſſem parietē apparuit oſtiū vnū. Et dixit ad me. Ingredere & vide abominationes peſſimas quas iſti faciunt. Et ingreſſus vidi: & ecce oīs ſimilitudo reptiliū & aīaliū abominatio: & vniuerſa idola domus iſrael depicta erant in pariete: in circuitu ꝑ totū. Et ſeptuaginta viri de ſenioribus dom⁹ iſrael: & iechonias filius ſaphan ſtabat in medio eorum ſtantium ante picturas: & vnuſqſqꝫ habebat thuribulū in manu ſua: & vapor nebule de thure conſurgebat: & dixit ad me. Certe vides fili hoīs q̄ ſeniores domus iſrael faciūt in tenebris: vnuſqſqꝫ in abſcōdito cubilis ſui. Dicūt enī. Non videt domin⁹ nos. Dereliquit domin⁹ terram. Et dixit

viri. a lumbo eius: ꝛ vſqꝫ deorſū ignis: ꝛ
ἀνδρός. ἀπὸ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ, καὶ ἕως κάτω πῦρ, καὶ
a lumbo eius: ꝛ ſuꝑ eum q̄ſi viſio
ἀπὸ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ, καὶ ὑπεράνω αὐτοῦ ὡς ὅρασις
fulgoris: q̄ſi ſpēs electri. ꝛ extendit ſimilitu-
φέγγους, ὡς εἶδος τοῦ ἠλέκτρου. καὶ ἐξέτεινεν ὁμοίω-
dinē man⁹: ꝛ aſſumpſit me in fimbria F
μα χειρός, καὶ ἀνέλαβέν με ἐπὶ τοῦ κρασπέδου τῆς κο-
ticis mei. ꝛ aſſumpſit me ſpūs inter trā ꝛ B
ρυφῆς μου. καὶ ἀνέλαβέν με πνεῦμα ἀναμέσον τῆς γῆς καὶ
inter celum: ꝛ adduxit me in hieruſalem in
ἀναμέσον τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἤγαγέν με εἰς ἱερουσαλὴμ ἐν
viſione dei ad veſtibula porte iterioris
ὁράσει θεοῦ ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς πύλης τῆς ἐσωτέρας τῆς
reſpiciētis ad aq̄lonē: vbi erat ſtatua poſſidētis.
βλεπούσης πρὸς βορρᾶν, οὗ ἦν ἡ στήλη τοῦ κτωμένου.
ꝛ ecce illic erat glīa dn̄i dei iſrael: ſcd̄m viſio-
καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ ἦν δόξα κυρίου θεοῦ ἰσραὴλ, κατὰ τὴν ὅρα-
nē quā vidi in campo. ꝛ dixit ad me. fili homi-
σιν ἣν ἴδον ἐν τῷ πεδίῳ. καὶ εἶπεν πρός με. υἱὲ ἀνθρώ-
nis: reſpice oculis tuis ad aq̄lonē. ꝛ
που, ἀνάβλεψον τοῖς ὀφθαλμοῖς σου πρὸς βορρᾶν. καὶ
ecce ad aq̄lone ſuꝑ portā q̄ ad orientem
ἰδοὺ ἀπὸ βορρᾶ ἐπὶ τὴν πύλην τὴν πρὸς ἀνατολὰς τοῦ G C
altaris imago zeli huius in introitu
θυσιαστηρίου ἡ εἰκὼν τοῦ ζήλου τούτου ἐν τῷ εἰσπορεύε-
ipſius ad orientem. ꝛ dixit ad me: fili ho
σθαι αὐτὴν πρὸς ἀνατολάς. καὶ εἶπεν πρός με, υἱὲ ἀν-
minis vidiſti q̄d iſti faciunt iniq̄tates magnas
θρώπου ἑώρακας τί οὗτοι ποιοῦσιν ἀνομίας μεγάλας
q̄s dom⁹ iſrael faciunt hic vt recedant ipſi
ἃς ὁ οἶκος ἰσραὴλ ποιοῦσιν ὧδε τοῦ ἀπέχεσθαι αὐτοὺς
a ſanctis meis: ꝛ adhuc videbis iīq̄tates maiores.
ἀπὸ τῶν ἁγίων μου, καὶ ἔτι ὄψει ἀνομίας μείζονας.
ꝛ introduxit me in veſtibula atrij: ꝛ vidi
καὶ εἰσήγαγέν με ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς αὐλῆς, καὶ ἴδον
ꝛ ecce foramē vnū in pariete. ꝛ dixit ad me: fili
καὶ ἰδοὺ ὀπὴ μία ἐν τῷ τοίχῳ. καὶ εἶπεν πρός με, υἱὲ
hoīs: fode in pariete: ꝛ fodi in pa- A
ἀνθρώπου, ὄρυξον δὴ ἐν τῷ τοίχῳ, καὶ ὤρυξα ἐν τῷ τοί-
riete: ꝛ ecce porta vna. ꝛ dixit ad me: īgredere
χῳ, καὶ ἰδοὺ θύρα μία, καὶ εἶπεν πρός με, εἴσελθε
ꝛ vide iniq̄tates malas q̄s iſti faciunt hic:
καὶ ἴδε τὰς ἀνομίας τὰς πονηρὰς ἃς οὗτοι ποιοῦσιν ὧ-
ꝛ īgreſſ⁹ ſū ꝛ vidi. ꝛ ecce oīs ſimilitudo repti- D
δε, καὶ εἰσῆλθον καὶ ἴδον. καὶ ἰδοὺ πᾶσα ὁμοίωσις ἑρπε-
lis: ꝛ iumēti vane abominationes: ꝛ vniuerſa
τοῦ καὶ κτήνους μάταια βδελύγματα, καὶ πάντα τὰ
idola dom⁹ iſrael depicta in pariete
εἴδωλα οἴκου ἰσραὴλ διαγεγραμμένα ἐπὶ τοῦ τοίχου
ī circuitu ꝑ totū: ꝛ ſeptuaginta viri ex ſenio
κύκλῳ διόλου. καὶ ἑβδομήκοντα ἄνδρες ἐκ τῶν πρεσ-
ribus dom⁹ iſrael: ꝛ iezonias fili⁹ ſaphan ſtabat
βυτέρων οἴκου ἰσραὴλ, καὶ ἰεζονίας υἱὸς σαφὰν εἱστήκει
anī faciem eoꝝ: ꝛ vnuſq̄ſqꝫ thuribulū ſu-
πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἕκαστος τὸ θυμιατήριον αὐ-
um hēbat in manu: ꝛ vapor incenſi
τοῦ εἶχεν ἐν τῇ χειρί, καὶ ἡ ἀτμὶς τοῦ θυμιάματος
aſcendebat. ꝛ dixit ad me vidiſti fili hoīs
ἀνέβαινεν. καὶ εἶπεν πρός με ἑώρακας υἱὲ ἀνθρώπου
q̄ ſeniores dom⁹ iſrael faciunt in tene- B
ἃ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ οἴκου ἰσραὴλ ποιοῦσιν ἐν σκό-
bris: vnuſq̄ſqꝫ eoꝝ in cubiculo abſcōdito eoꝝ:
τει, ἕκαστος αὐτῶν ἐν τῷ κοιτῶνι τῷ κρυπτῷ αὐτῶν,
q꞉ dixerūt: nō videt dn̄s: dereliquit domi-
διότι εἶπαν, οὐχ ὁρᾷ κύριος, ἐγκαταλέλοιπεν κύρι- E
n⁹ trā. ꝛ dixit
ος τὴν γῆν. καὶ εἶπε

ad me: adhuc videbꝭ iniq̄tates maiores q̄s iſti faciunt.
πρός με, ἔτι ὄψει ἀνομίας μείζονας ἃς οὗτοι ποιοῦσιν.
ꝛ introduxit me in veſtibula porte dom⁹ dn̄i
καὶ εἰσήγαγέν με ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς πύλης οἴκου κυρίου
reſpicientis ad aq̄lonē: ꝛ ecce illic mulieres ſe-
τῆς βλεπούσης πρὸς βορρᾶν, καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ γυναῖκες κα-
F dentes plangētes thāmuz. ꝛ dixit ad me: vidi-
θήμεναι θρηνοῦσαι τὸν θαμμοὺζ. καὶ εἶπεν πρός με, ἑώρα-
B ſti fili hoīs: ꝛ adhuc videbꝭ adinuentiōes maiores
κας υἱὲ ἀνθρώπου, καὶ ἔτι ὄψει ἐπιτηδεύματα μείζονα
his. ꝛ introduxit me in atriū dom⁹ dn̄i
τούτων. καὶ εἰσήγαγέν με εἰς τὴν αὐλὴν οἴκου κυρίου τὴν
interius ꝛ in veſtibulis templi dn̄i in-
ἐσωτέραν καὶ ἐπὶ τῶν προθύρων τοῦ ναοῦ κυρίου ἀνα-
ter veſtibulū: ꝛ inter altare q̄ſi vi-
μέσον τοῦ αἰλάμ, καὶ ἀναμέσον τοῦ θυσιαστηρίου ὡς εἴ-
giti ꝛ quinq̄ viri. dorſa eoꝝ in tē-
κοσι καὶ πέντε ἄνδρες. τὰ ὀπίσθια αὐτῶν εἰς τὸν να-
plū dn̄i: ꝛ facies eoꝝ contra ori-
ὸν τοῦ κυρίου, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ἀπέναντι ἀνα-
entem: ꝛ iſti adorant ad orientē ſolē.
τολῶν, καὶ οὗτοι προσκυνοῦσιν κατὰ ἀνατολὰς τῷ ἡλίῳ.
ꝛ dixit ad me vidiſti fili hoīs: nūq̄d pa-
G C καὶ εἶπεν πρός με ἑώρακας υἱὲ ἀνθρώπου, μὴ μικρὸν τῷ
domui iuda facere iniq̄tates q̄s fecerunt hic
οἴκῳ ἰούδα τοῦ ποιεῖν τὰς ἀνομίας ἃς πεποιήκασιν ὧδε.
q2 repleuerūt terrā iniq̄tate: ꝛ cōuerſi ſunt
διότι ἔπλησαν τὴν γῆν ἀνομίας, καὶ ἐπέστρεψαν τοῦ
ad irritandū me. ꝛ ecce ipi extendunt ramum
παροργίσαι με. καὶ ἰδοὺ αὐτοὶ ἐκτείνουσιν τὸ κλῆμα
ſic ſubſannātes. ꝛ ego faciam eis cū furore.
ὡς μυκτηρίζοντες. καὶ ἐγὼ ποιήσω αὐτοῖς μετὰ θυμοῦ.
nō parcet oculus meus neq̄ miſerebor. ꝛ voca-
οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός μου οὐδὲ μὴ ἐλεήσω. καὶ καλέ-
bunt in aurib⁹ meis voce magna: ꝛ non exau-
σωσιν ἐν τοῖς ὠσίν μου φωνῇ μεγάλῃ, καὶ οὐ μὴ εἰσα-
diam eos.
κούσω αὐτῶν.

Ca.9.

A Et clamauit in aures meas voce magna di-
Καὶ ἀνέκραγεν εἰς τὰ ὦτά μου φωνῇ μεγάλῃ λέ-
cēs: approp̄iquit vltio vrbis. ꝛ vnuſq̄ſq̄ ha-
γων, ἤγγικεν ἡ ἐκδίκησις τῆς πόλεως. καὶ ἕκαστος εἶ-
buit vaſa extermiatiōis in manu ſua. ꝛ
χεν τὰ σκεύη τῆς ἐξολοθρεύσεως ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. καὶ
D ecce ſex viri veniebāt de via porte
ἰδοὺ ἓξ ἄνδρες ἤρχοντο ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τῆς πύλης τῆς
excelſe reſpicientis ad aq̄lonē. ꝛ vni⁹cuiuſq̄ vas
ὑψηλῆς τῆς βλεπούσης πρὸς βορρᾶν. καὶ ἑκάστου πέλυξ
extermiatiōis in manu ei⁹. ꝛ vir vn⁹ in medio
ἐξολοθρεύσεως ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. καὶ ἀνὴρ εἷς ἐν μέσῳ
eoꝝ veſtitus veſte talari: ꝛ zona ſapphiri ſup
αὐτῶν ἐνδεδυκὼς ποδήρη, καὶ ζώνη σαπφείρου ἐπὶ
lūbo eius. ꝛ ingreſſi ſūt ꝛ ſteterūt adherētes
τῆς ὀσφύος αὐτοῦ. καὶ εἰσῆλθον καὶ ἔστησαν ἐχόμενοι
altari ereo. ꝛ gl'ia dei iſ-
τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χαλκοῦ. καὶ ἡ δόξα τοῦ θεοῦ ἰσ-
rael aſcendit de cherubim exn̄s ſup eos in
ραὴλ ἀνέβη ἀπὸ τῶν χερουβεὶμ ἡ οὖσα ἐπ' αὐτῶν εἰς
ſub dio dom⁹. ꝛ vocauit viꝝ q̄ indu-
τὸ αἴθριον τοῦ οἴκου. καὶ ἐκάλεσεν τὸν ἄνδρα τὸν ἐνδε-
tus erat veſte talari q̄ hūit ſup lumbo eius
B δυκότα τὸν ποδήρη ὃς εἶχεν ἐπὶ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ τὴν
zonā ſapphiri. ꝛ dixit dn̄s ad eū: tran-
ζώνην σαπφείρου. καὶ εἶπεν κύριος πρὸς αὐτόν, δίελ-
ſi mediā ciuitatē ꝛ mediā hieruſalem: ꝛ
θε μέσην τὴν πόλιν καὶ μέσην τὴν ἱερουσαλήμ, καὶ
E da ſignū ſup frontes viroꝝ
δὸς τὸ σημεῖον ἐπὶ τὰ μέτωπα τῶν ἀνδρῶν τῶν
gementium
καταστεναζόντων

ad me. Adhuc cōuerſus videbis abominationes maiores quas iſti faciunt. Et introduxit me per oſtium porte domus domini qđ reſpiciebat ad aqlonē. Et ecce ibi mulieres ſedebant plangētes adonidem: & dixit ad me. Certe vidiſti fili hoīs. Adhuc cōuerſus videbis abominationes maiores his. Et itroduxit me in atrium dom⁹ domini interius. Et ecce in oſtio templi dn̄i inter veſtibulum & altare quaſi viginti quinq̄ viri dorſa habentes cōtra templum domini: & facies ad orientem & adorabant ad ortum ſolis. Et dixit ad me. Certe vidiſti fili hominis. Nunquid leue eſt hoc domui iuda, vt facerent abominationes iſtas quas fecerunt hic: quia replentes terram iniquitate conuerſi ſunt ad irritandū me. Et ecce applicant ramum ad nares ſuas. Ergo & ego faciā in furore: non parcet oculus meus nec miſerebor & cum clamauerint ad aures meas voce magna nō exaudiam eos.

9.

Et clamauit i aurib⁹ meis voce magna dicēs. Appropinquerūt viſitatiōes vrbis: & vnuſquiſq̄ vas interfectionis habet in manu ſua. Et ecce ſex viri veniebant de via porte ſuperioris que reſpicit ad aquilonem: & vnuſquiſq̄ vas interitus in manu eius. Vir quoq̄ vn⁹ in medio corū veſtitus erat lineis: & atramentariū ſcriptoris ad renes ei⁹. Et igreſſi ſūt: & ſteterūt iuxta altare ereū. Et gloria dei iſrael aſſumpta eſt de cherub que erat ſuper eum ad limen domus. Et vocauit virū qui indutus erat lineis: & atramentariū ſcriptoris habebat in lūbis ſuis. Et dixit dn̄s ad eum. Tranſi per mediā ciuitatem in medio hieruſalem: & ſigna thau ſuper frontes virorum gementium

אלי עוד תשוב תראה תועבות | שוב
גדלות אשר המה עשים׃ ויבא | עשה בוא
אתי אל פתח שער בית יהוה׃
אשר אל הצפונה והנה שם הנשים | צפן נשה
ישבות מבכות את התמוז׃ ויאמר | בכה תמז
אלי הראית בן אדם עוד תשוב | שוב
תראה תועבות גדלות מאלה׃ ויבא
אתי אל חצר בית יהוה הפנימית | פנה
והנה פתח היכל יהוה בין האולם | הכל אלם
ובין המזבח כעשרים וחמשה | זבח
איש אחריהם אל היכל יהוה
ופניהם קדמה והמה משתחויתם | פנה שחה
קדמה לשמש׃ ויאמר אלי הראית
בן אדם הנקל לבית יהודה | קלל
מעשות את התועבות אשר עשו | עשה
פה כי מלאו את הארץ חמס
וישובו להכעיסני והנם שלחים | שוב כעס
את הזמורה אל אפם׃ וגם אני | הנה זמר
אעשה בחמה לא תחוס עיני ולא | עשה חוס
אחמל וקראו באזני קול גדול | חמל גדל
ולא אשמע אותם׃ | שמע

Cap.ix.

ויקרא באזני קול גדול | קרא
לאמר קרבו פקדות העיר ואיש
כלי משחתו בידו׃ והנה ששה | שחת
אנשים באים מדרך שער העליון | בוא עלה
אשר מפנה צפונה ואיש כלי | פנה כלה
מפצו בידו ואיש אחד בתוכם | נפץ
לבוש בדים וקסת הספר במתניו | לבש בד
ויבאו ויעמדו אצל מזבח הנחשת׃ | בוא עמד
וכבוד אלהי ישראל נעלה מעל | זבח כבד
הכרוב אשר היה עליו אל מפתן | עלה כרב
הבית ויקרא אל האיש הלבש | פתן
הבדים אשר קסת הספר במתניו׃ | קרא
ויאמר יהוה אלו עבר בתוך
העיר בתוך ירושלם והתוית | תוה
תו על מצחות האנשים הנאנחים | אנח

© Biblioteca Nacional de España

וְהַנֶּאֱנָקִים עַל כָּל הַתּוֹעֵבוֹת הַנַּעֲשׂוֹת אָנַק תָּעַב
בְּתוֹכָהּ׃ וּלְאֵלֶּה אָמַר בְּאָזְנַי עָשָׂה
עִבְרוּ בָעִיר אַחֲרָיו וְהַכּוּ אַל תָּחֹס נָכָה חוּס
עֵינֵיכֶם וְאַל תַּחְמֹלוּ׃ זָקֵן בָּחוּר חָמַל בָּחַר
וּבְתוּלָה וְטַף וְנָשִׁים תַּהַרְגוּ לְמַשְׁחִית בָּתַל נָשָׁה
וְעַל כָּל אִישׁ אֲשֶׁר עָלָיו הַתָּו שָׁחַת
אַל תִּגַּשׁוּ וּמִמִּקְדָּשִׁי תָּחֵלּוּ נָגַשׁ קָדַשׁ
וַיָּחֵלּוּ בָּאֲנָשִׁים הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר חָלַל
לִפְנֵי הַבָּיִת׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם טַמְּאוּ
אֶת הַבַּיִת וּמַלְאוּ אֶת הַחֲצֵרוֹת
חֲלָלִים צֵאוּ וְיָצְאוּ וְהִכּוּ בָעִיר׃ יָצָא
וַיְהִי כְּהַכּוֹתָם וְנֵאשֲׁאַר אָנִי וָאֶפְּלָה הָיָה שָׁאַר
עַל פָּנַי וָאֶזְעַק וָאֹמַר אֲהָהּ אֲדֹנָי נָפַל זָעַק
יְהוִה הֲמַשְׁחִית אַתָּה אֵת כָּל שָׁחַת
שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל בְּשָׁפְכְּךָ אֶת חֲמָתְךָ יָחַם
עַל יְרוּשָׁלָםִ׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי עֲוֹן
בֵּית יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה גָּדוֹל בִּמְאֹד גָּדַל
מְאֹד וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ דָּמִים וְהָעִיר מָלֵא
מָלְאָה מֻטֶּה כִּי אָמְרוּ עָזַב יְהוָה אֶת נָטָה
הָאָרֶץ וְאֵין יְהוָה רֹאֶה׃ וְגַם אֲנִי
לֹא תָחוֹס עֵינִי וְלֹא אֶחְמֹל דַּרְכָּם חוּס חָמַל
בְּרֹאשָׁם נָתָתִּי׃ וְהִנֵּה הָאִישׁ לְבֻשׁ נָתַן
הַבַּדִּים אֲשֶׁר הַקֶּסֶת בְּמָתְנָיו מֵשִׁיב בַּד שׁוּב
דָּבָר לֵאמֹר עָשִׂיתִי כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה
צִוִּיתָנִי׃ צָוָה

Cap.x.

וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה אֶל הָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל רָאָה רָקַע
רֹאשׁ הַכְּרֻבִים כְּאֶבֶן סַפִּיר כְּמַרְאֵה סָפַר רָאָה
דְּמוּת כִּסֵּא נִרְאָה עֲלֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר דָּמָה אָמַר
אֶל הָאִישׁ לְבֻשׁ הַבַּדִּים וַיֹּאמֶר
בֹּא אֶל בֵּינוֹת לַגַּלְגַּל אֶל תַּחַת לַכְּרוּב בּוֹא גָּלַל
וּמַלֵּא חָפְנֶיךָ גַחֲלֵי אֵשׁ מִבֵּינוֹת כָּרַב
לַכְּרֻבִים וּזְרֹק עַל הָעִיר וַיָּבֹא זָרַק בּוֹא
לְעֵינָי׃ וְהַכְּרֻבִים עֹמְדִים מִימִין יָמַן
הַבַּיִת בְּבֹאוֹ הָאִישׁ וְהֶעָנָן מָלֵא
אֶת הֶחָצֵר הַפְּנִימִית׃ וַיָּרָם כְּבוֹד פָּנָה רוּם
יְהוָה מֵעַל הַכְּרוּב עַל מִפְתַּן הַבָּיִת כָּבַד פָּתַן

& dolentiū ſup cunctis abominationibꝰ q̄ fiunt in medio eius. Et illis dixit audiente me. Trāſite ꝑ ciuitatē ſequētes eum: & ꝑcutite. Non parcat oculus veſter neq; miſeremini. Senē adoleſcentulū & virginē paruulū & mulieres interficite vſq; ad internitionem. Oēm aūt ſup quē videritis thau ne occidatis: & a ſanctuario meo incipite. Ceperunt ergo a viris ſenioribus qui erant ante faciē domus. Et dixit ad eos. Contaminate domum & implete atria interfectis. Egredimini. Et egreſſi ſunt: & percutiebāt eos q erant in ciuitate. Et ꝑcede cōpleta: remāſi ego ruiq; ſup faciē meā & clamās aio. Heu. heu. heu. dñe deus: Ergo ne diſperdas omnes reliquias iſrael effundēs furorem tuum ſuper hieruſalē. Et dixit ad me. Iniquitas domus iſrael & iuda magna eſt nimis valde: & repleta ē terra ſanguinibus: & ciuitas repleta ē auerſione. Dixerunt eni. Dereliqt dñs terram: & dñs non videt. Igitur & meus non parcet oculus neq; miſerebor. Viam eorū ſup caput eorū reddā. Et ecce vir qui erat indutus lineis qui habebat atramentarium in dorſo ſuo reſpondit verbū dicens. Feci ſicut precepiſti mihi.

10.

Et vidi: & ecce in firmamēto qđ erat ſup caput cherubim q̄ſi lapis ſapphirus: & q̄ſi ſpecies ſimilitudinis ſolii apparuit ſuper ea. Et dixit ad virū qui indutus erat lineis & ait. Ingredere in medio rotarum q̄ ſunt ſubtus cherubim & imple manū tuā prunis ignis q̄ ſunt īter cherubim: & effunde ſuꝑ ciuitatē. Ingreſſuſq; ē in cōſpectu meo. Cherubim aūt ſtabant a dextris domus cum ingrederetur vir: & nubes impleuit atriū interius. Et eleuata eſt gloria dñi deſuper cherub ad limen domus:

& dolentiū ſup cunctis iniq̄tatibꝰ
καὶ τῶν κατωδυνωμένων ἐπὶ πάσαις ταῖς ἀνομίαις ταῖς
q̄ fiunt in medio eoꝝ. & illis dixit audiente
γινομέναις ἐν μέσῳ αὐτῶν. καὶ τούτοις εἶπεν ἀκούοντός
me: ite in ciuitatē poſt eū & ꝑcutite Ē.7.a. Judith 11.b.
μου, πορεύεσθε εἰς τὴν πόλιν ὀπίσω αὐτοῦ καὶ κόπτετε
& non parcatis oculis vr̄is: & nō miſeeamini
καὶ μὴ φείδεσθε τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, καὶ μὴ ἐλεήσητε
ſenem & iuuenē & virginē & ꝑuulos &
πρεσβύτερον καὶ νεανίσκον καὶ παρθένον καὶ νήπια καὶ
mulieres interficite ad deletionē: ſup āt oēs ſup
γυναῖκας ἀποκτείνατε εἰς ἐξάλειψιν. ἐπὶ δὲ πάντας ἐφ'
q̄s eſt ſignum: ne appropiq̄tis: & a ſactis meis C
οὓς ἐστὶ τὸ σημεῖον, μὴ ἐγγίσητε, καὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων μου
incipite. & ceperūt a viris ſenioribus
ἄρξασθε. καὶ ἤρξαντο ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τῶν πρεσβυτέρων
q̄ erant intꝰ in domo. & dixit ad eos: cōtaminaſtis
οἳ ἦσαν ἔσω ἐν τῷ οἴκῳ. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, ἐμιάνατε
domū & impleſtis vias mortuis & egreſſi
τὸν οἶκον καὶ ἐπλήσατε τὰς ὁδοὺς νεκρῶν καὶ ἐκπορευόμενοι
ꝑcutite. & factū eſt cū ꝑcuterēt ipi:
κόπτετε. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κόπτειν αὐτούς,
& cado ſup faciem meā: & clamaui & dixi:
καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου, καὶ ἀνεβόησα καὶ εἶπα,
heu me adonai dn̄e: deles tu reliquos
οἴμοι ἀδωναΐ κύριε, ἐξαλείφεις σὺ τοὺς καταλοίπους
iſrael. cū infūdas furorem tuū ſup hieruſalem.
τοῦ ἰσραήλ. ἐν τῷ ἐκχέαι τὸν θυμόν σου ἐπὶ ἱερουσαλήμ.
& dixit ad me: iniq̄tas domꝰ iſrael & iuda D
καὶ εἶπεν πρός με, ἀδικία τοῦ οἴκου ἰσραὴλ καὶ ἰούδα
magnificata ē valde valde: q2 repleta ē t̄ra populis
μεμεγάλυνται σφόδρα σφόδρα, ὅτι ἐπλήσθη ἡ γῆ λαῶν
multis. & ciuitas repleta ē iniq̄tate & immunditia.
πολλῶν. καὶ ἡ πόλις ἐπλήσθη ἀδικίας καὶ ἀκαθαρσίας.
q2 dixerūt: dereliquit dn̄s terrā nō
ὅτι εἴπαν, ἐγκαταλέλοιπεν κύριος τὴν γῆν οὐκ
videt dn̄s: & nō parcet oculus meꝰ neq;
ἐφορᾷ ὁ κύριος, καὶ οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός μου οὐδὲ
miſerebor vias eoꝝ in capita eoꝝ dedi.
μὴ ἐλεήσω τὰς ὁδοὺς αὐτῶν εἰς κεφαλὰς αὐτῶν δέδωκα.
& ecce vir indutus veſte talari &
καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἐνδεδυκὼς τὸν ποδήρη καὶ
accinctus zona lūbū ſuum. & reſpondit
ἐζωσμένος τῇ ζώνῃ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ. καὶ ἀπεκρίνατο
dicēs: feci ſicut mandaſti mihi.
λέγων, πεποίηκα καθὼς ἐνετείλω μοι. Ca.10.

Et vidi & ecce ſup firmamento qđ A
Καὶ ἴδον καὶ ἰδοὺ ἐπάνω τοῦ στερεώματος τοῦ
ſuper caput cherubim: q̄ſi lapis ſapphiri
ὑπὲρ κεφαλῆς τῶν χερουβείμ, ὡς λίθος σαπφείρου
ſimilitudo throni ſup eum. & dixit ad viꝝ
ὁμοίωμα θρόνου ἐπ' αὐτόν. καὶ εἶπεν πρὸς τὸν ἄνδρα
q̄ erat indutus ſtola: igredere in mediū
τὸν ἐνδεδυκότα τὴν στολήν, εἴσελθε εἰς τὸ μέσον
rotaꝝ q̄ ſub cherubim. & imple
τῶν τροχῶν τῶν ὑποκάτω τῶν χερουβείμ. καὶ πλῆσον
pugnos tuos carbonibꝰ ignis de medio
τὰς δράκας σου ἀνθράκων πυρὸς ἐκ μέσου τῶν
cherubim. & diſperge ſup ciuitatē. &
χερουβείμ. καὶ διασκόρπισον ἐπὶ τὴν πόλιν. καὶ
ingreſſꝰ eſt i cōſpectu meo & cherubim ſtabāt a
εἰσῆλθεν ἐνώπιόν μου καὶ τὰ χερουβεὶμ εἱστήκει ἐκ
dextris domꝰ cū ingrederet vir. &
δεξιῶν τοῦ οἴκου ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι τὸν ἄνδρα. καὶ
nubes impleuit atriū interius. &
ἡ νεφέλη ἔπλησεν τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν. καὶ
eleuata ē gl'ia dn̄i a cherubim. in
ἀπῆρεν ἡ δόξα κυρίου ἀπὸ τῶν χερουβείμ. εἰς τὸ
ſub dio domus
αἴθριον τοῦ οἴκου

© Biblioteca Nacional de España

Trāſla. gre. lxx. cū inter. lati.

et repleuit domū nubes ⁊ atriū repletū ē
καὶ ἔπλησεν τὸν οἶκον ἡ νεφέλη καὶ ἡ αὐλὴ ἐπλήσθη τοῦ
ſplendore glīe dn̄i. ⁊ vox alaꝝ
φέγγους τῆς δόξης κυρίου. καὶ φωνὴ τῶν πτερύγων τῶν
cherubim audiebat̄ vſq; ad atriū exterius q̄ſi vox
χερουβεὶμ ἠκούετο ἕως τῆς αὐλῆς τῆς ἐξωτέρας ὡς φω
dei oīpotētis loquentis. ⁊ factū eſt cū p̄cepiſ
νὴ θεοῦ σαδδαΐ λαλοῦντος. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐντέλλε
ſet ipſe viro q̄ indutus erat ſtola ſan=
σθαι αὐτὸν τῷ ἀνδρὶ τῷ ἐνδεδυκότι τὴν στολὴν τὴν ἁγί
cta dicēs: ſume ignē de medio rotaꝝ de me=
αν λέγων, λάβε πῦρ ἐκ μέσου τῶν τροχῶν ἐκ τοῦ με
dio cherubim: ⁊ intrauit ⁊ ſtetit adherēs
ταξὺ τῶν χερουβείμ, καὶ εἰσῆλθεν καὶ ἔστη ἐχόμενος τῶν
rotis. ⁊ extendit cherub manū ſuam in me
τροχῶν. καὶ ἐξέτεινεν ὁ χερουβ τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς μέ
diū ignis exiſtis in medio cherubim: ⁊
σον τοῦ πυρὸς τοῦ ὄντος ἐν μέσῳ τῶν χερουβείμ, καὶ
accepit ⁊ dedit in manꝰ eiꝰ q̄ indutꝰ erat
ἔλαβεν καὶ ἔδωκεν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἐνδεδυκότος τὴν
ſtolā ſctā3. ⁊ accepit ⁊ egreſſꝰ ē ⁊ vidi che
στολὴν τὴν ἁγίαν. καὶ ἔλαβεν καὶ ἐξῆλθεν καὶ ἴδον τὰ χε
rubim ſimilitudinē manuū hoīm ſub a=
ρουβεὶμ ὁμοίωμα χειρῶν ἀνθρώπων ὑποκάτωθεν τῶν πτε
lis eoꝝ. ⁊ vidi: ⁊ ecce quattuoꝛ rote ſtabant
ρύγων αὐτῶν. καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ τέσσαρες τροχοὶ εἱστήκει=
adherentes cherubim. rota vna iuxta cherub
σαν ἐχόμενοι τῶν χερουβείμ. τροχὸς εἷς ἐχόμενος χερουβ
vnū ⁊ rota vna iuxta cherub vnū. ⁊ aſpectꝰ
ἑνὸς καὶ τροχὸς εἷς ἐχόμενος χερουβ ἑνός. καὶ ἡ ὄψις τῶν
rotaꝝ q̄ſi viſio lapidis carbūculi. ⁊ aſpectꝰ eoꝝ:
τροχῶν ὡς ὅρασις λίθου ἄνθρακος. καὶ ἡ θεωρία αὐτῶν.
ſimilitudo vna q̄ttuoꝛ: quēadmodū cum fuerit rota in
ὁμοίωμα ἓν τοῖς τέσσαρσιν, ὃν τρόπον ὅταν ᾖ τροχὸς ἐν
medio rote. cū ambularēt ipa: in quattu=
μέσῳ τροχοῦ. ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτά, εἰς τὰ τέσσα=
oꝛ p̄tes eoꝝ gradiebant̄: nō reuertebāt̄ cū ābula=
ρα μέρη αὐτῶν ἐπορεύοντο, οὐκ ἐπέστρεφον ἐν τῷ πορεύε
rent ipa. qꝛ in quē locū reſpexit initiū vnū
σθαι αὐτά. ὅτι εἰς ὃν ἂν τόπον ἐπέβλεψεν ἡ ἀρχὴ ἡ μία
poſt illud ābulabant: ⁊ nō reuertebāt̄ cū ambula
ὀπίσω αὐτῆς ἐπορεύοντο, καὶ οὐκ ἐπέστρεφον ἐν τῷ πορεύε
rent ipi. ⁊ oīs caro eaꝝ ⁊ doꝛſa ea=
σθαι αὐτούς. καὶ πᾶσα ἡ σάρξ αὐτῶν καὶ οἱ νῶτοι αὐ=
rū: ⁊ manꝰ eaꝝ ⁊ ale eaꝝ ⁊ ro=
τῶν, καὶ αἱ χεῖρες αὐτῶν καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν καὶ οἱ τρο=
te plene oculis in circuitu quattuoꝛ ro=
χοὶ πλήρεις ὀφθαλμῶν κυκλόθεν τοῖς τέσσαρσιν τρο=
tis eoꝝ. at rotis iſtis cognominatū ē volubiles
χοῖς αὐτῶν. τοῖς δὲ τροχοῖς τούτοις ἐπεκλήθη γελγελ
audiente me. ⁊ q̄ttuoꝛ facies hēbat vnūquodq; aīa=
ἀκούοντός μου. καὶ τέσσαρα πρόσωπα εἶχεν ἕκαστον τῶν ζώ
liū. facies vna facies cherub: ⁊ faci=
ων. τὸ πρόσωπον τὸ ἓν πρόσωπον χερουβ, καὶ τὸ πρόσω
es ſecunda: facies hoīs: ⁊ tertia fa=
πον τὸ δεύτερον, πρόσωπον ἀνθρώπου, καὶ τὸ τρίτον πρό=
cies leonis: ⁊ quarta facies aq̄le. ⁊
σωπον λέοντος, καὶ τὸ τέταρτον πρόσωπον ἀετοῦ. καὶ
eleuata ſūt cherubim. hoc aīal qđ vidi iuxta fluuium
ἐπήρθη τὰ χερουβείμ. τοῦτο τὸ ζῷον ὃ ἴδον ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ
chobar: ⁊ cū ambularēt cherubim: ibant
τοῦ χοβάρ, καὶ ἐν τῷ πορεύεσθαι τὰ χερουβείμ, ἐπορεύ
rote: ⁊ he iuxta ea: ⁊ cū ele=
οντο οἱ τροχοί, καὶ οὗτοι ἐχόμενοι αὐτῶν, καὶ ἐν τῷ ἐξαί
uarēt cherubim alas ſuas vt exaltarēt̄ de
ρειν τὰ χερουβεὶμ τὰς πτέρυγας αὐτῶν τοῦ μετεωρίζεσθαι ἀπὸ τῆς
tra: nō reuertebāt̄ rote eoꝝ: ſed ipē iuxta illos. cū
γῆς, οὐκ ἐπέστρεφον οἱ τροχοὶ αὐτῶν, καί γε αὐτοὶ ἐπεχόμενα αὐτῶν. ἐν
ſtarent ipa: ſtabāt ⁊ cū eleuabantur ipa: eleua=
τῷ ἑστάναι αὐτά, εἱστήκεισαν καὶ ἐν τῷ μετεωρίζεσθαι αὐτά, ἐμετεω
bantur cū eis: qꝛ ſpūs vite erat i eis. ⁊ egreſſa ē glīa
ρίζοντο μετ' αὐτῶν, διότι πνεῦμα ζωῆς ἦν ἐν αὐτοῖς. καὶ ἐξῆλθεν δόξα

Trāſla. B. Hie.

et repleta eſt domus nube. Et atrium repletū eſt ſplēdore glorie domini: & ſonitꝰ alarū cherubim audiebatur vſq; ad atrium exterius: quaſi vox dei oīpotētis loq̄ntis. Cūq; p̄cepiſſet viro qui indutus erat lineis dicens: ſume ignem de medio rotarum que ſunt inter cherubim: ingreſſus ille ſtetit iuxta rotam. Et extendit cherub manum de medio cherubim ad ignē qui inter cherubim: & ſumpſit & dedit in manus eiꝰ qui indutus erat lineis qui accipiēs egreſſus eſt. Et apparuit in cherubim ſimilitudo manꝰ hoīs ſubtꝰ pēnas eorū. Et vidi: & ecce q̄ttuor rote iuxta cherubim. Rota vna iuxta cherub vnum: & rota alia iuxta cherub vnū. Species autē rotarū erat quaſi viſio lapidis chryſolithi & aſpectꝰ earum ſimilitudo vna quattuor: quaſi ſi ſit rota in medio rote. Cumq; ambularēt: in quattuor p̄tes gradiebātur: & nō reuertebātur ambulātes: ſed ad locū ad quem ire declinabat q̄ prima erat: ſeq̄bantur & cetere: nec reuertebantur. Et om̄e corpus earum & colla & manus & penne & circuli pleni erāt oculis in circuitu quattuor rotarum: & rotas iſtas vocauit volubiles audiēte me. Quattuor aūt facies habebat vnū. Facies vna facies cherub: & facies ſecunda facies hoīs: & in tertio facies leonis: & in q̄rto facies aq̄le. Et eleuata ſūt cherubim: ipſu3 eſt animal quod videram iuxta flumen chobar. Cūq; ambularēt cherubim: ibāt pariter & rote iuxta ea: & cū eleuarent cherubim alas ſuas vt exaltarētur de terra: non reſidebant rote ſed & ipſe iuxta erant. Stantibus illis ſtabāt: & & cū eleuatis eleuabātur. Spūs enim vite erat in eis. Et egreſſa eſt gloria

Tex. he. Ezechi. x. — Pritiua. heb.

Tex. he. Ezechi. x.	Pritiua. heb.
וַיִּמָּלֵא הַבַּיִת אֶת הֶעָנָן וְהֶחָצֵר	מָלֵא
מָלְאָה אֶת נֹגַהּ כְּבוֹד יְהוָה: וְקוֹל כַּנְפֵי	
הַכְּרֻבִים נִשְׁמַע עַד הֶחָצֵר הַחִיצֹנָה	שָׁמַע חוּץ
כְּקוֹל אֵל שַׁדַּי בְּדַבְּרוֹ: וַיְהִי בְּצַוֺּתוֹ	הָיָה צָוָה
אֶת הָאִישׁ לְבוּשׁ הַבַּדִּים לֵאמֹר	לָבַשׁ
קַח אֵשׁ מִבֵּינוֹת לַגַּלְגַּל מִבֵּינוֹת	לָקַח גָּלַל
לַכְּרֻבִים וַיָּבֹא וַיַּעֲמֹד אֵצֶל הָאוֹפָן:	בּוֹא עָמַד
וַיִּשְׁלַח הַכְּרוּב אֶת יָדוֹ מִבֵּינוֹת	אָפַן שָׁלַח
לַכְּרֻבִים אֶל הָאֵשׁ אֲשֶׁר בֵּינוֹת	
לַכְּרֻבִים וַיִּשָּׂא וַיִּתֵּן אֶל חָפְנֵי לְבוּשׁ	נָשָׂא נָתַן
הַבַּדִּים וַיִּקַּח וַיֵּצֵא: וַיֵּרָא לַכְּרֻבִים	לָקַח רָאָה
תַּבְנִית יַד אָדָם תַּחַת כַּנְפֵיהֶם	בָּנָה
וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה אַרְבָּעָה אוֹפַנִּים אֵצֶל	רָבַע
הַכְּרוּבִים אוֹפָן אֶחָד אֵצֶל הַכְּרוּב	
אֶחָד אוֹפָן אֶחָד אֵצֶל הַכְּרוּב	
אֶחָד וּמַרְאֵה הָאוֹפַנִּים כְּעֵין אֶבֶן	רָאָה
תַּרְשִׁישׁ: וּמַרְאֵיהֶם דְּמוּת אֶחָד	דָּמָה
לְאַרְבַּעְתָּם כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה הָאוֹפָן	הָיָה
בְּתוֹךְ הָאוֹפָן: בְּלֶכְתָּם אֶל אַרְבַּעַת	יָלַךְ
רִבְעֵיהֶם יֵלֵכוּ לֹא יִסַּבּוּ בְּלֶכְתָּם	סָבַב
כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִפְנֶה הָרֹאשׁ	קוּם פָּנָה
אַחֲרָיו יֵלֵכוּ לֹא יִסַּבּוּ בְּלֶכְתָּם: וְכָל	
בְּשָׂרָם וְגַבֵּהֶם וִידֵיהֶם וְכַנְפֵיהֶם	גַּב
וְהָאוֹפַנִּים מְלֵאִים עֵינַיִם סָבִיב	סָבַב
לְאַרְבַּעְתָּם אוֹפַנֵּיהֶם: לָאוֹפַנִּים	
לָהֶם קוֹרָא הַגַּלְגַּל בְּאָזְנָי: וְאַרְבָּעָה	קָרָא
פָנִים לְאֶחָד פְּנֵי הָאֶחָד פְּנֵי הַכְּרוּב	פָּנָה קָרַב
וּפְנֵי הַשֵּׁנִי פְּנֵי אָדָם וְהַשְּׁלִישִׁי פְּנֵי	שָׁנָה
אַרְיֵה וְהָרְבִיעִי פְּנֵי נָשֶׁר: וַיֵּרֹמּוּ	רָבַע רָמַם
הַכְּרֻבִים הִיא הַחַיָּה אֲשֶׁר רָאִיתִי	רָאָה
בִּנְהַר כְּבָר: וּבְלֶכֶת הַכְּרוּבִים יֵלְכוּ	יָלַךְ
הָאוֹפַנִּים אֶצְלָם וּבִשְׂאֵת הַכְּרוּבִים	נָשָׂא
אֶת כַּנְפֵיהֶם לָרוּם מֵעַל הָאָרֶץ	
לֹא יִסַּבּוּ הָאוֹפַנִּים גַּם הֵם מֵאֶצְלָם:	
בְּעָמְדָם יַעֲמֹדוּ וּבְרוֹמָם יֵרוֹמּוּ אִתָּם	עָמַד
כִּי רוּחַ הַחַיָּה בָּהֶם: וַיֵּצֵא כְּבוֹד	כָּבַד

© Biblioteca Nacional de España

יהוה מעל מפתן הבית ויעמד על פתן עמד
הכרבים׃ וישאו הכרבים את כנפיהם נשא
וירומו מן הארץ לעיני בצאתם יצא
והאופנים לעמתם ויעמד פתח אפן
שער בית יהוה הקדמוני וכבוד
אלהי ישראל עליהם מלמעלה׃ היא עלה
החיה אשר ראיתי תחת אלהי
ישראל בנהר כבר ואדע כי כרבים ידע
המה׃ ארבעה ארבעה פנים לאחד רבע פנה
וארבע כנפים לאחד ודמות ידי דמה
אדם תחת כנפיהם׃ ודמות פניהם
המה הפנים אשר ראיתי על נהר
כבר מראיהם ואותם איש אל ראה את
עבר פניו ילכו׃

Cap. xi.
ותשא אתי רוח ותבא אתי אל
שער בית יהוה הקדמוני הפונה נשא בוא
קדימה והנה בפתח השער עשרים פנה
וחמשה איש ואראה בתוכם את קדם
יאזניה בן עזר ואת פלטיהו בן בניהו
שרי העם׃ ויאמר אלי בן אדם שור
אלה האנשים החשבים און
והיעצים עצת רע בעיר הזאת׃ יעץ רוע
האמרים לא בקרוב בנות בתים קרב בנה
היא הסיר ואנחנו הבשר׃ לכן הנבא בית נבא
עליהם הנבא בן אדם׃ ותפל עלי נפל
רוח יהוה ויאמר אלי אמר כה אמר
אמר יהוה כן אמרתם בית ישראל
ומעלות רוחכם אני ידעתיה׃ עלה
הרביתם חלליכם בעיר הזאת רבה
ומלאתם חוצתיה חלל׃ לכן כה
אמר אדני יהוה חלליכם אשר
שמתם בתוכה המה הבשר והיא שום
הסיר ואתכם הוציא מתוכה׃ חרב יצא
יראתם וחרב אביא עליכם נאם בוא
אדני יהוה׃ והוצאתי אתכם מתוכה
ונתתי אתכם ביד זרים ועשיתי נתן עשה

domini a limine tẽpli: & ſtetit ſuper cherubim. Et eleuantia cherubim alas ſuas: exaltata ſũt a terra corã me: & illis egredietibus: rote quoq; ſubſecute ſunt. Et ſtetit in introitu porte domus dñi orientalis: & gloria dei iſrael erat ſuper eos. Ipſum eſt animal quod vidi ſubter deum iſrael iuxta fluuiũ chobar: & intellexi q̃a cherubim eſſent. Quattuor quattuor vultus vni: & quattuor ale vni: & ſimilitudo manus hoĩs ſub alis eorũ. Et ſimilitudo vultuũ eorum ipſi vultus quos viderã iuxta fluuium chobar: & intuitus eorũ & impetus ſingulorum ante faciem ſuã ingredi.

11.

ET eleuauit me ſpũs & ĩtroduxit me ad portam domus domini orientalem que reſpicit ad ſolis ortum. Et ecce in introitu porte viginti quinq; viri: & vidi in medio eorum iechoniam filium azur & pheltiã filiũ bananie principes populi: dixit q; ad me. Fili hominis hi ſunt viri qui cogitãt iniquitatem: & tractant conſilium peſſimum in vrbe iſta dicentes. Nonne dudũ edificate ſunt domus: hic eſt lebes: nos autẽ carnes. Idcirco vaticinare de his: vaticinare fili hominis: & irruit in me ſpiritus dñi: & dixit ad me. Loquere. Hec dicit dñs. Sic locuti eſtis domus iſrael & cogitatiões cordis veſtri ego noui. Plurimos occidiſtis in vrbe hac: & impleſtis vias eius interfectis. Propterea hec dicit dominus deus. Interfecti veſtri quos poſuiſtis in medio ei9 hi ſunt carnes: & hic eſt lebes: & educam vos de medio eius. Gladium metuiſtis: & gladium inducam ſup vos dicit dominus deus: & eiiciã vos de medio eius. Daboq; vos i manu hoſtium: & faciam

dñi de ſub dio dom9: & aſcẽdit ſup
κυρίου ἀπὸ τοῦ αἰθρίου τοῦ οἴκου, καὶ ἐπέβη ἐπὶ τὰ D
cherubim: & eleuauerũt cherubim alas
χερουβείμ, καὶ ἀνέλαβον τὰ χερουβεὶμ τὰς πτέρυγας
ſuas & eleuata ſunt a terra corã me:
αὐτῶν καὶ ἐμετεωρίσθησαν ἀπὸ τῆς γῆς ἐνώπιόν μου,
cũ egrederẽt̃ ipa. & rote herentes illis. &
ἐν τῷ ἐξελθεῖν αὐτά. καὶ οἱ τροχοὶ ἐχόμενοι αὐτῶν. καὶ
ſteterũt in veſtibulis porte dom9 dñi q̃
ἔστησαν ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς πύλης οἴκου κυρίου τῆς
in cõſpectu. & glĩa dei iſrael erat ſup ea deſuper
ἀπέναντι. καὶ δόξα θεοῦ ἰσραὴλ ἦν ἐπ' αὐτῶν ὑπεράνω.
hoc aĩal eſt qδ vidi ſub deo iſrael iuxta
τοῦτο τὸ ζῶόν ἐστιν ὃ ἴδον ὑποκάτω θεοῦ ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ
fluuium chobar: & cognoui q2 cherubim ſũt. q̃ttu C
ποταμοῦ χοβάρ, καὶ ἔγνων ὅτι χερουβείμ ἐστιν. τέσ-
oꝛ facies vni & q̃ttuoꝛ ale vni.
σαρα πρόσωπα τῷ ἑνὶ καὶ τέσσαρες πτέρυγες τῷ ἑνί.
& ſimilitudo manuũ hoĩm de ſub alis
καὶ ὁμοίωμα χειρῶν ἀνθρώπων ὑποκάτωθεν τῶν πτερύ-
eoꝝ: & ſimilitudo facieꝝ eoꝝ. he
γων αὐτῶν, καὶ ὁμοίωμα τῶν προσώπων αὐτῶν. ταῦ-
facies ſũt q̃s vidi ſub glĩa dei
τα τὰ πρόσωπά ἐστιν ἃ ἴδον ὑποκάτω τῆς δόξης θεοῦ
iſrael: iuxta fluuium chobar: viſio
ἰσραήλ, ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ χοβάρ, τὴν ὅρα-
nẽ eoꝝ. & ipa vnũquodq; ipoꝝ ſcδm faciem
σιν αὐτῶν. καὶ αὐτὰ ἕκαστον αὐτῶν κατὰ πρόσωπον
eoꝝ ambulabãt.
αὐτῶν ἐπορεύοντο.

Ca.11.

ET aſſumpſit me ſpũs & adduxit me ad
Καὶ ἀνέλαβέν με πνεῦμα καὶ ἤγαγέν με ἐπὶ τὴν A
portam dom9 dñi q̃ eregione reſpicientem
πύλην τοῦ οἴκου κυρίου τὴν κατέναντι τὴν βλέπουσαν
ad orientem. & ecce in veſtibulis por
κατὰ ἀνατολάς. καὶ ἰδοὺ ἐπὶ τῶν προθύρων τῆς πύ-
te q̃ſi vigĩti & q̃nq; viri: & vidi in medio eoꝝ.
λης ὡς εἴκοσι καὶ πέντε ἄνδρες, καὶ ἴδον ἐν μέσῳ αὐτῶν.
iechoniã filiũ ezer & phaltiã filium bonaie.
τὸν ἰεχονίαν τὸν τοῦ ἐζὲρ καὶ φαλτίαν τὸν τοῦ βαναίου.
principes ppl̃i. & dixit ad me: fili
τοὺς ἀφηγουμένους τοῦ λαοῦ. καὶ εἶπεν πρός με, υἱὲ
hoĩs hi viri cogitantes vana & cõ-
ἀνθρώπου οὗτοι οἱ ἄνδρες οἱ λογιζόμενοι μάταια καὶ βου-
ſultantes cõſiliũ malum in ciuitate iſta: dicentes
λευόμενοι βουλὴν πονηρὰν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, οἱ λέγοντες
nõne nouiter edificate ſunt domus: hec eſt le-
οὐχὶ προσφάτως ᾠκοδόμηνται αἱ οἰκίαι; αὕτη ἐστὶν ὁ λέ-
bes: nos ãt carnes. iccirco vaticinare ſup e-
βης, ἡμεῖς δὲ τὰ κρέα. διὰ τοῦτο προφήτευσον ἐπ' αὐ-
os fili hoĩs. & irruit ſup me ſpũs dñi
τούς υἱὲ ἀνθρώπου. καὶ ἐπέπεσεν ἐπ' ἐμὲ πνεῦμα κυρί- D
& dixit ad me: hec dicit dñs: ſic dixi
ου καὶ εἶπεν πρός με, τάδε λέγει κύριος, οὕτως εἴπα- Infra 16.f.
ſtis dom9 iſrael: & cogitatiões ſpiritus ve
τε οἶκος ἰσραήλ, καὶ τὰ διαβούλια τοῦ πνεύματος ὑ-
ſtri ego ſcio. mũltiplicaſtis mortuos vr̃os in vr-
μῶν ἐγὼ ἐπίσταμαι. ἐπληθύνατε νεκροὺς ὑμῶν ἐν τῇ πό-
be hac: & impleſtis vias eius vulneratis
λει ταύτῃ, καὶ ἐνεπλήσατε τὰς ὁδοὺς αὐτῆς τραυματιῶν.
ꝑpterea hec dicit adonai dñs: mortuos vr̃os
διὰ τοῦτο τάδε λέγει ἀδωναΐ κύριος, τοὺς νεκροὺς ὑμῶν
q̃s ꝑcuſſiſtis in medio ei9: hi ſunt carnes: B
οὓς ἐπατάξατε ἐν μέσῳ αὐτῆς, οὗτοί εἰσιν τὰ κρέα,
hec ãt eſt lebes. & vos educã de medio eius.
αὕτη δέ ἐστιν ὁ λέβης. καὶ ὑμᾶς ἐξάξω ἐκ μέσου αὐτῆς.
gladium metuitis: & gladium inducã ſup vos dicit
ῥομφαίαν φοβεῖσθε, καὶ ῥομφαίαν ἐπάξω ἐφ' ὑμᾶς λέγει
adonai dñs. & educã vos de medio eius: & tra-
ἀδωναΐ κύριος. καὶ ἐξάξω ὑμᾶς ἐκ μέσου αὐτῆς, καὶ πα-
dam vos in manus alienoꝝ: & faciam
ραδώσω ὑμᾶς εἰς χεῖρας ἀλλοτρίων, καὶ ποιήσω

Trāſla. gre. lxx. cū iter. latina.

in vobis iudicia in gladio cadetis: in finib⁹
ἐν ὑμῖν κρίματα ἐν ῥομφαίᾳ πεσεῖσθε, ἐπὶ τῶν ὁρίων
D israel iudicabo vos. ⁊ ſcietis q̄ꝛ ego
τοῦ ἰσραὴλ κρινῶ ὑμᾶς, καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ
dñs. hec vobis nō erit i lebetem. ⁊ vos non eri-
κύριος. αὕτη ὑμῖν οὐκ ἔσαι εἰς λέβητα. καὶ ὑμεῖς οὐ μὴ γένη-
tis in medio ei⁹ in carnes. in finib⁹ iſrael
σθε ἐν μέσῳ αὐτῆς εἰς κρέα. ἐπὶ τῶν ὁρίων τοῦ ἰσραὴλ
iudicabo vos: ⁊ ſcietis q̄ꝛ ego dñs: qm̄ in
κρινῶ ὑμᾶς, καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ κύριος, ὅτι ἐν
mandatis meis nō ambulaſtis ⁊ iudicia mea
ταῖς ἐντολαῖς μου οὐκ ἐπορεύθητε καὶ τὰ κρίματά μου
nō feciſtis: ⁊ ſcd̄m iudicia gentiū q̄
οὐκ ἐποιήσατε, καὶ κατὰ τὰ κρίματα τῶν ἐθνῶν τῶν
C in circuitu vr̄o feciſtis. ⁊ factū ē cū ꝓphe-
περικύκλῳ ὑμῶν ἐποιήσατε. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ προφη-
tarem ego: ⁊ phaltias fili⁹ banaie mortuus ē. ⁊
τεύειν με, καὶ φαλτίας ὁ τοῦ βαναίου ἀπέθανεν. καὶ
cado in faciem meā: ⁊ clamaui voce magna
πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου, καὶ ἀνεβόησα φωνῇ μεγά-
⁊ dixi: heu adonai dñe in ꝯſumationē tu
λῃ καὶ εἶπον, οἴμοι ἀδωναῒ κύριε εἰς συντέλειαν σὺ
facis reliquos iſrael: ⁊ factū ē ver-
ποιεῖς τοὺς καταλοίπους τοῦ ἰσραήλ, καὶ ἐγένετο λό-
bū dñi ad me dicēs: fili hoīs fratres tui
γος κυρίου πρός με λέγων, υἱὲ ἀνθρώπου οἱ ἀδελφοί σου,
⁊ viri captiuitatis tue: ⁊ oīs dom⁹
καὶ οἱ ἄνδρες τῆς αἰχμαλωσίας σου, καὶ πᾶς ὁ οἶκος
iſrael cōſumata eſt qb⁹ dixerūt ipis hitatores
τοῦ ἰσραὴλ συντετέλεσαι οἷς εἶπαν αὐτοῖς οἱ κατοικοῦν-
A hieruſalem: longe receſſiſtis a dño. nobis
τες ἱερουσαλήμ, μακρὰν ἀπέχετε ἀπὸ κυρίου. ἡμῖν
data eſt t̄ra in hereditatē. ꝓpterea dic hec di-
δέδοται ἡ γῆ εἰς κληρονομίαν. διὰ τοῦτο εἶπον τάδε λέ-
cit adonai dñs: q̄ꝛ repellam eos in gētes:
γει ἀδωναῒ κύριος, ὅτι ἀπώσομαι αὐτοὺς εἰς τὰ ἔθνη,
⁊ diſpergam eos in oēm t̄rā. ⁊ ero
καὶ διασκορπιῶ αὐτοὺς εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. καὶ ἔσο-
eis in ſctificatiōez ꝑuulā in regionib⁹ q̄
μαι αὐτοῖς εἰς ἁγίασμα μικρὸν ἐν ταῖς χώραις οὗ ἐὰν
īgredient illuc. ꝓpterea dic: hec dicit ado-
εἰσέλθωσιν ἐκεῖ. διὰ τοῦτο εἶπον, τάδε λέγει ἀδω-
nai dñs: ⁊ ꝯgregabo eos de gētib⁹: ⁊ re-
ναῒ κύριος, καὶ συνάξω αὐτοὺς ἐκ τῶν ἐθνῶν, καὶ εἰσ-
cipiam eos de regiōib⁹ q̄ diſſeminaui eos in
δέξομαι αὐτοὺς ἐκ τῶν χωρῶν οὗ διέσπειρα αὐτοὺς ἐν
eis. ⁊ dabo eis terrā iſrael ⁊ in-
αὐταῖς. καὶ δώσω αὐτοῖς τὴν γῆν τοῦ ἰσραὴλ καὶ εἰσε-
gredient illuc ⁊ auferent oēs abominationes
λεύσονται ἐκεῖ καὶ ἐξαροῦσιν πάντα τὰ βδελύγματα
eius ⁊ oēs iniq̄tates ei⁹. ⁊ dabo eis
D αὐτῆς καὶ πάσας τὰς ἀνομίας αὐτῆς, καὶ δώσω αὐ-
coꝛ aliud: ⁊ ſpm̄ nouum dabo eis: ⁊
τοῖς καρδίαν ἑτέραν, καὶ πνεῦμα καινὸν δώσω αὐτοῖς, καὶ
Infra. 16.f. auferam coꝛ lapideū de carne eoꝝ
ἐκσπάσω τὴν καρδίαν τὴν λιθίνην ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτῶν,
⁊ dabo eis coꝛ carneū: vt in pre-
καὶ δώσω αὐτοῖς καρδίαν σαρκίνην, ὅπως ἐν τοῖς προ-
ceptis meis ambulent: ⁊ iuſtificatiōes meas cu-
στάγμασίν μου πορεύωνται, καὶ τὰ δικαιώματά μου φυ-
ſtodiant: ⁊ faciant ea: ⁊ erunt mihi in popu-
λάσσωνται, καὶ ποιῶσιν αὐτά, καὶ ἔσονταί μοι εἰς λα-
lū: ⁊ ego ero illis in deū ⁊ in coꝛ
B όν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεόν. καὶ εἰς τὴν καρδίαν τῶν
abominationū eoꝝ ⁊ iniq̄tatū eoꝝ q̄ſi coꝛ
βδελυγμάτων αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν ὡς ἡ καρ-
eoꝝ ambulauit vias eoꝝ in capita eo-
δία αὐτῶν ἐπορεύετο τὰς ὁδοὺς αὐτῶν εἰς κεφαλὰς αὐ-
rū dedi dicit adonai dñs. ⁊ eleuauerūt che-
τῶν δέδωκα λέγει ἀδωναῒ κύριος. καὶ ἐξῆραν τὰ χε-
rubim alas ſuas:
ρουβεὶμ τὰς πτέρυγας αὐτῶν,

Trāſla. B. Hie.

in vobis iudicia. Gladio cadetis. In finibus iſrael iudicabo vos: & ſcietis quia ego dñs. Hec nō erit vobis in lebetē & vos non eritis in medio ei⁹ in carnes. In finibus iſrael iudicabo vos: & ſcietis quia ego dñs: quia in preceptis meis non ambulaſtis: & iudicia mea non feciſtis: ſed iuxta iudicia gentiū que in circuitu vr̄o ſunt: eſtis operati. Et factū eſt cum ꝓphetarē: pheltias filiꝰ bananie mortuꝰ eſt. Et cecidi in faciē mea; clamās voce magna. Et dixi. Heu. heu. heu. dñe deus conſumationem tu facis reliquiarum iſrael. Et factum eſt verbum dñi ad me dicens. Fili hominis fratres tui frēs tui viri ꝓpinqui tui: & omnis domus iſrael vniuerſi quibus dixerūt habitatores hieruſalem: longe recedite a domino: nobis data eſt terra in poſſeſſiōem: propterea hec dicit dominus deus. Quia longe feci eos in gentibus: & quia diſperſi eos in terris: ero eis in ſanctificationē modicam in terris ad quas venerunt: ꝓpterea loq̄re. Hec dicit dominus deꝰ. Congregabo vos de populis: & adunabo de terris in quibus diſperſi eſtis: daboq; vobis humum iſrael: & ingredientur illuc: & auferent omnes offenſiones cūctaſq; abominationes eius de illa. Et dabo eis cor vnum: & ſpiritū nouum tribuam in viſceribus eorum. Et auferam cor lapideum de carne eorū: & dabo eis cor carneum vt in preceptis meis ambulent: & iudicia mea cuſtodiant faciantq; ea: & ſint mihi in populū: & ego ſim eis in deum. Quorum autem cor poſt offendicula & abominatiōes ſuas ambulat: horum viā in capite ſuo ponā: dicit dominꝰ deus. Et eleuauerūt cherubim alas ſuas:

Tex. heb. Ezechi. xj. Priitiua. heb.

בָּכֶם שְׁפָטִים׃ בַּחֶרֶב תִּפֹּלוּ עַל גְּבוּל | נָפַל נָפַל
יִשְׂרָאֵל אֶשְׁפּוֹט אֶתְכֶם וִידַעְתֶּם
כִּי אֲנִי יְהוָה׃ הִיא לֹא תִהְיֶה לָכֶם | הָיָה
לְסִיר וְאַתֶּם תִּהְיוּ בְתוֹכָהּ לְבָשָׂר
אֶל גְּבוּל יִשְׂרָאֵל אֶשְׁפֹּט אֶתְכֶם׃ | שָׁפַט
וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר בְּחֻקַּי | חָקַק
לֹא הֲלַכְתֶּם וּמִשְׁפָּטַי לֹא עֲשִׂיתֶם | עָשָׂה
וּכְמִשְׁפְּטֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיכֶם | סָבַב
עֲשִׂיתֶם׃ וַיְהִי כְּהִנָּבְאִי וּפְלַטְיָהוּ בֶן | נָבָא
בְּנָיָה מֵת וָאֶפֹּל עַל פָּנַי וָאֶזְעַק | מוּת נָפַל
קוֹל גָּדוֹל וָאֹמַר אֲהָהּ אֲדֹנָי יְהוִה | בָּנָה זָעַק
כָּלָה אַתָּה עֹשֶׂה אֵת שְׁאֵרִית | גָּדַל
יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי דְבַר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ | הָיָה
בֶּן אָדָם אַחֶיךָ אַחֶיךָ אַנְשֵׁי גְאֻלָּתֶךָ
וְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל כֻּלֹּה אֲשֶׁר אָמְרוּ
לָהֶם יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ רַחֲקוּ מֵעַל | יָשַׁב
יְהוָה לָנוּ הִיא נִתְּנָה הָאָרֶץ
לְמוֹרָשָׁה׃ לָכֵן אֱמֹר כֹּה אָמַר אֲדֹנָי | יָרַשׁ
יְהוִה כִּי הִרְחַקְתִּים בַּגּוֹיִם וְכִי | רָחַק
הֲפִיצוֹתִים בָּאֲרָצוֹת וָאֱהִי לָהֶם
לְמִקְדָּשׁ מְעַט בָּאֲרָצוֹת אֲשֶׁר בָּאוּ | קָדַשׁ בּוֹא
שָׁם׃ לָכֵן אֱמֹר כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה
וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִן הָעַמִּים וְאָסַפְתִּי
אֶתְכֶם מִן הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר נְפֹצוֹתֶם
בָּהֶם וְנָתַתִּי לָכֶם אֶת אַדְמַת יִשְׂרָאֵל׃ | נָתַן
וּבָאוּ שָׁמָּה וְהֵסִירוּ אֶת כָּל שִׁקּוּצֶיהָ | בּוֹא סוּר
וְאֶת כָּל תּוֹעֲבוֹתֶיהָ מִמֶּנָּה׃ וְנָתַתִּי | שָׁקַץ תָּעַב
לָהֶם לֵב אֶחָד וְרוּחַ חֲדָשָׁה אֶתֵּן | נָתַן
בְּקִרְבָּם וַהֲסִרֹתִי אֶת לֵב הָאֶבֶן
מִבְּשָׂרָם וְנָתַתִּי לָהֶם לֵב בָּשָׂר׃
לְמַעַן בְּחֻקֹּתַי יֵלֵכוּ וְאֶת מִשְׁפָּטַי | חָקַק שָׁפַט
יִשְׁמְרוּ וְעָשׂוּ אֹתָם וְהָיוּ לִי לְעָם | שָׁמַר עָשָׂה
וַאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים׃ וְאֶל לֵב | הָיָה
שִׁקּוּצֵיהֶם וְתוֹעֲבוֹתֵיהֶם לִבָּם הֹלֵךְ
דַּרְכָּם בְּרֹאשָׁם נָתַתִּי נְאֻם אֲדֹנָי | נָתַן
יְהוִה׃ וַיִּשְׂאוּ הַכְּרוּבִים אֶת כַּנְפֵיהֶם | נָשָׂא כָּרַב

© Biblioteca Nacional de España

וְהָאוֹפַנִּים לְעֻמָּתָם וּכְבוֹד אֱלֹהֵי כבד
יִשְׂרָאֵל עֲלֵיהֶם מִלְמָעְלָה׃ וַיַּעַל כְּבוֹד עלה
יְהוָה מֵעַל תּוֹךְ הָעִיר וַיַּעֲמֹד עַל עמד
הָהָר אֲשֶׁר מִקֶּדֶם לָעִיר׃ וְרוּחַ
נְשָׂאַתְנִי וַתְּבִאֵנִי כַשְׂדִּימָה אֶל בוא
הַגּוֹלָה בַּמַּרְאֶה בְּרוּחַ אֱלֹהִים גלה ראה
וַיַּעַל מֵעָלַי הַמַּרְאֶה אֲשֶׁר רָאִיתִי׃ עלה
וָאֲדַבֵּר אֶל הַגּוֹלָה אֵת כָּל דִּבְרֵי יְהוָה דבר גלה
אֲשֶׁר הֶרְאָנִי׃ ראה

Cap.xij.
וַיְהִי דְבַר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן אָדָם
בְּתוֹךְ בֵּית הַמֶּרִי אַתָּה יֹשֵׁב אֲשֶׁר היה
עֵינַיִם לָהֶם לִרְאוֹת וְלֹא רָאוּ מרה
אָזְנַיִם לָהֶם לִשְׁמֹעַ וְלֹא שָׁמֵעוּ כִּי
בֵּית מְרִי הֵם׃ וְאַתָּה בֶן אָדָם עֲשֵׂה
לְךָ כְּלֵי גוֹלָה וּגְלֵה יוֹמָם לְעֵינֵיהֶם כלה
וְגָלִיתָ מִמְּקוֹמְךָ אֶל מָקוֹם אַחֵר קום
לְעֵינֵיהֶם אוּלַי יִרְאוּ כִּי בֵּית מְרִי ראה
הֵמָּה׃ וְהוֹצֵאתָ כֵלֶיךָ כִּכְלֵי גוֹלָה יצא
יוֹמָם לְעֵינֵיהֶם וְאַתָּה תֵּצֵא בָעֶרֶב
לְעֵינֵיהֶם כְּמוֹצָאֵי גּוֹלָה׃ לְעֵינֵיהֶם
חֲתָר לְךָ בַקִּיר וְהוֹצֵאתָ בּוֹ׃ לְעֵינֵיהֶם
עַל כָּתֵף תִּשָּׂא בָּעֲלָטָה תוֹצִיא פָּנֶיךָ נשא פנה
תְכַסֶּה וְלֹא תִרְאֶה אֶת הָאָרֶץ כִּי כסה ראה
מוֹפֵת נְתַתִּיךָ לְבֵית יִשְׂרָאֵל׃ וָאַעַשׂ יפת נתן
כֵּן כַּאֲשֶׁר צֻוֵּיתִי כֵּלַי הוֹצֵאתִי כִּכְלֵי עשה צוה
גוֹלָה יוֹמָם וּבָעֶרֶב חָתַרְתִּי לִי בַקִּיר
בְּיָד בָּעֲלָטָה הוֹצֵאתִי עַל כָּתֵף
נָשָׂאתִי לְעֵינֵיהֶם׃ וַיְהִי דְבַר יְהוָה היה
אֵלַי בַּבֹּקֶר לֵאמֹר׃ בֶּן אָדָם הֲלֹא
אָמְרוּ אֵלֶיךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בֵּית הַמֶּרִי מרה
מָה אַתָּה עֹשֶׂה׃ אֱמֹר אֲלֵיהֶם כֹּה
אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הַנָּשִׂיא הַמַּשָּׂא נשא נשא
הַזֶּה בִּירוּשָׁלִַם וְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר הֵמָּה בְתוֹכָם׃ אֱמֹר אֲנִי
מוֹפֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי כֵּן יֵעָשֶׂה עשה
לָהֶם בַּגּוֹלָה בַשְּׁבִי יֵלֵכוּ׃ וְהַנָּשִׂיא גלה שבה

& rote cuz eis: & gloria
dei israel erat ſuper eos. Et
aſcendit gloria
dñi de medio ciuitatis:
ſtetitq; ſuper
montem qui eſt ad oriē
tem vrbis: & ſpiritus
leuauit me adduxitq; in
chaldeam ad
transmigrationē: in vi-
ſionem in ſpiritu dei.
Et ſublata eſt a me viſio
quam videram.
Et locutus ſum ad tranſ
migrationē omīa verba
domini que oſtenderat
mihi. 12.

Et factꝰ eſt ſermo dñi
ad me dicēs. Fili ho
minis: in medio domus
exaſperātis tu habitas:
qui oculos habent ad
videndum & non vidēt:
& aures ad audiendū &
non audiunt: quia
domus exaſperans eſt.
Tu ergo fili homīs fac
tibi vaſa trāſmigratiōis:
& trāſmigrabis per diē
corā eis. Tranſmigrabis
autē de loco tuo ad locū
alterū in cōſpectu eorū:
ſi forte aſpiciāt: qa do-
mus exaſperans eſt. Et
efferes foras vaſa tua: q̄ſi
vaſa tranſmigrātis p diē
in cōſpectu eoꝝ. Tu aūt
egredieris veſpere corā
eis ſicut egredietur mi-
grans ante oculos eorū.
Perfode tibi parietē: &
egredieris p eū in cōſpe-
ctu eoꝝ. In humeris por
taberis: in caligine effe-
reris. Faciē tuam velabis
& nō videbis terrā: quia
portētū dedi te domui
iſrael. Feci ergo ſicut p̄
cepat mihi dñs. Vaſa mea
ptuli q̄ſi vaſa trāſmigrā
tis per diē: & veſpe pfodi
mihi parietē māu: & in
caligine egreſſus ſum: &
in hūeris portatus in cō
ſpectu eorū. Et factus ē
ſermo dñi mane ad me
dicens. Fili hoīs: nūqd
nō dixerūt ad te domus
iſrael: domus exaſperās
quid tu facis? Dic ad
eos. Hec
dicit dominus deus. Su
per ducem onus
iſtud: qui eſt ī hieruſalē:
& ſup oēm domū iſrael
que eſt in medio eorū.
Dic. Ego
portentum veſtrum.
Quomodo feci: ſic fiet
illis. In trāſmigrationē
& ī captiuitatē ibūt. & dux

τ rote eoꝝ adherētes eis: τ gl̃ia
καὶ οἱ τροχοὶ αὐτῶν ἐχόμενοι αὐτῶν, καὶ ἡ δόξα τοῦ
dei iſrael ſup ea. τ aſcēdit gl̃ia
θεοῦ ἰσραὴλ ὑπεράνω αὐτῶν. καὶ ἀνέβη ἡ δόξα
dñi de medio ciuitatis: τ ſtetit ſup mōtē q̄ erat
κυρίου ἐκ μέσου τῆς πόλεως, καὶ ἔστη ἐπὶ τοῦ ὄρους ὃ ἦν
contra vrbē: τ ſpiritus aſſūpſit me τ addu
ἀπέναντι τῆς πόλεως, καὶ πνεῦμα ἀνέλαβέν με καὶ ἤγα
xit me in trā chaldeoꝝ in captiuitatez in viſio
γέν με εἰς γῆν χαλδαίων εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν ἐν ὁρά-
ne in ſpū dei. τ aſcendi a viſione quā
σει ἐν πνεύματι θεοῦ. καὶ ἀνέβην ἀπὸ τῆς ὁράσεως ἧς
vidi: τ locutꝰ ſū ad captiuitatem oīa
ἴδον, καὶ ἐλάλησα πρὸς τὴν αἰχμαλωσίαν πάντας τοὺς
verba dñi q̄ oñdit mihi.
λόγους κυρίου οὓς ἔδειξέν μοι. Ca.12.

Et factū eſt verbū dñi ad me dicēs: fili ho-
Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων, υἱὲ ἀν-
minis in medio iīq̄tatū eoꝝ tu hītas: q̄ ha-
θρώπου ἐν μέσῳ τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν σὺ κατοικεῖς, οἳ ἔχου
bēt oculos ad viddraw τ nō vident: τ au
σιν ὀφθαλμοὺς τοῦ βλέπειν καὶ οὐ βλέπουσιν, καὶ ὦ-
res hñt ad audiēdū τ non audiunt: qz domꝰ
τα ἔχουσιν τοῦ ἀκούειν καὶ οὐκ ἀκούουσιν, διότι οἶκος
exaſperans eſt. τ tu fili hoīs fac ti-
παραπικραίνων ἐστίν. καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου ποίησον σε
bi vaſa captiuitatis τ captiuare p diem co-
αυτῷ σκεύη αἰχμαλωσίας καὶ αἰχμαλωτεύθητι ἡμέρας ἐνώ
ram eis. τ captiuꝰ duceris de loco tuo in
πιον αὐτῶν. καὶ αἰχμαλωτευθήσῃ ἐκ τοῦ τόπου σου εἰς
locū alteꝝ in cōſpectu eoꝝ: vt videant: qz do-
τόπον ἕτερον ἐνώπιον αὐτῶν, ὅπως ἴδωσιν, διότι οἶ
mꝰ exaſperans eſt. τ efferes vaſa tua vaſa
κος παραπικραίνων ἐστίν. καὶ ἐξοίσεις τὰ σκεύη σου σκεύη
captiuitatis p diem ante oculos eoꝝ τ egre-
αἰχμαλωσίας ἡμέρας κατ᾽ ὀφθαλμοὺς αὐτῶν καὶ συνε-
dieris veſpe ī cōſpectu eoꝝ: ſicut egreditur capti-
ξελεύσῃ ἑσπέρας ἐνώπιον αὐτῶν, ὡς ἐκπορεύεται αἰχμά-
uus ī cōſpectu eoꝝ. pfode tibi in parietē
λωτος ἐνώπιον αὐτῶν. διόρυξον σεαυτῷ εἰς τὸν τοῖχον
τ tranſibis p eum in cōſpectu eoꝝ. ſup humeꝝ por-
καὶ διεξελεύσῃ δι᾽ αὐτοῦ ἐνώπιον αὐτῶν. ἐπ᾽ ὤμων ἀνα-
taberis τ abſconditus egredieris. faciem tuā
ληφθήσῃ καὶ κεκρυμμένος ἐξελεύσῃ. τὸ πρόσωπόν σου
velabis: τ nō videbis terrā: qz portētū dedi
συγκαλύψεις, καὶ οὐ μὴ ἴδῃς τὴν γῆν. διότι τέρας δέδω-
te domui iſrael. τ feci ſic iuxta om-
κά σε τῷ οἴκῳ ἰσραήλ. καὶ ἐποίησα οὕτως κατὰ πάν-
nia q̄cūq; p̄cepit mihi. τ ptuli vaſa q̄ſi vaſa
τα ὅσα ἐνετείλατό μοι. καὶ ἐξήνεγκα σκεύη ὡς σκεύη
captiuitatis p diem: τ veſpere pfodi mihi
αἰχμαλωσίας ἡμέρας, καὶ ἑσπέρας διώρυξα ἐμαυτῷ τὸν
parietē manu τ abſcōditus egreſſꝰ ſū ſup humeꝝ aſſū
τοῖχον τῇ χειρὶ καὶ κεκρυμμένος ἐξῆλθον ἐπ᾽ ὤμων ἀνε-
ptꝰ ſuz ī cōſpectu eoꝝ. τ factū ē verbū dñi ad
λήφθην ἐνώπιον αὐτῶν. καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός
me dicēs: diluculo fili hoīs non dixerūt ad te do-
με λέγων, τὸ πρωῒ υἱὲ ἀνθρώπου οὐκ εἶπον πρὸς σὲ ὁ οἶ
mꝰ iſrael: domꝰ exaſperans: q̄d tu facis.
κος τοῦ ἰσραήλ, οἶκος ὁ παραπικραίνων, τί σὺ ποιεῖς.
dic ad eos: hec dicit adonai dñs p̄nci-
εἶπον πρὸς αὐτούς, τάδε λέγει ἀδωναΐ κύριος τῷ ἄρχον
pi τ duci in hieruſalem τ oī domui iſra
τι καὶ ἀφηγουμένῳ ἐν ἱερουσαλὴμ καὶ παντὶ οἴκῳ ἰσρα
el q̄ ſunt in medio eoꝝ. dic qz ego portenta
ὴλ οἵ εἰσιν ἐν μέσῳ αὐτῶν. εἶπον ὅτι ἐγὼ τέρατα
facio. quēadmodū.n. feci ſic erit eis in
ποιῶ. ὃν τρόπον γὰρ πεποίηκα οὕτως ἔσται αὐτοῖς ἐν
trāſmigratiōe τ in captiuitate eunt. τ p̄riceps
μετοικεσίᾳ καὶ ἐν αἰχμαλωσίᾳ πορεύονται. καὶ ὁ ἄρχων

D A E B F C G

© Biblioteca Nacional de España

eoꝝ in medio eoꝝ ſup humeꝝ portabit ⁊ abſconditus
αὐτῶν ἐν μέσῳ αὐτῶν ἐπ᾽ ὦμον ἀρθήσεται καὶ κεκρυμμένος
egredietur ꝑ parietē: ⁊ ꝓfodiet vt egrediať ip
ἐξελεύσεται διὰ τοῦ τοίχους, καὶ διορύξει τοῦ ἐξελθεῖν αὐ
ſe ꝑ eum: faciem ſuam cooperiet: vt nõ
τὸν δι᾽ αὐτοῦ, τὸ πρόσωπον αὐτοῦ συγκαλύψει, ὅπως μὴ
videať oculo: ⁊ ipe terrã nõ videbit. ⁊ exten
ὁραθῇ ὀφθαλμῷ, καὶ αὐτὸς τὴν γῆν οὐκ ὄψεται. καὶ ἐκπε
D dam rete meũ ſup eum: ⁊ cõprehendetur in
τάσω τὸ δίκτυόν μου ἐπ᾽ αὐτόν, καὶ συλληφθήσεται ἐν τῇ
ſagena mea. ⁊ adducã eũ in babylonem in frã chal=
περιοχῇ μου. καὶ ἄξω αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα εἰς γῆν Χαλ
deoꝝ: ⁊ ipam nõ videbit: ⁊ illic morietur. ⁊
δαίων, καὶ αὐτὴν οὐκ ὄψεται, καὶ ἐκεῖ τελευτήσει. καὶ
omnes q̄ circa eũ auxiliatores eius: ⁊ om=
πάντας τοὺς κύκλῳ αὐτοῦ τοὺς βοηθοὺς αὐτοῦ, καὶ πάν
A nes auxiliantes ei diſſeminabo in om
τας τοὺς ἀντιλαμβανομένους αὐτοῦ διασπερῶ εἰς πάν
nẽ ventũ: ⁊ gladiũ effundã poſt eos: ⁊ ſcient
τα ἄνεμον, καὶ ῥομφαίαν ἐκχεῶ ὀπίσω αὐτῶν. καὶ γνώσον
qꝛ ego dñs cũ diſperſero ego eos in
ται, ὅτι ἐγὼ κύριος ἐν τῷ διασκορπίσαι με αὐτοὺς ἐν τοῖς
gentibꝰ ⁊ diſſeminabo eos in regionibꝰ. ⁊ relin=
ἔθνεσιν καὶ διασπερῶ αὐτοὺς ἐν ταῖς χώραις. καὶ ὑπολεί
quam ex eis viros numero ex gladio: ⁊ ex fa
ψομαι ἐξ αὐτῶν ἄνδρας ἀριθμῷ ἐκ ῥομφαίας, καὶ ἐκ λι
me ⁊ ex morte: vt enarrent oẽs
μοῦ καὶ ἐκ θανάτου, ὅπως ἂν ἐκδιηγῶνται πάσας τὰς
iniq̃tates eoꝝ in gẽtibꝰ q̄ igreſſi ſũt illuc: ſcient
ἀνομίας αὐτῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν οὗ εἰσήλθοσαν ἐκεῖ, γνώσον
qꝛ ego dñs. ⁊ factũ ē verbũ dñi ad me di
E ται ὅτι ἐγὼ κύριος. καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέ
cẽs: panẽ tuũ cũ dolore comedes ⁊ aquã tuã cũ
γων, τὸν ἄρτον σου μετ᾽ ὀδύνης φάγῃ καὶ τὸ ὕδωρ σου με
tormẽto ⁊ anguſtia bibes. ⁊ dices ad popu
τὰ βασάνου καὶ θλίψεως πίεσαι. καὶ ἐρεῖς πρὸς τὸν λα
lum terre: hec dicit adonai dñs hĩtantibus
ὸν τῆς γῆς, τάδε λέγει ἀδωναῒ κύριος τοῖς κατοικοῦσιν
hieruſalem ſup terra iſrael. panes ſu=
Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ Ἰσραήλ. τοὺς ἄρτους αὐ
B os cũ egeſtate comedent: ⁊ aquã ſuam cũ diſſi=
τῶν μετ᾽ ἐνδείας φάγονται, καὶ τὸ ὕδωρ αὐτῶν μετὰ ἀφα
patiõe bibent: vt diſſipeť terra cũ plenitudi=
νισμοῦ πίονται, ὅπως ἀφανισθῇ ἡ γῆ σὺν τῷ πληρώμα
ne eius in ĩpietate omniũ hĩtantium in ea.
τι αὐτῆς ἐν ἀσεβείᾳ πάντων τῶν κατοικούντων ἐν αὐτῇ.
⁊ ciuitates eoꝝ q̄ habitantur: deſolabuntur:
καὶ αἱ πόλεις αὐτῶν αἱ κατοικούμεναι, ἐξερημωθήσονται.
⁊ terra ĩ diſſipatiõeꝫ erit ⁊ cognoſcetis: qꝛ ego do
καὶ ἡ γῆ εἰς ἀφανισμὸν ἔσται καὶ ἐπιγνώσεσθε, ὅτι ἐγὼ κύ
minꝰ. ⁊ factũ eſt verbũ dñi ad me dicẽs: fili hoīs
ριος. καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων, υἱὲ ἀνθρώ
q̄ parabola iſta vobis in terra iſra=
που τίς ἡ παραβολὴ αὕτη ὑμῖν ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ Ἰσρα
F el dicentes: longe dies: periȷ̃t oīs viſio.
ὴλ λέγοντες, μακρὰν αἱ ἡμέραι, ἀπώλολεν πᾶσα ὅρασις.
1. Pe. 3. f. ideo dic ad eos: hec dicit adonai dñs:
διὰ τοῦτο εἰπὲ πρὸς αὐτούς, τάδε λέγει ἀδωναῒ κύριος,
⁊ cõuertam parabolã iſtam. ⁊ nõ vltra
καὶ ἀποστρέψω τὴν παραβολὴν ταύτην. καὶ οὐκ ἔτι οὐ
C dicent parabolam iſtam domus iſrael:
μὴ εἴπωσιν τὴν παραβολὴν ταύτην ὁ οἶκος τοῦ Ἰσραήλ,
qꝛ loqueris ad eos dicẽs: appropĩqueńt dies ⁊
ὅτι λαλήσεις πρὸς αὐτοὺς λέγων, ἠγγίκασιν αἱ ἡμέραι καὶ
tp̃s oīs viſionis: qꝛ nõ erit vltra oīs viſio
ὁ καιρὸς πάσης ὁράσεως, διότι οὐκ ἔσται ἔτι πᾶσα ὅρα
falſa: ⁊ diuinans q̄ ad grãm in medio
σις ψευδής, καὶ μαντευόμενος τὰ πρὸς χάριν ἐν μέσῳ
G filioꝝ iſrael: qꝛ ego dñs loquar ver
τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, διότι ἐγὼ κύριος λαλήσω τοὺς λό
ba mea ⁊ faciam ⁊ non ꝓlõgabo ãpliꝰ. qꝛ in
γους μου καὶ ποιήσω καὶ οὐ μηκυνῶ ἔτι. διότι ἐν

qui eſt in medio eorum in humeris portabitur: in caligine egredietur. Pariete pfodient vt educant eũ: facies eius operietur: vt nõ videat oculo terram. Et extendã rete meum ſuper eum: & capietur in ſagena mea & adducã eum in babylonẽ in terram chaldeorũ: & ipſam nõ videbit: ibiq́ morietur: & oẽs qui circa euꝫ ſũt. Preſidiũ eiꝰ & agmina eius diſpergã in oẽm ventũ: & gladiũ euaginabo poſt eos. Et ſcient quia ego dñs: q̃n diſperſero illos in gentibꝰ: & diſſeminauero eos in terris. Et relinquam ex eis viros paucos a gladio & fame & peſtilentia vt narrent omnia ſcelera eorũ in gentibus ad quas ingredientur: & ſcient quia ego dñs. Et factus eſt ſermo dñi ad me dicens. Fili hoīs panẽ tuũ in cõturbatiõe comede: ſed & aquã tuã in feſtinatiõe & merore bibe & dices ad pplm terre: hec dicit dñs deꝰ ad eos qui habitant in hieruſalem in terra iſrael. Panem ſuum in ſollicitudine comedent: & aquam ſuã in deſolatione bibent: vt deſoletur terra a multitudine ſua ꝓpter iniq̃tates oīm q habitant in ea: & ciuitates q̃ nũc habitãtur deſolate erunt terraq́ deſerta: & ſcietis quia ego dñs. Et factus eſt ſermo dñi ad me dicens. Fili hominis quod eſt prouerbiũ iſtud in terra iſrael dicentiũ: in longũ differentur dies & peribit oīs viſio. Ideo dic ad eos. Hec dicit dominus deus. Quieſcere faciam prouerbiũ iſtud: neq́ vulgo dicetur vltra in iſrael. Et loq̃re ad eos q̄ appropinq̃uerit dies: & ſermo oīs viſionis. Non enim erit vltra oīs viſio caſſa: neq́ diuinatio ambigua in medio filiorũ iſrael. quia ego dñs loquar & quodcũq́ locutus fuero verbũ fiet. Non prolongabitur amplius; ſed

אֲשֶׁר בְּתוֹכָם עַל כָּתֵף יִשָּׂא בַּעֲלָטָה
וְיֵצֵא בַּקִּיר יַחְתְּרוּ לְהוֹצִיא בוֹ
פָּנָיו יְכַסֶּה יַעַן אֲשֶׁר לֹא יִרְאֶה לַעַיִן
הוּא אֶת הָאָרֶץ׃ וּפָרַשְׂתִּי אֶת רִשְׁתִּי
עָלָיו וְנִתְפַּשׂ בִּמְצוּדָתִי וְהֵבֵאתִי
אֹתוֹ בָבֶלָה אֶרֶץ כַּשְׂדִּים וְאוֹתָהּ לֹא
יִרְאֶה וְשָׁם יָמוּת׃ וְכֹל אֲשֶׁר סְבִיבֹתָיו
עֶזְרֹה וְכָל אֲגַפָּיו אֱזָרֶה לְכָל רוּחַ
וְחֶרֶב אָרִיק אַחֲרֵיהֶם׃ וְיָדְעוּ כִּי
אֲנִי יְהוָה בַּהֲפִיצִי אוֹתָם בַּגּוֹיִם
וְזֵרִיתִי אוֹתָם בָּאֲרָצוֹת׃ וְהוֹתַרְתִּי
מֵהֶם אַנְשֵׁי מִסְפָּר מֵחֶרֶב וּמֵרָעָב
וּמִדָּבֶר לְמַעַן יְסַפְּרוּ אֶת כָּל
תּוֹעֲבוֹתֵיהֶם בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר בָּאוּ שָׁם
וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה׃ וַיְהִי דְבַר יְהוָה
אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן אָדָם לַחְמְךָ בְּרַעַשׁ
תֹּאכֵל וּמֵימֶיךָ בְּרָגְזָה וּבִדְאָגָה
תִּשְׁתֶּה׃ וְאָמַרְתָּ אֶל עַם הָאָרֶץ כֹּה
אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה לְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ
אֶל אַדְמַת יִשְׂרָאֵל לַחְמָם בִּדְאָגָה
יֹאכֵלוּ וּמֵימֵיהֶם בְּשִׁמָּמוֹן יִשְׁתּוּ
לְמַעַן תֵּשַׁם אַרְצָהּ מִמְּלֹאָהּ מֵחֲמַס
כָּל הַיֹּשְׁבִים בָּהּ׃ וְהֶעָרִים הַנּוֹשָׁבוֹת
תֶּחֱרַבְנָה וְהָאָרֶץ שְׁמָמָה תִהְיֶה
וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה׃ וַיְהִי דְבַר
יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן אָדָם מָה
הַמָּשָׁל הַזֶּה לָכֶם עַל אַדְמַת יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר יַאַרְכוּ הַיָּמִים וְאָבַד כָּל
חָזוֹן׃ לָכֵן אֱמֹר אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
יְהוִה הִשְׁבַּתִּי אֶת הַמָּשָׁל הַזֶּה וְלֹא
יִמְשְׁלוּ אֹתוֹ עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כִּי אִם
דַּבֵּר אֲלֵיהֶם קָרְבוּ הַיָּמִים וּדְבַר כָּל
חָזוֹן׃ כִּי לֹא יִהְיֶה עוֹד כָּל חֲזוֹן שָׁוְא
וּמִקְסַם חָלָק בְּתוֹךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ כִּי
אֲנִי יְהוָה אֲדַבֵּר אֵת אֲשֶׁר אֲדַבֵּר
דָּבָר וְיֵעָשֶׂה לֹא תִמָּשֵׁךְ עוֹד כִּי

נָשָׂא
חָתַר יָצָא
פָּנָה כָּסָה
רָאָה
תָּפַשׂ צוּד
בּוֹא
מוּת
סָבַב זָרָה
רִיק
פּוּץ
יָתַר
סָפַר
תָּעַב בּוֹא
הָיָה
אָכַל
שָׁתָה
יָשַׁב
יָשַׁם
עִיר
חָרַב הָיָה
אָרַךְ יוֹם
חָזָה
שָׁבַת
מָשַׁל
קָסַם
דָּבַר
עָשָׂה מָשַׁךְ

© Biblioteca Nacional de España

בימיכם בית המרי אדבר דבר יום מרה
ועשיתיו נאם אדני יהוה׃ ויהי היה
דבר יהוה אלי לאמר׃ בן אדם הנה
בית ישראל אמרים החזון אשר חזה
הוא חזה לימים רבים ולעתים יום רבב
רחוקות הוא נבא׃ לכן אמר אליהם עות רחק
כה אמר אדני יהוה לא תמשך עוד
כל דברי אשר אדבר דבר ויעשה
נאם אדני יהוה׃

Cap. xiij. ויהי דבר יהוה אלי לאמר׃ בן אדם
הנבא אל נביאי ישראל הנבאים נבא
ואמרת לנביאי מלבם שמעו דבר
יהוה׃ כה אמר אדני יהוה הוי על
הנביאים הנבלים אשר הלכים
אחר רוחם ולבלתי ראו׃ כשעלים ראה
בחרבות נביאיך ישראל היו׃ לא היה
עליתם בפרצות ותגדרו גדר על גדר
בית ישראל לעמד במלחמה ביום לחם
יהוה׃ חזו שוא וקסם כזב האמרים חזה
נאם יהוה ויהוה לא שלחם ויחלו
לקים דבר׃ הלוא מחזה שוא קום
חזיתם ומקסם כזב אמרתם קסם
ואמרים נאם יהוה ואני לא דברתי׃
לכן כה אמר אדני יהוה יען דברכם
שוא וחזיתם כזב לכן הנני אליכם
נאם אדני יהוה׃ והיתה ידי אל היה
הנביאים החזים שוא והקסמים נבא חזה
כזב בסוד עמי לא יהיו ובכתב
בית ישראל לא יכתבו ואל אדמת כתב
ישראל לא יבאו וידעתם כי אני בוא
אדני יהוה׃ יען וביען הטעו את עמי טעה
לאמר שלום ואין שלום והוא שלם
בנה חיץ והנם טחים אתו תפל׃ הנה טוח
אמר אל טחי תפל ויפל היה גשם נפל
שוטף ואתנה אבני אלגביש שטף
תפלנה ורוח סערות תבקע׃ בקע

in diebus vr̄is dom⁹ exa
ſperans loquar verbum.
& faciam illud dicit dn̄s
deus. Et factus eſt
ſermo domini ad me di
cens. Fili hominis: ecce
domus iſrael dicentium.
Viſio quam
hic videt i dies multos:
& in tempora
longa iſte pphetat. Pro
pterea dic ad eos.
Hec dicit dn̄s de⁹. Non
prolongabitur vltra
oīs ſermo meus. Verbū
qd̄ locutus fuero cōple-
bitur: dicit dn̄s deus.

13.

ET factus eſt ſermo
dn̄i ad me dicēs. Fi
li hoīs: vaticinare ad p-
phetas iſrael q pphetāt:
& dices pphetātibus de
corde ſuo. Audite verbū
domini. Hec dicit dn̄s
deus. Ve
prophetis inſipientibus
qui ſequuntur
ſpiritum ſuū: & nihil vi-
dent. Quaſi vulpes
in deſerto prophete tui
iſrael erant: non
aſcēdiſtis ex aduerſo ne-
q3 oppoſuiſtis murū pro
domo iſrael vt ſtaretis
in prelio in die
dn̄i. Vident vana et di-
uināt mendaciū dicētes
ait dn̄s: cū dn̄s nō mi-
ſerit eos: & pſeuerauerūt
cōfirmare ſmonē. Nū-
quid non viſionē caſſam
vidiſtis: & diuinatiōem
mendacem locuti eſtis.
Et dicitis ait dominus:
cum ego nō ſim locut⁹.
Propterea hec dicit dn̄s
deus. Quia locuti eſtis
vana & vidiſtis menda-
ciū: ideo ecce ego ad vos
ait domin⁹ deus: & erit
manus mea ſuper
prophetas qui vidēt va
na & diuinant
mendaciū. In cōſilio po
puli mei nō erūt: in ſcri
ptura domus iſrael non
ſcribentur: nec in terra
iſrael ingredientur: &
ſcietis quia ego
dominus deus. Eo q3 de
ceperint populum meū
dicētes: pax: pax: & nō
eſt pax: & ipſe
edificabat piete: illi aūt
liniebāt eū luto abſq3 pa
leis. Dic ad eos q liniūt
abſq3 tēperatura: q3 caſu
rus ſit. Erit ei imber inū
dās & dabo lapides pgrā
des & deſuper irruētes: &
ventū pcelle diſſipantē.

diebus vr̄is dom⁹ iſrael exaſperans loquar
ταῖς ἡμέραις ὑμῶν οἶκος ἰσραὴλ ὁ παραπικραίνων λαλή-
verbū ⁊ faciam dicit adonai dn̄s. ⁊ fact⁹ ē ſer-
σω λόγον καὶ ποιήσω λέγει ἀδωναῒ κύριος. καὶ ἐγένετο λό-
mo dn̄i ad me dicēs: fili hoīs ecce dom⁹ iſra-
γος κυρίου πρός με λέγων, υἱὲ ἀνθρώπου ἰδοὺ ὁ οἶκος ἰσρα-
el exaſperans dicētes dicūt: viſio quā i-
ὴλ ὁ παραπικραίνων λέγοντες λέγουσιν, ἡ ὅρασις ἣν οὗ-
ſte videt: in dies multos ⁊ in tp̄a longa iſte
τος ὁρᾷ, εἰς ἡμέρας πολλὰς καὶ εἰς καιροὺς μακροὺς οὗ-
pphetat. ppterea dic ad eos: hec di- C
τος προφητεύει. διὰ τοῦτο εἰπὲ πρὸς αὐτούς, τάδε λέ-
cit adonai dn̄s. nō plōgabūt vltra oēs ſmones mei. qs
γει ἀδωναῒ κύριος. οὐ μηκυνῶσιν ἔτι πάντες οἱ λόγοι μου. οὓς
locut⁹ fuero loq̄r v̄bū ⁊ faciam dicit adonai dn̄s.
ἐὰν λαλήσω λαλήσω λόγον καὶ ποιήσω λέγει ἀδωναῒ κς. Ca.13

ET fact⁹ eſt ſmo dn̄i ad me dicēs: fili homi-
Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων, υἱὲ ἀνθρώ- A
nis: vaticinare ſup pphetas iſrael
που, προφήτευσον ἐπὶ τοὺς προφήτας τοῦ ἰσραὴλ τοὺς
q pphetant: ⁊ dices pphetis pphetanti-
προφητεύοντας, καὶ ἐρεῖς τοῖς προφήταις τοῖς προφητεύ-
bus de corde ſuo. ⁊ pphetabis ⁊ dices
ουσιν ἀπὸ καρδίας αὐτῶν. καὶ προφητεύσεις καὶ ἐρεῖς
ad eos: audite verbū dn̄i. hec dicit adonai
πρὸς αὐτούς, ἀκούσατε λόγον κυρίου. τάδε λέγει ἀδωναῒ
dn̄s. ve his q pphetant de corde ſuo
κύριος. οὐαὶ τοῖς προφητεύουσιν ἀπὸ καρδίας αὐτῶν τοῖς
ambulantib⁹ poſt ſpm̄ ſuum: ⁊ omni-
πορευομένοις ὀπίσω τοῦ πνεύματος αὐτῶν, καὶ τὸ καθό-
no nō vident. q̄ſi vulpes in deſtis p-
λου μὴ βλέπουσιν. ὡς ἀλώπεκες ἐν ταῖς ἐρήμοις οἱ προ-
phete tui iſrael nō ſteterūt in firmamēto. ⁊ nō ɔgre-
φῆταί σου ἰσραὴλ οὐκ ἔστησαν ἐν στερεώματι. καὶ οὐ συνή-
gauerūt gregē ſup domū iſrael. non ſurrexerūt ſtā-
γαγον ποίμνιον ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ ἰσραήλ. οὐκ ἀνέστησαν ὡς
in p̄lio dicentes in die dn̄i. videntes mēda
ἐν πολέμῳ οἱ λέγοντες ἐν ἡμέρᾳ κυρίου. βλέποντες ψευ-
cia: diuinantes vana. q dicūt dicit dn̄s: ⁊
δῆ, μαντευόμενοι μάταια. οἱ λέγοντες λέγει κύριος, καὶ
dn̄s nō miſit eos: ⁊ ceperūt ſuſcita-
κύριος οὐκ ἀπέσταλκεν αὐτούς, καὶ ἤρξαντο τοῦ ἀναστῆ-
re ſmonē. nōne viſionē falſaʒ vidiſtis: ⁊ diuinatiōes va
σαι λόγον. οὐχ ὅρασιν ψευδῆ ἑωράκατε; καὶ μαντείας μα-
nas dixiſtis: ⁊ dicitis: dicit dn̄s: ⁊ ego nō loqunt⁹
ταίας εἰρήκατε; καὶ λέγετε, φησὶν κς, καὶ ἐγὼ οὐκ ἐλάλη-
ſum. ideo dic hec dicit adonai dn̄s: qm̄ ver
σα. διὰ τοῦτο εἰπὸν τάδε λέγει ἀδωναῒ κς, ἀνθ᾽ ὧν οἱ λό-
ba vr̄a mēdacia: ⁊ diuinatiōes vr̄e vane: idcirco
γοι ὑμῶν ψευδεῖς, καὶ αἱ μαντεῖαι ὑμῶν μάταιαι, διὰ τοῦτο B
ecce ego ſup vos dicit adonai dn̄s. ⁊ extendā ma-
ἰδοὺ ἐγὼ ἐφ᾽ ὑμᾶς λέγει ἀδωναῒ κύριος. καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖ-
nū meā ſup pphetas q vidēt mēdacia: ⁊ q
ρά μου ἐπὶ τοὺς προφήτας τοὺς ὁρῶντας ψευδῆ, καὶ τοὺς
loquuntur vana. in diſciplina ppl̄i mei nō D
ἀποφθεγγομένους μάταια. ἐν παιδείᾳ τοῦ λαοῦ μου οὐκ
erunt. neq3 i ſcriptura dom⁹ iſrael ſcribentur: ⁊
ἔσονται. οὐδὲ ἐν γραφῇ οἴκου ἰσραὴλ οὐ γραφήσονται, καὶ
in trā iſrael nō intrabunt: ⁊ ſcient q̄
εἰς τὴν γῆν τοῦ ἰσραὴλ οὐκ εἰσελεύσονται, καὶ γνώσονται διό-
ego adonai dn̄s. eoq3 deceperūt pplm̄ meū di-
τι ἐγὼ ἀδωναῒ κύριος. ἀνθ᾽ ὧν ἐπλάνησαν τὸν λαόν μου λέ-
centes pax ⁊ nō erat pax ⁊ iſte edificat parietez
γοντες εἰρήνη καὶ οὐκ ἦν εἰρήνη, καὶ οὗτος οἰκοδομεῖ τοῖχον
⁊ ipi liniunt eū ſtulticia: cadet. dic
καὶ αὐτοὶ ἐπαλείφουσιν αὐτὸν ἀφροσύνῃ, πεσεῖται. εἰπὲ
ad linientes eū: q3 cadet ⁊ erit pluuia
πρὸς τοὺς ἀλείφοντας αὐτόν, ὅτι πεσεῖται καὶ ἔσται ὑετὸς
inundās. ⁊ dabo lapides magnos in iun-
κατακλύζων. καὶ δώσω λίθους πετροβόλους εἰς τοὺς ἐνδέ-
cturas coꝝ ⁊ cadent. ⁊ ſpūs auferēs veniet
σμους αὐτῶν καὶ πεσοῦνται. καὶ πνεῦμα ἐξαῖρον ἥξει

© Biblioteca Nacional de España

⁊ dirūpet. ⁊ ecce cecidit paries: ⁊ nō di=
καὶ ῥαγήσεται. καὶ ἰδοὺ πέπτωκεν ὁ τοῖχος, καὶ οὐκ ἐροῦ
cēt ad vos vbi eſt litura vr̄a quā liniſtis. p̄=
σιν πρὸς ὑμᾶς ποῦ ἐστιν ἡ ἀλοιφὴ ὑμῶν ἣν ἠλείψατε. διὰ
pterea hec dicit adonai dn̄s: ⁊ rūpā ſpm̄ ſufe=
τοῦτο τάδε λέγει ἀδωναΐ κύριος, καὶ ῥήξω πνοὴν ἐξαί=
rentē cū furore: ⁊ pluuia inundans in ira mea erit.
ρουσαν μετὰ θυμοῦ, καὶ ὑετὸς κατακλύζων ἐν ὀργῇ μου ἔσται.
C ⁊ lapides magnos in furore inducā in ↄſu
καὶ τοὺς λίθους τοὺς πετροβόλους ἐν θυμῷ ἐπάξω εἰς συν
mationē: ⁊ ſuffodiam parietē quē liniſtis: ⁊
τέλειαν, καὶ κατασκάψω τὸν τοῖχον ὃν ἠλείψατε, καὶ
cadet. ⁊ ponā eū ſup trā: ⁊ reuelabuntur
πεσεῖται. καὶ θήσω αὐτὸν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἀποκαλυφθήσεται
fundamēta eiꝰ: ⁊ cadet: ⁊ cōſumemini cum
τὰ θεμέλια αὐτοῦ, καὶ πεσεῖται, καὶ συντελεσθήσεσθε μετ' ἐ
Ca.13 A icrepatiōibꝰ:⁊ cognoſcetis qꝛ ego dn̄s: ⁊ cōple=
λέγχων, καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ κύριος, καὶ συντε
bo furorē meū ſup parietē: ⁊ ſup eos q̄ lini=
λέσω τὸν θυμόν μου ἐπὶ τὸν τοῖχον, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀλείφον
unt illum ⁊ cadet. ⁊ dixi ad vos: nō eſt
τας αὐτὸν καὶ πεσεῖται. καὶ εἶπον πρὸς ὑμᾶς, οὐκ ἔστιν ὁ
paries neq̧ q̄ liniunt eum p̄phete iſrael
τοῖχος οὐδὲ οἱ ἀλείφοντες αὐτὸν οἱ προφῆται τοῦ ἰσραὴλ
p̄phetantes ſup hieruſalem. ⁊ q̄ vidēt eam pa
οἱ προφητεύοντες ἐπὶ ἱερουσαλήμ. καὶ ὁρῶντες αὐτὴν εἰ
cem. ⁊ nō eſt pax dicit adonai dn̄s. ⁊ tu fili
ρήνην. καὶ οὐκ ἔστιν εἰρήνη λέγει ἀδωναΐ κύριος. καὶ σὺ υἱὲ
hoīs: firma faciem tuā ſup filias
ἀνθρώπου, στήριξον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὰς θυγατέ=
pplī tui q̄ p̄phetant de corde ſuo:
ρας τοῦ λαοῦ σου τὰς προφητευούσας ἀπὸ καρδίας αὐ=
⁊ p̄pheta ſup eas: ⁊ dices. hec di=
τῶν, καὶ προφήτευσον ἐπ' αὐτάς, καὶ ἐρεῖς. τάδε λέ=
cit adonai dn̄s: ve his q̄ cōſuunt ceruica=
γει ἀδωναΐ κύριος, οὐαὶ ταῖς συρραπτούσαις προσκεφά=
lia ſub oī cubito manus. ⁊ q̄ faciunt ve=
λαια ὑπὸ πάντα ἀγκῶνα χειρός. καὶ ποιούσαις ἐπι=
lamina ad oē caput vniuerſe etatis. vt
βόλαια ἐπὶ πᾶσαν κεφαλὴν πάσης ἡλικίας. τοῦ δια=
uertāt animas. aīe ſubuerſe ſunt pplī mei ⁊
στρέφειν ψυχάς. αἱ ψυχαὶ διεστράφησαν τοῦ λαοῦ μου καὶ
aīas ſaluabant: ⁊ ↄtaminabāt me ad pplꝫ
ψυχὰς περιεποιοῦντο, καὶ ἐβεβήλουν με πρὸς τὸν λαόν
meū p̄pt̄ pugillū ordei ⁊ p̄pt̄ fragmēta panis
μου ἕνεκεν δρακὸς κριθῶν καὶ ἕνεκεν κλασμάτων ἄρτων
vt occiderēt aīas q̄s nō oportebat mori. ⁊ vt
τοῦ ἀποκτεῖναι ψυχὰς ἃς οὐκ ἔδει ἀποθανεῖν. καὶ τ
B ſaluarēt aīas q̄s nō oportebat viuere. dū loq̄=
περιποιήσασθαι ψυχὰς ἃς οὐκ ἔδει ζῆσαι. ἐν τῷ ἀπο
mini vos p̄plo exaudienti vanos ſermo=
φθέγγεσθαι ὑμᾶς λαῷ εἰσακούοντι μάταια ἀποφθέγ=
nes. p̄pterea hec dicit adonai dn̄s: ecce ego
D ματα. διὰ τοῦτο τάδε λέγει ἀδωναΐ κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ
ſup ceruicalia vr̄a ſup q̄ vos colligitis illic
ἐπὶ τὰ προσκεφάλαια ὑμῶν ἐφ' ἃ ὑμεῖς συλλέγετε ἐκεῖ
aīas. ⁊ dirumpā ea de brachijs vr̄is.
ψυχάς. καὶ διαρρήξω αὐτὰ ἀπὸ τῶν βραχιόνων ὑμῶν.
⁊ dimittam aīas q̄s vos p̄uertiſtis ani
καὶ ἐξαποστελῶ τὰς ψυχὰς ἃ ὑμεῖς ἐξεστρέψατε τὰς ψυ
mas eoꝝ in diſperſionem: ⁊ dirumpā vela=
χὰς αὐτῶν εἰς διασκορπισμόν, καὶ διαρρήξω τὰ ἐπιβό
mina vr̄a: ⁊ liberabo pplm̄ meū de manu vr̄a.
λαια ὑμῶν, καὶ ῥύσομαι τὸν λαόν μου ἐκ χειρὸς ὑμῶν.
⁊ non vltra erunt in manibꝰ vr̄is in ↄgregationē. ⁊
καὶ οὐκ ἔτι ἔσονται ἐν χερσὶν ὑμῶν εἰς συστροφήν. καὶ
cognoſcetis qꝛ ego dn̄s. p̄ eo q̄ꝺ p̄uertitis cor
ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ κύριος, ἀνθ' ὧν διεστρέφετε καρ
iuſti iniq̧: ⁊ ego nō p̄uertebā eum.
δίαν δικαίου ἀδίκως, κἀγὼ οὐ διέστρεφον αὐτόν

Siquidē ecce cecidit paries. Nunqd nō dicetur vobis: vbi ē litura quā liniſtis? Propterea hec dicit dn̄s deus. Et erumpere faciā ſpiritū tēpeſtatū in indignatione mea & imber inūdans in furore meo erit: & lapides grandes in ira in conſumptionē. Et deſtruā parietē quē liniſtis abſq̧ tēperamento: & adequabo eū terre & reuelabitur fundamētū eiꝰ & cadet & cōſumetur in medio eiꝰ: & ſcietis qꝛ ego ſum dn̄s. Et cōplebo indignationē meā in pariete & in his qui liniūt eū abſq̧ tēperamēto: dicamq̧ vobis. Non eſt paries: & nō ſunt qui liniunt eū. Prophete iſrl' qui p̄phetant ad hieruſalē & vident ei viſionē pacis: & non eſt pax ait dn̄s deus. Et tu fili hoīs pone faciē tuā contra filias populi tui que p̄phetant de corde ſuo: & vaticinare ſup eas: & dic. Hec dicit dominus deus. Ve que conſuunt puluillos ſub omni cubito manus: & faciunt ceruicalia ſub capite vniuerſe etatis ad capiendas animas: & cum caperēt aīas popl'i mei: viuificabant aīas eorū: & violabant me ad populum meum propter pugillum ordei & fragmen panis: vt interficerent animas que non moriuntur: & viuificēt animas que non viuunt: mentiētes populo meo credenti mēdaciis. Propter hoc dicit dn̄s deus. Ecce ego ad puluillos veſtros quibꝰ vos capitis animas volantes: & dirumpam eos de brachiis veſtris: & dimittam anīas: quas vos capitis animas ad volandū. Et dirumpam ceruicalia veſtra: & liberabo populum meum de manu vr̄a neq̧ erunt vltra in manibus vr̄is ad p̄dandū: & ſcietis qꝛ ego dn̄s. Pro eo q̄ꝺ merere feciſtis cor iuſti mēdaciter quē ego nō contriſtaui:

וְהִנֵּה נָפַל הַקִּיר הֲלוֹא יֵאָמֵר אָמַר
אֲלֵיכֶם אַיֵּה הַטִּיחַ אֲשֶׁר טַחְתֶּם׃
לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה וּבִקַּעְתִּי
רוּחַ סְעָרוֹת בַּחֲמָתִי וְגֶשֶׁם שֹׁטֵף יָחַם
בְּאַפִּי יִהְיֶה וְאַבְנֵי אֶלְגָּבִישׁ בְּחֵמָה הָיָה
לְכָלָה׃ וְהָרַסְתִּי אֶת הַקִּיר אֲשֶׁר
טַחְתֶּם תָּפֵל וְהִגַּעְתִּיהוּ אֶל הָאָרֶץ נָגַע
וְנִגְלָה יְסֹדוֹ וְנָפְלָה וּכְלִיתֶם בְּתוֹכָהּ גָּלָה
וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהֹוָה׃ וְכִלֵּיתִי אֶת כָּלָה
חֲמָתִי בַּקִּיר וּבַטָּחִים אֹתוֹ תָּפֵל
וְאֹמַר לָכֶם אֵין הַקִּיר וְאֵין הַטָּחִים
אֹתוֹ׃ נְבִיאֵי יִשְׂרָאֵל הַנִּבְּאִים אֶל נָבָא
יְרוּשָׁלַםִ וְהַחֹזִים לָהּ חֲזוֹן שָׁלֹם חָזָה
וְאֵין שָׁלֹם נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה׃ וְאַתָּה
בֶן אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל בְּנוֹת עַמְּךָ שׂוּם פָּנָה
הַמִּתְנַבְּאוֹת מִלִּבְּהֶן וְהִנָּבֵא עֲלֵיהֶן׃ בָּנָה נָבָא
וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה הוֹי
לִמְתַפְּרוֹת כְּסָתוֹת עַל כָּל אַצִּילֵי תָּפַר אָצַל
יָדַי וְעֹשׂוֹת הַמִּסְפָּחוֹת עַל רֹאשׁ כָּל עָשָׂה סָפַח
קוֹמָה לְצוֹדֵד נְפָשׁוֹת הַנְּפָשׁוֹת
תְּצוֹדֵדְנָה לְעַמִּי וּנְפָשׁוֹת לָכֶנָה צוּד
תְחַיֶּינָה׃ וַתְּחַלֶּלְנָה אֹתִי אֶל עַמִּי חָיָה חָלַל
בְּשַׁעֲלֵי שְׂעֹרִים וּבִפְתוֹתֵי לֶחֶם פָּתַת
לְהָמִית נְפָשׁוֹת אֲשֶׁר לֹא תְמוּתֶנָה מוּת
וּלְחַיּוֹת נְפָשׁוֹת אֲשֶׁר לֹא תִחְיֶינָה
בְּכַזֶּבְכֶם לְעַמִּי שֹׁמְעֵי כָזָב׃ לָכֵן כֹּה
אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה הִנְנִי אֶל
כִּסְּתוֹתֵיכֶנָה אֲשֶׁר אַתֵּנָה מְצֹדְדוֹת צוּד
שָׁם אֶת הַנְּפָשׁוֹת לְפֹרְחוֹת וְקָרַעְתִּי
אֹתָם מֵעַל זְרוֹעֹתֵיכֶם וְשִׁלַּחְתִּי אֶת זָרַע
הַנְּפָשׁוֹת אֲשֶׁר אַתֶּם מְצֹדְדוֹת אֶת
נְפָשִׁים לְפֹרְחֹת׃ וְקָרַעְתִּי אֶת
מִסְפְּחֹתֵיכֶם וְהִצַּלְתִּי אֶת עַמִּי נָצַל
מִיֶּדְכֶן וְלֹא יִהְיוּ עוֹד בְּיֶדְכֶן לִמְצוּדָה הָיָה צוּד
וִידַעְתֶּן כִּי אֲנִי יְהֹוָה׃ יַעַן הַכְאוֹת לֵב כָּאָה
צַדִּיק שֶׁקֶר וַאֲנִי לֹא הִכְאַבְתִּיו צָדַק כָּאַב

© Biblioteca Nacional de España

ולחזק ידי רשע לבלתי שוב
מדרכו הרע להחיתו: לכן שוא לא — רוע חיה
תחזינה וקסם לא תקסמנה עוד — חזה
והצלתי את עמי מידכן וידעתן כי
אני יהוה:

Cap. xiiij.

ויבוא אלי אנשים מזקני ישראל
וישבו לפני: ויהי דבר יהוה אלי — בוא פנה
לאמר: בן אדם האנשים האלה — היה
העלו גלוליהם על לבם ומכשול — עלה גלל
עונם נתנו נכח פניהם האדרש — כשל דרש
אדרש להם: לכן דבר אותם ואמרת
אליהם כה אמר אדני יהוה איש
איש מבית ישראל אשר יעלה את — עלה
גלוליו אל לבו ומכשול עונו ישים — שום
נכח פניו ובא אל הנביא אני — בוא נבא
יהוה נעניתי לו בה ברב גלוליו: — ענה
למען תפש את בית ישראל בלבם
אשר נזורו מעלי בגלוליהם כלם: — נזר
לכן אמר אל בית ישראל כה אמר
אדני יהוה שובו והשיבו מעל — שוב
גלוליכם ומעל כל תועבתיכם — תעב
השיבו פניכם: כי איש איש מבית — פנה
ישראל ומהגר אשר יגור בישראל — גור
וינזר מאחרי ויעל גלוליו אל לבו — נזר עלה
ומכשול עונו ישים נכח פניו ובא — כשל
אל הנביא לדרש לו בי אני יהוה
נענה לו בי: ונתתי פני באיש ההוא — ענה נתן
והשמתיהו לאות ולמשלים — פנה שום
והכרתיו מתוך עמי וידעתם כי — כרת
אני יהוה: והנביא כי יפתה ודבר — פתה
דבר אני יהוה פתיתי את הנביא
ההוא ונטיתי את ידי עליו והשמדתיו — נטה שמד
מתוך עמי ישראל: ונשאו עונם
כעון הדרש כעון הנביא יהיה: — היה
למען לא יתעו עוד בית ישראל — תעה
מאחרי ולא יטמאו עוד בכל — טמא

et confortaſtis manus impii vt non reuerteretur a via ſua mala & viueret: propterea vana nō videbitis & diuinationes non diuinabitis amplius: & eruam populū meum de manu veſtra: & ſcietis quia ego dominus.

14.

ET venerūt ad me viri ſeniorum iſrael: & ſederunt corā me. Et fact⁹ eſt ſermo dn̄i ad me dicens. Fili hominis viri iſti poſuerūt immūdicias ſuas in cordib⁹ ſuis: & ſcandalū iniq̄tatis ſue ſtatuerūt contra faciē ſuā. Nū qd interrogatus rn̄debo eis? Propter hoc loq̄re eis: & dices ad eos. Hec dicit dn̄s deus. Homo homo de domo iſrael q̄ poſuerit imūdicias ſuas in corde ſuo: & ſcandalū iniq̄tatis ſue ſtatuerit cōtra faciē ſuā: & venerit ad ꝓphetā interrogās per eum me: ego dn̄s rn̄debo ei in multitudine imūdiciarū ſuarū. vt capiatur dom⁹ iſrael in corde ſuo: quo receſſerūt a me in cunctis idolis ſuis. Propterea dic ad domū iſrael. Hec dicit domin⁹ deus. Cōuertimini & recedite ab idolis vr̄is: & ab vniuerſis cōtaminatiōibus vr̄is auertite facies veſtras. Quia homo hō de domo iſrl̄ & de proſelytis quicunq; aduena fuerit in iſrael: ſi alienat⁹ fuerit a me: & poſuerit idola ſua in corde ſuo: & ſcandalū iniq̄tatis ſue ſtatuerit cōtra faciē ſuā & venerit ad ꝓphetā: vt interroget per eū me: ego dn̄s rn̄debo ei per me: & ponā faciē meā ſup̄ hominē illū: & faciā eum in exēplū & in ꝓuerbiū: & diſperdā eū de medio ppl'i mei & ſcietis qa ego dn̄s. Et ꝓpheta cū errauerit & locutus fuerit verbū: ego dn̄s decepi ꝓphetā illum. Et extendā manū meā ſup̄ illū: & delebo eū de medio ppl'i mei iſrl̄ & portabit iniq̄tatē ſuā. Iuxta iniq̄tatē interrogātis: ſic iniq̄tas ꝓphete erit: vt non erret vltra domus iſrael a me: neq; polluatur in vniuerſis

⁊ vt cōfortetis man⁹ impii vt penitus nō ꝯuertere-
καὶ τοῦ κατισχῦσαι χεῖρας ἀνόμου τὸ καθόλου μὴ ἀποστρέ-
tur ipe a via ſua mala: ⁊ viueret ipe:
ψαι αὐτὸν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς, καὶ ζῆσαι αὐτόν,
ꝓpterea mēdacia nō videbitis ⁊ diuinatiōes neq̄q̄ diuina-
διὰ τοῦτο ψευδῆ οὐ μὴ ἴδητε καὶ μαντείας οὐ μὴ μαντεύ-
bitis vltra. ⁊ liberabo pplm̄ meū de manu vr̄a: ⁊
σησθε ἔτι. καὶ ῥύσομαι τὸν λαόν μου ἐκ χειρὸς ὑμῶν, καὶ
ſcietis q: ego dn̄s.
γνώσεσθε διότι ἐγὼ κύριος. Ca. 14.
Et venerūt ad me viri de ſenioribus
Καὶ ἦλθον πρός με ἄνδρες ἐκ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ A
iſrael: ⁊ ſederūt an̄ faciem meā. ⁊ fact⁹ eſt ſmo
ἰσραήλ, καὶ ἐκάθισαν πρὸ προσώπου μου. καὶ ἐγένετο λόγος
dn̄i ad me dicēs: fili hois: viri iſti poſuerūt
κυρίου πρός με λέγων, υἱὲ ἀνθρώπου, οἱ ἄνδρες οὗτοι ἔθεντο
cogitatiōes ſuas in cordib⁹ ſuis ⁊ tormētū
τὰ διανοήματα αὐτῶν ἐπὶ τὰς καρδίας αὐτῶν καὶ τὴν κόλασιν
iniq̄tatū ſuaꝝ poſuerūt an̄ faciem eoꝝ. ſi re-
τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν ἔθηκαν πρὸ προσώπου αὐτῶν. εἰ ἀπο-
ſpondens reſpōdebo eis? ꝓpterea loq̄re eis:
κρινόμενος ἀποκριθῶ αὐτοῖς; διὰ τοῦτο λάλησον αὐτοῖς,
⁊ dices ad eos: hec dicit adonai dn̄s: homo
καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, τάδε λέγει ἀδωναΐ κύριος, ἄνθρω-
homo de domo iſrael: q̄ poſuerit cogitationes
πος ἄνθρωπος ἐκ τοῦ οἴκου ἰσραήλ, ὃς ἂν θῇ τὰ διανοήματα
ſuas in corde ſuo: ⁊ tormētū iniq̄tatis
αὐτοῦ ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν κόλασιν τῆς ἀδικίας
ſue poſuerit an̄ faciem ſuā: ⁊ venerit ad ꝓphetam:
αὐτοῦ τάξῃ πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἔλθῃ πρὸς τὸν προφήτην,
ego dn̄s reſpondebo illi in illis in q̄b⁹ tenetur mēs
ἐγὼ κύριος ἀποκριθήσομαι αὐτῷ ἐν αὐτοῖς ἐν οἷς ἐνέχεται ἡ διά- B
ei⁹: vt auerteret domū iſrael ſcd̄m
νοια αὐτοῦ, ὅπως πλαγιάσῃ τὸν οἶκον τοῦ ἰσραὴλ κατὰ τὰς
corda eoꝝ q̄ abalienata ſunt a me in co-
καρδίας αὐτῶν τὰς ἀπηλλοτριωμένας ἀπ' ἐμοῦ ἐν τοῖς ἐν-
gitatiōib⁹ eoꝝ. ꝓpterea dic ad domū iſrael.
θυμήμασιν αὐτῶν. διὰ τοῦτο εἰπὸν πρὸς τὸν οἶκον τοῦ ἰσραήλ.
hec dicit adonai dn̄s: cōuertimini ⁊ recedite
τάδε λέγει ἀδωναΐ κύριος, ἐπιστράφητε καὶ ἐπιστρέψατε
ab adinuentionib⁹ vr̄is ⁊ ab oībus īpieta-
ἀπὸ τῶν ἐπιτηδευμάτων ὑμῶν καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν ἀδικι-
tib⁹ vr̄is ⁊ cōuertite facies vr̄as. q: hō homo
ῶν ὑμῶν καὶ συστρέψατε τὰ πρόσωπα ὑμῶν. διότι ἄνθρωπος ἄνθρωπος
de domo iſrael ⁊ de aduenis q̄ peregri-
ἐκ τοῦ οἴκου ἰσραὴλ καὶ ἐκ τῶν προσηλύτων τῶν προσηλυ-
nantur in iſrael: q̄ abalienat⁹ fuerit a me: ⁊
τευόντων ἐν τῷ ἰσραήλ, ὃς ἂν ἀπαλλοτριωθῇ ἀπ' ἐμοῦ, καὶ
poſuerit cogitatiōes ſuas in corde ſuo: ⁊ tor-
θῆται τὰ ἐνθυμήματα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν κό-
mentū iniq̄tatis ſue poſuerit an̄ faciem ſuā: ⁊ venerit
λασιν τῆς ἀδικίας αὐτοῦ τάξῃ πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἔλθῃ
ad ꝓphetā vt interroget eū in me: ego dn̄s C
πρὸς τὸν προφήτην τοῦ ἐπερωτῆσαι αὐτὸν ἐν ἐμοί, ἐγὼ κύριος
reſpondebo ei in q̄b⁹ tenetur in ipis: ⁊ obfirmabo
ἀποκριθήσομαι αὐτῷ ἐν οἷς ἐνέχεται ἐν αὐτοῖς, καὶ στηριῶ
faciem meā ſup̄ hoiem illum: ⁊ ponam eū i de-
τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, καὶ θήσομαι αὐτὸν εἰς ἔρη-
tū: ⁊ in exterminiū: ⁊ auferā eū de medio ppl'i mei: ⁊ co-
μον, καὶ εἰς ἀφανισμόν, καὶ ἐξαρῶ αὐτὸν ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ μου, καὶ ἐπι-
gnoſcetis q: ego dn̄s. ⁊ ꝓpheta ſi errauerit ⁊ locut⁹ fuerit
γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ κύριος. καὶ ὁ προφήτης ἐὰν πλανηθῇ καὶ λαλήσῃ
verbū: ego dn̄s errare feci ꝓphetā illum. ⁊ extēdā
λόγον, ἐγὼ κύριος πεπλάνηκα τὸν προφήτην ἐκεῖνον. καὶ ἐκτενῶ τὴν
manū meā ſup̄ illū ⁊ extminabo illū de medio ppl'i mei iſrael:
χεῖρά μου ἐπ' αὐτὸν καὶ ἀφανιῶ αὐτὸν ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ μου ἰσραήλ,
⁊ accipiēt iniq̄tatē ſuam ſcd̄m iniq̄tatē interrogātis.
καὶ λήψονται τὴν ἀδικίαν αὐτῶν κατὰ τὸ ἀδίκημα τοῦ ἐπερωτῶντος·
ſimilit ⁊ iniq̄tas ꝓphete erit vt nō errēt vltra
ὡσαύτως καὶ τὸ ἀδίκημα τοῦ προφήτου ἔσται ὅπως μὴ πλανῶνται ἔτι
dom⁹ iſrael a me: ⁊ vt nō polluantur adhuc i oībus
ὁ οἶκος τοῦ ἰσραὴλ ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ἵνα μὴ μιαίνωνται ἔτι ἐν πᾶσι

© Biblioteca Nacional de España

delictis ſuis: ⁊ erunt mihi in ppl̄m. ⁊
τοῖς παραπτώμασιν αὐτῶν, καὶ ἔσονταί μοι εἰς λαόν. καὶ
ego ero illis in deū dicit adonai dn̄s. ⁊ fact⁹
ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεὸν λέγει ἀδωναΐ κύριος. καὶ ἐγένε
eſt ſmo dn̄i ad me dicēs: fili hoīs: t̄ra q̄cūq̧
το λόγος κυρίου πρός με λέγων, υἱὲ ἀνθρώπου, γῆ ἣ ἐὰν
peccauerit mihi vt ꝑuaricetur ꝑuaricatione: ⁊ extē=
ἁμάρτῃ μοι τοῦ παραπεσεῖν παραπτώματι, καὶ ἐκτε=
ſ.4.d. dā manū meā ſup eam: ⁊ cōteram ſup eam firmamē
νῶ τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτήν, καὶ συντρίψω ἐπ' αὐτὴν στήριγ=
ſ.ſ.d. tū panis: ⁊ emittam ſup eam famē: ⁊ auferā de
μα ἄρτου, καὶ ἐξαποστελῶ ἐπ' αὐτὴν λιμόν, καὶ ἐξαρῶ ἐξ
A ea hoiem ⁊ iumētū. ⁊ ſi fuerit tres viri
αὐτῆς ἄνθρωπον καὶ κτῆνος. καὶ ἐὰν ὦσιν οἱ τρεῖς ἄνδρες
E iſti in medio ei⁹: noe ⁊ daniel ⁊ iob: iſti in
οὗτοι ἐν μέσῳ αὐτῆς, νῶε καὶ δανιὴλ καὶ ἰώβ, οὗτοι ἐν
iuſticia ſua ſaluabūtur dicit adonai dn̄s. ſi
τῇ δικαιοσύνῃ αὐτῶν σωθήσονται λέγει ἀδωναΐ κύριος. ἐὰν
⁊ beſtias malas induxero ſup t̄rā ⁊ puniam
καὶ θηρία πονηρὰ ἐπαγάγω ἐπὶ τὴν γῆν καὶ τιμωρήσομαι
eam: ⁊ erit in deſolationē: ⁊ nō erit ꝑtranſiēs
αὐτήν, καὶ ἔσται εἰς ἀφανισμόν, καὶ οὐκ ἔσται ὁ διοδεύων
a facie beſtiaꝝ: ⁊ tres viri iſti
ἀπὸ προσώπου τῶν θηρίων, καὶ οἱ τρεῖς ἄνδρες οὗτοι
in medio ei⁹: viuo ego dicit adonai dn̄s: ſi filij eo=
ἐν μέσῳ αὐτῆς, ζῶ ἐγὼ λέγει ἀδωναΐ κύριος, εἰ υἱοὶ αὐ=
rū ⁊ filie ſaluabuntur: ſed ipi ſoli ſalua=
τῶν καὶ θυγατέρες σωθήσονται, ἀλλὰ αὐτοὶ μόνοι σωθή=
būtur: at t̄ra erit in deſolationē: aut ⁊ gladiū ſi indu
σονται, ἡ δὲ γῆ ἔσται εἰς ὄλεθρον, ἢ καὶ ῥομφαίαν ἐὰν ἐπα
xero ſup t̄rā illam ⁊ dixero gladi⁹ trāſeat ꝑ
γάγω ἐπὶ τὴν γῆν ἐκείνην καὶ εἴπω ῥομφαία διελθέτω διὰ
B t̄rā. ⁊ auferā ex ea hoiem ⁊ iumētū ⁊ tres
τῆς γῆς. καὶ ἐξαρῶ ἐξ αὐτῆς ἄνθρωπον καὶ κτῆνος καὶ τρεῖς
F viri iſti in medio ei⁹: viuo ego dicit adonai dn̄s.
ἄνδρες οὗτοι ἐν μέσῳ αὐτῆς, ζῶ ἐγὼ λέγει ἀδωναΐ κύριος.
q̧ neq̧ liberabūt filios ſuos aut filias: ſed ipi ſo=
ὅτι οὐ μὴ ῥύσωνται υἱοὺς αὐτῶν ἢ θυγατέρας, ἀλλ' αὐτοὶ μό
li liberabūt. aut ⁊ mortem ſi immiſero ſup
νοι σωθήσονται. ἢ καὶ θάνατον ἐὰν ἐπαποστείλω ἐπὶ τὴν
t̄rā illam: ⁊ effudero furorē meū ſup eā in ſanguie
γῆν ἐκείνην, καὶ ἐκχεῶ τὸν θυμόν μου ἐπ' αὐτὴν ἐν αἵματι
ad exterminādū ex ea hoiem ⁊ iumētū: ⁊ noe
τοῦ ἐξολοθρεῦσαι ἐξ αὐτῆς ἄνθρωπον καὶ κτῆνος, καὶ νῶε
⁊ daniel ⁊ iob in medio eius: viuo ego dicit ado=
καὶ δανιὴλ καὶ ἰὼβ ἐν μέσῳ αὐτῆς, ζῶ ἐγὼ λέγει ἀδω=
nai dn̄s. ſi filios aut filias eoꝝ liberabūt: q̧
ναΐ κύριος. ἐὰν υἱοὺς ἢ θυγατέρας αὐτῶν ἐξέλωνται, ὅτι
ipi in iuſticia ſua liberabūt aīas ſu=
αὐτοὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ αὐτῶν ῥύσωνται τὰς ψυχὰς αὐ=
as: hec dicit adonai dn̄s. ſi āt ⁊ q̄ttu=
G τῶν, τάδε λέγει ἀδωναΐ κύριος. ἐὰν δὲ καὶ τὰς τέσσα
C or vltiones meas malas gladiū ⁊ famē: ⁊
ρας ἐκδικήσεις μου τὰς πονηρὰς ῥομφαίαν καὶ λιμόν, καὶ
beſtias malas: ⁊ mortem emiſero ſup hieruſalem
θηρία πονηρά, καὶ θάνατον ἐξαποστελῶ ἐπὶ ἱερουσαλὴμ
ad exterminādū ex ea hoiem ⁊ iumētū. ⁊
τοῦ ἐξολοθρεῦσαι ἐξ αὐτῆς ἄνθρωπον καὶ κτῆνος. καὶ
ecce ipi derelicti in ea ſaluati
ἰδοὺ αὐτοὶ ὑπολελειμμένοι ἐν αὐτῇ οἱ ἀνασεσωσμένοι
ex ea. qui educent ex ea filios ⁊ fili=
ἐξ αὐτῆς. οἵτινες ἐξάξουσιν ἐξ αὐτῆς υἱοὺς καὶ θυγατέ=
as: ecce ipi egrediunt̄ ad vos: ⁊ videbitis
ρας, ἰδοὺ αὐτοὶ ἐκπορεύονται πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὄψεσθε
vias eoꝝ: ⁊ cogitatiōes eoꝝ: ⁊
τὰς ὁδοὺς αὐτῶν, καὶ τὰ ἐνθυμήματα αὐτῶν, καὶ
penitebit uos ſup mala q̄ induxi ſup hie=
μεταμεληθήσεσθε ἐπὶ τὰ κακὰ ἃ ἐπήγαγον ἐπὶ ἱε=
ruſalem in oībus q̄ induxi ſup eam:
ρουσαλὴμ ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐπήγαγον ἐπ' αὐτήν,

preuaricationibus ſuis: ſed ſit mihi ī populū & ego ſim eis in deum: ait dn̄s exercituū. Et factus eſt ſermo dn̄i ad me dicens. Fili hominis terra cū peccauerit mihi vt preuaricetur ꝑuaricās: extendā manū meā ſup eam: & cōterā virgā panis eius: & īmittā in eam famem & interficiā de ea hominē & iumentum. Et ſi fuerint tres viri iſti in medio eius noe daniel & iob: ipſi iuſticia ſua liberabūt animas ſuas: ait dn̄s exercituū. Quod & ſi beſtias peſſimas induxero ſuper terrā vt vaſtent eam: & fuerit inuia eo ꝙ non ſit pertranſiens ꝓpter beſtias: tres viri iſti ſi fuerint in ea: viuo ego dicit dominus deus: quia neq̧ filios nec filias liberabūt: ſed ipſi ſoli liberabuntur: terra autē deſolabitur. Vel ſi gladiū induxero ſuper terram illam: & dixero gladio: tranſi per terrā: & interfecero de ea hominē & iumentum: & tres viri iſti fuerint in medio eius: viuo ego dicit domin⁹ deus: nō liberabunt filios neq̧ filias: ſed ipſi ſoli liberabuntur. Si autē & peſtilētiā immiſero ſup terrā illā: & effudero indignationē meā ſup eam in ſanguine: vt auferam ex ea hoiem & iumentū. & noe daniel & iob fuerint in medio eius: viuo ego dicit dn̄s deus: q̄a filiū & filiā nō liberabūt: ſed ipſi iuſticia ſua liberabunt aīas ſuas. Q̄m̄ hec dicit dominus deus: ꝙ & ſi quattuor iudicia mea peſſima gladium & famem ac beſtias malas & peſtilentiā immiſero in hieruſalem vt interficiam de ea hominem & pecus: tamen relinq̄tur in ea ſaluatio educentium filios & filias. Ecce ipſi egredientur ad vos & videbitis viam eorum & adinuētiones eorum: & conſolabimini ſuper malo quod induxi in hieruſalē in oībus que importaui ſuper eam:

פשעיהם והיו לי לעם ואני אהיה   היה
להם לאלהים נאם אדני יהוה׃
ויהי דבר יהוה אלי לאמר׃ בן אדם
ארץ כי תחטא לי למעל מעל   חטא
ונטיתי ידי עליה ושברתי לה מטה
לחם והשלחתי בה רעב והכרתי   שלח כרת
ממנה אדם ובהמה׃ והיו שלשת
האנשים האלה בתוכה נח דנאל
ואיוב המה בצדקתם ינצלו נפשם   נצל
נאם אדני יהוה׃ לו חיה רעה   רוע
אעביר בארץ ושכלתה והיתה   עבר היה
שממה מבלי עובר מפני החיה׃   עבר פנה
שלשת האנשים האלה בתוכה חי
אני נאם אדני יהוה אם בנים ואם
בנות יצילו המה לבדם ינצלו   בנה בדד
והארץ תהיה שממה׃ או חרב אביא   היה בוא
על הארץ ההיא ואמרתי חרב
תעבר בארץ והכרתי ממנה אדם   עבר
ובהמה׃ ושלשת האנשים האלה
בתוכה חי אני נאם אדני יהוה לא
יצילו בנים ובנות כי הם לבדם
ינצלו׃ או דבר אשלח אל הארץ   שלח
ההיא ושפכתי חמתי עליה בדם   יחם
להכרית ממנה אדם ובהמה׃ ונח   כרת
דנאל ואיוב בתוכה חי אני נאם
אדני יהוה אם בן אם בת יצילו   נצל
המה בצדקתם יצילו נפשם׃ כי כה
אמר אדני יהוה אף כי ארבעת   רבע
שפטי הרעים חרב ורעב וחיה   רוע
רעה ודבר שלחתי אל ירושלם
להכרית ממנה אדם ובהמה׃ והנה
נותרה בה פלטה המוצאים בנים   יתר יצא
ובנות הנם יוצאים אליכם   הנה
וראיתם את דרכם ואת עלילותם   ראה עלל
ונחמתם על הרעה אשר הבאתי על   רוע בוא
ירושלם את כל אשר הבאתי עליה׃

© Biblioteca Nacional de España

וְנִחֲמוּ אֶתְכֶם כִּי תִרְאוּ אֶת דַּרְכָּם
וְאֶת עֲלִילוֹתָם וִידַעְתֶּם כִּי לֹא חִנָּם
עָשָׂה עָשִׂיתִי אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשִׂיתִי בָהּ
נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃

Cap.xv. וַיְהִי דְבַר יְהוָה אֵלַי
הָיָה לֵאמֹר׃ בֶּן אָדָם מַה יִּהְיֶה עֵץ הַגֶּפֶן
זָמַר מִכָּל עֵץ הַזְּמוֹרָה אֲשֶׁר הָיָה
לָקַח בַּעֲצֵי הַיָּעַר׃ הֲיֻקַּח מִמֶּנּוּ עֵץ לַעֲשׂוֹת
לָאַךְ לָקַח לִמְלָאכָה אִם יִקְחוּ מִמֶּנּוּ יָתֵד
תָּלָה כָּלָה לִתְלוֹת עָלָיו כָּל כֶּלִי׃ הִנֵּה לָאֵשׁ
קָצָה נִתַּן לְאָכְלָה אֵת שְׁנֵי קְצוֹתָיו אָכְלָה
חָרַר צָלַח הָאֵשׁ וְתוֹכוֹ נָחָר הֲיִצְלַח לִמְלָאכָה׃
הָיָה תָּמַם הִנֵּה בִּהְיוֹתוֹ תָמִים לֹא יֵעָשֶׂה
עָשָׂה חָרַר לִמְלָאכָה אַף כִּי אֵשׁ אֲכָלַתְהוּ וַיֵּחָר
וְנַעֲשָׂה עוֹד לִמְלָאכָה׃ לָכֵן כֹּה אָמַר
אֲדֹנָי יְהוִה כַּאֲשֶׁר עֵץ הַגֶּפֶן בְּעֵץ
נָתַן הַיַּעַר אֲשֶׁר נְתַתִּיו לָאֵשׁ לְאָכְלָה
כֵּן נָתַתִּי אֶת יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלָם׃
וְנָתַתִּי אֶת פָּנַי בָּהֶם מֵהָאֵשׁ יָצָאוּ
אָכַל וְהָאֵשׁ תֹּאכְלֵם וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי
פָּנָה יְהוָה בְּשׂוּמִי אֶת פָּנַי בָּהֶם׃ וְנָתַתִּי
אֶת הָאָרֶץ שְׁמָמָה יַעַן מָעֲלוּ
מַעַל נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃

Cap.xvi. וַיְהִי דְבַר יְהוָה אֵלַי
הָיָה לֵאמֹר׃ בֶּן אָדָם הוֹדַע אֶת יְרוּשָׁלָם
יָדַע אֶת תּוֹעֲבוֹתֶיהָ׃ וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר
תָּעַב אֲדֹנָי יְהוִה לִירוּשָׁלָם מְכֹרֹתַיִךְ
יָלַד וּמֹלְדֹתַיִךְ מֵאֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי אָבִיךְ
הָאֱמֹרִי וְאִמֵּךְ חִתִּית׃ וּמוֹלְדוֹתַיִךְ
אֵת שָׁרַר בְּיוֹם הוּלֶּדֶת אוֹתָךְ לֹא כָרַּת שָׁרֵּךְ
שׁוּעַ מָלַח וּבְמַיִם לֹא רֻחַצְתְּ לְמִשְׁעִי וְהָמְלֵחַ
חָתַל לֹא הֻמְלַחַתְּ וְהָחְתֵּל לֹא חֻתָּלְתְּ׃
חוּס עָשָׂה לֹא חָסָה עָלַיִךְ עַיִן לַעֲשׂוֹת לָךְ
שָׁלַךְ אַחַת מֵאֵלֶּה לְחֻמְלָה עָלָיִךְ וַתֻּשְׁלְכִי
אֶל פְּנֵי הַשָּׂדֶה בְּגֹעַל נַפְשֵׁךְ
יָלַד עָבַר בְּיוֹם הֻלֶּדֶת אֹתָךְ׃ וָאֶעֱבֹר עָלַיִךְ

et conſolabūtur vos cū videritis viam eorum & adinuentiões eorum: & cognoſcetis ꝙ nō fruſtra fecerim omnia que feci in ea: ait dñs deus. 15.

Et factus eſt ſermo domini ad me dicens. Fili hominis qd fiet de ligno vitis ex omnibus lignis nemorum: que ſunt inter ligna ſiluarū? Nunqd tolletur de ea lignū vt fiat opus: aut fabricabitur de ea paxillus vt dependeat in eo qdcunqꝫ vas? Ecce igni datū eſt in eſcam: vtranqꝫ partē ei⁹ conſumpſit ignis: & medietas eius redacta eſt in fauillā. Nūqd vtile erit ad opus? Etiā cū eſſet integrū nō erat aptū ad opus: quātomagis cū illud ignis deuorauerit & cōbuſſerit: nihil ex eo fiet opis. ꝓpterea hec dicit dñs de⁹. Quō lignū vitis inter ligna ſiluarū quod dedi igni ad deuorandum: ſic tradam habitatores hieruſalem: & ponā faciē meam in eos. De igne egredietur: & ignis conſumet eos. Et ſcietis quia ego domin⁹ cum poſuero faciem meā in eos: & dedero terrā inuiam & deſolatam eo ꝙ p̄uaricatores extiterint dicit dominus deus. 16.

Et factus eſt ſermo domini ad me dicēs. Fili hominis: notas fac hieruſalem abominationes ſuas & dices. Hec dicit dominus deus hieruſalem. Radix tua & generatio tua de terra chanaan: pater tuus amorreus: & mater tua cethea. Et q̄ndo nata es in die ortus tui non eſt preciſus vmbilicus tu⁹: & aqua non es lota in ſalutem: nec ſale ſalita: nec inuoluta pānis. Non pepcit ſup te ocu-lus vt faceret tibi vnū de his miſertus tui. ſed proiecta es ſuper faciē terre in abiectione anime tue: in die qua nata es. Tranſiens autem per te

ꝛ conſolabuntur vos q: videbitis vias eorū ꝛ cogitatiões eoꝝ: ꝛ cognoſcetis q: nō
καὶ παρακαλέσουσιν ὑμᾶς διότι ὄψεσθε τὰς ὁδοὺς αὐτῶν καὶ τὰ ἐνθυμήματα αὐτῶν, καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι οὐ
fruſtra feci oīa q̄cūqꝫ feci in ea dicit adonai dñs.
μάτην πεποίηκα πάντα ὅσα ἐποίησα ἐν αὐτῇ λέγει ἀδωναῒ κύριος.

Ca.15.

Et fact⁹ eſt ſmo dñi ad me dicēs: ꝛ tu fili hoīs qd fiet lignū vitis ex oībus
Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων, καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου τί ἂν γένοιτο ξύλον τῆς ἀμπέλου ἐκ πάντων τῶν A
lignis ſarmentoꝝ exñtiū in lignis ſylue
ξύλων τῶν κλημάτων τῶν ὄντων ἐν τοῖς ξύλοις τοῦ δρυμοῦ
ſi tollent de ea lignū vt faciat in opus
εἰ λήψονται ἐξ αὐτῆς ξύλον τοῦ ποιῆσαι εἰς ἐργασίαν
ſi tollent ex ea paxillum ſuſpendāt ſup eum
εἰ λήψονται ἐξ αὐτῆς πάσσαλον τοῦ κρεμάσαι ἐπ᾽ αὐτὸν B
oē vas. ecce igni datum ē in ɔſūptionē annuā purgationē in ea. cōſumit ignis: ꝛ deficit
πᾶν σκεῦος. ἰδοὺ πυρὶ δέδοται εἰς ἀνάλωσιν τὴν κατ᾽ ἐνιαυτὸν κάθαρσιν ἐπ᾽ αὐτῆς. ἀναλίσκει τὸ πῦρ, καὶ ἐκλείπει
in finē. nūqd vtile eſt ad opus? neqꝫ adhuc illo exñte integro nō erit in opus nedū ſi ꝛ ignis
εἰς τέλος. μὴ χρήσιμόν ἐστιν εἰς ἐργασίαν; οὐδὲ ἔτι αὐτοῦ ὄντος ὁλοκλήρου οὐκ ἔσται εἰς ἐργασίαν μὴ ὅτι ἐὰν καὶ πῦρ C
illud cōſūpſerit in finē ſi fiet in opus. ꝓpterea hec dicit adonai dñs: queadmodū lignū
αὐτὸ ἀναλώσῃ εἰς τέλος εἰ ποιηθήσεται εἰς ἐργασίαν. διὰ τοῦτο τάδε λέγει ἀδωναῒ κύριος, ὃν τρόπον τὸ ξύλον
vitis in lignis ſylue: qd dedi illud igni in ɔſūptionē: ſic dedi habitantes
τῆς ἀμπέλου ἐν τοῖς ξύλοις τοῦ δρυμοῦ, ὃ δέδωκα αὐτὸ τῷ πυρὶ εἰς ἀνάλωσιν, οὕτως δέδωκα τοὺς κατοικοῦντας
in hieruſalem: ꝛ dabo faciem meā in eos de igne egredient. ꝛ ignis deuorabit eos:
ἐν ἱερουσαλήμ, καὶ δώσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπ᾽ αὐτούς ἐκ τοῦ πυρὸς ἐξελεύσονται. καὶ πῦρ καταφάγεται αὐτούς, D
ꝛ ſcient q: ego dñs cū firmauero ego faciem meā in eos: ꝛ dabo trā in deſolationē ꝓ eo qđ deliquerunt delicto dicit adonai dñs.
καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ κύριος ἐν τῷ στηρίσαι με τὸ πρόσωπόν μου ἐπ᾽ αὐτούς, καὶ δώσω τὴν γῆν εἰς ἀφανισμὸν ἀνθ᾽ ὧν παρέπεσον παραπτώματι λέγει ἀδωναῒ κύριος.

Ca.16.

Et fact⁹ eſt ſmo dñi ad me dicēs: fili hominis teſtificare hieruſalem iniq̄tates ſuas ꝛ
Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων, υἱὲ ἀνθρώπου διαμάρτυραι τῇ ἱερουσαλὴμ τὰς ἀνομίας αὐτῆς καὶ A
dices. hec dicit adonai dñs hieruſalem: radix tua ꝛ gñatio tua de tra chanaan. pr̄ tu⁹
ἐρεῖς. τάδε λέγει ἀδωναῒ κύριος τῇ ἱερουσαλήμ, ἡ ῥίζα σου καὶ ἡ γένεσίς σου ἐκ γῆς χαναάν. ὁ πατήρ σου
amorreus ꝛ mater tua chettea ꝛ gñatio tua in q̄ die nata es nō eſt p̄ciſ⁹ vmbilicus tu⁹: ꝛ in aqua non es lota in ſalutem: neqꝫ ſale ſalita es:
ἀμορραῖος καὶ ἡ μήτηρ σου χετταία καὶ ἡ γένεσίς σου ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἐτέχθης οὐκ ἐτμήθη ὁ ὀμφαλός σου, καὶ ἐν ὕδατι οὐκ ἐλούσθης εἰς σωτηρίαν, οὐδὲ ἁλὶ ἡλίσθης,
ꝛ faſcijs non es faſciata: neqꝫ pepcit ſup te oculus me⁹: vt facerem in te vnū de oībus iſtis vt patereƚ qđ ſup te. ꝛ p̄iecta
καὶ σπαργάνοις οὐκ ἐσπαργανώθης, οὐδὲ ἐφείσατο ἐπὶ σοὶ ὁ ὀφθαλμός μου, τοῦ ποιῆσαί σοι ἓν ἐκ πάντων τούτων τοῦ παθεῖν τι ἐπὶ σοί. καὶ ἀπερρίφης
es ſup faciem campi prauitate anime tue in q̄ die nata es. ꝛ trāſiui ſup te
ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πεδίου τῇ σκολιότητι τῆς ψυχῆς σου ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἐτέχθης. καὶ διῆλθον ἐπὶ σὲ

© Biblioteca Nacional de España

Trāſla.gre.lxx.cū inter.lati. | Trāſla.B.Hie. | Tex.he.Ezechi.xvj. | Pꝛitiua.heb.

⁊ vidi te mixtam in ſanguie tuo. ⁊ dixi tibi:
καὶ εἶδόν σε πεφυρμένην ἐν τῷ αἵματί σου. καὶ εἶπόν σοι,
de ſanguine tuo viue: dixi tibi: cū ſanguie tuo
ἐκ τοῦ αἵματός σου ζῆσον, καὶ εἶπόν σοι, σὺν τῷ αἵματί σου
vita mltiplicare ſicut ortus agri dedi te: ⁊
ζωὴ πληθύνου καθὼς ἡ ἀνατολὴ τοῦ ἀγροῦ δέδωκά σε, καὶ
mltiplicata es ⁊ magnificata es ⁊ ingreſſa es ī ciuitates ciuita=
ἐπληθύνθης καὶ ἐμεγαλύνθης καὶ εἰσῆλθες εἰς πόλεις πόλε=
tū: vbera tua recta facta ſūt: ⁊ pilus tu⁹ ortus eſt: tu
ων, οἱ μασοί σου ἀνωρθώθησαν, καὶ ἡ θρίξ σου ἀνέτειλεν, σὺ
āt eras nuda: ⁊ plena ignominia: ⁊ trāſiui p̱ te ⁊ vi=
δὲ ἦσθα γυμνή, καὶ ἀσχημονοῦσα, καὶ διῆλθον διὰ σοῦ καὶ εἶ=
di te: ⁊ ecce tp̄s tuū: ⁊ tp̄s diuertentiū. ⁊
δόν σε, καὶ ἰδοὺ ὁ καιρός σου, καὶ καιρὸς καταλυόντων. καὶ
expandi alas meas ſup te: ⁊ operui igno=
διεπέτασα τὰς πτέρυγάς μου ἐπὶ σέ, καὶ ἐκάλυψα τὴν ἀσ=
miniam tuā: ⁊ iuraui tibi. ⁊ igreſſ⁹ ſū i teſtamēto te=
χημοσύνην σου, καὶ ὤμοσά σοι. καὶ εἰσῆλθον ἐν διαθήκῃ με=
cū dicit adonai dn̄s. ⁊ facta es mihi: ⁊ laui te
τὰ σοῦ λέγει ἀδωναῒ κύριος. καὶ ἐγένου μοι, καὶ ἔλουσά σε
in aqua: ⁊ laui ſanguinē tuū a te: ⁊ vnxi
ἐν ὕδατι, καὶ ἀπέπλυνα τὸ αἷμά σου ἀπὸ σοῦ, καὶ ἔχρι=
te in oleo: ⁊ indui te varijs: ⁊ calciaui
σά σε ἐν ἐλαίῳ, καὶ ἐνέδυσά σε ποικίλα, καὶ ὑπέδη
te hyacītho: ⁊ p̄cinxi te byſſo: ⁊ circundedi te
σά σε ὑάκινθον, καὶ ἔζωσά σε βύσσῳ, καὶ περιέβαλόν σε
ſubtilib⁹: ⁊ ornaui te ornamēto: ⁊ circundedi
τριχάπτῳ, καὶ ἐκόσμησά σε κόσμῳ, καὶ περιέθηκα=
armillas circū manus tuas: ⁊ torquē circū col=
ψέλλια περὶ τὰς χεῖράς σου, καὶ κάθεμα περὶ τὸν τρά=
lum tuū: ⁊ dedi inaurē circū naſum tuū:
χηλόν σου, καὶ ἔδωκα ἐνώτιον περὶ τὸν μυκτῆρά σου,
⁊ rotulas ſup aures tuas: ⁊ coronā glatio=
καὶ τροχίσκους ἐπὶ τὰ ὦτά σου, καὶ στέφανον καυχή=
nis ſup caput tuū: ⁊ ornata es auro:
σεως ἐπὶ τὴν κεφαλήν σου, καὶ ἐκοσμήθης χρυσίῳ,
⁊ argento. ⁊ amictus tui byſſini ⁊ ſubti=
καὶ ἀργυρίῳ. καὶ τὰ περιβόλαιά σου βύσσινα καὶ τρίχα=
les ⁊ verſicolores: ſimilam mel ⁊ oleū comediſti:
πτα καὶ ποικίλα, σεμίδαλιν καὶ μέλι καὶ ἔλαιον ἔφαγες,
⁊ facta es decora valde valde: ⁊ directa es in re=
καὶ ἐγένου καλὴ σφόδρα σφοδρῶς, καὶ κατηυθύνθης εἰς βα
gnum. ⁊ exiuit tibi nomē in gentib⁹ ī pulchritudie
σιλείαν. καὶ ἐξῆλθέν σοι ὄνομα ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐν τῷ κάλλει
tua: q2 cōpletum erat in decore pulchritudis q̄m
σου, διότι συντετελεσμένον ἦν ἐν εὐπρεπείᾳ ὡραιότητος ἧς
poſui ſup te: dicit adonai dn̄s. ⁊ hāiſti fiduciā ī pulchri
ἔταξα ἐπὶ σέ, λέγει ἀδωναῒ κς. καὶ ἐπεποίθεις ἐν τῷ κάλ
tudie tua: ⁊ fornicata es in nomine tuo: ⁊ effudiſti
λει σου, καὶ ἐπόρνευσας ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου, καὶ ἐξέχεας
fornicationē tuā ſup oēm viatorem ipſi erat: ⁊ tuliſti
τὴν πορνείαν σου ἐπὶ πάντα πάροδον αὐτῷ ἐγίνετο, καὶ ἔλαβες
de veſtibus tuis: ⁊ feciſti tibi idola ꝯſuta: ⁊ for
ἐκ τῶν ἱματίων σου, καὶ ἐποίησας σεαυτῇ εἴδωλα ῥαπτά, καὶ ἐξε
nicata es ſup eis: ⁊ non igredieris neq3 fiat. ⁊ tuliſti
πόρνευσας ἐπ᾽ αὐτά, καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃς οὐδὲ μὴ γένηται. καὶ ἔλαβες
vaſa glatiōis tue ex argento meo ⁊ ex auro meo ex
τὰ σκεύη τῆς καυχήσεώς σου ἐκ τοῦ ἀργυρίου μου καὶ ἐκ τοῦ χρυσίου μου ἐξ
qb⁹ dedi tibi: ⁊ feciſti tibi imagīes maſculinas: ⁊ fornicata
ὧν ἔδωκά σοι, καὶ ἐποίησας σεαυτῇ εἰκόνας ἀρσενικάς, καὶ ἐξεπόρνευ
es in eis. ⁊ tuliſti veſtimētū tuū varium: ⁊ coope
σας ἐν αὐταῖς. καὶ ἔλαβες τὸν ἱματισμόν σου τὸν ποικίλον, καὶ περιέ
ruiſti ea: ⁊ oleū meū ⁊ thymiama meū poſuiſti an̄ faciem
βαλες αὐτά, καὶ τὸ ἔλαιόν μου καὶ τὸ θυμίαμά μου ἔθηκας πρὸ προσώ
eoꝝ: ⁊ panes meos q̄s dedi tibi: ſimilam ⁊ mel
που αὐτῶν, καὶ τοὺς ἄρτους μου οὓς ἔδωκά σοι, σεμίδαλιν καὶ μέλι
⁊ oleū: cibaui te: ⁊ poſuiſti ea an̄ faciem eoꝝ in o=
καὶ ἔλαιον, ἐψώμισά σε, καὶ ἔθηκας αὐτὰ πρὸ προσώπου αὐτῶν εἰς ὀ
doꝛē ſuauitatis. ⁊ factū ē dicit adonai dn̄s: ⁊ tuliſti
σμὴν εὐωδίας. καὶ ἐγένετο λέγει ἀδωναῒ κς, καὶ ἔλαβες τοὺς
filios tuos ⁊ filias tuas q̄s genuiſti: ⁊ imolaſti eis
υἱούς σου καὶ τὰς θυγατέρας σου ἃς ἐγέννησας, καὶ ἔθυσας αὐτοῖς

vidi te conculcari in ſanguine tuo. Et dixi tibi cū eſſes in ſanguine tuo: viue. dixi inquā tibi in ſanguine tuo: viue. Multiplicatā quaſi germē agri dedi te: & multiplicata es: & grandis effecta: & ingreſſa es & p̱ueniſti ad mundū muliebrē. Vbera tua intumuerūt: & pilus tu⁹ germinauit & eras nuda & cōfuſione plena: & tranſiui p̱ te & vidi te: & ecce tēpus tuū: tēpus amātiū. Et expandi amictū meū ſup te: & operui ignominiā tuā. Et iuraui tibi & ingreſſus ſum pactū tecū ait dn̄s de⁹. Et facta es mihi: & laui te aqua & emūdaui ſanguinē tuū ex te. Et vnxi te oleo & veſtiui te diſcoloribus: & calciaui te hyacintho. Et cinxi te byſſo: & indui te ſubtilibus: & ornaui te ornamēto. Et dedi armillas in manib⁹ tuis: & torquē circa collū tuū: & dedi īaurē ſup os tuū: & circulos aurib⁹ tuis & coronā decoris in capite tuo. Et ornata es auro & argēto & veſtita es byſſo & polymito & mltis colorib⁹. Similā & mel & oleū comediſti: & decora facta es vehementer nimis. Et p̱feciſti in regnū: & egreſſum ē nomen tuū in gentes p̄pter ſpeciē tuā: qa p̱fecta eras in decore meo quē poſuerā ſuper te: dicit dn̄s de⁹. Et habēs fiduciā in pulchritudine tua fornicata es in noīe tuo: & expoſuiſti fornicationē tuā omī trāſeunti: vt ei⁹ fieres. Et ſumēs de veſtimētis meis feciſti tibi excelſa hinc inde cōſuta: & fornicata es ſup eis: ſicut nō eſt factū: neq3 futurū eſt. Et tuliſti vaſa decoris tui de auro meo & argento meo q̄ dedi tibi: & feciſti tibi imagines maſculinas: & fornicata es ī eis: & ſumpſiſti veſtimenta tua multicoloria: & operuiſti illas. Et oleū meū & thymiama meū poſuiſti coram eis: & panē meū quē dedi tibi: ſimilā & oleū & mel qbus enutriui te poſuiſti ī cōſpectu eorum in odorē ſuauitatis. Et factū eſt ait dn̄s de⁹: & tuliſti filios tuos & filias tuas quas generaſti mihi & immolaſti

וָאֶרְאֵךְ מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמָיִךְ וָאֹמַר	רָאָה בּוּס
לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ	
חֲיִי: רְבָבָה כְּצֶמַח הַשָּׂדֶה נְתַתִּיךְ	חָיָה נָתַן
וַתִּרְבִּי וַתִּגְדְּלִי וַתָּבֹאִי בַּעֲדִי עֲדָיִים	רָבָה גָּדַל
שָׁדַיִם נָכֹנוּ וּשְׂעָרֵךְ צִמֵּחַ וְאַתְּ	בּוֹא עָדָה
עֵרֹם וְעֶרְיָה: וָאֶעֱבֹר עָלַיִךְ וָאֶרְאֵךְ	שַׁד כּוּן
וְהִנֵּה עִתֵּךְ עֵת דֹּדִים וָאֶפְרֹשׂ	עָרָה עָבַר
כְּנָפִי עָלַיִךְ וָאֲכַסֶּה עֶרְוָתֵךְ וָאֶשָּׁבַע	רָאָה דּוֹד
לָךְ וָאָבוֹא בִבְרִית אֹתָךְ נְאֻם אֲדֹנָי	פָּרַשׂ כָּסָה
יְהוִה וַתִּהְיִי לִי: וָאֶרְחָצֵךְ בַּמַּיִם	עָרָה שָׁבַע
וָאֶשְׁטֹף דָּמַיִךְ מֵעָלָיִךְ וָאֲסֻכֵךְ בַּשָּׁמֶן:	בּוֹא בְּרִית
וָאַלְבִּישֵׁךְ רִקְמָה וָאֶנְעֲלֵךְ תָּחַשׁ	אֵת הָיָה
וָאֶחְבְּשֵׁךְ בַּשֵּׁשׁ וַאֲכַסֵּךְ מֶשִׁי: וָאֶעְדֵּךְ	רָחַץ שָׁטַף
עֶדִי וָאֶתְּנָה צְמִידִים עַל יָדַיִךְ	סוּךְ לָבַשׁ
וְרָבִיד עַל גְּרוֹנֵךְ: וָאֶתֵּן נֶזֶם עַל	נָעַל חָבַשׁ
אַפֵּךְ וַעֲגִילִים עַל אָזְנָיִךְ וַעֲטֶרֶת	כָּסָה
תִּפְאֶרֶת בְּרֹאשֵׁךְ: וַתַּעְדִּי זָהָב וָכֶסֶף	נָתַן צָמַד
וּמַלְבּוּשֵׁךְ שֵׁשִׁי וָמֶשִׁי וְרִקְמָה סֹלֶת	רָבַד גָּרַן
וּדְבַשׁ וָשֶׁמֶן אָכַלְתִּי וַתִּיפִי בִּמְאֹד	נָתַן עָגַל
מְאֹד וַתִּצְלְחִי לִמְלוּכָה: וַיֵּצֵא לָךְ	פָּאַר עָדָה
שֵׁם בַּגּוֹיִם בְּיָפְיֵךְ כִּי כָּלִיל הוּא	לָבַשׁ
בַּהֲדָרִי אֲשֶׁר שַׂמְתִּי עָלַיִךְ נְאֻם	יָפָה
אֲדֹנָי יְהוִה: וַתִּבְטְחִי בְיָפְיֵךְ וַתִּזְנִי	צָלַח מָלַךְ
עַל שְׁמֵךְ וַתִּשְׁפְּכִי אֶת תַּזְנוּתַיִךְ עַל	כָּלַל
כָּל עוֹבֵר לוֹ יֶהִי: וַתִּקְחִי מִבְּגָדַיִךְ	שׂוּם
וַתַּעֲשִׂי לָךְ בָּמוֹת טְלֻאוֹת וַתִּזְנִי	בָּטַח יָפָה
עֲלֵיהֶם לֹא בָאוֹת וְלֹא יִהְיֶה:	זָנָה שָׁפַךְ
וַתִּקְחִי כְּלֵי תִפְאַרְתֵּךְ מִזְּהָבִי וּמִכַּסְפִּי	עָבַר הָיָה
אֲשֶׁר נָתַתִּי לָךְ וַתַּעֲשִׂי לָךְ צַלְמֵי	לָקַח עָשָׂה
זָכָר וַתִּזְנִי בָם: וַתִּקְחִי אֶת בִּגְדֵי	בָּמָה בּוֹא
רִקְמָתֵךְ וַתְּכַסִּים וְשַׁמְנִי וּקְטָרְתִּי	כָּלָה פָּאַר
נָתַתִּי לִפְנֵיהֶם: וְלַחְמִי אֲשֶׁר נָתַתִּי	נָתַן עָשָׂה
לָךְ סֹלֶת וָשֶׁמֶן וּדְבַשׁ הֶאֱכַלְתִּיךְ	זָנָה
וּנְתַתִּיהוּ לִפְנֵיהֶם לְרֵיחַ נִיחֹחַ וַיֶּהִי	כָּסָה
נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה: וַתִּקְחִי אֶת בָּנַיִךְ	פָּנָה
וְאֶת בְּנוֹתַיִךְ אֲשֶׁר יָלַדְתְּ לִי וַתִּזְבָּחִים	אָכַל
	נָתַן נוּחַ
	בָּנָה זָבַח

© Biblioteca Nacional de España

להם לאכול המעט מתזנותיך:	זנה
ותשחטי את בני ותתנים בהעביר	שחט נתן
אותם להם: ואת כל תועבתיך	עבר את תעב
ותזנתיך לא זכרתי את ימי נעוריך	יום נער
בהיותך ערם ועריה מתבוססת	היה ערה
בדמך היית: ויהי אחרי כל רעתך	בוס היה
אוי אוי לך נאם אדני יהוה: ותבני	רוע בנה
לך גב ותעשי לך רמה בכל רחוב:	עשה רום
אל כל ראש דרך בנית רמתך	רחב בנה
ותתעבי את יפיך ותפשקי את רגליך	תעב יפה
לכל עובר ותרבי את תזנותיך:	פשק עבר
ותזני אל בני מצרים שכניך גדלי	רבה זנה
בשר ותרבי את תזנותך להכעסני:	כעס
והנה נטיתי ידי עליך ואגרע חקך	נטה גרע
ואתנך בנפש שנאותיך בנות	חקק
פלשתים הנכלמות מדרכך זמה:	כלם זמם
ותזני אל בני אשור מבלתי שבעתך	זנה
ותזנים וגם לא שבעת: ותרבי את	
תזנותך אל ארץ כנען כשדימה	
וגם בזאת לא שבעת: מה אמלה	
לבתך נאם אדני יהוה בעשותך	לבב עשה
את כל אלה מעשה אשה זונה	איש
שלטת: בבנותיך גבך בראש כל	בנה
דרך ורמתך עשיתי בכל רחוב ולא	רום עשה
הייתי כזונה לקלס אתנן: האשה	רחב היה
המנאפת תחת אישה תקח את	תנה איש
זרים: לכל זנות יתנו נדה ואת נתת	נאף לקח
את נדניך לכל מאהביך ותשחדי	נתן
אותם לבוא אליך מסביב בתזנותיך:	אהב שחד
ויהי בך הפך מן הנשים בתזנותיך	את סבב
ואחריך לא זונה ובתתך אתנן	היה נשה
ואתנן לא נתן לך ותהי להפך:	נתן
לכן זונה שמעי דבר יהוה: כה	
אמר אדני יהוה יען השפך נחשתך	שפך
ותגלה ערותך בתזנותיך על	גלה ערה
מאהביך ועל כל גלולי תועבותיך	גלל תעב

eis ad deuorandū. Nunqd parua ē fornicatio tua? Immolaſti filios meos: & dediſti illos cōſecrans eis. Et poſt omnes abominationes tuas & fornicatiões nō es recordata dierū adoleſcētie tue: qn̄ eras nuda & cōfuſione plena: cōculcata ī ſanguie tuo. Et accidit poſt omnē maliciā tuā: ve ve tibi: ait dominus deus. Edificaſti tibi lupanar: & feciſti tibi proſtibulū in cūctis plateis. Ad omē caput vie edificaſti ſignū ꝓſtitutiōis tue: & abominabilē feciſti decorē tuū. Et diuiſiſti pedes tuos omī tranſeunti & multiplicaſti oēs fornicatōes tuas. Et fornicata es cū filiis egypti vicinis tuis magnaꝝ carniū & multiplicaſti fornicationē tuam ad irritandū me. Ecce ego extendam manū meā ſup te: & auferā iuſtificationē tuā. Et dabo te in aīas odientiū te filiarū paleſtinaꝝ que erubeſcūt in via tua ſcelerata. Et fornicata es tu in filiis aſſyriorū: eo ꝙ nedū fueris expleta. Et poſt ꝙ̄ fornicata es nec ſic es ſatiata: & multiplicaſti fornicationē tuā in terra chanaan cū chaldeis: & nec ſic ſatiata es. In q̄ mundabo cor tuū: ait dn̄s deꝰ: cum facias oīa hec opa mulieris meretricis & pcacis: qa fabricaſti lupanar tuū in capite ois vie: & excelſū tuū feciſti in oī platea. Nec facta es q̄ſi meretrix faſtidio augēs p̄ciū: ſed quaſi mulier adultera q̄ ſuper virū ſuū inducit alienos. Oībus meretricibꝰ dantur mercedes: tu aūt dediſti mercedes cūctis amatoribꝰ tuis & dona donabas eis: vt intrarēt ad te vndiqꝫ ad fornicandū tecū: Factūqꝫ ē in te cōtra cōſuetudinē mulierū in fornicatiōibꝰ tuis: & poſt te nō erit fornicatio. In eo eī ꝙ dediſti mercedes: & mercedes nō accepiſti factū eſt in te cōtrarium. Propſea meretrix audi verbum dn̄i. Hec dicit dn̄s deus. Quia effuſū eſt es tuū: & reuelata eſt ignominia tua i fornicationibus tuis ſup amatores tuos: & ſuper idola abominationū tuarum

in cōſūptionē: q̄ſi parꝝ fornicata ſis ꝛ iugulaſti fili
εἰς ἀνάλωσιν, ὡς μικρὰ ἐξεπόρνευσας καὶ ἔσφαξας τὰ τέ-
os tuos: ꝛ dediſti eos vt ſctificares tu eos il
κνα σου, καὶ ἔδωκας αὐτὰ ἐν τῷ ἁγιάζεσθαί σε αὐτὰ αὐ-
lis. hoc p̄ter oēm fornicationē tuā: ꝛ abominatio-
τοῖς. τοῦτο παρὰ πᾶσαν πορνείαν σου, καὶ τὰ βδελύγμα-
nes tuas: ꝛ nō es recordata diei infantie tue
τά σου, καὶ οὐκ ἐμνήσθης τῆς ἡμέρας τῆς νηπιότητός σου
qn̄ eras nuda: ꝛ ignominioſa: ꝛ mixta in ſan
ὅτε ἦσθα γυμνή, καὶ ἀσχημονοῦσα, καὶ πεφυρμένη ἐν τῷ αἵ-
guine tuo ꝛ vixiſti. ꝛ factū ē poſt oēs iniq̄tates
ματί σου καὶ ἔζησας. καὶ ἐγένετο μετὰ πάσας τὰς κακίας
tuas: ve ve tibi dicit adonai dn̄s. ꝛ edificaſti tibi
σου, οὐαὶ οὐαί σοι λέγει ἀδωναῒ κύριος. καὶ ᾠκοδόμησας σεαυ-
hītaculū fornicatiōis: ꝛ feciſti tibi ꝓſtitutionē i oī
τῇ οἴκημα πορνικόν, καὶ ἐποίησας σεαυτῇ ἔκθεμα ἐν πάσῃ
platea: ꝛ in p̄ncipio oīs vie edificaſti
πλατείᾳ, καὶ ἐπ' ἀρχῆς πάσης ὁδοῦ ᾠκοδόμησας τὰς
fornicatiōes tuas: ꝛ deſtruxiſti decorē tuū. ꝛ diuiſiſti
πορνείας σου, καὶ ἐλυμήνω τὸ κάλλος σου. καὶ διήγαγες τὰ
crura tua oī trāſeunti: ꝛ mltiplicaſti fornicationē
σκέλη σου παντὶ παρόδῳ, καὶ ἐπλήθυνας τὴν πορνείαν
tuā: ꝛ fornicata es ſup filios egypti vicinos
σου, καὶ ἐξεπόρνευσας ἐπὶ τοὺς υἱοὺς αἰγύπτου τοὺς ὁμοροῦν-
tibi magnaꝝ carniū. ꝛ multiplicit fornicata es
τάς σοι τοὺς μεγαλοσάρκους. καὶ πολλαχῶς ἐξεπόρνευσας
vt ad iracūdiā ꝓuocares me: ꝛ ecce extēdo manū meā ſup te:
τοῦ παροργίσαι με, καὶ ἰδοὺ ἐκτείνω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ σέ,
ꝛ auferā legitia tua: ꝛ tradam te in aīas odi-
καὶ ἐξαρῶ τὰ νόμιμά σου, καὶ παραδώσω σε εἰς ψυχὰς μι-
entiū te filias alienigenaꝝ q̄ declinauerūt a
σούντων σε θυγατέρας ἀλλοφύλων τὰς ἐκκλινούσας ἀπὸ
via tua. ipie egiſti: ꝛ fornicata es ſup filios aſ-
τῆς ὁδοῦ σου. ἠσέβησας, καὶ ἐξεπόρνευσας ἐπὶ τοὺς υἱοὺς ἀσ-
ſur: ꝛ neqꝫ ſic ſatiata es. ꝛ fornicata es ꝛ non
σούρ, καὶ οὐδ' οὕτως ἐπλήσθης. καὶ ἐξεπόρνευσας καὶ οὐκ
es repleta: ꝛ mltiplicaſti fornicatiōes tuas ad trā cha
ἐνεπλήσθης, καὶ ἐπλήθυνας τὰς πορνείας σου πρὸς γῆν χα-
naan: ꝛ ad chaldeos: ꝛ neqꝫ in his repleta
ναάν, καὶ εἰς τοὺς χαλδαίους, καὶ οὐδὲ ἐν τούτοις ἐνεπλή-
es. qd faciam cordi tuo dicit adonai dn̄s: cū fece
σθης. τί ποιήσω τῇ καρδίᾳ σου λέγει ἀδωναῒ κύριος, ἐν τῷ ποι-
ris tu hec oīa opa mulieris meretricis īpuden
ῆσαί σε ταῦτα πάντα ἔργα γυναικὸς πόρνης παρρησια-
tis: ꝛ fornicata es triplicit in filiabus tuis
ζομένης. καὶ ἐξεπόρνευσας τρισσῶς ἐν ταῖς θυγατράσιν σου
qn̄ edificaſti tu lupanar tuū ī p̄ncipio oīs vie:
ἐν τῷ οἰκοδομῆσαί σε τὸ πορνεῖόν σου ἐν ἀρχῇ πάσης ὁδοῦ,
ꝛ baſim tuā feciſti in oī platea: ꝛ nō
καὶ τὴν βάσιν σου ἐποίησας ἐν πάσῃ πλατείᾳ, καὶ οὐκ
fuiſti q̄ſi meretrix ꝯgregans mercedes: aut mulier adultera ſimilis
ἐγένου ὡς πόρνη συνάγουσα μισθώματα, ἡ γυνὴ ἡ μοιχωμένη ὁμοία
tibi a viro ſuo accipiens mercedes: ꝛ oībus
σοι ἡ παρὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς λαμβάνουσα μισθώματα, καὶ πᾶσιν
q̄ fornicabanť cū ea dans mercedes. ꝛ tu dedi-
τοῖς ἐκπορνεύουσιν αὐτὴν προσδιδοῦσα μισθώματα. καὶ σὺ προσ-
ſti mercedes cūctis amatoribꝰ tuis: ꝛ onerabas illos vt
έδωκας μισθώματα πᾶσι τοῖς ἐρασταῖς σου, καὶ ἐφόρτιζες αὐτοὺς τοῦ
venirēt ad te p circuitū in fornicatione tua. ꝛ factū ē in te per
ἔρχεσθαι πρὸς σὲ κυκλόθεν ἐν τῇ πορνείᾳ σου. καὶ ἐγένετο ἐν σοὶ δι-
uerſum p̄ter mulieres in fornicatiōe tua: ꝛ poſt te nō
εστραμμένον παρὰ τὰς γυναῖκας ἐν τῇ πορνείᾳ σου, καὶ μετὰ σὲ οὐ
fornicabunť: in eo .n. ꝙ das tu mercedes: ꝛ mercedes
πορνεύσουσιν, ἐν τῷ γὰρ προσδοῦναί σε μισθώματα, καὶ μισθώμα-
nō ſūt date tibi: factū ē in te ꝑuerſum. ꝓpterea meretrix au
τα μὴ δίδοσθαί σοι, γέγονεν ἐν σοὶ διεστραμμένον. διὰ τοῦτο πόρνη ἄκ-
di verbū dn̄i. hec dicit adonai dn̄s. qꝛ effudiſti es tuū
ουε λόγον κυρίου. τάδε λέγει ἀδωναῒ κύριος. ἀνθ' ὧν ἐξέχεας τὸν χαλκόν σου
ꝛ reuelabitur ignominia tua in fornicatiōe tua ad
καὶ ἀποκαλυφθήσεται ἡ αἰσχύνη σου ἐπὶ τῇ πορνείᾳ σου πρὸς τοὺς
amatores tuos: ꝛ in oēs cogitationes iniq̄tatū tuaꝝ:
ἐραστάς σου, καὶ εἰς πάντα τὰ ἐνθυμήματα τῶν ἀνομιῶν σου,

E

D

F

© Biblioteca Nacional de España

& in ſanguinib⁹ filioꝝ tuoꝝ q̃s dediſti eis. ideo
καὶ ἐν τοῖς αἵμασι τῶν τέκνων σου ὧν δέδωκας αὐτοῖς. διὰ
ecce ego ſup te cõgrego omnes amatores tuos i q̃b⁹
τοῦ ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ συνάγω πάντας τοὺς ἐραστάς σου ἐν οἷς
mixta es in eis: & oẽs q̃s dilexiſti cũ vniuerſis
ἐπεμίγης ἐν αὐτοῖς, καὶ πάντας οὓς ἠγάπησας σὺν πᾶσιν
E q̃s oderas. & ↄgregabo eos ſup te in circuitu. & reuela=
οἷς ἐμίσεις. καὶ συνάξω αὐτοὺς ἐπὶ σὲ κυκλόθεν. καὶ ἀποκα
labo malitias tuas ad eos: & videbũt cũctã
λύψω τὰς κακίας σου πρὸς αὐτούς, καὶ ὄψονται πᾶσαν τὴν
ignominiã tuã: & vlciſcar te vltione adulteraꝝ: &
αἰσχύνην σου, καὶ ἐκδικήσω σε ἐκδικήσει μοιχαλίδων, καὶ
effundentiũ ſanguinẽ. & ponã te in ſanguĩe furoꝛ & zeli:
ἐκχεουσῶν αἷμα. καὶ θήσω σε ἐν αἵματι θυμοῦ καὶ ζήλου,
& tradam te in manus eoꝝ: & ſuffodient
καὶ παραδώσω σε εἰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ κατασκάψουσιν
lupanar tuũ: & deſtruent baſim tuã: & nuda=
τὸ πορνεῖόν σου, καὶ καθελοῦσιν τὴν βάσιν σου, καὶ ἐκδύ
bunt te veſtimẽtis tuis: & tollent vaſa gl'iatio
σουσίν σε τὰ ἱμάτιά σου, καὶ λήψονται τὰ σκεύη τῆς καυχή
nis tue: & dimittent te nudã: & plenã ignominia: &
σεώς σου, καὶ ἀφήσουσίν σε γυμνήν, καὶ ἀσχημονοῦσαν, καὶ
D adducẽt ſup te turbas: & lapidabunt te in lapidib⁹: &
ἄξουσιν ἐπὶ σὲ ὄχλους, καὶ λιθοβολήσουσίν σε ἐν λίθοις, καὶ
iugulabunt te in gladijs ſuis: & ſuccen=
κατασφάξουσίν σε ἐν τοῖς ξίφεσιν αὐτῶν, καὶ ἐμπρήσου=
4.Re. dent domos tuas in igne: & facient in te vltiones
25.b. σιν τοὺς οἴκους σου ἐν πυρί, καὶ ποιήσουσιν ἐν σοὶ ἐκδικήσεις
coram mulierib⁹ multis. & auertam te a fornicatio
ἐνώπιον γυναικῶν πολλῶν. καὶ ἀποστρέψω σε ἀπὸ πορνεί
ne: & mercedes non dabis vltra: & dimittam
ας, καὶ μισθώματα οὐ μὴ προσδῷς οὐκ ἔτι, καὶ ἐπαφήσω
furorẽ meũ ſup te: & auferet zelus me⁹ a te: &
τὸν θυμόν μου ἐπὶ σέ, καὶ ἐξαρθήσεται ὁ ζῆλός μου ἐκ σοῦ, καὶ
requieſcam: & nõ ſollicit⁹ ero vltra: eoq̃d nõ es recordata
ἀναπαύσομαι, καὶ οὐ μὴ μεριμνήσω ἔτι, ἀνθ' ὧν οὐκ ἐμνήσθης
diei infantie tue & cõtriſtabas me in oib⁹
τὴν ἡμέραν τῆς νηπιότητός σου καὶ ἐλύπεις με ἐν πᾶσιν
his. & ecce ego vias tuas in caput tuũ dedi:
τούτοις. καὶ ἰδοὺ ἐγὼ τὰς ὁδούς σου εἰς κεφαλήν σου δέδωκα,
dicit adonai dñs. & ſic non feci ſcdm omnẽ
λέγει ἀδωναΐ κύριος. καὶ οὕτως οὐκ ἐποίησα κατὰ πᾶσαν
impietatẽ tuã ſup oibus iniq̃tatib⁹ tuis. hec
τὴν ἀσέβειάν σου ἐπὶ πάσαις ταῖς ἀνομίαις σου. ταῦτά
ſunt oia q̃cũq̃ dixerũt ↄ̃ te in parabola dicentes:
ἐστιν πάντα ὅσα εἶπον κατὰ σοῦ ἐν παραβολῇ λέγοντες,
ſicut mr̃: ſic & filia matris tue. tu es ei⁹ q̃ reli
καθὼς ἡ μήτηρ, οὕτως καὶ ἡ θυγάτηρ τῆς μητρός σου. σὺ εἶ τῆς ἀπω
quit viꝝ ſuum & filios ſuos: & ſoroꝛ
σαμένης τὸν ἄνδρα αὐτῆς καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ ἀδελφὴ
ſoroꝝ tuaꝝ q̃ reliquerunt viros ſuos &
τῶν ἀδελφῶν σου τῶν ἀπωσαμένων τοὺς ἄνδρας αὐτῶν καὶ
filios ſuos: mr̃ vr̃a cethea: & pr̃ vr̃ amoꝛ
τὰ τέκνα αὐτῶν, ἡ μήτηρ ὑμῶν χετταία, καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἀμορ
reus: ſoroꝛ tua ſenioꝛ ſamaria hec: &
ραῖος, ἡ ἀδελφή σου ἡ πρεσβυτέρα σαμάρεια αὐτή, καὶ αἱ
F filie eius q̃ habitãt a ſiniſtris tuis: & ſoroꝛ
θυγατέρες αὐτῆς αἱ κατοικοῦσαι ἐξ εὐωνύμων σου, καὶ ἡ ἀδελ
tua iunioꝛ q̃ habitat a dextris tuis: ſodoma &
φή σου ἡ νεωτέρα ἡ κατοικοῦσα ἐκ δεξιῶν σου, σόδομα καὶ
filie eius: & neq̃ ſic in vijs eoꝝ ambula
αἱ θυγατέρες αὐτῆς, καὶ οὐδ' ὧς ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν ἐπορεύ
ſti: neq̃ ſcdm iniq̃tates eoꝝ egiſti paulomin⁹:
θης, οὐδὲ κατὰ τὰς ἀνομίας αὐτῶν ἐποίησας κατὰ μικρόν,
& trãſgreſſa es eas in oibus vijs tuis: viuo
καὶ ὑπέρκεισαι αὐτὰς ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς σου, ζῶ
ego dicit adonai dñs. ſi fecit ſodoma ſoroꝛ
ἐγὼ λέγει ἀδωναΐ κύριος. εἰ ἐποίησεν σόδομα ἡ ἀδελ
tua ip̃a: & filie eius ſicut feci=
φή σου αὐτή, καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς ὃν τρόπον ἐποίη
ſti tu & filie tue. veruñtñ hec
σας σὺ καὶ αἱ θυγατέρες σου. πλὴν τοῦτο τὸ ꝏꝏ

in ſanguine filiorũ tuo=
rum quos dediſti eis: ꝏ
ecce ego congregabo
oẽs amatores tuos q̃b⁹
cõmixta es: & omnes
quos dilexiſti ꝏꝏꝏꝏ
cuꝫ vniuerſis quos ode
ras. Et congregabo eos
ſuper te vndiq̃: & nuda
bo ignominiã tuam ꝏꝏ
coram eis: & videbunt
oẽm turpitudinẽ tuam:
& iudicabo te iudicijs
adulterarũ effundentiũ
ſanguinẽ. Et dabo te in
ſanguinẽ furoris & zeli:
& dabo te in man⁹ eoꝝ.
Et deſtruẽt lupanar tuũ
& demolientur pſtibulũ
tuũ. Et denudabũt te ve
ſtimẽtis tuis: & auferent
vaſa decoris tui: & dere=
linquẽt te nudã plenãq̃
ignominia: & adducent
ſup te multitudinẽ. Et la
pidabũt te lapidib⁹ & tru
cidabunt te gladijs ſuis.
Et cõburẽt domos tuas
igni & facient in te iudi=
cia in oculis mulierum
plurimarũ. Et deſines
fornicari: & mercedes
vltra nõ dabis. Et reqe
ſcet ĩdignatio mea in te:
& auferetur zelus me⁹ a
te & quieſcã nec iraſcar
ampli⁹: eo q̃ nõ fueris
recordata dieꝝ adoleſcẽ
tie tue: & ꝓuocaſti me in
oib⁹ his. Quapꝓpter &
ego vias tuas in capite
tuo dedi: ait dominus
deus: & non feci iuxta
ſcelera tua in omnibus
abomĩatiõib⁹ tuis. Ecce
oĩs qui dicit vulgo ꝓuer
biũ: ĩ te aſſumet illud di
cẽs. Sicut mater: ita & fi=
lia eius. Filia mr̃is tue es
tu q̃ ꝓiecit virũ ſuũ &
filios ſuos & ſoror ſoroꝝ
tuarũ q̃ ꝓiecerunt viros
ſuos & filios ſuos. Ma=
ter vr̃a cethea: & pater vr̃
amoreus. Et ſoror tua
maior ſamaria ipſa & fi
lie eius q̃ habitãt ad ſini=
ſtram tuã. Soror aũt tua
minor te: que habitat
a dextris tuis ꝏꝏꝏꝏ
ſodoma & filie eius. Sed
nec in vijs eaꝝ ambulaſti
neq̃ ſm̃ ſcelera earum
feciſti. Pauxillũ minus
pene ſceleratiora feciſti
illis: in oibus vijs tuis.
Viuo ego dicit domin⁹
deus: quia non fecit ꝏ
ſodoma ſoror tua ipſa
& filie eius: ſicut ꝏꝏꝏ
feciſti tu & filie tue. Ec=
ce hec fuit ꝏꝏꝏꝏꝏ

וְכִדְמֵי בָנַיִךְ אֲשֶׁר נָתַתְּ לָהֶם׃ לָכֵן | נָתַן
הִנְנִי מְקַבֵּץ אֶת כָּל מְאַהֲבַיִךְ אֲשֶׁר | קָבַץ
עָרַבְתְּ עֲלֵיהֶם וְאֵת כָּל אֲשֶׁר אָהַבְתְּ
עַל כָּל אֲשֶׁר שָׂנֵאת וְקִבַּצְתִּי אֹתָם
עָלַיִךְ מִסָּבִיב וְגִלֵּיתִי עֶרְוָתֵךְ | סָבַב גָּלָה
אֲלֵיהֶם וְרָאוּ אֶת כָּל עֶרְוָתֵךְ׃ | עָרָה רָאָה
וּשְׁפַטְתִּיךְ מִשְׁפְּטֵי נֹאֲפוֹת וְשֹׁפְכֹת | שָׁפַט
דָּם וּנְתַתִּיךְ דַּם חֵמָה וְקִנְאָה׃ וְנָתַתִּי
אוֹתָךְ בְּיָדָם וְהָרְסוּ גַבֵּךְ וְנִתְּצוּ | אֵת
רָמֹתַיִךְ וְהִפְשִׁיטוּ אוֹתָךְ בְּגָדַיִךְ | רוּם פָּשַׁט
וְלָקְחוּ כְּלֵי תִפְאַרְתֵּךְ וְהִנִּיחוּךְ עֵירֹם | כָּלָה פָּאַר
וְעֶרְיָה׃ וְהֶעֱלוּ עָלַיִךְ קָהָל וְרָגְמוּ | נוּחַ עָרָה
אוֹתָךְ בָּאָבֶן וּבִתְּקוּךְ בְּחַרְבוֹתָם׃ | עָלָה
וְשָׂרְפוּ בָתַּיִךְ בָּאֵשׁ וְעָשׂוּ בָךְ שְׁפָטִים | בַּיִת עָשָׂה
לְעֵינֵי נָשִׁים רַבּוֹת וְהִשְׁבַּתִּיךְ | רָבַב שָׁבַת
מִזּוֹנָה וְגַם אֶתְנַן לֹא תִתְּנִי עוֹד׃ | זָנָה תָּנָה
וַהֲנִחֹתִי חֲמָתִי בָּךְ וְסָרָה קִנְאָתִי | נָתַן נוּחַ
מִמֵּךְ וְשָׁקַטְתִּי וְלֹא אֶכְעַס עוֹד׃ יַעַן | יָחַם סוּר
אֲשֶׁר לֹא זָכַרְתְּי אֶת יְמֵי נְעוּרַיִךְ | מִן כָּעַס
וַתִּרְגְּזִי לִי בְּכָל אֵלֶּה וְגַם אֲנִי הֵא | יוֹם נַעַר
דַּרְכֵּךְ בְּרֹאשׁ נָתַתִּי נְאֻם אֲדֹנָי | רָגַז
יְהוִה וְלֹא עָשִׂיתִי אֶת הַזִּמָּה עַל כָּל | עָשָׂה זָמַם
תּוֹעֲבֹתָיִךְ׃ הִנֵּה כָּל הַמֹּשֵׁל עָלַיִךְ | תָּעַב
יִמְשֹׁל לֵאמֹר כְּאִמָּה בִּתָּהּ׃ בַּת | מָשַׁל
אִמֵּךְ אַתְּ גֹּעֶלֶת אִישָׁהּ וּבָנֶיהָ וַאֲחוֹת | בָּנָה
אֲחוֹתֵךְ אַתְּ אֲשֶׁר גָּעֲלוּ אַנְשֵׁיהֶן
וּבְנֵיהֶן אִמְּכֶן חִתִּית וַאֲבִיכֶן אֱמֹרִי׃
וַאֲחוֹתֵךְ הַגְּדוֹלָה שֹׁמְרוֹן הִיא וּבְנוֹתֶיהָ | גָּדַל
הַיּוֹשֶׁבֶת עַל שְׂמֹאולֵךְ וַאֲחוֹתֵךְ | יָשַׁב שְׂמֹאל
הַקְּטַנָּה מִמֵּךְ הַיּוֹשֶׁבֶת מִימִינֵךְ | יָמַן
סְדֹם וּבְנוֹתֶיהָ׃ וְלֹא בְדַרְכֵיהֶן הָלַכְתְּ
וּבְתוֹעֲבוֹתֵיהֶן עָשִׂיתִי כִּמְעַט קָט | קוּט
וַתַּשְׁחִיתִי מֵהֵן בְּכָל דְּרָכָיִךְ׃ חַי | שָׁחַת
אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה אִם עָשְׂתָה
סְדֹם אֲחוֹתֵךְ הִיא וּבְנוֹתֶיהָ כַּאֲשֶׁר
עָשִׂית אַתְּ וּבְנוֹתָיִךְ׃ הִנֵּה זֶה הָיָה | בָּנָה

© Biblioteca Nacional de España

Pritiua.heb. Tex.heb.Ezechi.xvj. Trāſla.B.Hie. Trāſ.Gre.lxx.cū interp̄.lati.

עון סדם אחותך גאון שבעת לחם
ושלות השקט היה לה ולבנותיה ויד
עני ואביון לא החזיקה: ותגבהינה
ותעשינה תועבה לפני ואסיר
אתהן כאשר ראיתי: ושמרון כחצי
חטאתיך לא חטאה ותרבי את
תועבותיך מהנה ותצדקי את אחותך
בכל תועבותיך אשר עשיתי: גם את
שאי כלמתך אשר פללת לאחותך
בחטאתיך אשר התעבת מהן
תצדקנה ממך וגם את בושי ושאי
כלמתך בצדקתך אחיותך: ושבתי
את שביתהן את שבות סדם ובנותיה
ואת שבות שמרון ובנותיה ושבות
שביתיך בתוכהנה: למען תשאי
כלמתך ונכלמת מכל אשר עשית
בנחמך אתן: ואחותיך סדם ובנותיה
תשבן לקדמתן ושמרון ובנותיה
תשבן לקדמתן ואת ובנותיך
תשבינה לקדמתכן: ולוא היתה סדם
אחותך לשמועה בפיך ביום
גאוניך: בטרם תגלה רעתך כמו עת
חרפת בנות ארם וכל סביבותיה
בנות פלשתים השאטות אותך
מסביב: את זמתך ואת תועבותיך
את נשאתים נאם יהוה: כי כה אמר
אדני יהוה ועשית אותך כאשר
עשית אשר בזית אלה להפר
ברית: וזכרתי אני את בריתי אותך
בימי נעוריך והקימותי לך ברית
עולם: וזכרת את דרכיך ונכלמת
בקחתך את אחותיך הגדלות ממך
אל הקטנות ממך ונתתי אתהן לך
לבנות ולא מבריתך: והקימתי אני
את בריתי אתך וידעת כי אני
יהוה: למען תזכרי ובשת ולא יהיה

נאה
שלה שקט
ענה אבה
חזק גבה
עשה תעב
פנה סור
ראה חצה
רבה צדק
עשה
נשא
תעב
מן
שוב
שבה
נשא
כלם
שוב
היה
שמע פה
גאה גלה
רוע סבב
זמם תעב
עשה את
בזה פור
ברת
יום נער
קום עלם
לקח מן
נתן
בנה קום
זכר בוש
היה

iniqtas ſodome ſororis tue: ſupbia ſaturitas panis & abūdantia & ociū ipſius & filiarū eius: & manū egeno & paupi nō porrigebant: & eleuate ſunt & fecerūt abominationes corā me: & abſtuli eas ſicut vidiſti. Et ſamaria dimidium peccatorū tuorum non peccauit: ſed viciſti eas ſceleribus tuis & iuſtificaſti ſorores tuas in oībus abominatiōib9 tuis q̄s opata es. Ergo & tu porta cōfuſionē tuā que viciſti ſorores tuas peccatis tuis ſceleratius agens ab eis: iuſtificate ſunt eniꝫ a te. Ergo & tu confundere & porta ignominiā tuā q̄ iuſtificaſti ſorores tuas. Et cōuertā reſtituēs eas cōuerſione ſodomoꝝ cū filiabus ſuis: & cōuerſione ſamarie & filiaꝝ eius. Et cōuertam reuerſionē tuā in medio eaꝝ: vt portes ignominiā tuā: & cōfundaris in oīb9 q̄ feciſti conſolans eos. Et ſoror tua ſodoma & filie eius reuertētur ad antiqtatē ſuā: & ſamaria & filie ei9 reuertētur ad antiquitatem ſuā: & tu & filie tue reuertimini ad antiqtatē veſtrā. Non fuit aūt ſodoma ſoror tua audita i ore tuo in die ſupbie tue anteq̄ꝫ reuelaretur malicia tua ſicut hoc tp̄e in opprobriū filiarū ſyrie & cūctarū in circuitu tuo filiarū paleſtinarum que ambiūt te per gyrum. Scelus tuum & ignominiā tuam tu portaſti: ait domin9. Quia hec dicit dominus deus. Et faciā tibi ſicut deſpexiſti iuramentum vt irritum faceres pactum: & recordabor ego pacti mei tecum in dieb9 adoleſcētie tue: & ſuſcitabo tibi pactū ſempiternū. Et recordaberis viarū tuaꝝ & cōfunderis cum receperis ſorores tuas te maiores cum minorib9 tuis. Et dabo eas tibi in filias: ſed non ex pacto tuo & ſuſcitabo ego pactum meum tecum. Et ſcies quia ego dn̄s: vt recorderis & cōfundaris & non ſit

iniq̄tas ſodomoꝝ ſororis tue ſupbia: ꝛ in
ἀνόμημα σοδόμων τῆς ἀδελφῆς σου ἡ ὑπερηφανία, καὶ ἐν
ſaturitate panū. ꝛ i abūdātijs delitijs affluebāt ipa ꝛ
πλησμονῇ ἄρτων, καὶ ἐν εὐθηνίαις ἐσπατάλων αὐτὴ καὶ αἱ
filie eius. hoc fuit in ipa ꝛ filiabus
θυγατέρες αὐτῆς. τοῦτο ὑπῆρχεν ἐν αὐτῇ καὶ ταῖς θυγατρά-
eius: ꝛ manū paupis ꝛ egeni nō aſſumebant
σιν αὐτῆς, καὶ χεῖρα πτωχοῦ καὶ πένητος οὐκ ἀντελαμβά- Ben. 19.f.
ꝛ gl'iabantur: ꝛ fecerunt iniq̄tates i ↄſpe
νοντο καὶ ἐμεγαλαύχουν, καὶ ἐποίησαν ἀνομήματα ἐνώπι-
ctu meo: ꝛ abſtuli eas ſicut vider̄t. ꝛ ſamaria ſcd̄m
όν μου, καὶ ἐξῆρα αὐτὰς καθὼς εἶδον. καὶ σαμάρεια κατὰ τὰς
dimidia peccatoꝝ tuoꝝ nō peccauit: ꝛ m̄ltiplicaſti
ἡμίσεις τῶν ἁμαρτιῶν σου οὐχ ἥμαρτεν, καὶ ἐπλήθυνας
iniq̄tates tuas ſup eas: et iuſtificaſti ſorores
τὰς ἀνομίας σου ὑπὲρ αὐτάς. καὶ ἐδικαίωσας τὰς ἀδελφάς
tuas i oībus iniq̄tatib9 tuis q̄s feciſti. ꝛ tu ſu-
σου ἐν πάσαις ταῖς ἀνομίαις σου αἷς ἐποίησας. καὶ σὺ κό-
ſtine tormētū tuū in q̄ corrupiſti ſorores tuas in
μισαι τὴν βάσανόν σου ἐν ᾗ ἔφθειρας τὰς ἀδελφάς σου ἐν
peccatis tuis qb9 iniq̄ꝫ egiſti ſup eas: ꝛ iuſtifica-
ταῖς ἁμαρτίαις σου αἷς ἠνόμησας ὑπὲρ αὐτάς, καὶ ἐδικαίω-
ſti eas ſup te. ꝛ tu cōfundere ꝛ ſuſcipe
σας αὐτὰς ὑπὲρ σεαυτήν. καὶ σὺ αἰσχύνθητι καὶ λάβε τὴν
ignominiā tuā: eo q̄d iuſtificaueri tu ſorores tuas: ꝛ auer
ἀτιμίαν σου, ἐν τῷ δικαιῶσαί σε τὰς ἀδελφάς σου, καὶ ἀπο-
tam auerſiōes eaꝝ auerſionē ſodomoꝝ ꝛ
στρέψω τὰς ἀποστροφὰς αὐτῶν τὴν ἀποστροφὴν σοδόμων καὶ
filiaꝝ eius: ꝛ auertā auerſionē ſama
τῶν θυγατέρων αὐτῆς, καὶ ἀποστρέψω τὴν ἀποστροφὴν σαμα-
rie ꝛ filiaꝝ ſuaꝝ. ꝛ auertam auerſio-
ρείας καὶ τῶν θυγατέρων αὐτῆς. καὶ ἀποστρέψω τὴν ἀποστρο-
nē tuā in medio eaꝝ: vt portes tormētū tuū: ꝛ
φήν σου ἐν μέσῳ αὐτῶν, ὅπως κομίσῃ τὴν βάσανόν σου, καὶ
hebi ignomiā ex oībus q̄ feciſti cū tu ad iracūdiā ꝓuocares
ἀτιμωθήσῃ ἐκ πάντων ὧν ἐποίησας ἐν τῷ σε παροργίσαι
me. ꝛ ſoror tua ſodoma: ꝛ filie eius reſti-
με. καὶ ἡ ἀδελφή σου σόδομα, καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς ἀπο-
tuentur ſicut fuer̄t a p̄ncipio: ꝛ ſamaria: ꝛ
κατασταθήσονται καθὼς ἦσαν ἀπ' ἀρχῆς. καὶ σαμάρεια, καὶ
filie eius reſtituentur ſicut erāt a p̄ncipio
αἱ θυγατέρες αὐτῆς κατασταθήσονται καθὼς ἦσαν ἀπ' ἀρχῆς.
ꝛ tu ꝛ filie tue reſtituemini ſicut fuiſtis
καὶ σὺ καὶ αἱ θυγατέρες σου ἀποκατασταθήσεσθε καθὼς ἦτε
a p̄ncipio: ꝛ niſi fuiſſet ſodoma ſoror tua in auditū in
ἀπ' ἀρχῆς, καὶ εἰ μὴ ἦν σόδομα ἡ ἀδελφή σου εἰς ἀκοὴν ἐν τῷ
ore tuo in diebus ſuperbie tue anteq̄
στόματί σου ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ὑπερηφανίας σου πρὸ τοῦ
reuelarentur malitie tue: ſicut nūc opprobriū es
ἀποκαλυφθῆναι τὰς κακίας σου, ὃν τρόπον νῦν ὄνειδος εἶ
tu filiaꝝ ſyrie: ꝛ oīum q̄ in circuitu tuo: ꝛ fi-
σὺ θυγατέρων συρίας, καὶ πάντων τῶν κύκλῳ σου, καὶ θυ-
liaꝝ alienigenaꝝ circūdantiū te ꝑ gyꝝ iple-
γατέρων ἀλλοφύλων τῶν περιεχουσῶν σε κύκλῳ τὰς ἀσε-
tates tuas ꝛ iniq̄tates tuas tu porta ipas dicit dn̄s.
βείας σου καὶ τὰς ἀνομίας σου σὺ κόμισαι αὐτὰς λέγει κς.
hec dicit adonai dn̄s: ꝛ faciā in te ſicut feciſti
τάδε λέγει ἀδωναῒ κς, καὶ ποιήσω ἐν σοὶ καθὼς ἐποίησας
ſic deſpexiſti maledictionē vt p̄terires teſtamētū meū: ꝛ recor-
ὡς ἠτίμωσας τὴν ἀρὰν τοῦ παραβῆναι τὴν διαθήκην μου, καὶ μνησθή-
dabor ego teſtamēti mei q̄d tecum in dieb9 adoleſcētie tue:
σομαι ἐγὼ τῆς διαθήκης μου τῆς μετὰ σοῦ ἐν ἡμέραις νηπιότητός σου,
ꝛ ſuſcitabo tibi teſtamētū ſēpitnū. ꝛ recordaberis viaꝝ tuaꝝ:
καὶ ἀναστήσω σοι τὴν διαθήκην αἰώνιον. καὶ μνησθήσῃ τῶν ὁδῶν σου,
ꝛ deſpicieris cū receperis tu ſorores tuas ſe-
καὶ ἐξατιμωθήσῃ ἐν τῷ ἀναλαμβάνειν σε τὰς ἀδελφάς σου τὰς πρε-
niores te cū iunioꝛib9 te: ꝛ dabo eas tibi i edi-
σβυτέρας σου σὺν ταῖς νεωτέραις σου, καὶ δώσω αὐτὰς σοὶ εἰς οἰ-
ficationē ꝛ nō ex teſtamēto tuo. ꝛ ſuſcitabo ego teſtamētū meū te-
κοδομὴν καὶ οὐκ ἐκ διαθήκης σου. καὶ ἀναστήσω ἐγὼ τὴν διαθήκην μου με-
cum: ꝛ cognoſces q2 ego dn̄s vt recorderis ꝛ ↄfūdaris: ꝛ nō
τὰ σοῦ, καὶ ἐπιγνώσῃ ὅτι ἐγὼ κς ὅπως μνησθῇς καὶ αἰσχυνθῇς, καὶ μὴ

A

B

G

C

© Biblioteca Nacional de España

ſit tibi vltra apire os a facie ignominie
ἦ σοι ἔτι ἀνοῖξαι τὸ στόμα ἀπὸ προσώπου τῆς ἀτιμίας
tue: cũ ppicí⁹ fuero ego tibi iuxta oia q̃cũq̃ feci-
σου, ἐν τῷ ἐξιλάσκεσθαί με σοὶ κατὰ πάντα ὅσα ἐποί
ſti dicit adonai dñs.
ησας λέγει ἀδωναΐ κύριος.

Ca.17.

Et fact⁹ eſt ſmo dñi ad me dicẽs: fili hoïs: nar=
Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων, υἱὲ ἀνθρώπου, διή=
A ra narratione ⁊ dic parabolam ad domũ iſrl: ⁊ di
γησαι διήγημα καὶ εἰπὲ παραβολὴν ἐπὶ τὸν οἶκον ἰσραήλ, καὶ ἐ
ces. hec dicit adonai dñs: aq̃la magna magnaꝝ alaꝝ
ρεῖς. τάδε λέγει ἀδωναΐ κύριος, ὁ ἀετὸς ὁ μέγας ὁ μεγαλοπτέρυγος
longo mẽbroꝝ ductu plena vnguiũ: q̃ hꝫ ductũ
ὁ μακρὸς τῇ ἐκτάσει πλήρης ὀνύχων, ὃς ἔχει τὸ ἥγημα
intrãdi in libanũ: ⁊ tulit electas ce=
εἰσελθεῖν εἰς τὸν λίβανον, καὶ ἔλαβε τὰ ἐπίλεκτα τῆς κέ=
dri ſũmitates teneritudinis amouit: attulit eas
δρου τὰ ἄκρα τῆς ἁπαλότητος ἀπεκνισεν, ἤνεγκεν αὐτὰ
in trã chanaã in ciuitatẽ muratam poſuit illas. ⁊
εἰς γῆν χαναὰν εἰς πόλιν τετειχισμένην ἔθετο αὐτά. καὶ
tulit de ſemine tre: ⁊ dedit illud in
ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῆς γῆς, καὶ ἔδωκεν αὐτὸ εἰς τὸ
campo ſemiabili vt accipet radicationẽ plãta i aqua multa
πεδίον σπόριμον λαβεῖν ῥίζωσιν φυτὸν ἐν ὕδατι πολλῷ
vt reſpiceretur poſuit illud ⁊ ortum eſt ⁊ factũ eſt in
B ἐπιβλεπόμενον ἔταξεν αὐτὸ καὶ ἀνέτειλεν καὶ ἐγένετο εἰς
vitem infirmã ⁊ puaꝫ magnitudie vt appare=
ἄμπελον ἀσθενοῦσαν καὶ μικρὰν τῷ μεγέθει τοῦ ἐπιφαίνε=
ret ſarmẽta eius ſup eam: ⁊ radices ei⁹ ſubter
σθαι τὰ κλήματα αὐτῆς ἐπ᾽ αὐτήν, καὶ αἱ ῥίζαι αὐτῆς ὑποκά
illã erãt. ⁊ factũ ē in viteꝫ ⁊ fecit ppa=
τω αὐτῆς ἦσαν. καὶ ἐγένετο εἰς ἄμπελον καὶ ἐποίησεν ἀπο
gines: ⁊ extendit ramos ſuos. ⁊ facta ē aq̃
φυάδας, καὶ ἐξέτεινεν τὴν ἀναδενδράδα αὐτῆς. καὶ ἐγένετο ἀε
la altera grãdis magnaꝝ alaꝝ: ⁊ multis vnguib⁹: ⁊
τὸς ἕτερος μέγας μεγαλοπτέρυγος, καὶ πολλοῖς ὄνυξιν, καὶ
ecce vitis hec implicata ad eam ⁊ radices
ἰδοὺ ἡ ἄμπελος αὕτη περιπλεκομένη ἐπ᾽ αὐτὸν καὶ αἱ ῥίζαι
G eius ad illã: ⁊ ramos ſuos extendit ei
αὐτῆς ἐπ᾽ αὐτόν, καὶ τὰ κλήματα αὐτῆς ἐξαπέστειλεν αὐτῷ
vt potaret eã cũ gleba a plãtatiõe ſua:
τοῦ ποτίσαι αὐτὴν σὺν τῷ βώλῳ ἀπὸ τῆς φυτείας αὐτῆς,
in cãpo bono ſup aq̃ multa iſta ĩpinguaṫ vt face
εἰς πεδίον καλὸν ἐφ᾽ ὕδατι πολλῷ αὕτη πιαίνεται τοῦ ποι
ret germina: ⁊ ferret fructũ vt eſſet in vitẽ grã
ῆσαι βλαστούς, καὶ φέρειν καρπὸν τοῦ εἶναι εἰς ἄμπελον με
dem. ppterea dic: hec dicit adonai dñs ſi dirige=
γάλην. διὰ τοῦτο εἰπέ, τάδε λέγει ἀδωναΐ κύριος, εἰ κατευ=
tur nõne radices teneritudinis ⁊ fructus illi⁹ cõpu
C θυνεῖ; οὐχὶ αἱ ῥίζαι τῆς ἁπαλότητος καὶ ὁ καρπὸς αὐτῆς σα=
treſcet: ⁊ areſcent oia q̃ poriuntur ex ea
πήσεται, καὶ ξηρανθήσεται πάντα τὰ προανατέλλοντα αὐ
⁊ nõ in brachio magno: neq̧ in pplo multo vt e=
τῆς, καὶ οὐκ ἐν βραχίονι μεγάλῳ, οὐδὲ ἐν λαῷ πολλῷ τοῦ ἐκ
uellat eam ex radicib⁹ ei⁹: ⁊ ecce ĩpinguaṫ. nũqd di
σπάσαι αὐτὴν ἐκ ῥιζῶν αὐτῆς, καὶ ἰδοὺ πιαίνεται. μὴ κα=
rigeṫ? nõne cũ cõtigerit eã vent⁹ vrens exſic=
τευθυνεῖ; οὐχὶ ἐν τῷ ἅψασθαι αὐτῆς ἄνεμον τὸν καύσωνα ξηραν
cabiṫ ariditate: cũ gleba germis ſui areſ=
θήσεται ξηρασίᾳ; σὺν τῷ βώλῳ τῆς ἀνατολῆς αὐτῆς ξηρανθή
cet. ⁊ factũ ē verbũ dñi ad me dicẽs: dic iã ad
σεται. καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων, εἰπὸν δὴ πρὸς
domũ exaſperantem: nõ ſcitis qd ſunt iſta?
τὸν οἶκον τὸν παραπικραίνοντα, οὐκ ἐπίστασθε τί ἐστιν ταῦ
dic eis: ecce venit rex babylonis
τα; εἰπὸν αὐτοῖς, ἰδοὺ ἔρχεται βασιλεὺς βαβυλῶνος
ſup hieruſalem ⁊ aſſumet regem eius: ⁊
ἐπὶ ἱερουσαλὴμ καὶ λήψεται τὸν βασιλέα αὐτῆς, καὶ
pncipes eius: ⁊ adducet eos ad ſemetipꝫ in
τοὺς ἄρχοντας αὐτῆς, καὶ ἄξει αὐτοὺς πρὸς ἑαυτὸν εἰς
babylonẽ: ⁊ tollet de ſemine
βαβυλῶνα, καὶ λήψεται ἐκ τοῦ σπέρματος ꝏꝏꝏꝏ

tibi vltra apire os pre
confuſione tua: ꝏꝏꝏꝏ
cum placatus tibi fuero
in omnibus que feciſti:
ait dominus deus. 17.

Et factus eſt ſermo
dñi ad me dicens.
Fili hoïs: ppone enig=
ma & narra parabolã ad
domum iſrael & dices.
Hec dicit dominus ꝏ
deus. Aquila grandis
magnarũ alarum ꝏꝏ
longo membrorum du
ctu plena plumis & ꝏ
varietate: venit ad liba
num: & tulit ꝏꝏꝏꝏ
medullam cedri. Sũmi=
tatem frondium eius ꝏ
auulſit & trãſportauit eã
in terrã chanaã: in vrbe
negociatorũ poſuit illã.
Et tulit de ſemine terre
& poſuit illud in terra p
ſemine: vt firmaret radi=
cem ſup aq̃s multas. In
ſupficie poſuit illud. Cũ
q̧ germinaſſet creuit in
vineã latiorẽ: hũili ſtatu
ra: reſpicientibus ramis
eius ad eã: & radices eius
ſub illa erant. Facta eſt
ergo vinea: & fructifica=
uit in palmites: & emiſit
ppagines. Et facta ē aq
la altera grãdis: magnis
alis: multiſq̧ plumis.
Et ecce vinea iſta quaſi
mittẽs radices ſuas ad eã:
palmites ſuos extendit
ad illã vt irrigaret eã de
areolis germinis ſui. In
terra bona ſup aquas
multas plantata eſt vt
faciat frondes & portet
fructum: vt ſit in vineã
grandem. Dic. Hec ꝏ
dicit dñs deus. Ergo ne
proſperabitur? Nonne
radices eius euellet: &
fructus eius diſtringet:
& ſiccabit oẽs palmites
germinis eius & areſcet:
& nõ in brachio gran=
di neq̧ in populo multo
vt euelleret eã radicitus.
Ecce plantata eſt: ꝏꝏ
ergo ne proſperabitur?
Nõne cũ tetigerit eam
ventus vrens ſiccabitur?
in areis germĩs ſui ꝏꝏ
areſcet. Et factũ eſt ver
bũ dñi ad me dicens. ꝏ
Dic ad domũ exaſperã=
tem. Neſcitis quid iſta
ſignificẽt? dic. Ecce veni
et rex babylonis in hie
ruſalẽ: & aſſumet regẽ
& prĩcipes ei⁹ & adducet
eos ad ſemetipm in baby
lonẽ: & tollet de ſemine

לָךְ עוֹד פִּתְחוֹן פֶּה מִפְּנֵי כְּלִמָּתֵךְ פנה
בְּכַפְּרִי לָךְ לְכָל אֲשֶׁר עָשִׂית נְאֻם עשה
אֲדֹנָי יְהוִה׃
וַיְהִי דְבַר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן אָדָם Cap. xvij
חוּד חִידָה וּמְשֹׁל מָשָׁל אֶל בֵּית
יִשְׂרָאֵל׃ וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
יְהוִה הַנֶּשֶׁר הַגָּדוֹל גְּדוֹל הַכְּנָפַיִם גדל
אֶרֶךְ הָאֵבֶר מָלֵא הַנּוֹצָה אֲשֶׁר לוֹ
הָרִקְמָה בָּא אֶל הַלְּבָנוֹן וַיִּקַּח אֶת בוא לקח
צַמֶּרֶת הָאָרֶז׃ אֵת רֹאשׁ יְנִיקוֹתָיו ינק
קָטָף וַיְבִיאֵהוּ אֶל אֶרֶץ כְּנַעַן בְּעִיר בוא
רֹכְלִים שָׂמוֹ׃ וַיִּקַּח מִזֶּרַע הָאָרֶץ שום
וַיִּתְּנֵהוּ בִּשְׂדֵה זָרַע קָח עַל מַיִם נתן
רַבִּים צַפְצָפָה שָׂמוֹ׃ וַיִּצְמַח וַיְהִי רבב צמח
לְגֶפֶן סֹרַחַת שִׁפְלַת קוֹמָה לִפְנוֹת היה פנה
דָּלִיּוֹתָיו אֵלָיו וְשָׁרָשָׁיו תַּחְתָּיו יִהְיוּ דלה
וַתְּהִי לְגֶפֶן וַתַּעַשׂ בַּדִּים וַתְּשַׁלַּח עשה בדד
פֹּארוֹת׃ וַיְהִי נֶשֶׁר אֶחָד גָּדוֹל גְּדוֹל שלח
כְּנָפַיִם וְרַב נוֹצָה וְהִנֵּה הַגֶּפֶן הַזֹּאת גדל
כָּפְנָה שָׁרָשֶׁיהָ עָלָיו וְדָלִיּוֹתָיו
שִׁלְחָה לּוֹ לְהַשְׁקוֹת אוֹתָהּ מֵעֲרֻגוֹת שקה את
מַטָּעָהּ׃ אֶל שָׂדֶה טּוֹב אֶל מַיִם רַבִּים נטע רבב
הִיא שְׁתוּלָה לַעֲשׂוֹת עָנָף וְלָשֵׂאת שתל עשה
פֶּרִי לִהְיוֹת לְגֶפֶן אַדָּרֶת׃ אֱמֹר כֹּה נשא היה
אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה תִּצְלָח הֲלוֹא אֶת צלח
שָׁרָשֶׁיהָ יְנַתֵּק וְאֶת פִּרְיָהּ יְקוֹסֵס נתק פרה
וְיָבֵשׁ כָּל טַרְפֵּי צִמְחָהּ תִּיבַשׁ וְלֹא קסס
בִזְרוֹעַ גְּדוֹלָה וּבְעַם רָב לְמַשְׂאוֹת יבש
אוֹתָהּ מִשָּׁרָשֶׁיהָ׃ וְהִנֵּה שְׁתוּלָה גדל נשא
הֲתִצְלָח הֲלֹא כְגַעַת בָּהּ רוּחַ הַקָּדִים נגע קדם
תִּיבַשׁ יָבֹשׁ עַל עֲרֻגֹת צִמְחָהּ
תִּיבָשׁ׃ וַיְהִי דְבַר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ היה
אֱמָר נָא לְבֵית הַמֶּרִי הֲלֹא יְדַעְתֶּם מרה
מָה אֵלֶּה אֱמֹר הִנֵּה בָא מֶלֶךְ בָּבֶל בוא
יְרוּשָׁלִַם וַיִּקַּח אֶת מַלְכָּהּ וְאֶת שָׂרֶיהָ לקח שור
וַיָּבֵא אוֹתָם אֵלָיו בָּבֶלָה׃ וַיִּקַּח מִזֶּרַע בוא

© Biblioteca Nacional de España

Pritiua.heb.	Tex.he.Ezechi.xvij.	Trāſl.B.Hie.	Trāſ.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

Tex.he.Ezechi.xvij.

מלך כרת — המלוכה ויכרת אתו ברית ויבא
ברת — אתו באלה ואת אילי הארץ לקח
היה — להיות ממלכה שפלה לבלתי
נשא — התנשא לשמר את בריתו לעמדה
מרד לאך — וימרד בו לשלח מלאכיו מצרים
נתן צלח — לתת לו סוסים ועם רב היצלח
מלט פור — הימלט העשה אלה והפר ברית
ונמלט חי אני נאם אדני יהוה
קום — אם לא במקום המלך הממליך
אתו אשר בזה את אלתו ואשר
הפר את בריתו אתו בתוך בבל
מות גדל — ימות ולא בחיל גדול ובקהל רב
עשה לחם — יעשה אתו פרעה במלחמה בשפך
סלל בנה — סוללה ובבנות דיק להכרית
כרת רבב — נפשות רבות ובזה אלה להפר
ברית והנה נתן ידו וכל אלה עשה
לא ימלט לכן כה אמר אדני יהוה
חי אני אם לא אלתי אשר בזה
פור נתן — ובריתי אשר הפיר ונתתיו בראשו
תפש — ופרשתי עליו רשתי ונתפש
בוא — במצודתי והביאותיהו בבלה
שפט — ונשפטתי אתו שם מעלו אשר מעל
ברח — בי ואת כל מברחו בכל אגפיו
נפל שאר — בחרב יפלו והנשארים לכל רוח
פרש — יפרשו וידעתם כי אני יהוה דברתי
כה אמר אדני יהוה ולקחתי אני
רום — מצמרת הארז הרמה ונתתי מראש
רכך קטף — ינקותיו רך אקטף ושתלתי אני על
תלל רום — הר גבה ותלול בהר מרום ישראל
שתל פרה — אשתלנו ונשא ענף ועשה פרי והיה
אדר צפר — לארז אדיר ושכנו תחתיו כל צפור
דלה שכן — כל כנף בצל דליותיו תשכנה וידעו
שפל — כל עצי השדה כי אני יהוה השפלתי
יבש — עץ גבה הגבהתי עץ שפל
לוח פרח — הובשתי עץ לח והפרחתי עץ יבש
עשה — אני יהוה דברתי ועשיתי

Trāſl.B.Hie.

regni: ferietq; cū eo fedus & ab eo accipiet iuſiurandum. Sed & fortes terre tollet: vt ſit regnum humile & non eleuetur: ſed cuſtodiat pactū ei9 & ſeruet illud. Qui recedens ab eo miſit nuncios ad egyptum vt daret ſibi equos & populū multū. Nunqd proſperabitur vel cōſequetur ſalutē qui fecit hec? Et q diſſoluit pactum nunqd effugiet? Viuo ego dicit dominus deus: qm̄ in loco regis qui cōſtituit eum regem: cuius fecit irritum iuramentum & ſoluit pactū qd̄ habebat cū eo ī medio babylōis morietur. Et nō in exercitu grandi neq; in pplo multo faciet cōtra eum pharao preliū in iactu aggeris: & in extructione vallorū: vt interficiat aīas multas. Spreuerat enī iuramētū vt ſolueret fedus: & ecce dedit manū ſuā & cū oīa hec fecerit nō effugiet. Propterea hec dicit dn̄s deus. Viuo ego: quoniā iuramentum quod ſpreuit & fedus qd̄ preuaricatus eſt ponā in caput eius. Et expandā ſup eū rete meū: & cōprehendetur in ſagena mea & adducā eum in babylonem & iudicabo eum ibi preuaricatiōe qua deſpexit me: & oēs pfugi eius cū vniuerſo agmine ſuo gladio cadent. Reſidui autem in omnē ventum diſpergentur: & ſcietis quia ego dn̄s locut9 ſū. Hec dicit domin9 deus. Et ſumam ego de medulla cedri ſublimis: & ponam de vertice ramorū eius tenerū: diſtringā & plantabo ſup montē excelſum & eminentē. In mōte ſublimi iſrael plantabo illud: & erūpet in germē & faciet fructū & erit in cedrum magnā. Et hītabūt ſub ea oēs volucres & vniuerſum volatile ſub vmbra frondiū eius nidificabit. Et ſciēt oīa ligna regionis: qa ego dn̄s hūiliaui lignū ſublime: & exaltaui lignū hūile: & ſiccaui lignū viride & frōdere feci lignū aridū. Ego dn̄s locutus ſum & feci. 18.

Trāſ.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

regni: et diſponet ad eum fedus: et indu
τῆς βασιλείας, καὶ διαθήσεται πρὸς αὐτὸν διαθήκην, καὶ εἰσά
cet eū ī maledictionē: et duces terre tollet: vt ſit
ξει αὐτὸν ἐν ἀρᾷ, καὶ τοὺς ἡγουμένους τῆς γῆς λήψεται, τοῦ γενέ
in regem infirmū et oīno non eleuetur: ſed
σθαι εἰς βασιλείαν ἀσθενῆ τὸ καθόλου μὴ ἐπαίρεσθαι, ἀλλὰ
vt cuſtodiat teſtamētū ei9 et ſtatuat illud: et recedet
φυλάσσειν τὴν διαθήκην αὐτοῦ καὶ ἱστᾶν αὐτήν, καὶ ἀποστήσε
ab eo vt mittam nuncios in egyptum vt
ται ἀπ᾽ αὐτοῦ τοῦ ἐξαποστέλλειν ἀγγέλους εἰς Αἴγυπτον τοῦ
det illi equos et pplm̄ mltū. ſi dirigetur ſi ſal
δοῦναι αὐτῷ ἵππους καὶ λαὸν πολύν. εἰ κατευθυνεῖ; εἰ δια
uabitur faciēs ɔtraria et tranſgrediēs teſtamētū ſi ef
σωθήσεται ὁ ποιῶν ἐναντία καὶ παραβαίνων διαθήκην; εἰ ἐκ
fugiet. viuo ego dicit adonai dn̄s: ſi nō in loco re
φεύξεται; ζῶ ἐγώ, λέγει Ἀδωναῒ κύριος, ἐὰν μὴ ἐν τῷ τόπῳ τοῦ βα
gis q cōſtituit regem eū q ihonorauit maledictionē meā:
σιλέως τοῦ βασιλεύσαντος αὐτόν, ὃς ἠτίμωσεν τὴν ἀράν μου,
et trāſgreſſ9 ē teſtamētū meū cū eo: in medio babylonis
καὶ παρέβη τὴν διαθήκην μου μετ᾽ αὐτοῦ, ἐν μέσῳ Βαβυλῶνος
morietur: et nō in exercitu magno neq; in turba mul
τελευτήσει, καὶ οὐκ ἐν δυνάμει μεγάλῃ οὐδὲ ἐν ὄχλῳ πολ
ta. faciet aūt ɔ̄ eū pharao pliū in iactu aggeris
λῷ. ποιήσει δὲ πρὸς αὐτὸν Φαραὼ πόλεμον ἐν χαρακοβολίᾳ
et in extructiōe valloꝝ vt auferat aīas multas: et
καὶ ἐν οἰκοδομῇ βελοστάσεων τοῦ ἐξᾶραι ψυχὰς πολλάς, καὶ
ihonorauit iuramētū vt trāgrederet fedus. et ecce de
ἠτίμησεν ὁρκωμοσίαν τοῦ παραβῆναι διαθήκην. καὶ ἰδοὺ δέ
dit manū eius: et oīa hec fecit ipī nō
δωκε τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ πάντα ταῦτα ἐποίησεν αὐτῷ, μὴ
ſaluabit: ppt̄ea dic: hec dicit adonai dn̄s: viuo ego ſi
σωθήσεται, διὰ τοῦτο εἰπέ, τάδε λέγει Ἀδωναῒ κύριος, ζῶ ἐγὼ ἐὰν
iuramentū meū qḋ ihonorauit: et fedus meū
τὴν ὁρκωμοσίαν μου ἣν ἠτίμωσεν, καὶ τὴν διαθήκην μου
qḋ trāſgreſſ9 ē: et dabo illud in caput eius: et exten
ἣν παρέβη, καὶ δώσω αὐτὴν εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐκπε
dam ſup eū rete meū: et capietur in ſage
τάσω ἐπ᾽ αὐτὸν τὸ δίκτυόν μου, καὶ ἁλώσεται ἐν τῇ περιο
na eius: et adducā eū in babylonē: et iudicabor
χῇ αὐτοῦ, καὶ ἄξω αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ διακριθήσο
cū eo illic de iniqtate ei9 q̄ iniq egit in me
μαι μετ᾽ αὐτοῦ ἐκεῖ περὶ τῆς ἀδικίας αὐτοῦ ἧς ἠδίκησεν ἐν ἐμοὶ
in oībus pfugis eius: et oēs electi e
ἐν πάσαις ταῖς φυγάσιν αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἐκλεκτοὶ αὐ
i9 cū oībus aciebus ei9: in gladio ca
τοῦ σὺν πάσαις ταῖς παρατάξεσιν αὐτοῦ, ἐν ῥομφαίᾳ πε
dent. et oēs reſiduos eoꝝ in oēm
σοῦνται. καὶ πάντας τοὺς καταλοίπους αὐτῶν εἰς πάντα
ventū diſpergā: et ſcietis q2 ego dn̄s locut9
ἄνεμον διασπερῶ, καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ κύριος λελά
ſum. q2 hec dicit adonai dn̄s: et aſſumā ego de ele
ληκα. ὅτι τάδε λέγει Ἀδωναῒ κύριος, καὶ λήψομαι ἐγὼ ἐκ τῶν ἐπι
ctis cedri de vertice. et dabo de capite ra
λέκτων τῆς κέδρου ἐκ κορυφῆς. καὶ δώσω ἀπὸ κεφαλῆς πα
moꝝ eius de corde verticis eius auferā: et
ραφυάδων αὐτῆς ἐκ καρδίας κορυφῆς αὐτῆς ἀποκνιῶ, καὶ
plantabo ſup mōtē excelſū. et ſuſpendā illud ī mōte
καταφυτεύσω ἐπ᾽ ὄρους ὑψηλοῦ. καὶ κρεμάσω αὐτὸ ἐν ὄρει
ſublimi iſrl: et plantabo illud et emittet germē et faci
μετεώρῳ Ἰσραήλ, καὶ καταφυτεύσω αὐτὸ καὶ ἐξοίσει βλαστὸν καὶ ποιή
et fructū et erit in cedrū magnā: et requieſcet ſub
σει καρπὸν καὶ ἔσται εἰς κέδρον μεγάλην, καὶ ἀναπαύσεται ὑπο
ea oīs auis et oē volatile ſub vmbra ramoꝝ
κάτω αὐτοῦ πᾶν ὄρνεον καὶ πᾶν πετεινὸν ὑπὸ τὴν σκιὰν τῶν κλάδων
ei9 requieſcet. et rami ei9 reſtituentur: et
αὐτοῦ ἀναπαύσεται. καὶ τὰ κλήματα αὐτοῦ ἀποκατασταθήσεται, καὶ
ſcient oīa ligna campi: q2 ego dn̄s humilians lignū
γνώσονται πάντα τὰ ξύλα τοῦ πεδίου, ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ ταπεινῶν ξύλον
excelſu3: et exaltās lignū humile: et arefaciēs lignū viride: et ger
ὑψηλόν, καὶ ὑψῶν ξύλον ταπεινόν, καὶ ξηραίνων ξύλον χλωρόν, καὶ ἀνα
minare faciēs lignū aridū: ego dn̄s locut9 ſum et faciam.
θάλλων ξύλον ξηρόν, ἐγὼ κύριος λελάληκα καὶ ποιήσω. Ca.18.

© Biblioteca Nacional de España

Et fact⁹ eſt ſermo domini ad me
dicens. Quid eſt ꝙ inter
vos parabolā vertitis in
prouerbium iſtud in
terra iſrael
dicētes. Patres comede
runt vuā aceruā & dētes
filiorum obſtupeſcunt.
Viuo ego dicit domin⁹
deus ſi erit vltra vobis
parabola hec ī puerbiū
in iſrael. Ecce omnes
anime mee ſunt. vt ani
ma patris:
ita & anima filii mea eſt.
Anima que peccauerit
ipſa morietur. Et vir ſi
fuerit iuſtus
& fecerit iudicium & iu
ſticiam: in montibus
non comederit: & ocu
los ſuos nō leuauerit ad
idola domus iſrael: &
vxorem proximi ſui nō
violauerit: & ad mulie
rem mēſtruatā nō acceſ
ſerit. Et hoīem nō cōtri
ſtauerit: pignus debito
ri reddiderit: per vim ni
hil rapuerit: panē ſuū eſu
rienti dederit: & nudum
operuerit veſtimēto: ad
vſurā nō cōmodauerit:
& amplius nō acceperit:
ab iniqtate auerterit ma
num ſuā: & iudiciū verū
fecerit iter virū & virū:
& in pceptis meis ambu
lauerit & iudicia mea cu
ſtodierit vt faciat veritatē
hic iuſtus eſt. Vita vi
uet: ait dñs deus. Quod
ſi genuerit filiū latronē
effundentē ſanguinē: &
fecerit vnum de iſtis &
hec quidē omnia non
facientē: ſed in mōtibus
comedentē & vxorē p
ximi ſui polluētē. egenū
& pauperē cōtriſtantem
rapiētē rapinas: pign⁹
non reddentē: & ad ido
la leuantem
oculos ſuos: abomiatio
nē facietem: ad vſurā dā
tem & ampli⁹ accipientē
nunqd viuet? Non viuet
cū vniuerſa hec deteſtā
da fecerit: morte morie
tur. Sanguis eius in ipſo
erit. Quod ſi genue
rit filiū qui vidēs omia
peccata pris ſui q̄ fecit:
timuerit & non fecerit
ſimile eis: ſup montes
non comederit: & ocu
los ſuos non leuauerit
ad idola domus iſrael:
& vxorem proximi ſui

A
Et fact⁹ eſt ſmo dñi ad me dicēs: fili homi
Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων, υἱὲ ἀνθρώ
nis q̄ vobis parabola hec in tra iſrael.
που τίς ὑμῖν ἡ παραβολὴ αὕτη ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ ἰσραήλ.
Hiere. 31.c. dicentes: patres cōederūt vuā acerbā ꝛ dentes
λέγοντες, οἱ πατέρες ἔφαγον ὄμφακα καὶ οἱ ὀδόντες τῶν
filiorum obſtupuerūt: viuo ego dicit adonai dñs: ſi fuerit
τέκνων ἐμωδίασαν, ζῶ ἐγὼ λέγει ἀδωναῒ κύριος, ἐὰν γένηται
vltra dicta parabola hec in iſrael: qꝛ oēs
ἔτι λεγομένη ἡ παραβολὴ αὕτη ἐν τῷ ἰσραήλ, ὅτι πᾶσαι
aīe mee ſunt. quēadmodū aīa pris: ſic
αἱ ψυχαὶ ἐμαί εἰσιν. ὃν τρόπον ἡ ψυχὴ τοῦ πατρός, οὕτως
ꝛ aīa filij mee ſunt: ꝛ aīa q̄ peccat:
καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ υἱοῦ ἐμαί εἰσιν, καὶ ἡ ψυχὴ ἡ ἁμαρτάνουσα,
ipſa morietur. at homo q̄ erit iuſtus faciēs iudi
αὕτη ἀποθανεῖται. ὁ δὲ ἄνθρωπος ὃς ἔσται δίκαιος ὁ ποιῶν κρί
ciū ꝛ iuſticiam ſup mōtes nō comedet: ꝛ ocu
μα καὶ δικαιοσύνην ἐπὶ τῶν ὀρέων οὐ φάγεται, καὶ τοὺς ὀφ
E
los ſuos nō leuabit ad cogitationes dom⁹ iſra
θαλμοὺς αὐτοῦ οὐ μὴ ἐπάρῃ πρὸς τὰ ἐνθυμήματα οἴκου ἰσρα
el: ꝛ vxorem primi ſui nō cōtamiabit: ꝛ ad
ήλ, καὶ τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ οὐ μὴ μιάνῃ, καὶ πρὸς
mulierē in mēſtruis exñtē nō accedet. ꝛ hoīem nō
γυναῖκα ἐν ἀφέδρῳ οὖσαν οὐ προσεγγιεῖ. καὶ ἄνθρωπον οὐ
opprimet: ꝛ pignū debitoris red
μὴ καταδυναστεύσῃ, καὶ ἐνεχυρασμὸν ὀφείλοντος ἀποδώ
det: ꝛ rapinā nō rapiet. panē ſuū eſurien
σει, καὶ ἅρπαγμα οὐχ ἁρπᾶται. τὸν ἄρτον αὐτοῦ πεινῶν
B
ti dabit: ꝛ nudū operiet veſtimēto: argentū ſu
τι δώσει, καὶ γυμνὸν περιβαλεῖ ἱμάτιον, τὸ ἀργύριον αὐ
um ad vſurā nō dabit: ꝛ ſupabūdātiā nō accipiet:
τοῦ ἐπὶ τόκῳ οὐ δώσει, καὶ πλεονασμὸν οὐ λήψεται,
ab iniqtate auertet manū ſuam: ꝛ iudiciū iu
ἀπὸ ἀδικίας ἀποστρέψει τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ κρίμα δί
ſtum faciet inter virum ꝛ pximum eius:
καιον ποιήσει ἀναμέσον ἀνδρὸς καὶ τοῦ πλησίον αὐτοῦ,
F
ꝛ in preceptis meis ābulauit: ꝛ iu
καὶ ἐν τοῖς προστάγμασί μου πεπόρευται, καὶ τὰ δι
ſtificatiōes meas cuſtodiuit vt faceret eas: iuſtus
καιώματά μου πεφύλακται τοῦ ποιῆσαι αὐτά, δίκαι
hic eſt: vita viuet dicit adonai dñs. ꝛ ſi ge
ος οὗτός ἐστι, ζωῇ ζήσεται λέγει ἀδωναῒ κύριος. καὶ ἐὰν γεν
nuerit filiū peſtilētē effūdētē ſāguinē ꝛ facientē peccata:
νήσῃ υἱὸν λοιμὸν ἐκχέοντα αἷμα καὶ ποιοῦντα ἁμαρτήμα
in via pris ſui iuſti nō ambula
τα, ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοῦ δικαίου οὐκ ἐπορεύ
uit ꝛ hec oia nō facientē: ſed ꝛ in mō
θη καὶ ταῦτα πάντα οὐ ποιοῦντα, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ὀ
C
tib⁹ comedit: ꝛ vxorē pximi ſui pollu
ρέων ἔφαγεν, καὶ τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἐμία
it: ꝛ egenū ꝛ paupem oppreſſit: ꝛ rapi
νεν, καὶ πτωχὸν καὶ πένητα κατεδυνάστευσεν, καὶ ἅρ
nam rapuit. ꝛ pignus nō reddidit: ꝛ
παγμα ἥρπασεν. καὶ ἐνεχυρασμὸν οὐκ ἀπέδωκεν, καὶ
G
in idola poſuit oculos ſuos: iniqtatē
εἰς τὰ εἴδωλα ἔθετο τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ἀνομίαν
fecit: cū vſura dedit: ꝛ ſupabūdātiā accepit.
πεποίηκεν, μετὰ τόκου ἔδωκεν, καὶ πλεονασμὸν ἔλαβεν.
hic vita nō viuet: oēs iniqtates has fecit
οὗτος ζωῇ οὐ ζήσεται, πάσας τὰς ἀνομίας ταύτας ἐποίησεν
morte morietur: ſanguis ei⁹ ſup eū erit.
θανάτῳ θανατωθήσεται, τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπ᾽ αὐτὸν ἔσται.
ſi aūt genuerit filiū ꝛ viderit oīa peccata
ἐὰν δὲ γεννήσῃ υἱὸν καὶ ἴδῃ πάσας τὰς ἁμαρτίας τοῦ
D
pris ſui q̄ fecit. ꝛ timuerit ꝛ non fecerit
πατρὸς αὐτοῦ ἃς ἐποίησεν. καὶ φοβηθῇ καὶ μὴ ποιήσῃ
ſcdm̄ hec: ſup mōtes nō comedit: ꝛ
κατὰ ταῦτα, ἐπὶ τῶν ὀρέων οὐ βέβρωκεν, καὶ τοὺς
oculos ſuos non poſuit in cogitatiōes dom⁹
ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ οὐκ ἔθετο εἰς τὰ ἐνθυμήματα οἴκου
iſrael: ꝛ vxorem pximi ſui
ἰσραήλ, καὶ τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ

Cap.xviij
ויהי דבר יהוה אלי
לאמר: מה לכם אתם משלים את — היה
המשל הזה על אדמת ישראל
לאמר אבות יאכלו בסר ושני — אכל שן
הבנים תקהינה: חי אני נאם אדני — קהה
יהוה אם יהיה לכם עוד משל — היה
המשל הזה בישראל: הן כל
הנפשות לי הנה כנפש האב
וכנפש הבן לי הנה הנפש החטאת
היא תמות: ואיש כי יהיה צדיק — מות היה
ועשה משפט וצדקה: אל ההרים — צדק שפט
לא אכל ועיניו לא נשא אל גלולי — גלל
בית ישראל ואת אשת רעהו לא — איש
טמא ואל אשה נדה לא יקרב: — קרב
ואיש לא יונה חבלתו חוב ישיב — ינה שוב
גזלה לא יגזל לחמו לרעב יתן — גזל נתן
ועירם יכסה בגד: בנשך לא — כסה
יתן ותרבית לא יקח מעול ישיב — רבה לקח
ידו משפט אמת יעשה בין — שוב שפט
איש לאיש: בחקתי יהלך — עשה חקק
ומשפטי שמר לעשות אמת צדיק — הלך עשה
הוא חיה יחיה נאם אדני יהוה: — צדק
והוליד בן פריץ שפך דם ועשה — ילד פרץ
אח מאחד מאלה: והוא את כל
אלה לא עשה כי גם אל ההרים
אכל ואת אשת רעהו טמא: עני — איש ענה
ואביון הונה גזלות גזל חבל — אבה ינה
לא ישיב אל הגלולים נשא — שוב גלל
עיניו תועבה עשה: בנשך נתן — תעב
ותרבית לקח וחי לא יחיה את כל — רבה
התועבת האלה עשה מות יומת
דמיו בו יהיה: והנה הוליד בן וירא
את כל חטאת אביו אשר עשה — היה ילד
ויראה ולא יעשה כהן: על ההרים — ראה
לא אכל ועיניו לא נשא אל
גלולי בית ישראל את אשת רעהו

© Biblioteca Nacional de España

לא טמא: ואיש לא הונה חבל לא
חבל וגזלה לא גזל לחמו לרעב
נתן ועירם כסה בגד: מעני ענה
השיב ידו נשך ותרבית לא לקח
משפטי עשה בחקותי הלך הוא שפט חקק
לא ימות בעון אביו חיה יחיה: אביו מות חיה
כי עשק עשק גזל גזל אח ואשר
לא טוב עשה בתוך עמיו והנה מת
בעונו: ואמרתם מדע לא נשא
הבן בעון האב והבן משפט
וצדקה עשה את כל חקותי שמר
ויעשה אתם חיה יחיה: הנפש עשה
החטאת היא תמות בן לא ישא נשא
בעון האב ואב לא ישא בעון
הבן צדקת הצדיק עליו תהיה צדק היה
ורשעת הרשע עליו תהיה: והרשע
כי ישוב מכל חטאתיו אשר עשה שוב
ושמר את כל חקותי ועשה משפט
וצדקה חיה יחיה לא ימות: כל
פשעיו אשר עשה לא יזכרו לו זכר
בצדקתו אשר עשה יחיה: החפץ
אחפץ מות רשע נאם אדני יהוה חפץ
הלא בשובו מדרכיו וחיה: ובשוב
צדיק מצדקתו ועשה עול ככל
התועבות אשר עשה הרשע יעשה תעב עשה
וחי כל צדקתו אשר עשה לא
תזכרנה במעלו אשר מעל זכר
ובחטאתו אשר חטא בם ימות: מות
ואמרתם לא יתכן דרך אדני שמעו תכן
נא בית ישראל הדרכי לא יתכן
הלא דרכיכם לא יתכנו: בשוב
צדיק מצדקתו ועשה עול ומת
עליהם בעולו אשר עשה ימות:
ובשוב רשע מרשעתו אשר
עשה ויעש משפט וצדקה הוא שפט
את נפשו יחיה: ויראה וישוב מכל חיה ראה
שוב

non violauerit: & virũ
nõ cõtriſtauerit: pignus
nõ retinuerit: & rapinã
non rapuerit: panẽ ſuũ
eſuriẽti dederit: & nudũ
operuerit veſtimẽto: a
paupis iniuria auerterit
manũ ſuã: vſurã & ſup
abũdantiã nõ accepit: &
iudicia mea fecerit: & in
pceptis meis ãbulauerit:
hic nõ morietur in iniq
tate patris ſui: ſed vita vi
uet. Pater eiꝰ qa calũnia
tus ẽ: & vim fecit fratri &
malũ opatus ẽ in medio
ppli ſui: ecce mortuꝰ eſt
in iniqtate ſua. Et dicitis
q̃re nõ portabit filiꝰ ini
qtatẽ pris. Videlꝫ qa filius
iudiciũ & iuſticiã opatꝰ
eſt: oĩa precepta mea cu
ſtodiuit & fecit illa: viuet
vita. Anima
que peccauerit: ipſa mo
rietur. Filiꝰ nõ portabit
iniqtatẽ patris: & pater
non portabit iniqtatem
filii. Iuſticia iuſti ſuper
eum erit:
& impietas impii erit
ſuper eum.
Si aũt ipius egerit penitẽ
tiã ab oĩbus pctis ſuis q̃
opatus ẽ: & cuſtodierit
oĩa pcepta mea: & fece
rit iudiciũ & iuſticiã: vita
viuet & non morietur.
Oĩm iniqtatũ eius q̃s
opatꝰ ẽ nõ recordabor.
In iuſticia ſua quã ope
ratus eſt viuet. Nunquid
volũtatis mee eſt mors
impii dicit dñs deus: &
nõ vt cõuertatur a viis
ſuis: & viuat? Si aũt auer
terit ſe iuſtꝰ a iuſticia ſua:
& fecerit iniquitatẽ ſm
oẽs abominatiões quas
opari ſolet ipius: nunqd
viuet? Omnes iuſticie
eius quas fecerat non
recordabũtur. In puari
catione qua preuaricatꝰ
eſt & in pctõ ſuo qd pec
cauit: in ipſis morietur.
Et dixiſtis. Nõ eſt equa
via domini. Audite
ergo domus iſrael. Nũ
qd via mea nõ eſt equa: &
nõ magis vie vr̃e praue
ſunt? Cũ enĩ auerterit ſe
iuſtus a iuſticia ſua: &
fecerit iniquitatẽ: morie
tur i eis. In iiuſticia quã
operatus eſt morietur.
Et cũ auerterit ſe impiꝰ
ab impietate ſua quam
opatus ẽ: & fecerit iudi
ciũ & iuſticiã: ipſe aĩam
ſuã viuificabit. Cõſiderãs
enĩ & auertẽs ſe ab oĩbꝰ

nõ polluit: & hoĩeꝫ nõ oppſſit: & pignus
οὐκ ἐμίανεν, καὶ ἄνθρωπον οὐ κατεδυνάστευσεν, καὶ ἐνεχυρασμὸν
nõ retinuit: & rapinã nõ rapuit: panẽ ſu
οὐκ ἐνεχύρασεν, καὶ ἅρπαγμα οὐχ ἥρπασεν, τὸν ἄρτον αὐ
um eſurienti dedit: & nudũ operuit veſtimẽto: &
τοῦ πεινῶντι ἔδωκεν, καὶ γυμνὸν περιέβαλεν ἱμάτιον, καὶ
ab iniuria auertit manũ ſuã: vſurã & ſup
ἀπὸ ἀδικίας ἀπέστρεψεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ, τόκον καὶ πλε
abũdãtiã nõ accepit: iuſticiam fecit: & in pre
ονασμὸν οὐκ ἔλαβεν, δικαιοσύνην ἐποίησεν, καὶ ἐν τοῖς προ
ceptis meis ãbulauit: nõ morietur in iniqtatibus
στάγμασίν μου ἐπορεύθη, οὐ τελευτήσει ἐν ταῖς ἀδικίαις τοῦ
pris ſui: vita viuet. at pat eiꝰ i tribulatiõe tribulauit: &
πατρὸς αὐτοῦ, ζωῇ ζήσεται, ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ ἐν θλίψει ἔθλιψεν, καὶ
rapinam rapuit: & cõtraria fecit in medio popu
ἅρπαγμα ἥρπασεν, καὶ ἐναντία ἐποίησεν ἐν μέσῳ τοῦ λα
li ſui: & mortuꝰ eſt in iniqtate ſua. & dicetis: q̃re
οῦ αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανεν ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτοῦ. καὶ ἐρεῖτε, τί ὅτι
nõ portauit filiꝰ iniqtatẽ pris ſui? qꝛ filiꝰ iudiciũ E
οὐκ ἔλαβεν ὁ υἱὸς τὴν ἀδικίαν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ; ὅτι ὁ υἱὸς κρῖμα
& iuſticiam & miaꝫ fecit. oĩa legitia
καὶ δικαιοσύνην καὶ ἔλεος πεποίηκεν. πάντα τὰ νόμιμά
mea cuſtodiuit & fecit ea: vita viuet. at ani
μου συνετήρησεν καὶ ἐποίησεν αὐτά, ζωῇ ζήσεται. ἡ δὲ ψυ
ma q̃ peccat iſta morietur: at filiꝰ nõ portabit Deut. 24.c.
χὴ ἡ ἁμαρτάνουσα αὕτη ἀποθανεῖται, ὁ δὲ υἱὸς οὐ λήψεται A
iniqtatẽ pris: & pater nõ portabit iniqtatẽ 4.Re. 14.b.
τὴν ἀδικίαν τοῦ πατρός, καὶ ὁ πατὴρ οὐ λήψεται τὴν ἀδικίαν 2.Pa.
filij. iuſticia iuſti ſup eũ erit: & iniqtas iniq 25.a.
τοῦ υἱοῦ. δικαιοσύνη δικαίου ἐπ᾽ αὐτὸν ἔσται, καὶ ἀνομία ἀνόμου
ſup eũ erit. & iniquꝰ ſi ꝯuerſꝰ fuerit ex oĩbus iniq
ἐπ᾽ αὐτὸν ἔσται. καὶ ὁ ἄνομος ἐὰν ἐπιστρέψῃ ἐκ πασῶν τῶν ἀνο
tatibꝰ eiꝰ q̃s fecit: & cuſtodierit vniuerſa pcepta
μιῶν αὐτοῦ ὧν ἐποίησεν, καὶ φυλάξηται πάσας τὰς ἐντολάς
mea: & fecerit iudiciũ & iuſticiam & miam: vita viuet
μου, καὶ ποιήσῃ κρίμα καὶ δικαιοσύνην καὶ ἔλεος, ζωῇ ζήσε
& nõ morietur. oĩm delictoꝝ eius
ται καὶ οὐκ ἀποθανεῖται. πάντα τὰ παραπτώματα αὐτοῦ
q̃cũq3 fecit nõ recordabit̃ ei. i iuſticia ſua q̃
ὅσα ἐποίησεν οὐ μνησθήσεται αὐτῷ. ἐν τῇ δικαιοσύνῃ αὐτοῦ ᾗ ἐ
fecit viuet. nũqd volũtate velim mortem iniq di
ποίησεν ζήσεται. μὴ θελήσει θελήσω τὸν θάνατον τοῦ ἀνόμου λέ
cit adonai dñs: q̃ntũ vt ꝯuertatur ille a via ſua B
γει ἀδωναῒ κύριος; ὡς τὸ ἀποστρέψαι αὐτὸν ἐκ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς
mala & viuat ille: & cũ auerterit ſe iuſtus a
πονηρᾶς καὶ ζῆσαι αὐτόν, καὶ ἐν τῷ ἀποστρέψαι δίκαιον ἀπὸ
iuſticia ſua: vt faciat iniqtatẽ ſcdm oẽs iniqta
τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, ποιῆσαι ἀδικίαν κατὰ πάσας τὰς ἀδι
tes q̃s fecit iniquꝰ: ſi fecerit: nõ viuet. oẽs
κίας ἃς ἐποίησεν ὁ ἄνομος, ἐὰν ποιήσῃ, οὐ ζήσεται. πᾶσαι F
iuſticie eiꝰ q̃s fecit nõ erũt i memoria. in de
αἱ δικαιοσύναι αὐτοῦ ἃς ἐποίησεν οὐ μὴ μνησθῶσιν. ἐν τῷ πα
licto eiꝰ qđ deliquit: & in pctis
ραπτώματι αὐτοῦ ᾧ παρέπεσεν, καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις
eius q̃ peccauit in ipis morietur. & dixiſtis nõ
αὐτοῦ αἷς ἥμαρτεν ἐν αὐταῖς ἀποθανεῖται. καὶ εἴπατε οὐ
eſt recta via dñi. audite iã domꝰ iſra
κατευθύνει ἡ ὁδὸς τοῦ κυρίου. ἀκούσατε δὴ οἶκος ἰσρα
el: nũqd via mea nõ eſt recta? nõne vie vr̃e nõ ſunt re
ήλ, μὴ ἡ ὁδός μου οὐ κατευθύνῃ; οὐχὶ αἱ ὁδοὶ ὑμῶν οὐκ εὐθύ
cte: cũ auerterit ſe iuſtus a iuſticia C
νουσι, ἐν τῷ ἀποστρέψαι τὸν δίκαιον ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης
ſua: & fecerit delictum: & morietur in eo: in
αὐτοῦ, καὶ ποιήσῃ παράπτωμα, καὶ ἀποθανεῖται ἐν αὐτῷ, ἐν
delicto qđ fecit: in eo morietur. & cũ
τῷ παραπτώματι ᾧ ἐποίησεν, ἐν αὐτῷ ἀποθανεῖται. καὶ ἐν
auerterit ſe iniquꝰ ab iniqtate ſua q̃m fecit:
τῷ ἀποστρέψαι ἄνομον ἀπὸ τῆς ἀνομίας αὐτοῦ ἧς ἐποίησεν,
& fecerit iudiciũ & iuſticiam: hic aĩam ſu
καὶ ποιῆσαι κρίμα καὶ δικαιοσύνην, οὗτος τὴν ψυχὴν αὐ G
am cuſtodiuit: & vidit & auertit ſe ab oĩbus
τοῦ ἐφύλαξεν, καὶ εἶδεν καὶ ἀπέστρεψεν ἀπὸ πασῶν

© Biblioteca Nacional de España

ipietatib⁹ ſuis q̄s fecit. vita viuet non morie=
τῶν ἀσεβειῶν αὐτοῦ ὧν ἐποίησεν. ζωῇ ζήσεται οὐ μὴ ἀποθά
tur. ⁊ dicunt dom⁹ iſrael: nō recta ē via
νῃ. καὶ λέγουσιν ὁ οἶκος τοῦ ἰσραήλ, οὐ κατορθοῖ ἡ ὁδὸς
dn̄i: nūq̄d via mea nō ē recta dom⁹ iſrael: nōne via vr̄a nō
κῡ, μὴ ἡ ὁδός μου οὐ κατορθοῖ οἶκος ἰηλ', οὐχὶ ἡ ὁδὸς ὑμῶν οὐ
eſt recta. Iccirco vnūquēq; ſcd̄m viā ſuā iudicabo vos do
κατορθοῖ. διὰ τοῦτο ἕκαστον κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτ͂ κρινῶ ὑμᾶς οἶ
m⁹ iſrael ait adonai dn̄s. ꝯuertimini ⁊ reuerti=
κος ἰσραὴλ λέγει ἀδωναῒ κύριος. ἐπιστράφητε καὶ ἀποστρέ
mini ab oībus impietatib⁹ vr̄is: ⁊ nō erunt
ψατε ἐκ πασῶν τῶν ἀσεβειῶν ὑμῶν, καὶ οὐκ ἔσονται
vobis i tormentū iniq̄tatꝭ. ꝓiicite a vobis oēs
ὑμῖν εἰς κόλασιν ἀδικίας. ἀπορρίψατε ἀφ' ἑαυτῶν πάσας
ipietates vr̄as: q̄s ipie egiſtis i me: ⁊ facite
τὰς ἀσεβείας ὑμῶν, ἃς ἠσεβήσατε εἰς ἐμέ, καὶ ποιήσατε
vobis cor nouū: ⁊ ſpm̄ nouū: ⁊ q̄re
ἑαυτοῖς καρδίαν καινήν, καὶ πνεῦμα καινόν, καὶ ἵνα τί
E moritur dom⁹ iſrael? q2 nō volo mor
ἀποθνήσκεται οἶκος ἰσραήλ; διότι οὐ βούλομαι τὸν θά=
tem morientis dicit adonai dn̄s. ꝯuer
νατον τοῦ ἀποθνήσκοντος λέγει ἀδωναῒ κύριος. ἐπιστρέ
timini igiť ⁊ viuetis
ψατε οὖν καὶ ζήσετε. Ca.19.

Dan. 2.c. 4.Re. 4.b. 1.Pa. 25.a.

A Et tu accipe lamētū ſup ꝓncipem iſrael:
Καὶ σὺ λάβε θρῆνον ἐπὶ τὸν ἄρχοντα τοῦ ἰσραήλ,
⁊ dices: q̄d mater tua ſup catulos in medio leo=
καὶ ἐρεῖς, τί ἡ μήτηρ σου ἐπὶ σκύμνους ἐν μέσῳ λεόν=
nū facta eſt: in medio leonū mꝉtiplicauit catulos ſuos:
των ἐθηνώθη, ἐν μέσῳ λεόντων ἐπλήθυνεν σκύμνους αὐτῆς,
⁊ exiliuit vn⁹ de catulis ſuis: leo fact⁹ eſt:
καὶ ἀπεπήδησεν εἷς τῶν σκύμνων αὐτῆς, λέων ἐγένετο,
⁊ didicit rapere rapinas: hoīes cōedit
καὶ ἔμαθεν τοῦ ἁρπάζειν ἁρπάγματα, ἀνθρώπους ἔφαγεν
⁊ audiērt de eo gētes: ⁊ captus eſt in corrup
καὶ ἤκουσαν περὶ αὐτοῦ ἔθνη, καὶ συνελήφθη ἐν τῇ διαφ
tione eoꝝ: ⁊ adduxērt eū in camo in t̄rā egypti:
θορᾷ αὐτῶν, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐν κημῷ εἰς γῆν αἰγύπτου,
⁊ vidit q2 ablat⁹ ē ab ea: ⁊ periit ſubſtā=
καὶ εἶδεν ὅτι ἀπῶσται ἀπ' αὐτῆς, καὶ ἀπώλετο ἡ ὑπόστα
tia eius: ⁊ tulit alium de catulis ſuis: leo
σις αὐτῆς, καὶ ἔλαβεν ἄλλον ἐκ τῶν σκύμνων αὐτῆς, λέ
nem cōſtituit eum: ⁊ ꝯuerſabať in medio leonū.
οντα ἔταξεν αὐτόν, καὶ συνεστρέφετο ἐν μέσῳ λεόντων.
B leo fact⁹ ē: ⁊ didicit rapere rapinas: ⁊ ho=
λέων ἐγένετο, καὶ ἔμαθεν ἁρπάζειν ἁρπάγματα, καὶ ἀν=
mines comedit ⁊ paſcebať in audatia ſua: ⁊
θρώπους ἔφαγεν καὶ ἐνέμετο ἐν τῷ θράσει αὐτοῦ, καὶ τὰς
ciuitates eoꝝ deſ̄tas fecit: ⁊ vaſtauit t̄rā ⁊ plenitu
πόλεις αὐτῶν ἐξηρήμωσεν, καὶ ἠφάνισεν γῆν καὶ τὸ πλή
F dinē eius a voce rugitus eius: ⁊ irruerūt
ρωμα αὐτῆς ἀπὸ φωνῆς ὠρύματος αὐτ͂, καὶ ἐπέθεντο
ſup eū gētes i circuitu de regionib⁹ ⁊ expanderunt
ἐπ' αὐτὸν ἔθνη κυκλόθεν ἐκ τῶν χωρῶν καὶ ἐξεπέτασαν
ſup eū retia ſua: ⁊ in corruptiōe eoꝝ cap=
ἐπ' αὐτὸν δίκτυα αὐτῶν, καὶ ἐν τῇ διαφθορᾷ αὐτῶν συ=
tus eſt: ⁊ poſuerť eū in camo ⁊ in cauea: ⁊
νελήφθη, καὶ ἔθεντο αὐτὸν ἐν κημῷ καὶ ἐν γαλεάγρᾳ, καὶ
adduxērt eū ad regem babylonis: ⁊ itro
ἤγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα βαβυλῶνος, καὶ εἰ=
C duxerūt eū in carcerē: vt nō audiať vox
σήγαγον αὐτὸν εἰς φυλακήν, ὅπως μὴ ἀκουσθῇ ἡ φωνὴ
eius vltra ſup mōtes iſrael: mr̄ tua q̄ſi vi=
αὐτοῦ ἔτι ἐπὶ τὰ ὄρη τοῦ ἰσραήλ, ἡ μήτηρ σου ὡς ἄμ
nea: q̄ſi flos malog̃nati i aqua plantati fru=
πελος, ὡς ἄνθος ῥοᾶς ἐν ὕδατι πεφυτευμένης ὁ καρ=
ct⁹ eius: ⁊ germē illi⁹ fact⁹ eſt ex aqua
πὸς αὐτῆς, καὶ ὁ βλαστὸς αὐτῆς ἐγένετο ἐξ ὕδατος
G multa: ⁊ facta ē ei virga fortitudīs in tribū
πολλοῦ, καὶ ἐγένετο αὐτῇ ῥάβδος ἰσχύος ἐπὶ φυλὴν
ducum:
ἡγουμένων,

iniquitatib⁹ ſuis q̄s operatus eſt: vita viuet & nō morietur. Et dicūt filii iſrael: non eſt equa via dn̄i. Nūq̄d vie mee non ſunt eque domus iſrael: & nō magis vie veſtre praue? Idcirco vnūquēq; iuxta vias ſuas iudicabo domus iſrael: ait dn̄s de⁹. Cōuertimini & agite penitētiā ab oībus iniquitatib⁹ vr̄is: & nō erit vobis in ruinā iniq̄tas. Proiicite a vobis omnes iniquitates veſtras in q̄bus preuaricati eſtis & facite vobis cor nouū & ſpiritū nouum. Et quare moriemini domus iſrael? Quia nolo mortem morientis dicit domin⁹ deus. Reuertimini & viuite. 19.

Et tu aſſume plāctū ſuper principes iſrael: & dices. Quare mater tua leena inter leones cubauit. In medio leunculorum enutriuit catulos ſuos. Et eduxit vnū de leūculis ſuis: leo factus ē & didicit capere predā hominē q; comedere. Et audierūt de eo gentes & nō abſq; vulnerib⁹ ſuis ceperūt eū & adduxerūt eū in cathenis i terrā egypti. Que cū vidiſſet q̄m infirmata eſt & periit expectatio eius tulit vnū de leūculis ſuis: leonē conſtituit eū. Qui incedebat inter leones. Et fact⁹ eſt leo & didicit predam capere & hoīes deuorare. Didicit viduas facere: & ciuitates earū in deſertū adducere: & deſolata eſt terra & plenitudo eius a voce rugitus illi⁹. Et cōuenerūt aduerſus eum gētes vndiq; de ꝓuinciis: & expanderūt ſup eū rete ſuū. In vulnerib⁹ eaꝝ captus eſt: & miſerť eū in caueā. In cathenis adduxerūt eū ad regē babylonis: miſerūtq; eū in carcerē ne audiretur vox ei⁹ vltra mōtes iſrl̄. Mater tua q̄ſi vinea in ſanguīe tuo ſup aquā plātata ē. Fructus ei⁹ & frondes ei⁹ creuerūt ex aq̄s multis: & facte ſunt ei virge ſolide in ſceptra dominantiū:

פשעיו אשר עשה חיו יחיה לא
ימות׃ ואמרו בית ישראל לא
יתכן דרך אדני הדרכי לא יתכנו
בית ישראל הלא דרכיכם לא
יתכן׃ לכן איש כדרכיו אשפט — שפט
אתכם בית ישראל נאם אדני
יהוה שובו והשיבו מכל פשעיכם — שוב
ולא יהיה לכם למכשול עון׃ — היה כשל
השליכו מעליכם את כל פשעיכם — שלך
אשר פשעתם בם ועשו לכם — עשה
לב חדש ורוח חדשה ולמה תמותו — מות
בית ישראל׃ כי לא אחפץ במות — חפץ
המת נאם אדני יהוה והשיבו
וחיו׃ — חיה

Cap.xix.
ואתה שא קינה אל נשיאי — נשא קין
ישראל׃ ואמרת מה אמך לביא — נשא לבא
בין אריות רבצה בתוך כפרים — ארה כפר
רבתה גוריה׃ ותעל אחד מגריה — רבה עלה
כפיר היה וילמד לטרף טרף אדם — גור למד
אכל׃ וישמעו אליו גוים בשחתם — שמע
נתפש ויבאהו בחחים אל ארץ — תפש בוא
מצרים׃ ותרא כי נוחלה אבדה — ראה חלה
תקותה ותקח אחד מגריה כפיר — קוה לקח
שמתהו׃ ויתהלך בתוך אריות — שום הלך
כפיר היה וילמד לטרף טרף — למד
אדם אכל׃ וידע אלמנותיו ועריהם — עיר
החריב ותשם ארץ ומלואה מקול — חרב ישם
שאגתו׃ ויתנו עליו גוים סביב — מלא נתן
ממדינות ויפרשו עליו רשתם — סבב מדן
בשחתם נתפש׃ ויתנהו בסוגר — פרש
בחחים ויבאהו אל מלך בבל — נתן סגר
יביאהו במצדות למען לא ישמע — בוא
קולו עוד אל הרי ישראל׃ אמך — צוד שמע
כגפן בדמך על מים שתולה פריה — דמה שתל
וענפה היתה ממים רבים׃ ויהיו — פרה היה
לה מטות עז אל שבטי משלים — רבב היה
גבה עזז

© Biblioteca Nacional de España

ותגבה קומתו על בין עבתים וירא
בגבהו ברב דליתיו ותתש בחמה
לארץ השלכה ורוח הקדים
הוביש פריה התפרקו ויבשו
מטה עזה אש אכלתהו ועתה
שתולה במדבר בארץ ציה וצמא
ותצא אש ממטה בדיה פריה
אכלה ולא היה בה מטה עז שבט
למשול קינה היא ותהי לקינה

Cap.xx.

ויהי בשנה השביעית
בחמשי בעשור לחדש באו
אנשים מזקני ישראל לדרש את
יהוה וישבו לפני ויהי דבר
יהוה אלי לאמר בן אדם דבר
את זקני ישראל ואמרת אלהם
כה אמר אדני יהוה הלדרש אתי
אתם באים חי אני אם אדרש
לכם נאם אדני יהוה התשפט
אתם התשפוט בן אדם את תועבת
אבותם הודיעם ואמרת אליהם
כה אמר אדני יהוה ביום בחרי
בישראל ואשא ידי לזרע בית
יעקב ואודע להם בארץ מצרים
ואשא ידי להם לאמר אני יהוה
אלהיכם ביום ההוא נשאתי
ידי להם להוציאם מארץ מצרים
אל ארץ אשר תרתי להם זבת
חלב ודבש צבי היא לכל
הארצות ואמר אלהם איש
שקוצי עיניו השליכו ובגלולי
מצרים אל תטמאו אני יהוה
אלהיכם וימרו בי ולא אבו לשמע
אלי איש את שקוצי עיניהם
לא השליכו ואת גלולי מצרים
לא עזבו ואמר לשפך חמתי
עליהם לכלות אפי בהם בתוך

גבה · ראה דלה · נתש · שלך קדם · יבש פרה · פרק עזז · דבר · יצא בדד · משל קון · היה · עשר בוא · פנה · בוא דרש · שפט · תעב · ידע · נשא · ידע · יצא · תור זוב · צבה · שקץ · שלך גלל · טמא מרה · אבה · יחם · כלה

[u]et exaltata eſt [x]ſtatura eiꝰ
[y]inter [a]frondes. [b]Et vidit
[c]altitudinē ſuā [d]in multitu
dine [e]palmitū ſuorū: [f]&
euulſa eſt [g]in ira [h]in terrāq;
[i]proiecta: [k]& vētus [l]vrens
[m]ſiccauit [n]fructum eius:
[o]marcuerunt [p]& arefacte
ſunt [q]virge [r]roboris eius.
[s]Ignis [t]comedit eam. [u]Et
nūc [x]trāſplantata eſt [y]in de
ſertū [z]in terra [a]inuia [b]& ſitiē
ti: [c]egreſſus eſt [d]ignis [e]de
virga [f]ramorū eius: q[g] fru
ctuꝫ eius [h]comedit: [i]& nō
[k]fuit [l]ī ea [m]virga [n]fortis [o]ſce
ptrū [p]dn̄antiū. [q]Plāctus [r]ē
[s]& erit [t]in planctū. 20.

ET factum eſt [b]in an=
no [c]ſeptimo:
[d]in quinto [e]in decima [f]mē
ſis: [g]venerunt
[h]viri [i]de ſenioribus [k]iſrael
[l]vt interrogarent
[n]dn̄m: [o]& ſederūt [p]coram
me. [q]Et factus eſt [r]ſermo
[s]dn̄i [t]ad me [u]dicens. [x]Fili
[y]hominis: [z]loquere
[b]ſenioribus [c]iſrael [d]& di=
ces [e]ad eos.
[f]Hec [g]dicit [h]dn̄s [i]deus. [k]Nū
quid ad interrogandū [l]me
[m]vos [n]veniſtis: [o]viuo [p]ego
[q]quia nō [r]reſpondebo
[s]vobis: [t]ait [u]dominꝰ [x]deus.
[y]Si iudicas
[z]eos: [a]ſi iudicas [b]fili [c]homi
nis. [e]Abominationes
[f]patrum eorum [g]oſtende
eis: [h]& dices [i]ad eos.
[k]Hec [l]dicit [m]dn̄s [n]deus. [o]In
die qua [p]elegi
[q]iſrael: [r]& leuaui [s]manum
meam [t]pro ſtirpe [u]domus
[x]iacob [y]& apparui [z]eis [a]in
terra [b]egypti:
[c]& leuaui [d]manū meā [e]pro
eis: [f]dicens: [g]ego [h]dn̄s
[i]deus veſter. [k]In die [l]illa
[m]leuaui
[n]manū meam [o]pro eis [p]vt
educerē eos [q]de terra [r]egy
pti [s]in [t]terram [u]quā [x]proui
deram [y]eis [z]fluentem
[a]lacte [b]& melle: que [d]eſt
[e]egregia [e]inter omnes
[f]terras. [g]Et dixi [h]ad eos.
[i]Vnuſquiſq;
[k]offenſiones [l]oculorū ſuo
rum [m]abiiciat: [n]& idolis
[o]egypti [p]nolite [q]pollui.
[r]Ego [s]dominus
[t]deus veſter. [u]Et irritaue=
runt [x]me: [y]noluerūtq;
[z]me [a]audire. [c]Vnuſquiſq;
[c]abominationes [f]oculorū
ſuorū [g]nō [h]proiecit:
[m]nec [k]idola [l]egypti [n]reliq̄=
rūt. [o]Et dixi [p]vt effunderē
[q]īdignationē meā [r]ſup eos
[s]& īplerē [t]iram meā [u]in eis
[x]in medio

ꝛ exaltata ē in magnitudīe ſua in medio ꝓpaginū: ꝛ
καὶ ὑψώθη ἐν τῷ μεγέθει αὐτῆς ἐν μέσω στελέχων, καὶ
vidit magnitudinē ſuā ī mltitudīe palmitū eius: ꝛ cō=
εἶδεν τὸ μέγεθος αὐτῆς ἐν πλήθει κλημάτων αὐτῆς, καὶ κα D
fracta ē in furoꝛe. ſup trā ꝓiecta ē: ꝛ ventus v=
τεκλάσθη ἐν θυμῷ. ἐπὶ τὴν γῆν ἐρρίφη, καὶ ἄνεμος καύ
rens arefecit electa eiꝰ: vīdicate ſunt ꝛ arefa=
σων ἐξήρανεν τὰ ἐκλεκτὰ αὐτῆς, ἐξεδικήθησαν καὶ ἐξηράν
cte ſūt virge fortitudīs eiꝰ. ignis cōſūpſit eam.
θησαν αἱ ῥάβδοι τῆς ἰσχύος αὐτῆς. πῦρ ἀνήλωσεν αὐτήν.
ꝛ nūc plantauerūt eam in deſerto in tra
καὶ νῦν πεφυτεύκασιν αὐτὴν ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν γῇ
ſine aq̄ ꝛ ſitiēti. ꝛ exiuit ignis ex virgis
ἀνύδρῳ καὶ διψώσῃ. καὶ ἐξῆλθεν πῦρ ἐκ τῶν ῥάβδων
electoꝝ eiꝰ ꝛ comedit eam. ꝛ nō erit
τῶν ἐκλεκτῶν αὐτῆς καὶ κατέφαγεν αὐτήν. καὶ οὐκ ἔσαι
in ea virga fortitudis tribus in parabolā lamētatiōis
ἐν αὐτῇ ῥάβδος ἰσχύος φυλῆς εἰς παραβολὴν θρήνου
eſt: ꝛ erit in plāctū.
ἐσίν, καὶ ἔσαι εἰς θρῆνον. Ca.20.

ET factū eſt in anno ſeptimo in qui=
Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ ἐν τῷ πέμ A
to mēſe decima mēſis. venerūt viri de ſenio
πτῳ μηνὶ δεκάτῃ τοῦ μηνός. ἦλθον ἄνδρες ἐκ τῶν πρε=
ribus domꝰ iſrael: ut interrogarēt dn̄m:
σβυτέρων τοῦ οἴκου ἰσραήλ, ἐπερωτῆσαι τὸν κύριον,
ꝛ ſederunt an̄ faciem meā. ꝛ factꝰ eſt ſmo do=
καὶ ἐκάθισαν πρὸ προσώπου μου. καὶ ἐγένετο λόγος κυ=
mini ad me dicēs: fili hoīs: loq̄re ad
ρίου πρός με λέγων, υἱὲ ἀνθρώπου, λάλησον πρὸς τοὺς
ſeniores iſrael: ꝛ dices ad eos:
πρεσβυτέρους τοῦ ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς,
hec dicit adonai dn̄s. ſi ad iterrogādū me vos veni
τάδε λέγει ἀδωναΐ κύριος. εἰ ἐπερωτῆσαί με ὑμεῖς ἔρ=
tis: viuo ego ſi reſpondero vobis dicit adonai do
χεσθε, ζῶ ἐγὼ εἰ ἀποκριθήσομαι ὑμῖν λέγει ἀδωναΐ κύ
minꝰ. ſi vltus fuero eos vltione. fili hoīs
ριος. εἰ ἐκδικήσω αὐτοὺς ἐκδικήσει. υἱὲ ἀνθρώπου τὰς
iniq̄tates pr̄m coꝝ cōteſtare eis: ꝛ
ἀνομίας τῶν πατέρων αὐτῶν διαμάρτυραι αὐτοῖς, καὶ
dices ad eos: hec dicit dn̄s deus: ex q̄ die
ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, τάδε λέγει κύριος ὁ θεός, ἀφ᾽ ἧς ἡμέ
elegi domū iſrael: ꝛ notꝰ fctūs ſū
ρας ἡρέτισα τὸν οἶκον τοῦ ἰσραήλ, καὶ ἐγνώσθην τῷ
ſemini domꝰ iacob: ꝛ cognitꝰ fctūs ſū illis ī tra e=
σπέρματι οἴκου ἰακώβ, καὶ ἐγνώσθην αὐτοῖς ἐν γῇ αἰ
gypti: ꝛ ſuſcepi manu mea eos dicēs:
γύπτου, καὶ ἀντελαβόμην τῇ χειρί μου αὐτῶν λέγων,
ego dn̄s deus vr̄: in die illa apphendi
ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀντελαβό=
eos manu mea: vt educerē eos de tra e=
μην αὐτῶν τῇ χειρί μου, τοῦ ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς αἰ=
gypti in trā q̄m ꝑparaui eis trā fluentē mel
γύπτου εἰς τὴν γῆν ἣν ἡτοίμασα αὐτοῖς γῆν ῥέουσαν μέ
le ꝛ lacte: fauus eſt vltra oēm trā: ꝛ di=
λι καὶ γάλα, κηρίον ἐσὶν παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ εἶ=
xit ad eos: vnuſq̄ſq; abominationes oculo=
πεν πρὸς αὐτούς, ἕκαστος τὰ βδελύγματα τῶν ὀφθαλ=
rū ſuoꝝ ꝓiiciat: ꝛ in adinuētionibus
μῶν αὐτοῦ ἀπορριψάτω, καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν
egypti nō polluat ſe: ego dn̄s deꝰ vr̄: ꝛ receſ
αἰγύπτου μὴ μιαινέσθω, ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. καὶ ἀπέ
ſerūt a me: ꝛ non voluerūt audire me: vnuſ B
στησαν ἀπ᾽ ἐμοῦ, καὶ οὐκ ἠθέλησαν εἰσακοῦσαί μου, ἕκα
q̄ſq; abominatiōes oculoꝝ ſuoꝝ nō ꝓiece=
στος τὰ βδελύγματα τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν οὐκ ἀπέρ=
runt: ꝛ adinuentiōes egypti nō reliq̄e=
ριψαν, καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα αἰγύπτου οὐκ ἐγκατέ
runt. ꝛ dixi vt effunderē furoꝛē meū ſup eos
λειπον. καὶ εἶπα τοῦ ἐκχέαι τὸν θυμόν μου ἐπ᾽ αὐτοὺς
vt implerem iram meā in eis in medio
τοῦ συντελέσαι τὴν ὀργήν μου ἐν αὐτοῖς ἐν μέσῳ

© Biblioteca Nacional de España

Trāſla.gre.lxx.cū inter.lati.

D
tre egypti: ⁊ feci vt nomē meū omnino
γῆς αἰγύπτου, καὶ ἐποίησα ὅπως τὸ ὄνομά μου τὸ παράπαν
nō violaret coram gentib⁹ q̄ꝝ ipi ſunt in medio ea
μὴ βεβηλωθῇ ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν ὧν αὐτοί εἰσιν ἐν μέσῳ αὐ
rū in qb⁹ cognit⁹ ſū ad eos coram eis vt educerē e=
τῶν ἐν οἷς ἐγνώσθην πρὸς αὐτοὺς ἐνώπιον αὐτῶν τοῦ ἐξαγαγεῖν αὐ
os de tra egypti. ⁊ eduxi eos de tra egypti: ⁊
τοὺς ἐκ γῆς αἰγύπτου. καὶ ἐξήγαγον αὐτοὺς ἐκ γῆς αἰγύπτου, καὶ
adduxi eos in deſtū: ⁊ dedi eis p̄cep=
ἤγαγον αὐτοὺς εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἔδωκα αὐτοῖς τὰ προστάγ
ta mea: ⁊ iuſtificatiōes meas notas feci illis: vt
ματά μου, καὶ τὰ δικαιώματά μου ἐγνώρισα αὐτοῖς, ὡς ἂν
faciat ea homo ⁊ viuet in eis: ⁊ ſabba=
Exo. 20.b.⁊ 31.c. ποιήσῃ αὐτὰ ἄνθρωπος καὶ ζήσεται ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ σάββα
ta mea dedi eis: vt eſſet in ſignū inter
τά μου ἔδωκα αὐτοῖς, τοῦ εἶναι εἰς σημεῖον ἀναμέσον
me: ⁊ inter eos: vt ſcirent ipi: qꝛ ego
ἐμοῦ, καὶ ἀναμέσον αὐτῶν, τοῦ γνῶναι αὐτούς, ὅτι ἐγὼ
dn̄s ſctificās eos. ⁊ exacerbauerūt me dom⁹
κύριος ὁ ἁγιάζων αὐτούς. καὶ παρεπίκρανάν με ὁ οἶκος τοῦ
A
iſrael in deſto. in p̄ceptis meis nō ābula=
ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ. ἐν τοῖς προστάγμασί μου οὐκ ἐπορεύ
uerūt: ⁊ iuſtificatiōes meas ꝓiecerūt: q̄ faciet ea
θησαν, καὶ τὰ δικαιώματά μου ἀπώσαντο, ἃ ποιήσει αὐτὰ
homo: ⁊ viuet in eis: ⁊ ſabbata mea viola=
ἄνθρωπος, καὶ ζήσεται ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ σάββατά μου ἐβε
uerūt vehemēt. ⁊ dixi vt effūderē furorē meū
βήλωσαν σφόδρα. καὶ εἶπα τοῦ ἐκχέαι τὸν θυμόν μου
ſup eos in deſto vt cōſumerē eos: ⁊ feci
Exo. 16.f. ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ἐξαναλῶσαι αὐτούς, καὶ ἐποί
vt nomē meū omnino nō violaret
C ησα ὅπως τὸ ὄνομά μου τὸ παράπαν μὴ βεβηλωθῇ
coram gētib⁹ q̄s induxi eas ante oculos
ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν ὧν ἐξήγαγον αὐτοὺς κατ' ὀφθαλμοὺς
eoꝝ. ⁊ ego leuaui manū meā ſup eos in deſ
αὐτῶν. καὶ ἐγὼ ἐπῆρα τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρή
to: omnino vt nō itroducerē eos in trā q̄m de
μῳ, τὸ παράπαν τοῦ μὴ εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδω
di eis trā fluentē lacte ⁊ melle: fauus eſt vltra
κα αὐτοῖς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, κηρίον ἐστὶ παρὰ
oēm trā: eo ꝙ iuſtificatiōes meas repulerūt: ⁊
πᾶσαν τὴν γῆν, ἀνθ' ὧν τὰ δικαιώματά μου ἀπώσαντο, καὶ
in p̄ceptis meis nō ambulauerūt in eis:
ἐν τοῖς προστάγμασίν μου οὐκ ἐπορεύθησαν ἐν αὐτοῖς,
⁊ ſabbata mea violabāt: ⁊ poſt cogi=
καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλουν, καὶ ὀπίσω τῶν ἐνθυ
tationes cordiū ſuoꝝ ambulabāt: ⁊ pepcit e=
μημάτων τῶν καρδιῶν αὐτῶν ἐπορεύοντο, καὶ ἐφείσατο αὐ
is oculus meus ne delerem eos: ⁊ non
τῶν ὁ ὀφθαλμός μου τοῦ μὴ ἐξαλεῖψαι αὐτούς, καὶ οὐκ
feci eos in cōſumptionē in deſto. ⁊ dixi
ἐποίησα αὐτοὺς εἰς συντέλειαν ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ εἶπον
ad filios eoꝝ in ſolitudie: in legitimis pa=
πρὸς τὰ τέκνα αὐτῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐν τοῖς νομίμοις τῶν πα
trū vroꝝ nō ambuletis: ⁊ iuſtificatiōes eoꝝ nō cu=
τέρων ὑμῶν μὴ πορεύεσθε, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτῶν μὴ φυ
ſtodiatis: ⁊ in cogitationibus eoꝝ nō cōmiſcea=
λάσσεσθε, καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν μὴ συναναμί
mini: ⁊ nō polluamini. ego dn̄s deus vr̄: in p̄cep
γνυσθε, καὶ μὴ μιαίνεσθε. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ἐν τοῖς προ
tis meis ambulate: ⁊ iuſtificatiōes meas cuſtodi=
στάγμασί μου πορεύεσθε, καὶ τὰ δικαιώματά μου φυλάσσε
B
te: ⁊ facite eas: ⁊ ſabbata mea ſctificate ea:
σθε, καὶ ποιεῖτε αὐτά, καὶ τὰ σάββατά μου ἁγιάζετε αὐ
⁊ erit in ſignū inter me ⁊ inter vos:
τά, καὶ ἔσται εἰς σημεῖον ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ ἀναμέσον ὑμῶν,
vt ſciatis qꝛ ego dn̄s de⁹ vr̄. ⁊ exacerbauerunt
τοῦ γινώσκειν ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. καὶ παρεπίκρανάν
me: ⁊ filii eoꝝ in p̄ceptis meis nō
με, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἐν τοῖς προστάγμασίν μου οὐκ
ambulauerūt: ⁊ iuſtificationes meas nō cuſtodierunt
ἐπορεύθησαν, καὶ τὰ δικαιώματά μου οὐκ ἐφυλάξαντο

Trāſla.B.Hie.

terre egypti. Et feci ꝓpter nomen meum: vt nō violaretur coram gentib⁹ in quarū medio erant: & inter quas apparui eis vt educerem eos de terra egypti. Eieci ergo eos de terra egypti & eduxi eos in deſertum: & dedi eis precepta mea: & iudicia mea oſtendi eis: que faciens homo viuet in eis. Inſuper & ſabbata mea dedi eis: vt eſſet ſignū inter me & eos: & ſcient qꝛ ego dn̄s ſanctificans eos. Et irritauerunt me domus iſrael in deſerto: in preceptis meis non ambulauerunt: & iudicia mea proiecerunt que faciens homo viuet in eis: & ſabbata mea violauerūt vehemēter. Dixi ergo vt effunderē furorē meū ſuper eos in deſerto & cōſumerē eos. Et feci ꝓpter nomen meū ne violaretur corā gentib⁹ de quibus eieci eos in conſpectu earū. Ego igitur leuaui manū meā ſuper eos in deſerto ne inducerem eos in terrā quam dedi eis fluentem lacte & melle precipuam terrarum omnium. quia iudicia mea ꝓiecerunt & in preceptis meis nō ambulauerūt: & ſabbata mea violauerīt. Poſt idola enim cor eoꝝ gradiebatur. Et pepercit oculus me⁹ ſup eos vt nō interficerem eos: nec conſumpſi eos in deſerto. Dixi aūt ad filios eorū in ſolitudine. In p̄ceptis patrū vrorum nolite incedere nec iudicia eorum cuſtodiatis: nec in idolis eorum polluamini. Ego dn̄s deus veſter. In p̄ceptis meis ābulate: & iudicia mea cuſtodite: & facite ea: & ſabbata mea ſanctificate: vt ſit ſignum inter me & vos: & ſciatis quia ego dn̄s de⁹ veſter. Et exacerbauerunt me filii. & in preceptis meis nō ambulauerūt: & iudicia mea nō cuſtodierūt

Tex.he.Ezechi.xx.

אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וָאַעַשׂ לְמַעַן שְׁמִי
לְבִלְתִּי הֵחֵל לְעֵינֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
הֵמָּה בְתוֹכָם אֲשֶׁר נוֹדַעְתִּי אֲלֵיהֶם
לְעֵינֵיהֶם לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃
וָאוֹצִיאֵם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם וָאֲבִאֵם
אֶל הַמִּדְבָּר׃ וָאֶתֵּן לָהֶם אֶת
חֻקּוֹתַי וְאֶת מִשְׁפָּטַי הוֹדַעְתִּי אוֹתָם
אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אוֹתָם הָאָדָם וָחַי
בָּהֶם׃ וְגַם אֶת שַׁבְּתוֹתַי נָתַתִּי לָהֶם
לִהְיוֹת לְאוֹת בֵּינִי וּבֵינֵיהֶם לָדַעַת
כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשָׁם׃ וַיַּמְרוּ בִי
בֵית יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר בְּחֻקּוֹתַי לֹא
הָלָכוּ וְאֶת מִשְׁפָּטַי מָאָסוּ אֲשֶׁר
יַעֲשֶׂה אֹתָם הָאָדָם וָחַי בָּהֶם וְאֶת
שַׁבְּתֹתַי חִלְּלוּ מְאֹד וָאֹמַר לִשְׁפֹּךְ
חֲמָתִי עֲלֵיהֶם בַּמִּדְבָּר לְכַלּוֹתָם׃
וָאֶעֱשֶׂה לְמַעַן שְׁמִי לְבִלְתִּי הֵחֵל
לְעֵינֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִים
לְעֵינֵיהֶם׃ וְגַם אֲנִי נָשָׂאתִי יָדִי
לָהֶם בַּמִּדְבָּר לְבִלְתִּי הָבִיא אוֹתָם
אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי זָבַת חָלָב
וּדְבַשׁ צְבִי הִיא לְכָל הָאֲרָצוֹת׃
יַעַן בְּמִשְׁפָּטַי מָאָסוּ וְאֶת חֻקּוֹתַי
לֹא הָלְכוּ בָהֶם וְאֶת שַׁבְּתוֹתַי חִלֵּלוּ
כִּי אַחֲרֵי גִלּוּלֵיהֶם לִבָּם הֹלֵךְ׃
וַתָּחָס עֵינִי עֲלֵיהֶם מִשַּׁחֲתָם וְלֹא
עָשִׂיתִי אוֹתָם כָּלָה בַּמִּדְבָּר׃ וָאֹמַר
אֶל בְּנֵיהֶם בַּמִּדְבָּר בְּחוּקֵּי אֲבוֹתֵיכֶם
אַל תֵּלֵכוּ וְאֶת מִשְׁפְּטֵיהֶם אַל
תִּשְׁמֹרוּ וּבְגִלּוּלֵיהֶם אַל תִּטַּמָּאוּ׃
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּחֻקּוֹתַי לֵכוּ
וְאֶת מִשְׁפָּטַי שִׁמְרוּ וַעֲשׂוּ אוֹתָם׃
וְאֶת שַׁבְּתוֹתַי קַדֵּשׁוּ וְהָיוּ לְאוֹת
בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם לָדַעַת כִּי אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם׃ וַיַּמְרוּ בִי הַבָּנִים בְּחֻקּוֹתַי
לֹא הָלָכוּ וְאֶת מִשְׁפָּטַי לֹא שָׁמְרוּ

Pmitiua.heb.

עָשָׂה
חָלַל
יָדַע
יָצָא
בּוֹא
דָּבַר נָתַן
חָקַק שָׁפַט
עָשָׂה
הָיָה יָדַע
קָדַשׁ מָרָה
חָמַם כָּלָה
עָשָׂה חָלַל
יָצָא
בּוֹא
נָתַן זוּב
צָבָה
גָּלַל
חוּס
עָשָׂה
הָלַךְ שָׁפַט
שָׁמַר טָמֵא
עָשָׂה
הָיָה
יָדַע
מָרָה חָקַק

© Biblioteca Nacional de España

Prītiua. heb. Tex. heb. Ezechi. xx. | Trāſla. B. Hie. | Trāſ. Gre. lxx. cū interp. lati.

לעשות אותם אשר יעשה אתם
האדם וחי בהם את שבתותי חללו
ואמר לשפך חמתי עליהם לכלות | יחם כלה
אפי בם במדבר: והשבתי את ידי | דבר שוב
ואעש למען שמי לבלתי החל | עשה חלל
לעיני הגוים אשר הוצאתי אתם | יצא
לעיניהם: גם אני נשאתי את
ידי להם במדבר להפיץ אתם | פוץ
בגוים ולזרות אתם בארצות: יען | זרה
משפטי לא עשו וחקותי מאסו | שפט
ואת שבתותי חללו ואחרי גלולי
אבתם היו עיניהם: וגם אני נתתי | נתן
להם חקים לא טובים ומשפטים
לא יחיו בהם: ואטמא אתם | חיה טמא
במתנותם בהעביר כל פטר רחם | נתן עבר
למען אשמם למען אשר ידעו אשר | שמם
אני יהוה: לכן דבר אל בית ישראל
בן אדם ואמרת אליהם כה אמר
אדני יהוה עוד זאת גדפו אתי
אבתיכם במעלם בי מעל: ואביאם | בוא
אל הארץ אשר נשאתי את
ידי לתת אתה להם ויראו כל | נתן ראה
גבעה רמה וכל עץ עבת ויזבחו שם | רום זבח
את זבחיהם ויתנו שם כעס קרבנם | נתן
וישימו שם ריח ניחוחיהם ויסיכו | שום נוח
שם את נסכיהם: ואמר אליהם | נסך
מה הבמה אשר אתם הבאים | בוא
שם ויקרא שמה במה עד היום | קרא
הזה: לכן אמר אל בית ישראל
כה אמר אדני יהוה הבדרך
אבותיכם אתם נטמאים ואחרי | טמא
שקוציהם אתם זנים: ובשאת | שקץ זנה
מתנותיכם בהעביר בניכם באש | נשא נתן
אתם נטמאים לכל גלוליכם | גלל
עד היום ואני אדרש לכם בית | דרש
ישראל חי אני נאם אדני יהוה אם

vt facerent ea que cum fecerit homo viuet in eis: & ſabbata mea violauerunt. Et cōminat⁹ ſum vt effūderē furorē meū ſup eos: & implerē irā meā in eis in deſerto. Auerti aūt manū meā: & feci ꝓpter nomen meū vt nō violaretur corā gentib⁹: de quibus eieci eos in oculis earum. Iterum leuaui manū meā in eos in ſolitudine vt diſpgerē illos in nationes: & ventilarē in terras: eo ꝙ iudicia mea nō feciſſent: & ꝑcepta mea reprobaſſent: & ſabbata mea violaſſent: & poſt idola patrū ſuoꝝ fuiſſent oculi eorū. Ergo & ego dedi eis precepta non bona: & iudicia in quibus non viuēt: & pollui eos in munerib⁹ ſuis cū offerrēt omē quod aperit vuluā ꝓpter delicta ſua: & ſcient quia ego dñs. Quāobrem loquere ad domū iſrael fili hominis: & dices ad eos. Hec dicit dñs de⁹. Adhuc & ī hoc blaſphemauerūt me patres vrī cū ſpreuiſſent me cōtemnētes: & induxiſſem eos in terrā ſup quam leuaui manū meā vt darem eis. Viderunt omnem collē excelſum: & omē lignū nemoroſum: & īmolauerūt ibi victimas ſuas & dederūt ibi irritationē oblationis ſue: & poſuerūt ibi odorē ſuauitatis ſue & libauerūt libationes ſuas. Et dixi ad eos. Quid eſt excelſum: ad quod ingredimini? Et vocatū eſt nomen ei⁹ excelſum vſqȝ ad hanc diem. Propterea dic ad domum iſrael. Hec dicit dominus de⁹. Certe in via patrū veſtrorū vos polluimini: & poſt offendicula eorum vos fornicamini: & in oblatione donoꝝ veſtrorum: cum traducitis filios veſtros ꝑ ignē: vos polluimini in oībus idolis vrīs vſqȝ hodie: & ego reſpondebo vobis domus iſrael. Viuo ego dicit domin⁹ deus: quia

vt facerent eas q̄s faciet homo ⁊ viuet in eis:
τοῦ ποιῆσαι αὐτὰ ἃ ποιήσει ἄνθρωπος καὶ ζήσεται ἐν αὐτοῖς,
⁊ ſabbata mea polluerunt: ⁊ dixi vt
καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλωσαν, καὶ εἶπον τοῦ D
effūderē furorē meū ſup eos ⁊ vt cōſumarē
ἐκχέαι τὸν θυμόν μου ἐπ᾽ αὐτοὺς καὶ τοῦ συντελέσαι τὴν
iram meā in eos in deſerto. ⁊ uerti manū
ὀργήν μου ἐπ᾽ αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ ἀπέστρεψα τὴν χεῖρά
meā eis: ⁊ feci ꝓpter me vt nomē meū
μου αὐτοῖς, καὶ ἐποίησα ἕνεκεν ἐμοῦ ὅπως τὸ ὄνομά μου τὸ
omnino non violaret coram gētib⁹ de q̄b⁹ edu
παράπαν μὴ βεβηλωθῇ ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν ἀφ᾽ ὧν ἐξήγα F
xi eos ante oculos eaꝝ: ⁊ leuaui manū meā
γον αὐτοὺς κατ᾽ ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ ἐξῆρα τὴν χεῖρά μου
in eos in deſerto vt diſpergerem illos in
ἐπ᾽ αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ διασκορπίσαι αὐτοὺς ἐν τοῖς
gentib⁹: diſſeminarē eos in regionib⁹: eo q̄d iuſtifi
ἔθνεσιν, διασπεῖραι αὐτοὺς ἐν ταῖς χώραις, ἀνθ᾽ ὧν τὰ δικαιώ
catiōes meas nō fecerūt: ⁊ ꝑcepta mea repu
ματά μου οὐκ ἐποίησαν, καὶ τὰ προστάγματά μου ἀπώ
lerūt: ⁊ ſabbata mea violauerūt: ⁊ poſt
σαντο, καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλουν, καὶ ὀπίσω τῶν
cogitationes pr̄m ſuoꝝ fuerūt oculi
ἐνθυμημάτων τῶν πατέρων αὐτῶν ἦσαν οἱ ὀφθαλμοὶ
eoꝝ. ⁊ ego dedi eis ꝑcepta nō bona: ⁊
αὐτῶν. καὶ ἐγὼ ἔδωκα αὐτοῖς προστάγματα οὐ καλά, καὶ
iuſtificatiōes in q̄b⁹ nō viuēt in eis: ⁊ polluā eos
δικαιώματα ἐν οἷς οὐ ζήσονται ἐν αὐτοῖς, καὶ μιανῶ αὐτοὺς
in dogmatib⁹ ſuis cū traducerem ego oē ape
ἐν τοῖς δόγμασιν αὐτῶν ἐν τῷ διαπορεύεσθαί με πᾶν δια
riēs vuluā vt deleam eos: vt ſciant q̄ ego
νοῖγον μήτραν ὅπως ἀφανίσω αὐτούς, ἵνα γνῶσιν ὅτι ἐγὼ
dn̄s. idcirco loquere ad domū iſrael: fili
κύριος. διὰ τοῦτο λάλησον πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραήλ, υἱὲ
hoīs: ⁊ dices ad eos: hec dicit adonai dn̄s:
ἀνθρώπου, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, τάδε λέγει ἀδωναῒ κύριος,
vſqȝ ad hoc ad iracūdiā ꝓuocaſt me patres vr̄i in
ἕως τούτου παρώργισάν με οἱ πατέρες ὑμῶν ἐν τοῖς
delictis ſuis in q̄b⁹ deliquerūt in me. ⁊
παραπτώμασιν αὐτῶν ἐν οἷς παρέπεσον εἰς ἐμέ. καὶ
introduxi eos in trā q̄ leuaui manū meā vt
εἰσήγαγον αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν ἦρα τὴν χεῖρά μου τοῦ
darem eā illis: ⁊ viderūt oēȝ colleȝ excelſū
δοῦναι αὐτὴν αὐτοῖς, καὶ εἶδον πάντα βουνὸν ὑψηλόν. E
⁊ oē lignū nemoroſū: ⁊ imolauerūt ibi diis ſu
καὶ πᾶν ξύλον κατάσκιον, καὶ ἔθυσαν ἐκεῖ τοῖς θεοῖς αὐ
is: ⁊ poſuerūt ibi furorē muneꝝ ſuoꝝ: ⁊ poſue
τῶν, καὶ ἔταξαν ἐκεῖ ὀργὴν τῶν δώρων αὐτῶν, καὶ ἔτα
rūt ibi odorē ſuauitatis eoꝝ: ⁊ libauerūt ibi libamīa
ξαν ἐκεῖ ὀσμὴν εὐωδίας αὐτῶν, καὶ ἔσπεισαν ἐκεῖ σπονδὰς
ſua: ⁊ dixi ad eos: ⁊ q̄d eſt excelſū q̄
αὐτῶν, καὶ εἶπα πρὸς αὐτούς, καὶ τί ἐστιν Ἀβαμὰ ὅτι
vos intratis illuc? ⁊ vocauerunt nomē e
ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ; καὶ ἐπεκάλεσαν τὸ ὄνομα αὐ
ius excelſū vſqȝ in hodiernū diē. ꝓpterea dic ad
τοῦ Ἀβαμὰ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. διὰ τοῦτο εἶπον πρὸς
domū iſrael: hec dicit adonai dn̄s: ſi in
τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραήλ, τάδε λέγει ἀδωναῒ κύριος, εἰ ἐν
iniq̄tatib⁹ pr̄um vr̄oꝝ vos polluimini: ⁊
ταῖς ἀνομίαις τῶν πατέρων ὑμῶν ὑμεῖς μιαίνεσθε, καὶ
poſt abominationes eoꝝ vos fornicamini:
ὀπίσω τῶν βδελυγμάτων αὐτῶν ὑμεῖς ἐκπορνεύετε,
⁊ in ꝑmitiis donoꝝ vr̄oꝝ: ⁊ in
καὶ ἐν ταῖς ἀπαρχαῖς τῶν δομάτων ὑμῶν, καὶ ἐν τοῖς G
ſeparatiōib⁹ vr̄is cū traducitis filios vr̄os in igne:
ἀφορισμοῖς ὑμῶν ἐν τῷ διάγειν τὰ τέκνα ὑμῶν ἐν πυρί,
vos polluimini in oībus cogitatiōib⁹ vr̄is vſqȝ in
ὑμεῖς μιαίνεσθε ἐν πᾶσι τοῖς ἐνθυμήμασιν ὑμῶν ἕως τῆς
hodiernū diem. ⁊ ego reſpondebo vobis dom⁹
σήμερον ἡμέρας. καὶ ἐγὼ ἀποκριθῶ ὑμῖν οἶκος τοῦ
iſrael. viuo ego dicit adonai dn̄s: ſi
Ἰσραήλ. ζῶ ἐγὼ λέγει ἀδωναῒ κύριος, εἰ

reſpōdebo vobis: ꝛ ſi aſcendet in ſpm̄
ἀποκριθήσομαι ὑμῖν, καὶ εἰ ἀναβήσεται ἐπὶ τὸ πνεῦμα
vr̄m hoc: ꝛ nō erit queadmodū vos dicitis:
ὑμῶν τοῦτο, καὶ οὐκ ἔσαι ὃν τρόπον ὑμεῖς λέγετε,
D erimus ſic gētes ꝛ ſic tribus tre: vt ſuia
ἐσόμεθα ὡς τὰ ἔθνη καὶ ὡς αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, τοῦ λα=
mus lignis ꝛ lapidib⁹. ꝑpterea viuo ego dicit ado
τρεύειν ξύλοις καὶ λίθοις. διὰ τοῦτο ζῶ ἐγὼ λέγει ἀδω
nai dñs: ſi nō in manu forti: ꝛ in brachio excel
ναΐ κύριος, εἰ μὴ ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐν βραχίονι ὑψη
ſo: ꝛ in furore effuſo regnabo ſup vos: ꝛ
F λῷ, καὶ ἐν θυμῷ κεχυμένῳ βασιλεύσω ἐφ' ὑμᾶς, καὶ
educā vos de pplis: ꝛ ſuſcipiam vos de
ἐξάξω ὑμᾶς ἐκ τῶν λαῶν, καὶ εἰσδέξομαι ὑμᾶς ἐκ τῶν
regiōib⁹ ꝗ̄ diſperſi eſtis in eis in manu for=
χωρῶν οὗ διεσκορπίσθητε ἐν αὐτοῖς ἐν χειρὶ κρα=
ti: ꝛ in brachio excelſo: ꝛ in furore effuſo: ꝛ
ταιᾷ, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ ἐν θυμῷ κεχυμένῳ, καὶ
adducā vos in deſertū pploꝝ: ꝛ ꝯtēdā iudicio
ἄξω ὑμᾶς εἰς τὴν ἔρημον τῶν λαῶν, καὶ διακριθήσομαι
ad vos ibi facie ad faciem. queadmodū
πρὸς ὑμᾶς ἐκεῖ πρόσωπον κατὰ πρόσωπον. ὃν τρόπον
iudicio ꝯtēdi ad pr̄es vr̄os in deſto tre egy=
διεκρίθην πρὸς τοὺς πατέρας ὑμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ γῆς αἰγύ
pti: ſic iudicabo vos: dicit adonai dñs. ꝛ trāſire
πτου, οὕτως κρινῶ ὑμᾶς, λέγει ἀδωναΐ κύριος. καὶ δια=
faciā vos ſub virga mea: ꝛ inducā vos in nu
ξω ὑμᾶς ὑπὸ τὴν ῥάβδον μου, καὶ εἰσάξω ὑμᾶς ἐν ἀριθ
mero: ꝛ eligam ex vobis impios: ꝛ rebel=
μῷ, καὶ ἐκλέξω ἐξ ὑμῶν τοὺς ἀσεβεῖς, καὶ τοὺς ἀφεστη
les: q: de incolatu eoꝝ educā eos:
κότας, διότι ἐκ τῆς παροικεσίας αὐτῶν ἐξάξω αὐτούς,
ꝛ in trā iſrael nō ingredient. ꝛ ſci=
καὶ εἰς τὴν γῆν τοῦ ἰσραὴλ οὐκ εἰσελεύσονται· καὶ ἐπι
ent q: ego dñs: ꝛ vos dom⁹ iſ=
γνώσονται διότι ἐγὼ κύριος, καὶ ὑμεῖς οἶκος τοῦ ἰσ=
rael: hec dicit adonai dñs: vnuſq̄ſq; adinuen
ραήλ, τάδε λέγει ἀδωναΐ κύριος, ἕκαστος τὰ ἐπιτη
tiones ſuas auferte: ꝛ poſt hec ſi vos
δεύματα αὐτοῦ ἐξάρατε, καὶ μετὰ ταῦτα ἐὰν ὑμεῖς
audieritis me: ꝛ nomē meū ſctm̄ nō pol=
εἰσακούσητέ μου, καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ ἅγιον οὐ βε=
lueritis vltra in munerib⁹ vr̄is: ꝛ in ad=
E βηλώσητε ἔτι ἐν τοῖς δώροις ὑμῶν, καὶ ἐν τοῖς ἐπι
inuentionib⁹ vr̄is: q: in monte meo ſanc=
τηδεύμασιν ὑμῶν, διότι ἐπὶ τοῦ ὄρους μου τοῦ ἁγί
cto in mōte excelſo iſrael dicit adonai dñs: ibi
ου ἐπ' ὄρους ὑψηλοῦ ἰσραὴλ λέγει ἀδωναΐ κύριος, ἐκεῖ
ſeruient mihi oīs dom⁹ iſrael in finē in
δουλεύσουσί μοι πᾶς οἶκος ἰσραὴλ εἰς τέλος ἐπὶ τῆς
trā: ꝛ ibi ſuſcipiam eos: ꝛ ibi viſita=
γῆς. καὶ ἐκεῖ προσδέξομαι αὐτούς, καὶ ἐκεῖ ἐπισκέ=
bo p̄mitias vr̄as: ꝛ p̄mitias
ψομαι τὰς ἀπαρχὰς ὑμῶν, καὶ τὰς ἀπαρχὰς τῶν
ſeparationū vr̄aꝝ: in oīb⁹ ſctificationib⁹ vr̄is: in
ἀφορισμῶν ὑμῶν, ἐν πᾶσι τοῖς ἁγιάσμασιν ὑμῶν, ἐν
odore ſuauitatis ſuſcipiam vos: cū eduxero ego
ὀσμῇ εὐωδίας προσδέξομαι ὑμᾶς, ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν με
vos de pplis: ꝛ ſuſcepero vos de
ὑμᾶς ἐκ τῶν λαῶν, καὶ εἰσδέχεσθαι ὑμᾶς ἐκ τῶν
regiōib⁹ in q̄bus diſperſi eſtis in eis: ꝛ ſancti=
χωρῶν ἐν αἷς διεσκορπίσθητε ἐν αὐταῖς, καὶ ἁγια=
ficabor in vobis ante oculos pploꝝ: ꝛ ſcie=
G σθήσομαι ἐν ὑμῖν κατ' ὀφθαλμοὺς τῶν λαῶν, καὶ ἐπι
tis q: ego dñs. cū induxero ego
γνώσεσθε διότι ἐγὼ κύριος. ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν με
vos in trā iſrael: in quā
ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν τοῦ ἰσραήλ, εἰς ἣν

non reſpondebo vobis:
neq; cogitatio mētis ve
ſtre fiet dicentium.
Erimus ſicut gentes &
ſicut cognationes terre:
vt colamus ligna & lapi
des. Viuo ego dicit dñs
deus: quoniā in manu
forti & in brachio
extento & in furore ef=
fuſo regnabo
ſup vos. Et educā vos
de populis:
& congregabo vos de
terris in quibus
diſperſi eſtis. In manu
valida & in brachio
extento & in furore effu
ſo regnabo ſup vos & ad=
ducā vos in deſertū po
pulorum: & iudicabor
vobiſcū ibi facie ad fa=
ciem. Sicut
iudicio cōtendi aduerſus
patres veſtros in deſerto
terre egypti: ſic iudica=
bo vos
dicit dominus deus. Et
ſubiiciam vos
ſceptro meo: & inducā
vos
in vinculis federis. Et
eligam de vobis
trāſgreſſores & impios:
& de terra
incolatus eorum educā
eos: & in terram
iſrael nō ingredientur:
& ſcietis quia ego
dominus. Et vos do=
mus iſrael: hec dicit
dominus deus. Singuli
poſt idola vr̄a ambulate:
& ſeruite eis. Quod ſi &
in hoc nō audieritis me:
& nomen meū ſanctum
pollueritis vltra
in muneribus veſtris &
in idolis veſtris in monte
ſancto meo in monte
excelſo iſrael ait
dñs deus ibi ſeruiet mi=
hi omnis domus
iſrael: oēs inq̄ in terra
in qua placebunt mihi.
Et ibi querā primitias
veſtras: &
initiū decimarū veſtraꝝ
in oībus ſctificationibus
vr̄is. In odore ſuauitatis
ſuſcipiā vos: cum eduxe
ro vos de populis: & cō
gregauero vos
de terris in quas diſper
ſi eſtis:
& ſanctificabor in vobis
in oculis nationum.
Et ſcietis quia ego dñs
cum adduxero vos
ad terram iſrael: in ter=
ra pro qua

Tex.he.	Priitiua.heb.
אדרש לכם: והעלה על רוחכם היו	היה
לא תהיה אשר אתם אמרים	
נהיה כגוים כמשפחות הארצות	
לשרת עץ ואבן: חי אני נאם אדני	
יהוה אם לא ביד חזקה ובזרוע	זרע
נטויה ובחמה שפוכה אמלוך	נטה שפך
עליכם: והוצאתי אתכם מן העמים	מלך יצא
וקבצתי אתכם מן הארצות אשר	
נפוצותם בם ביד חזקה ובזרוע	נפץ
נטויה ובחמה שפוכה: והבאתי	בוא
אתכם אל מדבר העמים ונשפטתי	דבר שפט
אתכם שם פנים אל פנים: כאשר	פנה
נשפטתי את אבותיכם במדבר	
ארץ מצרים כן אשפט אתכם	
נאם אדני יהוה: והעברתי אתכם	עבר
תחת השבט והבאתי אתכם	בוא
במסרת הברית: וברותי מכם	אסר ברת
המרדים והפושעים בי מארץ	ברר פשע
מגוריהם אוציא אותם ואל אדמת	גור יצא
ישראל לא יבוא וידעתם כי אני	בוא
יהוה: ואתם בית ישראל כה אמר	
אדני יהוה איש גלוליו לכו עבדו	גלל
ואחר אם אינכם שמעים אלי	
ואת שם קדשי לא תחללו עוד	חלל
במתנותיכם ובגלוליכם: כי בהר	נתן
קדשי בהר מרום ישראל נאם	רום
אדני יהוה שם יעבדני כל בית	עבד
ישראל כלה בארץ שם ארצם	רצה
ושם אדרוש את תרומתיכם ואת	דרש רום
ראשית משאותיכם בכל קדשיכם:	נשא
בריח ניחח ארצה אתכם בהוציאי	נוח רצה
אתכם מן העמים וקבצתי אתכם	
מן הארצות אשר נפצתם בם	
ונקדשתי בכם לעיני הגוים:	קדש
וידעתם כי אני יהוה בהביאי אתכם	בוא
אל אדמת ישראל אל הארץ אשר	

© Biblioteca Nacional de España

נשאתי את ידי לתת אותה | נתן
לאבותיכם: וזכרתם שם את
דרכיכם ואת כל עלילותיכם אשר | עלל
נטמאתם בם, ונקטתם בפניכם | טמא קוט
בכל רעותיכם אשר עשיתם: וידעתם | פנה רוע
כי אני יהוה בעשותי אתכם | עשה
למען שמי, לא כדרכיכם הרעים
וכעלילותיכם הנשחתות בית | שחת
ישראל, נאם אדני יהוה: ויהי דבר
יהוה אלי לאמר: בן אדם שים | שום
פניך דרך תימנה והטף אל דרום, | פנה ימן
והנבא אל יער השדה נגב: ואמרת | נטף נבא
ליער הנגב שמע דבר יהוה,
כה אמר אדני יהוה, הנני מצית בך | יצת
אש, ואכלה בך כל עץ לח וכל | לוח
עץ יבש, לא תכבה להבת שלהבת, | כבה
ונצרבו בה כל פנים מנגב צפונה: | צרב צפן
וראו כל בשר כי אני יהוה | ראה
בערתיה, לא תכבה: ואמר אהה
אדני יהוה, המה אמרים לי,
הלוא ממשל משלים הוא: | משל

Cap.xxi.

ויהי דבר יהוה אלי
לאמר: בן אדם שים פניך אל | היה
ירושלם והטף אל מקדשים, | שום
והנבא אל אדמת ישראל: ואמרת | קדש
לאדמת ישראל כה אמר יהוה
הנני אליך והוצאתי חרבי מתערה, | יצא
והכרתי ממך צדיק ורשע: יען | כרת מן
אשר הכרתי ממך צדיק ורשע, | צדק
לכן תצא חרבי מתערה אל כל בשר | יצא
מנגב צפון: וידעו כל בשר כי אני
יהוה הוצאתי חרבי מתערה
לא תשוב עוד: ואתה בן אדם | שוב
האנח בשברון מתנים ובמרירות | אנח מרר
תאנח לעיניהם: והיה כי יאמרו | אמר
אליך על מה אתה נאנח, ואמרת

leuaui manum meam vt darem eam patribus veſtris. Et recordabimini ibi viarū veſtrarū & oīum ſcelerū veſtroꝝ quibus polluti eſtis in eis: & diſplicebitis vobis in cōſpectu vr̄o in oībus maliciis vr̄is quas feciſtis: & ſcietis quia ego domin⁹ cū benefecero vobis propter nomen meū: & non ſc̄m vias vr̄as malas neqꝫ ſecūdum ſcelera veſtra peſſima domus iſrael: ait domin⁹ deus. Et factus eſt ſermo domini ad me dicens. Fili hominis pone faciem tuā cōtra viā auſtri: & ſtilla ad africum & propheta ad ſaltum agri meridiani: & dices ſaltui meridiano. Audi verbum domini. Hec dicit dominus de⁹. Ecce ego ſuccendā in te ignem & cōburam in te omne lignū viride & oē lignū aridū. Non extinguetur flāma ſuccēſiōis: & cōburetur in ea oīs facies ab auſtro vſqꝫ ad aqlonem: & videbit vniuerſa caro: quia ego dn̄s ſuccēdi eam: nec extinguetur. Et dixi. A.a.a. domine deus. Ipſi dicunt de me. per parabolas loquitur iſte.

21.

ET factus eſt ſermo domini ad me dicens. Fili hominis pone faciem tuam ad hieruſalem & ſtilla ad ſanctuaria: & propheta contra humum iſrael: & dices terre iſrael. Hec dicit dominus deus. Ecce ego ad te: & eiiciā gladium meū de vagina ſua: & occidam in te iuſtū & impiū. Pro eo aūt ꝙ occidi in te iuſtū & impium: idcirco egredietur gladi⁹ me⁹ de vagina ſua ad oēm carnē ab auſtro vſqꝫ ad aqlonē: vt ſciat oīs caro quia ego dn̄s eduxi gladiū meū de vagina ſua irreuocabilē. Et tu fili hominis ingemiſce in contritione lūborū: & in amaritudinibus ingemiſce corā eis. Cumqꝫ dixerint ad te: quare tu gemis? dices.

leuaui manū meā vt darem eam p̄ribus vr̄is:
ἦρα τὴν χεῖρά μου τοῦ δοῦναι αὐτὴν τοῖς πατράσιν ὑμῶν,
ꝛ recordabimini illic viaꝝ vr̄aꝝ. ꝛ adinuen-
καὶ μνησθήσεσθε ἐκεῖ τῶν ὁδῶν ὑμῶν, καὶ τῶν ἐπιτηδευ-
tionū vr̄aꝝ: qb⁹ polluti eſtis i eis: ꝛ p̄cutietis fa-
μάτων ὑμῶν, οἷς ἐμιαίνεσθε ἐν αὐτοῖς, καὶ κόψεσθε τὰ πρό-
cies vr̄as in oībus maliciis vr̄is q̄s cognoſce-
σωπα ὑμῶν ἐν πάσαις ταῖς κακίαις ὑμῶν αἷς ἐπιγνώ-
tis. qꝛ ego dn̄s cū fecero ego ſic
σεσθε· διότι ἐγὼ κύριος ἐν τῷ ποιῆσαί με οὕτως
vobis: vt nomē meū nō violetur: nō ſc̄m vias
ὑμῖν, ὅπως τὸ ὄνομά μου μὴ βεβηλωθῇ, οὐ κατὰ τὰς ὁδοὺς
vr̄as malas: neqꝫ ſc̄m adinuentiones vr̄as
ὑμῶν τὰς πονηράς, οὐδὲ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν
corruptas dom⁹ iſrael dicit adonai dn̄s. ꝛ
τὰ διεφθαρμένα οἶκος ἰσραὴλ λέγει ἀδωναῒ κύριος· καὶ
fact⁹ ē ſmo dn̄i ad me dicēs: fili hoīs fir-
ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων, υἱὲ ἀνθρώπου στήρι-
ma faciem tuā ſup theman: ꝛ reſpice ad
σον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ θαιμάν, καὶ ἐπίβλεψον ἐπὶ
aſtrū: ꝛ p̄phetiza ſup ſaltū ducem auſtralē
δαρώμ, καὶ προφήτευσον ἐπὶ δρυμὸν ἡγούμενον ναγέβ,
ꝛ dices ſylue auſtrali: audi ſmonē dn̄i: hec di-
καὶ ἐρεῖς τῷ δρυμῷ ναγέβ, ἄκουε λόγον κυρίου, τάδε λέ-
cit dn̄s: ecce ego ſuccendo in te ignē: ꝛ deuora-
γει κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἀνάπτω ἐν σοὶ πῦρ, καὶ καταφά-
bit in te oē lignū viride: ꝛ oē lignū aridū: nō
γεται ἐν σοὶ πᾶν ξύλον χλωρόν, καὶ πᾶν ξύλον ξηρόν, οὐ
extinguet̃ flāma ſuccenſa. ꝛ ardebit in
σβεσθήσεται ἡ φλὸξ ἡ ἐξαφθεῖσα· καὶ κατακαυθήσεται ἐν
ea oīs facies a meridie vſqꝫ ad aqlonē: ꝛ co-
αὐτῇ πᾶν πρόσωπον ἀπὸ ἀφηλιώτου ἕως βορρᾶ, καὶ ἐπι-
gnoſcet oīs caro: qꝛ ego dn̄s ſuccendi illā:
γνώσεται πᾶσα σάρξ, ὅτι ἐγὼ κύριος ἐξέκαυσα αὐτό, 8.4.
ꝛ nō extinguet̃. ꝛ dixi nequaq̄ dn̄e: ip-
καὶ οὐ σβεσθήσεται. καὶ εἶπον μηδαμῶς κύριε, αὐ-
ſi dicūt ad me: nōne parabola eſt q̄ dici-
τοὶ λέγουσιν πρός με, οὐχὶ παραβολή ἐστιν λεγο-
tur hec.
μένη αὕτη·

Ca.21.

ET fact⁹ eſt ſmo dn̄i ad me dicēs: idcirco A
Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων, διὰ τοῦ-
vaticinare fili hoīs: ꝛ firma faciem
το προφήτευσον υἱὲ ἀνθρώπου, καὶ στήρισον τὸ πρόσωπόν
tuā ꝯ hieruſalem: ꝛ aſpice ad ſancta eo-
σου ἐπὶ ἱερουσαλήμ, καὶ ἐπίβλεψον ἐπὶ τὰ ἅγια αὐ-
rū ꝛ p̄pheta de t̃ra iſrael: ꝛ dices D
τῶν καὶ προφήτευσον περὶ τῆς γῆς τοῦ ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς
ad t̃rā iſrael: hec dicit adonai dn̄s:
πρὸς τὴν γῆν τοῦ ἰσραήλ, τάδε λέγει ἀδωναῒ κύριος,
ecce ego ad te: ꝛ educā gladiū meū de
ἰδοὺ ἐγὼ πρὸς σέ, καὶ ἐκσπάσω τὸ ἐγχειρίδιόν μου ἐκ τοῦ
vagina ſua: ꝛ exterminabo ex te iniuſtū ꝛ ini-
κουλεοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐξολοθρεύσω ἐκ σοῦ ἄδικον καὶ ἄνο-
quū. eoqꝺ extermiabo ex te iniquū ꝛ iiuſtum: ſic
μον. ἀνθ᾽ ὧν ἐξολοθρεύσω ἐκ σοῦ ἄνομον καὶ ἄδικον, οὕτως
egrediet̃ gladius me⁹ de vagina ſua ſup
ἐξελεύσεται τὸ ἐγχειρίδιόν μου ἐκ τοῦ κουλεοῦ αὐτοῦ ἐπὶ
oēm carnē meridiei vſqꝫ ad aqlonē: ꝛ cognoſcet
πᾶσαν σάρκα ἀφηλιώτου ἕως βορρᾶ, καὶ ἐπιγνώσε-
oīs caro qꝛ ego dn̄s eduxi gladium
ται πᾶσα σὰρξ ὅτι ἐγὼ κύριος ἐξέσπασα τὸ ἐγχειρίδι-
meū de vagina ſua: ꝛ nō reducam vl- B
όν μου ἐκ τοῦ κουλεοῦ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀποστρέψω οὐκ
tra. ꝛ tu fili hoīs: ingemiſce in cōtritiōe lū-
ἔτι. καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, καταστέναξον ἐν συντριβῇ ὀσ-
boꝝ tuoꝝ: ꝛ in doloribꝫ gemes ante oculos eoꝝ.
φύος σου, καὶ ἐν ὀδύναις στενάξεις κατ᾽ ὀφθαλμοὺς αὐτῶν·
ꝛ erit ſi dixerit ad te: p̄pter q̄d tu gemis?
καὶ ἔσαι ἐὰν εἴπωσιν πρός σε, ἕνεκεν τίνος σὺ στενάζεις;
ꝛ dices:
καὶ ἐρεῖς,

C

ſup nuncio q2 venit: ꝛ frãget omne
ἐπὶ τῇ ἀγγελίᾳ διότι ἔρχεται, καὶ θραυσθήσεται πᾶσα
cor: ꝛ diſſoluentur vniuerſe man⁹: ꝛ exaiabit
καρδία, καὶ παραλυθήσονται πᾶσαι χεῖρες, καὶ ἐκψύξει
omnis caro: ꝛ ois ſpũs: ꝛ oia femora pollu=
πᾶσα σὰρξ, καὶ πᾶν πνεῦμα, καὶ πάντες μηροὶ μολυν
entur humore. ecce venit ꝛ erit dicit dñs de⁹.
θήσονται ὑγρασίᾳ. ἰδοὺ ἔρχεται καὶ ἔσαι λέγει κύριος ὁ θεός.
ꝛ fact⁹ ẽ ſmo dñi ad me dicẽs: fili hois: pro=
καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων, υἱὲ ἀνθρώπου, προ
pheta ꝛ dices: hec dicit adonai dñs: dic gladi
φήτευσον καὶ ἐρεῖς, τάδε λέγει ἀδωναΐ κύριος, εἶπον ῥομ=
us gladius acuere: ꝛ iraſcere vt iugules iugulatiões.
C φαία ῥομφαία ὀξύνου, καὶ θυμώθητι ὅπως σφάξῃς σφάγια.
acuere vt ſis in ſplendorẽ: parat⁹ in deſolationẽ
ὀξύνου ὅπως γένῃ εἰς σίλβωσιν, ἑτοίμη εἰς παράλυσιν
iugula: ↄtẽne: repelle oẽ lignũ. ꝛ dedit eũ pa
σφάξε, ἐξουθένει, ἀπώθου πᾶν ξύλον. καὶ ἔδωκεν αὐτὴν ἑτοί
ratũ vt teneret manũ eius. exacut⁹ ẽ gladius eſt para
μην τοῦ κρατεῖν χεῖρα αὐτῆς. ἐξηκονήθη ῥομφαία ἐστὶν ἑτοί
tus: vt daret ipm in manus interficientiũ. clama
μη, τοῦ δοῦναι αὐτὴν εἰς χεῖρας ἀποκεντούντων. ἀνάκραγε
vlula fili hois: q2 hic fact⁹ eſt in pplo meo:
καὶ ὀλόλυξον υἱὲ ἀνθρώπου, ὅτι αὐτὴ ἐγένετο ἐν τῷ λαῷ μου,
hic in cũctis ducibus iſrael: q̃ ꝓpe hi
αὐτὴ ἐν πᾶσι τοῖς ἀφηγουμένοις τοῦ ἰσραήλ, οἱ παροι
tabãt apd me in gladiũ facti ſunt cũ pplo. idcirco
κοῦντές μοι εἰς ῥομφαίαν ἐγένοντο σὺν τῷ λαῷ. διὰ τοῦτο
plaude ſup manũ tuã: q2 iuſtificat⁹ eſt. ꝛ q̃d
κρότησον ἐπὶ τὴν χεῖρά σου, ὅτι δεδικαίωται. καὶ τί
8.4. ſi ꝛ trib⁹ repulſa fuerit nõ erit dicit adonai dñs. ꝛ
εἰ καὶ φυλὴ ἀπωσθῇ οὐκ ἔσαι λέγει ἀδωναΐ κύριος. καὶ
tu fili hois: ꝓpheta ꝛ plaude manũ ſup
σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, προφήτευσον καὶ κρότησον χεῖρα ἐπὶ
manũ: ꝛ duplica gladiũ. tertius gladius:
χεῖρα, καὶ διπλασίασον ῥομφαίαν. ἡ τρίτη ῥομφαία,
interfectoꝝ eſt gladi⁹ interfectoꝝ magn⁹: ꝛ ob
τραυματιῶν ἐστὶ ῥομφαία τραυματιῶν ἡ μεγάλη, καὶ ἐκ
ſtupeſcere facies eos vt frãgat cor coꝝ: ꝛ multipli
A στήσεις αὐτοὺς ὅπως θραυσθῇ ἡ καρδία αὐτῶν, καὶ πληθυν
cent infirmi. ſup oẽs portas eoꝝ: ꝛ tra=
θῶσιν οἱ ἀσθενοῦντες. ἐπὶ πᾶσαν πύλην αὐτῶν, καὶ πα
diti ſunt in iugulatiões gladij. bene acut⁹ fuit
ραδέδονται εἰς σφάγια ῥομφαίας. εὖγε ὀξεῖα γέγονεν
in occiſionẽ: bene fuit in fulgorẽ: ſic fulgur
εἰς σφαγήν, εὖγε γέγονεν εἰς σίλβωσιν, ὡς ἀστραπὴ
ↄtranſi: acuere a dextris ꝛ a ſiniſtris: q̃cũq3
D διαπορεύου, ὀξύνου ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ εὐωνύμων, οὗ ἂν
facies tua excitetur: ꝛ ego ãt plaudã
τὸ πρόσωπόν σου ἐξεγείρηται, κἀγὼ δὲ κροτήσω
manu mea ad manũ meã: ꝛ remittam
χεῖρά μου πρὸς χεῖρά μου, καὶ ἐπαφήσω τὸν
furorẽ meũ: ego dñs locut⁹ ſum. ꝛ fact⁹ eſt ſmo
θυμόν μου, ἐγὼ κύριος λελάληκα. καὶ ἐγένετο λόγος
dñi ad me dicẽs: ꝛ tu fili hois: po=
κυρίου πρός με λέγων, καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, διά=
ne tibi duas vias: vt ingrediat gladius re=
ταξον σεαυτῷ δύο ὁδούς, τοῦ εἰσελθεῖν ῥομφαίαν βα
gis babylonis de regiõe vna egredientur
σιλέως βαβυλῶνος ἐκ χώρας μιᾶς ἐξελεύσονται αἱ
duo iperia: vt parent manũ pungentẽ in initio
δύο ἀρχαί, ἑτοιμάσαι χεῖρα κεντοῦσαν ἐπ᾽ ἀρχῆς
B vie vniuſcuiuſq3 ciuitati pũgentẽ ordinabis: vt in=
ὁδοῦ ἑκάστης πόλεως κεντοῦσαν διατάξεις, τοῦ εἰ=
grediat gladius ad rabbat filioꝝ ammon: ꝛ ad
σελθεῖν ῥομφαίαν ἐπὶ ῥαββὰθ υἱῶν ἀμμών, καὶ ἐπὶ
iudam: ꝛ ad hieruſalem in obſidiõe: q2
τὸν ἰούδαν, καὶ ἐπὶ ἱερουσαλὴμ ἐν πολιορκίᾳ, διότι
ſtabit rex babylonis in antiquã viam:
στήσεται βασιλεὺς βαβυλῶνος ἐπὶ τὴν ἀρχαίαν ὁδόν,
in initio duaꝝ viaꝝ.
ἐπ᾽ ἀρχῆς τῶν δύο ὁδῶν.

Pro auditu: quia venit & tabeſcet omne cor & diſſoluẽtur vniuerſe manus: & infirmabitur ois ſpũs: & ꝑ cuncta genua fluẽt aq̃. Ecce venit & fiet ait dominus deus. Et factus eſt ſermo domini ad me dicens. Fili hominis: propheta & dices. Hec dicit dñs deus. Loquere. Gladius gladius exacutus eſt & limatus. Vt cedat victimas exacutus eſt: vt ſplendeat limatus eſt. Qui moues ſceptrum filii mei ſuccidiſti omne lignũ. Et dedi eum ad leuigandum vt teneatur manu. Iſte exacutus gladius: & iſte limat⁹ eſt in manu interficientis. Clama & vlula fili hominis: quia hic fact⁹ ẽ in pplo meo: hic in cunctis ducibus iſrael qui fugerant. Gladio traditi ſunt cum pplo meo. Idcirco plaude ſup femur: q2 ꝓbatus eſt: & hoc cum ſceptrum ſubuerterit: & nõ erit dicit dominus de⁹. Tu ergo fili hois ꝓpheta: & percute manũ ad manũ: & duplicetur gladius: ac triplicetur gladius interfectoꝝ. Hic eſt gladi⁹ occiſionis magne q obſtupeſcere eos facit & corde tabeſcere: & multiplicat ruinas. In oĩbus portis eorum dedi cõturbationẽ gladii acuti & limati ad fulgẽdũ: amicti ad cedẽ. Exacuere vade ad dexteram ſiue ad ſiniſtram quocunq3 faciei tue eſt appetitus. Quin & ego plaudã manu ad manũ: & implebo indignationẽ meã. Ego dñs locut⁹ ſũ. Et factus eſt ſermo dñi ad me dicens. Et tu fili hominis pone tibi duas vias: vt veniat gladius regis babylonis. De terra vna egredientur ambe. Et manu capiet cõiecturam ĩ capite vie ciuitatis cõiiciet. Viam pones vt vẽiat gladi⁹ ad rabbath filiorum ammon & ad iudam in hieruſalem munitiſſimã. Stetit enĩ rex babylonis in biuio in capite duarum viarum

אל שמועה כי באה ונמס כל לב
ורפו כל ידים וכהתה כל רוח
וכל ברכים תלכנה מים הנה באה
ונהיתה נאם אדני יהוה ויהי דבר
יהוה אלי לאמר בן אדם הנבא
ואמרת כה אמר אדני אמר חרב
חרב הוחדה וגם מרוטה למען
טבח טבח הוחדה למען היה לה
ברק מרטה או נשיש שבט בני
מאסת כל עץ ויתן אתה למרטה
לתפש בכף היא הוחדה חרב
והיא מרטה לתת אתה ביד
הורג זעק והילל בן אדם כי
היא היתה בעמי היא בכל נשיאי
ישראל מגורי אל חרב היו את
עמי לכן ספק אל ירך כי בחן
ומה אם גם שבט מאסת לא
יהיה נאם אדני יהוה ואתה בן
אדם הנבא והך כף אל כף ותכפל
חרב שלישתה חרב חללים
היא חרב חלל הגדול החדרת להם
למען למוג לב והרבה המכשלים
על כל שעריהם נתתי אבחת חרב
אח עשויה לברק מעטה לטבח
התאחדי הימיני השימי השמילי
אנה פניך מעדות וגם אני
אכה כפי אל כפי והנחתי חמתי
אני יהוה דברתי ויהי דבר יהוה
אלי לאמר ואתה בן אדם שים
לך שנים דרכים לבוא חרב מלך
בבל מארץ אחד יצאו שניהם
ויד ברא בראש דרך עיר ברא
דרך תשים לבוא חרב את רבת
בני עמון ואת יהודה בירושלם
בצורה כי עמד מלך בבל אל
אם הדרך בראש שני הדרכים

בוא מסס
רפה כהה
ילך
היה
נבא
חדד מרט
שוש
נתן
נתן
הרג ילל
היה נשא
גור היה
נכה כפל
שלש
גדל
רבה כשל
נתן
עשה
אחד ימן
שום שמל
פנה יעד
נכה נוח
יחם
שום
שנה
בצר

© Biblioteca Nacional de España

Tex.heb.Ezechi.xxij.

לִקְסָם קָסֶם קִלְקַל בַּחִצִּים שָׁאַל   קָלַל
בַּתְּרָפִים רָאָה בַּכָּבֵד׃ בִּימִינוֹ   יָמַן
הָיָה הַקֶּסֶם יְרוּשָׁלַ͏ִם לָשׂוּם כָּרִים   כָּר
לִפְתֹּחַ פֶּה בְּרֶצַח לְהָרִים קוֹל   רוּם
בִּתְרוּעָה לָשׂוּם כָּרִים עַל שְׁעָרִים   רוּעַ
לִשְׁפֹּךְ סֹלְלָה לִבְנוֹת דָּיֵק׃ וְהָיָה   בָּנָה
לָהֶם כִּקְסוֹם שָׁוְא בְּעֵינֵיהֶם   קָסַם
שְׁבֻעֵי שְׁבֻעוֹת לָהֶם וְהוּא מַזְכִּיר   זָכַר
עָוֹן לְהִתָּפֵשׂ׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי   תָּפַשׂ
יְהוִה יַעַן הַזְכַּרְכֶם עֲוֹנְכֶם בְּהִגָּלוֹת   זָכַר גָּלָה
פִּשְׁעֵיכֶם לְהֵרָאוֹת חַטֹּאותֵיכֶם   רָאָה
בְּכֹל עֲלִילוֹתֵיכֶם יַעַן הִזָּכֶרְכֶם בַּכַּף   עָלַל
תִּתָּפֵשׂוּ׃ וְאַתָּה חָלָל רָשָׁע נְשִׂיא   נָשָׂא
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּא יוֹמוֹ בְּעֵת עֲוֹן   בּוֹא
קֵץ׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הָסִיר   סוּר
הַמִּצְנֶפֶת וְהָרִים הָעֲטָרָה זֹאת לֹא   צָנַף רוּם
זֹאת הַשָּׁפָלָה הַגְבֵּהַ וְהַגָּבֹהַּ הַשְׁפִּיל׃   גָּבַהּ שָׁפֵל
עַוָּה עַוָּה עַוָּה אֲשִׂימֶנָּה גַּם זֹאת לֹא   שׂוּם
הָיָה עַד בֹּא אֲשֶׁר לוֹ הַמִּשְׁפָּט   בּוֹא שָׁפַט
וּנְתַתִּיו׃ וְאַתָּה בֶן אָדָם הִנָּבֵא   נָתַן נָבָא
וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אֶל בְּנֵי
עַמּוֹן וְאֶל חֶרְפָּתָם וְאָמַרְתָּ חֶרֶב
חֶרֶב פְּתוּחָה לְטֶבַח מְרוּטָה לְהָכִיל   פָּתַח מָרַט
לְמַעַן בָּרָק׃ בַּחֲזוֹת לָךְ שָׁוְא בִּקְסָם   כּוּל חָזָה
לָךְ כָּזָב לָתֵת אוֹתָךְ אֶל צַוְּארֵי   נָתַן אֵת
חַלְלֵי רְשָׁעִים אֲשֶׁר בָּא יוֹמָם בְּעֵת   צוּר בּוֹא
עֲוֹן קֵץ׃ הָשֵׁב אֶל תַּעְרָהּ בִּמְקוֹם   שׁוּב קוּם
אֲשֶׁר נִבְרֵאת בְּאֶרֶץ מְכֻרוֹתַיִךְ   בָּרָא
אֶשְׁפֹּט אוֹתָךְ׃ וְשָׁפַכְתִּי עָלַיִךְ זַעְמִי
בְּאֵשׁ עֶבְרָתִי אָפִיחַ עָלָיִךְ וּנְתַתִּיךְ   פּוּחַ נָתַן
בְּיַד אֲנָשִׁים בֹּעֲרִים חָרָשֵׁי מַשְׁחִית׃   שָׁחַת
לָאֵשׁ תִּהְיֶה לְאָכְלָה דָּמֵךְ יִהְיֶה   הָיָה
בְּתוֹךְ הָאָרֶץ לֹא תִזָּכֵרִי כִּי אֲנִי   זָכַר
יְהוִה דִּבַּרְתִּי׃

Cap.xxij. וַיְהִי דְבַר יְהוִה אֵלַי לֵאמֹר׃ וְאַתָּה   הָיָה
בֶן אָדָם הֲתִשְׁפֹּט אֶת עִיר   שָׁפַט

Trāſla.B.Hie.

diuinationē querēs: cōmiſcēs ſagittas. Interrogauit idola: exta conſuluit. Ad dexterā ei⁹ facta eſt diuinatio ſup hieruſalem: vt ponat arietes ꝏ vt aperiat os in cede: vt eleuet vocem ꝏꝏꝏꝏꝏ in vlulatu: vt ponat arietes contra portas: ꝏꝏ vt cōportet aggerē: vt edificet munitiōes. Erit ꝙ quaſi conſulens fruſtra oraculum in oculis eorum: & ſabbatorum ocium immitans. Ipſe autē recordabitur iniqtatis ad capiēdū. Idcirco hec dicit dn̄s deus. Pro eo ꝙ recordati eſtis iniqtatis vr̄e & reuelaſtis p̄uaricationes vr̄as: & appa ruerūt pctā vr̄a in oībus cogitatiōibus vr̄is. Pro eo inq̄ȝ ꝙ recordati eſtis: manu capiemini. Tu aūt ꝓphane impie dux iſrael: cuius venit dies in tp̄e iniqtatis prefinita. Hec dicit dn̄s deus. Aufer cidarim: tolle coronā. Nonne ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ hec eſt que humilē ſub leuauit: & ſublimē hūiliauit? Iniquitatē iniqtatē iniqtatem ponā eaȝ. Et hoc non factū eſt donec veniret cui⁹ eſt iudiciū: & tradam ei. Et tu fili hominis propheta ꝏꝏ & dic. Hec dicit dominus deus ad filios ꝏꝏꝏ ammon & ad opprobriū eorū. Et dices. Mucro: mucro euagina te ad occidendū: lima te vt interficias & fulgeas: cū tibi videretur vana & diuinarentur mendacia: vt dareris ſuper colla ꝏꝏꝏ vulneratoꝝ ipioꝝ quorū veniet dies in tēpore iniqtatis prefinita. Reuertere ad vaginā tuā in loco in quo creatus es. In terra natiuitatis tue iudicabo te: & effundā ſup te indignationē meā. In igne furoris mei ſufflabo in te. Daboq̄ȝ ꝏ in manus hoīm inſipientiū & fabricantiū interitum. Igni eris cibus. Sāguis tuus erit ꝏꝏꝏꝏꝏ in medio terre: & obliuioni traderis: quia ego dominus locutus ſum.

22.

Et factū ē verbū dn̄i ad me dicens. Et tu fili hominis nonne iudicas ciuitatem ꝏꝏꝏꝏꝏ

Trāſ.Gre.lxx.cū interp̄.lati.

ad diuinandū diuinationē: vt ſcateat virgam:
τοῦ μαντεύσασθαι μαντείαν, τοῦ ἀναβράσαι ῥάβδον,
ꝛ interroget in ſculptilibus. ꝛ tecur cōſul
καὶ ἐπερωτῆσαι ἐν τοῖς γλυπτοῖς. καὶ ἥπατι σκοπήσα
tet a dextris eius: ꝛ facta eſt diuinatio ſup hieru
σθαι ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο τὸ μαντεῖον ἐπὶ ἱερου
ſalem: vt ponat vallum vt aperiat os ī clamore
σαλήμ, τοῦ βαλεῖν χάρακα τοῦ διανοῖξαι στόμα ἐν βοῇ
ꝛ exaltet vocē cū clamore tube: vt ponat val
καὶ ὑψῶσαι φωνὴν μετὰ κραυγῆς σάλπιγγος, τοῦ βαλεῖν χά
lum ꝯtra portas eius: ꝛ ponat aggerē: ꝛ edifi
ρακα ἐπὶ τὰς πύλας αὐτῆς, καὶ βαλεῖν χῶμα, καὶ οἰκοδο
cet munitiōes: ꝛ ipē eis q̄ſi diuinans
μῆσαι βελοστάσεις, καὶ αὐτὸς αὐτοῖς ὡς μαντευόμενος
diuinationē corā eis: cōputans hebdomadas
μαντείαν ἐνώπιον αὐτῶν, ἑβδομάζων τὰς ἑβδομάδας
eis: ꝛ ipē memorans iniqtatē eoꝝ: vt capiā
αὐτοῖς, καὶ αὐτὸς ἀναμιμνήσκων ἀδικίαν αὐτῶν, τοῦ συλ
tur. idcirco hec dicit adonai dn̄s: ꝓ eo q̄d
ληφθῆναι. διὰ τοῦτο τάδε λέγει ἀδωναῒ κύριος, ἀνθ᾽ ὧν
recordati eſtis iniqtatū vr̄aꝝ cū reuelarent
ἀνεμνήσατε τὰς ἀδικίας ὑμῶν ἐν τῷ ἀποκαλυφθῆναι τὰς
ipietates vr̄e: vt viderēt pctā vr̄a in om
ἀσεβείας ὑμῶν, τοῦ ὁραθῆναι τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν ἐν πά
nib⁹ iniqtatib⁹ vr̄is: ꝛ in oīb⁹ adinuentioni
σαις ταῖς ἀνομίαις ὑμῶν, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπιτηδεύμα
bus vr̄is ꝓ eo q̄d recordati eſtis ī iſtis capiemini.
σιν ὑμῶν ἀνθ᾽ ὧν ἀνεμνήσατε ἐν τούτοις ἁλώσεσθε.
ꝛ tu ꝓphane: iniq̄: dux iſrael: cui⁹ venit
καὶ σὺ βέβηλε, ἄνομε, ἀφηγούμενε τοῦ ἰσραήλ, οὗ ἥκει
dies in tp̄e iniqtatis finis: hec dicit adonai do
ἡ ἡμέρα ἐν καιρῷ ἀδικίας πέρας, τάδε λέγει ἀδωναῒ κύ
min⁹: aufer cidarim: ꝛ repelle coronā ipa
ριος, ἀφελοῦ τὴν κίδαριν, καὶ ἀπόθου τὸν στέφανον αὐτὴ
nō talis erit: humiliaſti excelſum: ꝛ ſubleua
οὐ τοιαύτη ἔσται, ἐταπείνωσας τὸ ὑψηλόν, καὶ ὕψω
ſti hūmile. iniqtatē iniqtatē ponam eam: neq̄ȝ ipa
σας τὸ ταπεινόν. ἀδικίαν ἀδικίαν θήσομαι αὐτήν, οὐδὲ αὐτὴ
talis erit donec veniat cui ꝯuenit: ꝛ tradam ei.
τοιαύτη ἔσται ἕως οὗ ἔλθῃ ᾧ καθήκει, καὶ παραδώσω αὐ
ꝛ tu fili hoīs ꝓpheta ꝛ dices: hec di
τῷ. καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου προφήτευσον καὶ ἐρεῖς, τάδε λέ
cit adonai dn̄s ad filios ammō: ꝛ ad
γει ἀδωναῒ κύριος πρὸς τοὺς υἱοὺς ἀμμών, καὶ πρὸς τὸν
opprobriū eoꝝ: ꝛ dices: mucro mucro euagina
ὀνειδισμὸν αὐτῶν, καὶ ἐρεῖς, ῥομφαία ῥομφαία ἐσπασμέ
t⁹ ad occiſiōes: ꝛ euaginatus ad cōſumptiōeȝ: ſurge
νη εἰς σφάγια, καὶ ἐσπασμένη εἰς συντέλειαν, ἐγείρου
vt fulgeas in viſiōe tua vana: ꝛ in
ὅπως στιλβῇς ἐν τῇ ὁράσει σου τῇ ματαίᾳ, καὶ ἐν τῷ
diuinando te mēdacia: vt tradant te ſup col
μαντεύεσθαί σε ψευδῆ, τοῦ παραδοῦναί σε ἐπὶ τρα
la interfectoꝝ iniqꝝ q̄ꝝ venit dies in tp̄e
χήλους τραυματιῶν ἀνόμων ὧν ἥκει ἡ ἡμέρα ἐν καιρῷ
iniqtati finis. reuertere ad vaginā tuā in lo
ἀδικίας πέρας. ἀπόστρεφε εἰς τὸν κουλεόν σου ἐν τῷ τό
co iſto q̄ natus es in tr̄a ꝓpria tua iudicabo te:
πῳ τούτῳ ᾧ γεγένησαι ἐν τῇ γῇ τῇ ἰδίᾳ σου κρινῶ σε,
ꝛ effūdā ſup te iram meā in igne ire mee: in
καὶ ἐκχεῶ ἐπὶ σοὶ τὴν ὀργήν μου ἐν πυρὶ ὀργῆς μου, ἐμ
ſufflabo in te: ꝛ tradam te in manus viroꝝ
φυσήσω εἰς σέ, καὶ παραδώσω σε εἰς χεῖρας ἀνδρῶν
barbaroꝝ fabricantiū corruptionē: ī igne eris ci
βαρβάρων τεκταινόντων διαφθοράν, ἐν πυρὶ ἔσῃ κατά
bus: ſanguis tu⁹ erit in medio tr̄e tue. nō erit
βρωμα, τὸ αἷμά σου ἔσται ἐν μέσῳ τῆς γῆς σου. οὐ μὴ γένη
tui mēoria q̄ȝ ego dn̄s locut⁹ ſum.
ταί σου μνεία διότι ἐγὼ κύριος λελάληκα.

Ca.22.

Et factꝰ eſt ſmo dn̄i ad me dicēs: ꝛ
Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων, καὶ
tu fili hominis: ſi iudicas ciuitatē
σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, εἰ κρίνεις τὴν πόλιν ꝏꝏꝏꝏꝏ

E
E
F
G
A

© Biblioteca Nacional de España

ſanguinū: ⁊ oſtende ei oēs iniq̄ta=
τῶν αἱμάτων, καὶ παράδειξον αὐτῇ πάσας τὰς ἀνομί=
tes eius: ⁊ dices: hec dicit dñs: o ciuitas effun
ας αὐτῆς, καὶ ἐρεῖς, τάδε λέγει κύριος, ὦ πόλις ἐκχέ
dens ſanguinē ī medio ei⁹: vt veniat tp̄s eius: ⁊
ουσα αἷμα ἐν μέσῳ αὐτῆς, τοῦ ἐλθεῖν καιρὸν αὐτῆς, καὶ
E faciens cogitatiōes ꝯ ſemetipaꝫ: vt polluat ſemetipaꝫ
ποιοῦσα ἐνθυμήματα καθ᾽ ἑαυτῆς, τοῦ μιαίνειν ἑαυτὴν
in ſanguinib⁹ tuis: q̄ effudiſti. deliquiſti: ⁊
ἐν τοῖς αἵμασίν σου, οἷς ἐξέχεας. παραπέπτωκας, καὶ
in cogitationib⁹ tuis q̄s feciſti polluta es: ⁊ ap=
ἐν τοῖς ἐνθυμήμασίν σου οἷς ἐποίησας ἐμιαίνου, καὶ προ
ꝓpiq̄re feciſti dies tuos: ⁊ adduxiſti tp̄s ānoꝝ tuoꝝ.
E σήγγισας τὰς ἡμέρας σου, καὶ ἤγαγες καιρὸν ἐτῶν σου.
ꝓpterea dedi te in opprobriū gentib⁹: ⁊ in
διὰ τοῦτο δέδωκά σε εἰς ὀνειδισμὸν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ εἰς
illuſionē oībus regionib⁹ approṗiq̄ntib⁹ ad
ἐμπαιγμὸν πάσαις ταῖς χώραις ταῖς ἐγγιζούσαις πρὸς
te. ⁊ q̄ ꝓcul diſtāt a te: ⁊ illu=
σέ. καὶ ταῖς μακρὰν ἀπεχούσαις ἀπὸ σοῦ, καὶ ἐμπαί=
dent te: ⁊ clamabūt in te impura nomia=
ξονταί, σοι, καὶ βοήσουσιν ἐπὶ σοὶ ἀκάθαρτος ἡ ὀνομα=
ta: ⁊ multi in iniq̄tatib⁹ tuis. ecce du=
F στή, καὶ πολλοὶ ἐν ταῖς ἀνομίαις σου. ἰδοὺ οἱ ἀφηγού=
ces dom⁹ iſrael vnuſq̄ſq; ad cognatos ei⁹ ꝯmi
μενοι οἴκου ἰσραὴλ ἕκαστος πρὸς τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ συ=
xti ſunt in te: vt effundāt ſanguinē. prī ⁊ ma
νεφύροντο ἐν σοί, ὅπως ἐκχέωσιν αἷμα. πατέρα καὶ μη=
tri maledicebāt in te: ⁊ ad aduenam auerte
Dicere' τέρα ἐκακολόγουν ἐν σοί, καὶ πρὸς τὸν προσήλυτον ἀνεστρέ=
ſ.a. bant in iniq̄tatib⁹ in te. pupillū ⁊ viduā opprimebāt
C φοντο ἐν ἀδικίαις ἐν σοί. ὀρφανὸν καὶ χήραν κατεδυνάστευον
in te: ⁊ ſctā mea ſpernebāt ⁊ ſabbata mea polluebāt
ἐν σοί, καὶ τὰ ἅγιά μου ἐξουδένουν καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλουν
in te: viri latrōes fuerūt in te: vt effunderēt ſāguinē ī te. ⁊
ἐν σοί, ἄνδρες λῃσταὶ ἦσαν ἐν σοί, ὅπως ἐκχέωσιν αἷμα ἐν σοί. καὶ
in mōtib⁹ cōedebāt in te: ⁊ ſceleſta faciebāt ī medio tui. verecū
ἐπὶ τῶν ὀρέων ἤσθιον ἐν σοί, καὶ ἀνόσια ἐποίουν ἐν μέσῳ σου. αἰσχύ=
G dia pr̄is diſcooperuerūt in te: ⁊ in imūditijs mēſtruatam
νην πατρὸς ἀπεκάλυψαν ἐν σοί, καὶ ἐν ἀκαθαρσίαις ἀποκαθημένην
hūiliauerūt in te vnuſq̄ſq; in vxorē ꝓximi ſui iniq̄ agebāt:
ἐταπείνουν ἐν σοί, ἕκαστος τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἠνόμουν,
⁊ vnuſq̄ſq; nurum ſuā polluebat in īpietate: ⁊ vnuſq̄ſq; ſoro=
καὶ ἕκαστος τὴν νύμφην αὐτοῦ ἐμίαινεν ἐν ἀσεβείᾳ, καὶ ἕκαστος τὴν ἀδελ=
rē ſuā filiam prīs ſui: hūiliabāt in te: munera accipie
φὴν αὐτοῦ θυγατέρα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐταπείνουν ἐν σοί, δῶρα ἐλάμβα=
bāt in te: vt effunderēt ſāguinē. vſurā ⁊ ſuꝑabūdātiā accipiebant
νον ἐν σοί, ὅπως ἐκχέωσιν αἷμα. τόκον καὶ πλεονασμὸν ἐλάμβανον
in te: ⁊ cōſumabo cōſumationē malitie tue q̄ in oppreſſio=
ἐν σοί, καὶ συντελέσω συντέλειαν κακίας σου τὴν ἐν καταδυνα=
ne: mei āt oblita es dicit adonai dñs. ſi aūt ꝑcuſſero manū meā
στείᾳ, ἐμοῦ δὲ ἐπελάθου λέγει ἀδωναῒ κς. ἐὰν δὲ πατάξω χεῖρά μου
ad manū meā ī q̄b⁹ cōſumata ſunt q̄ feciſti: ⁊ in ſangui
πρὸς χεῖρά μου ἐφ᾽ οἷς συντετέλεσαι οἷς ἐποίησας, καὶ ἐπὶ τοῖς αἵ=
nib⁹ tuis factis in medio tui ſi ſuſtinebit cor
μασίν σου τοῖς γεγενημένοις ἐν μέσῳ σου εἰ ὑποστήσεται ἡ καρδία
tuū ſi ꝑualebunt man⁹ tue in diebus q̄s ego facio
σου εἰ κρατήσουσιν αἱ χεῖρές σου ἐν ταῖς ἡμέραις αἷς ἐγὼ ποιῶ
in te: ego dñs locut⁹ ſum ⁊ faciam ⁊ diſpergam te in
ἐν σοί, ἐγὼ κς λελάληκα καὶ ποιήσω, καὶ διασκορπίσω σε ἐν τοῖς
gētib⁹: ⁊ diſſeminabo te in regionib⁹: ⁊ deficiet imūditia
ἔθνεσιν, καὶ διασπερῶ σε ἐν ταῖς χώραις, καὶ ἐκλείψει ἡ ἀκαθαρσία
tua ex te: ⁊ hereditabo in te ante oculos gētiū:
σου ἐκ σοῦ, καὶ κατακληρονομήσω ἐν σοὶ κατ᾽ ὀφθαλμοὺς τῶν ἐθνῶν
⁊ ſcietis q2 ego dñs. ⁊ fact⁹ ē ſmo dñi ad me dicēs: fili
καὶ γνώσεσθε διότι ἐγὼ κς. καὶ ἐγένετο λόγος κυ πρὸς με λέγων, υἱὲ
hoīs: ecce facti ſunt mihi dom⁹ iſrael cōmixta: om=
A ἀνθρώπου, ἰδοὺ γεγόνασίν μοι ὁ οἶκος ἰσραὴλ ἀναμεμιγμένος, πάν=
nes ere ⁊ ſtāno ⁊ ferro ⁊ plūbo: in medio for
τες χαλκῷ καὶ κασσιτέρῳ καὶ σιδήρῳ καὶ μολίβδῳ, ἐν μέσῳ κα=
nacis argenti cōmixti ſunt. ꝓpterea dic: hec dicit
μίνου ἀργυρίου ἀναμεμιγμένοι εἰσίν. διὰ τοῦτο εἰπέ, τάδε λέγει

ſanguinū: & oſtendes ei oēs abominatiōes ſuas. Et dices. Hec dicit dominus deus. Ciuitas ∞ effundens ſanguinē in medio ſui vt veniat tp̄us eius: & q̄ fecit idola cōtra ſemetipſam vt pollueretur. In ſanguine tuo qui a te effuſus eſt deliquiſti & in idolis tuis q̄ feciſti polluta es. Et appropinq̄re feciſti dies tuos: & adduxiſti tp̄s annorū tuoꝝ: ꝓpterea dedi te opprobriū gentib⁹: & irriſionē vniuerſis terris q̄ iuxta ſunt & q̄ ꝓcul a te. Triūphabunt de te ſordida: nobilis grādis interitu. Ecce pricipes iſrael ſinguli in brachio ſuo ∞∞ fuerūt in te ad effundendum ſanguinē: patrē & matrē cōtumelijs affecerunt in te. Aduenā calūniati ſunt in medio tui: pupillū & viduā contriſtauerūt apud te: ſctūaria mea ſpreuiſtis & ſabbata mea polluiſtis. Viri detractores fuerūt in te ad effundendū ſanguinē: & ſuper montes comederūt in te: ſcelus opati ſunt in medio tui. Verecūdiora patris diſcooperuerunt in te: imundiciā mēſtruate hūiliauerūt in te. Et vnuſq̄ſq; in vxorē ꝓximi ſui opatus ē abominationē: & ſocer nurū ſuā polluit nepharie: frater ſororē ſuā filiā patris ſui oppreſſit in te. Munera acceperūt apud te ad effundēdū ſāguinē: vſurā & ſuꝑabundātiā accepiſti: & auare ꝓximos tuos calūniabaris: meiq; oblita es dicit dñs deus. Ecce cōploſi man⁹ meas ſuꝑ auaritiā tuā quā feciſti: & ſuꝑ ſanguinē qui effuſus eſt in medio tui. Nūqd ſuſtinebit cor tuū: aut ꝓualebūt man⁹ tue ī dieb⁹ q̄s ego faciā tibi? Ego dñs locut⁹ ſuꝫ & faciā. Et diſꝑgā te ī nationes: & vētilabo te in tras & d̄ficere faciā īmūdiciā tuā a te: & poſſidebo te in cōſpectu gētiū: & ſcies qa ego dñs. Et factū ē verbū dñi ad me dicens. Fili hoīs verſa eſt mihi dom⁹ iſrl̄ i ſcoriā. Oēs iſti es & ſtānū & ferrū & plumbū in medio fornacis: ſcoria argenri facti ſūt. Propterea hec dicit

הַדָּמִים וְהוֹדַעְתָּהּ אֵת כָּל תּוֹעֲבוֹתֶיהָ׃ | יָדַע תָּעַב
וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה עִיר
שֹׁפֶכֶת דָּם בְּתוֹכָהּ לָבוֹא עִתָּהּ
וְעָשְׂתָה גִלּוּלִים עָלֶיהָ לְטָמְאָה׃ | עָשָׂה גָּלַל
בְּדָמֵךְ אֲשֶׁר שָׁפַכְתְּ אָשַׁמְתְּ וּבְגִלּוּלַיִךְ
אֲשֶׁר עָשִׂית טָמֵאת וַתַּקְרִיבִי יָמַיִךְ | קָרַב יוֹם
וַתָּבוֹא עַד שְׁנוֹתָיִךְ עַל כֵּן נְתַתִּיךְ | בּוֹא שָׁנָה
חֶרְפָּה לַגּוֹיִם וְקַלָּסָה לְכָל הָאֲרָצוֹת׃ | נָתַן
הַקְּרֹבוֹת וְהָרְחֹקוֹת מִמֵּךְ יִתְקַלְּסוּ | קָרַב מִן
בָךְ טְמֵאַת הַשֵּׁם רַבַּת הַמְּהוּמָה׃ | קָלַס רָבַב
הִנֵּה נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ לִזְרֹעוֹ | הִים
הָיוּ בָךְ לְמַעַן שְׁפָךְ דָּם׃ אָב וָאֵם | נָשָׂא
הֵקַלּוּ בָךְ לַגֵּר עָשׂוּ בַעֹשֶׁק בְּתוֹכֵךְ | הָיָה
יָתוֹם וְאַלְמָנָה הוֹנוּ בָךְ׃ קָדָשַׁי בָּזִית | קָלַל גּוּר
וְאֶת שַׁבְּתֹתַי חִלָּלְתְּ׃ אַנְשֵׁי רָכִיל | יָתֹם יָנָה
הָיוּ בָךְ לְמַעַן שְׁפָךְ דָּם וְאֶל הֶהָרִים | בָּזָה רָכַל
אָכְלוּ בָךְ זִמָּה עָשׂוּ בְתוֹכֵךְ׃ עֶרְוַת | זָמַם
אָב גִּלָּה בָךְ טְמֵאַת הַנִּדָּה עִנּוּ בָךְ׃ | עָשָׂה עָרָה
וְאִישׁ אֶת אֵשֶׁת רֵעֵהוּ עָשָׂה תּוֹעֵבָה | עָנָה
וְאִישׁ אֶת כַּלָּתוֹ טִמֵּא בְזִמָּה וְאִישׁ | אִישׁ תָּעַב
אֶת אֲחֹתוֹ בַת אָבִיו עִנָּה בָךְ׃ שֹׁחַד | כָּלַל
לָקְחוּ בָךְ לְמַעַן שְׁפָךְ דָּם נֶשֶׁךְ
וְתַרְבִּית לָקַחַתְּ וַתְּבַצְּעִי רֵעַיִךְ | רָבָה בָּצַע
בַּעֹשֶׁק וְאֹתִי שָׁכַחַתְּ נְאֻם אֲדֹנָי | רָעָה
יְהוִה׃ וְהִנֵּה הִכֵּיתִי כַפִּי אֶל בִּצְעֵךְ | נָכָה
אֲשֶׁר עָשִׂית וְעַל דָּמֵךְ אֲשֶׁר הָיוּ | עָשָׂה הָיָה
בְּתוֹכֵךְ׃ הֲיַעֲמֹד לִבֵּךְ אִם תֶּחֱזַקְנָה | עָמַד חָזַק
יָדַיִךְ לַיָּמִים אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה אוֹתָךְ | יוֹם אֵת
אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי׃ וַהֲפִיצוֹתִי | פּוּץ
אוֹתָךְ בַּגּוֹיִם וְזֵרִיתִיךְ בָּאֲרָצוֹת | זָרָה
וַהֲתִמֹּתִי טֻמְאָתֵךְ מִמֵּךְ׃ וְנִחַלְתְּ בָּךְ | תָּמַם מִן
לְעֵינֵי גוֹיִם וְיָדַעַתְּ כִּי אֲנִי יְהוָה׃ | חָלַל
וַיְהִי דְבַר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן אָדָם | הָיָה
הָיוּ לִי בֵית יִשְׂרָאֵל לְסוּג כֻּלָּם
נְחֹשֶׁת וּבְדִיל וּבַרְזֶל וְעוֹפֶרֶת בְּתוֹךְ | בָּדַל
כּוּר סִגִים כֶּסֶף הָיוּ׃ לָכֵן כֹּה אָמַר

© Biblioteca Nacional de España

אדני יהוה יען היות כלכם לסגים סיג
לכן הנני קבץ אתכם אל תוך
ירושלם: קבצת כסף ונחשת וברזל
ועפרת ובדיל אל תוך כור לפחת נפח
עליו אש להנתיך כן אקבץ באפי נתך קבץ
ובחמתי והנחתי והתכתי אתכם: יחם נוח
וכנסתי אתכם ונפחתי עליכם
באש עברתי ונתכתם בתוכה:
כהתוך כסף בתוך כור כן תתכו
בתוכה וידעתם כי אני יהוה
שפכתי חמתי עליכם: ויהי דבר
יהוה אלי לאמר: בן אדם אמר
לה את ארץ לא מטהרה היא לא טהר
גשמה ביום זעם: קשר נביאיה נבא
בתוכה כארי שואג טרף טרף שאג
נפש אכלו חסן ויקר יקחו לקח
אלמנותיה הרבו בתוכה: כהניה רבה
חמסו תורתי ויחללו קדשי בין ירה חלל
קדש לחול לא הבדילו ובין בדל
הטמא לטהור לא הודיעו טהר ידע
ומשבתותי העלימו עיניהם ואחל עלם חלל
בתוכם: שריה בקרבה כזאבים שור
טרפי טרף לשפך דם לאבד
נפשות למען בצע בצע: ונביאיה
טחו להם תפל חזים שוא וקסמים טוח חזה
להם כזב אמרים כה אמר אדני
יהוה ויהוה לא דבר: עם הארץ
עשקו עשק וגזלו גזל ועני ואביון ענה
הונו ואת הגר עשקו בלא משפט: ינה גור
ואבקש מהם איש גדר גדר ועמד שבט בקש
בפרץ לפני בעד הארץ לבלתי פנה
שחתה ולא מצאתי: ואשפך עליהם שפך
זעמי באש עברתי כליתים דרכם כלה
בראשם נתתי נאם אדני יהוה: נתן

Cap. xxiij

ויהי דבר יהוה אלי היה
לאמר: בן אדם שתים נשים בנות נשה בנה

domin⁹ deus. Eo ꝙ verſi eſtis omēs in ſcoriam: propterea ecce ego congregabo vos in medio hieruſalē cōgregatione argenti & eris & ſtāni & ferri & plumbi in medio fornacis: vt ſuccendam in ea ignē ad cōflandū. Sic cōgregabo in furore meo & ĩ ira mea: & requieſcā. Et cōflabo vos & congregabo vos: & ſuccendam vos ꝏꝏꝏꝏ in igne furoris mei: & cōflabimini in medio ei⁹ vt cōflatur argentū in medio fornacis: ſic eritis in medio eius. Et ſcietis quia ego dn̄s: cū effuderim indignationē meā ſup vos. Et factū eſt verbum domini ad me dicens. Fili hominis: dic ei. Tu es terra immunda: & non ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ cōpluta in die furoris. Coniuratio ꝓphetarū in medio eius. Sicut leo rugiens rapienſqꝫ predā aīas deuorauerūt: opes & precium acceperunt: viduas ei⁹ multiplicauerunt in medio illius. Sacerdotes ei⁹ contēpſerūt legē meā & polluerūt ſactuaria mea. Inter ſāctū & ꝓphanū nō habuerūt diſtantiā: inter pollutū & mundū nō intellexerunt: & a ſabbatis meis auerterūt oculos ſuos: & coinqnabar in medio eoꝝ. Principes ei⁹ in medio illius quaſi lupi rapiētes predā: ad effundendū ſaguinē & ad perdendas aīas: & auare ſectādo lucra. Prophete autē eius liniebāt eos abſqꝫ tēperamēto vidētes vana & diuinātes eis mēdaciū dicētes: hec dicit dn̄s de⁹: cum dn̄s nō ſit locutus. Populi terre calūniabātur calumniā & rapiebāt violēter: egenū & pauperē affligebāt: & aduenam opprimebāt calūnia abſqꝫ iudicio. Et q̄ſiui de eis virū qui ĩterponeret ſepē: & ſtaret oppoſit⁹ ꝯtra me ꝓ ťra ne diſſiparē eā & nō inueni. Et effudi ſup eos ĩdignationē meā: & ĩ igne ire mee cōſumpſi eos. Viā eorū in caput eorū reddidi: ait dn̄s deus. 23.

ET fact⁹ eſt ſmo dn̄i ad me dicēs. Fili hominis: due mulieres filie

adonai dn̄s: ꝓ eo q̄ facti eſtis oēs in ꝯmixtionē vnā:
ἀδωναῒ κύριος, ἀνθ᾽ ὧν ἐγένεσθε πάντες εἰς σύγκρασιν μίαν,
idcirco ego recipiam vos in medio hieruſalem:
διὰ τοῦτο ἐγὼ εἰσδέξομαι ὑμᾶς ἐν μέσῳ ἱερουσαλήμ,
ſicut recipitur argentū: ꝛ es: ꝛ ferrum: ꝛ
καθὼς εἰσδέχεται ἄργυρος, καὶ χαλκός, καὶ σίδηρος, καὶ
plumbū: ꝛ ſtannū in medio fornacis ad in-
μόλυβδος, καὶ κασσίτηρος ἐν μέσῳ καμίνου τοῦ ἐκφυ-
ſufflādū ĩ eam ignē ad cōflandū: ſic recipiam E
σῆσαι εἰς αὐτὴν πῦρ εἰς τὸ χωνευθῆναι, οὕτως εἰσδέξομαι
vos in ira mea: ꝛ in furore meo: ꝛ ꝯgregabo ꝛ reſ-
ὑμᾶς ἐν τῇ ὀργῇ μου, καὶ ἐν τῷ θυμῷ μου, καὶ συνάξω καὶ ἐπα-
cicā ꝛ cōflabo vos: ꝛ inſufflabo ſup vos in
φήσω καὶ χωνεύσω ὑμᾶς, καὶ ἐκφυσήσω ἐφ᾽ ὑμᾶς ἐν
igne ire mee: ꝛ ꝯflabimini in medio eius: quē
πυρὶ ὀργῆς μου, καὶ χωνευθήσεσθε ἐν μέσῳ αὐτῆς, ὃν
admodū cōflatur argentū in medio fornacis: ſic
τρόπον χωνεύεται ἀργύριον ἐν μέσῳ καμίνου, οὕτως
ꝯflabimini in medio eius: ꝛ ſcietis q̄ ego dn̄s
χωνευθήσεσθε ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ ἐπιγνώσεσθε ὅτι ἐγὼ κς
effudi furorē meū ſup vos. ꝛ factū ē v̄bū dn̄i ad
ἐξέχεα τὸν θυμόν μου ἐφ᾽ ὑμᾶς. καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός
me dicēs: fili hoīs: dic ei: tu es ťra nō rigata:
με λέγων, υἱὲ ἀνθρώπου, εἰπὲ αὐτῇ, σὺ εἶ γῆ ἡ οὐ βρεχομένη,
neqꝫ pluuia facta ē in te in die ire: cui⁹ duces
οὐδὲ ὑετὸς ἐγένετο ἐπὶ σὲ ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς, ἧς οἱ ἀφηγούμενοι
in medio eius: q̄ſi leones rugientes: rapientes rapi- F
ἐν μέσῳ αὐτῆς, ὡς λέοντες ὠρυόμενοι, ἁρπάζοντες ἁρπά-
nas: aīas deuorantes in potentatib⁹: diuitias ꝛ
γματα, ψυχὰς κατεσθίοντες ἐν δυναστείαις, πλοῦτον καὶ
honores accipientes: ꝛ vidue tue multiplicate ſūt in
τιμὰς λαμβάνοντες, καὶ αἱ χῆραί σου ἐπληθύνθησαν ἐν
medio tui: ꝛ ſacdotes eius ꝯtēpſerūt legem meā: ꝛ
μέσῳ σου, καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτῆς ἠθέτησαν τὸν νόμον μου, καὶ
polluerūt ſancta mea: inter ſanctū ꝛ ꝓphanū nō
ἐβεβήλουν τὰ ἅγιά μου, ἀναμέσον ἁγίου καὶ βεβήλου οὐ
diſtinxerūt: ꝛ inter mūdū ꝛ imūdū nō diſtin-
διέστελλον, καὶ ἀναμέσον καθαροῦ καὶ ἀκαθάρτου οὐ διέστελ-
xerūt: ꝛ a ſabbatis meis cooperiebant
λον, καὶ ἀπὸ τῶν σαββάτων μου παρεκάλυπτον τοὺς
oculos ſuos: ꝛ coinq̄nabar in medio eoꝝ. ꝛ
ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ ἐβεβηλούμην ἐν μέσῳ αὐτῶν. καὶ
principes ei⁹ in medio eius: q̄ſi lupi rapientes
οἱ ἄρχοντες αὐτῆς ἐν μέσῳ αὐτῆς, ὡς λύκοι ἁρπάζοντες
rapinas ad effūdēdū ſanguinē: ad ꝑdendū aīas Mich. 3.d.
ἁρπάγματα τοῦ ἐκχέαι αἷμα, τοῦ ἀπολέσαι ψυχὰς Soph. 3.d.
vt auaritia lucrarentur. ꝛ ꝓphete eius
ὅπως πλεονεξίᾳ πλεονεκτῶσιν. καὶ οἱ προφῆται αὐτῆς G
linientes eos: cadent videntes vana diuinantes
ἀλείφοντες αὐτούς, πεσοῦνται ὁρῶντες μάταια μαντευόμε-
mēdacia dicentes: hec dicit adonai dn̄s: ꝛ dn̄s nō
νοι ψευδῆ λέγοντες, τάδε λέγει ἀδωναῒ κύριος, καὶ κς οὐ
locutus eſt. ꝓplm ťre opprimentes iniuſticia: ꝛ
λελάληκεν. τὸν λαὸν τῆς γῆς ἐκπιέζοντες ἀδικίαν, καὶ
diripientes rapinas. pauperē ꝛ egenū opprimen-
διαρπάζοντες ἁρπάγματα. πτωχὸν καὶ πένητα καταδυναστεύον-
tes: ꝛ ad aduenā nō reuertentes cū iudicio:
τες, καὶ πρὸς τὸν προσήλυτον οὐκ ἀναστρεφόμενοι μετὰ κρίματος,
ꝛ q̄rebam ex eis virū cōuerſantem recte: ꝛ ſtantē pleniſ-
καὶ ἐζήτουν ἐξ αὐτῶν ἄνδρα ἀναστρεφόμενον ὀρθῶς, καὶ ἑστῶτα ὁλοσχε-
ſime añ faciem meā in tp̄e ťre ne in finē dele-
ρῶς πρὸ προσώπου μου ἐν καιρῷ τῆς γῆς τοῦ μὴ εἰς τέλος ἐξαλεῖ-
rem eam: ꝛ nō inueni: ꝛ effudi ſup eam furorē meū
ψαι αὐτήν, καὶ οὐχ εὗρον, καὶ ἐξέχεα ἐπ᾽ αὐτὴν τὸν θυμόν μου
in igne ire mee ad cōſumendū eos: vias eoꝝ in
ἐν πυρὶ ὀργῆς μου τοῦ συντελέσαι αὐτούς, τὰς ὁδοὺς αὐτῶν εἰς
capita eoꝝ dedi dicit adonai dn̄s. Ca.23.
κεφαλὰς αὐτῶν δέδωκα λέγει ἀδωναῒ κύριος.

ET fact⁹ ē ſmo dn̄i ad me dicēs: fili hoīs:
Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων, υἱὲ ἀνθρώπου,
due mulieres erant filie
δύο γυναῖκες ἦσαν θυγατέρες ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ μιᾶς

© Biblioteca Nacional de España

mris vni⁹: ⁊ fornicate ſunt in egypto: i adoleſcētia
μητρὸς μιᾶς, καὶ ἐξεπόρνευσαν ἐν αἰγύπτῳ, ἐν τῇ νεότητι
ſua fornicate ſunt: illic ceciderūt vbera eaꝝ: ⁊ illic
αὐτῶν ἐπόρνευσαν, ἐκεῖ ἔπεσον οἱ μασοὶ αὐτῶν, καὶ ἐκεῖ
deuirginate ſunt: ⁊ nomia eaꝝ. oolla ſeni=
διεπαρθενεύθησαν, καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν· ὀολλᾶ ἡ πρεσ=
or ⁊ ooliba iunior ſoror ei⁹: ⁊ facte=
βυτέρα καὶ ὀολιβᾶ ἡ νεωτέρα ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς, καὶ ἐγένον
ſūt mihi: ⁊ pepererūt filios ⁊ filias: ⁊ nomina
τό μοι, καὶ ἔτεκον υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ τὰ ὀνόματα
eaꝝ ſamaria oolla: ⁊ hieruſalem ooliba: ⁊
αὐτῶν σαμάρεια ἡ ὀολλά, καὶ ἱερουσαλὴμ ὀολιβά, καὶ
fornicata eſt oolla a me. ⁊ ɔſiicta ē ad
ἐξεπόρνευσεν ἡ ὀολλὰ ἀπ᾽ ἐμοῦ· καὶ ἐπέθετο ἐπὶ τοὺς
amatores ſuos ad aſſyrios appropiq̄ntes ſi
ἐραστὰς αὐτῆς ἐπὶ τοὺς ἀσυρίους τοὺς ἐγγίζοντας αὐ=
bi: veſtitos hyacinthinis: pncipes: ⁊ duces
τῇ, ἐνδεδυκότας ὑακίνθινα, ἡγουμένους, καὶ στρατηγούς
iuuenes electos oēs equites equitantes in
νεανίσκους ἐπιλέκτους πάντας ἱππεῖς ἱππαζομένους ἐφ᾽
equis: ⁊ dedit fornicationē ſuā ſup eos. ſup ele
ἵπποιν, καὶ ἔδωκεν τὴν πορνείαν αὐτῆς ἐπ᾽ αὐτοὺς. ἐπὶ τοὺς ἐκ
ctos filios aſſyrioꝝ vniuerſos: ⁊ ſup oēs ad q̄s
λεκτοὺς υἱοὺς ἀσυρίων πάντας, καὶ ἐπὶ πάντας ἐφ᾽ οὓς
appoſita ē. in oībus deſiderijs ſuis polluta ē: ⁊
ἐπέθετο· ἐν πᾶσιν τοῖς ἐνθυμήμασιν αὐτῆς ἐμιαίνετο, καὶ
fornicationē ſuā q̄ ex egypto nō reliquebat:
τὴν πορνείαν αὐτῆς τὴν ἐξ αἰγύπτου οὐκ ἐγκατέλειπεν,
q: cū ea dormiebāt in adoleſcētia ei⁹: ⁊ illi de=
B ὅτι μετ᾽ αὐτῆς ἐκοιμῶντο ἐν νεότητι αὐτῆς, καὶ αὐτοὶ διε=
uirginauerūt eam: ⁊ effuderūt fornicationē ſuā ſup
παρθένευσαν αὐτήν, καὶ ἐξέχεαν τὴν πορνείαν αὐτῶν ἐπ᾽
eam. ppterea tradidi eam in man⁹ ama
αὐτήν· διὰ τοῦτο παρέδωκα αὐτὴν εἰς χεῖρας τῶν ἐρα
toꝝ ſuoꝝ in manus filioꝝ aſſyrioꝝ ad q̄s adijt: ip=
στῶν αὐτῆς εἰς χεῖρας υἱῶν ἀσυρίων ἐφ᾽ οὓς ἐπετίθετο, αὐ
ſi diſcooperuerūt verecūdiā ei⁹: filios ⁊ filias
τοὶ ἀπεκάλυψαν τὴν αἰσχύνην αὐτῆς, υἱοὺς καὶ θυγατέρας
illius tulerūt: ⁊ ipām in gladio occiderunt. ⁊
αὐτῆς ἔλαβον, καὶ αὐτὴν ἐν ῥομφαίᾳ ἀπέκτειναν· καὶ
facta ē locutio in mulieres: ⁊ vltiones fecerunt
ἐγένετο λάλημα εἰς γυναῖκας, καὶ ἐκδικήσεις ἐποίησαν
in ea: ⁊ vidit ſoror eius ooliba: ⁊ corru=
ἐν αὐτῇ, καὶ εἶδεν ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς ἡ ὀολιβά, καὶ διέφθει=
pit deſideriū ei⁹ ſup eam: ⁊ fornicationē e=
ρεν τὴν ἐπίθεσιν αὐτῆς ὑπὲρ αὐτήν, καὶ τὴν πορνείαν αὐ
ius ſup fornicatiōeꝫ ſororis ſue mltiplicauit
τῆς ὑπὲρ τὴν πορνείαν τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς ἐπλήθυνεν
ſup filios aſſyrioꝝ. appoſita ē ad duces: ⁊
ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀσυρίων. ἐπέθετο ἡγουμένους, καὶ
magiſtrat⁹ ppe ſe. ⁊ indutos ſpecioſis eq=
στρατηγοὺς ἐγγὺς αὐτῆς. καὶ ἐνδεδυκότας εὐπάρυφα ἱπ=
tes equitantes in equis: iuuenes electos
πεῖς ἱππαζομένους ἐφ᾽ ἵππων, νεανίσκους ἐπιλέκτους
oēs. ⁊ vidi ego q: polluta eſt via vna duaꝝ: ⁊
πάντας. καὶ ἴδον ἐγὼ ὅτι μεμίανται, ὁδὸς μία τῶν δύο, καὶ
C addidit ad fornicationē ſuā: ⁊ vidit viros depi=
προσέθετο ἐπὶ τὴν πορνείαν αὐτῆς, καὶ ἴδεν ἄνδρας ἐζωγρα
ctos in pariete imagies chaldeoꝝ depi=
φημένους ἐπὶ τοῦ τοίχου εἰκόνας χαλδαίων ἐζωγραφη=
ctas in coloribus in ſtilo accinctas: variegate veſtes
μένους ἐν χρώμασιν ἐν γραφίδι ἐζωσμένους, ποικίλματα
ſup lūbos eoꝝ: ⁊ tiare tincte ſup capi=
ἐπὶ τὰς ὀσφύας αὐτῶν, καὶ παραβαπτὰ ἐπὶ τῶν κεφα
ta eoꝝ: aſpect⁹ triplex oīm ſilitudo filioꝝ babylonis chaldeoꝝ
λῶν αὐτῶν, ὄψις τριστὴ πάντων ὁμοίωμα υἱῶν βαβυλῶνος χαλδαί
tre patrie eaꝝ: ⁊ delectata ē ſup eos viſione ocu
ων γῆς πατρίδος αὐτῶν, καὶ ἐπέθετο ἐπ᾽ αὐτοὺς τῇ ὁράσει τῶν ὀφ
loꝝ ſuoꝝ: ⁊ miſit nuncios ad eos in trā chaldeo
θαλμῶν αὐτῆς, καὶ ἐξαπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς αὐτοὺς εἰς γῆν χαλδαί
rū: ⁊ venerūt ad eam filij babylonis ad cubile diuertentium:
ων, καὶ ἦλθον πρὸς αὐτὴν υἱοὶ βαβυλῶνος εἰς κοίτην καταλυόντων,

matris vnius fuerūt & fornicate ſunt in egypto. In adoleſcētia ſua forni=cate ſunt. Ibi ſubacta ſūt vbera earū: & fracte ſūt māme pubertatis earū. Noīa aūt earū oolla ma ior: & ooliba ſoror eius. Et habui eas & pepere=runt filios & filias. ꝏ Porro earū noīa: ſama ria oolla & hieruſalem ooliba. Fornicata eſt igi tur ſup me oolla & inſa=niuit in amatores ſuos in; aſſyrios ppinquātes veſtitos hyacintho prin cipes & magiſtrat⁹: iuue nes cupidinis: vniuerſos eqtes & aſcēſores equo rū: & dedit fornicatiōes ſuas ſup eos electos fili=os aſſyriorū vniuerſos: & in oībus in quos inſa niuit in īmūdicitiis eorū polluta eſt. Inſup & for nicationes ſuas q̄s habue rat in egypto nō reliqt. Nam & illi dormierūt cū ea i adoleſcētia ſua: & illi cōfregerūt vbera pu=bertatis eius & effuderūt fornicationē ſuā ſup eā. Propterea tradidi eā in man⁹ amatorū ſuoꝝ: in manus filiorū aſſur: ſup quorū inſaniuit libidine. Ipſi diſcooperuerūt igno miniā eius: filios & filias eius tulerūt & ipſam oc ciderūt gladio. Et facte ſunt famoſe mulieres & iudicia ppetrauerūt in ea. Qd cū vidiſſet ſoror ei⁹ ooliba: pluſq̄ꝫ illa inſani uit libidine: & fornicatio nē ſuā ſup fornicationē ſororis ſue ad filios aſſy riorū pbuit īpudēter: du cibus & magiſtratib⁹ ad ſe venīētibus indutis veſte varia: eqtibus q vectabā tur eqs: & adoleſcētibus forma cūctis egregia & vidi q polluta eſſet via vna ambaꝝ: & auxit for nicationes ſuas. Cūq̄ꝫ vi diſſet viros depictos in pariete: imagines chal deorū expſſas colorib⁹ & accīctos baltheis renes: & tyaras tinctas in capi tibus eorū formā ducum oīum: ſilitudinē filiorū babylonis terreq̄ꝫ chal deoꝝ in q̄ orti ſūt: inſani uit ſup eos cōcupiſcētia oculorū ſuoꝝ: & emiſit nuncios ad eos in chal deam. Cunq̄ꝫ veniſſent ad eam filii babylonis ad cubile mammarum:

אֵם אַחַת הָיוּ׃ וַתִּזְנֶינָה בְמִצְרַיִם	זָנָה
בִּנְעוּרֵיהֶן זָנוּ, שָׁמָּה מֹעֲכוּ שְׁדֵיהֶן,	נָעַר שָׁד
וְשָׁם עִשּׂוּ דַּדֵּי בְּתוּלֵיהֶן׃ וּשְׁמוֹתָן	עָשָׂה דַּד
אָהֳלָה הַגְּדוֹלָה וְאָהֳלִיבָה אֲחוֹתָהּ,	בָּתַל גָּדַל
וַתִּהְיֶינָה לִי וַתֵּלַדְנָה בָּנִים וּבָנוֹת,	הָיָה יָלַד
וּשְׁמוֹתָן שֹׁמְרוֹן אָהֳלָה וִירוּשָׁלַםִ	בָּנָה
אָהֳלִיבָה׃ וַתִּזֶן אָהֳלָה תַּחְתָּי, וַתַּעְגַּב	זָנָה עָגַב
עַל מְאַהֲבֶיהָ אֶל אַשּׁוּר קְרוֹבִים׃	אָהַב קָרַב
לְבֻשֵׁי תְכֵלֶת פַּחוֹת וּסְגָנִים, בַּחוּרֵי	לָבַשׁ פָּחָה
חֶמֶד כֻּלָּם, פָּרָשִׁים רֹכְבֵי סוּסִים׃	
וַתִּתֵּן תַּזְנוּתֶיהָ עֲלֵיהֶם מִבְחַר בְּנֵי	נָתַן בָּחַר
אַשּׁוּר כֻּלָּם, וּבְכֹל אֲשֶׁר עָגְבָה בְּכָל	
גִּלּוּלֵיהֶם נִטְמָאָה׃ וְאֶת תַּזְנוּתֶיהָ	גָּלַל טָמֵא
מִמִּצְרַיִם לֹא עָזָבָה, כִּי אוֹתָהּ שָׁכְבוּ	אֵת
בִנְעוּרֶיהָ, וְהֵמָּה עִשּׂוּ דַּדֵּי בְתוּלֶיהָ,	
וַיִּשְׁפְּכוּ תַזְנוּתָם עָלֶיהָ׃ לָכֵן נְתַתִּיהָ	שָׁפַךְ זָנָה
בְּיַד מְאַהֲבֶיהָ, בְּיַד בְּנֵי אַשּׁוּר אֲשֶׁר	נָתַן אָהַב
עָגְבָה עֲלֵיהֶם׃ הֵמָּה גִּלּוּ עֶרְוָתָהּ,	גָּלָה עָרָה
בָּנֶיהָ וּבְנוֹתֶיהָ לָקָחוּ, וְאוֹתָהּ בַּחֶרֶב	בָּנָה
הָרָגוּ, וַתְּהִי שֵׁם לַנָּשִׁים וּשְׁפוּטִים	הָיָה נָשָׁה
עָשׂוּ בָהּ׃ וַתֵּרֶא אֲחוֹתָהּ אָהֳלִיבָה	שָׁפַט עָשָׂה
וַתַּשְׁחֵת עַגְבָתָהּ מִמֶּנָּה, וְאֶת	רָאָה שָׁחַת
תַּזְנוּתֶיהָ מִזְּנוּנֵי אֲחוֹתָהּ׃ אֶל בְּנֵי	
אַשּׁוּר עָגָבָה, פַּחוֹת וּסְגָנִים קְרֹבִים	
לְבֻשֵׁי מִכְלוֹל, פָּרָשִׁים רֹכְבֵי	כָּלַל
סוּסִים, בַּחוּרֵי חֶמֶד כֻּלָּם׃ וָאֵרֶא כִּי	בָּחַר רָאָה
נִטְמָאָה, דֶּרֶךְ אֶחָד לִשְׁתֵּיהֶן׃ וַתּוֹסֶף	טָמֵא יָסַף
אֶל תַּזְנוּתֶיהָ, וַתֵּרֶא אַנְשֵׁי מְחֻקֶּה	זָנָה רָאָה
עַל הַקִּיר צַלְמֵי כַשְׂדִּים חֲקֻקִים	
בַּשָּׁשַׁר׃ חֲגוֹרֵי אֵזוֹר בְּמָתְנֵיהֶם,	חָגַר אָזַר
סְרוּחֵי טְבוּלִים בְּרָאשֵׁיהֶם, מַרְאֵה	סָרַח טָבַל
שָׁלִשִׁים כֻּלָּם, דְּמוּת בְּנֵי בָבֶל	רָאָה דָּמָה
כַּשְׂדִּים אֶרֶץ מוֹלַדְתָּם׃ וַתַּעְגְּבָ	יָלַד עָגַב
עֲלֵיהֶם לְמַרְאֵה עֵינֶיהָ, וַתִּשְׁלַח	שָׁלַח
מַלְאָכִים אֲלֵיהֶם כַּשְׂדִּימָה׃ וַיָּבֹאוּ	לָאַךְ בּוֹא
אֵלֶיהָ בְנֵי בָבֶל לְמִשְׁכַּב דֹּדִים,	שָׁכַב דּוֹד

© Biblioteca Nacional de España

ויטמאו אותה בתזנותם ותטמא   טמא זנה
בם ותקע נפשה מהם ׃ ותגל   יקע גלה
תזנותיה ותגל את ערותה ותקע   ערה
נפשי מעליה כאשר נקעה נפשי
מעל אחותה׃ ותרבה את תזנותיה   רבה
לזכר את ימי נעוריה אשר   נער
זנתה בארץ מצרים׃ ותעגבה על   עגב
פלגשיהם אשר בשר חמורים   חמר
בשרם וזרמת סוסים זרמתם ׃
ותפקדי את זמת נעוריך בעשות   זמם
ממצרים דדיך למען שדי נעוריך׃   עשה דד
לכן אהליבה כה אמר אדני יהוה   שד
הנני מעיר את מאהביך עליך   עור אהב
את אשר נקעה נפשך מהם   יקע
והבאתים עליך מסביב׃ בני בבל   בוא סבב
וכל כשדים פקוד ושוע וקוע   כבד קמע
כל בני אשור אותם בחורי חמד   בחר
פחות וסגנים כלם שלשים   פחה
וקרואים רכבי סוסים כלם׃ ובאו   קרא בוא
עליך הצן רכב וגלגל ובקהל   גלל
עמים צנה ומגן וקובע ישימו   צנן קבע
עליך סביב ונתתי לפניהם משפט   שום נתן
ושפטוך במשפטיהם ׃ ונתתי   פנה שפט
קנאתי בך ועשו אותך בחמה אפך   עשה
ואזניך יסירו ואחריתך בחרב   סור
תפול המה בניך ובנתיך יקחו   נפל לקח
ואחריתך תאכל באש׃ והפשיטוך   אכל פשט
את בגדיך ולקחו כלי תפארתך׃   כלה פאר
והשבתי זמתך ממך ואת זנותך   שבת זמם
מארץ מצרים ולא תשאי   מן זנה
עיניך אליהם ומצרים לא תזכרי   נשא זכר
עוד׃ כי כה אמר אדני יהוה
הנני נתנך ביד אשר שנאת
ביד אשר נקעה נפשך מהם׃   יקע
ועשו אותך בשנאה ולקחו כל   עשה
יגיעך ועזבוך עירם ועריה   יגע ערה

polluerunt eam ſtupris ſuis & polluta eſt ab eis & ſaturata eſt aīa eius ab illis. Denudauit quoq; fornicatiões ſuas: & diſcooperuit ignominiam ſuā. Et receſſit aīa mea ab ea: ſicut receſſerat aīa mea a ſorore eiꝰ. Multiplicauit enī fornicationes ſuas recordans dies adoleſcētie ſue qbus fornicata eſt in terra egypti: & īſaniuit libidīe ſup cōcubitū eoꝝ: qꝝ carnes ſunt vt carnes aſinoruꝫ: & ſicut fluxus equorū fluxus eorum. Et viſitaſti ſcelus adoleſcētie tue: qn̄ ſubacta ſūt in egypto vbera tua & cōfracte ſunt māme pubertatis tue. Propterea ooliba hec dicit dn̄s deus. Ecce ego ſuſcitabo oēs amatores tuos cōtra te de quibus ſatiata eſt anima tua: & cōgregabo eos aduerſum te in circuitu: filios babylonis & vniuerſos chaldeos nobiles tyrannoſq; & principes: oēs filios aſſyriorū iuuenes forma egregia: duces & magiſtratus vniuerſos principes principū: & noīatos aſcēſores equorū. Et veniēt ſuper te inſtructi curru & rota multitudo populoꝝ. Lorica & clypeo & galea armabūtur cōtra te vndiq;: & dabo coram eis iudiciū: & iudicabunt te iudiciis ſuis. Et ponam zelum meū in te quē exercent tecū in furore. Naſum tuū & aures tuas p̄cidēt: & q̄ remāſerint gladio cōcident. Ipſi filios tuos & filias tuas capiēt: & nouiſſimū tuū deuorabitur igni. Et denudabunt te veſtimentis tuis: & tollēt vaſa glorie tue. Et reqeſcere faciā ſcelus tuū d̄ te: & fornicationē tuā de terra egypti: nec leuabis oculos tuos ad eos: & egypti nō recordaberis amplius: quia hec dicit dominus deus. Ecce ego tradā te in manus eorum quos odiſti: in manus de quibus ſatiata eſt anima tua: & agent tecum in odio. Et tollent om̄es labores tuos & dimittent te nudam & ignominia plenā

ꝛ polluerūt eam in fornicatiōe eoꝝ: ꝛ polluta ē ex
καὶ ἐμίαναν αὐτὴν ἐπὶ τῇ πορνείᾳ αὐτῶν, καὶ ἐμιάνθη ἐν αὐ
is: ꝛ receſſit aīa eiꝰ ab eis: ꝛ reuela
τοῖς, καὶ ἀπέστη ἡ ψυχὴ αὐτῆς ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἀπε-
uit fornicationē ſuā: ꝛ diſcooperuit verecū
κάλυψεν τὴν πορνείαν αὐτῆς, καὶ ἀπεκάλυψεν τὴν αἰσχύ
diā ſuam: ꝛ receſſit aīa mea ab ea: ſicut
νην αὐτῆς, καὶ ἀπέστη ἡ ψυχή μου ἀπ' αὐτῆς, ὃν τρόπον
receſſit aīa mea a ſorore eiꝰ ꝛ mltipli-
ἀπέστη ἡ ψυχή μου ἀπὸ τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς, καὶ ἐπλή-
caſti fornicationē tuā vt recordareris dieꝝ adoleſcētie
θυνας τὴν πορνείαν σου τοῦ ἀναμνῆσαι ἡμέρας νεότητός
tue in qbꝰ fornicata es in egypto: ꝛ delectata es in
σου ἐν αἷς ἐπόρνευσας ἐν αἰγύπτῳ, καὶ ἐπέθου ἐπὶ τοὺς
chaldeis: qꝝ carnes eoꝝ vt carnes aſinoꝝ: ꝛ
χαλδαίους, ὧν αἱ σάρκες αὐτῶν ὡς σάρκες ὄνων, καὶ
verenda equoꝝ verēda eoꝝ: ꝛ viſitaſti iniq   D
αἰδοῖα ἵππων τὰ αἰδοῖα αὐτῶν, καὶ ἐπεσκέψω τὴν ἀνο
tatē adoleſcētie tue q̄ fecit in egypto in diuer-
μίαν τῆς νεότητός σου ἃ ἐποίησεν ἐν αἰγύπτῳ ἐν τῷ κατα
ſorio tuo: vbi vbera adoleſcētie tue ceciderūt. p-
λύματί σου, οὗ οἱ μαστοὶ τῆς νεότητός σου ἔπεσον. διὰ
pterea ooliba hec dicit adonai dn̄s: ecce ego ſuſci
τοῦτο ὀολιβὰ τάδε λέγει ἀδωναῒ κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐξε-
to amatores tuos ꝯ te a qbꝰ receſſit aīa
γείρω τοὺς ἐραστάς σου ἐπὶ σὲ ἀφ' ὧν ἀπέστη ἡ ψυχή
tua ab eis. ꝛ adducā eos ad te in circuitu
σου ἀπ' αὐτῶν. καὶ ἐπάξω αὐτοὺς ἐπὶ σὲ κυκλόθεν τοὺς
filios babylonis ꝛ omnes chaldeos phabud:
υἱοὺς βαβυλῶνος καὶ πάντας τοὺς χαλδαίους φαβούδ,
ꝛ ſude: ꝛ cude: ꝛ oēs filios aſſyrio-
καὶ σουδέ, καὶ κουδέ, καὶ πάντας τοὺς υἱοὺς ἀσσυρί-
rū cū eis iuuenes electos duces: ꝛ ma
ων μετ' αὐτῶν νεανίσκους ἐπιλέκτους ἡγουμένους, καὶ στρα
giſtratꝰ oēs triſtatas: ꝛ nominatos equitantes in
τηγοὺς πάντας τριστάτας, καὶ ὀνομαστοὺς ἱππεύοντας ἐφ-
equis: ꝛ venient ſup te cuncti ab aq̄lone cū armis
ἵππων, καὶ ἥξουσιν ἐπὶ σὲ πάντες ἀπὸ βορρᾶ μεθ' ὅπλων
ꝛ curribus ꝛ rotis ꝛ mltitudie pploꝝ: ꝛ thoraces
καὶ ἁρμάτων καὶ τροχῶν καὶ πλήθους λαῶν, καὶ θώρακας
ꝛ clypeos ꝛ galeas circūponēt ꝯ te: ꝛ
καὶ ἀσπίδας καὶ περικεφαλαίας περιθήσονται ἐπὶ σέ, καὶ
mittent ſup te cuſtodiā i circuitu: ꝛ dabo añ faciem
βαλοῦσιν ἐπὶ σὲ φυλακὴν κύκλῳ, καὶ δώσω πρὸ προσώ
eoꝝ iudiciū: ꝛ iudicabunt te in iudicijs eo-
που αὐτῶν κρῖμα, καὶ δικάσουσί σε ἐν τοῖς κρίμασιν αὐ-
rū: ꝛ dabo zelū meū in te: ꝛ facient te-
τῶν, καὶ δώσω τὸν ζῆλόν μου ἐν σοί, καὶ ποιήσουσι μετὰ
cū in ira furoris. naſum tuū ꝛ aures tuas
σοῦ ἐν ὀργῇ θυμοῦ. τοὺς μυκτῆράς σου καὶ τὰ ὦτά σου
auferent: ꝛ reliquos tuos in gladio deijci-
ἀφελοῦσιν, καὶ τοὺς καταλοίπους σου ἐν ῥομφαίᾳ κατα
ent ipſi filios tuos: ꝛ filias
βαλοῦσιν αὐτοὶ τοὺς υἱούς σου, καὶ τὰς θυγατέρας
tollent: ꝛ reſiduos tuos deuorabit ignis:
λήψονται, καὶ τοὺς καταλοίπους σου καταφάγεται πῦρ.
ꝛ denudabunt te veſtimento tuo: ꝛ aſſument vaſa
καὶ ἐκδύσουσίν σε τὸν ἱματισμόν σου, καὶ λήψονται τὰ σκεύη
gliationis tue: ꝛ auertam impietates tuas a
τῆς καυχήσεώς σου, καὶ ἀποστρέψω τὰς ἀσεβείας σου ἐκ
te: ꝛ fornicationē tuā de t̄ra egypti. ꝛ non
σοῦ, καὶ τὴν πορνείαν σου ἐκ γῆς αἰγύπτου. καὶ οὐ μὴ
leuabis oculos tuos ad eos: ꝛ egypti non
ἄρῃς τοὺς ὀφθαλμούς σου ἐπ' αὐτούς, καὶ αἰγύπτου οὐ μὴ
recordaberi āpliꝰ. qꝛ hec dicit adonai dn̄s: ecce ego tra-
μνησθῇς ἔτι. διότι τάδε λέγει ἀδωναῒ κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ πα   E
do te in manꝰ eoꝝ q̄s odiſti: a qbꝰ receſſit aīa tua
ραδίδωμί σε εἰς χεῖρας ὧν μισεῖς, ἀφ' ὧν ἀπέστη ἡ ψυχή σου
ab eis: ꝛ agent in te in odio: ꝛ tollent om-
ἀπ' αὐτῶν. καὶ ποιήσουσιν ἐν σοὶ ἐν μίσει, καὶ λήψονται πάν
nes labores tuos: ꝛ eris nuda ꝛ ignominioſa:
τας τοὺς πόνους σου, καὶ ἔσῃ γυμνὴ καὶ ἀσχημονοῦσα,

© Biblioteca Nacional de España

⁊ reuelabitur ꝯfuſio fornicatiōis tue: ⁊
κὰι ἀποκαλυφθήσεται ἡ αἰσχύνη τῆς πορνείας σου, κὰι τῆς
iniq̄tatis tue: ⁊ fornicatio tua fecit tibi hec cū
ἀσεβείας σου, κὰι ἡ πορνεία σου ἐποίησέν σοὶ ταῦτα ἐν
fornicata fueris poſt gētes: ⁊ polluebarī in
τῷ ἐκπορνεῦσαι ὀπίσω τῶν ἐθνῶν, κὰι ἐμιαίνου ἐν τοῖς
cogitationib⁹ eaꝝ in via ſororis tue ābula=
ἐνθυμήμασιν αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ τῆς ἀδελφῆς σου ἐπορεύ=
ſti: ⁊ dabo calicem ei⁹ in man⁹ tuas. hec
θης, κὰι δώσω τὸ ποτήριον αὐτῆς εἰς τὰς χεῖράς σου. τά
dicit adonai dn̄s: calicem ſororis tue
δε λέγει ἀδωναΐ κύριος, τὸ ποτήριον τῆς ἀδελφῆς σου
bibes ꝓfūdū ⁊ latum: erit in riſum: ſub=
πίεσαι τὸ βαθὺ κὰι τὸ πλατύ, ἔσαι εἰς γέλωτα, κὰι μυ
ſanationē q̄ ē ſupabūdās vt ꝑficiat ebrietatē: ⁊ diſſolu
κτηρισμὸν τὸ πλεονάζον τοῦ συντελέσαι μέθην, κὰι ἐκλύ=
tiōe replebeҏis. calicem ꝑditionis: ⁊ calicem ſoro=
σεως πλησθήσῃ. ποτήριον ἀφανισμοῦ, κὰι ποτήριον ἀδελ
ris tue ſamarie: ⁊ bibes illū: ⁊ exꝑimes feces: ⁊
φῆς σου σαμαρείας, κὰι πίεσαι αὐτό, κὰι ἐκσραγγιεῖς, κὰι τὰ
teſtas eius deuorabis: ⁊ vbera tua lacerabis:
ὄστρακα αὐτοῦ καταφάγῃ, κὰι τοὺς μαστούς σου κατατιλεῖς
⁊ feſtiuitates tuas ⁊ neomenias tuas auferā: q2
κὰι τὰς ἑορτάς σου κὰι τὰς νουμηνίας σου ἀποστρέψω, διότι
ego locut⁹ ſum dicit adonai dn̄s. ꝓpt̄ hoc hec di=
ἐγὼ λελάληκα λέγει ἀδωναΐ κύριος. διὰ τοῦτο τάδε λέ
cit adonai dn̄s: q2 oblita es mei ⁊ ꝓieciſti me
γει ἀδωναΐ κύριος, ἀνθ' ὧν ἐπελάθου μου κὰι ἀπέρριψάς με
poſt corpus tuū: ⁊ tu accipe ipietateꝫ tuaꝫ:
F ὀπίσω τοῦ σώματός σου, κὰι σὺ λάβε τὴν ἀσέβειάν σου,
⁊ fornicationē tuā. ⁊ ait dn̄s ad me: fili ho=
κὰι τὴν πορνείαν σου. κὰι εἶπεν κύριος πρός με, υἱὲ ἀν=
minis: ſi iudicabis oollam ⁊ oolibam: ⁊ annūcia
θρώπου, εἰ κρινεῖς τὴν ὀολλὰν κὰι τὴν ὀολιβάμ, κὰι ἀπαγ=
bis eis iniq̄tates eaꝝ: q2 adulterabant: ⁊ ſan
γελεῖς αὐταῖς τὰς ἀνομίας αὐτῶν, ὅτι ἐμοιχῶντο, κὰι αἷ=
guis ī manib⁹ eoꝝ: ⁊ deſiderijs ſuis adul
μα ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, κὰι τοῖς ἐνθυμήμασιν αὐτῶν ἐμοι
terabāt: ⁊ filios ſuos q̄s genuerāt mihi. trāſduxerāt eos
χῶντο, κὰι τὰ τέκνα αὐτῶν ἃ ἐγέννησάν μοι διήγαγον αὐτὰ
eis ꝑ ignē: donec ⁊ iſta fecerūt mihi: polluebāt
αὐτοῖς διὰ πυρός, ἕως κὰι ταῦτα ἐποίησάν μοι, ἐμίαινον τὰ
ſctā mea in die illa: ⁊ ſabbata mea pollue=
ἅγιά μου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, κὰι τὰ σάββατά μου ἐβεβή=
bant: ⁊ cū iugularēt ipi filios ſuos ido=
λουν, κὰι τῷ σφάζειν αὐτοὺς τὰ τέκνα αὐτῶν τοῖς εἰδώ=
lis eoꝝ: ⁊ ingrederent̄ ipi in ſctā mea: in
λοις αὐτῶν, κὰι εἰσπορεύεσθαι αὐτοὺς εἰς τὰ ἅγιά μου, ἐν τῇ
die illa polluebāt ea: ⁊ ecce ſic faciebāt in me
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐβεβήλουν αὐτά. κὰι ἰδοὺ οὕτως ἐποίουν ἐν μέ
dio dom⁹ mee: ⁊ miſerūt viris veniē
σῳ τοῦ οἴκου μου, κὰι ἔπεμπον τοῖς ἀνδράσιν τοῖς ἐρχο
tibus de longe q̄b⁹ nūcios mittebāt ad eos: ⁊
μένοις μακρόθεν οἷς ἀγγέλους ἐξαπέστελλον πρὸς αὐτούς, κὰι
cū venirēt ipi: ſtatī lauabarī: ⁊ ſtibio linebarī ocu
ἅμα τῷ ἔρχεσθαι αὐτοὺς, εὐθὺς ἐλούου, κὰι ἐστιμίζου τοὺς ὀφ
los tuos: ⁊ ornabaris ornatu: ſedebas ī lecto ſtra=
θαλμούς σου, κὰι ἐκόσμου κόσμον, ἐκάθου ἐπὶ κλίνης ἐστρω
to: ⁊ menſa ornata ante ipam: ⁊
μένης, κὰι τράπεζα κεκοσμημένη ἔμπροσθεν αὐτῆς, κὰι τὸ
thymiama meū: ⁊ oleum meū ponebas ante eos: ⁊
θυμίαμά μου, κὰι τὸ ἔλαιόν μου ἐτίθης ἔμπροσθεν αὐτῶν, κὰι
letabant̄ in eis: ⁊ vocē armonie reſonabant
εὐφραίνοντο ἐν αὐτοῖς, κὰι φωνὴν ἁρμονίας ἀνεκρούοντο
ad viros ex multitudīe hoim venientes ebrios
πρὸς ἄνδρας ἐκ πλήθους ἀνθρώπων ἥκοντας οἰνωμένους
ex deſto: ⁊ dabant armillas in man⁹ eoꝝ:
G ἐκ τῆς ἐρήμου, κὰι ἐδίδουν ψέλλια ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτῶν,
⁊ coronā gl̄iationis in capita eoꝝ. ⁊ di=
κὰι στέφανον καυχήσεως ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν. κὰι εἶ=
xerūt: nō in his mechantur:
πον, οὐκ ἐν τούτοις μοιχεύουσιν,

et reuelabitur ignominia fornicationū tuarū. Scelus tuū & fornicationes tue fecerūt hec tibi: q̄a fornicata es poſt gentes inter q̄s polluta es in idolis eaꝝ. In via ſororis tue ambulaſti: & dabo calicem eius in manu tua. Hec dicit dn̄s deus. Calicē ſororis tue bibes ꝓfundū & latū. Eris in deriſum & in ſubſannationem que eſt capaciſſima. Ebrietate & dolore repleberis: calice meroris & triſticie: calice ſororis tue ſamarie. Et bibes illū & potabis vſq; ad feces: & fragmēta ei⁹ deuorabis: & vbera tua lacerabis: q̄a ego locutus ſum ait dn̄s deus. Propterea hec dicit dominus deus. Quia oblita es mei & proieciſti me poſt corpus tuum: tu quoq; porta ſcelus tuū & fornicationes tuas. Et ait dominus ad me dicens. Fili hominis nūq̄d iudicas oollam & oolibam & annūcias eis ſcelera earū: q̄a adulterate ſūt & ſanguis in manibus earū: & cū idolis ſuis fornicate ſūt. Inſup & filios ſuos q̄s genuerāt mihi obtulerunt eis ad deuorādū. Sed & hoc fecerūt mihi. Polluerunt ſanctuariū meum in die illa: & ſabbata mea prophanauerūt. Cūq; immolarent filios ſuos idolis ſuis: & ingrederētur ſanctuarium meum in die illa vt pollueret illud: etiam hec fecerunt in medio domus mee. Miſerunt ad viros venientes de longe ad quos nuncius miſerant. Itaq; ecce venerunt q̄bus te lauiſti: & circūliniſti ſtibio oclos tuos: & ornata es mundo muliebri. Sediſti in lecto pulcherrimo: mēſa ornata ē ante te. Thymiama meū & vnguentū meū poſuiſti ſup eā: & vox multitudinis exultātis erat in ea: & in viris qui de multitudine hoīm adducebantur & veniebāt de deſerto: poſuerūt armillas in manib⁹ eoꝝ: & corōas ſpēcioſas ī capitib⁹ eoꝝ. Et dixi ei q̄ attrita ē ī adulteriis.

וְנִגְלָה עֶרְוַת זְנוּנַיִךְ וְזִמָּתֵךְ וְתַזְנוּתָיִךְ׃	גָּלָה
עָשֹׂה אֵלֶּה לָךְ בִּזְנוֹתֵךְ אַחֲרֵי גוֹיִם	
עַל אֲשֶׁר נִטְמֵאת בְּגִלּוּלֵיהֶם׃	טָמֵא גָּלַל
בְּדֶרֶךְ אֲחוֹתֵךְ הָלָכְתְּ וְנָתַתִּי כוֹסָהּ	נָתַן
בְּיָדֵךְ׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה כּוֹס	
אֲחוֹתֵךְ תִּשְׁתִּי הָעֲמֻקָּה וְהָרְחָבָה	שָׁתָה
תִּהְיֶה לִצְחֹק וּלְלַעַג מִרְבָּה לְהָכִיל׃	הָיָה רָבָה
שִׁכָּרוֹן וְיָגוֹן תִּמָּלֵאִי כּוֹס שַׁמָּה	כּוּל יָגָה
וּשְׁמָמָה כּוֹס אֲחוֹתֵךְ שֹׁמְרוֹן׃ וְשָׁתִית	מָלֵא שָׁמַם
אוֹתָהּ וּמָצִית וְאֶת חֲרָשֶׂיהָ תְּגָרֵמִי	מָצָה גָּרַם
וְשָׁדַיִךְ תְּנַתֵּקִי כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי נְאֻם	שָׁד נָתַק
אֲדֹנָי יְהוִה׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי	
יְהוִה יַעַן שָׁכַחַתְּ אוֹתִי וַתַּשְׁלִיכִי	שָׁלַךְ
אוֹתִי אַחֲרֵי גַוֵּךְ וְגַם אַתְּ שְׂאִי	אֵת גֵּו נָשָׂא
זִמָּתֵךְ וְאֶת תַּזְנוּתָיִךְ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה	זָמַם זָנָה
אֵלַי בֶּן אָדָם הֲתִשְׁפּוֹט אֶת אָהֳלָה	אָמַר
וְאֶת אָהֳלִיבָה וְהַגֵּד לָהֶן אֵת	שָׁפַט
תּוֹעֲבוֹתֵיהֶן׃ כִּי נִאֵפוּ וְדָם בִּידֵיהֶן	נָגַד
וְאֶת גִּלּוּלֵיהֶן נִאֵפוּ וְגַם אֶת בְּנֵיהֶן	תָּעַב
אֲשֶׁר יָלְדוּ לִי הֶעֱבִירוּ לָהֶם לְאָכְלָה׃	גָּלַל
עוֹד זֹאת עָשׂוּ לִי טִמְּאוּ אֶת	עָבַר
מִקְדָּשִׁי בַּיּוֹם הַהוּא וְאֶת שַׁבְּתוֹתַי	עָשָׂה
חִלֵּלוּ׃ וּבְשַׁחֲטָם אֶת בְּנֵיהֶם	קָדַשׁ
לְגִלּוּלֵיהֶם וַיָּבֹאוּ אֶל מִקְדָּשִׁי	בּוֹא
בַּיּוֹם הַהוּא לְחַלְּלוֹ וְהִנֵּה כֹה עָשׂוּ	
בְּתוֹךְ בֵּיתִי׃ וְאַף כִּי תִשְׁלַחְנָה	שָׁלַח
לַאֲנָשִׁים בָּאִים מִמֶּרְחָק אֲשֶׁר	בּוֹא רָחַק
מַלְאָךְ שָׁלוּחַ אֲלֵיהֶם וְהִנֵּה בָאוּ	לָאַךְ שָׁלַח
לַאֲשֶׁר רָחַצְתְּ כָּחַלְתְּ עֵינַיִךְ וְעָדִית	בּוֹא עָדָה
עֶדִי׃ וְיָשַׁבְתְּ עַל מִטָּה כְבוּדָּה	נָטָה כָּבַד
וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ לְפָנֶיהָ וּקְטָרְתִּי וְשַׁמְנִי	עָרַךְ
שַׂמְתְּ עָלֶיהָ׃ וְקוֹל הָמוֹן שָׁלֵו בָהּ	שׂוּם הָמַן
וְאֶל אֲנָשִׁים מֵרֹב אָדָם מוּבָאִים	שָׁלָה בּוֹא
סוֹבָאִים מִמִּדְבָּר וַיִּתְּנוּ צְמִידִים	סָבָא דָּבַר
אֶל יְדֵיהֶן וַעֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת עַל	נָתַן צָמַד
רָאשֵׁיהֶן׃ וָאֹמַר לַבָּלָה נִאוּפִים	פָּאַר נָאַף

© Biblioteca Nacional de España

זנה בוא עַתָּה יִזְנֶה תַזְנוּתֶהָ וָהִיא׃ וַיָּבוֹא
איש אֵלֶיהָ כְּבוֹא אֶל אִשָּׁה זוֹנָה כֵּן
בָּאוּ אֶל אָהֳלָה וְאֶל אָהֳלִיבָה אִשֹּׁת
זמם צדק הַזִּמָּה׃ וַאֲנָשִׁים צַדִּיקִם הֵמָּה
שפט יִשְׁפְּטוּ אוֹתְהֶם מִשְׁפַּט נֹאֲפוֹת
וּמִשְׁפַּט שֹׁפְכוֹת דָּם כִּי נֹאֲפֹת
הֵנָּה וְדָם בִּידֵיהֶן׃ כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי
עלה יְהוָה הַעֲלֵה עֲלֵיהֶן קָהָל וְנָתֹן אֶתְהֶן
לְזַעֲוָה וְלָבַז׃ וְרָגְמוּ עֲלֵיהֶן אֶבֶן
את קָהָל וּבָרֵא אוֹתְהֶן בְּחַרְבוֹתָם
הרג בית בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם יַהֲרֹגוּ וּבָתֵּיהֶן
שרף שבת בָּאֵשׁ יִשְׂרֹפוּ׃ וְהִשְׁבַּתִּי זִמָּה מִן
יסר הָאָרֶץ וְנִוַּסְּרוּ כָּל הַנָּשִׁים וְלֹא
עשה תַעֲשֶׂינָה כְּזִמַּתְכֶנָה׃ וְנָתְנוּ זִמַּתְכֶנָה
גלל נשא עֲלֵיכֶן וַחֲטָאֵי גִלּוּלֵיכֶן תִּשֶּׂאינָה
וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי אֲדֹנָי יְהוָה׃

Ca. xxiiij. וַיְהִי דְבַר יְהוָה אֵלַי היה
בַּשָּׁנָה הַתְּשִׁיעִית בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי תשע עשר
בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ לֵאמֹר׃ בֶּן אָדָם
כתב כְּתוֹב לְךָ אֶת שֵׁם הַיּוֹם אֶת עֶצֶם
הַיּוֹם הַזֶּה סָמַךְ מֶלֶךְ בָּבֶל אֶל
יְרוּשָׁלַםִ בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה׃
מרה וּמְשֹׁל אֶל בֵּית הַמֶּרִי מָשָׁל וְאָמַרְתָּ
אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוָה שְׁפֹת
הַסִּיר שְׁפֹת וְגַם יְצֹק בּוֹ מָיִם׃
אֱסֹף נְתָחֶיהָ אֵלֶיהָ כָּל נֵתַח טוֹב
בחר יָרֵךְ וְכָתֵף מִבְחַר עֲצָמִים מַלֵּא׃
לקח מִבְחַר הַצֹּאן לָקוֹחַ וְגַם דּוּר הָעֲצָמִים
תַּחְתֶּיהָ רַתַּח רְתָחֶיהָ גַּם בָּשְׁלוּ
עֲצָמֶיהָ בְּתוֹכָהּ׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
יְהוָה אוֹי עִיר הַדָּמִים סִיר אֲשֶׁר
חֶלְאָתָה בָהּ וְחֶלְאָתָהּ לֹא יָצְאָה
יצא מִמֶּנָּה לִנְתָחֶיהָ לִנְתָחֶיהָ הוֹצִיאָהּ
גרל לֹא נָפַל עָלֶיהָ גּוֹרָל׃ כִּי דָמָהּ בְּתוֹכָהּ
צחח שום הָיָה עַל צְחִיחַ סֶלַע שָׂמָתְהוּ
כסה לֹא שְׁפָכַתְהוּ עַל הָאָרֶץ לְכַסּוֹת

Nūc fornicabitur in for
nicatione ſua etiā hec: &
ingreſſi ſunt ad eam: q̄ſi
ad mulierē meretricem.
ſic ingrediebātur ad ool
lā & ad oolibā mulieres
nepharias. Viri ergo iu-
ſti ſunt: hi
iudicabunt eas iudicio
adulterarum
& iudicio effundentiū
ſanguinem: quia adulte
rate ſūt & ſanguis in ma
nibus earꝝ. Hec enī dicit
dn̄s deus. Adduc ad eas
multitudinē & trade eas
in tumultū & in rapinā:
& lapidentur lapidibus
populorum & cōfodian
tur gladiis eorum.
filios & filias earū inter-
ficient & domus earum
igne ſuccendent: & au-
feram ſcelus de
terra: & diſcent omnes
mulieres ne
faciant ſꝫm ſcelus earum.
Et dabunt ſcelus veſtrū
ſup vos: & peccata ido-
lorū veſtrorꝝ portabitis:
& ſcietis quia ego domi
nus deus. 24.

ET factum eſt verbū
domini ad me
in anno nono in menſe
decimo:
decima die mēſis: dicēs.
Fili hominis:
ſcribe tibi nomen diei
huius in q̄ cōfirmatus eſt
rex babylonis aduerſuꝫ
hieruſalem hodie
& dices per ꝓuerbiū ad
domū irritatricē parabo
laꝫ & loq̄ris ad eos. Hec
dicit dn̄s deus. Pone
ollam: pone inquaꝫ: &
mitte in eam aquam.
Congere fruſta eius in
eam: oēm partē bonā: &
femur & armum electa
& oſſibus plena.
Pinguiſſimū pecus aſſu
me cōpone quoqꝫ ſtrues
oſſiuꝫ ſub ea. Efferbuit
coctio ei⁹ & diſcocta ſūt
oſſa illius in medio eius.
Propterea hec dicit dn̄s
deus. Ve ciuitati ſangui
num olle
cui⁹ rubigo in ea eſt: ru
bigo eius non exiuit
de ea. Per partes & per
partes ſuas eiice eam.
Non cecidit ſup eā ſors.
Sanguis ei ei⁹ in medio
eius eſt: ſuper limpidiſſi
mam petrā effudit illum.
Non effudit illum ſup
terram: vt poſſit operiri

ꝛ opa meretricis hec: ꝛ ipa fornicata eſt. ꝛ igre
καὶ ἔργα πόρνης ταῦτα, καὶ αὐτὴ ἐξεπόρνευσεν. καὶ εἰσε
diebant ad eam: queadmodū ingrediunt ad mu
πορεύοντο πρὸς αὐτήν, ὃν τρόπον εἰσπορεύονται πρὸς γυ-
lierē meretricē: ſic ingrediebant ad oolan: ꝛ ad C
ναῖκα πόρνην, οὕτως εἰσεπορεύοντο πρὸς ὀολλάν, καὶ πρὸς
ooliban mulieres iniquas: vt facerēt iniqtatē.
ὀολιβὰν τὰς γυναῖκας τὰς ἀνόμους, τοῦ ποιῆσαι ἀνομίαν.
ꝛ viri iuſti hi: ꝛ vlciſcentur eas vltio-
καὶ ἄνδρες δίκαιοι οὗτοι, καὶ ἐκδικήσουσιν αὐτὰς ἐκδική-
ne adulterarꝝ ꝛ iudicio effundunt ſanguinē: qꝛ adul-
σει μοιχαλίδων καὶ κρίσει ἐκχέουσιν αἷμα, ὅτι μοιχα-
tere ſunt ꝛ ſanguis in manib⁹ earꝝ. hec dicit ado-
λίδες εἰσὶν καὶ αἷμα ἐν χερσὶν αὐτῶν. τάδε λέγει ἀδω-
nai dn̄s: adduc ad eas turbā: ꝛ trade in eis
ναῒ κύριος, ἀνάγαγε ἐπ᾽ αὐτὰς ὄχλον, καὶ δὸς ἐν αὐταῖς
tumultū ꝛ direptionē: ꝛ lapident lapidib⁹
ταραχὴν καὶ διαρπαγήν, καὶ λιθοβοληθήτωσαν λίθοις
turbarꝝ: ꝛ confodiant eas in gladijs eo-
ὄχλων, καὶ κατακεντήτωσαν αὐτὰς ἐν τοῖς ξίφεσιν αὐ-
rū. filios earꝝ: ꝛ filias earꝝ interficient:
τῶν. υἱοὺς αὐτῶν, καὶ θυγατέρας αὐτῶν ἀποκτενοῦσιν,
ꝛ domos earꝝ incendent: ꝛ auertam ipieta-
καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν ἐμπρήσουσιν, καὶ ἀποστρέψω ἀσέβει-
tē de terra: ꝛ erudientur oēs mulieres: D
αν ἐκ τῆς γῆς, καὶ παιδευθήσονται πᾶσαι αἱ γυναῖκες,
ꝛ non facient ſcꝫm impietates earꝝ: ꝛ da-
καὶ οὐ μὴ ποιήσωσιν κατὰ τὰς ἀσεβείας αὐτῶν, καὶ δο-
bitur impietas vr̄a ſup vos: ꝛ peccata
θήσεται ἡ ἀσέβεια ὑμῶν ἐφ᾽ ὑμᾶς, καὶ τὰς ἁμαρτίας τῶν
cogitationū vr̄arꝝ accipietis: ꝛ ſcietis qꝛ
ἐνθυμημάτων ὑμῶν λήψεσθε, καὶ γνώσεσθε διότι
ego dn̄s.
ἐγὼ κύριος.

Ca.24.

ET fact⁹ ē ſmo dn̄i ad me in anno no-
Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με ἐν τῷ ἔτει τῷ ἐνά- A
no: in mēſe decimo: decima menſis dicēs: fili
τω, ἐν τῷ μηνὶ τῷ δεκάτῳ, δεκάτῃ τοῦ μηνὸς λέγων, υἱὲ
hoīs: ſcribe tibi nomē diei a
ἀνθρώπου, γράψον σεαυτῷ τὸ ὄνομα τῆς ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἡ-
die hac: ex q̄ ꝯfirmat⁹ ē rex babylonis
μέρας ταύτης, ἀφ᾽ ἧς ἀπηρείσατο βασιλεὺς βαβυλῶνος
ſup hieruſalem a die hodierna. ꝛ dic ad E
ἐπὶ ἱερουσαλὴμ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς σήμερον. καὶ εἰπὲ ἐπὶ
domū exaſperantem parabolam ꝛ dices
τὸν οἶκον τὸν παραπικραίνοντα παραβολὴν καὶ ἐρεῖς
ad eos: hec dicit adonai dn̄s: pone
πρὸς αὐτούς, τάδε λέγει ἀδωναῒ κύριος, ἐπίστησον τὸν
lebetem pone: ꝛ effunde in eū aquā: ꝛ immitte
λέβητα ἐπίστησον, καὶ ἔκχεε εἰς αὐτὸν ὕδωρ, καὶ ἔμβαλλε
in eum diuiſiones eius oēm partem bo
εἰς αὐτὸν τὰ διχοτομήματα αὐτῆς πᾶν διχοτόμημα κα-
nā: crus ꝛ hūerꝝ carnibus ſepata ab oſſib⁹ de B
λόν, σκέλος καὶ ὦμον ἐκσεσαρκισμένα ἀπὸ τῶν ὀστῶν ἐξ
electis pecorib⁹ aſſumptis. ꝛ ſuccende oſſa
ἐπιλέκτων κτηνῶν εἰλημμένων. καὶ ὑπόκαιε τὰ ὀστᾶ
ſub eis: ferbuit deferbuit: ꝛ cocta ſūt oſſa e-
ὑποκάτω αὐτῶν, ἔζεσεν ἐξέζεσεν καὶ ἥψηται τὰ ὀστᾶ αὐ-
ius in medio eius. ꝓpterea hec dicit adonai
τῆς ἐν μέσῳ αὐτῆς. διὰ τοῦτο τάδε λέγει ἀδωναῒ
dn̄s: o ciuitas ſanguinū: lebes in q̄ eſt rubigo in eo
κύριος, ὦ πόλις αἱμάτων, λέβης ἐν ᾧ ἐστὶν ἰὸς ἐν αὐτῷ naū.3.
ꝛ rubigo nō eſt egreſſa ex ea ꝑ mēbra ſua ꝓtu- a.
καὶ ὁ ἰὸς οὐκ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτῆς κατὰ μέλος αὐτῆς ἐξήνεγ- Abach
lit: nō cecidit ſup eam ſors: qꝛ ſanguis eius in 2.c.
κεν, οὐκ ἔπεσεν ἐπ᾽ αὐτὴν κλῆρος, ὅτι αἷμα αὐτῆς ἐν F
medio ei⁹ fuit: ſup leniſſimā petrā poſui illū.
μέσῳ αὐτῆς ἐγένετο, ἐπὶ λεωπετρίαν τέταχα αὐτό.
nō effudi illū ſup terrā vt operiret
οὐκ ἐκκέχυκα αὐτὸ ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ καταλύψαι

ſup illũ terrã vt aſcenderet furor in vltionẽ: vt vlciſcat
ἐπ' αὐτὸ γῆν τοῦ ἀναβῆναι θυμὸν εἰς ἐκδίκησιν, ἐκδικηθῆ
dedi ſanguinẽ ei⁹ ſup lipidiſſimã petrã ne ope
ναι δέδωκα τὸ αἷμα αὐτῆς ἐπὶ λεωπετρίαν τοῦ μὴ κα
riret illũ. ꝓpterea hec dicit adonai dñs: ve
λύψαι αὐτό. διὰ τοῦτο τάδε λέγει ἀδωναῒ κύριος, οὐαὶ
ciuitas ſanguinũ: ⁊ ego magnificabo pplm: ⁊ mltipli
C πόλις τῶν αἱμάτων, κἀγὼ μεγαλυνῶ τὸν λαόν, καὶ πλη
cabo ligna: ⁊ ſuccendam ignẽ: vt tabeſcãt carnes:
θυνῶ τὰ ξύλα, καὶ ἀνακαύσω τὸ πῦρ, ὅπως τακῆ τὰ κρέα,
⁊ minuat ius: ⁊ oſſa concremabunt: ⁊ ſtẽt
καὶ ἐλαττωθῆ ὁ ζωμός, καὶ τὰ ὀστᾶ συμφρυγήσονται, καὶ στῆ
ſup carbones ſuos. icenſa ẽ vt exuratur: ⁊
ἐπὶ τοὺς ἄνθρακας αὐτῆς. ἐξεψήθη ὅπως προσκαυθῆ, καὶ
calefiat ⁊ frigatur es ei⁹: ⁊ liq̃fiat ĩ medio
θερμανθῆ καὶ ἐκφρυγῆ ὁ χαλκὸς αὐτῆς, καὶ τακῆ ἐν μέσῳ
eius imũdicia eius: ⁊ deficiat rubigo eius: ⁊ hu
αὐτῆς ἡ ἀκαθαρσία αὐτῆς, καὶ ἐκλείπῃ ὁ ἰὸς αὐτῆς, καὶ τα
miliabitur rubigo ei⁹: ⁊ non exibit ex ea multa
πεινωθήσεται ὁ ἰὸς αὐτῆς, καὶ οὐ μὴ ἐξέλθῃ ἐξ αὐτῆς πολὺς
rubigo ei⁹: cõfundetur rubigo illi⁹: in imundi
ὁ ἰὸς αὐτῆς, καταισχυνθήσεται ὁ ἰὸς αὐτῆς, ἐν τῇ ἀκαθαρ
cia tua ſcelus. ⁊ ꝓ eo q̃ ↄtamiata es tu ⁊ nõ es emundata
σίᾳ σου ζέμα. καὶ ἀνθ' ὧν ἐμιαίνου σὺ καὶ οὐκ ἐκαθαρίσθης
ab immũditia tua: ⁊ q̃d erit ſi non fueris mũdata
D ἀπὸ ἀκαθαρσίας σου, καὶ τί ἔσται ἐὰν οὐ μὴ καθαρισθῇς
vltra: donec impleam furorẽ meũ in te. ego do
οὐκ ἔτι, ἕως οὗ ἐμπλήσω τὸν θυμόν μου ἐν σοί. ἐγὼ κύ
min⁹ locut⁹ ſum: ⁊ veniet ⁊ faciam: nõ differã neq; miſe
ριος λελάληκα, καὶ ἥξει καὶ ποιήσω, οὐ διαστελῶ οὐδὲ μὴ ἐλε
rebor ⁊ non depcabil' ero. ſcdm vias tuas ⁊ ſcdm
ήσω καὶ οὐ μὴ παρακληθῶ. κατὰ τὰς ὁδούς σου καὶ κατὰ
A adinuẽtiões tuas iudicabo te dicit adonai dñs. ⁊ fact⁹
τὰ ἐνθυμήματά σου κρινῶ σε λέγει ἀδωναῒ κύριος. καὶ ἐγένε
eſt ſmo dñi ad me dicẽs: fili hois: ecce ego
το λόγος κυρίου πρός με λέγων, υἱὲ ἀνθρώπου, ἰδοὺ ἐγὼ
aufero a te deſiderabilia oculoꝝ tuoꝝ: in
λαμβάνω ἐκ σοῦ τὰ ἐπιθυμήματα τῶν ὀφθαλμῶν σου, ἐν
acie non planges neq; flebis neq; veniet tibi
παρατάξει οὐ μὴ κόψῃ οὐδὲ μὴ κλαύσῃς οὐδὲ μὴ ἔλθῃ σοι
lachryme: gemes tacẽs: gemitus ſanguinis lumbi eſt:
δάκρυα, στενάξεις σιγῶν, στεναγμὸς αἵματος ὀσφύος ἐστίν,
humanũ luctũ non facies. erunt crines tui colli
ἀνθρώπινον πένθος οὐ ποιήσῃ. ἔσται τὸ τρίχωμά σου συμ
E gati ſup te: ⁊ calciamenta tua in pe
πεπλεγμένον ἐπὶ σέ, καὶ τὰ ὑποδήματά σου ἐν τοῖς πο
dib⁹ tuis: ⁊ non cõſolaberis in labijs coꝝ: ⁊
σίν σου, καὶ οὐ μὴ παρακληθῇς ἐν χείλεσιν αὐτῶν, καὶ
panem viroꝝ non comedes. ⁊ locut⁹ ſum ad pplm
ἄρτον ἀνδρῶν οὐ μὴ φάγῃς. καὶ ἐλάλησα πρὸς τὸν λαὸν
mane: ſicut p̃ceperat mihi. ⁊ mortua ẽ vxor
τὸ πρωΐ, ὃν τρόπον ἐνετείλατό μοι. καὶ ἀπέθανεν ἡ γυνή
B mea veſperi: ⁊ feci mane queadmodũ p̃ceptũ ẽ
μου ἑσπέρας, καὶ ἐποίησα τὸ πρωῒ ὃν τρόπον ἐπετάγη
mihi. ⁊ dixit ad me pplus: nõ annuncias nobis
μοι. καὶ εἶπεν πρός με ὁ λαός, οὐκ ἀπαγγέλλεις ἡμῖν
q̃d ſunt hec q̃ tu facis? ⁊ dixi ad eos: ſer
τί ἐστι ταῦτα ἃ σὺ ποιεῖς; καὶ εἶπα πρὸς αὐτούς, λό
mo dñi fact⁹ eſt ad me dicẽs: dic ad do
γος κυρίου ἐγένετο πρός με λέγων, εἰπὲ πρὸς τὸν οἶ
mũ iſrael: hec dicit adonai dñs: ecce ego
κον τοῦ ἰσραήλ, τάδε λέγει ἀδωναῒ κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ
ↄtaminabo ſancta mea ſupbiã fortitudis vrẽ deſiderabile q̃d
βεβηλῶ τὰ ἅγιά μου φρύαγμα ἰσχύος ὑμῶν ἐπιθυμήματι
oculoꝝ vroꝝ: ⁊ ſuper q̃b⁹ parcunt aĩe vrẽ:
F ὀφθαλμῶν ὑμῶν. καὶ ὑπὲρ ὧν φείδονται αἱ ψυχαὶ ὑμῶν,
⁊ filij vri ⁊ filie vrẽ q̃s reliquiſtis
καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν οὓς ἐγκατελείπε
in gladio cadent: ⁊ facietis ſicut
τε ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται, καὶ ποιήσετε ὃν τρόπον
feci: ab ore eoꝝ nõ
πεποίηκα, ἀπὸ στόματος αὐτῶν οὐ καὶ

nab. 5. s. Abach 2. c.

puluere: vt ſuperinducerẽ indignationẽ meã: & vindicta vlciſcerer. Dedi ſanguinẽ eius ſup petrã limpidiſſimã: ne operiretur. Propterea hec dicit dñs deus. Ve ciuitati ſanguinum cuius ego grandem faciam pyram. Congere oſſa que igne ſuccendã. Cõſumẽtur carnes: & coquatur vniuerſa cõpoſitio: & oſſa tabeſcẽt. Pone quoq; eam ſup prunas vacuã vt incaleſcat & liquefiat es ei⁹: & cõfletur in medio eius inqnamentũ ei⁹: & cõſumatur rubigo ei⁹. Multo labore ſudatũ ẽ: & nõ exiuit de ea nimia rubigo eius neq; p igñe. Immũdicia tua execrabilis: quia mũdare te volui & nõ es mũdata a ſordibus tuis. Sed nec mũdaberis prius: donec quieſcere faciã indignationẽ meã in te. Ego dñs locutus ſuꝫ. Veni & faciã: nõ tranſeã: nec parcã nec placabor. Iuxta vias tuas & iuxta adinuentiões tuas iudicabo te dicit dñs. Et factũ eſt verbũ dñi ad me dicens. Fili hominis: ecce ego tollo a te deſiderabile oculorum tuorum in plaga: & non planges neq; plorabis: neq; fluent lachryme tue. Ingemiſce tacens: mortuoꝝ luctũ non facies. Corona tua circũligata ſit tibi: & calciamẽta tua erunt in pedibus tuis nec amictu ora velabis: nec cibos lugentium comedes. Locut⁹ ſum ergo ad populũ mane: & mortua ẽ vxor mea veſpere. Feci q; mane ſicut precepat mihi. Et dixit ad me populus. Quare nõ indicas nobis q̃d iſta ſignificẽt que tu facis? Et dixi ad eos. Sermo dñi factus eſt ad me dicenſ. Loquere domui iſrael. Hec dicit dominus deus. Ecce ego polluam ſanctuariũ meũ: ſupbiã iperii vrĩ: & deſiderabile oculorũ veſtrorũ: & ſup quo pauet aĩa vrã: & filii veſtri & filie veſtre quas reliquiſtis gladio cadẽt: & facietis ſicut feci. Ora

עָלֶיהָ עָפָר׃ לְהַעֲלוֹת חֵמָה לִנְקֹם | עלה
נָקָם נָתַתִּי אֶת דָּמָהּ עַל צְחִיחַ סָלַע | נתן
לְבִלְתִּי הִכָּסוֹת׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
יְהוָה אוֹי עִיר הַדָּמִים גַּם אֲנִי
אַגְדִּיל הַמְּדוּרָה׃ הַרְבֵּה הָעֵצִים | גדל דור
הַדְלֵק הָאֵשׁ הָתֵם הַבָּשָׂר וְהַרְקַח | רבה דלק
הַמֶּרְקָחָה וְהָעֲצָמוֹת יֵחָרוּ׃ וְהַעֲמִידֶהָ | תמם רקח
עַל גֶּחָלֶיהָ רֵקָה לְמַעַן תֵּחַם וְחָרָה | חרר עמד
נְחֻשְׁתָּהּ וְנִתְּכָה בְתוֹכָהּ טֻמְאָתָהּ | ריק חמם
תִּתֹּם חֶלְאָתָהּ׃ תְּאֻנִים הֶלְאָת וְלֹא | חרר
תֵצֵא מִמֶּנָּה רַבַּת חֶלְאָתָהּ בְּאֵשׁ | תמם און
חֶלְאָתָהּ׃ בְּטֻמְאָתֵךְ זִמָּה יַעַן טִהַרְתִּיךְ | לאה יצא
וְלֹא טָהַרְתְּ מִטֻּמְאָתֵךְ לֹא תִטְהֲרִי | רבה
עוֹד עַד הֲנִיחִי אֶת חֲמָתִי בָּךְ׃ אֲנִי | זמם
יְהוָה דִּבַּרְתִּי בָּאָה וְעָשִׂיתִי לֹא | טהר
אֶפְרַע וְלֹא אָחוּס וְלֹא אֶנָּחֵם | נוח יחם
כִּדְרָכַיִךְ וְכַעֲלִילוֹתַיִךְ שְׁפָטוּךְ נְאֻם | בוא עשה
אֲדֹנָי יְהוִה׃ וַיְהִי דְבַר יְהוָה אֵלַי | פרע חוס
לֵאמֹר׃ בֶּן אָדָם הִנְנִי לֹקֵחַ מִמְּךָ | נחם עלל
אֶת מַחְמַד עֵינֶיךָ בְּמַגֵּפָה וְלֹא | היה
תִסְפֹּד וְלֹא תִבְכֶּה וְלוֹא תָבוֹא | מן
דִּמְעָתֶךָ׃ הֵאָנֵק דֹּם מֵתִים אֵבֶל לֹא | חמד נגף
תַעֲשֶׂה פְּאֵרְךָ חֲבוֹשׁ עָלֶיךָ וּנְעָלֶיךָ | ספד בכה
תָּשִׂים בְּרַגְלֶיךָ וְלֹא תַעְטֶה עַל | בוא דמם
שָׂפָם וְלֶחֶם אֲנָשִׁים לֹא תֹאכֵל׃ | מות
וָאֲדַבֵּר אֶל הָעָם בַּבֹּקֶר וַתָּמָת אִשְׁתִּי | חבש
בָּעָרֶב וָאַעַשׂ בַּבֹּקֶר כַּאֲשֶׁר צֻוֵּיתִי׃ | שום עטה
וַיֹּאמְרוּ אֵלַי הָעָם הֲלֹא תַגִּיד לָנוּ | אכל
מָה אֵלֶּה לָּנוּ כִּי אַתָּה עֹשֶׂה׃ וָאֹמַר | דבר מות
אֲלֵיהֶם דְּבַר יְהוָה הָיָה אֵלַי | איש עשה
לֵאמֹר׃ אֱמֹר לְבֵית יִשְׂרָאֵל כֹּה | צוה אמר
אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי מְחַלֵּל אֶת | נגד
מִקְדָּשִׁי גְּאוֹן עֻזְּכֶם מַחְמַד עֵינֵיכֶם | חלל
וּמַחְמַל נַפְשְׁכֶם וּבְנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם | קדש גאה
אֲשֶׁר עֲזַבְתֶּם בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ׃ וַעֲשִׂיתֶם | עזז חמד
כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי עַל שָׂפָם לֹא | חמל בנה
| נפל עשה

תעטו ולחם אנשים לא תאכלו׃ עטה אכל
ופאריכם על ראשיכם ונעליכם
ברגליכם לא תספדו ולא תבכו ספד בכה
ונמקתם בעונתיכם ונהמתם מקק
איש אל אחיו׃ והיה יחזקאל לכם
למופת ככל אשר עשה תעשו יפת
בבאה וידעתם כי אני אדני יהוה׃
ואתה בן אדם הלוא ביום קחתי לקח
מהם את מעזם משוש תפארתם עזז שוש
את מחמד עיניהם ואת משא פאר נשא
נפשם בניהם ובנותיהם׃ ביום בנה
ההוא יבוא הפליט אליך להשמעות בוא פלט
אזנים׃ ביום ההוא יפתח פיך שמע פתח
את הפליט ותדבר ולא תאלם פה דבר
עוד והיית להם למופת וידעו אלם
כי אני יהוה׃ היה יפת

Cap.xxv.

ויהי דבר יהוה אלי לאמר׃ היה
בן אדם שים פניך אל בני עמון שום פנה
והנבא עליהם׃ ואמרת לבני עמון נבא
שמעו דבר אדני יהוה כה אמר
אדני יהוה יען אמרך האח אל אח
מקדשי כי נחל ואל אדמת ישראל קדש חלל
כי נשמה ואל בית יהודה כי הלכו שמם
בגולה׃ לכן הנני נתנך לבני קדם גלה
למורשה וישבו טירותיהם בך ירש
ונתנו בך משכניהם המה יאכלו שכן אכל
פריך והמה ישתו חלבך׃ ונתתי פרה שתה
את רבה לנוה גמלים ואת בני נתן
עמון למרבץ צאן וידעתם כי אני רבץ
יהוה׃ כי כה אמר אדני יהוה יען
מחאך יד ורקעך ברגל ותשמח מחה שמח
בכל שאטך בנפש אל אדמת
ישראל׃ לכן הנני נטיתי את ידי נטה
עליך ונתתיך לבז לגוים והכרתיך נתן כרת
מן העמים והאבדתיך מן הארצות אבד
אשמידך וידעת כי אני יהוה׃ שמד

amictu nō velabitis: & cibos lugentiū nō comedetis. Coronas habebitis in capitib⁹ vr̄is: & calciamenta in pedib⁹. Nō plangetis neq̧ flebitis: ſed tabeſcetis in iniquitatibus veſtris: & vnuſq̄ſq̧ gemet ad fratrem ſuū. Eritq̧ ezechiel vobis in portentū. Iuxta om̄ia que fecit: facietis: cū venerit iſtud & ſcietis quia ego dn̄s deus. Et tu fili hominis ecce in die qua tollam ab eis fortitudinē eorū & gaudium dignitatis: & deſideriū oculorū eorum ſup quo requieſcūt anime eorū: & filios & filias eorum: in die illa cum venerit fugiens ad te vt annunciet tibi: in die inquam illa aperietur os tuum cum eo qui fugit: & loqueris & non ſilebis vltra: eriſq̧ eis in portentum: & ſcietis quia ego dominus.

25.

ET factus eſt ſermo dn̄i ad me: dicens. Fili hoīs: pone faciē tuā contra filios ammon: & prophetabis de eis: & dices filiis ammon. Audite verbum dn̄i dei. Hec dicit dn̄s deus. Pro eo q̄ dixiſti euge euge ſuper ſanctuariū meū: qa pollutū eſt & ſup terrā iſrl': qm̄ deſolata eſt: & ſup domum iuda qm̄ ducti ſunt in captiuitatē: idcirco ecce ego tradā te filiis oriētalib⁹ in hereditatē: & collocabūt caulas ſuas in te: & ponēt in te tentoria ſua. Ipſi comedent fruges tuas & ipſi bibent lac tuum. Daboq̧ rabbath in habitaculum camelorum: & filios ammon in cubile pecorum: & ſcietis quia ego dn̄s. Quia hec dicit dominus deus. Pro eo q̄ plauſiſti manu & percuſſiſti pede: & gauiſa es ex toto affectu ſup terram iſrael. Idcirco ecce ego extendam manum meā ſup te: & tradā te in direptionē gētiū & interficiā te de populis & perdam de terris & conterā: & ſcietis quia ego dominus.

ꝯſolabimini: ⁊ panē viroꝝ nō comedetis: ⁊
παρακληθήσεσθε, καὶ ἄρτον ἀνδρῶν οὐ φάγεσθε, καὶ αἱ
come vr̄e ſup caput vr̄m. ⁊ calciamenta
κόμαι ὑμῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν, καὶ τὰ ὑποδήματα
in pedib⁹ vr̄is. neq̧ plangetis neq̧ flebi-
ἐν τοῖς ποσὶν ὑμῶν, οὔτε μὴ κόψησθε οὔτε μὴ κλαύση-
tis: ⁊ cōſumemini in inīqtatib⁹ vr̄is: ⁊ ꝯſo-
τε, καὶ ἐντακήσεσθε ἐν ταῖς ἀδικίαις ὑμῶν, καὶ παρα-
labimini vnuſq̄ſq̧ fratrē ſuum: ⁊ erit vobis eze-
καλέσετε ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἔσται ὑμῖν ἰεζε-
chiel in portētū: ⁊ ſcdm oia q̄cūq̧ fecit facie-
κιὴλ εἰς τέρας, καὶ κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησε ποιήσε-
tis: cū venerit hec: cognoſcetis q2 ego dn̄s: ⁊
τε, ὅταν ἔλθῃ ταῦτα, ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ κύριος, καὶ
tu fili hoīs nōne in die qn̄ abſtulero
σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, οὐχὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ὅταν λαμβάνω τὴν
fortitudinē eoꝝ ab eis: leuationē gl'iationis eo-
ἰσχὺν αὐτῶν παρ' αὐτῶν τὴν ἔπαρσιν τῆς καυχήσεως αὐ-
rū: deſiderabilia oculoꝝ eoꝝ: ⁊ ele-
τῶν, τὰ ἐπιθυμήματα τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ τὴν ἐ-
uationē aīe eoꝝ: filios eoꝝ ⁊ filias
παρσιν τῆς ψυχῆς αὐτῶν, υἱοὺς αὐτῶν καὶ θυγατέρας
eoꝝ: in die illa veniet q̄ ſalu⁹ fact⁹ fuerit ad te:
αὐτῶν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἥξει ὁ ἀνασωζόμενος πρὸς σέ,
vt annunciet tibi in aurib⁹ tuis: in die illa
τοῦ ἀπαγγεῖλαί σοι εἰς τὰ ὦτά σου, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
aperietur os tuū ad eū q̄ ſaluatus eſt: ⁊ lo-
διανοιχθήσεται τὸ στόμα σου πρὸς τὸν ἀνασωζόμενον, καὶ λα-
q̄ris: ⁊ non reticebis vltra: ⁊ eris eis in
λήσεις, καὶ οὐ μὴ κωφωθῇς οὐκέτι, καὶ ἔσῃ αὐτοῖς εἰς
portētū ⁊ cognoſcent q2 ego dn̄s.
τέρας καὶ ἐπιγνώσονται διότι ἐγὼ κύριος. Ca. 25.
ET fact⁹ eſt ſmo dn̄i ad me dicens: fili homi-
Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων, υἱὲ ἀνθρώ-
nis: obfirma faciem tuā ꝯ filios āmon
που, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τοὺς υἱοὺς ἀμμὼν
⁊ ꝓpheta ad eos: ⁊ dices filijs ammon:
καὶ προφήτευσον ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς ἀμμών,
audite verbū adonai dn̄i. hec dicit adonai domi-
ἀκούσατε λόγον ἀδωναῒ κυρίου. τάδε λέγει ἀδωναῒ κύρι-
n⁹: ꝓ eo q̄d gauiſi eſtis ſup ſctā mea: q2 polluta ſunt:
ος, ἀνθ' ὧν ἐπεχάρητε ἐπὶ τὰ ἅγιά μου, ὅτι ἐβεβηλώθη,
⁊ ſup trā iſrael q2 deſolata ē: ⁊ ſup
καὶ ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ ἰσραὴλ ὅτι ἠφανίσθη, καὶ ἐπὶ τὸν
domū iuda q2 abijt in captiuitate. idcirco
οἶκον τοῦ ἰούδα ὅτι ἐπορεύθη ἐν αἰχμαλωσίᾳ. διὰ τοῦ-
ecce ego trado vos filijs cedem in
το ἰδοὺ ἐγὼ παραδίδωμι ὑμᾶς τοῖς υἱοῖς κεδὲμ εἰς
hereditatem. ⁊ firmabūt tentoria in ꝓpecca-
κατακληρονομίαν. καὶ κατασκηνώσουσιν ἐν τῇ ἀπαρ-
to eoꝝ in te: ⁊ dabunt in te tabernacula
τίᾳ αὐτῶν ἐν σοί, καὶ δώσουσιν ἐν σοὶ τὰ σκηνώματα
ſua. ipſi comedēt fructus tuos: ⁊ ipſi
αὐτῶν. αὐτοὶ φάγονται τοὺς καρπούς σου, καὶ αὐτοὶ
bibent pinguedinē tuā: ⁊ dabo ciuitatē
πίονται τὴν πιότητά σου, καὶ δώσω τὴν πόλιν τοῦ
āmon in paſcua cameloꝝ: ⁊ filios āmon in paſ-
ἀμμὼν εἰς νομὰς καμήλων, καὶ τοὺς υἱοὺς ἀμμὼν εἰς νο-
cua ouium: ⁊ ſcietis q2 ego adonai do-
μὰς προβάτων, καὶ ἐπιγνώσεσθε ὅτι ἐγὼ ἀδωναῒ κύ-
min⁹. q2 hec dicit dn̄s ꝓ eo q̄d plauſiſti manu
ριος. διότι τάδε λέγει κύριος ἀνθ' ὧν ἐκρότησας τῇ χειρί
tua: ⁊ iſonuiſti pede tuo: ⁊ gauiſa es aīa
σου, καὶ ἐψόφησας τῷ ποδί σου, καὶ ἐπεχάρης τῇ ψυχῇ
tua ſup trā iſrael. idcirco ecce ego extendā
σου ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ ἰσραήλ. διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἐκτείνω τὴν
manū meā in te: ⁊ dabo te in direptionē in gē-
χεῖρά μου ἐπὶ σέ, καὶ δώσω σε εἰς διαρπαγὴν ἐν τοῖς ἔθ-
tib⁹: ⁊ extermiabo te de ppl'is: ⁊ perdā te de
νεσιν, καὶ ἐξολοθρεύσω σε ἐκ τῶν λαῶν, καὶ ἀπολῶ σε ἐκ
regiōib⁹ ꝑditione: ⁊ ſcies q2 ego adonai
τῶν χωρῶν ἀπωλείᾳ, καὶ ἐπιγνώσῃ ὅτι ἐγὼ ἀδωναῒ

© Biblioteca Nacional de España

dñs. hec dicit adonai dñs: ꝓ eo qđ dixit moab
κύριος· τάδε λέγει ἀδωναῒ κύριος, ἀνθ' ὧν ὅτι εἶπεν μωὰβ
⁊ ſeir: ecce ſicut oẽs gẽtes dom⁹ iuda:
καὶ σηείρ, ἰδοὺ ὃν τρόπον πάντα τὰ ἔθνη ὁ οἶκος ἰούδα,
idcirco ecce ego diſſoluam hũex moab de ciui
διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ παραλύσω τὸν ὦμον μωὰβ ἀπὸ πό
tatib⁹ ꝓmõtorioꝝ eius electam frã domũ bethieſimuth ſupꝝ
G λεων ἀκρωτηρίων αὐτοῦ ἐκλεκτὴν γῆν οἶκον βηθιεσιμοὺθ ἐπά
fõtem vrbis maritime filios orienti
νω πηγῆς πόλεως παραθαλασσίας τοὺς υἱοὺς κέδεμ
ſupꝝ filios ammon dedi eos in hereditatem:
C ἐπὶ τοὺς υἱοὺς ἀμμὼν δέδωκα αὐτοὺς εἰς κληρονομίαν,
vt non ſit memoria filioꝝ ammõ in genti-
ὅπως μὴ γένηται μνεία τῶν υἱῶν ἀμμὼν ἐν τοῖς ἔθνε-
bus: ⁊ in moab faciam vltionem: ⁊ cognoſcent
σιν, καὶ ἐν μωὰβ ποιήσω ἐκδίκησιν, καὶ ἐπιγνώσον-
qꝛ ego dñs. hec dicit adonai dñs: ꝓ eo qđ
ται ὅτι ἐγὼ κύριος. τάδε λέγει ἀδωναῒ κύριος, ἀνθ' ὧν
fecit idumea in vlciſcendo eos vltionem
ἐποίησεν ἡ ἰδουμαία ἐν τῷ ἐκδικῆσαι αὐτοὺς ἐκδίκησιν
in domũ iuda: ⁊ mẽoriã retinuerũt mali ⁊ vlti ſunt
εἰς τὸν οἶκον ἰούδα, καὶ ἐμνησικάκησαν καὶ ἐξεδίκη-
vltionẽ ab eis: ꝓpterea hec dicit adonai
σαν δίκην ἀπ' αὐτῶν, διὰ τοῦτο τάδε λέγει ἀδωναῒ
dñs: ⁊ extendã manũ meã ſupꝝ idumeam:
κύριος, καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τὴν ἰδουμαίαν,
⁊ exterminabo ex ea hoĩem ⁊ pecus: ⁊ po-
καὶ ἐξολοθρεύσω ἐξ αὐτῆς ἄνθρωπον καὶ κτῆνος, καὶ θήσο-
nã eam deſertã: ⁊ de theman: ⁊ de ledan fugientes in
μαι αὐτὴν ἔρημον, καὶ ἐκ θαιμὰν, καὶ ἐκ λεδὰν διωκόμενοι ἐν
gladio cadent: ⁊ dabo vltionem meã ſupꝝ
ῥομφαίᾳ πεσοῦνται, καὶ δώσω τὴν ἐκδίκησίν μου ἐπὶ
A idumeam in manu ppl̃i mei iſrael: ⁊ facient
τὴν ἰδουμαίαν ἐν χειρὶ λαοῦ μου ἰσραὴλ, καὶ ποιήσουσιν
in idumea iuxta iram meã: ⁊ iuxta furorẽ
D ἐν τῇ ἰδουμαίᾳ κατὰ τὴν ὀργήν μου, καὶ κατὰ τὸν θυμόν
meũ: ⁊ cognoſcent vltionẽ meã dicit adonai
μου, καὶ ἐπιγνώσονται τὴν ἐκδίκησίν μου λέγει ἀδωναῒ
dñs. ꝓpterea hec dicit adonai dñs: ꝓ eo qđ
κύριος. διὰ τοῦτο τάδε λέγει ἀδωναῒ κύριος, ἀνθ' ὧν
fecerunt alienigene in vltione: ⁊ ſuſcitaue
ἐποίησαν οἱ ἀλλόφυλοι ἐν ἐκδικήσει, καὶ ἐξανέστη-
runt vindictã gaudentes ex tota aĩa: vt de
σαν ἐκδίκησιν ἐπιχαίροντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, τοῦ ἐξα-
lerent vſq; ĩ eternũ. ꝓpterea hec dicit adonai do-
λεῖψαι ἕως αἰῶνος. διὰ τοῦτο τάδε λέγει ἀδωναῒ κύ-
min⁹: ecce ego extendo manũ meã ſupꝝ alienige-
ριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐκτείνω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύ-
nas: ⁊ diſperdam cretenſes: ⁊ ꝑdam reli-
λους, καὶ ἐξολοθρεύσω κρῆτας, καὶ ἀπολῶ τοὺς καταλοί-
quos hĩtantes maritimam: ⁊ faciam in
πους τοὺς κατοικοῦντας τὴν παραλίαν, καὶ ποιήσω ἐν
eis vltiones magnas ĩ redargutiõib⁹ furoris: ⁊ co
αὐτοῖς ἐκδικήσεις μεγάλας ἐν ἐλεγμοῖς θυμοῦ, καὶ ἐπι-
gnoſcent qꝛ ego adonai dñs: cũ dedero vl-
γνώσονται ὅτι ἐγὼ ἀδωναῒ κύριος, ἐν τῷ δοῦναι τὴν ἐκ-
B tionem meã ſupꝝ eos.
δίκησίν μου ἐπ' αὐτούς. Ca. 26.
A ET factũ eſt in vndecimo anno vna menſis:
Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ ἔτει μιᾷ τοῦ μηνός,
fact⁹ eſt ſmo dñi ad me dicẽs: fili hoĩs: ꝓ eo qđ
ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων, υἱὲ ἀνθρώπου, ἀνθ' ὧν
dixit ſor ſupꝝ hieruſalem: euge ꝯtrite ſũt perierunt
εἶπεν σὸρ ἐπὶ ἱερουσαλὴμ, εὖγε συνετρίβη ἀπόλωλεν
gẽtes: cõuerſe ſunt ad me: q̃ fuit plena deſerta eſt: ꝓpterea
τὰ ἔθνη, ἐπεστράφη πρός με, ἡ πλήρης ἠρήμωται, διὰ τοῦ-
hec dicit adonai dñs: ecce ego induco ſupꝝ te ſor:
το τάδε λέγει ἀδωναῒ κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ σὲ σόρ,
⁊ adducã ſupꝝ te gẽtes multas: ſicᷣ aſcendit mare
καὶ ἀνάξω ἐπὶ σὲ ἔθνη πολλά, ὡς ἀναβαίνει ἡ θάλασσα
fluctib⁹ ſuis: ⁊ deſtruent muros ſor:
τοῖς κύμασιν αὐτῆς, καὶ καταβαλοῦσι τὰ τείχη σόρ,

Hec dicit dñs deus. pro
eo ꝙ dixerunt moab
& ſeyr: ecce ſicut omñes
gentes domus iuda:
idcirco ecce ego aperiã
humerum moab
de ciuitatibus: de ciuitati
bus inq̃ eius & de finib⁹
eius inclytas terre beth
ieſimoth & beelmeon &
cariathaim filiis orientis
cũ filiis ãmon. Et dabo
eam in hereditatẽ: vt nõ
ſit vltra memoria filioꝝ
ammõ in gentib⁹. Et in
moab faciam iudicia: &
ſcient qꝛ ego dñs. Hec
dicit dominus deus.
Pro eo ꝙ fecit idumea
vltionẽ vt ſe vindicaret
de filiis iuda: peccauitq;
delinquẽs & vindictã ex
petiuit de eis: idcirco
hec dicit dñs deus. Ex-
tendã manũ meã ſupꝝ idu
meã: & auferã de ea ho-
minẽ & iumentũ: & faciã
eam deſertam ab auſtro:
et qui ſunt in dedã gla-
dio cadent. Et dabo
vltionẽ meã ſupꝝ idumeã
ꝑ manũ ppl̃i mei iſrael:
& facient in edom iuxta
irã meã & furorẽ meũ: &
ſcient vindictam meam
dicit dominus deus.
Hec dicit domin⁹ deus.
Pro eo ꝙ fecerunt
paleſtini vindictã & vlti
ſe ſunt toto
aĩo: interficientes & im
plentes inimicitias
veteres: propterea hec
dicit dñs deus.
Ecce ego extendam ma
nũ meã ſupꝝ paleſtinos &
interficiã interfectores:
& perdã reliquias mari-
time regionis: faciãq; in
eis vltiones
magnas arguens in fu-
rore: & ſcient quia
ego dominus: cum de-
dero vindictam meam
ſuper eos. 26.
ET factũ eſt in vnde
cimo anno prima
menſis factus eſt
ſermo dñi ad me: dicẽs.
Fili hominis
pro eo ꝙ dixit tyrus de
hieruſalem:
euge cõfracte ſunt por-
te populorum:
cõuerſa eſt ad me: imple
bor: deſerta eſt: ꝓpterea
hec dicit dñs deus.
Ecce ego ſuper te tyre:
& aſcendere faciam ad te
gentes multas ſicut aſcẽ
dit mare fluctuãs. Et diſ
ſipabunt muros tyri

כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן אֲמֹר מוֹאָב	
וְשֵׂעִיר הִנֵּה כְּכָל הַגּוֹיִם בֵּית יְהוּדָה׃	
לָכֵן הִנְנִי פֹתֵחַ אֶת כֶּתֶף מוֹאָב	
מֵהֶעָרִים מֵעָרָיו מִקָּצֵהוּ צְבִי אֶרֶץ	עִיר צָבָה
בֵּית הַיְשִׁימוֹת בַּעַל מְעוֹן וְקִרְיָתָיְמָה׃	
לִבְנֵי קֶדֶם עַל בְּנֵי עַמּוֹן וּנְתַתִּיהָ	נָתַן
לְמוֹרָשָׁה לְמַעַן לֹא תִזָּכֵר בְּנֵי עַמּוֹן	יָרַשׁ זָכַר
בַּגּוֹיִם׃ וּבְמוֹאָב אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים וְיָדְעוּ	עָשָׂה
כִּי אֲנִי יְהוָה׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה	
יַעַן עֲשׂוֹת אֱדוֹם בִּנְקֹם נָקָם לְבֵית	
יְהוּדָה וַיֶּאְשְׁמוּ אָשׁוֹם וְנִקְּמוּ בָהֶם׃	אָשַׁם
לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה וְנָטִתִי	נָטָה
יָדִי עַל אֱדוֹם וְהִכְרַתִּי מִמֶּנָּה אָדָם	כָּרַת
וּבְהֵמָה וּנְתַתִּיהָ חָרְבָּה מִתֵּימָן	יָמַן
וּדְדָנֶה בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ׃ וְנָתַתִּי אֶת	נָפַל
נִקְמָתִי בֶּאֱדוֹם בְּיַד עַמִּי יִשְׂרָאֵל	
וְעָשׂוּ בֶּאֱדוֹם כְּאַפִּי וְכַחֲמָתִי וְיָדְעוּ	עָשָׂה יָחַם
אֶת נִקְמָתִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃	
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן עֲשׂוֹת	
פְּלִשְׁתִּים בִּנְקָמָה וַיִּנָּקְמוּ נָקָם	נָקַם
בִּשְׁאָט בְּנֶפֶשׁ לְמַשְׁחִית אֵיבַת	שָׁחַת
עוֹלָם׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה	
הִנְנִי נוֹטֶה יָדִי עַל פְּלִשְׁתִּים וְהִכְרַתִּי	נָטָה
אֶת כְּרֵתִים וְהַאֲבַדְתִּי אֶת שְׁאֵרִית	אָבַד
חוֹף הַיָּם׃ וְעָשִׂיתִי בָם נְקָמוֹת	
גְּדוֹלוֹת בְּתוֹכְחוֹת חֵמָה וְיָדְעוּ כִּי	גָּדַל יָכַח
אֲנִי יְהוָה בְּתִתִּי אֶת נִקְמָתִי	נָתַן
בָּם׃ וַיְהִי בְּעַשְׁתֵּי	Ca. xxvi.
	הָיָה
עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָיָה	
דְבַר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן אָדָם	
יַעַן אֲשֶׁר אָמְרָה צוֹר עַל יְרוּשָׁלַםִ	
הֶאָח נִשְׁבְּרָה דַּלְתוֹת הָעַמִּים	אָח שָׁבַר
נָסֵבָּה אֵלַי אִמָּלְאָה הָחֳרָבָה׃ לָכֵן כֹּה	סָבַב מָלֵא
אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי עָלַיִךְ צֹר	
וְהַעֲלֵיתִי עָלַיִךְ גּוֹיִם רַבִּים כְּהַעֲלוֹת	עָלָה רָבַב
הַיָּם לְגַלָּיו׃ וְשִׁחֲתוּ חֹמוֹת צֹר	עָלָה גָּלַל
	חָמָה

© Biblioteca Nacional de España

Pritiua.heb. Tex.heb.Ezechi.xxvj.

וְהָרְסוּ מִגְדָּלֶיהָ וְסִחֵיתִי עֲפָרָהּ מִמֶּנָּה גָּדַל סָחָה
וְנָתַתִּי אֹתָהּ לִצְחִיחַ סָלַע׃ מִשְׁטַח נָתַן צָחַח
חֲרָמִים תִּהְיֶה בְּתוֹךְ הַיָּם כִּי אֲנִי שָׁטַח הָיָה
דִבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוָה וְהָיְתָה
לְבַז לַגּוֹיִם׃ וּבְנוֹתֶיהָ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בָּזַז בָּנָה
בַּחֶרֶב תֵּהָרַגְנָה וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי הָרַג
יְהוָה׃ כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יְהוָה
הִנְנִי מֵבִיא אֶל צֹר נְבוּכַדְרֶאצַּר בּוֹא
מֶלֶךְ בָּבֶל מִצָּפוֹן מֶלֶךְ מְלָכִים צָפַן
בְּסוּס וּבְרֶכֶב וּבְפָרָשִׁים וְקָהָל
וְעַם רָב׃ בְּנוֹתַיִךְ בַּשָּׂדֶה בַּחֶרֶב
יַהֲרֹג וְנָתַן עָלַיִךְ דָּיֵק וְשָׁפַךְ עָלַיִךְ הָרַג
סֹלְלָה וְהֵקִים עָלַיִךְ צִנָּה׃ וּמְחִי קוּם צָנַן
קָבָלּוֹ יִתֵּן בְּחֹמוֹתָיִךְ וּמִגְדְּלֹתַיִךְ מָחָה נָתַן
יִתֹּץ בְּחַרְבוֹתָיו׃ מִשִּׁפְעַת סוּסָיו יְכַסֵּךְ גָּדַל נָתַץ
כָּסָה
אֲבָקָם מִקּוֹל פָּרָשׁ וְגַלְגַּל וָרֶכֶב גָּלַל
תִּרְעַשְׁנָה חוֹמוֹתַיִךְ בְּבֹאוֹ בִּשְׁעָרַיִךְ רָעַשׁ
כִּמְבוֹאֵי עִיר מְבֻקָּעָה׃ בְּפַרְסוֹת בּוֹא בָּקַע
סוּסָיו יִרְמֹס אֶת כָּל חוּצוֹתָיִךְ עַמֵּךְ רָמַס חוּץ
בַּחֶרֶב יַהֲרֹג וּמַצְּבוֹת עֻזֵּךְ לָאָרֶץ הָרַג יָצַב
תֵּרֵד׃ וְשָׁלְלוּ חֵילֵךְ וּבָזְזוּ רְכֻלָּתֵךְ עָזַז יָרַד
וְהָרְסוּ חוֹמוֹתַיִךְ וּבָתֵּי חֶמְדָּתֵךְ בַּיִת נָתַץ
יִתֹּצוּ וַאֲבָנַיִךְ וְעֵצַיִךְ וַעֲפָרֵךְ
בְּתוֹךְ מַיִם יָשִׂימוּ׃ וְהִשְׁבַּתִּי הֲמוֹן שׂוּם שָׁבַת
שִׁירָיִךְ וְקוֹל כִּנּוֹרַיִךְ לֹא יִשָּׁמַע הָמַן שׁוּר
עוֹד׃ וּנְתַתִּיךְ לִצְחִיחַ סֶלַע מִשְׁטַח כִּנּוֹר שָׁמַע
חֲרָמִים תִּהְיֶה לֹא תִבָּנֶה עוֹד נָתַן צָחַח
כִּי אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי שָׁטַח הָיָה
בָּנָה
יְהוִה׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה לְצוֹר
הֲלֹא מִקּוֹל מַפַּלְתֵּךְ בֶּאֱנֹק חָלָל נָפַל
בֵּהָרֵג הֶרֶג בְּתוֹכֵךְ יִרְעֲשׁוּ הָאִיִּים׃ רָעַשׁ אִי
וְיָרְדוּ מֵעַל כִּסְאוֹתָם כֹּל נְשִׂיאֵי נָשָׂא
הַיָּם וְהֵסִירוּ אֶת מְעִילֵיהֶם וְאֶת בִּגְדֵי סוּר מָעַל
רִקְמָתָם יִפְשֹׁטוּ חֲרָדוֹת יִלְבָּשׁוּ פָּשַׁט לָבַשׁ
עַל הָאָרֶץ יֵשֵׁבוּ וְחָרְדוּ לִרְגָעִים
וְשָׁמְמוּ עָלָיִךְ׃ וְנָשְׂאוּ עָלַיִךְ קִינָה קוּן

Tráſla.B.Hie.

et deſtruent turres eius.
Et radā puluerē eius de
ea: & dabo eam in limpi
diſſimam petrā. Siccatio
ſagenarū erit in medio
maris: quia ego
locutus ſum: ait domi-
nus deus & erit
in direptionē gentibus.
Filie quoqꝫ ei⁹ q̄ ſunt in
agro gladio interficien-
tur: & ſcient quia ego
dominus. Quia hec di-
cit dn̄s deus.
Ecce ego adducā ad ty-
rum nabuchodonoſor
regē babylonis ab aqui
lone regem regum:
cum equis & curribus &
equitibus & cetu
poplīoqꝫ magno. Filias
tuas q̄ ſūt in agro gladio
interficiet: & circūdabit
te munitiōib⁹: & cōpor
tabit aggerē in gyro. Et
eleuabit cōtra te clypeū.
& vīneas & arietes tēpabit
in muros tuos: & turres
tuas deſtruet ī armatura
ſua. Inūdatiōe eqꝛū eius
opiet te puluis eorū a
ſonitu eqtū & rotarū &
curruū mouebūtur mu-
ri tui. Cuꝫ ingreſſus fue
rit portas tuas q̄ſi per in
troitū vrbis diſſipate: vn
gulis equoꝝ ſuoꝝ cōcul
cabit om̄s plateas tuas:
ꝓplm tuū gladio cedet:
& ſtatue tue nobiles in
terrā corruēt. Vaſtabūt
opes tuas: diripiēt nego
ciatiōes tuas: & deſtruēt
muros tuos: & domus
tuas ꝓclaras ſubuertēt:
& lapides tuos & ligna
tua & puluerē tuū in me
dio aquarū ponēt. Et qe
ſcere faciam multitudinē
cāticorū tuoꝝ: & ſonit⁹
cithararū tuarū nō au-
dietur amplius. Et dabo
te in limpidiſſimā petrā:
ſiccatio ſagenarū eris:
nec edificaberis vltra qa
ego dn̄s locut⁹ ſum ait
dn̄s deus. Hec dicit dn̄s
deus de tyro.
Nūqd nō a ſonitu ruine
tue & gemitu interfecto
rū tuoꝝ cū occiſi fuerint
in medio tui: cōmoue-
būtur inſule & deſcendēt
de ſedibus ſuis oēs prin
cipes maris: & auferent
exuuias ſuas: & veſtimē
ta ſua varia abiiciēt & in
duētur ſtupore.
In terra ſedebūt: & at-
toniti ſup repentino caſu
tuo ammirabūtur aſſu-
mētes ſuper te lamentū

Tráſ.Gre.lxx.cū interp.lati.

⁊ ſubuertent turres tuas ⁊ ventilabo puluerē
καὶ καθελοῦσι τοὺς πύργους σου καὶ λικμήσω τὸν χοῦν
eius ab ea: ⁊ dabo eam nitidiſſimā petrā: ſiccatio
αὐτῆς ἀπ᾽ αὐτῆς, καὶ δώσω αὐτὴν εἰς λεωπετρίαν, ψυγμὸς
ſagenaꝝ erit in medio maris: qꝛ ego locut⁹ ſum di
σαγηνῶν ἔσται ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης, ὅτι ἐγὼ λελάληκα λέ
cit adonai dñs: ⁊ erit in direptionē gentib⁹: ⁊
γει ἀδωναῒ κύριος, καὶ ἔσται εἰς προνομὴν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ B D
filie eius in agro gladio interficien
αἱ θυγατέρες αὐτῆς ἐν τῷ πεδίῳ μαχαίρᾳ ἀναιρεθήσον-
tur ⁊ ſcient qꝛ ego dñs. ꝓpterea hec dicit
ται, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ κύριος. διὰ τοῦτο τάδε λέγει
adonai dñs: ecce ego adduco ſup te ſoꝛ nabuchodo-
ἀδωναῒ κς, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ σὲ σὸρ τὸν ναβουχοδο-
noſoꝛ regē babylonis ab aq̃lone: rex re
νόσορ βασιλέα βαβυλῶνος ἀπὸ τοῦ βορρᾶ, βασιλεὺς βα
gum eſt: cū equis ⁊ currib⁹ ⁊ equitib⁹ ⁊ cō
σιλέων ἐστίν, μεθ᾽ ἵππων καὶ ἁρμάτων καὶ ἱππέων καὶ συ
gregatiōe gētiū mltaꝝ valde: iſte filias
ναγωγῆς ἐθνῶν πολλῶν σφόδρα, οὗτος τὰς θυγατέρας
tuas q̄ in campo gladio īterficiet: ⁊ dabit ſup
σου τὰς ἐν τῷ πεδίῳ μαχαίρᾳ ἀνελεῖ, καὶ δώσει ἐπὶ
te munitiōeꝫ: ⁊ circūedificabit te: ⁊ circūponet
σὲ προφυλακήν, καὶ περιοικοδομήσει σε, καὶ περιβαλεῖ
tibi foſſam: ⁊ circūedificabit in te vallū ī circuitu:
σοι τάφρον, καὶ περιοικοδομήσει ἐπὶ σὲ χάρακα κύκλῳ,
⁊ circūſtantiā armoꝝ ⁊ lanceas eius. contra
καὶ περίστασιν ὅπλων καὶ τὰς λόγχας αὐτοῦ. ἀπέναντί
te dabit muros tuos ⁊ turres tuas deſtruet in
σου δώσει τὰ τείχη σου καὶ τοὺς πύργους σου καθελεῖ ἐν A
armis ſuis a mltitudine equoꝝ ei⁹ ope-
τοῖς ὅπλοις ἑαυτοῦ ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἵππων αὐτοῦ, κατα
riet te puluis eoꝝ: ⁊ a voce equi
καλύψει σε ὁ κονιορτὸς αὐτῶν, καὶ ἀπὸ τῆς φωνῆς τῶν ἱπ
tum ei⁹ operiet te: ⁊ a rotis cur-
πέων αὐτοῦ κατακαλύψει σε, καὶ ἀπὸ τῶν τροχῶν τῶν ἁρ
ruum eius. ꝯmouebunt muri tui ingrediente illo
μάτων αὐτοῦ. σεισθήσεται τὰ τείχη σου εἰσπορευομένου αὐτοῦ
portas tuas q̄ſi ingrediens in vrbē de campo in
τὰς πύλας σου ὡς εἰσπορευόμενος εἰς πόλιν ἐκ πεδίου ἐν
vngulis equoꝝ ſuoꝝ conculcabunt oēs
ταῖς ὁπλαῖς τῶν ἵππων αὐτοῦ καταπατήσουσι πάσας
plateas tuas: ꝓplm tuū gladio īterficiet: ⁊
τὰς πλατείας σου, τὸν λαόν σου μαχαίρᾳ ἀνελεῖ, καὶ τὴν
ſubſtantiam fortitudis tue in t̃rā deducet: ⁊ depdabi-
ὑπόστασιν τῆς ἰσχύος σου ἐπὶ τὴν γῆν κατάξει, καὶ προνομεύ
tur potentiā tuā: ⁊ ſpoliabit facultates tuas: C
σει τὴν δύναμίν σου, καὶ σκυλεύσει τὰ ὑπάρχοντά σου,
⁊ deſtruet muros tuos ⁊ domos tuas deſide
καὶ καταβαλεῖ τὰ τείχη σου καὶ τοὺς οἴκους σου τοὺς ἐπιθυ
rabiles ſubuertet: ⁊ lapides tuos ⁊ ligna tua ⁊ puluerē tuū
μητοὺς καθελεῖ, καὶ τοὺς λίθους σου καὶ τὰ ξύλα σου καὶ τὸν χοῦν σου
in mediū maris inijciet. ⁊ deſtruet mltitudinē mu-
εἰς μέσον τῆς θαλάσσης ἐμβαλεῖ. καὶ καταλύσει τὸ πλῆθος τῶν μου
ſicoꝝ tuoꝝ: ⁊ vox pſalterioꝝ tuoꝝ nō audiet ampli⁹: ⁊ da
σικῶν σου, καὶ ἡ φωνὴ τῶν ψαλτηρίων σου οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἔτι, καὶ δώ
bo te ī nitidiſſimā petrā. ſiccatio ſagenaꝝ eris: nō edificaberis vltra
σω σε εἰς λεωπετρίαν. ψυγμὸς σαγηνῶν ἔσῃ, οὐ μὴ οἰκοδομηθῇς ἔτι,
qꝛ ego locut⁹ ſū dicit adonai dñs. qꝛ hec dicit dñs ſoꝛ: nōne
ὅτι ἐγὼ ἐλάλησα λέγει ἀδωναῒ κς. διότι τάδε λέγει κς τῇ σόρ, οὐκ
a voce ruine tue cū gemuerit vulnerati tui cū B
ἀπὸ φωνῆς τῆς πτώσεώς σου ἐν τῷ στενάξαι τραυματίας σου ἐν τῷ
euaginarēt gladiū in medio tui cōmouebunt inſule: ⁊ deſcen-
σπάσασθαι μάχαιραν ἐν μέσῳ σου σεισθήσονται αἱ νῆσοι, καὶ καταβήσο
dent de ſedib⁹ ſuis oēs p̃ncipes maris: ⁊ au
νται ἀπὸ τῶν θρόνων αὐτῶν πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς θαλάσσης, καὶ ἀφε
ferent coronas ſuas: ⁊ veſtimētis ſuis varijs exuen
λοῦνται τὰς μίτρας αὐτῶν. καὶ τὸν ἱματισμὸν αὐτῶν τὸν ποικίλον ἐκδύ
tur furoꝛe inſanient: ſup t̃rā ſedebūt ⁊ formidabūt
σονται ἐκστάσει ἐκστήσονται, ἐπὶ γῆν καθεδοῦνται καὶ φοβηθήσονται τὴν
perditionē tuā: ⁊ gement ſup te: ⁊ aſſument ſup te lamētū:
ἀπώλειάν σου, καὶ στενάξουσιν ἐπὶ σέ, καὶ λήψονται ἐπὶ σὲ θρῆνον,

© Biblioteca Nacional de España

τ dicent tibi: quō periſti: [τ diſſipata es in mari
κὰι ἐροῦσίν σοι, πῶς ἀπώλου, κὰι κατελύθης ἐν θαλάσσῃ
vrbs laudata: q̄ fuit fortis in mari ipa
ἡ πόλις ἡ ἐπαινετή; ἥτις ἐγενήθη ἰσχυρὰ ἐν τῇ θαλάσσῃ αὐτή,
τ habitantes eam: q̄ dedit tiorē ſui oibus
κὰι οἱ κατοικοῦντες αὐτήν, ἡ δοῦσα τὸν φόβον αὐτῆς πᾶσι
hitantib⁹ eam: τ formidabunt inſule a
τοῖς κατοικοῦσιν αὐτήν, κὰι φοβηθήσονται αἱ νῆσοι ἀφ' ἡ-
D die ruine tue: τ turbabunt inſule in
μέρας πτώσεώς σου, κὰι ταραχθήσονται αἱ νῆσοι ἐν τῇ
mari ab exitu tuo. q̄z hec dicit dn̄s do-
θαλάσσῃ ἀπὸ τῆς ἐξοδίας σου. ὅτι τάδε λέγει κύριος κύ-
min⁹: cum dedero te vrbē deſolatam ſic̄ ciuitates q̄ nō
ριος, ὅταν δῶ σε πόλιν ἠρημωμένην ὡς τὰς πόλεις τὰς μὴ
habitabuntur: cū reduxero ego ſup te abyſſum
κατοικηθησομένας, ἐν τῷ ἀναγαγεῖν με ἐπὶ σὲ τὴν ἄβυσσον
τ cooperiet te aqua multa: τ deducet te
κὰι κατακαλύψει σε ὕδωρ πολύ, κὰι καταβιβάσει σε
ad deſcendentes in foueā ad ppl̄m ſeculi: τ
πρὸς τοὺς καταβαίνοντας εἰς βόθρον πρὸς λαὸν αἰῶνος, κὰι
collocabo te ī ꝓfūda t̄re ſic̄ ſolitudinē eťnā cū deſcen
κατοικιῶ σε εἰς βάθη τῆς γῆς ὡς ἔρημον αἰώνιον μετὰ κατα
dentibus in foueā: vt nō hiteris ſup t̄rā vite:
βαινόντων εἰς βόθρον, ὅπως μὴ κατοικηθῇς ἐπὶ γῆν ζωῆς,
ꝑditionē te dabo: τ nō eris vltra: τ req̄reris
ἀπώλειάν σε δώσω, κὰι οὐχ ὑπάρξεις ἔτι, κὰι ζητηθήσῃ
τ nō ineneris in eternū dicit adonai dn̄s.
κὰι οὐχ εὑρεθήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα λέγει ἀδωναῒ κς'. Ca.27.

A Et factū eſt verbū dn̄i ad me dicēs: τ tu fili
Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων, κὰι σὺ υἱὲ
hoīs: aſſume ſup ſor lamētū: τ dices ſor habitā-
ἀνθρώπου, λάβε ἐπὶ σὸρ θρῆνον, κὰι ἐρεῖς τῇ σὸρ τῇ κατοι-
ti in introitu maris emporio popu
κούσῃ ἐπὶ τῆς εἰσόδου τῆς θαλάσσης τῷ ἐμπορείῳ τῶν λα-
loꝝ ab inſulis multis: hec dicit adonai dn̄s ſor:
ῶν ἀπὸ νήσων πολλῶν, τάδε λέγει ἀδωναῒ κύριος τῇ σόρ,
tu dixiſti ego circundedi mihi decorē meū. in corde
σὺ εἶπας ἐγὼ περιέθηκα ἐμαυτῇ κάλλος μου. ἐν καρδίᾳ
maris fmini tui: filij tui circūdederūt tibi decorē. cedrus
θαλάσσης τὰ ὅριά σου, υἱοί σου περιέθηκάν σοι κάλλος. κέδρος
ex ſanir edificabiť: naues tabulaꝝ cupreſſi ex
ἐκ σανεὶρ οἰκοδομηθήσηται, νῆες σανίδων κυπαρίσσου ἐκ τοῦ
libano capte ſunt: vt facerent tibi malos abiegnos:
λιβάνου ἐλήφθησαν, τοῦ ποιῆσαί σε ἱστοὺς ἐλατίνους,
de baſan fecerunt remos tuos:
ἐκ τῆς βασανίτιδος ἐποίησαν τὰς κώπας σου, τὰ
tēpla tua fecerunt ex ebore: domos ſylueſtres
ἱερά σου ἐποίησαν ἐξ ἐλέφαντος, οἴκους ἀλσώδεις
C de inſulis chettiim: byſſus cū varietate
ἀπὸ νήσων τῶν χεττιείμ, βύσσος μετὰ ποικιλίας
de egypto facta ē tibi in ſtratu: vt circūdaret te
ἐξ αἰγύπτου ἐγένετό σοι ἡ στρωμνή, τοῦ περιθῆναί σοι
gl'ia τ operiret te: hyacīth⁹ τ purpura ex
δόξαν κὰι περιβαλεῖν σε, ὑάκινθος κὰι πορφύρα ἐκ τῶν
inſulis eliſe. τ facta ſunt opertoria tua. τ ꝓrin
νήσων ἐλισαί. κὰι ἐγένοντο περιβόλαιά σου. κὰι οἱ ἄρ-
cipes tui hitantes ſidonē τ aradij fue-
χοντές σου οἱ κατοικοῦντες σιδῶνα κὰι ἀράδιοι ἐγένον
rūt remiges tui. ſapiētes tui ſor q̄ erant in te:
B το κωπηλάται σου. οἱ σοφοί σου σὸρ οἳ ἦσαν ἐν σοί,
iſti gubernatores tui: ſeniores biblioꝝ: τ
οὗτοι κυβερνῆταί σου, οἱ πρεσβύτεροι βιβλίων, κὰι
ſapientes eoꝝ q̄ erant in te: iſti ꝯfortabāt
οἱ σοφοὶ αὐτῶν οἳ ἦσαν ἐν σοί, οὗτοι ἐνίσχυον τὴν
ꝯſiliū tuū: τ oēs naues maris τ
βουλήν σου, κὰι πάντα τὰ πλοῖα τῆς θαλάσσης κὰι
remiges eaꝝ. facti ſunt tibi in occidentē occi
οἱ κωπηλάται αὐτῶν. ἐγένοντό σοι ἐπὶ δυσμὰς δυ-
dētis perſe: τ lydi τ libyes
σμῶν πέρσαι, κὰι λυδοὶ κὰι λίβυες

dicent tibi. Quomodo periſti que habitas in mari vrbs inclyta: q̄ fuiſti fortis in mari cū habitatoribus tuis quos formidabant vniuerſi. Nunc ſtupebunt naues ī die pauoris tui: & turbabūtur inſule in mari: eo q̄ null⁹ egrediatur ex te. Quia hec dicit dn̄s deus. Cum dedero te vrbem deſolatam ſicut ciuitates que non habitātur: & adduxero ſup te abyſſum: & operuerint te aque multe: & detraxero te cū illis qui deſcendūt in lacū ad populū ſempiternū & collocauero in t̄ra nouiſſima ſicut ſolitudines veteres cū his q̄ ďducūtur in lacū: vt nō habiteris. Porro cū dedero gloriā in terra viuentiū in nihilū redigā te & nō eris: & requiſita nō inuenieris vltra in ſempiternū: dicit domin⁹ deus.

27.

Et factū eſt verbum domini ad me: dicens. Tu ergo fili hominis aſſume ſuper tyrū lamētum: & dices tyro: que habitat in introitu maris: negociationi populorum ad inſulas multas. Hec dicit dominus deus. O tyre tu dixiſti. Perfecti decoris ego ſum: & in corde maris ſita. Finitimi tui q̄ te edificauerūt impleuerūt decorē tuū abietibus de ſanir extruxerūt te cū oibus tabulatis maris: cedrū de libano tulerūt vt facerēt tibi malū: q̄rcus de baſan dolauerūt in remos tuos: & tranſtra tua fecerūt tibi ex ebore indico: & p̄toriola de inſulis italie. Byſſus varia de egypto texta eſt tibi in velū vt poneretur ī malo: hyacinthus & purpura de inſulis eliſa facta ſunt opimentū tuū. Habitatores ſidonis & aradii fuerunt remiges tui: ſapiētes tui tyre facti ſunt gubernatores tui: ſenes biblii & prudētes ei⁹ habuerūt nautas ad miniſteriū varie ſupellectilis tue. oēs naues maris & naute eaꝝ fuerūt in ppl̄o negociatōis tue pſe & lydi & libyes erāt

וְאָמְרוּ לָךְ אֵיךְ אָבַדְתְּ נוֹשֶׁבֶת   יָשַׁב
מִיַּמִּים הָעִיר הַהֻלָּלָה אֲשֶׁר הָיְתָה   יָם הָיָה
חֲזָקָה בַיָּם הִיא וְיֹשְׁבֶיהָ אֲשֶׁר נָתְנוּ
חִתִּיתָם לְכָל יוֹשְׁבֶיהָ׃ עַתָּה יֶחֶרְדוּ   חָתַת יָשַׁב
הָאִיִּן יוֹם מַפַּלְתֵּךְ וְנִבְהֲלוּ הָאִיִּים   אִי נָפַל
אֲשֶׁר בַּיָּם מִצֵּאתֵךְ׃ כִּי כֹה אָמַר   בָּהַל יָצָא
אֲדֹנָי יְהוִה בְּתִתִּי אֹתָךְ עִיר נֶחֱרֶבֶת   נָתַן אֵת
כֶּעָרִים אֲשֶׁר לֹא נוֹשָׁבוּ בְּהַעֲלוֹת   חָרַב עִיר
עָלַיִךְ אֶת תְּהוֹם וְכִסּוּךְ הַמַּיִם   יָשַׁב עָלָה
הָרַבִּים׃ וְהוֹרַדְתִּיךְ אֶת יוֹרְדֵי בוֹר   תְּהֹם כָּסָה
אֶל עַם עוֹלָם וְהוֹשַׁבְתִּיךְ בְּאֶרֶץ   רָבַב יָרַד
תַּחְתִּיּוֹת כָּחֳרָבוֹת מֵעוֹלָם אֶת יוֹרְדֵי   עָלַם יָשַׁב
בוֹר לְמַעַן לֹא תֵשֵׁבִי וְנָתַתִּי צְבִי   נָתַן צָבָה
בְּאֶרֶץ חַיִּים׃ בַּלָּהוֹת אֶתְּנֵךְ וְאֵינֵךְ   נָתַן
וּתְבֻקְשִׁי וְלֹא תִמָּצְאִי עוֹד לְעוֹלָם   בָּקַשׁ מָצָא
נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃

Ca.xxvij.

וַיְהִי דְבַר יְהוָה אֵלַי   הָיָה
לֵאמֹר׃ וְאַתָּה בֶן אָדָם שָׂא עַל   נָשָׂא
צֹר קִינָה׃ וְאָמַרְתָּ לְצוֹר הַיּוֹשֶׁבֶתִי   קוּן יָשַׁב
עַל מְבוֹאֹת יָם רֹכֶלֶת הָעַמִּים אֶל   בּוֹא
אִיִּים רַבִּים כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה   אִי
צוֹר אַתְּ אָמַרְתְּ אֲנִי כְּלִילַת יֹפִי׃   כָּלַל יָפָה
בְּלֵב יַמִּים גְּבוּלָיִךְ בֹּנַיִךְ כָּלְלוּ יָפְיֵךְ׃   יָם גָּבַל
בְּרוֹשִׁים מִשְּׂנִיר בָּנוּ לָךְ אֵת כָּל   יָפָה בְּרוֹשׁ
לֻחֹתָיִם אֶרֶז מִלְּבָנוֹן לָקָחוּ לַעֲשׂוֹת   בָּנָה לוּחַ
תֹּרֶן עָלָיִךְ׃ אַלּוֹנִים מִבָּשָׁן עָשׂוּ   עָשָׂה
מִשּׁוֹטָיִךְ קַרְשֵׁךְ עָשׂוּ שֵׁן בַּת   אַלּוֹן
אֲשֻׁרִים מֵאִיֵּי כִּתִּיִּים׃ שֵׁשׁ בְּרִקְמָה   שׁוּט
מִמִּצְרַיִם הָיָה מִפְרָשֵׂךְ לִהְיוֹת לָךְ   פָּרַשׂ הָיָה
לְנֵס תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן מֵאִיֵּי אֱלִישָׁה
הָיָה מְכַסֵּךְ׃ יֹשְׁבֵי צִידוֹן וְאַרְוַד   כָּסָה יָשַׁב
הָיוּ שָׁטִים לָךְ חֲכָמַיִךְ צוֹר הָיוּ   הָיָה שׁוּט
בָךְ הֵמָּה חֹבְלָיִךְ׃ זִקְנֵי גְבַל וַחֲכָמֶיהָ
הָיוּ בָךְ מַחֲזִיקֵי בִדְקֵךְ כָּל אֳנִיּוֹת   חָזַק אָנָה
הַיָּם וּמַלָּחֵיהֶם הָיוּ בָךְ לַעֲרֹב
מַעֲרָבֵךְ׃ פָּרַס וְלוּד וּפוּט הָיוּ   עָרַב

© Biblioteca Nacional de España

בְחֵילֵךְ אַנְשֵׁי מִלְחַמְתֵּךְ מָגֵן וְכוֹבַע — לָחַם כָּבַע
תִּלּוּ־בָךְ הֵמָּה נָתְנוּ הֲדָרֵךְ׃ בְּנֵי אַרְוַד — תָּלָה
וְחֵילֵךְ עַל־חוֹמוֹתַיִךְ סָבִיב וְגַמָּדִים — חָמָה סָבַב
בְּמִגְדְּלוֹתַיִךְ הָיוּ שִׁלְטֵיהֶם תִּלּוּ — גָּדַל
עַל־חוֹמוֹתַיִךְ סָבִיב הֵמָּה כָּלְלוּ יָפְיֵךְ׃ — יָפָה
תַּרְשִׁישׁ סֹחַרְתֵּךְ מֵרֹב כָּל־הוֹן
בְּכֶסֶף בַּרְזֶל בְּדִיל וְעוֹפֶרֶת נָתְנוּ — בָּדַל
עִזְבוֹנָיִךְ׃ יָוָן תֻּבַל וָמֶשֶׁךְ הֵמָּה
רֹכְלָיִךְ בְּנֶפֶשׁ אָדָם וּכְלֵי נְחֹשֶׁת — כָּלָה
נָתְנוּ מַעֲרָבֵךְ׃ מִבֵּית תּוֹגַרְמָה — עָרַב
סוּסִים וּפָרָשִׁים וּפְרָדִים נָתְנוּ
עִזְבוֹנָיִךְ׃ בְּנֵי דְדָן רֹכְלַיִךְ אִיִּים — אִי
רַבִּים סְחֹרַת יָדֵךְ קַרְנוֹת שֵׁן — רָבַב
וְהָובְנִים הֵשִׁיבוּ אֶשְׁכָּרֵךְ׃ אֲרָם — הָבְן שׁוּב
סֹחַרְתֵּךְ מֵרֹב מַעֲשָׂיִךְ בְּנֹפֶךְ — שָׂכַר עָשָׂה
אַרְגָּמָן וְרִקְמָה וּבוּץ וְרָאמֹת
וְכַדְכֹּד נָתְנוּ בְּעִזְבוֹנָיִךְ׃ יְהוּדָה
וְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הֵמָּה רֹכְלָיִךְ
בְּחִטֵּי מִנִּית וּפַנַּג וּדְבַשׁ וָשֶׁמֶן — חָטָה
וָצֹרִי נָתְנוּ מַעֲרָבֵךְ׃ דַּמֶּשֶׂק — עָרַב
סֹחַרְתֵּךְ בְּרֹב מַעֲשַׂיִךְ מֵרֹב כָּל־ — עָשָׂה
הוֹן בְּיֵין חֶלְבּוֹן וְצֶמֶר צָחַר׃
וְדָן וְיָוָן מְאוּזָּל בְּעִזְבוֹנַיִךְ נָתָנוּ — אָזַל
בַּרְזֶל עָשׁוֹת קִדָּה וְקָנֶה בְּמַעֲרָבֵךְ — עָשַׁת
הָיָה׃ דְּדָן רֹכַלְתֵּךְ בְּבִגְדֵי־חֹפֶשׁ
לְרִכְבָּה׃ עֲרַב וְכָל־נְשִׂיאֵי קֵדָר הֵמָּה — נָשָׂא
סֹחֲרֵי יָדֵךְ בְּכָרִים וְאֵילִים וְעַתּוּדִים — כָּר עָתַד
בָּם סֹחֲרָיִךְ׃ רֹכְלֵי שְׁבָא וְרַעְמָה
הֵמָּה רֹכְלָיִךְ בְּרֹאשׁ כָּל־בֹּשֶׂם וּבְכָל־
אֶבֶן יְקָרָה וְזָהָב נָתְנוּ עִזְבוֹנָיִךְ׃ חָרָן
וְכַנֵּה וָעֶדֶן רֹכְלֵי שְׁבָא אַשּׁוּר
כִּלְמַד רֹכַלְתֵּךְ׃ הֵמָּה רֹכְלַיִךְ בְמַכְלֻלִים — כָּלַל
בִּגְלוֹמֵי תְּכֵלֶת וְרִקְמָה וּבְגִנְזֵי — גָּלַם
בְּרֹמִים בַּחֲבָלִים חֲבֻשִׁים וַאֲרֻזִים
בְּמַרְכֻלְתֵּךְ׃ אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ שָׁרוֹתַיִךְ — רָכַל אָנָה
מַעֲרָבֵךְ וַתִּמָּלְאִי וַתִּכְבְּדִי מְאֹד — שׁוּר מָלֵא
כָּבַד

in exercitu tuo viri bellatores tui: clypeū & galeā ſuſpenderūt in te pro ornatu tuo. Filii aradii ∞∞ cū exercitu tuo ſup muros tuos in circuitu: ſed & pygmei q erāt in turrib9 tuis pharetras ſuas ſuſpēderūt in muris tuis p gyrum. Ipſi cōpleuerūt pulchritudinē tuā. Carthaginēſes negociatores tui a multitudīe cūctarū diuitiarū: argēto: ferro: ſtāno: plūboq; repleuerūt nūdinas tuas. Grecia & tubal & moſoch ipſi inſtitores tui: mācipia & vaſa erea adduxerūt pplo tuo de domo thogorma eq̄s & eqtes & mulos adduxerūt ad forū tuū. Filii dedan negociatores tui. Inſule mlte negotiatio man9 tue. Dētes eburneos & hebeninos mutauerūt in precio tuo. Syrus negociator tu9. Propter multitudinē operū tuorū guttā & purpurā & ſcutulata & byſſum & ſericū & chodchod ppoſuerūt in mercatu tuo. Iuda & terra iſrael ipſi inſtitores tui i frumēto primo balſamū & mel & oleū & reſinā ppoſuerūt in nundinis tuis. Damaſcenus negociator tu9 in multitudine operū tuorū: in multitudine diuerſarū opū: in vino pingui: in lanis coloris optimi. Dan & grecia & mozel in nūdinis tuis ppoſuerūt ferrū fabrefactū ſtactem & calamū in negociatiōe tua. Dedan īſtitores tui in tapetib9 ad ſedēdū. Arabia & vniuerſi principes cedar ipi negociatores manus tue cū agnis & arietibus & hedis venerūt ad te negociatores tui. Venditores ſaba & rema ipſi negociatores tui: cū vniuerſis primis aromatib9 & lapide p̄cioſo & auro qd ppoſuerūt in mercatu tuo. Arā & chēne & edē negociatores tui. Saba aſſur & chelmach vēditores tui: ipſi negociatores tui: multipharíā in volucrib9 hyacithi & polymitorū gazarūq; p̄cioſarū q̄ obuolute & aſtricte erant funib9: cedros q̄q; hēbāt i negociatōib9 tuis. naues maris pricipes tui in negociatiōe tua: & repleta es & glīficata nimis

erant in exercitu tuo viri bellatores tui peltas
ἦσαν ἐν τῇ δυνάμει σου ἄνδρες πολεμισαί σου πέλτας,
τ galeas ſuſpenderūt in te: iſti dederūt
καὶ περικεφαλαίας ἐκρέμασαν ἐν σοί, οὗτοι ἔδωκαν τὴν
glīam tuā: filij aradiorū: τ fortitudo tua ſup mu
δόξαν σου, υἱοὶ ἀραδίων, καὶ ἡ δύναμίς σου ἐπὶ τῶν τει
ros tuos i circuitu. ſed τ medi in turrib9 tuis e
χέων σου κύκλῳ. ἀλλὰ καὶ μῆδοι ἐν τοῖς πύργοις σου ἦ
rant cuſtodes. pharetras ſuas ſuſpenderūt ſup
σαν φύλακες. τὰς φαρέτρας αὐτῶν ἐκρέμασαν ἐπὶ τῶν
ppugnacula tua: i circuitu iſti pfecerūt tuū decorē. cal
ὁρμῶν σου, κύκλῳ οὗτοι ἐτελείωσάν σου τὸ κάλλος. καλ
chedonij mercatores tui a multitudīe potētie tue: argē
χηδόνιοι ἔμποροί σου ἀπὸ πλήθους δυνάμεώς σου, ἀργυ
to τ auro τ ere τ ferro τ ſtanno
ρίον καὶ χρυσίον καὶ χαλκὸν καὶ σίδηρον καὶ κασσίτερον
τ plūbo dederūt forū tuū. grecia vniuerſa
καὶ μόλιβδον ἔδωκαν τὴν ἀγοράν σου. ἡ ἑλλὰς πᾶσα,
τ adiacentia eius: negociati ſūt in te in ani
καὶ τὰ παρατείνοντα αὐτῆς, ἐνεπορεύοντο ἐν σοὶ ἐν ψυ
mab9 hoīm: τ vaſa erea dederūt mercature
χαῖς ἀνθρώπων, καὶ σκεύη χαλκᾶ ἔδωκαν τῇ ἐμπορίᾳ
tue de domo thergama equos τ equites: τ mulos
σου ἐξ οἴκου θεργαμὰ ἵππους καὶ ἱππεῖς, καὶ ἡμιόνους
dederūt nūdinas tuas filij rhodiorū mercatores tui ab inſulis
ἔδωκαν ἀγοράν σου υἱοὶ ῥοδίων ἔμποροί σου ἀπὸ νήσων
mltiplicauerūt negotiationē tuā dentes elephantinos: τ C
ἐπλήθυναν τὴν ἐμπορίαν σου ὀδόντας ἐλεφαντίνους, καὶ
his q̄ itroducebant reddebas mercedes tuas homi
τοῖς εἰσαγομένοις ἀντεδίδου τοὺς μισθούς σου ἀνθρώ
nes negociationē tuā a mltitudīe mercatus tui in G
πους ἐμπορίαν σου ἀπὸ πλήθους τῆς ἐμπορίας σου ἐν
aphec ſtactē: τ purpuram τ byſſum τ varias
ἀφὲκ σακτήν, καὶ πορφύραν καὶ βύσσον καὶ ποικίλματα
res de tharſis: τ raamoth τ codchod dederūt nūdi
τὰ ἐκ θαρσεῖς, καὶ ῥααμὼθ καὶ κοδχὸδ ἔδωκαν τὴν ἀγο
nas tuas iudas: τ filij iſrael. iſti negociatores tui in
ράν σου ἰούδας, καὶ υἱοὶ ἰσραήλ. οὗτοι ἔμποροί σου ἐν D
frumēti cōmercio: τ vnguētorū τ pmū mel τ oleum τ
σίτου πράσει, καὶ μύρων καὶ πρῶτον μέλι καὶ ἔλαιον καὶ
reſinam dederūt in nundinis tuis. damaſcus ne
ῥητίνην ἔδωκαν εἰς τὸν σύμμικτόν σου. δαμασκὸς ἐμ
gotiatio tua in mltitudīe operū tuorū ex mltitudīe fortitudis
πορία σου ἐν πλήθει ἔργων σου ἐκ πλήθους δυνάμεώς
tue. oīs vinū ex chelmon: τ lanā lucidā de mile
σου. πάσης οἶνος ἐκ χελμὸν, καὶ ἔριον σίλβον ἐκ μιλή
to: dan τ iauan τ moozil in nūdinis tuis. fer
του, δὰν καὶ ἰαουὰν καὶ μοόζηλ εἰς τὴν ἀγοράν σου. σί
rum operatum τ rote in cōmixtione tua
δηρος εἰργασμένος καὶ τροχοὶ ἐν τῷ συμμίκτῳ σου
ſunt dedan negociatores tui cū iumētis electis ad
εἰσὶν δαιδὰν ἔμποροί σου μετὰ κτηνῶν ἐκλεκτῶν εἰς
currus: arabia τ oēs principes cedar. iſti
ἅρματα, ἀραβία καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες κηδάρ. οὗτοι
negociatores p manū tuā camelos: τ arietes: τ ag
ἔμποροι διὰ χειρός σου καμήλους, καὶ κριούς, καὶ ἀμ
nos in q̄b9 negotiantur te negociatores tui ſaba: τ
νοὺς ἐν οἷς ἐμπορεύονταί σε οἱ ἔμποροί σου σαβά, καὶ
ragma: ipi negotiatores tui cū primis aromatib9 τ E
ῥαγμά, αὐτοὶ ἔμποροί σου μετὰ πρώτων ἡδυσμάτων καὶ
lapidib9 p̄cioſis q̄ τ aurum dederūt mercatū tuū. charan: τ cha
λίθων τιμίων οἳ καὶ χρυσίον ἔδωκαν τὴν ἀγοράν σου. χαρράν, καὶ χα
naan τ edan: iſti negociatores tui. ſaba τ aſſur: τ chalmad
ναὰν καὶ αἰδάν, οὗτοι ἔμποροί σου. σαβὰ καὶ ἀσσούρ, καὶ χαλμὰδ
negociatores tui ferētes negotiationē i mltifariā τ volucrib9 hyacinthū:
ἔμποροί σου φέροντες ἐμπορίαν ἐν μοχαλὶμ καὶ γαλίμε ὑάκινθον,
τ polymita τ theſauros electos colligatos in funib9
καὶ ποικιλίαν καὶ θησαυροὺς ἐκλεκτοὺς καταδεδεμένους ἐν σχοινίοις
τ cypreſſine naues in eis. negotiatio tua in mltitudīe
καὶ κυπαρίσσινα πλοῖα ἐν αὐτοῖς. ἡ ἐμπορία σου ἐν τῷ πλήθει
cōmixtionū tuarū: τ repleta es: τ aggrauata es nimis
τῶν συμμίκτων σου, καὶ ἐνεπλήσθης, καὶ ἐβαρύνθης σφόδρα

© Biblioteca Nacional de España

in cordib⁹ mariū. in aqua multa adduxerūt te remi=
ἐν καρδίαις θαλασσῶν. ἐν ὕδατι πολλῷ ἦγόν σε οἱ κωπη
ges tui. ſpūs auſtri cōtriuit te in corde ma=
λάται σου. πνεῦμα τοῦ νότου συνέτριψέ σε ἐν καρδίᾳ θα=
ris. potentie tue: ⁊ merces tua ⁊ cōmixti
λάσσης. αἱ δυνάμεις σου, καὶ ὁ μισθός σου καὶ οἱ σύμμικτοί
F tui: ⁊ remiges tui: ⁊ gubernatores tui ⁊ con=
σου, καὶ οἱ κωπηλάται σου, καὶ οἱ κυβερνῆταί σου καὶ οἱ σύμ
ſiliarij tui: ⁊ ꝯmiſcentes ꝯmixtionē tuā: ⁊
βουλοί σου, καὶ οἱ ἐπιμιγνύντες τὴν ἐπιμιξίαν σου, καὶ
oēs viri bellatores tui in te: ⁊ vniuerſa
πάντες οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταί σου ἐπὶ σοί, καὶ πᾶσα ἡ
ꝯgregatio tua in medio tui cadent in corde ma=
συναγωγή σου ἐν μέσῳ σου πεσοῦνται ἐν καρδίᾳ θαλάσ
ris. in die ruine tue ad vocē clamo
σης. ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς πτώσεώς σου πρὸς τὴν φωνὴν τῆς κραυ
C ris tui gubernatores tui tiore timebunt: ⁊ deſcē
γῆς σου οἱ κυβερνῆταί σου φόβῳ φοβηθήσονται, καὶ κατα
dent a nauibus ſuis omnes remiges
βήσονται ἀπὸ τῶν πλοίων αὐτῶν πάντες οἱ κωπηλάται
tui: ⁊ naute tui: ⁊ prete maris
σου, καὶ οἱ ἐπιβάται σου, καὶ οἱ πρωρεῖς τῆς θαλάσσης
ſup trā ſtabunt: ⁊ eiulabunt ſup te voce
ἐπὶ τὴν γῆν στήσονται, καὶ ἀλαλάξουσιν ἐπὶ σὲ τὴν φωνὴν
ſua: ⁊ clamabūt amare: ⁊ imponent trā ſup
αὐτῶν, καὶ κεκράξονται πικρόν, καὶ ἐπιθήσουσιν γῆν ἐπὶ
caput eoꝝ: ⁊ cinerē ſubſternent: ⁊ radent
τὴν κεφαλὴν αὐτῶν, καὶ σποδὸν ὑποστρώσονται, καὶ ξυρήσον
ſup te caluicium: ⁊ ꝑcingentur cilicio: ⁊
G ται ἐπὶ σοὶ φαλάκρωμα, καὶ περιζώσονται σάκκον, καὶ
plorabunt ſup te in amaritudie anime: ⁊ planctū
κλαύσονται περὶ σοῦ ἐν πικρασμῷ ψυχῆς, καὶ κοπετὸν
amaꝝ aſſument ſup te ⁊ aſſument ſup te filij eo
πικρὸν λήψονται ἐπὶ σὲ καὶ ἀναλήψονται ἐπὶ σὲ οἱ υἱοὶ αὐ
rū lamētū ⁊ plangēt planctu ſoꝛ. q̄s ſicut ty=
τῶν θρῆνον καὶ θρηνήσουσιν θρήνημα σόρ. τίς ὥσπερ τύ=
r⁹ q̄ cōticuit in medio maris: quātā inue
ρος κατασιγηθεῖσα ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης; πόσον τινὰ εὖ=
D niſti mercedē a mari: impleſti gētes a mltitu
ρες μισθὸν ἀπὸ τῆς θαλάσσης; ἐνέπλησας ἔθνη ἀπὸ τοῦ πλή
dine tua: ⁊ a cōmixtione tua ditaſti om=
θους σου, καὶ ἀπὸ τοῦ συμμίκτου σου ἐπλούτισας πάν
nes reges tre. nūc āt ꝯtrita es in mari in
τας βασιλεῖς τῆς γῆς. νῦν δὲ συνετρίβης ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐν
pfūditate aq̄ cōmixtio tua ⁊ oīs cōgregatio tua
βάθει ὕδατος ὁ σύμμικτός σου καὶ πᾶσα ἡ συναγωγή σου
in medio tui. ceciderūt oēs remiges tui oēs
ἐν μέσῳ σου. ἔπεσον πάντες οἱ κωπηλάται σου πάντες οἱ
habitantes inſulas ꝯtriſtabunt ſup te: ⁊ re=
κατοικοῦντες τὰς νήσους στυγνάσουσιν ἐπὶ σέ, καὶ οἱ βα
ges eaꝝ ſtupore ſtupeſcent ⁊ flebit faci=
σιλεῖς αὐτῶν ἐκστάσει ἐκστήσονται καὶ δακρύσει τὸ πρόσω
es eoꝝ: negociatores a gētib⁹ ſibilauerūt ſup te: ꝑditio
πον αὐτῶν, ἔμποροι ἀπὸ ἐθνῶν ἐσύρισαν ἐπὶ σέ, ἀπώλεια
facta es ⁊ nō vltra eris in eternū.
ἐγένου καὶ οὐκ ἔτι ἔσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. Ca.28.

Et fact⁹ ē ſmo dn̄i ad me dicens: ⁊ tu fili hoīs: dic
Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων, καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, εἰπὲ τῷ
pncipi tyri: hec dicit adonai dn̄s. ꝓ eo q̄d exaltatū ē coꝛ tuū:
ἄρχοντι τύρου, τάδε λέγει ἀδωναῒ κύριος. ἀνθ᾽ ὧν ὑψώθη ἡ καρδία σου,
⁊ dixiſti de⁹ ſum ego: hītationē dei hītaui in corde ma=
καὶ εἶπας θεός εἰμι ἐγώ, κατοικίαν θεοῦ κατῴκηκα ἐν καρδίᾳ θαλάσ
E ris: tu āt es hō ⁊ nō de⁹: ⁊ dediſti coꝛ tuū q̄ſi coꝛ
σης, σὺ δὲ εἶ ἄνθρωπος καὶ οὐ θεός, καὶ ἔδωκας τὴν καρδίαν σου ὡς καρ
dei: nūqd ſapiētioꝛ es tu daniele: ſapiētes nō erudierunt
δίαν θεοῦ, μὴ σοφώτερος εἶ σὺ τοῦ δανιήλ; σοφοὶ οὐκ ἐπαίδευσάν
te diſciplina ſua: nūqd ī ſcientia tua aut in prudētia tua feci=
σε τῇ ἐπιστήμῃ αὐτῶν, μὴ ἐν τῇ ἐπιστήμῃ σου ἢ ἐν τῇ φρονήσει σου ἐποί
ſti tibi fortitudinē: ⁊ acquiſiſti argētū ⁊ aurum in
ησας ἑαυτῷ δύναμιν, καὶ περιεποιήσω ἀργύριον καὶ χρυσίον ἐν
theſauris tuis: aut ī multa ſcientia tua ⁊ negotiatiōe tua
τοῖς θησαυροῖς σου, ἢ ἐν τῇ πολλῇ ἐπιστήμῃ σου καὶ τῇ ἐμπορίᾳ σου

[f]in corde[g] maris.[h] In aqs [i]multis[k] adduxerunt te [l]remiges [m]tui.[n] Ventus [o]auſter[p] contriuit te. [q]In corde[r] maris[s] diuitie tue:[t] & theſauri tui: & multiplex inſtrumentū tuū. [x]Naute tui[y] gubernatores tui[z] tenebāt[a] ſuppellectilē tuā:[b] & poplo tuo ꝑerant: [c]viri q̄q̄[f] bellatores tui[g] q erāt[h] in te[i] cum vniuerſa [k]multitudine tua[l] q̄ eſt[m] in medio tui:[n] cadēt[o] ī corde [p]maris[q] in die[r] ruine tue. [s]A ſonitu[t] clamoris[u] gubernatorū tuoꝝ[x] cōturbabūtur[y] claſſes:[z] & deſcēdēt [a]de nauib⁹ ſuis[b] oēs[c] q tenebant[d] remū.[e] Naute &[f] vniuerſi[g] gubernatores[h] maris[i] in[k] terra[l] ſtabūt[m] & eiulabūt[n] ſup te[o] voce magna [p]& clamabūt[q] amare.[r] Et ſupiaciēt[s] puluerē[u] capitibus ſuis: &[x] cinere[y] cōſpergētur:[z] & radēt[a] ſup te[b] caluitiū:[c] & accingētur[d] ciliſ tiis.[e] Et plorabūt[f] te[g] ī amaritudine[h] aīe[i] ploratu[k] amariſſimo:[l] & aſſumēt[m] ſup te[n] carmē[o] lugubre:[f] & plāgēt[q] te.[r] Que ē[s] vt tyrus q̄ [t]obtumuit[u] in medio[x] maris. Que[y] ī exitu[z] negociationū tuarū[a] de mari[b] impleſti[c] pplos[d] multos[e] & mltitudine[f] diuitiarū tuarū[g] & pplorū tuoꝝ[h] ditaſti reges [k]terre.[l] Nūc[m] cōtrita es[n] a mari:[o] in ꝓfundis[p] aquarū [q]opes tue:[r] & oīs[s] multitudo tua q̄ erat[t] in medio tui [u]ceciderūt.[x] Vniuerſi[y] hītatores[z] inſularū[a] obſtupuerūt[b] ſup te:[c] & reges earū oēs[d] tēpeſtate pcuſſi[f] mutauerūt[g] vultus.[h] Negociatores[i] populorū[k] ſibilauerūt [l]ſup te.[m] Ad nihilū deducta[n] es:[o] & nō eris[p] vſq; in [q]perpetuum. 28.

Et factus eſt[b] ſermo [c]dn̄i[d] ad me[e] dicens. [f]Fili[g] hominis:[h] dic[i] principi[k] tyri.[l] Hec[m] dicit [n]dn̄s[o] deus.[p] Eo q̄[q] eleuatū eſt[r] cor tuū[s] & dixiſti: [t]deus[u] ego ſum: & in[x] cathedra[y] dei[z] ſedi [a]in corde[b] maris:[c] cum ſis [d]homo[e] & nō[e] deus:[f] & dediſti[g] cor tuum[h] quaſi cor [i]dei.[k] Ecce[l] ſapientior es [m]tu[n] daniele:[o] omne[p] ſecretum[q] non[r] eſt abſconditū a te.[s] In ſapientia[t] & prudentia tua[u] feciſti[x] tibi[y] fortitudinē:[z] & acqſiſti[a] aurū [b]& argētū[c] in theſauris tuis:[d] in multitudine[e] ſapiē tue &[f] in negociatione tua

בְּלֵב יַמִּים׃ בְּמַיִם רַבִּים הֱבִאוּךְ | יָם רָבַב
הַשָּׁטִים אֹתָךְ רוּחַ הַקָּדִים שְׁבָרֵךְ | בוא שוט
בְּלֵב יַמִּים׃ הוֹנֵךְ וְעִזְבוֹנַיִךְ מַעֲרָבֵךְ | קָדַם
מַלָּחַיִךְ וְחֹבְלָיִךְ מַחֲזִיקֵי בִדְקֵךְ וְעֹרְבֵי | חָזַק
מַעֲרָבֵךְ וְכָל אַנְשֵׁי מִלְחַמְתֵּךְ אֲשֶׁר | עָרַב לָחַם
בָּךְ וּבְכָל קְהָלֵךְ אֲשֶׁר בְּתוֹכֵךְ יִפְּלוּ | נָפַל
בְּלֵב יַמִּים בְּיוֹם מַפַּלְתֵּךְ׃ לְקוֹל
זַעֲקַת חֹבְלָיִךְ יִרְעֲשׁוּ מִגְרֹשׁוֹת׃ | רָעַשׁ גָּרַשׁ
וְיָרְדוּ מֵאָנִיּוֹתֵיהֶם כֹּל תֹּפְשֵׂי מָשׁוֹט | שוט
מַלָּחִים כֹּל חֹבְלֵי הַיָּם אֶל הָאָרֶץ
יַעֲמֹדוּ׃ וְהִשְׁמִיעוּ עָלַיִךְ בְּקוֹלָם | עָמַד שָׁמַע
וְיִזְעֲקוּ מָרָה וְיַעֲלוּ עָפָר עַל | זָעַק מָרַר
רָאשֵׁיהֶם בָּאֵפֶר יִתְפַּלָּשׁוּ׃ וְהִקְרִיחוּ | עָלָה פָּלַשׁ
אֵלַיִךְ קָרְחָה וְחָגְרוּ שַׂקִּים וּבָכוּ | קָרַח בָּכָה
אֵלַיִךְ בְּמַר נֶפֶשׁ מִסְפֵּד מָר׃ וְנָשְׂאוּ | סָפַד
אֵלַיִךְ בְּנִיהֶם קִינָה וְקוֹנְנוּ עָלָיִךְ | נָהָה קוּן
מִי כְצוֹר כְּדוּמָה בְּתוֹךְ הַיָּם׃
בְּצֵאת עִזְבוֹנַיִךְ מִיַּמִּים הִשְׂבַּעַתְּ | יָצָא שָׂבַע
עַמִּים רַבִּים בְּרֹב הוֹנַיִךְ וּמַעֲרָבַיִךְ | עָרַב
הֶעֱשַׁרְתְּ מַלְכֵי אָרֶץ׃ עֵת נִשְׁבֶּרֶת | עָשַׁר שָׁבַר
מִיַּמִּים בְּמַעֲמַקֵּי מָיִם מַעֲרָבֵךְ | עָמַק
וְכָל קְהָלֵךְ בְּתוֹכֵךְ נָפָלוּ׃ כֹּל יוֹשְׁבֵי | יָשַׁב
הָאִיִּים שָׁמְמוּ עָלָיִךְ וּמַלְכֵיהֶם | אִי
שָׂעֲרוּ שַׂעַר רָעֲמוּ פָּנִים׃ סֹחֲרִים | פָּנָה
בָּעַמִּים שָׁרְקוּ עָלָיִךְ בַּלָּהוֹת הָיִית | הָיָה
וְאֵינֵךְ עַד עוֹלָם׃

Ca.xxviij

וַיְהִי דְבַר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ | הָיָה
בֶּן אָדָם אֱמֹר לִנְגִיד צֹר כֹּה אָמַר | נָגַד
אֲדֹנָי יֱהוִה יַעַן גָּבַהּ לִבְּךָ וַתֹּאמֶר | אָמַר
אֵל אָנִי מוֹשַׁב אֱלֹהִים יָשַׁבְתִּי | יָשַׁב
בְּלֵב יַמִּים וְאַתָּה אָדָם וְלֹא | יָם
אֵל וַתִּתֵּן לִבְּךָ כְּלֵב אֱלֹהִים׃ | נָתַן
הִנֵּה חָכָם אַתָּה מִדָּנִאֵל כָּל סָתוּם | סָתַם
לֹא עֲמָמוּךָ׃ בְּחָכְמָתְךָ וּבִתְבוּנָתְךָ | בִּין
עָשִׂיתָ לְּךָ חָיִל וַתַּעַשׂ זָהָב וָכֶסֶף | עָשָׂה
בְּאוֹצְרוֹתֶיךָ׃ בְּרֹב חָכְמָתְךָ בִּרְכֻלָּתְךָ | אָצַר

© Biblioteca Nacional de España

הִרְבִּיתָ חֵילֶךָ וַיִּגְבַּהּ לְבָבְךָ בְּחֵילֶךָ׃ רָבָה נָבַהּ
לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה יַעַן
תִּתְּךָ אֶת לְבָבְךָ כְּלֵב אֱלֹהִים׃ לָכֵן נָתַן
הִנְנִי מֵבִיא עָלֶיךָ זָרִים עָרִיצֵי בּוֹא עָרַץ
גּוֹיִם וְהֵרִיקוּ חַרְבוֹתָם עַל יְפִי רִיק
חָכְמָתֶךָ וְחִלְּלוּ יִפְעָתֶךָ׃ לַשַּׁחַת
יוֹרִידוּךָ וָמַתָּה מְמוֹתֵי חָלָל בְּלֵב יָרַד מוּת
יַמִּים׃ הֶאָמֹר תֹּאמַר אֱלֹהִים אָנִי
לִפְנֵי הֹרְגֶךָ וְאַתָּה אָדָם וְלֹא הָרַג
אֵל בְּיַד מְחַלְלֶיךָ׃ מוֹתֵי עֲרֵלִים חָלַל
תָּמוּת בְּיַד זָרִים כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי מוּת
נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה׃ וַיְהִי דְבַר יְהֹוָה הָיָה
אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן אָדָם שָׂא קִינָה נָשָׂא קוּן
עַל מֶלֶךְ צוֹר וְאָמַרְתָּ לּוֹ כֹּה אָמַר
אֲדֹנָי יֱהֹוִה אַתָּה חוֹתֵם תָּכְנִית תָּמַם
מָלֵא חָכְמָה וּכְלִיל יֹפִי׃ בְּעֵדֶן גַּן כָּלַל יָפָה
אֱלֹהִים הָיִיתָ כָּל אֶבֶן יְקָרָה הָיָה
מְסֻכָתֶךָ אֹדֶם פִּטְדָה וְיַהֲלֹם שׂוּךְ הָלַם
תַּרְשִׁישׁ שֹׁהַם וְיָשְׁפֵה סַפִּיר סָפַר
נֹפֶךְ וּבָרְקַת וְזָהָב מְלֶאכֶת תֻּפֶּיךָ לָאַךְ תָּפַף
וּנְקָבֶיךָ בָּךְ בְּיוֹם הִבָּרַאֲךָ כּוֹנָנוּ׃ בָּרָא
אַתְּ כְּרוּב מִמְשַׁח הַסּוֹכֵךְ וּנְתַתִּיךָ מָשַׁח סָכַךְ
בְּהַר קֹדֶשׁ אֱלֹהִים הָיִיתָ בְּתוֹךְ נָתַן הָיָה
אַבְנֵי אֵשׁ הִתְהַלָּכְתָּ׃ תָּמִים אַתָּה הָלַךְ תָּמַם
בִּדְרָכֶיךָ מִיּוֹם הִבָּרְאָךְ עַד נִמְצָא מָצָא
עַוְלָתָה בָּךְ׃ בְּרֹב רְכֻלָּתְךָ מָלוּ תוֹכְךָ מָלֵא
חָמָס וַתֶּחֱטָא וָאֲחַלֶּלְךָ מֵהַר חָטָא חָלַל
אֱלֹהִים וָאַבֶּדְךָ כְּרוּב הַסֹּכֵךְ מִתּוֹךְ
אַבְנֵי אֵשׁ׃ גָּבַהּ לִבְּךָ בְּיָפְיֶךָ
שִׁחַתָּ חָכְמָתְךָ עַל יִפְעָתֶךָ עַל אֶרֶץ
הִשְׁלַכְתִּיךָ לִפְנֵי מְלָכִים נְתַתִּיךָ שָׁלַךְ נָתַן
לְרַאֲוָה בָךְ׃ מֵרֹב עֲוֺנֶיךָ בְּעֶוֶל רָאָה
רְכֻלָּתְךָ חִלַּלְתָּ מִקְדָּשֶׁיךָ וָאוֹצִא קָדַשׁ יָצָא
אֵשׁ מִתּוֹכְךָ הִיא אֲכָלַתְךָ וָאֶתֶּנְךָ נָתַן
לְאֵפֶר עַל הָאָרֶץ לְעֵינֵי כָּל
רֹאֶיךָ׃ כָּל יוֹדְעֶיךָ בָּעַמִּים שָׁמְמוּ רָאָה יָדַע

multiplicaſti tibi fortitudinē & eleuatū ē cor tuū in robore tuo. Propterea hec dicit dñs deus. Eo q̄ eleuatū eſt cor tuum q̄ſi cor dei: idcirco ecce ego adducam ſup̱ te alienos robuſtiſſimos gentiū. Et nudabūt gladios ſuos ſup̱ pulchritudinē ſapiē tue: & polluēt decorē tuū. Interficient & detrahēt te: & morieris in interitu occiſoꝝ in corde maris. Nunqd dicens loq̄ris: deus ego ſū corā interficientibus te: cū ſis homo & nō deus? In manu occidentiū te morte incircūciſoꝝ morieris in manu alienoꝝ: quia ego locutus ſum ait dominus deus. Et factus eſt ſermo domini ad me dicens. Fili hominis: leua planctum ꝏꝏ ſuper regem tyri: & dices ei. Hec dicit ꝏꝏꝏ dominus deus. Tu ſignaculum ſimilitudinis: plenꝰ ſapiā: p̱fectus decore: in delitiis paradiſi dei fuiſti. Omnis lapis precioſus ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ operimentum tuum: ſardius topazius & iaſpis chryſolithꝰ & onyx & beryllus: ſapphirus & ꝏꝏ carbūculus & ſmaragdꝰ. Aurū opus decoris tui & foramina tua in die q̄ cōditus es p̱pata ſunt. Tu cherub extentus & protegens: & poſui te in monte ſancto dei. In medio ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ lapidum ignitorum ambulaſti: perfectus ꝏꝏꝏ in viis tuis a die cōditionis tue: donec inuēta eſt iniq̄tas in te. In multitudine negociatiōis tue repleta ſunt interiora tua iniquitate: & peccaſti & ieci te de mōte dei: & p̱didi te o cherub p̱tegens de medio lapidū ignitorū. Et eleuatū eſt cor tuū in decore tuo. Perdidiſti ſapiam tuā in d̄core tuo in terrā proieci te: ante faciem regum dedi te ꝏ vt cernerēt te. In multitudīe iniq̄tatū tuaꝝ & iniq̄tate negociatōis tue polluiſti ſanctificationē tuā. Producā ergo ignē de medio tui q̄ comedat te: & dabo te in cinerē ſup̱ t̄rā in cōſpectu oīm videntiū te. Oēs q̄ nouerint te in gentibꝰ: obſtupeſcēt

mltiplicaſti fortitudinē tuā: ⁊ eleuatū ē cor tuū in forti-
ἐπλήθυνας δύναμίν σου, καὶ ὑψώθη ἡ καρδία σου ἐν τῇ δυ-
tudie tua: p̄pterea hec dicit adonai dñs: q̄ dedi- B
νάμει σου; διὰ τοῦτο τάδε λέγει ἀδωναῒ κύριος, ἐπειδὴ ἔδω-
ſti cor tuū ſicut cor dei: p̄pt̄ hoc
κας τὴν καρδίαν σου ὡς καρδίαν θεοῦ, ἀντὶ τούτου
ecce ego adduco ſup̱ te alienos peſtilētes de gētibꝰ:
ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ σὲ ἀλλοτρίους λοιμοὺς ἀπὸ ἐθνῶν,
⁊ euaginabunt gladios ſuos ſup̱ te ſup̱ pulchri-
καὶ ἐκκενώσουσιν τὰς μαχαίρας αὐτῶν ἐπὶ σὲ ἐπὶ τὸ κάλ-
tudinē ſcientie tue: ſternent pulchritudinē tuā in p̱di-
λος τῆς ἐπιστήμης σου, στρώσουσιν τὸ κάλλος σου εἰς ἀπώ-
tionē: ⁊ deducent te: ⁊ morieris morte vulne-
λειαν, καὶ καταβιβάσουσίν σε, καὶ ἀποθανῇ θανάτῳ τραυ-
ratoꝝ in corde maris. nūqd loquēs dices: deꝰ ſum ego
ματιῶν ἐν καρδίᾳ θαλάσσης. μὴ λέγων ἐρεῖς, θεός εἰμι ἐγὼ
in cōſpectu interficientiū te: tu āt es homo ⁊ nō deꝰ.
ἐνώπιον τῶν ἀναιρούντων σε, σὺ δὲ εἶ ἄνθρωπος καὶ οὐ θεός.
in manu vulnerantiū te: mortibꝰ incircūciſoꝝ morie-
ἐν χειρὶ τιτρωσκόντων σε, θανάτοις ἀπεριτμήτων ἀπο-
ris in manibꝰ alienoꝝ: q: ego locutꝰ ſuꝫ dicit ado-
θανῇ ἐν χερσὶν ἀλλοτρίων, ὅτι ἐγὼ ἐλάλησα λέγει ἀδω-
nai dñs. ⁊ factꝰ ē ſmo dñi ad me dicēs: fili ho- C
ναῒ κύριος. καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων, υἱὲ ἀν-
minis: aſſume plāctū ſup̱ p̄ncipem tyri: ⁊ dic ei:
θρώπου, λάβε θρῆνον ἐπὶ τὸν ἄρχοντα τύρου, καὶ εἰπὲ αὐ-
hec dicit adonai dñs: tu es ſignaculū ſimilitu-
τῷ, τάδε λέγει ἀδωναῒ κύριος, σὺ εἶ ἀποσφράγισμα ὁμοι-
dinis plenus ſapiā ⁊ corona decoris: in delitiis
ώσεως πλήρης σοφίας καὶ στέφανος κάλλους, ἐν τῇ τρυφῇ
paradiſi dei fuiſti. oī lapide p̄cioſo
τοῦ παραδείσου τοῦ θεοῦ ἐγενήθης. πάντα λίθον τίμιον
indutꝰ es: ſardio ⁊ topazio ⁊ ſmaragdo ⁊ car-
ἐνδέδεσαι, σάρδιον καὶ τοπάζιον καὶ σμάραγδον καὶ ἄν-
būculo ⁊ ſapphiro ⁊ iaſpide: ⁊ argento ⁊ au-
θρακα καὶ σάπφειρον καὶ ἴασπιν, καὶ ἀργύριον καὶ χρυ-
ro: ⁊ ligurio ⁊ achate: ⁊ amethyſto ⁊ chryſo-
σίον, καὶ λιγύριον καὶ ἀχάτην, καὶ ἀμέθυσον καὶ χρυσό-
litho ⁊ beryllo ⁊ onychio. ⁊ auro repleſti
λιθον καὶ βηρύλλιον καὶ ὀνύχιον. καὶ χρυσίου ἐνέπλησας τοὺς
theſauros tuos ⁊ apothecas tuas in te. ex q̄ die D
θησαυρούς σου καὶ τὰς ἀποθήκας σου ἐν σοί. ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας
p̄ditꝰ es ⁊ p̄paratus es cū cherub vnctus
ἐκτίσθης καὶ κατεσκευάσθης μετὰ τοῦ χερουβ κεχρισμέ-
a deo: ⁊ habitante in tabernaculo. ⁊ poſui te
νος παρὰ θεοῦ, καὶ τοῦ κατασκηνοῦντος ἐν σκηνώματι. καὶ ἔθηκά σε
in mōte ſctō dei. factꝰ es in medio lapidū ignitoꝝ: ambulaſti ima-
ἐν ὄρει ἁγίῳ θεοῦ. ἐγενήθης ἐν μέσῳ λίθων πυρίνων, ἐπορεύθης ἄμω-
culatꝰ tu i diebus tuis: a q̄ die creatꝰ es donec iuēte ſunt
μος σὺ ἐν ταῖς ἡμέραις σου, ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας ἐκτίσθης ἕως οὗ εὑρέθη τὰ
iniq̄tates in te: ab .n. mltitudie negotiatiōis tue repleſti
ἀδικήματα ἐν σοί, ἀπὸ γὰρ πλήθους τῆς ἐμπορίας σου ἔπλησας τὰ
cellaria tua iniq̄tate: ⁊ peccaſti ⁊ vulneratus es a mōte
ταμιεῖά σου ἀνομίας, καὶ ἥμαρτες καὶ ἐτραυματίσθης ἀπὸ ὄρους τοῦ
dei: ⁊ adduxit te cherub obumbrās de mediis lapidibꝰ igni-
θεοῦ, καὶ ἤγαγέν σε τὸ χερουβ τὸ συσκιάζον ἐκ μέσων λίθων πυρί-
tis. elatū eſt cor tuū in decore tuo. corrupta ē diſcipli-
νων. ὑψώθη ἡ καρδία σου ἐπὶ τῷ κάλλει σου. διεφθάρη ἡ ἐπιστήμη
tua cū decore tuo p̄pt̄ mltitudinē p̄ctōꝝ tuoꝝ. in
σου μετὰ τοῦ κάλλους σου διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἁμαρτιῶν σου. ἐπὶ
t̄rā p̄ieci te: in cōſpectu regum dedi te vt dehoneſtare-
τὴν γῆν ἔρριψά σε, ἐναντίον βασιλέων ἔδωκά σε παραδειγμα-
ris p̄pt̄ mltitudinē p̄ctōꝝ tuoꝝ ⁊ iniq̄tatū
τισθῆναι διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἁμαρτιῶν σου καὶ τῶν ἀδικιῶν τῆς
negotiatiōis tue: ꝯtaminaſti ſancta tua ⁊ educā ignē de me-
ἐμπορίας σου, ἐβεβήλωσας τὰ ἱερά σου καὶ ἐξάξω πῦρ ἐκ μέ-
dio tui: hic deuorabit te ⁊ dabo te in cinerē
σου σου, τοῦτο καταφάγεταί σε καὶ δώσω σε εἰς σποδὸν
ſup̱ t̄rā in cōſpectu oīm vidētiū te. ⁊ oēs q̄
ἐπὶ τῆς γῆς ἐναντίον πάντων τῶν ὁρώντων σε. καὶ πάντες οἱ
norūt te in gētibus ꝯtriſtabunt
ἐπιστάμενοί σε ἐν τοῖς ἔθνεσιν στυγνάσουσιν ꝏꝏꝏꝏꝏ

© Biblioteca Nacional de España

ſup te. ꝑditio fact⁹ es: ⁊ nō eris vltra in ſecu
ἐπὶ σέ. ἀπώλεια ἐγένου, καὶ οὐχ ὑπάρξεις ἔτι εἰς τὸν αἰῶ-
B lū. ⁊ fact⁹ ē ſmo dñi ad me dicens: fili hois:
να. καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων, υἱὲ ἀνθρώπου,
F offirma faciem tuā ꝯ ſidonē ⁊ ꝓpheta
στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ σιδῶνα καὶ προφήτευσον
ſup eam ⁊ dic: hec dicit adonai dñs: ecce ego
ἐπ' αὐτὴν καὶ εἰπέ, τάδε λέγει ἀδωναΐ κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ
ad te ſidon ⁊ glificabor in te: ⁊ ſcies q̄
ἐπὶ σὲ σιδὼν καὶ ἐνδοξασθήσομαι ἐν σοί, καὶ γνώσῃ ὅτι
ego ſum dñs: cū fecero ego in te iudicia: ⁊
ἐγώ εἰμι κύριος, ἐν τῷ ποιῆσαί με ἐν σοὶ κρίματα, καὶ
ſanctificabor in te: ⁊ emittam in te mortem:
ἁγιασθήσομαι ἐν σοί, καὶ ἐξαποστελῶ ἐπὶ σὲ θάνατον,
⁊ ſanguinē ī plateis tuis: ⁊ corruent vulne-
καὶ αἷμα ἐν ταῖς πλατείαις σου, καὶ πεσοῦνται τετραυ-
rati in gladiis in te ī circuitu tuo: ⁊
ματισμένοι ἐν μαχαίραις ἐν σοὶ περικύκλῳ σου, καὶ
ſcient q̄ ego ſum dñs. ⁊ nō erunt vltra in
γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος. καὶ οὐκ ἔσονται ἔτι ἐν τῷ
domo iſrael offendiculū amaritudis ⁊ ſpina doloris ab
οἴκῳ ἰσραὴλ σκόλοψ πικρίας καὶ ἄκανθα ὀδύνης ἀπὸ
oibus q̄ in circuitu eoꝝ q̄ ꝯtumelia affecerūt eos:
πασῶν τῶν περικύκλῳ αὐτῶν τῶν ἀτιμησάντων αὐτούς,
C ⁊ ſcient q̄ ego ſum adonai dñs. hec dicit
G καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι ἀδωναΐ κύριος. τάδε λέγει
adonai dñs: ⁊ ꝯgregabo domū iſrael de gēti
ἀδωναΐ κύριος, καὶ συνάξω τὸν οἶκον ἰσραὴλ ἐκ τῶν ἐθ-
bus vbi diſꝑſi ſunt illic: ⁊ ſanctificabor in e-
νῶν οὗ διεσκορπίσθησαν ἐκεῖ, καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν αὐ-
is coram pplis ⁊ gentib⁹. ⁊ hitabunt
τοῖς ἐνώπιον τῶν λαῶν καὶ τῶν ἐθνῶν. καὶ κατοικήσου-
in tra ſua quā dedi ſeruo meo iacob:
σιν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν ἣν ἔδωκα τῷ δούλῳ μου ἰακώβ,
⁊ hitabunt in ea in ſpe: ⁊ edifica-
καὶ κατοικήσουσιν ἐπ' αὐτὴν ἐπ' ἐλπίδι, καὶ οἰκοδομή-
bunt domos ⁊ plantabunt vineas habita
σουσιν οἰκίας καὶ φυτεύσουσιν ἀμπελῶνας καὶ κατοι-
bunt in ſpe: cū fecero iudiciū in oibus q̄
κήσουσιν ἐν ἐλπίδι, ὅταν ποιήσω κρίμα ἐν πᾶσι τοῖς
ꝯtumelia affecerūt eos in circuitu eoꝝ. ⁊ ſcient
D ἀτιμάσασιν αὐτοὺς ἐν τοῖς κύκλῳ αὐτῶν. καὶ γνώσον-
q̄ ego ſum dñs deus eoꝝ ⁊ de⁹ pa-
ται ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν καὶ ὁ θεὸς τῶν πα-
trum eoꝝ.
τέρων αὐτῶν.

Ca.29.

A In anno decimo in decimo menſe vna
Ἐν τῷ ἔτει τῷ δεκάτῳ ἐν τῷ δεκάτῳ μηνὶ μιᾷ τοῦ
menſis: factū eſt verbū dñi ad me dicēs: fili homi-
μηνός, ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων, υἱὲ ἀνθρώ-
nis obfirma faciem tuā ſup pharaonē regē e-
που, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ φαραὼ βασιλέα αἰ-
gypti: ⁊ ꝓpheta ſup eū: ⁊ ſup egyptū to-
γύπτου, καὶ προφήτευσον ἐπ' αὐτόν, καὶ ἐπ' αἴγυπτον ὅ-
tam loquere ⁊ dic: hec dicit adonai dñs: ecce
λην λάλησον καὶ εἰπέ, τάδε λέγει ἀδωναΐ κύριος, ἰδοὺ
ego ad te pharao rex egypti draconē
ἐγὼ ἐπὶ σὲ φαραὼ βασιλεῦ αἰγύπτου τὸν δράκοντα τὸν
magnū ſedentem in medio fluuioꝝ tuoꝝ. di-
μέγαν τὸν ἐγκαθήμενον ἐν μέσῳ τῶν ποταμῶν αὐτοῦ. τὸν λέ-
centē mea ſunt flumina: ⁊ ego feci ea: ⁊
γοντα ἐμοί εἰσιν οἱ ποταμοί, καὶ ἐγὼ ἐποίησα αὐτούς, καὶ
ego dabo frenū in maxillas tuas: ⁊ adglutina-
ἐγὼ δώσω χαλινὸν εἰς τὰς σιαγόνας σου, καὶ προσκολλή-
bo piſces fluminis tui ad alas
σω τοὺς ἰχθύας τοῦ ποταμοῦ σου πρὸς τὰς πτέρυγάς
tuas: ⁊ extrahā te de medio fluminis tui: ⁊
σου, καὶ ἀνάξω σε ἐκ μέσου τοῦ ποταμοῦ σου, καὶ
vniuerſos piſces fluminis ſquāmis
πάντας τοὺς ἰχθύας τοῦ ποταμοῦ ταῖς λεπίσιν
tuis adglutinabo
σου προσκολλήσω.

ſuper te. Nihil factus es
& non eris in
perpetuū. Et factus eſt
ſermo dñi ad me dicēs.
Fili hominis: pone fa-
ciem tuā contra ſydonē:
& ꝓphetabis de ea & di
ces. Hec dicit dominus
deus. Ecce ego ad te ſy-
don: & glorificabor
in medio tui. Et ſcient
quia ego dominus
cū fecero in ea iudicia:
& ſctificatus fuero in ea.
Et imittā ei peſtilentiam
& ſanguinē ī plateis ei⁹:
et corruēt interfecti in
medio eius gladio
per circuitum: & ſcient
quia ego dominus.
Et nō erit vltra domui
iſrael offendiculum
amaritudīs: & ſpina do
lorē inferēs vndiq̄ ꝑ cir-
cuitū eorū q aduerſantur
eis: & ſcient quia ego
dominus deus. Hec di-
cit dominus deus.
Quando cōgregauero
domū iſrael de populis
in quibus diſperſi ſunt
ſanctificabor in eis
coram gentibus: & ha-
bitabunt in terra ſua
quā dedi ſeruo meo ia-
cob: & habitabunt
in ea ſecuri. Et edifica-
būt domos: & plātabūt
vineas: & habitabūt cō-
fidenter cum fecero
iudicia in omnibus qui
aduerſantur eis
per circuitum: & ſcient
quia ego dominus
deus eorum. 29.

In anno decimo: de-
cimo menſe duodeci
ma die mēſis: factum eſt
verbum domini ad me
dicēs. Fili hominis po
ne faciem tuam contra
pharaonem regem egy
pti & prophetabis de eo:
& de egypto vniuerſa lo
quere dices.
Hec dicit dominus de⁹.
Ecce ego ad te
pharao rex egypti dra
co magne:
qui cubas in medio flu-
minum tuorum & dicis:
me⁹ ē fluui⁹ & ego feci
memetipſum. Et ponā
frenum in maxillis tuis:
& agglutinabo piſces
fluminū tuorū ſquamis
tuis. Et extraham te
de medio fluminū tuoꝝ:
& vniuerſi piſces tui
ſquāmis tuis adherebūt.

עליך בלהות היית ואינך עד	היה
עולם׃ ויהי דבר יהוה אלי לאמר׃	עלם
בן אדם שים פניך אל צידון	שום
והנבא עליה׃ ואמרת כה אמר אדני	
יהוה הנני עליך צידון ונכבדתי	כבד
בתוכך וידעו כי אני יהוה	
בעשותי בה שפטים ונקדשתי בה׃	עשה קדש
ושלחתי בה דבר ודם בחוצותיה	
ונפלל חלל בתוכה בחרב עליה	נפל
מסביב וידעו כי אני יהוה׃	סבב
ולא יהיה עוד לבית ישראל סלון	היה סלן
ממאיר וקוץ מכאב מכל סביבתם	מאר כאב
השאטים אתם וידעו כי אני	
אדני יהוה׃ כה אמר אדני יהוה	
בקבצי את בית ישראל מן העמים	
אשר נפצו בם ונקדשתי בם	קדש
לעיני הגוים וישבו על אדמתם	
אשר נתתי לעבדי ליעקב׃ וישבו	נתן
עליה לבטח ובנו בתים ונטעו	בנה בית
כרמים וישבו לבטח בעשותי	
שפטים בכל השאטים אתם	
מסביבותם וידעו כי אני יהוה	
אלהיהם׃	
בשנה העשרית בעשרי בשנים	Cap.xxix.
עשר לחדש היה דבר יהוה אלי	
לאמר׃ בן אדם שים פניך על	שום פנה
פרעה מלך מצרים והנבא עליו	נבא
ועל מצרים כלה׃ דבר ואמרת	
כה אמר אדני יהוה הנני עליך	
פרעה מלך מצרים התנים הגדול	תנן גדל
הרבץ בתוך יאריו אשר אמר	
לי יארי ואני עשיתני׃ ונתתי	עשה נתן
חחים בלחייך והדבקתי דגת	חח לחה
יאריך בקשקשתיך והעליתיך	דבק תפה
מתוך יאריך ואת כל דגת	
יאריך בקשקשתיך תדבק׃	

© Biblioteca Nacional de España

וּנְטַשְׁתִּיךָ הַמִּדְבָּרָה אוֹתְךָ וְאֵת כָּל דָּבַר
דְּגַת יְאֹרֶיךָ עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה תִּפּוֹל דָּגָה נָפַל
לֹא תֵאָסֵף וְלֹא תִקָּבֵץ לְחַיַּת הָאָרֶץ אָסַף קָבַץ
וּלְעוֹף הַשָּׁמַיִם נְתַתִּיךָ לְאָכְלָה׃ חָיָה
וְיָדְעוּ כָּל יֹשְׁבֵי מִצְרַיִם כִּי אֲנִי
יְהוָה יַעַן הֱיוֹתָם מִשְׁעֶנֶת קָנֶה הָיָה שָׁעַן
לְבֵית יִשְׂרָאֵל׃ בְּתָפְשָׂם בְּךָ בַכַּף
תֵּרוֹץ וּבָקַעְתָּ לָהֶם כָּל כָּתֵף רוּץ
וּבְהִשָּׁעֲנָם עָלֶיךָ תִּשָּׁבֵר וְהַעֲמַדְתָּ שָׁבַר עָמַד
לָהֶם כָּל מָתְנָיִם׃ לָכֵן כֹּה אָמַר
אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי מֵבִיא עָלַיִךְ בּוֹא
חֶרֶב וְהִכְרַתִּי מִמֵּךְ אָדָם וּבְהֵמָה׃ כָּרַת מִן
וְהָיְתָה אֶרֶץ מִצְרַיִם לִשְׁמָמָה הָיָה
וְחָרְבָּה וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה יַעַן
אָמַר יְאֹר לִי וַאֲנִי עָשִׂיתִי׃ לָכֵן הִנְנִי עָשָׂה
אֵלֶיךָ וְאֶל יְאֹרֶיךָ וְנָתַתִּי אֶת אֶרֶץ נָתַן
מִצְרַיִם לְחָרְבוֹת חֹרֶב שְׁמָמָה
מִמִּגְדֹּל סְוֵנֵה וְעַד גְּבוּל כּוּשׁ׃ לֹא גָּדַל גָּבַל
תַעֲבָר בָּהּ רֶגֶל אָדָם וְרֶגֶל בְּהֵמָה עָבַר
לֹא תַעֲבָר בָּהּ וְלֹא תֵשֵׁב אַרְבָּעִים יָשַׁב רָבַע
שָׁנָה׃ וְנָתַתִּי אֶת אֶרֶץ מִצְרַיִם
שְׁמָמָה בְּתוֹךְ אֲרָצוֹת נְשַׁמּוֹת וְעָרֶיהָ שָׁמַם
בְּתוֹךְ עָרִים מָחֳרָבוֹת תִּהְיֶיןָ שְׁמָמָה עִיר חָרַב
אַרְבָּעִים שָׁנָה וַהֲפִצֹתִי אֶת מִצְרַיִם הָיָה פּוּץ
בַּגּוֹיִם וְזֵרִיתִים בָּאֲרָצוֹת׃ כִּי זָרָה
כֹה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה מִקֵּץ אַרְבָּעִים
שָׁנָה אֲקַבֵּץ אֶת מִצְרַיִם מִן קָבַץ
הָעַמִּים אֲשֶׁר נָפֹצוּ שָׁמָּה׃ וְשַׁבְתִּי שׁוּב
אֶת שְׁבוּת מִצְרַיִם וַהֲשִׁבֹתִי שָׁבַת
אֹתָם אֶרֶץ פַּתְרוֹס עַל אֶרֶץ
מְכוּרָתָם וְהָיוּ שָׁם מַמְלָכָה מָכַר הָיָה
שְׁפָלָה׃ מִן הַמַּמְלָכוֹת תִּהְיֶה שְׁפָלָה מָלַךְ
וְלֹא תִתְנַשֵּׂא עוֹד עַל הַגּוֹיִם נָשָׂא
וְהִמְעַטְתִּים לְבִלְתִּי רְדוֹת בַּגּוֹיִם׃ מָעַט רָדָה
וְלֹא יִהְיֶה עוֹד לְבֵית יִשְׂרָאֵל הָיָה
לְמִבְטָח מַזְכִּיר עָוֹן בִּפְנוֹתָם בָּטַח זָכַר
פָּנָה

Et proiiciam te in deſer
tum & omnes
piſces fluminis tui. Sup
faciem terre cades.
Non colligeris neq̨ cō
gregaberis. Beſtiis terre
& volatilibus celi dedi
te ad deuorandum.
Et ſcient omnes habita
tores egypti: quia ego
dñs. Pro eo ꝙ fuiſti ba⸗
culus arundineus
domui iſrael quādo ap⸗
prehenderūt te manu: &
confractus es & laceraſti
omnem humerū eorū:
& innitētibus eis ſup te
cōminutus es & diſſolui
ſti omnes renes eorum:
propterea hec dicit
dominus de9. Ecce ego
adducam ſuper te
gladium: & interficiam
de te hoīem & iumentū.
Et erit terra egypti in
deſertum
& in ſolitudinē: & ſcient
quia ego dñs. Pro eo ꝙ
dixerit: fluuius me9 eſt.
& ego feci eum: idcirco
ecce ego ad te & ad flu⸗
mina tua. Daboq̨ terrā
egypti in ſolitudinē gla
dio diſſipatam
a turre ſyenes vſq̨ ad
terminos ethiopie. Nō
pertrāſibit eam pes ho
minis: neq̨ pes iumenti
gradietur in ea: & non
habitabitur quadragīta
annis. Daboq̨ terram
egypti
deſertā in medio terrarū
deſertarū: & ciuitates ei9
in medio vrbiū ſubuer
ſarum: & erunt deſolate
quadraginta annis. Et
diſpergā egyptios
in nationes: & ventilabo
eos in terras. Quia
hec dicit dñs de9: poſt
finem quadraginta
annorum congregabo
egyptum de
populis in quib9 diſper⸗
ſi fuerant: & reducam
captiuitatem egypti: &
collocabo
eos in terra phatures in
terram
natiuitatis ſue. Et erunt
ibi in regnum
humile: & inter cetera
regna erit humillima.
Et non eleuabitur vltra
ſuper nationes:
& imminuā eos ne im⸗
perent gentibus:
neq̨ erunt vltra domui
iſrael
confidentia: docentes
iniquitatem vt fugiant &

τ deponam te velociter: τ omnes piſces
καὶ καταβαλῶ σε ἐν τάχει, καὶ πάντας τοὺς ἰχθύας
fluminis tui: ſup faciem campi cades
τοῦ ποταμοῦ σου, ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδίου πέσῃ
τ non ꝯgregaberis τ non colligeris. beſtijs
καὶ οὐ μὴ συναχθῇς καὶ οὐ μὴ περισταλῇς. τοῖς θηρίοις
terre τ volatilib9 celi dedi te in de
τῆς γῆς καὶ πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ δέδωκά σε εἰς κα⸗
uoratione̅ τ ſcient oe̅s hitantes egy⸗
τάβρωμα, καὶ γνώσονται πάντες οἱ κατοικοῦντες αἴγυ
tum q2 ego ſum dñs. ꝓ eo qđ fuiſti virga arundi⸗
πτον ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος. ἀνθ᾽ ὧν ἐγενήθης ῥάβδος καλαμί
nea domui iſrael: qñ apphenderūt te manu ſua
νη τῷ οἴκῳ ἰσραήλ, ὅτε ἐπελάβοντό σου τῇ χειρὶ αὐτῶν
τ ꝯfract9 es: τ qñ plauſit ſup eos oīs
καὶ ἐθλάσθης, καὶ ὅτε ἐπεκρότησεν ἐπ᾽ αὐτοὺς πᾶσα
man9. τ qñ requieuerunt ſup te ꝯtritus es: τ
χείρ. καὶ ὅτε ἐπανεπαύσαντο ἐπὶ σὲ συνετρίβης, καὶ
ꝯfregiſti eoꝝ oe̅m lumbū. ꝓpterea hec di⸗
συνέκλασας αὐτῶν πᾶσαν ὀσφύν. διὰ τοῦτο τάδε λέ
cit adonai dñs: ecce ego adduco ſup te gladium
γει ἀδωναῒ κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ σὲ ῥομφαίαν
τ perdam hoīes de te τ iumēta: τ erit trā
καὶ ἀπολῶ ἀνθρώπους ἀπὸ σοῦ καὶ κτήνη, καὶ ἔσται ἡ γῆ
egypti ꝑditio τ deſtū. τ ſcient q2 ego ſū
αἰγύπτου ἀπώλεια καὶ ἔρημος. καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰ
dñs: eo qđ dixeris tu flumina mea ſunt:
μι κύριος, ἀντὶ τοῦ λέγειν σε οἱ ποταμοὶ ἐμοί εἰσιν,
τ ego feci illa. idcirco ecce ego ad
καὶ ἐγὼ ἐποίησα αὐτούς. διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ
te τ ad oia flumina tua: τ dabo
σὲ καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ποταμούς σου, καὶ δώσω
trā egypti in deſtū: gladium τ ꝑdi⸗
τὴν γῆν αἰγύπτου εἰς ἔρημον, ῥομφαίαν καὶ ἀπώ
tione̅ a magdolo τ ſyene τ vſq̨ ad t̄mios ethio
λειαν ἀπὸ μαγδόλου καὶ συήνης καὶ ἕως ὁρίων αἰθιό
pū. nō trāſibit in ea pes hoīs: τ pes
πων. οὐ μὴ διέλθῃ ἐν αὐτῇ πούς ἀνθρώπου, καὶ πούς
iumēti non ꝑdiet̄ ī ea: τ nō habitabitur qua
κτήνους οὐ μὴ διέλθῃ αὐτήν, καὶ οὐ κατοικηθήσεται τεσ
draginta annis. τ dabo terrā ei9 in ꝑditio⸗
σαράκοντα ἔτη. καὶ δώσω τὴν γῆν αὐτῆς εἰς ἀπώ⸗
nem in medio deſerte. τ ciuitates eius in
λειαν ἐν μέσῳ τῆς ἐρημωμένης. καὶ αἱ πόλεις αὐτῆς ἐν
medio ciuitatū deſertaꝝ erunt deſolatio quadra⸗
μέσῳ πόλεων ἐρημωμένων ἔσονται ἀφανισμός τεσσαρά
ginta annis: τ diſpergam egyptū in gentib9 τ
κοντα ἔτη, καὶ διασπερῶ αἴγυπτον ἐν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ
ventilabo eos in regiōib9. hec dicit adonai
λικμήσω αὐτοὺς ἐν ταῖς χώραις. τάδε λέγει ἀδωναῒ
dñs poſt quadraginta āños ꝯgregabo egyptios ex
κύριος μετὰ τεσσαράκοντα ἔτη συνάξω αἰγυπτίους ἀπὸ
gētib9 vbi diſperſi ſunt illic: τ reducā
τῶν ἐθνῶν οὗ διεσκορπίσθησαν ἐκεῖ, καὶ ἀποστρέψω τὴν
captiuitatem egyptioꝝ: τ collocabo eos in
αἰχμαλωσίαν τῶν αἰγυπτίων, καὶ κατοικιῶ αὐτοὺς ἐν
trā bathores in trā vnde aſſumpti ſunt: τ erit ꝑ̄ncipat9
γῇ βαθωρῆς ἐν τῇ γῇ ὅθεν ἐλήφθησαν, καὶ ἔσται ἀρχὴ
humilis illic vltra oēs p̄ncipat9: τ erit humilli
ταπεινὴ ἐκεῖ παρὰ πάσας ἀρχάς, καὶ ἔσται ταπει
ma ne exaltetur vltra ſup gētes. pauciſſimos
νωτάτη τοῦ μὴ ὑψωθῆναι ἔτι ἐπὶ τὰ ἔθνη. ὀλιγοστοὺς
eos faciam ne ſint ipi plures in
αὐτοὺς ποιήσω τοῦ μὴ εἶναι αὐτοὺς πλείονας ἐν τοῖς
gentib9: τ nō erunt vltra domui iſrael in ſpe
ἔθνεσιν, καὶ οὐκ ἔσονται ἔτι τῷ οἴκῳ ἰσραὴλ εἰς ἐλ
recordantem iniq̄tatē vt
πίδα ἀναμιμνήσκουσαν ἀνομίαν ἐν τῷ

© Biblioteca Nacional de España

sequantur ipſi poſt eos. ⁊ ſcient q: ego
ἀκολουθήσωσιν αὐτοῦς ὀπίσω αὐτῶν. καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ
D ſum adonai dñs. ⁊ factū ē in ſeptimo ⁊ viceſio
εἰμι ἀδωναΐ κύριος. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑβδόμῳ καὶ εἰκοστῷ
B anno nona menſis primi: factū ē verbū dñi
ἔτει ἐνάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου, ἐγένετο λόγος κυρίου
ad me dicēs. fili hoīs nabuchodonoſor rex
πρός με λέγων. υἱὲ ἀνθρώπου, ναβουχοδονόσωρ βασιλεὺς
babylonis ſeruire fecit exercitū ſuū ſui=
βαβυλῶνος κατεδουλώσατο τὴν δύναμιν αὐτοῦ δου=
tute magna ꝯ̄ tyrū. oē caput decaluatū: ⁊
λείᾳ μεγάλῃ ἐπὶ τύρου. πᾶσα κεφαλὴ φαλακρά, καὶ
oīs hūerus depilat⁹. ⁊ merces nō fuit illi ⁊
πᾶς ὦμος μαδῶν. καὶ μισθὸς οὐκ ἐγένετο αὐτῷ καὶ
exercitui eius ſup tyro ꝓpt ſeruitutē q̄ ſerui=
τῇ δυνάμει αὐτοῦ ἐπὶ τύρου ὑπὲρ τῆς δουλείας ἧς ἐδούλευ
runt ꝯ̄ eam. ꝓpterea hec dicit adonai dñs:
σαν ἐπ᾽ αὐτήν. διὰ τοῦτο τάδε λέγει ἀδωναΐ κύριος,
ecce do nabuchodonoſor regi babylonis
ἰδοὺ δίδωμι τῷ ναβουχοδονόσωρ βασιλεῖ βαβυλῶνος
terrā egypti: ⁊ capiet mltitudinē ei⁹: ⁊ ſpo
τὴν γῆν αἰγύπτου, καὶ λήψεται τὸ πλῆθος αὐτῆς, καὶ σκυ
liabit ſpolia eius: ⁊ depdabitur depdationē
λεύσει τὰ σκῦλα αὐτῆς, καὶ προνομεύσει τὴν προνομὴν
eius: ⁊ erit merces exercitui illius ꝓ mini=
αὐτῆς, καὶ ἔσται μισθὸς τῇ δυνάμει αὐτοῦ ἀντὶ τῆς λει=
ſterio eius q̄ ſeruiuit ꝯ̄ tyrū: ⁊ dedi
τουργίας αὐτοῦ ἧς ἐδούλευσεν ἐπὶ τύρου, καὶ δέδωκα
ei trā egypti. ꝓ hiſ q̄cūq; laborauit mihi di=
αὐτῷ τὴν γῆν αἰγύπτου. ἀνθ᾽ ὧν ὅσα εἰργάσατο ἐμοί λέ=
cit adonai dñs. hec dicit dñs: in die illa
γει ἀδωναΐ κύριος. τάδε λέγει κύριος, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκεί
orietur cornu omni domui iſrael: ⁊ dabo
ἀνατελεῖ κέρας παντὶ τῷ οἴκῳ ἰσραήλ, καὶ δώσω
tibi os apertum in medio eoꝝ. ⁊ ſcient q:
σοὶ στόμα ἀνεῳγμένον ἐν μέσῳ αὐτῶν. καὶ γνώσονται ὅτι
ego ſum dñs.
ἐγώ εἰμι κύριος.

C Ca.30.

A Et fact⁹ eſt ſmo dñi ad me dicēs: fili homi
Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων, υἱὲ ἀνθρώ
nis: vaticinare ⁊ dic: hec dicit adonai dñs: o
που, προφήτευσον καὶ εἰπέ, τάδε λέγει ἀδωναΐ κύριος, ὦ
o dies: q: iuxta dies dñi: ⁊ appropiq̄t dies
ὦ ἡμέρα, ὅτι ἐγγὺς ἡ ἡμέρα τοῦ κυρίου, καὶ ἐγγίζει ἡμέρα
dñi dies nubis ⁊ tps gentiū erit: ⁊ veniet gladi=
κυρίου ἡμέρα νεφέλης καὶ καιρὸς ἐθνῶν ἔσται, καὶ ἥξει μάχαι
us ſup egyptios: ⁊ erit ꝯturbatio in ethiopia: ⁊ ca=
ρα ἐπ᾽ αἰγυπτίους, καὶ ἔσται ταραχὴ ἐν τῇ αἰθιοπίᾳ, καὶ πε
dent vulnerati in egypto: ⁊ capient
σοῦνται τετραυματισμένοι ἐν αἰγύπτῳ, καὶ λήψονται τὸ
mltitudinē ei⁹: ⁊ concident fundamēta eius. per
πλῆθος αὐτῆς, καὶ συμπεσεῖται τὰ θεμέλια αὐτῆς. πέρ=
ſe ⁊ cretēſes ⁊ lydi ⁊ libyes ⁊ ethiopes: ⁊
σαι καὶ κρῆτες καὶ λυδοὶ καὶ λίβυες καὶ αἰθίοπες, καὶ
oēs ꝯmixti: ⁊ ex filijs teſtamēti mei gla
πάντες οἱ ἐπίμικτοι, καὶ ἐκ τῶν υἱῶν τῆς διαθήκης μου μα
dio cadent cū eis. hec dicit adonai dñs: ⁊
χαίρᾳ πεσοῦνται μετ᾽ αὐτῶν. τάδε λέγει ἀδωναΐ κς, καὶ
cōcident ſuſtentacula egypti: ⁊ deſcendet
πεσοῦνται τὰ ὑποστηρίγματα αἰγύπτου, καὶ καταβήσεται
ꝯtumelia fortitudis ei⁹ a magdolo vſq; ad ſyene: gladio
ὕβρις τῆς ἰσχύος αὐτῆς ἀπὸ μαγδόλου ἕως συήνης, μαχαί
cadent in ea dicit adonai dñs: ⁊ deſolabitur in
ρᾳ πεσοῦνται ἐν αὐτῇ λέγει ἀδωναΐ κς, καὶ ἐρημωθήσεται ἐν
medio regionū deſolataꝝ: ⁊ ciuitates eius in medio v=
μέσῳ χωρῶν ἠφανισμένων, καὶ αἱ πόλεις αὐτῆς ἐν μέσῳ πό
bium deſertaꝝ erunt: ⁊ ſcient q: ego ſum dñs qñ
λεων ἠρημωμένων ἔσονται, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ὅταν
dedero ignē ſup egyptū: ⁊ cōtriti fuerit oēs q̄ auxilianē ei:
δῶ πῦρ ἐπ᾽ αἴγυπτον καὶ συντριβῶσι πάντες οἱ βοηθοῦντες αὐτῇ,
in die illa egredientur nuncij de facie mea in ſim
ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐξελεύσονται ἄγγελοι ἐκ προσώπου μου ἐν σεἰμ

ſequentur eos: & ſcient quia ego dominus de⁹. Et factū eſt in viceſimo & ſeptimo anno in primo in vna menſis factū eſt verbū domini ad me dicens. Fili hominis nabuchodonoſor rex babylonis ſeruire fecit exercitū ſuū ſeruitute magna aduerſus tyrū. Omne caput decaluatū & oīs humerus depilat⁹ eſt. Et merces nō eſt reddita ei: neq; exercitui ei⁹ de tyro: pro ſeruitute qua ſeruiuit mihi aduerſus eā. Propterea hec dicit dñs deus. Ecce ego dabo nabuchodonoſor regem babylonis in terra egypti: & accipiet multitudinē eius: & depdabitur manubias ei⁹: & diripiet ſpolia ei⁹: & erit merces exercitui illius: & operi quo ſeruiuit aduerſus eā. Dedi ei terrā egypti pro eo q̄ laborauerit mihi: ait dñs de⁹. In die illa pullulabit cornu domui iſrael: & tibi dabo apertum os in medio eorū: & ſcient quia ego dñs. 30.

ET factum eſt verbū domini ad me dicens. Fili hominis ꝓpheta & dic. Hec dicit domin⁹ deus. Vlulate ve ve diei: quia iuxta eſt dies & appropinquabit dies domini dies nubis: tempus gentium erit. Et veniet gladius in egyptum: & erit pauor in ethiopia cū ceciderint vulnerati in egypto: & ablata fuerit multitudo illi⁹ & deſtructa fundamē ta eius. Ethiopia & libya & lydi & omne reliquū vulgus: & cub & filii terre federis cum eis gladio cadent. Hec dicit dñs: & corruent fulcientes egyptū: & deſtruetur ſupbia imperii ei⁹. A turre ſyenes gladio cadent in ea: ait dñs exercituum. Et diſſipabuntur in medio terrarum deſolatarū: & vrbes eius in medio ciuitatū deſertarū erunt: & ſcient quia ego dominus: cū dedero ignē in egypto: & attriti fuerint oēs auxiliatores ei⁹. In die illa egredientur nūcii a facie mea in trierib⁹

אַחֲרֵיהֶם וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי אֲדֹנָי יְהוִה׃
וַיְהִי בְּעֶשְׂרִים וָשֶׁבַע שָׁנָה בָּרִאשׁוֹן
בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר יְהוָה
אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן אָדָם נְבוּכַדְרֶאצַּר
מֶלֶךְ בָּבֶל הֶעֱבִיד אֶת חֵילוֹ עֲבֹדָה — עבד
גְדֹלָה אֶל צֹר כָּל רֹאשׁ מֻקְרָח — קרח
וְכָל כָּתֵף מְרוּטָה וְשָׂכָר לֹא הָיָה — מרט
לוֹ וּלְחֵילוֹ מִצֹּר עַל הָעֲבֹדָה
אֲשֶׁר עָבַד עָלֶיהָ׃ לָכֵן כֹּה אָמַר
אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי נֹתֵן לִנְבוּכַדְרֶאצַּר
מֶלֶךְ בָּבֶל אֶת אֶרֶץ מִצְרָיִם וְנָשָׂא
הֲמֹנָהּ וְשָׁלַל שְׁלָלָהּ וּבָזַז בִּזָּהּ
וְהָיְתָה שָׂכָר לְחֵילוֹ׃ פְּעֻלָּתוֹ אֲשֶׁר — היה
עָבַד בָּהּ נָתַתִּי לוֹ אֶת אֶרֶץ מִצְרָיִם — נתן
אֲשֶׁר עָשׂוּ לִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ — עשה
בַּיּוֹם הַהוּא אַצְמִיחַ קֶרֶן לְבֵית — צמח
יִשְׂרָאֵל וּלְךָ אֶתֵּן פִּתְחוֹן פֶּה — נתן
בְּתוֹכָם וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה׃
וַיְהִי דְבַר יְהוָה אֵלַי — Cap.xxx.
לֵאמֹר׃ בֶּן אָדָם הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ — נבא
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הֵילִילוּ הָהּ — ילל
לַיּוֹם׃ כִּי קָרוֹב יוֹם וְקָרוֹב יוֹם — קרב
לַיהוָה יוֹם עָנָן עֵת גּוֹיִם יִהְיֶה׃
וּבָאָה חֶרֶב בְּמִצְרַיִם וְהָיְתָה חַלְחָלָה — בוא היה
בְּכוּשׁ בִּנְפֹל חָלָל בְּמִצְרָיִם
וְלָקְחוּ הֲמוֹנָהּ וְנֶהֶרְסוּ יְסוֹדֹתֶיהָ׃ — המן הרס
כּוּשׁ וּפוּט וְלוּד וְכָל הָעֶרֶב וְכוּב — יסד
וּבְנֵי אֶרֶץ הַבְּרִית אִתָּם בַּחֶרֶב — ברת
יִפֹּלוּ׃ כֹּה אָמַר יְהוָה וְנָפְלוּ סֹמְכֵי — נפל
מִצְרַיִם וְיָרַד גְּאוֹן עֻזָּהּ מִמִּגְדֹּל — גאה עזז
סְוֵנֵה בַּחֶרֶב יִפְּלוּ בָהּ נְאֻם אֲדֹנָי — גדל
יְהוִה׃ וְנָשַׁמּוּ בְּתוֹךְ אֲרָצוֹת נְשַׁמּוֹת — שמם
וְעָרָיו בְּתוֹךְ עָרִים נַחֲרָבוֹת תִּהְיֶינָה׃ — עיר חרב
וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה בְּתִתִּי אֵשׁ — היה נתן
בְּמִצְרַיִם וְנִשְׁבְּרוּ כָּל עֹזְרֶיהָ׃ בַּיּוֹם — שבר
הַהוּא יֵצְאוּ מַלְאָכִים מִלְּפָנַי בַּצִּים — לאך פנה
צוה

© Biblioteca Nacional de España

לְהַחֲרִיד אֶת כּוּשׁ בֶּטַח וְהָיְתָה | חרד היה
חַלְחָלָה בָהֶם בְּיוֹם מִצְרַיִם כִּי | חול
הִנֵּה בָּאָה׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה | בוא
וְהִשְׁבַּתִּי אֶת הֲמוֹן מִצְרַיִם בְּיַד | שבת המן
נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל׃ הוּא וְעַמּוֹ
אִתּוֹ עָרִיצֵי גוֹיִם מוּבָאִים לְשַׁחֵת | ערץ בוא
הָאָרֶץ וְהֵרִיקוּ חַרְבוֹתָם עַל | ריק
מִצְרַיִם וּמָלְאוּ אֶת הָאָרֶץ חָלָל׃
וְנָתַתִּי יְאֹרִים חָרָבָה וּמָכַרְתִּי אֶת | נתן
הָאָרֶץ בְּיַד רָעִים וַהֲשִׁמֹּתִי אֶרֶץ | רוע שמם
וּמְלֹאָהּ בְּיַד זָרִים אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי׃
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה וְהַאֲבַדְתִּי | אבד
גִלּוּלִים וְהִשְׁבַּתִּי אֱלִילִים מִנֹּף | גלל שבת
וְנָשִׂיא מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא יִהְיֶה | נשא היה
עוֹד וְנָתַתִּי יִרְאָה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ | נתן
וַהֲשִׁמֹּתִי אֶת פַּתְרוֹס וְנָתַתִּי אֵשׁ | שמם
בְּצֹעַן וְעָשִׂיתִי שְׁפָטִים בְּנֹא׃ | עשה
וְשָׁפַכְתִּי חֲמָתִי עַל סִין מָעוֹז מִצְרָיִם | יחם עזד
וְהִכְרַתִּי אֶת הֲמוֹן נֹא׃ וְנָתַתִּי אֵשׁ | כרת המן
בְּמִצְרַיִם חוּל תָּחוּל סִין וְנֹא
תִּהְיֶה לְהִבָּקֵעַ וְנֹף צָרֵי יוֹמָם׃ | היה בקע
בַּחוּרֵי אָוֶן וּפִי בֶסֶת בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ | צור בחר
וְהֵנָּה בַּשְּׁבִי תֵלַכְנָה׃ וּבִתְחַפְנְחֵס | נפל
חָשַׂךְ הַיּוֹם בְּשִׁבְרִי שָׁם אֶת מֹטוֹת | שבה ילך
מִצְרַיִם וְנִשְׁבַּת בָּהּ גְּאוֹן עֻזָּהּ הִיא | נטה
עָנָן יְכַסֶּנָּה וּבְנוֹתֶיהָ בַּשְּׁבִי תֵלַכְנָה׃ | שבת גאה
וְעָשִׂיתִי שְׁפָטִים בְּמִצְרָיִם וְיָדְעוּ | עזז כסה
כִּי אֲנִי יְהוָה׃ וַיְהִי בְּאַחַת עֶשְׂרֵה | בנה ילך
שָׁנָה בָּרִאשׁוֹן בְּשִׁבְעָה לַחֹדֶשׁ הָיָה | עשה היה
דְבַר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן אָדָם
אֶת זְרוֹעַ פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם | זרע
שָׁבַרְתִּי וְהִנֵּה לֹא חֻבְּשָׁה לָתֵת | נתן
רְפֻאוֹת לָשׂוּם חִתּוּל לְחָבְשָׁהּ | חתל
לְחָזְקָהּ לִתְפֹּשׂ בֶּחָרֶב׃ לָכֵן כֹּה אָמַר
אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי אֶל פַּרְעֹה מֶלֶךְ
מִצְרַיִם וְשִׁבַּרְתִּי אֶת זְרֹעֹתָיו אֶת

ad conterendam ethio-
pie confidentiam: & erit
pauor in eis in die egy-
pti: quia abſq; dubio ∞
veniet. Hec dicit dñs
deus. ∞∞∞∞∞∞∞
Et ceſſare faciam multi-
tudinem egypti in manu
nabuchodonoſor regis
babylonis. Ipſe & popu
lus ei9 cū eo fortiſſimi gē
tiū adducētur ad diſper-
dendā terrā: & euagina
bunt gladios ſuos ſuper
egyptum: & implebunt
terram interfectis: ∞∞
& faciam alueos flumi-
num aridos: & tradam
terrā in manus peſſimo
rum: & diſſipabo terram
& plenitudinē ei9 in ma
nus alienorū. Ego dñs
locutus ſum. Hec dicit
dñs deus. Et diſperdā
ſimulachra: & ceſſare fa
ciam idola de memphi:
& dux de terra egypti
non erit ∞∞∞∞∞∞
amplius. Et dabo terro
rem in terra egypti: ∞∞
& diſperdam terram pha
tures: & dabo ignem ∞
in taphnis: & faciā iudi
cia mea in alexandria. ∞
Et effundā īdignationē
meā ſup peluſiū rubur
egypti: & īterficiā multi
tudinē alexandrie: & da-
bo ignē in egypto. Quaſi
parturiēs dolebit peluſi
um: & alexādria erit diſ
ſipata: & in mēphis an-
guſtie quotidiane. Iuue
nes heliopoleos & buba
ſti gladio cadent: & ipſe
captiue ducentur. Et in
taphnis nigreſcet dies
cū cōtriuero ibi ſceptra
egypti: & defecerit in
ea ſupbia potentie eius.
Ipſa3 nubes operiet: fi
lie aūt eius in captiuitatē
ducētur. Et iudicia faciā
in egypto: & ſcient ∞∞
quia ego dominus. &
factum eſt in vndecimo
anno: in primo mēſe in
ſeptima mēſis factū eſt
verbum dñi ad me di-
cens. Fili hominis: ∞∞
brachium pharaonis re
gis egypti ∞∞∞∞∞∞
cōfregi: & ecce nō ē ob
uolutū vt reſtitueretur ei
ſanitas: vt ligaretur pā-
nis & faſciretur linteolis
& recepto robore poſſit
tenere gladiū. Propte-
rea hec dicit dñs deus:
ecce ego ad pharaonem
regem egypti & commi
nuam eius brachium ∞

feſtinantes diſperdere ethiopie ſpem: & erit
σπεύδοντες ἀφανίσαι τὴν αἰθιοπίας ἐλπίδα, καὶ ἔσαι C
ↄturbatio in eis in die egypti: q2 ecce venit.
ταραχὴ ἐν αὐτοῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ αἰγύπτου, ὅτι ἰδοὺ ἥκει.
hec dicit adonai dñs: & ꝑdam multitudinē egy-
τάδε λέγει ἀδωναῒ κύριος, καὶ ἀπολῶ τὸ πλῆθος αἰγυ- G
ptioꝛ ꝑ manū nabuchodonoſoꝛ regis babylo-
πτίων διὰ χειρὸς ναβουχοδονόσωρ βασιλέως βαβυλῶ
nis ipi9 & ppl̄i eius cū eo: peſtilētes de
νος αὐτοῦ καὶ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ μετ᾽ αὐτοῦ, λοιμοὶ ἀπὸ
gētib9 miſſi ad ꝑdendam terrā. & euaginabunt
ἐθνῶν ἀπεσαλμένοι ἀπολέσαι τὴν γῆν. καὶ ἐκκενώσουσιν
oēs gladios ſuos ſup egyptū: & replebit
πάντες τὰς μαχαίρας αὐτῶν ἐπ᾽ αἴγυπτον, καὶ πλησθήσε-
terra vulneratoꝛ: & dabo fluuios eoꝛ
ται ἡ γῆ τραυματιῶν, καὶ δώσω τοὺς ποταμοὺς αὐτῶν
deſ̄tos: & tradam terrā in manu maloꝛ: &
ἐρήμους, καὶ ἀποδώσομαι τὴν γῆν ἐν χειρὶ πονηρῶν, καὶ
diſperdā t̄rā & plenitudinē eius in manib9 alieno-
ἀφανιῶ τὴν γῆν καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς ἐν χερσὶν ἀλλοτρί-
rū: ego dñs locut9 ſum. q2 hec dicit dñs deus:
ων, ἐγὼ κύριος λελάληκα. ὅτι τάδε λέγει κύριος ὁ θεός, D
& ꝑdam abominatiōes & ceſſare faciam optimates
καὶ ἀπολῶ βδελύγματα καὶ καταπαύσω μεγιστᾶνας Zach. 13.a.
de memphis & p̄ncipes de t̄ra egypti: & nō erūt
ἀπὸ μέμφεως καὶ ἄρχοντας ἐκ γῆς αἰγύπτου, καὶ οὐκ ἔσον-
vltra. & dabo terrorē in t̄ra egypti: & diſperdā t̄rā
ται ἔτι. καὶ δώσω φόβον ἐν γῇ αἰγύπτου, καὶ ἀπολῶ γῆν
bathures: & dabo ignē ſup tanen: & faciam vltio
βαθουρῆς, καὶ δώσω πῦρ ἐπὶ τανὴν, καὶ ποιήσω ἐκδί- A
nem in dioſpoli. & effundā furorē meū ſup ſain
κησιν ἐν διοσπόλει. καὶ ἐκχεῶ τὸν θυμόν μου ἐπὶ σαῒν τὴν
robur egypti: & diſperdā m̄ltitudinē mēphis: & da
ἰσχὺν αἰγύπτου, καὶ ἀπολῶ τὸ πλῆθος μέμφεως, καὶ δώ-
bo ignē ſup egyptū: & ↄturbatiōe turbabitur ſais:
σω πῦρ ἐπ᾽ αἴγυπτον, καὶ ταραχὴ ταραχθήσεται σαῒς,
& in dioſpoli erit ſciſſura: & diffundent aque.
καὶ ἐν διοσπόλει ἔσαι ἔκρηγμα, καὶ διαχυθήσεται ὕδατα. E
iuuenes heliopolis & bubaſti in gladio cadent
νεανίσκοι ἡλιουπόλεως καὶ βουβάστου ἐν μαχαίρᾳ πεσοῦν-
& mulieres in captiuitate ibunt: & in
ται, καὶ αἱ γυναῖκες ἐν αἰχμαλωσίᾳ πορεύσονται, καὶ ἐν
taphnis cōtenebreſcet dies: cū cōtriuero ego
τάφναις συσκοτάσει ἡ ἡμέρα, ἐν τῷ συντρίψαι με
ibi ſceptra egypti: & peribit ibi cōtumelia
ἐκεῖ τὰ σκῆπτρα αἰγύπτου, καὶ ἀπολεῖται ἐκεῖ ἡ ὕβρις
fortitudis ei9: & hanc nubes operiet: &
τῆς ἰσχύος αὐτῆς; καὶ ταύτην νεφέλη καλύψει, καὶ
filie eius captiue ducentur: & faci-
αἱ θυγατέρες αὐτῆς αἰχμάλωτοι ἀχθήσονται, καὶ ποι-
am iudicia in egypto: & ſcient q2 ego ſū do
ήσω κρίματα ἐν αἰγύπτῳ, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι κύ-
min9. & factū eſt in vndecimo anno in p̄imo
ριος. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ ἔτει ἐν τῷ πρώτῳ
mēſe ſeptima menſis: factū eſt verbū dñi ad me
μηνὶ ἑβδόμῃ τοῦ μηνός, ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με
dicens: fili hoīs brachia pharaōis re-
λέγων, υἱὲ ἀνθρώπου τοὺς βραχίονας φαραὼ βα- F
gis egypti confregi: & ecce nō ē obuolu-
σιλέως αἰγύπτου συνέτριψα, καὶ ἰδοὺ οὐ κατεδέ-
tū vt dare ei ſanitas: vt imponere ei
θη τοῦ δοθῆναι αὐτῷ ἴασιν, τοῦ ἐπιτεθῆναι αὐτῷ
malagma: vt dare fortitudo ad capiendū gladios.
μάλαγμα, τοῦ δοθῆναι ἰσχὺν ἐπιλαβέσθαι μαχαίρας.
ꝑpterea hec dicit adonai dñs: ecce ego ad
διὰ τοῦτο τάδε λέγει ἀδωναῒ κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ
pharaonē regem egypti: & cōminuā bra-
φαραὼ βασιλέα αἰγύπτου, καὶ συντρίψω τοὺς βρα-
chia eius
χίονας αὐτοῦ τοὺς ∞∞∞∞∞∞
∞∞∞ καὶ ∞∞∞ καὶ ∞∞∞

© Biblioteca Nacional de España

C extenta ꝛ confracta:
fortia ꝛ
ἰσχυροὺς καὶ τοὺς τεταμένους καὶ τοὺς συντριβομένους,
ꝛ deijciam gladiū ei⁹ de manu eius:
καὶ καταβαλῶ τὴν μάχαιραν αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ,
ꝛ diſſemiabo egyptū in gentes: ꝛ ventilabo eos
G καὶ διασπερῶ αἴγυπτον εἰς τὰ ἔθνη, καὶ λικμήσω αὐτοὺς
in regiões: ꝛ cōfortabo brachia re-
εἰς τὰς χώρας, καὶ κατισχύσω τοὺς βραχίονας βασι-
gis babylonis: ꝛ dabo gladiū meū in
λέως βαβυλῶνος, καὶ δώσω τὴν ῥομφαίαν μου εἰς τὴν
manū eius: ꝛ inducet gladiū ſup egyptū.
χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ἐπάξει τὴν ῥομφαίαν ἐπ' αἴγυπτον.
ꝛ depredabitur ꝑdam ei⁹: ꝛ ſpoliabit
καὶ προνομεύσει τὴν προνομὴν αὐτῆς, καὶ σκυλεύσει τὰ
ſpolia eius: ꝛ cōfortabo brachia regis
σκῦλα αὐτῆς, καὶ ἐνισχύσω τοὺς βραχίονας βασιλέως
babylonis. at brachia pharaōis cadent:
βαβυλῶνος. οἱ δὲ βραχίονες φαραὼ πεσοῦνται,
ꝛ ſcient q: ego ſum dñs: cū dedero gla-
καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος, ἐν τῷ δοῦναι τὴν ῥομ-
D dium meū in manus regis babylonis: ꝛ extē-
φαίαν μου εἰς χεῖρας βασιλέως βαβυλῶνος, καὶ ἐκτε-
det eū ſup terrā egypti. ꝛ diſſemiabo egyptū
Zach. 5.a. νεῖ αὐτὴν ἐπὶ τὴν γῆν αἰγύπτου. καὶ διασπερῶ αἴγυπτον
in gētes: ꝛ ventilabo eos in regiões: ꝛ ſci-
εἰς τὰ ἔθνη, καὶ λικμήσω αὐτοὺς εἰς τὰς χώρας, καὶ γνώ-
ent q: ego ſum dñs.
σονται ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος.

Ca.31.

A Et factū ē in vndecio anno in tertio mēſe vna
Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ ἔτει ἐν τῷ τρίτῳ μηνὶ μιᾷ
mēſis: factū ē verbū dñi ad me dicēs: fili hoīs dic ad
τοῦ μηνός, ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων, υἱὲ ἀνθρώπου εἰπὲ πρὸς
pharaonē regem egypti ꝛ mltitudini ei⁹: cui aſſimi-
φαραὼ βασιλέα αἰγύπτου καὶ τῷ πλήθει αὐτοῦ, τίνι ὡμοί-
laſti teip̄m in celſitudie tua? ecce aſſur cupreſſus
ωσας σεαυτὸν ἐν τῷ ὕψει σου; ἰδοὺ ἀσσοὺρ κυπάρισσος
in libano pulcher ꝑpaginib⁹ ꝛ denſus in
E ἐν τῷ λιβάνῳ καλὸς ταῖς παραφυάσιν καὶ πυκνὸς ἐν τῇ
vmbra: ꝛ excelſus magnitudie: ꝛ in mediū nubium
σκέπῃ, καὶ ὑψηλὸς τῷ μεγέθει, καὶ εἰς μέσον νεφελῶν
factū ē initiū eius: aqua enutriuit illū: abyſſus
ἐγένετο ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ, ὕδωρ ἐξέθρεψεν αὐτόν, ἡ ἄβυσσος
eleuauit eū: flumina ei⁹ duxit in circuitu
ὕψωσεν αὐτόν, τοὺς ποταμοὺς αὐτῆς ἤγαγεν κύκλῳ τῶν
plantaꝝ ei⁹. ꝛ ꝯmixtiões ei⁹ emiſit ad
φυτῶν αὐτοῦ. καὶ τὰ συστέματα αὐτῆς ἐξαπέστειλεν εἰς
vniuerſa ligna campi. ꝑpter hoc eleuata eſt
πάντα τὰ ξύλα τοῦ πεδίου. ἕνεκεν τούτου ὑψώθη τὸ
magnitudo ei⁹ vltra oīa ligna campi: ꝛ
μέγεθος αὐτοῦ παρὰ πάντα τὰ ξύλα τοῦ πεδίου, καὶ
mltiplicati ſūt rami eius: ꝛ exaltate ſunt ꝑpagi-
ἐπληθύνθησαν οἱ κλάδοι αὐτῆς, καὶ ὑψώθησαν αἱ παρα-
nes eius ab aqua multa. cū extēdiſſet ſe: in
φυάδες αὐτοῦ ἀφ' ὕδατος πολλοῦ. ἐν τῷ ἐκτεῖναι αὐτόν, ἐν
ꝑpaginibus ei⁹ nidificauerūt oīa volatilia
ταῖς παραφυάσιν αὐτοῦ ἐνόσσευσαν πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ
celi: ꝛ ſub ramis ei⁹ genuerūt oēs
F οὐρανοῦ, καὶ ὑποκάτω τῶν κλάδων αὐτοῦ ἐγέννωσαν πάντα τὰ
beſtie campi: in vmbra illi⁹ hītauit oīs mltitudo gē-
θηρία τοῦ πεδίου, ἐν τῇ σκιᾷ αὐτοῦ κατῴκησεν πᾶν πλῆθος ἐθ-
tiū. ꝛ erat pulcher in celſitudie ſua ꝑpē mltitudinē ramoꝝ ſu-
νῶν. καὶ ἐγένετο καλὸς ἐν τῷ ὕψει αὐτοῦ διὰ τὸ πλῆθος τῶν κλάδων αὐ-
oꝝ: q: facte ſunt radices ei⁹ in aquā mltā ꝛ cupreſſi mlte
τοῦ, ὅτι ἐγενήθησαν αἱ ῥίζαι αὐτοῦ εἰς ὕδωρ πολὺ καὶ κυπάρισσοι πολλοὶ
in paradiſo dei: ꝛ pin⁹ nō ſimiles ꝑpaginib⁹
ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ θεοῦ, καὶ πίτυες οὐχ ὅμοιαι ταῖς παραφυά-
ei⁹: ꝛ abietes nō fuerunt ſimiles ramis eius. oē lignū
σιν αὐτοῦ, καὶ ἐλάται οὐκ ἐγένοντο ὅμοιαι τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. πᾶν ξύλον
in paradiſo dei nō aſſimilatū ē ei i pulchritudie ei⁹ ꝑpē
ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ θεοῦ οὐχ ὡμοιώθη αὐτῷ ἐν τῷ κάλλει αὐτοῦ διὰ τὸ
mltitudinē ramoꝝ ei⁹: pulchrū feci eum in multitudie
πλῆθος τῶν κλάδων αὐτοῦ, καλὸν ἐποίησα αὐτὸν ἐν τῷ πλήθει τῶν

forte ſed confractum: & deiiciam gladium de manu eius: & diſpergam egyptum in gentibus: & ventilabo eos in terris: & cōfortabo brachia regis babylonis: daboq; gladiū meū in manu ei⁹: & confringā brachium pharaonis & gemēt gemitibus interfecti coram facie eius: & confortabo brachia regis babylonis: & brachia pharaōis concident: & ſcient quia ego dñs: cū dedero gladiū meū in manu regis babylonis: & extenderit eum ſup terrā egypti: & diſpergā egyptum in nationes: & ventilabo eos in terras: & ſcient quia ego dominus.

31.

Et factum eſt in anno vndecimo tertio menſe vna menſis: factum eſt verbum domini ad me dicens. Fili hoīs: dic pharaoni regi egypti & pplo ei⁹. Cui ſimilis factus es in magnitudine tua? Ecce aſſur qſi cedrus in libano pulcher ramis & frondibus nemoroſus: excelſuſq; altitudine & inter condenſas frondes eleuatū eſt cacumē ei⁹. Aque nutrierūt illum: abyſſus exaltauit illū. Flumina eius manabāt in circuitu radicū ei⁹: & riuos ſuos emiſit ad vniuerſa ligna regionis. Propterea eleuata eſt altitudo eius ſup oīa ligna regionis: & multiplicata ſunt arbuſta eius: & eleuati ſunt rami eius pre aqs multis. Cūq; extendiſſet vmbrā ſuā: in ramis eius fecerūt nidos oīa volatilia celi: & ſub frondib⁹ eius genuerūt oēs beſtie ſaltuū: & ſub vmbraculo illi⁹ habitabat cetus gentiū plurimarū. Eratq; pulcherrimus in magnitudine ſua: & in dilatatiōe arbuſtoꝝ ſuorū. Erat ei radix illi⁹ iuxta aqs mltas. Cedri nō fuerūt altiores illo in padiſo dei. Abietes non adequerūt ſūmitatē ei⁹: & platani nō fuerūt eq̄ frondib⁹ illi⁹. Oē lignū padiſi dī nō ē aſſimilatū illi & pulchritudini eius: qm̄ ſpecioſum feci eū: &

החזקה ואת הנשברת והפלתי את — שבר נפל
החרב מידו: והפצותי את מצרים — פוץ
בגוים וזריתים בארצות: וחזקתי — זרה
את זרעות מלך בבל ונתתי את — נתן
חרבי בידו ושברתי את זרעות
פרעה ונאק נאקות חלל לפניו: — פנה
והחזקתי את זרעות מלך בבל — חזק
וזרעות פרעה תפלנה וידעו — נפל
כי אני יהוה בתתי חרבי ביד — נתן
מלך בבל ונטה אותה אל ארץ — את
מצרים: והפצותי את מצרים — פוץ
בגוים וזריתי אותם בארצות
וידעו כי אני יהוה:

Ca. xxxi.

ויהי באחת עשרה שנה
בשלישי באחד לחדש היה דבר — שלש
יהוה אלי לאמר: בן אדם אמר
אל פרעה מלך מצרים ואל המונו — המן
אל מי דמית בגדלך: הנה אשור — דמה
ארז בלבנון יפה ענף וחרש מצל — גלל
וגבה קומה ובין עבתים היתה — היה
צמרתו: מים גדלוהו תהום — תהם
רוממתהו את נהרתיה הולך
סביבות מטעה ואת תעלתיה שלחה — סבב נטע
אל כל עצי השדה: על כן גבהא — עלה
קומתו מכל עצי השדה ותרבינה — גבה
סרעפתיו ותארכנה פארתו — ארך
ממים רבים בשלחו: בסעפתיו — רבב
קננו כל עוף השמים ותחת
פארתיו ילדו כל חית השדה ובצלו — חיה צלל
ישבו כל גוים רבים: וייף בגדלו — יפה
בארך דליותיו כי היה שרשו — דלה
אל מים רבים: ארזים לא עממוהו
בגן אלהים ברושים לא דמו — ברש דמה
אל סעפתיו וערמנים לא היו — היה
כפארתיו כל עץ בגן אלהים לא
דמה אליו ביפיו: יפה עשיתיו — יפה עשה

© Biblioteca Nacional de España

Tex. heb.	Primitiua heb.
ברב דליותיו ויקנאהו כל עצי	קנא
עדן אשר בגן האלהים : לכן	
כה אמר אדני יהוה יען אשר	
גבהת בקומה ויתן צמרתו אל	נתן
בין עבותים ורם לבבו בגבהו :	עבת רום
ואתנהו ביד איל גוים עשו	נתן עשה
יעשה לו כרשעו גרשתהו :	
ויכרתהו זרים עריצי גוים ויטשהו	כרת ערץ
אל ההרים ובכל גאיות נפלו	נטש גיא
דליותיו ותשברנה פארתיו בכל	דלה שבר
אפיקי הארץ וירדו מצלו כל	אפק
עמי הארץ ויטשהו : על מפלתו	צלל נטש
ישכנו כל עוף השמים ואל	נפל שכן
פארתיו היו כל חית השדה : למען	היה חיה
אשר לא יגבהו בקומתם כל עצי	גבה
מים ולא יתנו את צמרתם אל	נתן
בין עבתים ולא יעמדו אליהם	עבת עמד
בגבהם כל שתי מים כי כלם נתנו	איל שתה
למות אל ארץ תחתית בתוך בני	
אדם אל יורדי בור : כה אמר אדני	ירד
יהוה ביום רדתו שאלה האבלתי	אבל
כסתי עליו את תהום ואמנע	כסה תהם
נהרותיה ויכלאו מים רבים ואקדר	מנע כלא
עליו לבנון וכל עצי השדה	רבב קדר
עליו עלפה : מקול מפלתו הרעשתי	נפל רעש
גוים בהורדי אתו שאלה את	ירד
יורדי בור וינחמו בארץ תחתית	נחם
כל עצי עדן מבחר וטוב לבנון	בחר
כל שתי מים : גם הם אתו ירדו	שתה
שאלה אל חללי חרב וזרעו ישבו	
בצלו בתוך גוים : אל מי דמית	דמה
ככה בכבוד ובגדל בעצי עדן	כבד
והורדת את עצי עדן אל ארץ	
תחתית בתוך ערלים תשכב את	שכב
חללי חרב הוא פרעה וכל המונה	המן
נאם אדני יהוה :	

multis codenſiſq; frōdibus. Et emulata ſunt eū oīa ligna voluptatis que erant in paradiſo dei. Propterea hec dicit dominus deus. Pro eo ꝙ ſublimatus eſt in altitudine & dedit ſūmitatē ſuā virentē atq; condenſam: & eleuatū eſt cor eius in altitudine ſua: tradidi cū in manus fortiſſimi gentiū. Faciēs faciet ei. Iuxta īpietatē eius eieci eū: & ſuccident eū alieni & crudeliſſimi nationū. Et piicient eum ſup mōtes & in cūctis cōuallib9 corruēt rami ei9: & cōfringētur arbuſta eius in vniuerſis rupib9 terre: & recedēt de vmbraclo ei9 oēs populi terre: & relinquēt eum. In ruina eius habitauerūt oīa volatilia celi: & in ramis eius fuerūt vniuerſe beſtie regionis. Quāobrē non eleuabūtur in altitudine ſua omīa ligna aquarū: nec ponēt ſublimitatem ſuam inter nemoroſa atq; frōdoſa: nec ſtabunt in ſublimitate ſua oīa q̄ irrigantur aquis: q̄a oēs traditi ſunt in mortē ad terram vltimā in medio filiorꝫ hoīm ad eos qui deſcendūt in lacū. Hec dicit dñs de9. In die qn̄ deſcendit ad inferos induxi luctū: operui eum abyſſo & prohibui flumina eius: & coercui aq̄s multas. Cōtriſtatus eſt ſup eum libanus & omnia ligna agri concuſſa ſunt. A ſonitu ruine eius commoui gētes: cū deducerē eum ad infernum cum his qui deſcēdebāt in lacū. Et cōſolata ſunt in terra infima oīa ligna voluptatis egregia atq; p̄clara in libano: vniuerſa q̄ irrigātur aq̄s. Nā & ipſi cū eo deſcendēt ad infernum ad interfectos gladio & brachiū vniuſcuiuſq; ſedebit ſup vmbracl'a ei9 in medio nationū ei9. Cui aſſimilat9 es o inclyte atq; ſublimis īter ligna voluptatis? Ecce deduct9 es cū lignis voluptatis ad terrā vltimā. In medio incircūciſorū dormies cū eis qui īterfecti ſūt gladio. Ipſe eſt pharao & oīs multitudo eius: dicit dñs deus. 32.

ramoꝝ eius: ⁊ emulata ſūt eū ligna paradi
κλάδων αὐτοῦ, καὶ ἐζήλωσεν αὐτὸν τὰ ξύλα τοῦ παρα- A
ſi delitiaꝝ dei. ꝓpterea hec dicit
δείσου τῆς τρυφῆς τοῦ θεοῦ. διὰ τοῦτο τάδε λέγει
adonai dñs: ꝓ eo q̄ fact9 es magn9 magnitudie: ⁊ dedi
ἀδωναῒ κύριος, ἀνθ᾽ ὧν ἐγένου μέγας τῷ μεγέθει, καὶ ἔδω-
ſti initiū tuū in mediū nubiū: ⁊ eleuatū ē cor
κας τὴν ἀρχήν σου εἰς μέσον νεφελῶν, καὶ ἐπήρθη ἡ καρ-
ſuū in celſitudie ſua ⁊ tradidi eū in
δία αὐτοῦ ἐπὶ τῷ ὕψει αὐτοῦ καὶ παρέδωκα αὐτὸν εἰς
man9 principis gētiū: ⁊ fecit ꝑditionē e-
χεῖρας ἄρχοντος ἐθνῶν, καὶ ἐποίησεν τὴν ἀπώλειαν αὐ-
ius ſcd̄m īpietatē egypti. ⁊ exterminauerūt eū
τοῦ κατὰ τὴν ἀσέβειαν αἰγύπτου. καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐτὸν E
alieni peſtilētes de gētib9. ⁊ deiecerunt eū a
ἀλλότριοι λοιμοὶ ἀπὸ ἐθνῶν. καὶ κατέβαλον αὐτὸν ἀπὸ
mōtib9 in cūctis vallibus ceciderūt rami
τῶν ὀρέων ἐν πάσαις ταῖς φάραγξιν ἔπεσον οἱ κλάδοι
eius: ⁊ cōfracti ſunt ſtirpes eius in oī cam-
αὐτοῦ, καὶ συνετρίβη τὰ στελέχη αὐτοῦ ἐν παντὶ πε-
po terre:: ⁊ deſcenderūt ab vmbraculo ei9 om-
δίῳ τῆς γῆς, καὶ κατέβησαν ἀπὸ τῆς σκέπης αὐτοῦ πάν-
nes ppl'i gentiū. ⁊ ſtrauerūt eū ſup rui-
τες οἱ λαοὶ τῶν ἐθνῶν. καὶ ἐδάφισαν αὐτὸν ἐπὶ τὴν πτῶ-
nā eius requieuerūt oīa volatilia celi:
σιν αὐτοῦ ἀνεπαύσαντο πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ,
⁊ ſup truncos eius fuerūt vniuerſe beſtie
καὶ ἐπὶ τὰ στελέχη αὐτοῦ ἐγένετο πάντα τὰ θηρία τοῦ
agri: vt nō exaltent in magnitudie eoꝝ oīa
ἀγροῦ, ὅπως μὴ ὑψωθῶσιν ἐν τῷ μεγέθει αὐτῶν πάντα
ligna q̄ in aqua: ⁊ nō dederūt initiū
τὰ ξύλα τὰ ἐν τῷ ὕδατι, καὶ οὐκ ἔδωκαν τὴν ἀρχὴν
ſuum in mediū nubiū ⁊ nō ſteterūt ī ſublimitate ip-
αὐτῶν εἰς μέσον νεφελῶν καὶ οὐκ ἔστησαν ἐν τῷ ὕψει αὐ- B
ſoꝝ ad eū oēs bibentes aquā: oēs da-
τῶν πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ πίνοντες ὕδωρ, πάντες ἐδό- Eſai. 14.a.
ti ſunt in mortē in t'rā ꝓfūditatis ī medio filioꝝ hoim Iohe. 5.c.
θησαν εἰς θάνατον εἰς γῆν βάθους ἐν μέσῳ υἱῶν ἀνθρώπων Mat. 14.c.
deſcendentes in foueā hec dicit adonai dñs. in
καταβαίνοντας εἰς βόθρον τάδε λέγει ἀδωναῒ κύριος. ἐν F
q̄ die deſcendit ad iferos luxit eum abyſſus.
ᾗ ἡμέρα κατέβη εἰς ᾅδου ἐπένθησεν αὐτὸν ἡ ἄβυσσος.
⁊ ꝓhibui flumina eius: ⁊ ꝓhibui mltitu-
καὶ ἀπέστησα τοὺς ποταμοὺς αὐτῆς, καὶ ἐκώλυσα πλῆ-
dinē aque: ⁊ ꝯtenebrat9 ē ſup eum libanus. oīa
θος ὕδατος, καὶ ἐσκότασεν ἐπ᾽ αὐτῷ ὁ λίβανος. πάντα τὰ
ligna campi ſup eū ſoluta ſūt a voce ruine
ξύλα τοῦ πεδίου ἐπ᾽ αὐτῷ ἐξελύθη, ἀπὸ τῆς φωνῆς τῆς πτώσε-
eius. cōmote ſunt gētes qn̄ deducebā eum in in-
ως αὐτοῦ. ἐσείσθησαν τὰ ἔθνη ὅτε κατεβίβαζον αὐτὸν εἰς ᾅ-
fernū cū deſcendentib9 in laccum ⁊ conſolabant
δου μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς λάκκον καὶ παρεκάλουν
eum in t'ra infima oīa ligna delitiaꝝ ⁊
αὐτὸν ἐν γῇ κατωτάτῃ πάντα τὰ ξύλα τῆς τρυφῆς καὶ τὰ
electa ⁊ pulcherrīa libani vniuerſa bibentia a-
ἐκλεκτὰ καὶ τὰ κάλλιστα τοῦ λιβάνου πάντα τὰ πίνοντα ὕ-
quā: ⁊ .n. ⁊ ipſi deſcenderūt cū eo in īfernū in
δωρ, καὶ γὰρ καὶ αὐτοὶ κατέβησαν μετ᾽ αὐτοῦ εἰς ᾅδου ἐν τοῖς C
vulneratis a gladio: ⁊ ſemen ei9 habi-
τραυματίαις ἀπὸ μαχαίρας, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ οἱ κατοι-
tantes ſub ūbraculo ei9 in medio vite eoꝝ perie-
κοῦντες ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτοῦ ἐν μέσῳ τῆς ζωῆς αὐτῶν ἀπώ- G
runt. cui aſſimilat9 es ī virtute ⁊ in glīa ⁊ ī magnitudie
λοντο. τίνι ὡμοιώθης ἐν δυνάμει καὶ ἐν δόξῃ καὶ ἐν μεγέθει
inter ligna delitiaꝝ: deſcende cū lignis
ἐν τοῖς ξύλοις τῆς τρυφῆς, κατάβηθι μετὰ τῶν ξύλων τῆς
delitiaꝝ in t'rre ꝓfūdū. in medio incircūciſoꝝ dormies cū
τρυφῆς εἰς γῆς βάθος. ἐν μέσῳ ἀπεριτμήτων κοιμηθήσῃ με-
vulneratis gladio ſic pharao ⁊ oīs
τὰ τραυματιῶν μαχαίρας οὕτως φαραὼ καὶ πᾶν τὸ
mltitudo fortitudis eius dicit adonai dñs.
πλῆθος τῆς ἰσχύος αὐτοῦ λέγει ἀδωναῒ κύριος. Ca. 32.

© Biblioteca Nacional de España

Trāſla. gre. lxx. cū inter. lati.

factū eſt in duodecimo anno in duodeci
A Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει ἐν τῷ δωδεκά
mo mēſe vna mēſis: factū ē verbū dñi ad me
τῳ μηνὶ μιᾷ τοῦ μηνός, ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με
dicens: fili hoīs aſſume lamētū ſup pharaonē regem
λέγων, υἱὲ ἀνθρώπου λάβε θρῆνον ἐπὶ φαραὼ βασιλέα
egypti: ⁊ dices ei: leoni gētiū aſſimilat⁹ eris tu:
αἰγύπτου, καὶ ἐρεῖς αὐτῷ, λέοντι ἐθνῶν ὁμοιωθήσῃ σύ,
⁊ q̄ſi draco q̄ in mari: ⁊ vētilabas cornu ī flu
καὶ ὡς δράκων ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ ἐκεράτιζες ἐν τοῖς πο
minib⁹ tuis: ⁊ cōturbabas aquā pedib⁹ tuis ⁊
ταμοῖς σου, καὶ ἐτάρασσες ὕδωρ τοῖς ποσίν σου, καὶ
cōculcabas flumina tua. hec dicit dñs
E κατεπάτεις τοὺς ποταμούς σου. τάδε λέγει κύριος
⁊ circūponā ſup te rete meū in eccleſia
καὶ περιβαλῶ ἐπὶ σὲ δίκτυόν μου ἐν ἐκκλησίᾳ
pploꝝ mltoꝝ: ⁊ extrahā te in hamo meo ⁊ ex
λαῶν πολλῶν, καὶ ἀνάξω σε ἐν τῷ ἀγκίστρῳ μου καὶ ἐκ
tēdā te ſup trā: campi replebuntur tui: ⁊ ſede
τενῶ σε ἐπὶ τὴν γῆν, πεδία πλησθήσεταί σου, καὶ ἐπι
re faciā ſup te oīa volatilia celi. ⁊ ſatu
καθιῶ ἐπὶ σὲ πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἐμ
rabo ex te oēs beſtias trē: ⁊ dabo
πλήσω ἐκ σοῦ πάντα τὰ θηρία τῆς γῆς, καὶ δώσω τὰς
carnes tuas ſup mōtes: ⁊ replebo valles a
σάρκας σου ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ ἐμπλήσω φάραγγας ἀπὸ
ſanguine tuo: ⁊ irrigabitur terra a ſter
τοῦ αἵματός σου, καὶ ποτισθήσεται ἡ γῆ ἀπὸ τῶν προ
coribus tuis a mltitudie tua ſup mōtes
χωρημάτων σου ἀπὸ τοῦ πλήθους σου ἐπὶ τῶν ὀρέων
valles implebo ex te: ⁊ cooperiam cū
φάραγγας ἐμπλήσω ἀπὸ σοῦ, καὶ κατακαλύψω ἐν τῷ
extinct⁹ fueris tu celū ⁊ cōtenebreſcere faciā ſtellas eius
B σβεσθῆναί σε οὐρανὸν καὶ συσκοτάσω τὰ ἄστρα αὐτοῦ,
ſolē in nube tegam: ⁊ luna nō ſplēdebit
ἥλιον ἐν νεφέλῃ καλύψω, καὶ σελήνη οὐ μὴ φάνῃ τὸ
Eſai. 13.a. lumīe ſuo. oīa q̄ ſplendent lūīne in celo
Iohe. φῶς αὐτῆς. πάντα τὰ φαίνοντα φῶς ἐν τῷ οὐρανῷ
5.c. cōtenebreſcent ſup te: ⁊ dabo tenebras ſup terrā
Mat. συσκοτάσουσιν ἐπὶ σέ, καὶ δώσω σκότος ἐπὶ τὴν γῆν
F 24.c. tuā dicit dñs dñs: ⁊ irritabo cor
σου λέγει κύριος κύριος. καὶ παροργίσω καρδίαν
mltoꝝ pploꝝ: cum induxero captiuitatem tuā in
πολλῶν λαῶν, ἡνίκα ἀναγάγω αἰχμαλωσίαν σου εἰς
gētes in terrā quā nō cognouiſti. ⁊ cōtriſtabunt ſup
τὰ ἔθνη εἰς γῆν ἣν οὐκ ἔγνως. καὶ στυγνάσουσιν ἐπὶ
te gētes mlte: ⁊ reges eoꝝ ſtupore ſtu
σὲ ἔθνη πολλά, καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν ἐκστάσει ἐκστή
peſcent. cū extendero gladiū meū ſup faci
σονται. ἐν τῷ πετάσαι τὴν ῥομφαίαν μου ἐπὶ πρόσω
es eoꝝ expectantes ruinam ſuam a die
πα αὐτῶν προσδεχόμενοι τὴν πτῶσιν αὐτῶν ἀφ᾽ ἡμέρας
ruine tue. q: hec dicit dñs dñs: gla
πτώσεώς σου. ὅτι τάδε λέγει κύριος κύριος, ῥομ
dius regis babylonis veniet tibi in gladijs gi
φαία βασιλέως βαβυλῶνος ἥξει σοι ἐν μαχαίραις γι
gantū: ⁊ deijciam fortitudinē tuā. peſtilētes de gētib⁹
γάντων, καὶ καταβαλῶ τὴν ἰσχύν σου. λοιμοὶ ἀπὸ ἐθνῶν
C cūcti ⁊ perdent iniuriā egypti: ⁊ con
πάντες καὶ ἀπολοῦσι τὴν ὕβριν αἰγύπτου, καὶ συν
teretur oīs fortitudo ei⁹: ⁊ perdā oīa
G τριβήσεται πᾶσα ἡ ἰσχὺς αὐτῆς, καὶ ἀπολῶ πάντα
iumēta ei⁹ ab aqua multa: ⁊ non turba
τὰ κτήνη αὐτῆς ἀφ᾽ ὕδατος πολλοῦ, καὶ οὐ μὴ ταρά
bit illā pes hoīs vltra: ⁊ veſtigiū iumētoꝝ non
ξῃ αὐτὸ ποὺς ἀνθρώπου ἔτι, καὶ ἴχνος κτηνῶν οὐ μὴ
calcabit eam. tūc q̄ſcent aque eoꝝ
καταπατήσῃ αὐτό. τότε ἡσυχάσει τὰ ὕδατα αὐτῶν

Trāſla. B. Hie.

ET factum eſt [b]duodecimo [b]anno: [c]in [e]menſe [f]duodecimo [h]in vna [i]menſis: [k]factū eſt [l]verbū [m]dñi [n]ad me [o]dicens. [p]Fili [q]hoīs: [r]aſſume [s]lamētum [t]ſup [u]pharaonē [x]regē [y]egypti [z]& dices [a]ad eum. [b]Leoni [c]gentium [d]aſſimilat⁹ es: [e]& [f]draconi qui eſt [g]in mari. [h]Et vētilabas cornu [i]ī flumīb⁹ tuis: [k]& cōturbabas [l]aq̄s [m]pedibus tuis: [n]& conculcabas [o]flumina eoꝝ. Propterea [p]hec [q]dicit [r]dñs [s]deus. [t]Expandā [u]ſup te [x]rete meum [y]in multitudine [a]popl'orū [b]ml'toꝝ: [c]& extrahā te [d]in ſagena mea: [e]& piciam te [f]in terrā. [g]Sup [h]faciē [i]agri [k]abiiciā te: [l]& hītare faciā [m]ſup te [n]omnia [o]volatilia [p]celi [q]& ſaturabo [r]ſuper te [s]beſtias [t]vniuerſe [u]terre. [x]Et dabo [y]carnes tuas [a]ſuper [b]montes: [c]& implebo [d]colles tuos [e]ſanie tua. [f]Et irrigabo [r]terram [g]fetore [h]ſanguinis tui [i]ſuper [k]mōtes: [l]& valles [m]implebūtur [n]ex te: [o]& operiam [p]cū extinctus fueris [q]celos: [r]& nigreſcere faciā [t]ſtellas eius. [u]Solē [x]nube [y]tegam: [z]& luna [a]nō [b]dabit [c]lumen ſuum. [d]Omīa [e]luminaria [f]celi [g]merere faciā [i]ſuper te: [k]& dabo [l]tenebras [m]ſuper [n]terram tuā [o]dicit [p]dominus [q]deus. [r]Et irritabo [s]cor [t]populorū [u]multoꝝ: [x]cū induxero [y]cōtritionē tuam [z]in gentibus [a]ſup [b]terras [c]quas [d]neſcis: [f]& ſtupeſcere faciā [g]ſuper te [h]populos [i]multos. [k]Et reges eorū [l]horrore nimio formidabūt [m]ſup te: [o]cū volare ceperit [p]gladius me⁹ [q]ſup [r]facies eorū [s]& obſtupeſcent [t]repente [u]ſinguli [x]pro aīa ſua [y]in die [z]ruine tue: [a]quia [b]hec [c]dicit [d]dñs [e]deus. [f]Gladius [g]regis [h]babylonis [i]veniet tibi: [k]in gladiis [l]fortiū [m]deiiciā [n]multitudinē tuā. [o]Inexpugnabiles [q]oēs [p]gētes he: [r]& vaſtabūt [t]ſupbiā [u]egypti: [x]& diſſipabitur [y]multitudo eius: [a]& perdā [c]oīa [d]iumēta eius que erāt [e]ſuper [f]aquas [g]plurimas: [h]& non [i]conturbabit eas [k]pes [l]homīs [m]vltra: [p]neq; [n]vngula [o]iumentorum [q]turbabit eas. [r]Tunc [s]puriſſimas reddā [t]aq̄s eorū

Tex. he. Ezechi. xxxij. Pritiua. heb.

Ca. xxxii.

וַיְהִי בִּשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה — הָיָה
שָׁנָה בִּשְׁנֵי עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּאֶחָד
לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃
בֶּן אָדָם שָׂא קִינָה עַל פַּרְעֹה מֶלֶךְ — נָשָׂא קוּן
מִצְרַיִם וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כְּפִיר גּוֹיִם — כָּפַר
נִדְמֵיתָ וְאַתָּה כַּתַּנִּים בַּיַּמִּים וַתָּגַח — דָּמָה תָּנַן — יָם גֹּחַ
בְּנַהֲרוֹתֶיךָ וַתִּדְלַח מַיִם בְּרַגְלֶיךָ — דָּלַח
וַתִּרְפֹּס נַהֲרוֹתָם׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי — רָפַס
יְהוִה וּפָרַשְׂתִּי עָלֶיךָ אֶת רִשְׁתִּי
בִּקְהַל עַמִּים רַבִּים וְהֶעֱלוּךָ בְּחֶרְמִי׃ — עָלָה
וּנְטַשְׁתִּיךָ בָאָרֶץ עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה — פָּנָה
אֲטִילֶךָ וְהִשְׁכַּנְתִּי עָלֶיךָ כָּל עוֹף — טוּל
הַשָּׁמַיִם וְהִשְׂבַּעְתִּי מִמְּךָ חַיַּת — שָׂבַע מִן
כָּל הָאָרֶץ׃ וְנָתַתִּי אֶת בְּשָׂרְךָ עַל — חָיָה
הֶהָרִים וּמִלֵּאתִי הַגֵּאָיוֹת רָמוּתֶךָ׃ — נָתַן גַּיְא
וְהִשְׁקֵיתִי אֶרֶץ צָפָתְךָ מִדָּמְךָ אֶל — רוּם שָׁקָה
הֶהָרִים וַאֲפִקִים יִמָּלְאוּן מִמֶּךָּ׃ — צָפָה
וְכִסֵּיתִי בְּכַבּוֹתְךָ שָׁמַיִם וְהִקְדַּרְתִּי — אָפַק מָלֵא
אֶת כֹּכְבֵיהֶם שֶׁמֶשׁ בֶּעָנָן אֲכַסֶּנּוּ — כָּסָה כָּבָה
וְיָרֵחַ לֹא יָאִיר אוֹרוֹ׃ כָּל מְאוֹרֵי אוֹר — קָדַר
בַּשָּׁמַיִם אַקְדִּירֵם עָלֶיךָ וְנָתַתִּי — אוֹר
חֹשֶׁךְ עַל אַרְצְךָ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ — נָתַן
וְהִכְעַסְתִּי לֵב עַמִּים רַבִּים בַּהֲבִיאִי — כָּעַס רָבַב
שִׁבְרְךָ בַּגּוֹיִם עַל אֲרָצוֹת אֲשֶׁר — בּוֹא
לֹא יְדַעְתָּם׃ וַהֲשִׁמּוֹתִי עָלֶיךָ עַמִּים — שָׁמַם
רַבִּים וּמַלְכֵיהֶם יִשְׂעֲרוּ עָלֶיךָ שַׂעַר — שָׂעַר
בְּעוֹפְפִי חַרְבִּי עַל פְּנֵיהֶם וְחָרְדוּ — פָּנָה
לִרְגָעִים אִישׁ לְנַפְשׁוֹ בְּיוֹם
מַפַּלְתֶּךָ׃ כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה חֶרֶב — נָפַל
מֶלֶךְ בָּבֶל תְּבוֹאֶךָ׃ בְּחַרְבוֹת גִּבּוֹרִים — בּוֹא גָּבַר
אַפִּיל הֲמוֹנֶךָ עָרִיצֵי גוֹיִם כֻּלָּם — נָפַל הָמַן
וְשָׁדְדוּ אֶת גְּאוֹן מִצְרַיִם וְנִשְׁמַד כָּל — עָרַץ גָּאָה
הֲמוֹנָהּ׃ וְהַאֲבַדְתִּי אֶת כָּל בְּהֶמְתָּהּ — שָׁמַד אָבַד
מֵעַל מַיִם רַבִּים וְלֹא תִדְלָחֵם — דָּלַח
רֶגֶל אָדָם עוֹד וּפַרְסוֹת בְּהֵמָה
לֹא תִדְלָחֵם׃ אָז אַשְׁקִיעַ מֵימֵיהֶם — שָׁקַע

© Biblioteca Nacional de España

ונהרותם כשמן אוליך נאם אדני ילך
יהוה: בתתי את ארץ מצרים שממה נתן
ונשמה ארץ ממלאה בהכותי את שמם מלא
כל יושבי בה וידעו כי אני יהוה: נכה ישב
קינה היא וקוננוה בנות הגוים קון
תקוננה אותה על מצרים ועל כל
המונה תקוננה אותה נאם אדני
יהוה: ויהי בשתי עשרה שנה היה
בחמשה עשר לחדש היה דבר
יהוה אלי לאמר: בן אדם נהה על
המון מצרים והורדהו אותה ובנות ירד את
גוים אדרם אל ארץ תחתיות בנה
את יורדי בור: ממי נעמת רדה ירד
והשכבה את ערלים: בתוך חללי שכב
חרב יפלו חרב נתנה משכו אותה נפל
וכל המוניה: ידברו לו אלי דבר אל
גבורים מתוך שאול את עזריו גבר שאל
ירדו שכבו הערלים חללי חרב:
שם אשור וכל קהלה סביבתיו סבב
קברתיו כלם חללים הנפלים
בחרב: אשר נתנו קברתיה
בירכתי בור ויהי קהלה סביבות
קברתה כלם חללים נפלים בחרב
אשר נתנו חתית בארץ חיים: חתת
שם עילם וכל המונה סביבות
קברתה כלם חללים הנפלים
בחרב אשר ירדו ערלים אל
ארץ תחתיות אשר נתנו חתיתם
בארץ חיים וישאו כלמתם את נשא
יורדי בור: בתוך חללים נתנו
משכב לה בכל המונה סביבתיו שכב
קברתה כלם ערלים חללי חרב
כי נתן חתיתם בארץ חיים וישאו
כלמתם את יורדי בור בתוך
חללים נתן: שם משך תבל
וכל המונה סביבתיו קברתיה

& flumina eorum quaſi oleū adducam: ait dn̄s deus cū dedero terram egypti deſolatam. Deſeretur autē terra a plenitudine ſua q̄n pcuſſero oēs habitatores ei9: & ſcient quia ego dn̄s. Planctus eſt & plangent eum filie gentium ſuper egyptum & ſuper multitudinē eius plangent eum: ait dominus deus. Et factum eſt in duodecimo anno in quintadecima mēſis: factum eſt verbum dn̄i ad me dicens. Fili hoīs: cane carmen lugubre ſup multitudinē egypti: & detrahe eam ip̄am & filias gētium robuſtarum: ad terrā vltimam cū his q deſcendūt in lacu3. Quo pulchrior es? deſcēde & dormi cū incircūciſis. In medio īterfectoꝶ gladio cadēt. Gladius dat9 eſt. Et attraxerūt eam & oēs populos ei9. Loq̄ntur ei potētiſſimi robuſtorū de medio inferni qui cū auxiliatorib9 eius deſcenderūt & dormierūt incircūciſi interfectiq3 gladio. Ibi aſſur & oīs multitudo eius in circuitu illius ſepulchra eoꝶ: oēs interfecti & qui ceciderūt gladio quorū data ſunt ſepulchra in nouiſſimis laci: & facta eſt multitudo ei9 per gyrū ſepulchri ei9 vniuerſi īterfecti: cadētesq3 gladio qui dederāt quondā formidinē ſuā in terra viuentiū. Ibi elam & oīs multitudo eius per gyrū ſepulchri ſui. Oēs hi interfecti ruentesq3 gladio q deſcēderūt incircūciſi ad terram vltimā. Qui poſuerūt terrorē ſuum in terra viuentiū: & portauerūt ignominiā ſuā cū his q deſcēderūt in lacū. In medio interfectorū poſuerūt cubile eius in vniuerſis pp̄lis ei9: in circuitu eius ſepulchrū illi9. Oēs hi incircūciſi interfectiq3 gladio. Dederunt enī terrorē ſuū in terra viuētium & portauerūt ignomiā ſuā cū his q deſcendūt in lacū. In medio interfectorū poſiti ſūt. Ibi moſoch & tubal & oīs multitudo ei9: in circuitu eius ſepulchra illi9.

τ flumina eoꝶ vt oleum fluent dicit do
καὶ οἱ ποταμοὶ αὐτῶν ὡς ἔλαιον πορεύσονται λέγει κύ
min9: cū dedero egyptū in pditionē: τ deſolabit᷑ tra
ριος, ὅταν δῶ αἴγυπτον εἰς ἀπώλειαν, καὶ ἐρημωθῇ ἡ γῆ
cū plenitudīe ei9 cū diſſemiauero oēs ha
σὺν τῇ πληρώσει αὐτῆς ὅταν διασπείρω πάντας τοὺς κα
bitantes in ea. τ ſcient q2 ego ſum dn̄s.
τοικοῦντας ἐν αὐτῇ. καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος.
plāctus eſt τ plangent eum: τ filie
θρῆνός ἐστιν καὶ θρηνήσουσιν αὐτόν, καὶ αἱ θυγατέρες τῶν
gentiū plangent eum ſup egyptū τ ſup oēm
ἐθνῶν θρηνήσουσιν αὐτὸν ἐπ᾿ αἴγυπτον καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν
fortitudinē ei9: plangent eā dicit dn̄s dn̄s. τ factū
ἰσχὺν αὐτῆς, θρηνήσουσιν αὐτὴν λέγει κύριος κύριος. καὶ ἐγένε
eſt in duodecimo anno in quīta τ decima mēſis:
το ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει ἐν πεντεκαιδεκάτῃ μηνός,
fact9 eſt ſmo dn̄i ad me dicens: fili hoīs plan
ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων, υἱὲ ἀνθρώπου θρήνη
ge ſup mltitudnē egypti τ deducent eius
σον ἐπὶ πλῆθος αἰγύπτου καὶ καταβιβάσουσιν αὐτῆς
filias gētes mortuas in pfunda tre
τὰς θυγατέρας τὰ ἔθνη νεκρὰς εἰς τὰ βάθη τῆς γῆς
ad eos q deſcendunt in foueā ex aquaꝶ pul
πρὸς τοὺς καταβαίνοντας εἰς βόθρον ἐξ ὑδάτων εὐπρε
chra deſcende τ dormies cū incircūciſis in me
ποῦς κατάβηθι καὶ κοιμήθησῃ μετὰ ἀπεριτμήτων ἐν μέ
dio vulneratoꝶ gladio cadent cū eo: τ
σῳ τραυματιῶν μαχαίρας πεσοῦνται μετ᾿ αὐτοῦ, καὶ
dormiet oīs fortitudo ei9: τ dicent tibi
κοιμηθήσεται πᾶσα ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ, καὶ λέξουσί σοι οἱ
gigantes: in pfūdū fouee q melior es deſcende
γίγαντες, εἰς βάθος λάκκου οὗ βελτίων εἶ κατάβηθι
τ dormi cum incircunciſis in medio
καὶ κοιμήθητι μετὰ τῶν ἀπεριτμήτων ἐν μέσῳ τῶν
vulneratoꝶ gladio. ibi aſſur τ oīs ꝯgre
τραυματιῶν μαχαίρας. ἐκεῖ ἀσοὺρ καὶ πᾶσα ἡ συ
gatio ei9 in circuitu ſepulchri eius oēs
ναγωγὴ αὐτοῦ ἐν κύκλῳ τοῦ τάφου αὐτοῦ πάντες
vulnerati cadentes gladio: q dederunt
τραυματίαι οἱ πεπτωκότες μαχαίρᾳ, οἱ δεδωκότες
ſepulchra ei9 in latera lacus. τ facta ē
τοὺς τάφους αὐτοῦ εἰς πλευρὰς λάκκου. καὶ ἐγενήθη
cōgregatio ei9 in circuitu ſepulchri ei9. oēs
συναγωγὴ αὐτοῦ περικύκλῳ τοῦ μνήματος αὐτοῦ. πάντες οἱ
vulnerati q ceciderunt gladio: q dederūt
τραυματίαι οἱ πεπτωκότες μαχαίρᾳ, οἱ δόντες τὸν
timorē ſuum in tra vite. ibi elam τ om
φόβον αὐτῶν ἐπὶ τῆς γῆς ζωῆς. ἐκεῖ αἰλὰμ καὶ πᾶ
nis fortitudo eius in circuitu monumenti e
σα ἡ δύναμις αὐτοῦ περικύκλῳ τοῦ μνήματος αὐ
ius. omnes vulnerati q ceciderunt gladio
τοῦ. πάντες οἱ τραυματίαι οἱ πεπτωκότες μαχαί
dio: τ q deſcendunt incircunciſi in tre pro
ρᾳ, καὶ οἱ καταβαίνοντες ἀπερίτμητοι εἰς γῆς βά
fūdū q dederūt timorē eoꝶ in tra vite.
θος, οἱ δεδωκότες τὸν φόβον αὐτῶν ἐπὶ γῆς ζωῆς.
τ accepcrūt tormentū ſuum cū deſcenden
καὶ ἔλαβον τὴν βάσανον αὐτῶν μετὰ τῶν καταβαι
tibus in foueam in medio vulneratoꝶ ibi dati
νόντων εἰς βόθρον ἐν μέσῳ τραυματιῶν ἐκεῖ ἐδόθη
ſunt moſoch τ thubal τ oīs fortitudo eoꝶ in
σαν μοσὸχ καὶ θοβὲλ καὶ πᾶσα ἡ ἰσχὺς αὐτῶν πε
circuitu monumēti eius.
ρικύκλῳ τοῦ μνήματος αὐτοῦ.

© Biblioteca Nacional de España

oēs vulnerati eius: oēs incircuncisi
πάντες οἱ τραυματίαι αὐτοῦ, πάντες ἀπερίτμητοι
vulnerati a gladio: q̄ dederunt terrorē
τραυματίαι ἀπὸ μαχαίρας, οἱ δεδωκότες τὸν φόβον
ſuum ſup trā vite. ⁊ nō dormierūt cum gi=
αὐτῶν ἐπὶ γῆς ζωῆς. καὶ οὐκ ἐκοιμήθησαν μετὰ τῶν γι=
gantib⁹ q̄ ceciderunt ab eterno: q̄ deſcenderūt in
γάντων τῶν πεπτωκότων ἀπὸ αἰῶνος, οἳ κατέβησαν εἰς
infernū i armis q̄b⁹ vtebāt i bello: ⁊ poſuerūt gladios ſuos
ᾅδου ἐν ὅπλοις πολεμικοῖς, καὶ ἔθηκαν τὰς μαχαίρας αὐτῶν
G ſub capitibus ſuis: ⁊ facte ſunt iniq̄tates
ὑπὸ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ ἐγενήθησαν αἱ ἀνομίαι
D eoꝝ in oſſib⁹ eoꝝ: q̄ꝛ terruerunt gigan=
αὐτῶν ἐπὶ τῶν ὀστῶν αὐτῶν, ὅτι ἐξεφοβήθησαν οἱ γίγαν=
tes in vita ſua. ⁊ tu in medio incircunciſoꝝ con=
τες ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν, καὶ σὺ ἐν μέσῳ ἀπεριτμήτων συν
tereris: ⁊ dormies cum vulneratis gla=
τριβήσῃ, καὶ κοιμηθήσῃ μετὰ τετραυματισμένων μαχαί
dio. ibi edom ⁊ reges eius: ⁊ oēs princi=
ρᾳ. ἐκεῖ ἐδὼμ καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτοῦ, καὶ πάντες ἄρχον
pes aſſur q̄ dederūt fortitudinē eius in vulnus gla=
τες ἀσσοὺρ οἱ δόντες τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ εἰς τραῦμα μαχαί
dij. iſti cum vulneratis dormierunt cum deſcen=
ρας. οὗτοι μετὰ τραυματιῶν ἐκοιμήθησαν μετὰ κατα=
dentibus in foueā. ibi principes aq̄lonis om=
βαινόντων εἰς βόθρον. ἐκεῖ οἱ ἄρχοντες τοῦ βοῤῥᾶ πάν
nes duces aſſur: q̄ deducti ſunt cum
τες οἱ στρατηγοὶ τοῦ ἀσσούρ, οἵτινες κατήχθησαν μετὰ
vulneratis cū terrore ſuo. ⁊ in fortitudīe ſua
τραυματιῶν σὺν τῷ φόβῳ αὐτῶν. καὶ ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτῶν
confuſi dormierunt incircuncisi cum vulnera=
αἰσχυνθέντες ἐκοιμήθησαν ἀπερίτμητοι μετὰ τραυμα=
tis gladio. ⁊ abſtulerunt tormētū ſuum cū
τιῶν μαχαίρας. καὶ ἀπήνεγκαν τὴν βάσανον αὐτῶν με
deſcendentibus in foueā. illos videbit rex
τὰ τῶν καταβαινόντων εἰς βόθρον. ἐκείνους ὄψεται βασι
pharao: ⁊ cōſolationē accipiēt ſup oēm fortitudinē
λεὺς φαραώ, καὶ παρακληθήσονται ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἰσχὺν
E eoꝝ vulnerati gladio pharao ⁊ ois exer
αὐτῶν τραυματίαι μαχαίρᾳ φαραὼ καὶ πᾶσα ἡ δύνα
cit⁹ eius: dicit dn̄s dn̄s. q̄ꝛ dedi formi=
μις αὐτοῦ, λέγει κύριος κύριος. ὅτι δέδωκα τὸν φό
dinē eius ſup trā vite. ⁊ dormiet in medio incir
βον αὐτοῦ ἐπὶ γῆς ζωῆς. καὶ κοιμηθήσεται ἐν μέσῳ ἀπε
cunciſoꝝ cum vulneratis gladio pharao ⁊ oīs
ριτμήτων μετὰ τραυματιῶν μαχαίρας φαραὼ καὶ πᾶν
multitudo eius dicit dn̄s dn̄s.
τὸ πλῆθος αὐτοῦ λέγει κύριος κύριος.

Ca.33.

A Et factū eſt verbū dn̄i ad me dicēs: fili hois
Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων, υἱὲ ἀνθρώπου
loq̄re filijs ppl̄i tui ⁊ dices ad eos: tra ſup quā
λάλησον τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ σου καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, γῆ ἐφ᾽ ἣν
induxero gladiū ⁊ tulerit ppl̄s terre hoiez vnū de
ἂν ἐπάγω ῥομφαίαν καὶ λάβῃ ὁ λαὸς τῆς γῆς ἄνθρωπον ἕνα ἐξ
ſuis ⁊ dederit eum ſibi i ſpeculatorē: ⁊ viderit gladiū
αὐτῶν καὶ δῶσιν αὐτὸν ἑαυτοῖς εἰς σκοπόν, καὶ ἴδῃ τὴν ῥομφαί
venientē ſup trā: ⁊ cecinerit tuba: ⁊
αν ἐρχομένην ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ σαλπίσῃ τῇ σάλπιγγι, καὶ
ſignificauerit pplo: ⁊ audierit audiens vocē tu=
σημάνῃ τῷ λαῷ, καὶ ἀκούσῃ ὁ ἀκούσας τῆς φωνῆς τῆς σάλ
F be ⁊ nō obſuauerit: ⁊ venerit gladius ⁊ cōphē
πιγγος καὶ μὴ φυλάξηται, καὶ ἐπέλθῃ ἡ ῥομφαία καὶ κατα
derit eum: ſanguis ei⁹ in capite eius erit:
λάβῃ αὐτόν, τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἔσται,
q̄ꝛ vocē tube audiens non obſerua=
ὅτι τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος ἀκούσας οὐκ ἐφυλάξα
uit ſe: ſanguis ei⁹ ſup eū erit. ⁊ iſte q̄ꝛ cuſtodiuit ſe:
B το, τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπ᾽ αὐτὸν ἔσται. καὶ οὗτος ὅτι ἐφυλάξατο,
aīam ſuā liberauit. ⁊ ſpeculator ſi viderit gladiū
τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐξείλατο. καὶ ὁ σκοπὸς ἐὰν ἴδῃ τὴν ῥομφαί
venientē: ⁊ nō ſignificauerit tuba: ⁊ ppl̄s nō
αν ἐρχομένην, καὶ μὴ σημάνῃ τῇ σάλπιγγι, καὶ ὁ λαὸς μὴ

Oēs hi incircūciſi interfectiq̄ꝫ & cadētes gladio: quia dederūt formidinē ſuā in tra viuentiū: & nō dormiēt cū fortib⁹ cadētibuſq̄ꝫ & incircūciſis q descenderūt ad infernū cū armis ſuis. Et poſuerunt gladios ſuos ſub capitibus ſuis: & fuerunt iniquitates eorū in oſſibus eorum: quia terror fortiū facti ſunt in terra viuentiū. Et tu ergo in medio incircūciſorū contereris: & dormies cum interfectis gladio. Ibi idumea & reges eius & oms̄ duces eius qui dati ſunt cum exercitu ſuo cum interfectis gladio: & qui cum incircunciſis dormierūt: & cū his qui deſcendūt in lacū. Ibi principes aq̄lonis oēs & vniuerſi venatores q deducti ſunt cū interfectis: pauētes & in ſua fortitudine cōfuſi: quia dormierunt incircūciſi cū iterfectis gladio & portauerūt cōfuſionē ſuā cū his qui deſcendūt in lacum. Vidit eos pharao & cōſolat⁹ ē ſup vniuerſa multitudīe ſua q̄ interfecta ē gladio: pharao & oīs exercitus eius: ait dn̄s deus: q̄a dedi terrorem meū in terra viuentium: & dormiuit in medio incircūciſorū cum interfectis gladio. pharao & oīs mltitudo eius: ait dn̄s deus. 33.

Et factum eſt verbū domini ad me dicens. Fili homīs: loquere ad filios populi tui & dices ad eos. Terra cum induxero ſuper eam gladiū: & tulerit populus terre virū vnū de nouiſſimis ſuis: & cōſtituerit eum ſup ſe ſpeculatorē: & ille viderit gladiū venientē ſuper terram & cecinerit buccina & annunciauerit populo. Audiens autē ſi quis ille eſt ſonitū buccine: & non obſeruauerit: veneritq̄ꝫ gladius & tulerit eū: ſanguis ipſius ſup caput ei⁹ erit. Sonū buccine audiuit & non ſe obſeruauit: ſanguis ei⁹ in ipſo erit. Si aūt ſe cuſtodierit: animā ſuā ſaluabit. q̄ᵖ ſi ſpeculator viderit gladiū venientē: & nō inſonuerit buccina: & ppl̄s ſe non

כלם ערלים מחללי חרב כי נתנו | חלל
חתיתם בארץ חיים: ולא ישכבו | שכב
את גבורים נפלים מערלים אשר | גבר
ירדו שאול בכלי מלחמתם ויתנו | כלה לחם
את חרבותם תחת ראשיהם ותהי | נתן היה
עונותם על עצמותם כי חתית | חתת
גבורים בארץ חיים: ואתה בתוך | גבר
ערלים תשבר ותשכב את חללי | שבר
חרב: שמה אדום מלכיה וכל
נשיאיה אשר נתנו בגבורתם | נשא גבר
את חללי חרב המה את ערלים
ישכבו ואת ירדי בור: שמה נסיכי | נסך
צפון כלם וכל צדני אשר ירדו
את חללים בחתיתם מגבורתם
בושים וישכבו ערלים את חללי
חרב וישאו כלמתם את יורדי | נשא ירד
בור: אותם יראה פרעה ונחם על | את ראה
כל המונה חללי חרב פרעה וכל | המן
חילו נאם אדני יהוה: כי נתתי | נתן
את חתיתו בארץ חיים והשכב | שכב
בתוך ערלים את חללי חרב פרעה
וכל המונה נאם אדני יהוה:

Ca.xxxiij

ויהי דבר יהוה אלי
לאמר: בן אדם דבר אל בני עמך | היה
ואמרת אליהם ארץ כי אביא | בוא
עליה חרב ולקחו עם הארץ איש
אחד מקציהם ונתנו אתו להם | קצה
לצפה: וראה את החרב באה | בוא
על הארץ ותקע בשופר והזהיר | שפר זהר
את העם: ושמע השמע את
קול השופר ולא נזהר ותבוא חרב
ותקחהו דמו בראשו יהיה: את | לקח
קול השופר שמע ולא נזהר דמו
בו יהיה והוא נזהר נפשו מלט: | היה
והצפה כי יראה את החרב באה | ראה
ולא תקע בשופר והעם לא

© Biblioteca Nacional de España

נִזְהָר ותבוא חרב ותקח מהם נפש
הוא בעונו נלקח ודמו מיד הצפה
אדרש׃ ואתה בן אדם צפה נתתיך דרש נתן
לבית ישראל ושמעת מפי דבר פה
והזהרת אתם ממני׃ באמרי לרשע זהר
רשע מות תמות ולא דברת מות
להזהיר רשע מדרכו הוא רשע
בעונו ימות ודמו מידך אבקש׃ בקש
ואתה כי הזהרת רשע מדרכו
לשוב ממנה ולא שב מדרכו הוא שוב
בעונו ימות ואתה נפשך הצלת׃ נצל
ואתה בן אדם אמר אל בית ישראל
כן אמרתם לאמר כי פשעינו
וחטאתינו עלינו ובם אנחנו
נמקים ואיך נחיה׃ אמר אליהם חי מקק חיה
אני נאם אדני יהוה אם אחפץ חפץ
במות הרשע כי אם בשוב רשע
מדרכו וחיה שובו שובו מדרכיכם
הרעים ולמה תמותו בית ישראל׃ רוע
ואתה בן אדם אמר אל בני עמך
צדקת הצדיק לא תצילנו ביום צדק נצל
פשעו ורשעת הרשע לא יכשל כשל
בה ביום שובו מרשעו וצדיק
לא יוכל לחיות בה ביום חטאתו׃ יכל חיה
באמרי לצדיק חיה יחיה והוא
בטח על צדקתו ועשה עול כל
צדקתיו לא תזכרנה ובעולו אשר זכר
עשה בו ימות׃ ובאמרי לרשע מות מות
תמות ושב מחטאתו ועשה משפט
וצדקה׃ חבל ישיב רשע גזלה שוב
ישלם בחקות החיים הלך לבלתי שלם חקק
עשות עול חיו יחיה לא ימות׃ עשה מות
כל חטאתיו אשר חטא לא תזכרנה
לו משפט וצדקה עשה חיו יחיה׃ שפט חיה
ואמרו בני עמך לא יתכן דרך תכן
יהוה והמה דרכם לא יתכן׃

cuſtodierit: venerítq;
gladius & tulerit de eis
animā: ille quidē in iní
qtate ſua captus eſt: ſan-
guinē autē eius de manu
ſpeculatoris reqrā. Et
tu fili hoīs ſpeculatorē
dedi te domui iſrľ. Au-
dies ergo ex ore meo ſer
monē: annūciabis eis ex
me. Si me dicēte ad ipiū:
impie morte morieris:
nō fueris locut⁹ vt ſe cu
ſtodiat impius a via ſua.
Ipſe ipius ī iniqtate ſua
morietur: ſanguinē aūt
eius de manu tua reqrā.
Si aūt annūciante te ad
ipiū vt a viis ſuis cōuer
tatur: non fuerit cōuer-
ſus a via ſua: ipſe in iniq
tate ſua morietur. Porro
tu animā tuam liberaſti.
Tu ergo fili homīs dic
ad domū iſrael. Sic lo-
cuti eſtis dicētes. Iniqta-
tes nře & pctā noſtra ſup
nos ſunt: & in ipſis nos
tabeſcimus. Quō ergo
viuere poterimus? Dic
ad eos. Viuo ego dicit
dominus deus. Nolo
mortē impii: ſed vt con
uertatur impius
a via ſua & viuat. Cōuer
timini cōuertimini a viis
vřis peſſimis. Et quare
moriemini dom⁹ iſrael?
Tu itaq; fili hominis
dic ad filios populi tui.
Iuſticia iuſti nō libera-
bit eum in quacunq; die
peccauerit: & impietas
impii non nocebit ei
in quacūq; die cōuerſus
fuerit ab īpietate ſua. Et
iuſtus nō poterit viuere
in iuſticia ſua in quacūq;
die peccauerit. Etiā ſi di-
xero iuſto ꝙ vita viuat:
& cōfiſus in iuſticia ſua
fecerit iniquitatem: oēs
iuſticie ei⁹ obliuioni tra
dentur: & in iniqtate ſua
quā operatus eſt in ipſa
morietur. Si aūt dixero
impio: morte morieris:
& egerit penitētiā a pec
cato ſuo: fecerítq; iudi-
ciū & iuſticiā. Et pignus
reſtituerit ille ipius: ra-
pinā q; reddiderit: in mā
datis vite ambulauerit:
nec fecerit qcq̄ iniuſtū:
vita viuet: & non morie
tur. Oīa pctā eius q̄ pec
cauit nō iputabūtur ei.
Iudiciū & iuſticiā fecit:
vita viuet. Et dixerīt fili
populi tui. Nō eſt equi
ponderis via dñi & ipſo
rum via iniuſta eſt.

ſe cuſtodierit: τ veniens gladius tulerit ex ipſis ani
φυλάξηται, καὶ ἐπελθοῦσα ἡ ῥομφαία λάβῃ ἐξ αὐτῶν ψυ
mā: ipſa ꝑpt ſuam iniqtatē capta eſt: at ſanguinē ei⁹
χήν, αὐτὴ διὰ τὴν αὐτῆς ἀνομίαν ἐλήφθη, τὸ δὲ αἷμα αὐτῆς
de manu ſpeculatoris requirā. τ tu fili hominis
ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ σκοποῦ ἐκζητήσω. καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου s.18.g.
ſpeculatorē dedi te domui iſrael: τ audies ex E
σκοπὸν δέδωκά σε τῷ οἴκῳ ἰσραήλ, καὶ ἀκούσῃ ἐκ τοῦ
ore meo ſmonē: τ annūciabis eis a me: cū
στόματός μου λόγον, καὶ ἀναγγελεῖς αὐτοῖς ἀπ' ἐμοῦ, ἐν τῷ
dixero ego peccatori morte morieris: τ non locutus
εἰπεῖν με τῷ ἁμαρτωλῷ θανάτῳ ἀποθανῇ, καὶ μὴ λαλή- s.4.d.
fueris vt cuſtodiatur impius a via ſua: ipſe ini-
σῃς τοῦ φυλάξασθαι τὸν ἀσεβῆ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, αὐτὸς ὁ ἄνο
quus iniqtate ſua morietur: at ſanguinē eius ex
μος τῇ ἀνομίᾳ αὐτοῦ ἀποθανεῖται, τὸ δὲ αἷμα αὐτοῦ ἐκ τῆς
manu tua requiram. tu āt ſi ꝓnunciaueris impio
χειρός σου ἐκζητήσω. σὺ δὲ ἐὰν προαναγγείλῃς τῷ ἀσεβεῖ
viam ſuam vt cōuertatur ab ea: τ nō fuerit ꝯuerſ⁹
τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἀποστρέψαι ἀπ' αὐτῆς, καὶ μὴ ἀποστρέψῃ
a via ſua: iſte impietate ſua morie
ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, οὗτος τῇ ἀσεβείᾳ αὐτοῦ ἀποθανεῖ
tur: τ tu aīam tuam liberabis. τ tu fili homi
ται, καὶ σὺ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐξαιρήσῃ. καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώ
nis dic domui iſrael: ſic locuti eſtis dicentes:
που εἶπον τῷ οἴκῳ ἰσραήλ, οὕτως ἐλαλήσατε λέγοντες, C
errores nři τ iniqtates nře ſup nos ſunt: τ in
αἱ πλάναι ἡμῶν καὶ αἱ ἀνομίαι ἡμῶν ἐφ' ἡμῖν εἰσιν, καὶ ἐν
ipſis nos tabeſcimus τ quō viuemus dic eis:
αὐταῖς ἡμεῖς τηκόμεθα, καὶ πῶς ζησόμεθα; εἶπον αὐτοῖς;
viuo ego dicit dñs dñs: nō volo mortem
ζῶ ἐγὼ λέγει κύριος κύριος, οὐ βούλομαι τὸν θάνατον τοῦ F
impij: quātū vt ꝯuertať impius a via ſua τ viuat
ἀσεβοῦς, ὡς ἀποστρέψαι τὸν ἀσεβῆ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ καὶ ζῆν s.18.g.
ipſe. cōuerſione cōuertimini a via vřa
αὐτόν. ἀποστροφῇ ἀποστρέψατε ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ὑμῶν τῆς
mala: τ q̄re moriemini dom⁹ iſrael. τ tu fili
πονηρᾶς, καὶ ἵνα τί ἀποθνήσκετε οἶκος ἰσραήλ. καὶ σὺ υἱὲ
hoīs dic ad filios ppľi tui: iuſticia
ἀνθρώπου εἶπον πρὸς τοὺς υἱοὺς τοῦ λαοῦ σου, δικαιοσύνη
iuſti non liberabit eum: in q̄ die errauerit: τ
δικαίου οὐ μὴ ἐξέληται αὐτόν, ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ πλανηθῇ, καὶ
iniqtas impii nō nocebit ei in q̄ die ꝯuerſ⁹ fue
ἀνομία ἀσεβοῦς οὐ μὴ κακώσῃ αὐτὸν ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἀποστρέ
rit ab iniqtate ſua: τ iuſtus non poterit
ψῃ ἀπὸ τῆς ἀνομίας αὐτοῦ, καὶ δίκαιος οὐ μὴ δύνηται
ſaluari in die peccati eius: cū dixero ego
σωθῆναι ἐν ἡμέρᾳ ἁμαρτίας αὐτοῦ, ἐν τῷ εἰπεῖν με τῷ
iuſto vita viuet: τ iſte cōfidit in iuſtitia
δικαίῳ ζωῇ ζήσεται, καὶ οὗτος πέποιθεν ἐπὶ τῇ δικαιοσύ-
ſua τ fecerit iniqtatē: oēs iuſticie ei⁹ non
νῃ αὐτοῦ καὶ ποιήσῃ ἀνομίαν, πᾶσαι αἱ δικαιοσύναι αὐτοῦ οὐ
memorabunť: in iniqtate ſua quā fecit in ipſa
μὴ ἀναμνησθῶσιν, τῇ ἀδικίᾳ αὐτοῦ ᾗ ἐποίησεν ἐν αὐτῇ
morieť τ cū dixero ego impio morte morie
ἀποθανεῖται καὶ ἐν τῷ εἰπεῖν ἐμὲ τῷ ἀσεβεῖ θανάτῳ θανα
ris: τ ꝯuerſus fuerit ab iniqtate ſua: τ
τωθήσῃ, καὶ ἀποστρέψει ἀπὸ τῆς ἀδικίας αὐτοῦ, καὶ D
fecerit iudiciū τ iuſticiam: τ pignora reſtitue
ποιήσῃ κρίμα καὶ δικαιοσύνην, καὶ ἐνεχυράσματα ἀπο
rit: τ rapinas reddiderit: in precepto vite G
δῷ, καὶ ἁρπάγματα ἀποτίσῃ, ἐν προστάγματι ζωῆς
ambulauerit vt nō faciat iniuſtū: vita viuet τ
διαπορεύηται τοῦ μὴ ποιῆσαι ἄδικον, ζωῇ ζήσεται καὶ
non morieť. oīa peccata eius q̄ peccauit
οὐ μὴ ἀποθάνῃ. πᾶσαι αἱ ἁμαρτίαι αὐτοῦ ἃς ἥμαρτεν
non memorabūť: qr iudiciū τ iuſticiam fecit:
οὐ μὴ ἀναμνησθῶσιν, ὅτι κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐποίησεν,
in ipſis viuet. τ dicent filij ppľi tui: nō
ἐν αὐτοῖς ζήσεται. καὶ ἐροῦσιν υἱοὶ τοῦ λαοῦ σου, οὐκ
recta via dñi: τ hec via eoꝝ nō recta
εὐθεῖα ἡ ὁδὸς κυρίου, καὶ αὕτη ἡ ὁδὸς αὐτῶν οὐκ εὐθεῖα

© Biblioteca Nacional de España

cū reuerſ⁹ fuerit iuſt⁹ a iuſticia ſua:
ἐν τῷ ἀποστρέψαι δίκαιον ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ,
⁊ fecerit iniq̄tates: morietur in eis. ⁊ cū
καὶ ποιήσῃ ἀνομίας, ἀποθανεῖται ἐν αὐταῖς. καὶ ἐν τῷ
ē.18.g. ꝯuerſ⁹ fuerit peccator ab iniq̄tate ſua: ⁊
ἀποστρέψαι τὸν ἁμαρτωλὸν ἀπὸ τῆς ἀνομίας αὐτοῦ, καὶ
E fecerit iudiciū ⁊ iuſticiam: in ipis ipe viuet.
ποιήσῃ κρῖμα καὶ δικαιοσύνην, ἐν αὐτοῖς αὐτὸς ζήσεται.
⁊ dixiſtis: nō recta via dn̄i: vnūquēq; in vijs
καὶ εἴπατε, οὐκ εὐθεῖα ἡ ὁδὸς κυρίου, ἕκαστον ἐν ταῖς ὁδοῖς
ſuis iudicabo vos dom⁹ iſrael. ⁊ factū ē in duo=
αὐτοῦ κρινῶ ὑμᾶς οἶκος ἰσραήλ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ δω=
ē.4.d. decimo anno in decimo mēſe quinta mēſis
δεκάτῳ ἔτει ἐν τῷ δεκάτῳ μηνὶ πέμπτῃ τοῦ μηνὸς τῆς
captiuitatis nr̄e: venit ſaluat⁹ ad me de hie
αἰχμαλωσίας ἡμῶν, ἦλθεν ὁ ἀνασωθεὶς πρός με ἀπὸ ἰε
ruſalem dicēs: capta ē ciuitas: ⁊ facta ē ſup me man⁹
ρουσαλὴμ λέγων, ἑάλω ἡ πόλις, καὶ ἐγενήθη ἐπ᾽ ἐμὲ χεὶρ
dn̄i veſpere an̄q̄ veniret ipe: ⁊ aperuit meū os
κυρίου ἑσπέρας πρὶν ἐλθεῖν αὐτόν, καὶ ἤνοιξέν μου τὸ στό
vt venit ad me mane: ⁊ apertū os
μα ὡς ἦλθεν πρός με τὸ πρωΐ, καὶ ἀνοιχθὲν τὸ στόμα
meū nō ſiluit ampli⁹. ⁊ factū ē verbū dn̄i ad me
μου οὐ συνεσχέθη ἔτι. καὶ ἐγενήθη λόγος κυρίου πρός με
dicēs: fili hoīs hitantes deſertas
C λέγων, υἱὲ ἀνθρώπου οἱ κατοικοῦντες τὰς ἠρημωμένας
in t̄ra iſrael loquētes aiunt. vn⁹ erat abra=
ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ ἰσραὴλ λέγοντες λέγουσιν· εἷς ἦν ἀβρα
am ⁊ poſſedit terrā: ⁊ nos plures ſum⁹: nobis da
ὰμ καὶ κατέσχεν τὴν γῆν, καὶ ἡμεῖς πλείους ἐσμέν, ἡμῖν δέ
ta eſt t̄ra in poſſeſſionē: ꝓpterea dic eis hec
F δέδοται ἡ γῆ εἰς κατάσχεσιν, διὰ τοῦτο εἰπὸν αὐτοῖς τά=
dicit dn̄s dn̄s: ſup ſanguinē comeditis: ⁊
ē.18.g. δε λέγει κύριος κύριος, ἐπὶ αἵματος τρώγετε, καὶ τοὺς
oculos vr̄os leuatis ad abominationes vr̄as:
ὀφθαλμοὺς ὑμῶν αἴρετε εἰς τὰ βδελύγματα ὑμῶν,
⁊ ſanguinē effūditis ⁊ terrā hereditabitis: ⁊ ſteti
καὶ αἷμα ἐκχέετε καὶ τὴν γῆν κληρονομήσετε; καὶ ἔστη
ſtis in gladiis vr̄is: feciſtis abominationē:
τε ἐν ταῖς ῥομφαίαις ὑμῶν, ἐποιήσατε προσόχθισμα,
⁊ vnuſq̄ſq; vxorē ꝓximi ſui pollui=
καὶ ἕκαστος τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἐμολύνα=
ſtis: ⁊ terrā hereditabitis? hec dices eis:
τε, καὶ τὴν γῆν κληρονομήσετε; τάδε ἐρεῖς αὐτοῖς,
hec dicit dn̄s dn̄s. viuo ego ꝑfecto q̄ in deſo
τάδε λέγει κύριος κύριος. ζῶ ἐγὼ ἦ μὴν οἱ ἐν ταῖς ἠρη=
latis: gladijs cadent: ⁊ q̄ in facie
μωμέναις, μαχαίραις πεσοῦνται, καὶ οἱ ἐπὶ προσώ=
campi: beſtijs agri dabuntur
που τοῦ πεδίου, τοῖς θηρίοις τοῦ ἀγροῦ δοθήσονται
in eſcam: ⁊ eos q̄ in muratis ⁊ qui
εἰς κατάβρωμα, καὶ τοὺς ἐν τετειχισμέναις καὶ τοὺς
in ſpeluncis: morte interficiam. ⁊ dabo
ἐν τοῖς σπηλαίοις, θανάτῳ ἀποκτενῶ. καὶ δώσω
t̄rā deſ̄tā: ⁊ peribit ſupbia fortitudis e=
τὴν γῆν ἔρημον, καὶ ἀπολεῖται ἡ ὕβρις τῆς ἰσχύος αὐ=
D ius: ⁊ deſolabunt̄ mōtes iſrael eo q̄ nō ſit
τῆς, καὶ ἐρημωθήσεται τὰ ὄρη ἰσραὴλ διὰ τὸ μὴ εἶναι
ꝑtranſiens: ⁊ cognoſcēt q2 ego ſum dn̄s. ⁊
G διαπορευόμενον, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος. καὶ
faciam terrā eoꝝ deſertā. ⁊ deſolabitur ꝓpt
ποιήσω τὴν γῆν αὐτῶν ἔρημον. καὶ ἐρημωθήσεται διὰ
vniuerſas abominatiōes ſuas q̄s fecerunt. ⁊
πάντα τὰ βδελύγματα αὐτῶν ἃ ἐποίησαν. καὶ
tu fili hoīs filij ppl̄i tui loquentes
σὺ υἱὲ ἀνθρώπου οἱ υἱοὶ τοῦ λαοῦ σου οἱ λαλοῦντες
de te iuxta muros ⁊ in oſtijs
περὶ σοῦ παρὰ τὰ τείχη καὶ ἐν τοῖς πυλῶσιν
domoꝝ: ⁊ loquuntur vnuſq̄ſq;
τῶν οἰκιῶν, καὶ λαλοῦσιν ἕκαστος oooo oooooooooo

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooo oooooooo

Cum eni receſſerit iuſt⁹
a iuſticia ſua feceritq; ini
quitates morietur in eis.
Et cū receſſerit ipius ab
ipietate ſua: feceritq; iu=
dicium & iuſticiam: ooo
viuet in eis. Et dicitis.
Non eſt recta via ooooo
dn̄i. Vnūquēq; iuxta vi=
as ſuas iudicabo de vobis
domus iſrael. Et factū
eſt in duodecimo oooooo
anno in decimo menſe:
in quinta menſis oooooo
tranſmigrationis noſtre
venit ad me qui fugerat
de hieruſalem dicens.
Vaſtata eſt ciuitas. oooo
Manus aūt dn̄i facta fue
rat ad me veſpere anteq̄
veniret qui fugerat: ape
ruitq; os meū donec ve
niret ad me mane: & ap=
to ore meo non ooooooo
ſilui amplius. Et factū
eſt verbum domini oooo
ad me dicēs. Fili hoīs:
qui habitāt in ruinoſis
his: ſuper humū iſrael
loquentes ooooooooooo
aiunt. Vnus erat abraā
& hereditate poſſedit oo
terram. Nos aūt multi
ſumus: nobis data eſt oo
terra in poſſeſſionem.
Idcirco dices ad eos oo
Hec dicit dominus de⁹.
Qui in ſanguine ooooo
comeditis & oculos vr̄os
leuatis ad imūdicias vr̄as
& ſanguinē funditis: nū
qd terrā hereditate poſſi
debitis? Stetiſtis in gla=
diis vr̄is: feciſtis abomi=
natiōes: & vnuſq̄ſq; vxo
rem proximi ſui polluit:
& t̄rā hereditate poſſide
bitis? Hec dices ad eos.
Sic dicit dominus deus.
Viuo ego: quia oooooo
qui in ruinoſis habitant
gladio cadent: oooooo
& qui in agro eſt: beſtiis
tradetur oooooooooooo
ad deuorādū: qui autē
in preſidiis & ſpeluncis
ſunt: peſte morientur.
Et dabo terram in oooo
ſolitudinē & in deſertū:
& deficiet ſupba fortitudo
ei⁹: & deſolabūtur mon
tes iſrael: eo q̄ nullus ſit
qui per eos tranſeat. Et
ſcient q2 ego dn̄s: cū de
dero terrā eorū deſolatā
& deſertā ꝓpter vniuer=
ſas abominationes ſuas
quas operati ſunt. Et tu
fili hoīs: filii populi tui
qui loquūtur de te iux=
ta muros & in oſtiis do=
morū: & dicunt vnus oo

בְּשׁוּב צַדִּיק מִצִּדְקָתוֹ וְעָשָׂה עָוֶל
וּמֵת בָּהֶם׃ וּבְשׁוּב רָשָׁע מֵרִשְׁעָתוֹ
וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה עֲלֵיהֶם הוּא
יִחְיֶה׃ וַאֲמַרְתֶּם לֹא יִתָּכֵן דֶּרֶךְ
אֲדֹנָי אִישׁ כִּדְרָכָיו אֶשְׁפּוֹט אֶתְכֶם שָׁפַט
בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי בִּשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה הָיָה
שָׁנָה בָּעֲשִׂרִי בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ
לְגָלוּתֵנוּ בָּא אֵלַי הַפָּלִיט גָּלָה בּוֹא
מִירוּשָׁלַםִ לֵאמֹר הֻכְּתָה הָעִיר׃ פָּלַט נָכָה
וְיַד יְהוָה הָיְתָה אֵלַי בָּעֶרֶב לִפְנֵי הָיָה פָּנָה
בּוֹא הַפָּלִיט וַיִּפְתַּח אֶת פִּי עַד פָּתַח פֶּה
בּוֹא אֵלַי בַּבֹּקֶר וַיִּפָּתַח פִּי וְלֹא
נֶאֱלַמְתִּי עוֹד׃ וַיְהִי דְבַר יְהוָה אָלַם
אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן אָדָם יֹשְׁבֵי הֶחֳרָבוֹת
הָאֵלֶּה עַל אַדְמַת יִשְׂרָאֵל אֹמְרִים
לֵאמֹר אֶחָד הָיָה אַבְרָהָם וַיִּירַשׁ יָרַשׁ
אֶת הָאָרֶץ וַאֲנַחְנוּ רַבִּים לָנוּ נִתְּנָה רָבַב
הָאָרֶץ לְמוֹרָשָׁה׃ לָכֵן אֱמֹר אֲלֵיהֶם יָרַשׁ
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה עַל הַדָּם
תֹּאכֵלוּ וְעֵינֵיכֶם תִּשְׂאוּ אֶל גִּלּוּלֵיכֶם אָכַל נָשָׂא
וְדָם תִּשְׁפֹּכוּ וְהָאָרֶץ תִּירָשׁוּ׃ גָּלַל שָׁפַךְ
עֲמַדְתֶּם עַל חַרְבְּכֶם עֲשִׂיתֶן תּוֹעֵבָה יָרַשׁ עָשָׂה
וְאִישׁ אֶת אֵשֶׁת רֵעֵהוּ טִמֵּאתֶם תָּעַב
וְהָאָרֶץ תִּירָשׁוּ׃ כֹּה תֹאמַר אֲלֵהֶם
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה חַי אָנִי אִם
לֹא אֲשֶׁר בֶּחֳרָבוֹת בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ נָפַל
וַאֲשֶׁר עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה לַחַיָּה נְתַתִּיו פָּנָה נָתַן
לְאָכְלוֹ וַאֲשֶׁר בַּמְּצָדוֹת וּבַמְּעָרוֹת צוּד
בַּדֶּבֶר יָמוּתוּ׃ וְנָתַתִּי אֶת הָאָרֶץ
שְׁמָמָה וּמְשַׁמָּה וְנִשְׁבַּת גְּאוֹן עֻזָּהּ שָׁמַם שָׁבַת
וְשָׁמְמוּ הָרֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֵין עוֹבֵר׃ גָּאָה עָזַז
וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה בְּתִתִּי אֶת עָבַר נָתַן
הָאָרֶץ שְׁמָמָה וּמְשַׁמָּה עַל כָּל
תּוֹעֲבֹתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ׃ וְאַתָּה בֶן אָדָם עָשָׂה
בְּנֵי עַמְּךָ הַנִּדְבָּרִים בְּךָ אֵצֶל דָּבַר
הַקִּירוֹת וּבְפִתְחֵי הַבָּתִּים וְדִבֶּר חַד בַּיִת אֶחָד

© Biblioteca Nacional de España

את אחד איש את אחיו לאמר
באו נא ושמעו מה הדבר היוצא — בוא יצא
מאת יהוה ויבואו אליך כמבוא — בוא
עם וישבו לפניך עמי ושמעו את — פנה
דבריך ואותם לא יעשו כי עגבים — את עשה
בפיהם המה עשים אחרי בצעם — פה
לבם הלך והנך להם כשיר עגבים — הנה שור
יפה קול ומיטב נגן ושמעו — יטב
את דבריך ועשים אינם אתם — עשה
ובבאה הנה באה וידעו כי נביא — בוא נבא
היה בתוכם

C.xxxiiij. ויהי דבר יהוה אלי לאמר בן
אדם הנבא על רועי ישראל — היה
הנבא ואמרת אליהם לרעים כה — רעה
אמר אדני יהוה הוי רעי ישראל
אשר היו רעים אתם הלוא הצאן
ירעו הרעים את החלב תאכלו — אכל
ואת הצמר תלבשו הבריאה תזבחו — לבש ברא
הצאן לא תרעו את הנחלות לא — זבח רעה חלה
חזקתם ואת החולה לא רפאתם — חלה
ולנשברת לא חבשתם ואת — שבר
הנדחת לא השבתם ואת האבדת — דחה שוב
לא בקשתם ובחזקה רדיתם — רדה
אתם ובפרך ותפוצינה מבלי — פוץ
רעה ותהיינה לאכלה לכל חית — היה
השדה ותפוצינה ישגו צאני — חיה שגה
בכל ההרים ועל כל גבעה רמה
ועל כל פני הארץ נפצו צאני — פנה
ואין דורש ואין מבקש לכן רעים — דרש בקש
שמעו דבר יהוה חי אני נאם
אדני יהוה אם לא יען היות — היה
צאני לבז ותהיינה צאני לאכלה — בזז
לכל חית השדה מאין רעה
ולא דרשו רעי את צאני וירעו
הרעים אתם ואת צאני לא
רעו לכן הרעים שמעו דבר יהוה

ad alterū vir ad proximum ſuum loquentes: venite & audiamus quis ſit ſermo egrediens a dño. Et veniunt ad te quaſi ſi ingrediatur populus: & ſedent corā te populus meꝰ: & audiūt ſermones tuos & non faciūt eos: qa in canticū oris ſui vertunt illos: & auariciā ſuam ſequitur cor eorū: & es eis quaſi carmen muſicum quod ſuaui dulciq; ſono canitur. Et audiunt verba tua & non faciunt ea. & cū venerit qđ predictū eſt ecce enim venit: tunc ſcient ꝙ prophetes fuerit inter eos.

34.

ET factum eſt verbū dñi ad me dicēs. Fili hominis: ꝓpheta de paſtoribus iſrael: propheta & dices paſtoribus: hec dicit dominus deuſ. Ve paſtoribus iſrael: qui paſcebant ſemetipſos. Nonne greges a paſtoribus paſcuntur. Lac comedebatis: & lanis operiebamini: & qđ craſſum erat occidebatis: gregē aūt meū nō paſcebatis. Quod infirmū fuit nō cōſolidaſtis: & qđ egrotū non ſanaſtis. Quod confractū eſt non alligaſtis: & quod abiectum eſt nō reduxiſtis: & qđ perierat non queſiſtis: ſed cum auſteritate imperabatis eis & cū potētia. & diſpſe ſunt oues mee eo ꝙ nō eſſet paſtor: & facte ſunt in deuoratione oīm beſtiarū agri & diſperſe ſūt. Errauerunt greges mei in cunctis mōtibus & in vniuerſo colle excelſo: & ſup omnē faciē terre diſperſi ſūt greges mei: & non erat qui reqreret. Nō erat inq̃ q reqreret. Propterea paſtores audite verbum dñi. Viuo ego dicit dñs deus: qa pro eo ꝙ facti ſunt greges mei in rapinā: & oues mee ī deuoratione omniū beſtiarum agri: eo ꝙ nō eſſet paſtor: neq; enī queſierūt paſtores gregē meū: ſed paſcebant paſtores ſemetipſos & greges meos non paſcebāt. Propterea paſtores audite verbū dñi.

fratri ſuo ⁊ vnuſq̄ſq; ꝓximo ſuo dicentes: cōueniamus ⁊ audiamus ꝓcedentia a dño. ⁊ veniunt ad te: quō cōuenit ppl's: ⁊ ſedent coram te ⁊ audiunt verba tua: ⁊ non: facient ea: q2 mēdatiū in ore ſuo ipi faciunt: ⁊ poſt ſordes ſuas ē cor eoꝝ graditur: ⁊ es eis q̄ſi vox pſalterij dulciſoni cōcini: ⁊ audient tua verba: ⁊ non facient ea. ⁊ cum venerit: dicent ecce venit: ⁊ ſcient q2 ꝓpheta fuit in medio eoꝝ.

τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ καὶ ἕκαστος τῷ πλησίον αὐτοῦ λέγοντες, συνέλθωμεν καὶ ἀκούσωμεν τὰ ἐκπορευόμενα παρὰ κυρίου, καὶ ἔρχονται πρὸς σέ, ὡς συμπορεύεται λαός, καὶ κάθηνται ἐναντίον σου καὶ ἀκούουσιν τὰ ῥήματά σου, καὶ οὐ μὴ ποιήσωσιν αὐτά, ὅτι ψεῦδος ἐν τῷ στόματι αὐτῶν αὐτοὶ ποιοῦσιν, καὶ ὀπίσω τῶν μιασμάτων αὐτῶν ἡ καρδία αὐτῶν πορεύεται, καὶ γίνῃ αὐτοῖς ὡς φωνὴ ψαλτηρίου ἡδυφώνου εὐαρμόστου, καὶ ἀκούσονταί σου τὰ ῥήματα, καὶ οὐ μὴ ποιήσωσιν αὐτά. καὶ ἡνίκα ἐὰν ἔλθῃ, ἐροῦσιν ἰδοὺ ἥκει, καὶ γνώσονται ὅτι προφήτης ἦν ἐν μέσῳ αὐτῶν.

Ca.34.

ET factū eſt verbū dñi ad me dicēs: fili hominis ꝓpheta ſup paſtores iſrael: propheta ⁊ dic: hec dicit dñs dñs: o paſtores iſrael: nūqd paſcunt paſtores ſemetipſos: nōne oues paſcunt paſtores: ecce lac comeditis: ⁊ lanis operimini: ⁊ craſſum occiditis: ⁊ oues meas nō paſcitis: qđ īfirmū fuit nō cōfortaſtis: ⁊ confractū nō alligaſtis: ⁊ errans nō reduxiſtis: ⁊ qđ periit non queſiſtis: ⁊ forte afflixiſtis labore. ⁊ diſperſe ſunt oues mee eo qđ nō erāt paſtores: ⁊ facte ſunt ī deuoratione oibꝰ beſtijs agri: ⁊ diſperſe ſunt oues in oī mōte: ⁊ ſup oēm collem excelſuꝫ: ⁊ ſup faciem oīs t're diſperſe ſūt: ⁊ nō fuit reqrens neq; reducēs. ꝓpterea paſtores audite verbū dñi: viuo ego dicit dñs dominꝰ: pfecto ꝓ eo qđ facte ſunt oues mee in predam: ⁊ facti ſunt greges mei in deuoratione oibꝰ beſtijs campi: eo qđ nō ſint paſtores ⁊ nō queſierunt paſtores oues meas: ⁊ pauerunt paſtores ſemetipſos: at oues mee nō paſte ſunt. ꝓpterea paſtores audite verbū dñi.

Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων, υἱὲ ἀνθρώπου προφήτευσον ἐπὶ τοὺς ποιμένας τοῦ ἰσραήλ, προφήτευσον καὶ εἰπέ, τάδε λέγει κύριος κύριος, ὦ ποιμένες ἰσραήλ, μὴ βόσκουσιν οἱ ποιμένες ἑαυτούς, οὐ τὰ πρόβατα βόσκουσιν οἱ ποιμένες; ἰδοὺ τὸ γάλα κατεσθίετε, καὶ τὰ ἔρια περιβάλλεσθε, καὶ τὸ παχὺ σφάζετε, καὶ τὰ πρόβατά μου οὐ βόσκετε, τὸ ἠσθενηκὸς οὐκ ἐνισχύσατε, καὶ τὸ συντετριμμένον οὐ κατεδήσατε, καὶ τὸ πλανώμενον οὐκ ἐπεστρέψατε, καὶ τὸ ἀπολωλὸς οὐκ ἐζητήσατε, καὶ τὸ ἰσχυρὸν κατειργάσασθε μόχθῳ. καὶ διεσπάρη τὰ πρόβατά μου διὰ τὸ μὴ εἶναι ποιμένας, καὶ ἐγενήθη εἰς κατάβρωμα πᾶσι τοῖς θηρίοις τοῦ ἀγροῦ, καὶ διεσπάρη τὰ πρόβατα ἐν παντὶ ὄρει, καὶ ἐπὶ πάντα βουνὸν ὑψηλόν, καὶ ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς διεσπάρη, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐκζητῶν οὐδὲ ἀποστρέφων. διὰ τοῦτο ποιμένες ἀκούσατε λόγον κυρίου, ζῶ ἐγὼ λέγει κύριος κύριος, ἦ μὴν ἀντὶ τοῦ γενέσθαι τὰ πρόβατά μου εἰς προνομήν, καὶ γενέσθαι τὰ ποίμνιά μου εἰς κατάβρωμα πᾶσι τοῖς θηρίοις τοῦ πεδίου, παρὰ τὸ μὴ εἶναι ποιμένας, καὶ οὐκ ἐξεζήτησαν οἱ ποιμένες τὰ πρόβατά μου, καὶ ἐβόσκησαν οἱ ποιμένες ἑαυτούς, τὰ δὲ πρόβατά μου οὐκ ἐβόσκησαν. διὰ τοῦτο ποιμένες ἀκούσατε λόγον κυρίου.

A

Hiere. 23.a.

B

C

© Biblioteca Nacional de España